

T O R Î

FERHENG

Kurdî - Tirkî
Türkçe - Kürtçe

KORAL

Institut kurde de Paris

TORÎ

FERHENG

Institut kurde de Paris

ISBN : 975-7780-16-2

Koral : 37

Birinci Baskı : Mayıs 1992

Baskı : Gül Ofset

Dizgi : Şilan Dizgi

Tel : 518 84 48

Kapak Tasarım : Mavi Kare

Tel : 511 22 18

© Bütün hakları yazarına aittir.

Yönetim Yeri Ve Yazışma Adresi

Nakilbent Sokak

No : 49/1

Sultanahmet - İSTANBUL

Tel : 517 31 35

518 84 48

TORÎ

FERHENG

Kurdî - Tirkî
Türkçe - Kürtçe

Institut kurde de Paris

Pêşgotin

Kurdî, navê zimanê Kurda ye. Li gora hin rojhilatzaana zimanê Meda, zimanê Kurda ên nûha ye. An jî ji kêmasî, Kurdiya nûha ji hîmê zimanê Meda tê. Netewa Med berî mîladê di sadsalan nehan de derketine qada dîrokê. Hege em nasîna Kurdî ji wê berwarê bigirin, em karin bi hêsanî bibijên ko heyîna Kurdî digihêji berî mîladê sadsala nehemîn. Lê dema ko em li Kurdî hûr bûn, emê bibînin ko di Kurdî de gelek zarawa hene. Heyîna van zarawayan herçend daxwîyaneke dewlemendiya Kurdî jî bî, bi me xwe didî pejirandin ko Kurdî ne bitenê ji bingehêkî, ji çend bingehan tê. Ev bingeh ji zarawayên têvel ko ji aliyê êl û eşîrên Kurda têne şiketexlîn in. Ev êl û eşîr Gutî, Lulu û Kassiyî ne ko ji aliyê gelek dîrokzanan ripinên Kurda hatine pejirandin. Ev hersê êl berî mîladê 3700 an de, li hêla çiyayê Zagrosê û li navçeyên rajora robara Dicle de dijîyan û ji bi zimanên xwe ve digihêjine Hurrî, Mîttani, Nahrî, Urartuyî û Mannaiyan ko li hêla rajora robara Dicle, li derdora gola Wanê, Urmîya (Razaîye), di sêçika robara Xabur, Diyala û Gola Wanê de dijîyan û ji alî nîjadê xwe ve Arî ne. Zimanê gelên Arî jî layî ko tê zanîn, zimanekî Îndo-Awropî ye. Tê wê yekê ko Kurdî zimanekî Îndo-Awropî ye û bi Persîya kevin, Sogdîni, Belûcî û Paş toyî ra dikevi nav liqê Îranî ko-di nav şaxê zimanên Îndo-Îranî de cih digrî.

Li gel vê, cilgirtina Kurdî di nav zimanê Îndo-Awropî ji tawangbarîya wê tê. Bi gotineke din, hin wûşeyên Kurdî layî xwe namînin. Li gora rawşa têde, xwe diguherênin. Binyada wûşeyên Kurdî servekeran an dawîneyan distênin. Bi vê sitandina serveker an dawîneyan ev binyad texlît û ramanên xwe diguherênin. Ji van binyada wûşene nû radikişin. Ev wûşeyên hêsan pêşgir û paşgira distênin. Bi sitandina van pêşgir û paşgiran ev wûşe raman an jî awayên xwe diguherênin. Di Kurdî de 13 pêşgir, 25 paşgir hene. Bi arîkarîya van pêşgir û paşgiran wûşeyên Kurdî didamazerin. Hin ji van wûşa di rawşîna de dengên xwe bi dengîna din ra diguherênin an jî hin wûşe xwe ji binî diguherênin.

Bi vê daxwîyana xwe Kurdî xwe xweş dîyar dikî ko zimanekî Îndo-Awropî ye û vê malbatê de cihêkî bixweser digrî û bi xetne sitûr xwe ji zimanê navçeya xwe diveqetênî. Zimanê Îndo-Awropî, nexasim şaxê zimanê Îranî, ji seba ko di qeflekê de ne, bi teybetkî ji aliyê wûşeyane

wê bigihêjine hevdu. Bi vê gihîştinê, ne ew e ko hin ji van zimana ji zimanine din yê wê malbatê tên.

Li gel tev vana Kurdî ji aliyê hejmara wûşeyên xwe de, di dehma bersivdayina pêwistiyên heyama me yê zanistî û teknîkî de, em nûha nikarin tişteki bibêjin. Lê ne ew e ko Kurdî wê di vî rawşî de bimînî. Teqez wê rojekê di nav zimanê pêşveçûyî de cihê xwe yê hêja bigirî. Ew e ko em hewl bidine zimanê xwe û zimanê xwe ji aliyê wûşeya dewlemend bikin.

Di warê dewlemendkirina ziman ji aliyê wûşeya, girêdayî rêzikina ye. Divê em van rêzikan di aferandina de her tim li ber çavên xwe bigirin.

A) Mirov bi hêmanê zimanê xwe wûşeya radikişênî. Ev rakişandin diveqetî sê bira.

a) Bi hêmanê ko berî nûha di ber destê me de heyî, wûşe têne rakişan. Bi gotineke din, wûşe bi pêşgir û paşgirên ziman û wûşeyên hêsan dirakişin. Layî ko me li jor gotî, di Kurdî de sêzdeh pêşgir û bîst û pênc paşgir hene ko wûşeyên Kurdî ji van pêşgir, paşgir û wûşeyên hêsan dirakişin. Lê bi vî awayî rakişana wûşeya, seba ko dijar e, kêm bikar tên. Ji dêla vêna, ji wûşeyên bêgane wûşe têne sitandin.

b) Bi wûşeyên hanûha, yê hêsan, wûşeyên yekbûyî wûşe li dar dibin.

c) Rakişana wûşeya, yekbûyina wûşeya, an jî rakişan û yekbûyin bi hev re dibine sedema çêkirina wûşeya. Di vî awayî de rakişan û ji nû ve aferandin wûşeya her tim tê kirin.

B) Mirov ji nawçeya tê de, jî komnetewekan an jî ji zarawayên din yê ziman wûşe têne guheztina zimanê giştî. Di Kurdî de gelek zarawa hene. Di pêwistiyê de ger wûşe ji dêla ji zimanine din bi qerz bêne sitandin, ger ji zarawayên din yê Kurdî wûşê bêne sitandin. Dema ko yê yekî hebin, çima ji zimanine din wûşe bêne sitandin. Li gora Prof. Tewfîq Wehbî zarawên Kurdî:

1) Zaza.

2) Goran.

a) Hawramî

b) Zengene

c) Kakeyî

d) Bajelan.

3) Lurhî.

a) Mamesani

- b) Kelhorî
 - c) Feylî
 - d) Lakî
 - e) Baxtiyarî
- 4) Kurmancî.

1) Kurmancîya başur.

- a) Seneyî
- b) Suleymanî
- c) Sorhanî.
- d) Mukrî

2) Kurmancîya bakur.

- a) Bahdînan
- b) Hekarî
- c) Asthî
- d) Bohtan
- e) Beyazidî

3) Wûşe bi rêya analojî, bi gotineke din, bi serveçûn û bi berhevanîne ji wûşe têne rakîşan. An ji wûşe ji nû ve têne aferandin.

4) Wûşe ji zimanên din tê sitandin. Ev wûşe neguhertî, an jî bi guhertina dengên wanan ji wî zimanî, bi qerz têne sitandin. Dema wûşe ji zimanekî din tê sitandin, bi piranî dengên wê wûşeyê tê guhertin. Herwekî, wûşeya "otomobîl", di zimanê Kurdî de dengên xwe guhertiye, bûyiye" tirimbêl".

Layî ko di ferhengê de wê bê dîtin, min wûşeyên xwe ji wûşeyên navçeyên din nebijartin. Bitenê min wûşeyên bêgane ko di zimanê min de qenc cih girti bûn, min ji dêla wanan ji zarawayên din Kurdî wûşe sitand. Ev sitandin jî, li gora pêwistiyên min in. Min cih neda wûşeyên hevraman û wûşeyên gelek bêgane. Min ev xebat ji xwe re nekire erk. Ew erk ger yê amojgeh (enstîtû) û aqademiyên lêkolana kalçarê Kurdan bi.

Em vîna xweş zanin ko amadekirina ferhengan, karê lêgeran û lêkolaneke kûr û farah e. Ger bi sadan pertuk, kover û rojname bêne

xwendin, ji wana wûşe bêne berhevkirin. Ger mirov gund zaving nehêlî, dakevî nav gelê xwe, ji wana wûşeya berhev bikî. Wana bikî baq û di ferhanga xwe de pêşkêşî gelê xwe û tev gelên din bikî. Lê gelek mixabin, ez ji tev vana gelek dûr im. Pertuk û kovarên ko bi Kurdî hatî weşandin gelek kêr in. Hejmara yêr heyî, ji hejmara tilihên du desta wê de naçin. Bi vanan ra min berjewendîyeke giring ji çend kesên ko bi zarawayen din yêr Kurdî di axiftin, dît. Di berhevkirina wûşeyan de hewl dane min. Ez bi dilekî germ, ji bonî her wûşeyî ko min ji wanan sitandin sipasdarê wan kesan û nivîskarê wan pertuk, ferheng û weşankarê wan kovara me.

Kurtebiriya Hin Wûşeya :

b	- bernav	- edat
ba	- banaşan	- ünlem.
c	- cihnav	- ünlem
d	- daçek	- zamir
Er.	- Erebi	- Arapça
Erm.	- Ermenîti	- Ermenice
Far.	- Farisî	- Farsça
Fr.	- Fransî	- Fransızca
g	- gehînek	- bağlaç
İng.	- İngilizî	- İngilizce
it.	- İtalî	- İtalyanca
l	- lêker	- fiil
Lat.	- Latîni	- Latince
Mek.	- Meksîkî	- Meksikanca
n	- nav	- isim.
r	- rangdêrîn	- sıfat
rêz	- rêziman	- dilbilgisi
Rus	- Rusî	- Rusça
Yun.	- Yunanî	- Yunanca.

KURDÎ - TÛRKÎ

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

A

a : Alfabenin ilk harfi. Dişil, aidiyet takısı.
abone : n. (fr) Abone işine konu olmak.
abor : n. Geçinmek eylemi.
aborandin : l. Geçindirmek. Geçinmesini sağlamak.
aborbûn : l. Geçinmek.
aborî : n. Geçim. Geçinme eylemi, geçinme araçları, geçinme.
aborkar : r. Tutumlu. Tutumlu davranan.
aborkarî : n. Tutumluluk. Tutumlu olma hali.
adan 1 : r. Verimli. Verimi çok olan.
adan 2 : r. Doğurgan. Çok doğuran.
adanî 1 : n. Verimli olma hali.
adanî 2 : n. Doğurganlık. Çok doğurma hali.
adar : n. Mart. Yılın üçüncü ayı.
adır : n. Nöbet. Zaman zaman ortaya çıkan aynı cinsten fizyolojik bozuklukların topu. Sara nöbeti.
adroyî : r. Saralı. Sara hastalığı olan kimse.
afer : n. Yaradılış. Bir şeyin yaradılırken kazanmış olduğu özellikler bakımından hali.

aferandın : l. Yaratmak. Yoktan var etmek. Olmasına yol açmak.
aferîn : l. Yarattılmak. Yaratmak.
aferînek 1 : n. Yarattık. Yarattılmış canlı.
aferînek 2 : n. Huy. İçgüdü halini almış alışkı.
afir 1 : n. Yem. Hayvan yemi.
afir 2 : n. Yemlik. Ahırda hayvan yemi konulan yer.
aflrandın : l. Yemlemek. Hayvana yem verip yedirmek.
afnik : n. Küf. Rutubet ve ısınin etkisiyle meydana gelmiş mantar.
afnikbûn : l. Küflenmek. Küf bağlamak.
afnikî : r. Küflü. Küf bağlamış.
afnikkirin : l. Küflendirmek. Küf bağlamasına yol açmak.
afra : n. Güreş. Güreşme işi.
agah : r. Agah. Bilir, bilgili, haberli, uyanık, öngörülü.
agahdar : n. Danışman. Kendisine danışılan kimse.
agahdarî : n. Danışmanlık. Danışmanın yaptığı görev.
agahdarkırlın : l. Haberdar etmek.
agahî : n. Öngörülü. Bir işin ilerisini kestirme.

agir : n. Ateş. Maddelerin yanması ile ısı ve ışığın birlikte belirmesi.

agirdan : l. Ateşlemek. Tutuşturma.

agirdang : n. Ateşlik. Ateş yanan veya konan yer.

agirkar : n. Ateşçi. Büyük ocaklara kömür atıp ateşi besleyen kimse.

agirperest : n. Ateşperest. Ateşe tapan kimse.

agirperestî : n. Ateşperestlik.

agirpêgirtin : l. Tutuşmak, pa-niğe kapılmak, heyecanlanmak.

agid : r. Yiğit. Güçlü ve yürekli.

agidî : n. Yiğitlik. Yiğit olma hali, yiğitçe davranış.

ax 1 : n. Toprak. 1-Üzerinde bitkilerin yetiştiği madde. 2-Arazi, tarla.3- Ülke.

ax 2 : ba. Ah. Sesin tonuna göre pişmanlık, öfke, özlem gibi duygular anlatır.

axa : n. Ağa. Boy beyi veya büyük toprak sahibi kimse.

axaftin : n.Konuşmak.Konuşma eylemi.

axatî : r. Ağalık. Ağa olma hali.

axivandin : l. Konuşturmak. Konuşmasını sağlamak.

axivîn : l. Konuşmak. Düşüncesini sözle anlatmak.

axivok : r. Konuşkan. Konuşmayı, lakırdıya karışmayı seven.

axivokî : n. Konuşkanlık. Ko-

nuşkan olma özelliği.

axîn : r. Topraktan yapılan.

ahtapot : n. (yun) Ahtapot.

ajal : Hayvan.

ajotin1 : l. Sürmek. 1- Pulluk veya sabanla işlemek. 2- Yönetip yürütmek.

ajotin2 : l. Gütmek. Bir düşüncenin, bir duyunun veya bir ilkenin arkasına düşüp onu gerçekleştirmeye çalışmak.

ajotî : r. Sürülme işlemine konu yapılan, konu olan.

al : n. Bayrak.

alan : Eğilmek. Meyletmek. Bir şeyi sevmeye, istemeye veya yapmaya içten yönelmek.

alandin 1 : l. Burmak, sarmak.

alandin 2 : l. Yanlandırmak, eğim vermek.

alav : n. Araç. 1- Bir sonuca varmaya yarayan şey.

2- Bir iş, bir sanatı başarmada kullanılan aygıt.

alfabe : n. Alfabe. Bir dilin seslerini gösteren harflerin kararlaştırılmış bir sıraya göre dizilmiş takımı.

alfabetik : r. (fr) Alfabetik. Alfabe sırasına göre dizilmiş.

alisandin : l. Yalamak. Yalamak işini yaptırmak.

allstin : n. Yalama. Yalama eylemi.

alî : n. Yan, parça, kısım, takım.

alidan 1 : l. Yanlanlamak, yan yatmak.

alidan 2 : n. Yönseme. Belli

bir sonuca yönelen fakat henüz etkinliğe geçmeyen etki gücü.

alıgır : r. Yandaş. Birinden yana veya bir düşünceye, bir isteğe katılan.

alıgırî : n. Yandaşlık. Birinden veya bir düşünceden yana olma hali.

alın 1 : l. Burulma. Burma işlemine konu olmak.

alın 2 : l. Yalanlamak. Eğitim kazanmak.

alısor : n. Bir tür armut.

akwarel : n.(fr) Akverel. Sulu-boya resim.

açasya : n (yun)Akasya. Zamb, boya gibi maddelerinden yararlanılan bir ağaç.

alqol : n. (fr) Alkol. Şarabın veya mayalanmış sıvıların damıtılmasıyla elde edilen sıvı madde, ispirot.

almast: n. Elmas. Değerli bir taş.

alo : ba. Alo. Telefon konuşmasında dikkat çekmek için seslenmede kullanılır.

aloz : r. Bozuk, çürük, karışık.

alozî : n. Bozukluk, çürüklük, karışıklık.

altax : r. Muhbir. Haber ulaştırıcı, haber veren.

altaxî : n. Muhbirlük. Haber vericilik.

alüminyum : n. (lat) Alüminyum. Gümüş parlaklığında beyaz, hafif bir maden.

alüç : n. Silindir. Her noktasından eksenine dikey olarak alınan kesitler birbirine eşit olan cinsten, yuvak, yuvgu.

amade : r. Hazır. Bir iş yapmak üzere gereken her şeyini tamamlamış olan.

amadebün : l. Hazırlanmak. Hazır olmak, kendini hazırlamak.

amadedan : l. Hazırlatmak. Hazır ettirmek.

amadekirin : l. Hazırlamak. Hazır etmek.

amadeyi : n. Hazırlık. Hazır olmak için gereken şeyler veya haller.

amator : n. (fr) Amatör. Bir işi kârı için değil, sırf zevki için yapan kimse, hevesli, meraklı, özençli.

ambalaj : n.(fr) Ambalaj. Eşyayı sararak, paket yaparak, sandığa yerleştirerek, taşınabilir bir hale koymak işi, sarmalama, sandıklama.

ambargo : n.(isp) Ambargo.

amêr 1 : n. Araç. Bir işi, bir sanatı başarmada kullanılan aygıt.

amêr 2 : n. Aygıt. Birçok parçalardan meydana gelmiş alet.

amîral : n. (fr) Amiral. Bir albaydan yüksek deniz subaylarının genel adı.

amojgeh : n. Enstitü. Araştırma veya öğretim kurumu.

amojiş : n. Eğitim. Eğitme işi.

Eğitme yollarını gösteren bilim.

amojeri : n. Eğitimsizlik. Eğitme işi, eğitimcinin işi.

amojikirin : l. Eğitme. Bir kimseyi amaca göre yetiştirmek.

amonyak : n. (fr) Amonyak. Azot ve hidrojen bileşimi olan, keskin kokulu bir gaz.

ampul : n. (fr) Ampul. İçinde elektrik akımı ile akkor haline gelerek ışık verebilen bir iletkeni bulunan, havası boşaltılmış cam şişe.

amyant : n. (yun) Amyant. Kolayca bükülen ve ateşe dayanan liflerden oluşmuş bir çeşit ak asbest.

an : g. Yahut, veya, ya da.

analiz : n (yun) Analiz. Çözümleme.

anarşi : n (yun) Anarşi. Kargaşa, kargaşalık, başsızlık.

anarşist : n (yun) Anarşist. Başsızlık yanlısı.

ango : d. Şimdi. Bulunduğumuz zaman içinde. Bu hale göre.

anix : n. Anason. Tohumu rakıcılıkta kullanılan bir bitki.

anin : l. Getirmek. Gelmesini sağlamak.

anişk1 : n. Köşe. İki duvarın kavuştukları nokta veya dışardan görülen çıkıntısı.

anişk2 : n. Dirsek. Kol ile önkol arasındaki eklem arka tarafı.

ant : n. Ziddiyet. Karşıtlık, sevişmezlik, geçimsizlik.

antdan : l. Zıd olmak.

antavetin : l. Zıd bağlamak.

anten : n. (fr) Anten. Boşluk-taki elektro manyetik dalgaları alan veya yayımlayan iletken tel veya çubuk.

antibiyotik : (yun)Antibiyotik. Mikroblara karşı gelen maddelerin ortak adı.

apartman : n.(fr) Apartman. Dairelere bölünmüş bina.

ar : n. Ateş. Yanması ile ısı ve ışığın birlikte belirmesi.

arabané : n. Zilli tef.

araq : n. Rakı. Alkollü içki.

aran1 : n. Ağrı. Vücudun herhangi bir yerinde duyulan sürekli acı.

aran2 : l. Ağırmak. Ağırlı olmak.

arandin : l. Ağrıtmak. Ağrımasına neden olmak.

arane : n. Kartaloz. Kartlaşmış, yaşı geçmiş.

arav : n. Bulaşık su.

arayi : n. Ağrılı. Ağrıyan, ağrı veren.

ard : n. Un. Öğütülerek toz haline getirilmiş tahıl ve başka besin maddeleri.

ardın : r. Undan mamul.

arguşk : n. Çene. Dişlerin saplı bulunduğu altlı üstlü kemik parçası.

arinc : n. Apse. Çıban.

artandın : l. Kemirmek. Sert bir şeyi dişleriyle azar azar

yontmak.
artîn : l. Kemirilmek. Bir şeyin kemirilmesine konu olmak.
Arî : n. Dilî Hint-Avrupa dil ailesinden olan topluluk veya kimse.
arîkar : Yardımcı. Yardım eden veya gerektiğinde yardım edecek olan.
arîkarî : n. Yardımcılık. Yardımcı olma durumu.
arîkîrîn : l. Yardım etmek.
armanc : n. Amaç. Ardından konuşulan, erişilmek istenen sonuç.
armançkîrîn : l. Amaçlamak. Amaç diye almak.
armuşk : n. Kalitesiz kuru üzüm.
artêş : n. Ordu. Bir devletin asker topluluğu.
artêşgeh : h. Ordugah. Ordunun açıkça konduğu yer.
arvan : n. Ekmeklik un.
arz : n. Öz saygı.
arzêl : n. İğreti, ağaç dallarından yapılmış yatma yeri.
asar : n. Peklik. Dışkının katılığı yüzünden aptes bozmama veya güçlkle bozma hali.
asfalt : n. (yun) Asfalt. Siyah renkte, şekilsiz bir cins bitüm.
asit : n. (yun) Asit.
askan : n. Ceylan. Gözlerinin güzelliği ile tanınan ince bacaklı, keçiden büyük hayvan.
aso : n. Ufuk Çevrem, göz erimi.

aspirîn : n. (fr) Aspirin. Ağr kesici bir ilaç.
aspur : n. Yalancı safran otu.
astem : r. Verimli. Kendisinden beklenen sonucu veren. Bitek.
asteng : n. Engel. Bir işi yapılmaz hale sokan neden.
aş : n. Değirmen. Öğüten alet veya aygıt.
aşîti : n. Barış. Savaştan veya dargınlıktan sonra tarafların uzlaşması.
aşîtxwaz : r. Barışçı. Barışı seven.
aşîtxwazi : r. Barışçılık. Barışçı olma hali, kavga düşmanlığı, barışseverlik.
aşîtiyane : r. Barışsıl.
atlahî : n. Dingin olma hali.
atlas : n. (yun) Atlas. Dünyanın bütün kıta ve ülkelerinin haritalarını içine alan dergi.
atom : n. Atom. Bir cismin en ufak parçası.
attar : n. Çerçi. Köy köy dolaşarak ufak tefek satan ayağ tuhafiyecisi.
attarî : n. Çerçilik. Çerçinin yaptığı iş.
av : n. Su.
ava 1 : r. Uygur. Uygarlık taşıyan.
ava 2 : r. (güneş, ay) Batmış olan.
avabûn 1 : l. Uygarlaşmak. Uygarlığa erişmek.
avabûn 2 : l. Batmak. (Yıldız, güneş, ay) Ufuk ardına çekilmek.

avabûn 3 : I. İnşa olmak. Kurulmak.

avakirin 1 : I. Uygarlaştırmak. Uygur hale getirmek.

avakirin 2 : I. Kurmak, inşa etmek.

avanî : n. Uygarlık.

avareş : n. Katarakt. Aksu, akbasma, göze inen perde.

avaşîrin : n. Şıra. Üzüm suyu.

avayî : n. Bina, yapı, inşaat.

avciqandin : I. Buruşturmak. Buruşuk hale getirmek.

avciqî : r. Buruşuk. Buruşmuş olan.

avciqîn : I. Buruşmak. Düzlüğü bozulup karışık, kırma ve katmalar peyda etmek.

avdal 1 : n. Derviş. Tarikata bağlı kimse.

avdal 2 : r. Miskin, uyuşuk kimse.

avdan : I. Sulamak. Tarla, hayvana su vermek.

avdang : n. Sulama kapı.

avdar : r. Sulak. Suyu olan.

avdarî : n. Sulaklık. Sulak olma hali.

avêtin 1 : I. Atmak. Bir cismi bir yöne doğru fırlatmak.

avêtin 2 : I. Defetmek. Baştan uzaklaştırmak.

avêtin 3 : I. Saçmalamak. Saçma sapan sözler söylemek.

avêti : r. Atılmış olan.

avgir : n. Bitki kılcal kökleri.

avik : n. Sperma, bel suyu, atmik.

avis : r. Karnında yavru bulunan.

avisbûn 1 : I. Gebe kalmak.

avisbûn 2 : I. Minnet altında kalma.

avisî : n. Gebelik. Gebe olma hali.

aviskirin : I. Gebe olmasına yol açmak.

avî : n. Sulu arazi.

avîn : n. Su ürünü.

avkêş : n. Saka. Evlere çeşmeden su taşımaya iş edinmiş kimse.

avkêşî : n. Sakalık. Sakanın yaptığı iş.

avor : n. Yabani keçi, yabanıl.

avorî : n. Yabanilik. Yabani olma hali veya yabancı davranış.

avtang : n. Boğaz. İki kara arasındaki dar deniz.

avtav : n. Sağanak. Birdenbire bastıran ve kısa süren zorlu yağmur.

avzan : Yüzgeç.

avzên : n. Göze, su kaynağı.

avzêr : n. Yıldız. Eşyaya altın görünüşü vermek için sürülen eriyik halindeki altın.

avzêrbûn : I. Yıldızlamak. Yıldızlama işine konu olmak.

avzêrbûyî : r. Yıldızlı. Üzerinde yıldız bulunan.

avzêrkirin : I. Yıldızlamak. Yıldız sümek.

avzûng : n. Kayış tokası.

awa : n. Tarz, biçim.

awakî : r. Dolaylı. Doğrudan doğruya olmayıp dolayısıyla olan.

aware : r. Avare. İşsiz, kararsız ve şaşkınca olan.

awarebûn : l. Avareleşmek.

awarekirin : l. Avareleştmek.. Avareleşmesine neden olmak.

awareyî : n. Avarelik. Avare olma hali.

awarte : r. Başka. Bilinen-den ayrı, özge.

awartin : l. Başka tutmak

awartî : r. Özgün. Nitelikleri bakımından benzerlerinden ayrı ve üstün olup örnek diye alınmaya değerî olan..

awatexwaz : r.Haris. Açgözlü, gözü doymaz, doymaz

awaz : n. Ses.

awiqandin : l. Aksatmak, geciktirmek

awiqîn : l. Aksatmak, geçecek kalmak.

awir : n. Bakış. Bakma tarzı veya eylemi.

ayenden : Aktüel.

ayane : n. Zamane. Şimdiki zaman.

ayar : n. Post. Tüyü alınmış hayvan derisi.

ayil : r. Haksız. 1- Hakka uygun olmayan, 2- Davası, savı veya davranışı doğru olmayan.

ayilî : n. Haksızlık. Hak ve adalete aykırılık.

ayîn : n. Din.

ayinî : n. Dindarlık.

aza : r. Erkin. Herhangi bir şekilde, herhangi bir koşula bağlı olmayan. Serbest.

azad : r. Özgür. Herhangi bir şekilde, herhangi bir koşula bağlı olmayan. Serbest.

azadbûn : l. Özgürleşmek. Özgürlüğe kavuşma. Erkin olmak.

azadî : n. Özgürlük. Özgür olma hali.

azadixwaz : n. Özgürlük sever. Özgürlükten yana olan kimse.

azadixwazî : n. Özgürlükten yana olma durumu.

azadkirin : l. Özgürlüğünü kazandırmak. Özgür etmek.

azar : n. Acı, keder, elem, ızdırıp.

azardan : l. Bir şeye acı vermek

azib : n. Bekar. Evlenmemiş kimse.

azibî : n. Bekarlık. Bekar olma hali.

azimandin : l. Davet etmek.

azimîn : l. Davet edilmek.

azîn : n. Yöntem. Bir amaca ulaşmak için tutulan düzenli yol.

azinc : n. İkametgah.

azlû : n. Açığa çıkmış durumda.

azlûbûn : l. Açığa çıkarmış olmak.

azlûkirin : l. Açığa çıkarmak.

azman : n. Gökyüzü.

azmanî : n. Göksel. Gökle ilgili.

azmûn : n. Sınav. Bilgi dere-

cesini ölçmek için yapılan-
yoklama.

azwer : n. Haris. Açgözlü,
doymaz, gözü doymaz.

azwerî : n. İhtiras. Aşırı istek,
tutku.

Institut kurde de Paris

B

ba 1 : n. Rüzgar, yel, hava.

ba 2 : n. Romatizma. Çoğu oynak yerlerin şişip kızarak ağrması ile kendini gösteren hastalık.

ba 3 : n. Tavır. Durum, hal.

ba 4 : ba. Bir ünlem.

babet 1 : n. Üzerinde söz söylenen, yazı yazılan veya eser meydana getirilen düşünce, olay veya durum.

babet 2 : r. Nitelik. Varlıklar arasındaki ayrımları şu veya bu bakıma göre meydana getiren hal.

babısok : n. Fırtına. Zorlu rüzgar.

babole : n. Dürüm. Yufka ekmeğinin katıkla birlikte dürülerek aldığı biçim.

bac 1 : n. Vergi. Hükümetin herkesten aldığı para.

bac 2 : n. Haraç. Bir yerden, bir kimseden zorbalıkla alınan para.

bacan : n. Domates. Domates bitkisinin ürünü.

bacxwer : n. Haraççı. Zor kullanılarak bazı yerlerden veya kimselerden para sızdıran kimse.

bacxwerî : n. Haraççılık. Ha

raç sızdırma.

baçık : n. Burçak. Mercimeğe benzeyen bir bitki.

baçıkîn : n. Burçaktan yapılan.

badan 1 : l. Burmak. Bir şeyi iki uçundan tutup eksenini etrafında veya ters yönlere doğru çevirerek o şeye halis şekli vermek.

badan 2 : l. Enemek. Erkeklik bezlerini burarak veya çıkarak erkekliğini gidermek.

badek 1 : n. Sarmaşık. Tırmanın koyu yeşil renkteki bir bitki.

badek 2 : n. Burgu. Delik açmak için kullanılan ucu sivri ve helis şeklinde demir alet.

badîn : n. Bardak. Su içmek için kullanılan kap.

bafûn : n. Tunç. Bakır, çimento ve kalay karışımı san bir alaşım.

bafûnî : n. Tunçtan imal edilmiş

bager : n. Bora. Çokluk arkasından yağmur getiren sert ve geçici yel.

baxşandîn : l. Bağışlamak. Herhangi biri kötü davranışı olmuş sayarak ceza vermekten vaz geçmek. Afettmek.

baxşî : n. Af. Suç, kusur veya

ceza bağışlama veya bunların bağışlanması.

baxşin : l. Affetmek. Suçu, kusuru, cezayı bağışlamak. Mazur görmek.

baxşixwaz : n. Bağış yanlısı kimse veya kurum.

bahoz : n. Kasırga. Çevrentili ve pek zorlu rüzgar.

bajar : n. Şehir. Büyük kent.

bajarî : r. Şehirli. Şehir halkından olan.

bakirin : l. Çağırmaq. Birinin gelmesini yüksek sesle söylemek.

bakirî : n. Çağrılı. Çağrılmış bulunan kimse.

bakur : n. Kuzey. Güney karıştı ana yönlerden biri.

bakurî : n. Kuzeyli. Kuzey halkından olan.

baq : n. Buket. Çiçek demeti veya bitki bağlamı.

baqbaqon : n. Kabarcık. İçi su veya hava dolu ufak kabartı yahut kürecik.

baqil : n. Bakla. Pişirilerek yenen yeşil bir bitki.

baqkirin : l. Demetlemek. Demet demet ayırıp bağlamak.

baqqal : n. (Er.) Bakkal.

baqqalî : n. Bakkallık.

baqlawa : n. Baklava.

bal 1 : n. Ön, yan, kat.

bal 2 : n. Özen. Özenmek işi.

bal 3 : r. Açık. Kapalı olmayan.

bal 4 : n. Dikkat.

balafir : n. Uçak.

balafirgeh : n. Hava alanı.

balafirok : n. Uçurtma.

balafirşikên : n. Uçaksavar.

balanî : n. Masura. İplik sarılıp mekiğe takılan zivana.

balbûn : l. Açılmak. Açma işlemine konu olmak veya bu işe kendiliğinden uğramak.

baldar : r. Dikkatli. İşini dikkatle yapan.

baldarî 1 : n. Dikkatli olma hali.

baldarî 2 : n. İlişi. İki şey arasında bulunan herhangi bir bağlılık.

baldirêj : r. Sabırlı. Sabır gösteren.

baldirêjî : n. Sabır. Acı, yoksulluk, haksızlık gibi üzücü haller karşısında ses çıkarmadan onların geçmesini bekleme erdemi.

balende : r. Uçucu. Uçma yeteneği olan.

balgih : n. Yastık. Baş ve şerit dayamaya yarar dayangaç.

balkêş : r. İlginç. İlgici.

balkirin : l. Açılmasına yol açmak veya ortam sağlamak.

balon : n. (Fr) Balon.

balotkirin : l. Domaltmak. Tümsek haline sokmak, domaltmasını sağlamak.

balyoz : n. Büyükelçi.

balyozxane : n. Elçilik. Elçilik işlerinin yapıldığı konut.

bamya : n. Bamya.

ban : n. Dam. Bir binanın yu-

karı bakan üst yüzü.
banagah : n. Sathi.
bandûr : n. Etki. Birine veya birşeye geçirilen ve bir sonuca yol açabilen hal.
bane : d. Değilmi ki, anlamında bir söz.
banek : n. Adet. Bir kimsenin yapmaya alışmış olduğu şey, alışkı.
banemer : Nisan.
banaşan : n. Ünlem. Türü duygulan anlatmaya yarayan ve söz bölümlerinden biri olan kelime.
bang 1 : n. Ses, seda.
bang 2 : n. Çağrı. Çağırmak eylemi, davet.
bangdan 1 : l. Ötmek (kuş). Ezgili ses çıkarmak.
bangdan 2 : n. Ezan. Namaz vaktini bildirmek üzere müezzin tarafından yapılan bir çağrı.
bangdandin : l. Öttürmek. Ötmesini sağlamak veya ses çıkarmak.
banggeş : n. Propagandacı.
banggeşi : n. Propaganda.
banggeşi : n. Propagandacılık.
banqa : n. (it) Banka.
banqnot : n. (ing) Banknot.
bapirî : n. Dedelik. Dede olma hali veya durumu.
baro : b. (Fr) Baro.
barometre : n (Yun) Barometre.
barût : n. (Yun) Barut.
barûtxane : n. Baruthane.

bask : n. Yan, taraf, yön.
baskvebirin : l. Yaklaştırmak. Birine yakın bir hale getirmek.
baskveçün : l. Yaklaşılmak. Herhangi biri yaklaşmak.
bastan : Anane.
baş : r. İyî. Kendisinde aranılan nitelikleri taşıyan.
başbûn : l. İyileşmek. İyî hale gelmek. Hastalıktan kurtulmak.
başı : n. İyilik. İyî olmanın hali veya iyi olma hali. Karşılık beklenilmeden yapılan yardım.
başıq : n. Atmaca. Doğan cinsinden, ava alıştırılabilen küçük yırtıcı kuş.
başkirin : l. İyileştirmek. İyileşmesini sağlamak. Yerinde bir iş görmek.
baştir : d. Daha iyi, daha hoş.
başûr : n. Güney. Kuzeyin karşısı ana yönlerden biri.
başûrî : n. Güneyli. Güney halkından biri.
bat : n. Yabani kaz.
batan : n. Astar. Ellbiselerin iç tarafına geçirilen ince kat.
batankirin : l. Astarlamak. Astar geçirmek.
batilandin : l. Yormak. Çalıştırarak gücünü azaltmak.
batl : r. Pehlivan yapılı, yiğit.
battal : r. Hantal işi veya davranışı kaba ve yavaş.
battaibûn : l. Hantallaşmak. Hantal olmak.
battalî : n. Hantallık. Hantal

olma özelliği.

bav : n. Baba. Çocuğu olmuş erkek.

bavik : n. Aile. Aralarında kan-
daşlık veya yakınlık bulunan
kimşelerin topu.

bavîti : n. Babalık. Baba olma
hali. Baba gibi davranma.

bawer : r. İnanlı. İnanı olan,
bir şeye bütün varlığıyla i-
nanmış bulunan.

bawerandin : l. İnandırmak. İ-
nanmasını sağlamak.

bawermend : r. Güvenle ba-
kılan, güvenilen kimse.

bawermendi : n. Güvenilir-
lik. Güvenilir olma hali.

baweş : n. Yelpaze. Bir şeyi
yellemek için havada sallan-
nan saplı kanat.

baweşandin : l. Yelpazelen-
mek. Kendini yelpaze ile
yellemek.

baweşk : n. Esneme. Uyku ge-
lince elde olmayarak ağzı açık
uzun bir soluk alıp verme ha-
reketi.

baweşkandin : l. Esnetmek. Es-
nemesine yol açmak.

baweşkin : l. Esnemek. En
çok uyku geldiği vakit, elde
olmayarak, uzun, derin ve
ağır bir tarzda ve çeneleri i-
yice birbirinden ayırarak
solup alıp vermek.

bawesir : n. Basur. Kalın bar-
sağın alt kısmında ve anusta
toplar damarların genişleyip

kanaması.

bawesiri : r. Basurlu. Basur-
lu olan.

bawî : r. Romatizma ağrısı olan.

bayex : n. Özen. Özenmek işi.

baz 1 : n. Şahin. Doğan. Yır-
tıcı bir kuş türü.

baz 2 : n. Koşu. Koşma yarışı.

baza 1 : n. Koşucu. Koşu ya-
rışçısı.

baza 2 : r. Tabansız. Korkak.

bazar 1 : n. Pazar. Belli bir şe-
yin satıldığı yer.

bazar 2 : n. Alış-veriş. Alım sa-
tım işi.

bazari : n. Pazarlık. Pazarlaşma.

bazarkar : n. Pazarıcı. Pazar-
cının yaptığı iş.

bazarkirin : l. Pazarlık etmek.

bazdan 1 : l. Koşmak. Bulun-
mak zorunda olduğu yerden
gizlice veya zorla ayrılmak.

bazdandin 1 : l. Koşturmak.
Koşmak işini yaptırmak.

bazdandin 2 : l. Kaçışını sağ-
lamak veya neden olmak.

bazgûr : n. Sığınak. Sığınılacak
yer.

bazgûri : n. Sığınma. Tehlike-
lerden kaçarak güvenilir bir
yere sokulmak veya bir koru-
yucuya baş vurma işi.

bazirgan : n. Tüccar. Alım-
satım işleri yapan kimse.

bazirgani : n. Ticaret.

bazin : l. Koşmak. Koşma i-
şini yapmak.

bazne 1 : n. Daire. Bir çem-

- berin içinde kalan düzlem parçası.
- bazne 2** : r. Halka. Ortası boş yuvarlak şekil.
- bed** : r. Kötü. Vasıfları aşağı olan, hoşla gitmeyen.
- bedbext** : r. Bedbaht. Mutsuz, bahtı kara.
- bedbextî** : n. Mutsuzluk. Mutsuz olma hali.
- beden** : n. Kale duvarı.
- bedesten** : n. Bedesten. İçinde değerli eşya satılan kapalı çarşı.
- bedew** : r. Güzel. Hoşla gidecek hayranlık uyandıran.
- bedewî** : n. Güzellik. Güzel olma hali, okşayıcı söz veya davranış.
- bedél 1** : n. Bedel. Bir şeye karşı verilen, karşılık.
- bedél 2** : Bedel, yerine.
- bedhal** : r. Kötü durumda olan.
- bedhalî** : n. Kötü halde olma.
- bedil 1** : n. Dönem. Bir çağ içinde birbiri ardınca gelen başı sonu belli zaman süresi.
- bedil 2** : n. Takım. Birbirine uygun şeylerin topu.
- bedxwazî** : n. Bednah olma hali.
- bedrek** : r. Günahkar. Günah işlemiş, günahlı. Kötü.
- bedrekî** : n. Günahkarlık. Günah işleme hali. Kötülük.
- befirçûn 1** : n. Hasar. Kırılma dökülme, yıkılma gibi zarar.
- befirçûn 2** : n. Heder. Karşılıksız kalma, boşa gitme.
- befşik** : n. Bilek. Elle kolun birleştiği yer.
- beg** : n. Bey. İleri gelen, zengin.
- begiştî** : r. Bir ülkedeki halkın bütünü.
- begitî** : n. Beylik. Bey olma hali.
- bexçe** : n. Bahçe. Çiçek, ağaç veya sebze yetiştirilen toprak.
- bexçevan** : n. Bahçıvan. Bahçeye bakmayı iş edinmiş kimse.
- baxçevanî** : n. Bahçıvanlık. Bahçıvanın gördüğü iş.
- bexîl** : r. Habis. Kötü, kötücü.
- bexîlî** : n. Habis olma hali.
- bexşandin** : l. Bağışlanmasını, af edilmesini sağlamak, ya da buna yol açmak.
- bexşîn 1** : l. Affetmek. Suçu, kusuru veya cezayı bağışlamak. Mazur görmek.
- bexşîn 2** : l. Bağışlamak. Kendinin olan bir şeyi başkasına yardım veya iyilik olsun diye karşılıksız vermek.
- bexşîş** : n. Bahşîş. Bir hizmet gören hakkında ayrı olarak verilen para.
- bext 1** : n. Talih. İnanılan doğa üstü güç.
- bext 2** : n. Güven, güvenç, güvenlik.
- bextdan** : l. Güvence vermek.
- bextiyar** : r. Mutlu. Mutlu olan.
- bextiyarî** : n. Mutluluk. Mutlu olma hali.

bextreş : r. Mutsuzluk. Mutlu olmayan kimse.
bextreşî : n. Mutsuzluk. Mutsuz olma hali.
beha 1 : r. Değer. Bir şeyin değdiği karşılık.
beha 2 : n. Ender.
behabûn : l. Pahalanmak. Pahası yükselmek.
behakirin : l. Pahası olmak.
behar : Bahar.
behayî : n. Pahalılık. Her şeyin pahalı satılması hali.
behdilandin : l. Perişan etmek.
behdilî : r. Şaşkın. Ne yapacağını bilmeyecek derecede düşüncü karışıklığına uğramış.
behdilîn : l. Şaşkınlaşmak. Şaşkın bir hale gelmek.
behecok : r. Kıskanç. Kıskanma huyu olan.
behecokî : n. Kıskançlık. Kıskanç olma hali ve kıskanç olana yakışır davranış.
behicandin : l. Kiskandırmak. Kiskanmasına yol açmak.
behicîn : l. Kiskanmak. Kendisi ile ilgili şeylerde ortaklığa dayanmamak.
behijandin : l. Sezindirmek.
behijîn : l. Sezme. Açık bir kanıt olmaksızın, olmuş veya olmuş bir şeyi kestirmek.
behiv : n. Badem.
behivtark : n. Badem çağlası.
behit : n. Keramet, mucize, garip.

behîf : n. Dayanma, yastık.
behûlk : n. Sığil. Ellerde meydana gelen püsküllü küçük ur.
behri : n. Kıvılcık ışıltısı.
behvan : d. Falan. Hafifsenen şeyler hakkında kullanılır.
bej 1 : n. Anakara, kıta.
bej 2 : n. Sakarca sineği.
bel : n. Kabartı. Çıkıntı, kabarmış yer.
bela : n. Bela. Sıkıntılı ve zararlı hal.
belabûn : l. Dağıtmak. Bir arada iken ayırıp ortadan çekilmek.
belakirin : l. Dağıtmak. 1- Bir şeyi pay ederken ayrı yer veya kimselere vermek. 2- Toplu bir halde bulunan şeyleri öteye beriye yaymak.
belalûk : n. Şimşir türünden bir ağaç.
belaş : r. Bedava. Karşılıksız, parasız, emeksiz.
belaşxwer : r. Bedavacı. Her işini bedavadan sağlamaya çalışan kimse.
belav : r. Dağınık. Dağınık olma hali.
belavok : n. Bildiri. Herhangi bir işi halka bildirmek üzere yazılan şey.
belawela : r. Darmadağın. Pek dağınık ve karışık.
belawelayî : n. Darmadağınlık. Darmadağın olma hali, durumu.

belawelabûn : I. Darmadağın olmak

belawelakirin : I. Darmadağın etmek, karışık hale getirmek.

beleban : r. Afacan.

belebanî : n. Afacanlık.

beleder : n. Mültezim.

beledî 1 : n. Şimşek. Buluttan buluta veya yere elektrik boşalırken meydana gelen geçici kırık çizgi biçimindeki çakım.

beledî 2 : n. Kıvılcım. Yanmakta olan bir maddeden kopup sıçrayan küçük ateş parçası.

belek : r. Alaca. Karışık renkli.

belekî 1 : r. Alaca. Alaca olma

belekî 2 : n. Alaca yaygı.

belekî 3 : r. Alacalık.

belê : d. Evet, öyledir anlamında bir söz.

belên : n. Vaad.

belge : n. Belge. Bir olguyu veya bir savın doğruluğunu gösteren, karış verici şey.

belendir : r. Döle yatmış konyun.

belitandin : n. İlkini belli veya meydanda olmayan bir şeyin açığa çıkması durumu.

belitîn : I. Belirtmek. İlkini belli veya meydana olmayan bir şeyi açığa çıkarmak.

belî : n. Kabartı. Tümsek, çıkıntı, kabarmış yer.

belkirin : I. Kabartmak. Ka-

barmasına yol açmak.

belqitandin : I. Gebertmek. Gebermesini sağlamak.

belqitîn : I. Gebermek. Ölme.

belloq : r. Pörtlek.

belloqî : n. Pörtleklik. Pörtlek olma hali.

belûr : n. Kristal.

belîtik : n. Ağaçkakan.

ben 1 : n. Sakız ağacı ürünü.

ben 2 : n. Evlek. Tarlanın tohum atılımından önce sabban iziyle bölünen kısımlardan her biri.

ben 3 : n. Sicim. İp ile iplik arasında türlü kalınlıkta ve en çoğu bitki tellerinden bükülmüş bağ.

benav : n. Sakız ağacı. Dişbudak.

benc : r. Uyuşuk. Uyuşmuş, duyum ve deviminden kaymış olan. Gevşek ve tembel.

bencbûn : I. Uyuşmak. Soğuk veya basınç yüzünden geçici olarak vücudun bir yerinde duyum ve deviminin azaltmak.

bencî : n. Uyuşukluk. Uyuşuk olma hali.

benckirin : I. Uyuşturmak. Uyuşmasını sağlamak duymaz hale getirmek.

bend 1 : n. Siyasi gurup.

bend 2 : n. Bekleme.

bend 3 : n. Makale. Gazete veya dergide çıkan yazı.

bend 4 : n. Engel, önleyici.

bēnde : r. Bağımlı, bağılı.
bendexane : n. Bekleme salonu.
bender : n. Liman. Gemilerin barınarak yük alıp verdikleri yer.
bendewar : r. Beklenti içinde olan, bir beklentisi olan.
bendik : n. Tire. Satır sonuna konulan kısa çizgi.
bendî : r. Tutuklu. Yasa yolu ile özgürlükten yoksun edilerek bir yere kapatılan kimse.
benditî : n. Tutukluluk. Tutuklu olma hali.
beng : n. Dönem. Bir çağ içinde birbiri ardınca gelen başı, sonu belli zaman süresi.
bengî : n. Tutku. Öteki özlere üstüne çıkmış ayrı özlem, tutkunluk.
bengin : n. Aşık.
benginî : n. Aşk.
benî : n. Sucuk. Ceviz, badem içi gibi şeyler bir ipliğe dizildikten sonra kaynar üzüm şirasına batırılarak yapılan tatlı yiyecek.
beniş : n. Sakız. Sakız ağacının kabuğundan sızan sanmıtrak beyaz renkte bir cisim akındırak.
benizava : n. İç/güvey. Karısının ailesinin evinde oturan damat.
benzin : n. (Fr)Benzin.
ber 1 : n. Ürün. Bitki veya hay-

vanlardan elde edilen yararlı şey.

ber 2 : n. Ön. Bir şeyin esas tutulan yüzünün baktığı yerin yakını .

ber 3 : n. Mermi çekirdeği.

ber 4 : n. Döl. Hayvan ve bitki üremesinde yeni bir şey veya yeni bireylerin topu.

ber 5 : Yer zamiri.

ber 6 : n. En. Bir şeyin iki yanı arasındaki uzay, genişlik.

ber 7 : n. Çakıl. Ufak taş.

bera : d. Ölür, anlamında bir söz.

beran : n. Koç. Koyunun erkeği.

beravétin : l. Döl atmak, düşük yapmak.

beravéti : n. Düşük yapmış olan.

berbang : n. Şafak. Alaca karanlık.

berbat : r. Kötü. Pis. Kötünün kötüsü. Berbat.

berbatî : n. Berbat olma hali.

berbatkirin : l. Berbat etmek.

berbejn : n. Boy muskası.

berbext : r. Güvenilir. İnandır.

berbextî : n. Güvenilirlik.

berbend : n. Beklenti içinde olan.

berber : r. Rakip. Herhangi bir işte birinden üstün olmaya çalışan kimse, yarışçı.

berberî : n. Rekabet. Yarışma.

berbes : r. Madeni. Madenle ilgili.

berbest : n. Set. Suyun yayılmasını önlemek için çeki-

len kalın duvar.

berçav : r. Belirgin. Belirmiş olan, besbelli, meydanda.

berçavbûn : l. Belirmek. Açığa çıkmak.

berçavik : n. Gözlük. Daha iyi görmeye yardım eden veya gözleri korumaya yarayan camlı alet.

berçavî : n. Belirginlik. Belirgin olma hali.

berçavkirin : l. Belirlemek. Belirli kılmak.

berçewt : r. Karşıt.

berçewtî : n. Karşıt olma hali.

berdan 1 : Boşamak. Karısı ile nikah bağını bozmak.

berdan 2 : l. Bırakmak. Elde tutulagelen bir şeyi tutmaz olmak. Özgürlük vermek, engel olmamak, koyuvermek.

berdan 3 : l. Kovmak. Sert ve küçük düşürücü sözlerle savmak.

berdandin 1 : l. Salmak. Bırakmak, koyuvermek işine yaptırmak.

berdandin 2 : l. Boşandırmak. Boşanmasını sağlamak.

berdandin 3 : l. Bıraktırmak. Bırakmak işini yaptırmak.

berdar : r. İdam hükmüne çarptırılmış.

berdarî : n. İdam. Ölüm cezası.

berdarkirin : l. İdam etmek.

berdas : Bir oraklık alan.

berdaw : n. Etek. Elbisenin belden aşağı sarkan kısmı.

berdeqanî : n. Sapan. Taş atma aleti.

berdest : r. Bağımlı.

berdestî : n. Bağımlılık. Bağımlı olma hali.

berdestkirin : l. Ele geçirmek.

berdevk : n. Sözcü. Kişi veya kurum adına söz söyleme yetkisine sahip kimse.

bedêli : n. Evlenmede kız karşılığı alınıp verilen kız.

berdîl : n. Avuntu. İnsanı avunduran şey.

berdiberdan : r. Başiboşluk.

berember : r. Eşdeğerli. Değeri eşit olan.

beremberî : n. Eşdeğerlilik. Değeri eşit olma hali.

berepaş : d. Gerisingeri.

berepaşkirin : l. Gerisingeri etmek, geriye itmek.

berepêş : d. İleriye doğru.

berewaj : r. Ters. Gerekli olan hale karşıt.

berewajbûn : l. Tersyüz olmak.

berewajkirin : l. Tersyüz etmek.

berêz : r. Saygıya değer. Sayın.

berêzî : n. Saygınlık.

berf : n. Kar. Havada beyaz, hafif billurlar biçiminde donarak yağın su buharı.

berfarah : r. Açıklık, netlik.

berfende : n. Çığ. Dağın bir noktasından kopup yuvarlanan kar kümesi.

berfin : n. Karçiçeği.

berg 1 : n. İstikamet. Doğrultu.
berg 2 : n. Kitap cildi.
bergeh : n. Görüntülü, görünüm.
bergeran 1 : n. Uzlaşma.
bergeran 2 : n. Yaltaklanma.
bergeran 3 : n. Yolunda olma.
beregerandin : l. Uzlaşma-ya yanaştırmak.
bergerin : l. Uzlaşmaya yanaşmak.
bergir : n. Önlem.
bergirtin 1 : Hayvanı döllenmeye konu etmek.
bergirtin 2 : Ürüne yatmak.
bergil : Beygir. Yük taşıyan, araba çeken at.
bergin : r. Ciltli kapak.
bergorn : r. Ölümlü. İçinde ölüm bulunan.
bergorni : r. Ölümcül. Ölümle sona eren.
berx : n. Kuzu. Koyunun yavrusu.
berxistin 1 : Kolaylamak. Bir işin az bir kısmı kalmak.
berxistin 2 : l. Anlaştırmak. Anlaşmasını sağlamak.
berxvan : n. Kuzu çobanı.
berxvandan : l. Direnmek. Çabalamak.
berxweketin : l. Üzülmek. Üzüntü duymak.
berxweketî : r. Üzgün. Üzüntülü.
berhelîstî : r. Dayanaklı. Dayanağı çok olan.
berhem : n. Eser. Meydana getirilen değerli veya önemli

şey.
berhembez : r. Kucak çocuğu.
berhevanîn : n. Karşılaştırma
berhevbûn : l. Toplamak. Kendini toplamak.
berhevdan 1 : l. Toplamak. Devşirmek, bir araya getirmek.
berhevdan 2 : l. Çekişmek. Pek ileriye gitmeksizin kavga etmek.
berhevxtistin 1 : l. Denkleştirmek. İki veya ikiden artık şeyleri birbirine denk getirmek.
berhevxtistin 2 : l. Yüzleşmek. İki tarafın yüzleşmesini sağlamak.
berhevkar : n. Derleyici, derlemeci.
berhevkarî : n. Derlemecilik.
berhevkin 1 : l. Derlemek. Seçip toplamak. Devşirmek.
berhevkin 2 : l. Toplamak. Bir araya getirmek.
berhevok 1 : Bildiri. Resmi bir kurum tarafından herhangi bir işi halka bildirmek üzere yazılan şey.
berhevok 2 : Derleme. Seçilip toplanmış
berhewa : r. Havası bol olan. Havaya karşı, havadar olan.
berhewabûn 1 : Havalanmak. Havaya kalkmak, uçmak.
berhewabûn 2 : Boşa harcamak.
berhewabûn 3 : l. Tahrip olmak.
berhewakirin : l. Tahrip etmek. Heder etmek. Boşa

savurmak.
berik : n. Çakıl. Küçük taş.
beriqin : l. Bel krampı olmak.
berizandin : l. Saldırtmak. Bir kimsenin üzerine kötü erekle atılmak.
berî 1 : d. Evvel, önce.
berî 2 : n. Çöl. Kumluk, susuz ve ıssız geniş arazi.
berîk : n. Cep. Öteberi koymak için elbisenin uygun yerine dikilen dört köşe kumaş kese.
berjewendî : n. Çıkar. Gözetilen veya dolayısıyla elde edilen kazanç, kişisel yarar.
berjêr : d. Başaşağı. Baş aşağıya gelmek üzere.
berjor : d. Baş yukarı. Baş yukarıya gelmek üzere.
berketin 1 : Üzülme. Üzüntü duymak. Üzüntüye konu olmak.
berketin 2 : l. Kollamak. Meydana gelmesini beklemek, gözetlemek.
berketî : r. Üzgün. Üzülmuş olan.
berq 1 : n. Şiddetli bel ağrısı.
berq 2 : n. Yıldırım. Buluttan buluta veya yere elektirik boşalması.
berqeliç : n. Yüzük parmağı.
berqî : n. Yıldırım telegraf.
berqoyî : r. Bel ağrısına uğramış kimse.
berlêgirtin : n. Önlem. Bir şe-

yi sağlayacak veya önleyecek yol.
bermalî : n. Hizmetçi.
bermayî : r. Artık. Artakalan.
bername : n. Program. Yapılacak bir işin bölümlerini ve her bölümün zamanını gösteren maddelerin topu. Tasımlama.
bernav 1 : n. Soyadı. Herkesin öz adıyla birlikte kullandığı aile adı.
bernav 2 : n. Edat.
beroš : n. Tencere. içinde yemek pişirilen maden kap.
berpê : n. Yürürlük. Gereği yapılır olma hali.
berpêçûn : n. Yaklaşım.
berpêxistin : l. Kotamak. Bir işi tamamlamış hale getirmek.
berpêkirin : l. İşlerlik kazandırmak.
berpîrsîyar : r. Sorumlu. Gerçeğinde kendisine sorulan, sorum taşıyan.
berpîrsiyarî : n. Sorumluluk.
berpişt : n. Kuşak. Bele sarılan uzun ve enli kumaş.
berroj : r. Güneş gören yer.
berrojêk : n Günebakan, ayçiçeği.
bersing : n. Önlük. iş yaparken bele bağlanan örtü.
bersiv : n. Cevap. Bir söze, bir soruya, bir yazıya ya da bir gereksinmeye verilen yanıt.
bersivandin : l. Cevaplandır-

mak. Bir şeyin yanıtını vermek.
bersivdan : I. Cevaplamak. Yanıtını vermek.
berşir : r. Süt çocuğu.
berû : n. Palamut. Palamut ağacı ve yemişi.
berwaj : n. Tersyüz. içini dışına veya altını üstüne çevirmek.
berwajkirin : I. Tersyüz etmek
berwar 1 : n. Tarih. Bir olayın gününü, ayını ve yılını bildiren söz, gün, günleme.
berwar 2 : n. Eğim. Bir yüzeyin, yatay olmayıp, düşeye doğru bir durum almış bulunması.
berwaz : d. Ters. Ters yan.
beryar : s. Nihai. İş sona erdiren, işi kesen.
berz 1 : n. Saldırı. Saldırmak eylemi.
berz 2 : s. Yüce. Hayranlık veya saygı duygusuyla, yüksek.
berzbûn : I. Yücelmek.
berzdan : I. Saldırmak. Bir kimenin üstüne kötü eylemlerle atılmak.
berzik : n. Ön karın.
berzi : n. Yücelik. Yücelme hali.
berzkirin : I. Yüceltmek.
bes : r. Yeter, kafi, yetişir, el verir.
besandin : I. Yettirmek.
besbûn : I. Yetmek. Bir işi görebilecek nicelikte olmak.

best : n. Dere, çay yatağı.
bestehêşk : n. Kuruçay.
besteni : n. Dondurma. Soğukluk.
bestir : n. Dokuma kumaş.
beş 1 : n. Kısım. Bölük, kesim, parça.
beş 2 : r. Alaca. Karışık renkli.
beş 3 : r. Alnında akıntısı olan.
beşbûn 1 : Alaca renk almak.
beşbûn 2 : I. Pay, hisse ve bölümlere ayırmak.
beşdar : n. Ortak. Bir şeyin birden artık iyisi olduğu vakit o iyelerin birbirine oranla herbiri.
beşdari : n. Ortaklık. Ortak olma hali.
beşdarkirin : I. Ortak etmek.
beşesîn : I. Gülümsemek.
beşê : r. Akıtması olan dişi hayvan.
beşişandin : I. Gülümsetmek.
beşoşî : r. Gülümser. Güler yüzlü.
beşt : n. Sırık. Uzun kalınca değnek.
betal 1 : r. Faydasız, boş olan.
betal 2 : r. İptal olmuş, körelmiş, kullanılmaz, işlemez olan.
betalbûn : I. Körelmek. Dumura uğramak.
betalî : n. Hantallık. Hantal olma hali.
betalkirin : I. Köreştirmek.
beton : n. (fr) Beton.
beyaban : n. Çöl. Kumluk, su-

- suz ve geniş arazi. Bozkır.
- beyan 1** : n. Sabah. Gecenin ve gündüzün ilk saatleri.
- beyan 2** : r. Açık , net. Aşkar.
- beyanî** : n. Sabahleyin, gündüzün.
- beyanibaş** : ba. Günaydın. Gündüzün söylenen esenleme sözü.
- beyar** : r. Yoz. Doğada olduğu gibi kalarak işlenmemiş olan.
- beybûn** : n. Papatya. Baharda çiçek açan bir kır bitkisi.
- beylîn** : l. Belirtmek, gözükme.
- beytik** : n. Serçe. Koyu boz renkli küçük bir kuş.
- bez** : n. İçyağı. Hayvanların karın boşluğundan çıkarılan yağ.
- bezîn** : n. Donyağı. İçyağların eritilmesi ile elde edilen yağ.
- bê** : b. -siz, -siz anlamını veren bir ön ek. Yapım eki.
- bêagah** : r. Gafil.
- bêagahî** : r. Gaflet. Gafil olma hali.
- bêaheng** : r. Uyumsuz. Uyumu olmama hali.
- bêar** : r. Arsız. Utanmaz, sıklıkmaz, yılışık, yüzsüz.
- bêarî** : n. Arsızlık. Arsız olmanın hali veya onura aykırı hareketlerde bulunan.
- bêav** : r. Susuz. Suyu olmayan yer.
- bêawa** : r. Şekilsiz. Belli ve

- belirli biçimi olmayan.
- bêazin** : r. Yöntemsiz. Belli bir yöntemle bağlanamayan.
- bêbal** : r. Dikkatsiz. İşinde dikkatli davranmayan, özensiz.
- bêbav** : r. Soysuz. Soyü kötü tanınmış olan. Ahlakı bozuk.
- bêbavî** : n. Soysuzluk. Soysuz olma hali veya soysuzca davranış.
- bêbext** : r. Dönek. Sözünde veya kanısında durmaz , sözüne güvenilmez.
- bêbextî** : n. Döneklik. Dönek olma hali , dönekçe davranış
- bêber** : r. Ensiz. Eni az olan.
- bêbin** : r. Dibi olmayan.
- bêbingeh 1** : r. Dayanıksız. Belli bir dayanaktan yoksun.
- bêbingeh 2** : r. Temelsiz. Temeli olmayan.
- bêcih** : r. Yersiz. Barınacak yeri olmayan. Yerinde olmayan, ilişkisiz.
- bêcir** : r. Huysuz. Huyları iyi olmayan, geçimsiz.
- bêcirî** : n. Huysuzluk. Huysuz olma hali veya huysuzca davranma.
- bêçare** : r. Çaresiz. Çare bulamayan, başka yol bulamayan.
- bêçareyî** : n. Çaresizlik. Çaresiz olma hali.
- bêçek** : r. Silahsız. Silahı olmamak.
- bêçekbûn** : n. Silahsızlaşmak.

Silahtan arınmak veya azaltmak.

bêçembil : r. Kulpu, tutağı olma.

bêdad : r. Adaletsiz. Adalete aykırı düşen veya adaletli olmayan.

bêdadî : n. Adaletsizlik. Adalete aykırı davranış.

bêdax : r. Damgasız. Damga vurulmamış.

bêdeng : r. Sessiz, suskun. Sesi olmayan, sesi çıkmayan, az konuşan, yumuşak huylu.

bêdengî : n. Sessizlik. Sessiz olma hali.

bêderd : r. Dertsiz. Derdi olmayan.

bêdestik : r. Sapsız. Sapı olmayan.

bêdil 1 : r. Gönülsüz. Gönlü olmadan yapılan.

bêdil 2 : r. İsteksiz. İsteksizce yapılan.

bêdohin : r. Yağsız. Yağı olmayan.

bêdû : r. Dumânsız. Dumanı olmayan.

bêdûv : r. Kuyruksuz. Kuyruğu olmayan.

bêeqil : r. Akılsız. Akıllı, gerçeği görüp ona göre davranmaya elverişli olmayan, anlayışsız.

bêeqilî : r. Akılsızlık. Akılsız olma hali, akılsızca iş.

bêewle : r. Güvensiz.

bêewleyî : n. Güvensizlik.

bêeş : r. Ağsız. Ağsı olmayan.

bêfetlonek 1 : r. Dolambaçsız

bêfetlonek 2 : r. Dolaysız. Doğrudan doğruya olan , araya herhangi bir araç girmeden yapılan.

bêfirşik : r. Kararsız. Karan olmayan, oynak, düzensiz.

bêfirşik : n. Kararsızlık. Kararız olma hali, düzensiz

bêfirşik : r. Kararsız. Karan olmayan, oynak, düzensiz.

bêfirşikî : n. Kararsızlık. Kararsız olma hali, düzensizlik.

bêgane : r. Yabancı. Aileden, çevreden veya yurttan olmayan.

bêganebûn : n. Yabancılaşma. Kendi benliğini yitiren.

bêganeyî : n. Yabancılık. Yabancı olma hali.

bêgoman : r. Umutsuzluk. Umutsuz olma hali.

bêgoşt : r. Etsiz. Eti olmayan

bêguh : r. Kulaksız. Kulak keçesi olmayan.

bêguneh : r. Günahsız. Günahı veya suçu olmayan.

bêxelat : r. Lütüfsüz. İyilik duygusundan yoksun. Kayırmayan.

bêxem : r. Vurdumduymaz.

bêxemî : n. Vurdumduymazlık. Vurdumduymaz olma hali.

bêxeml : r. Süssüz. Süsü olmayan, gösterişsiz.

bêxew : r. Uykusuz. Uyanmış veya uykusunu almamış.

bêxewî : n. Uykusuzluk. Uy-

ku uyuyamama veya uyumamış olma hali.

b x r : r. Hayırsız. Hayrı, yararı olmayan. Kendisinden umut kesilen. Unmaz.

b x ret : r. Gayretsiz. aba g stermeyen.

b xweda : r. Allahsız. Tanrının varlığına inanmayan.

b xwed ti : n. Sahipsiz olma hali.

b xwed i : r. Sahipsiz. Koruyucusuz.

b xw  : r. Tuzsuz. Tuzu olmayan veya tuzu az olan.

b xwin : r. Kansız. Kanı olmayan. Kansızlık hastalığına yakalanmış olan.

b xwin i : n. Kansızlık. Kanda alyuvar sayısının ve hemoglobinin miktarının azalmasından ibaret bir hastalık.

b hal : r. Halsiz. Dermansız, takatsiz.

b hal i : n. Halsizlik. Halsiz olma hali.

b haveyn : r. Mayasız. İçinde maya bulunmayan.

b havi j : n. Çaresizlik. ıkımazlık, el ermezlik.

b hejmar : r. Sayısız. Sayılmayacak kadar çok.

b helwist : r. İlgisiz. İlgisi olmayan veya ilgilenmeyen.

b henek : d. akasız. aka katmadan, ciddi olarak.

b heval : r. Eşsiz. Eşii benzeri olmayan veya g r lmemiş o-

lan.

b hay : r. Habersiz. Haberi olmayan, haberi alınmamış, haber verilmemiş.

b heval i : n. Eşsizlik. Eşsiz olma hali.

b hevr i : r. Eşsiz. Eşii benzeri olmayan.

b h v i : r. Umutsuz. Umudu olmayan, hiç umudu kalmayan.

b h v b n : l. Umudu kalmamak.

b h vikirin : l. Umudunu kırmak.

b h viyi : n. Umutsuzluk. Umutsuz olma hali.

b h z : r. G cs z. G c  olmayan, g c  yetismeyert.

b h z i : n. G cs zl k. G cs z olmanın hali, g cs ze yakışır davranış.

b hin : n. Koku. Cisimlerden yapılan k c k zerreciklerin burun zarı  zerindeki  zel zarlarda uyandırdığı duygu.

b hindar : r. Kokulu. Kokusu olan, g zel kokan.

b hinxweş : r. G zel kokulu.

b hinkirin : l. Koklamak. Kokusunu duymak için bir şeyi buruna yaklaştıırıp havasını çekmek.

b hinp ket n : l. Kokmak.  r y p bozularak k t  koku peyda etmek, kokusmak.

b hinp ket i : r. Kokmak. Fena kokan.

bêhis : r. Sessiz. Sesi olmayan, sesi çıkmayan.

bêhîsî : n. Dikkatsizlik. Dalgınlık, savurukluk, özensizlik.

bêhîle : r. Hilesiz. İçine hile karışmamış.

bêhîî : r. Tuhaf, garip.

bêhîî : n. Tuhaflık, gariplik.

bêhîî : d. Daha fazla, daha çok.

bêhnatî : n. Bir tür kokulu incir.

bêhtîrîn : r. Azami, en çok.

bêje : n. Edebiyat. Düşünce, duygu ve hayallerin, söz veya yazı halinde, güzel ve etkili bir şekilde anlatılması sanatı.

bêjedar : n. Edebiyatçı. Edebiyatla uğraşan kimse.

bêjedarî : n. Hitabet. Söz söyleme sanatı. Söylev.

bêjîng : n. Kalbur. Tahıl ve başka iri taneli maddeleri elemek için kullanılan büyük delikli veya seyrek telli elek.

bêjîngbûn : i. Kalburlanmak. Kalburdan geçirilmek.

bêjîngkîrîn : i. Kalburlamak. Kalburdan geçirmek.

bêkar : r. İşsiz. Geçimini sağlayacak işi olmayan.

bêkarî : n. İşsizlik. İşsiz olmanın hali.

bêkes : r. Kimsesiz. Yakını hısrını olmayan.

bêkesî : n. Kimsesizlik. Kimsesiz olma hali.

bêkêr : r. Kullanışsız. Kullanılması güç.

bêqallık : r. Ciltsiz. Ciltlenmemiş olan.

bêqam : r. Yersiz. Yerinde olmayan, ilişkisiz.

bêqarar : r. Kastarsız. Kastarı yapılmamış.

bêqudoş : r. Uğursuz. Kendinde uğursuzluk bulunan.

bêqudoşî : n. Uğursuzluk. Kimi olgu ya da nesnelere görülen kötülük kaynağı.

bêqul : r. Deliksiz. Deliği olmayan.

bêqulpık : r. İliksiz. Üstünde iliği bulunmayan.

bêlête : n. Halay. Bir halk oyunu.

bêlome : ba. Kınmaksızın anlamında bir nida.

bêmad : r. Solgun. Renksiz, mat.

bêmerc : r. Şartsız. Koşula bağlı olmayan, koşulsuz.

bêmêjî : r. Düşüncesiz. İyi düşünmeden iş gören.

bêmér : r. Kocasız. Kocası olmayan kadın.

bêmirês : r. İğrenç. İğrenilecek halde olan.

bêmirêsî : n. İğrenç durumda olma hali.

bêmitala : r. Kaygısız. Kaygısız olan, yüreğini kaygıdan uzak tutan.

bêmurwet : r. Kişilliksiz. Kişi-

liği olmayan.

bênafs : r. Pisboğaz. Vakıfı vaktisiz, iyisini kötüsünü seçmeden eline geçeni yiyen kimse.

bênafsf : r. Pisboğazlık. Pisboğaz olma hali veya pisboğazca davranış.

bênav : r. Adsız. Adı olmayan.

bêne : r. Edebi. Sonsuz, sonrasız, ölümsüz.

bêr : n. Kürek. Toprak, kömür gibi şeyleri atmaya yarayan, saplı bir alet.

bêraman : r. Anlamsız. Anlamı olmayan, önemli bir şey anlatmayan.

bêreng : r. Renksiz, solgun.

bêrengî : n. Renksizlik. Renksiz olma hali. Kendisini belirtecek göze çarpıcı niteliği olmama hali.

bêrêz : r. Saygısız. Başkalarına gereken saygıyı göstermeyen.

bêrêzî : n. Saygısızlık. Saygısız olma hali. Sayılması gereken kimseye karşı yapılan aldırmaçlık davranışı.

bêrewîst : r. Ahlaksız. Ahlak kurallarına karşı gelen.

bêrewîstî : n. Ahlaksızlık. Ahlaksız olmanın hali, ahlaksızca davranış.

bêrih : r. Sakalsız. Sakalı olmayan veya sakal uzatmayan.

bêrist : r. Düzensiz. Düzeni olmayan veya düzeni bozuk

olan.

bêristî : n. Düzensizlik. Düzensiz olma hali veya düzensiz iş.

bêrivîn : r. Alevsiz. Alev çıkarmadan yanan.

bêrî 1 : n. Kırdı yapılan sağım işi.

bêrî 2 : Özlem. Bir daha görmek veya kavuşmak arzusu.

bêrîkrîn : l. Özlemek. Bir daha görmek veya kavuşmak arzusunu duymak, göreceği gelmek.

bêrû : r. Yüzsüz. Utanmaz, sıkılmaz, çekilmez.

bêrûbûn : l. Yüzsüzleşmek. Yüzsüz hale gelmek, yüzsüz olmak.

bêrûyî : n. Yüzsüzlük. Yüzsüz olma hali, yüzsüzce davranış.

bêrûmet : r. Saygısız.

bêrûmetî : n. Saygısızlık.

bêsemax : r. İradesiz. İradesi güçsüz olan.

bêser : r. Başsız. Baş, başkanı olmama hali.

bêserik : r. Ucu başlığı olmayan.

bêserûberî : Düzensizlik.

bêsixil : r. Dölü olmayan koyun veya keçi.

bêsimbêl : r. Bıyıksız.

bêsitâr : r. Korumasız. Korumadan yoksun.

bêstîrîf : r. Dikensiz. Dikeni ol-

mayan.

bêslud : r. Talihsiz. Talihi ters olan, talihin kahrına uğrayan.

bêsludî : n. Talihsizlik. Talihin tersliği.

bêsisik : r. Çekirdeksiz. Çekirdeği olmayan veya çekirdek peyda etmeyen.

bêsiyanet : r. Saygısız.

bêsiyanetî : n. Saygısızlık.

bêş : n. Vergi. Hükümetin herkesten aldığı para.

bêşandin : l. Vergilendirmek. Bir kimseyi vergiye bağlamak.

bêşekir : r. Şekersiz. İçinde şeker bulunmayan.

bêşeml : r. Gösterişsiz. Gösterişi olmayan.

bêşerm : r. Utanmaz. Utanması olmayan.

bêşir : r. Sütübozuk, kötü soylu.

bêşirêz : r. Çirişsiz.

bêşirî : n. Sütübozukluk.

bêşop : r. Yöntemsiz. Yolsuz.

bêtam : r. Tatsız. Tadı iyi olmayan.

bêtambûn : n. Tatsızlaşmak. Tadı kaçmak. Tatsızlık etmeye koyulmak.

bêtamî : n. Tatsızlık, tatsız olma hali, tatsızca davranış, neşeyi bozacak hal.

bêtamkirîn : l. Tadını kaçırmak.

bêtavik : r. Güneşsiz. Güneş ışınlarıyla aydınlanmamış.

bêtalplik : r. Tortusuz. Altına

tortu bırakmayan,

bêtabat : r. Tedirgin. Rahatı kaçmış olan.

bâtabatî : n. Tedirginlik. Tedirgin olma hali.

bêteher : r. Şekilsiz. Belli ve belirli biçimi olmayan madde.

bêtewanî : Beraet. Aklanma, arınma.

bêtirs : r. Korkusuz. Korkusu olmayan, korku vermeyen.

bêtirsî : n. Korkusuzluk. Korkusuz olma hali.

bêtiwan : r. Güçsüz, gücü olmayan, gücü yetişmeyen.

bêtiwanî : n. Güçsüzlük. Güçsüz olma hali.

bêtiwan : r. Masum.

bêtuxub : r. Sınırsız. Sınırı olmayan. Ucu bucağı belli olmayan.

bêtovil : r. Kabuksuz. Kabuğu olmayan.

bêvil : n. Burun. Koklama aygıtı.

bêwaç : r. Ahmak.

bêwaçî : n. Ahmaklık.

bêwar : r. Yersiz, yurtsuz.

bêwarî : n. Yersiz, yurtsuz olma hali.

bêweç : r. Kısır. Ürün vermeyen.

bêwîr : r. Ölmek üzere, tükenmiş.

bêyî : c. Onsuz.

bêzar : r. Bitkin. Çok bitmiş.

bêzarbûn : l. Bıkmak, tekrarlanması, sürüp gitmesi yü-

zünden bir şeyden doygunluk veya yorgunluk duyarak onu istemez hale gelmek, usanmak.

bêzarî : n. Bıkkınlık. Çok bitmiş olma hali.

bêzarkîrîn : l. Bıktırmak. Bıkkınlığına yol açmak, bıkkınlık vermek, usandırmak.

bêzewal : r. Dokunulmaz. Korunan, korunmuş.

bêzewalî : n. Dokunulmazlık. Korunmuşluk.

bêzereng : r. Akılsız.

bêzerengî : n. Akılsızlık.

bêzîman : r. Dilsiz. Söz söyleme alışkanlığı olmayıp düşündüğünü ancak işaretleriyle anlatabilen kimse.

bêzirav : r. Ödle. Korkak.

bêziravî : n. Ödlelik. Korkaklık.

bêziyan : r. Ziyansız. Zıyan vermeyen, oldukça iyi.

bi 1 : -li, -lı, anlamında yapı eki.

bi 2 : g. İle, -den, birlikte.

biabor : r. Tutumlu. Tutumlu davranan.

biafnik : r. Küflü. Küf bağlamış.

biagir : r. Ateşli. Ateşi olan.

biax : r. Topraklı. İçine toprak karışmış.

biarz : r. Onurlu. Onuru olan veya onurunu pek kıskanan.

blav : r. Sulu. Suyu çok olan.

blazîn : r. Yöntemli. Bir yöntemle dayanılarak yapılan.

biba : r. Rüzgarlı. Rüzgan bol.

bibal 1 : r. Dikkatli. İşini dikkatle yapan.

bibal 2 : r. Özentili. Özenle yapılan veya özenle çalışılan.

bibar : r. Acilen, acil olan.

bibatan : r. Astarlı. Astarlanmış.

bibawer : r. İnanlı. İnanı olan. Bir şeye bütün varlığıyla inanmış bulunan.

bibaz : r. Acilen, acil olarak.

biber 1 : r. Enli. Eni olan.

biber 2 : r. Verimli. Verim veren.

biberf : r. Karlı. Üstünde kar bulunan veya kar yağan.

bibêhîn : r. Kokulu. Kokusu olan.

bibok : n. Gözbebeği.

biboyax : r. Boyalı. Boya sürülmüş, boyanmış veya boyaya batırılmış.

bicîh : r. Yerli yerinde, dosdoğru.

bicîhanîn : l. Gerçekleştirmek. Gerçek haline gelmek.

bicîhbûn 1 : l. Yerleşmek. İ-yice oturmak.

bicîhbûn 2 : f. Gerçekleşmek. Gerçek haline gelmek.

bicîhkîrîn : l. Yerleştirmek.

biçavîk : r. Gözenekli. Üstünde gözenekleri bulunan.

biçek : r. Silahlı. Silahlı olan.

biçekbûn : l. Silahlanmak. Silahlı hale gelmek.

biçekkîrîn : l. Silahlandırmak.

Silahlı hale koymak.
biçembil : r. Kulplu. Kulpu olan.
biçel : r. Kırklı. Bir kırkımdan
 öbürü doğan iki çocuğun her
 biri.
biçiqui : r. Budaklı. Üstünde
 budakları bulunan.
biçiya : r. Dağlık. Dağı çok
 olan yer. Dağı olan.
biçük : r. Küçük. Boyutları ben-
 zerlerinden daha kısa olan.
biçükayî 1 : r. Küçüklük. Kü-
 çük olma hali.
biçükayî 2 : n. Çocukluk.
 Çocuk olma hali.
biçükbün 1 : l. Çocuklaşmak.
 Çocuklara yaraşır hal almak.
biçükbün 2 : l. 1- Büyük
 küçük olmak. 2- Değer ve
 şerefini azaltacak yaraşır
 davranışta bulunmak.
biçükkirin : l. Küçültmek. Bū-
 yükken küçük hale getirmek.
 Değer ve şerefini azaltmak.
bidad : r. Adil. Adaletle iş gö-
 ren, adaletten, haktan ayrıl-
 mayan, hakkı yerine geti-
 ren.
bidax : r. Damgalı. Damga-
 lanmış.
bidaxbün : l. Damgalanmak.
 Damgalamak işine konu ol-
 mak.
bidası : r. Kılıklı. Kılıçlı olan.
bideq 1 : r. Benekli. Ufak te-
 fok lekeleri bulunan.
bideq 2 : r. Aşılı. Aşılanmış.
bidem : r. Demli. Demlenmiş.

bideng : r. Sesli. Sesi olan.
biderd : r. Dertli. Derdi olan.
bidergiştî : r. Nişanlı. Sözlü,
 yavuklu.
biderguş : r. Emzikli. Meme-
 de çocuğu olan kadın.
bidestilmêj : n. Aptestli. Aptes
 almış bulunan.
bidestûr : r. İzinli.
bidê : r. Analı. Anası olan.
bidil 1 : r. Gönüllü. Bir işi gö-
 nül hoşluğu ile üstlenen.
bidil 2 : r. İstekli. Bir şeye
 karşı isteğ i olan.
bidizî : d. Gizlice. Gizli olarak,
 kimseye göstermeden, baş-
 kalanna beli etmeksizin.
bidimen : r. Manzaralı. Man-
 zarası olan.
bidohin : r. Yağlı. Yağı olan.
bidom : r. Sürekli. Süreği çok
 olan, çok süren.
bidor : d. Nöbeteşe. Aralarında
 nöbete.
bidûv : r. Kuyruklu. Kuyruğu
 olan.
biedap : r. İrinli. İrin bağlamış
 olan.
biedapbün : l. İrinlenmek. İrin
 peyda etmek.
bieqil : r. Akıllı. Gerçeği gö-
 ren ve ona göre davranan.
bieqilibün : l. Akullanmak. Kar-
 şılaştığı olayların verdiği der-
 se göre davranır olmak.
bieqilîf : n. Akıllılık. Akıllı olma
 hali. Akıllıca iş.
bieqr : r. Kubbeli. Kubesi o-

- lan, kubbe biçiminde olan.
- blewle** : r. Güvenilir. Güvenilecek yer.
- blewr** : r. Bulutlu. Üzerinde bulut olan.
- biêş 1** : r. Hastalıklı. Ayakta gezdiği halde önemli bir hastalığı olan veya üzerinden hastalık eksik olmayan.
- biêş 2** : r. Ağrılı. Ağrılan, ağrı veren. Acısı olan.
- bifetl** : r. Kıvrımlı. Kıvrımı olan.
- bifetionek** : n. Dolanbaçlı. Dolanbaçlı olan. Virajlı.
- bifihêt** : r. Utangaç. Alışmadığı kimselerin yanında sıkılıp yüzü kızarak serbest söz söyleyemeyen veya davranamayan, sıkılan.
- bigirêk** : r. Dügümlü. Üzerinde ya da içinde düğümü bulunan.
- bigirş** : r. Cüsseli. İri yapılı iri gövdeli, iriyarı.
- bigohin** : n. Memeliler. Yavrularını emzirerek büyüten hayvan.
- bigoman** : r. Umutlu. Umudu olan, umut besleyen.
- bigomanbûn** : l. Umutlanmak. Umuda düşmek.
- bigomankirin** : l. Umutlandırmak. Umut vermek, umut kazandırmak.
- bigoşt** : r. Eti. Eti çok olan, içinde et bulunan.
- biguh** : r. Kulaklı. Kulağı olan.

- biguher** : r. Küpelî. Küpe takmış olan. Küpeye benzer bir deri sarkıntısı olan.
- bigulî** : r. Çatalı. Çatallı olan.
- bixar** : n. Buhar. Sıvıların veya bazı kıtaların geçtikleri gaz hali.
- bixelek** : r. Halkalı. Halkası olan.
- bixem** : r. Kaygılı. Kaygısı olan.
- bixembûn** : l. Kaygılanmak. Kaygıya düşmek.
- bixeml** : r. Süslü. Süsü olan, süslenmiş, bezenmiş.
- bixêr** : r. Hayırlı. Hayrı olan, yararlı olan.
- bixêra** : r. Acil. Acil olan, gecikmeye gelmez, geciktirilemez. İvedili.
- bixêri** : n. Baca. Dumanı o caktan çekip havaya vermeye yarayan maden veya kagir yol.
- bixêrûber** : r. Bereketli. Bol, verimli. Feyzi.
- bixêz** : r. Çizgili. Üzerinde çizgileri bulunan.
- bixêzbûn** : l. Çizilmek. Çizmek işine konu olmak.
- bixıram** : r. İtibarı. İtibarı, hatırı olan.
- bixîret 1** : r. Gayretli. Çaba gösteren.
- bixîret 2** : r. İffetli. İffetini koruyan, namuslu.
- bixumam** : r. Puslu. Üzerinde pus bulunan, puslanmış.
- bixur** : n. Çakıl.
- bixwarin** : r. Yemekli. Arada

- yemek verilen.
- bixwe** : d. Bizatihi. Kendinden, özünden, kendisi.
- bixwedan** : Sürünmek.
- bixwedî** : r. Sahipli. Bir sahibi olan.
- bixweli** : r. Küllü. İçinde kül bulunan.
- bixweser 1** : r. Yalın. Üzerinde başka bir şeyler katılmamış olan.
- bixweser 2** : r. Yalnız.
- bixweserî** : Yalnızlık. Yalnız olma hali.
- bixwîn** : r. Kanlı. Kanı olan, kan bulaşmış olan.
- bixwînbûn** : l. Kanlanmak, Kan bulaşmak.
- bih** : n. Ayva.
- bihar** : n. Buğu. Gaz haline gelmiş su. Su buhanı.
- biharî** : r. Çamurlu. Çamur bulaşmış, üstünde çamur bulunan.
- bihaveyn** : r. Mayalı. İçine maya karıştırılmış, maya ile ekşiyip kabarmış.
- bihaw** : r. Kuruntulu. Kuruntusu olan.
- bihawarî** : r. İvedili. Tez elden yapılması gereken.
- bihawêr** : r. Etrafı çevrilmiş.
- bihay** : r. Malumatlı. Bilgili.
- bihemd** : r. İstemli. İradeli.
- bihejmar** : r. Sayılı. Sayısı birkaçı geçmeyen. Şu veya bu sayıyı taşıyan.
- bihevketin** : l. Çatışmak.

- bihevrebûn** : l. Birlikte olmak.
- bihevreyî** : n. Beraberlik. Beraber olma hali. Birleşmiş olma hali.
- bihêrs** : r. Öfkeli. Öfkelenmiş, kızgın.
- bihêrsbûn** : l. Öfkelenmek. Öfkeli hale düşmek, kızmak.
- bihêrskirin** : l. Öfkelenmek. Öfkelenmesine yol açmak, kızdırmak.
- bihêvî** : r. Umutlu. Umudu olan, umut besleyen.
- bihêvîbûn** : l. Umutlandırmak. Umuda düşmek.
- bihêvkirin** : l. Kuvvetlendirmek. Kuvvetlenmesini sağlamak.
- bihin** : n. Soluk. Çigere alınıp verilen hava alıp vermek. Nefes.
- bihinberdan** : l. Soluklanmak. Geniş ve rahat soluk almak.
- bihine** : r. Kınalı. Kına ile boyanmış.
- bihinfişk** : n. Soluğanlık. Nefes darlığı.
- bihinfişkî** : n. Soluğan. Nefes darlığına uğramış kimse.
- bihinfarah** : r. Sabırlı. Sabır gösteren.
- bihinfarahî** : n. Sabır. Acı yoksulluk, hastalık gibi üzücü haller karşısında ses çıkarmadan onların geçmesini bekleme erdemi.
- bihingil** : r. Kulplu. Kulpu olan.
- bihinok** : n. Virgül. (gr) Bir noktalama işareti.

bihintang : r. Sıkın. Pek sıkılmış olan.

bihintangbûn : l. Sıkılmak. Can sıkıntısına uğramak.

bihintangkirin : l. Sıkmak. Basıklığında üzme. Sıkıntı vermek.

bihirî : r. Yünlü. Yünü olan. Yünden yapılmış. Yün kumaş.

bihiş : r. Dikkatli.

bihim : r. Temeli olan. Belli bir temele oturtulan.

bihistin : l. Kulakla duymak.

bihitî : r. Şaşkın. Şaşırmış olan.

bihitîn : l. Şaşırmak.

bihuner : r. Hünerî. Hünerli olan.

bihûşt : n. Cennet.

bihûştî : r. Cennetlik. Öldürdükten sonra yeri cennet olacağı sanılan kimse.

blîşk : r. İlmikli. Kolay çözümlür şekilde ilmiklenmiş.

bijan : n. İstiraplı. İstirap veren, sıkıntılı.

bijarî : n. Seçim. Seçme işi.

bijarte : r. Seçkin. Benzerleri arasında niteliklerinin yüksekliliğiyle göze çarpan.

bijarteyî : n. Seçkinlik. Seçkin olma hali.

bijartin : l. Seçmek. Benzerleri arasında hoşça gideni almak veya yararlanmak üzere ayırmak.

bijartî : r. Seçilmiş. Seçme ile ayrılmış.

bijidil : d. Gerçek olarak. Gerçekten.

bljî : ba. Yaşa. Memnunluk, sevinç gibi duyguları anlatmak için söylenir.

bljîjk : n. Doktor. Hekim.

bljîjkî : n. Doktorluk. Hekimlik.

bikar : r. Kullanılışlı. Rahatça kullanılabilen.

bikaranîn : l. Kullanılmak. Bir şeyi yaradığı işe sürmek.

bikarhatin : l. Kullanılmak. Kullanma işine konu olmak.

bikarhatî : r. Kullanılışlı. Rahatça kullanılabilen.

bikarkirin : l. Kullandırmak. Kullanmak işini yaptırmak.

bikarûbar : n. İş güç. Yapacak belli birşeyi bulunan.

bikef : r. Köpüklü. Köpüğü olan.

bikel : r. Kaynar. Kaynar durumda .

bikevir : r. Taşlı. İçinde taş veya taş kırıntıları bulunan.

bikevz : r. Yosunlu. Yosunu olan, yosunla kaplı bulunan.

bikêç : r. Pireli. Pire bulunan.

bikêf : r. Keyifli. Keyfi yerinde, neşeli.

bikêfbûn : l. Keyiflenmek. Keyifli hale gelmek.

bikêr 1 : r. Yararlı. Yarar sağlayan.

bikêr 2 : r. Kullanılışlı. Rahatça kullanılabilen.

bikêrhatin : l. Yaramak. Bir işte kullanılıncaya istenilen sonucu vermek.

bikêrhati : r. Becerikli. Elin-den iş gelen, tuttuğu işi be-

ceren.

bikil : r. Sürmeli. Gözlerinin altına sürme sürülmüş ya da öyle gözükən.

bikufrit : r. Kükürtlü. İçinde kükürt bulunan.

bikul : r. Kederli, elemli, acılı.

bikum : r. Bereli. Başında beresi olan.

biqalik 1 : r. Kabuklu. Kabuğu olan.

biqalik 2 : r. Muhafazalı. Bir kab, cilt içine alınarak korunmaya alınan.

biqalik 3 : r. Kılıflı. Kılıf olmayan veya kılıf içinde bulunan

biqasf : b. Kadar. Ölçüsünde, derecesinde.

biqeyd : r. Köstekli. Kösteği olan.

bilehim : r. Lehimli. Lehimle tutturulmuş.

bilez : r. Acil. Acele olan, gecikmeye gelmez, geciktirmez.

bilezbün : l. Acele etmek. Çabuk davranmak.

bilezkirin : l. Acele ettirmek. Çabuk yapmasını sağlamak.

bilet : n. (Fr) Bilet.

bilevkinin 1 : l. İfade etmek.

bilevkinin 2 : l. Seslendirmek. Sesli kılmak.

bilib : r. Taneli. Tanelerden meydana gelmiş.

bilind : r. Yüksek. Benzerlerine göre altı ile üstü ara-

sındaki uzaklık çok olan.

bilindayî : n. Yükseklik. Yüksek olma hali veya derecesi.

bilindbün : l. Yükseltmek. Yüksek olmak, yükseğe çıkmak,

bilindcih : n. Yükselti. Bir noktanın deniz yüzünden olan yüksekliği.

bilindek : n. İnceltme işareti.

bilindkirin : l. Yükseltmek.

bilî : b. İçin, göre, gibi, rağmen.

bitür : n. Kaval. Yumuşak sesi, perdeli büyük düdük.

bitürvan : n. Kavalcı.

bimehr : r. Nikahlı. Nikahla varılmış karı ya da koca.

bimerc : r. Şartlı. Şarta bağlı.

bimêr : r. Kocalı. Kocasız olan, evli kadın.

bimêrg : r. Çayırıklı.

bimij : r. Sisli. Başında ya da üstünde sisi eksik olmayan.

bin : n. Dip. Derinliğin bittiği veya çıkışın, yüksekliğin başladığı yer.

binace : n. Nesil. Göbek, kuşak, döl.

binaxe 1 : n. Köken. Bir şeyin geçmişe doğru dayandığı son hal, biçim veya yer.

binaxe 2 : Esas. Bir iş veya sözde temel. Doğru şekil.

binçil : n. İç çamaşırı.

binçav : n. Gözaltı. Birinin bulunduğu yerden ayrılmama

mevda verilmemek üzere bir yerde oturtulmuş durumu.

binçavkbûn : I. Gözaltı olmak.

binçavkirin : I. Gözaltı etmek. Birini göz altına almak

bindarî : n. Baskı. Kuvvet ve zor altında bulundurma eylemi veya bulunma halî.

bindeq : n. Fındık.

bindest : r. Baskı altında olan. Başkasının eli altında olan.

binefs : n. Menekşe.

binerd : n. Yeraltı. Yerin yüzeyi altındaki kısmı.

binerdûn : I. Gömülmek. Toprağın altına alınmak.

binerdkirin : I. Gömmek. Toprak altına alınmak, saklamak.

binerx : r. Kıymetli. Değerli. Değeri biçilmiş.

bingeh : n. Dayanıklı. Temel.

binî : n. Altlık. Birşeyin altına herhangi bir amaçla konulan nesne.

binketin 1 : I. Alt olmak, yenilmek, yenilgiye uğramak.

binketin 2 : I. Etkilemeye, kandırmaya çalışmak.

binkolan 1 : I. İrdelemek. Bir sorunun ele alınabilen bütün hallerini incelemek.

binkolan 2 : I. Eşelemek. Bir sorunun niteliğini anlamak için hafifçe kurcalamak.

binyad : n. Dayanak. Dayanacak bir şey. Bir düşüncenin başlangıç ve temeli olan ana

düşünü.

biper : r. Kanatlı. Kanadı olan

bipé : r. Ayaklı. Ayağı olan.

bipél : r. Dalgalı. Dalgası olan, dalga dalga görünen.

bipét : r. Alevi. Alevi olan, alevlenmiş.

bipirç : r. Tüylü. Tüyleri olan, Havi bulunan.

bipişkok : r. Düğmeli. Düğmesi olan, düğme ile kavuşturulan.

bipişt : r. Arkalı. Koruyanı olan.

bipîne : r. Yamalı. Yama vurulmuş, yama ile onarılmış olan.

bipor : r. Saçlı. Saçı olan.

bir : n. Bölüm, kısım, küme, kafiye.

bira : n. Erkek kardeş. Kardeş.

birandin : I. Kesmek. Kesmek işini yaptırmak.

birastin : I. Ateşin üstüne koyarak pişirmek.

birastî : r. Pişmiş, pişirilmiş.

biratî : n. Kardeşlik. Kardeş olma halî.

birazava : n. Sağdıç.

birazî : n. Yeğen, Binne göre erkek kardeşinin çocuğu.

birç : n. Burç. Kale üstündeki kule.

birçî : r. Aç. Yemek yeme gerekliliğini duyan veya yemesi gereken.

birçibûn : I. Açılmak. Açık duymak.

birçifti : n. Açlık . Aç olma hali.
birçikirin : l. Acıktırmak. Yemek yeme isteğini uyandırmak.
birék : n. Testere. Tahta kesme aracı.
birowş : r. Görkemli. Göz alıcı ve gösterişli.
birê : r. Yollu. Yolu olan.
birébûn : l. İşleri yürür hale gelmek.
birêkirin : l. Yoluna koymak. Yolcu etmek.
birêl : n. Ormanlık. Ormanı çok olan ve ormanı bol olan.
birêvebirin : l. Yürütmek. Yürüme işini yaptırmak. Uygulamak.
birêveçûn : l. Yürüme. Adım atarak gitmek. Yürüyüş. Yürüme işi veya tarzı.
birêz 1 : r. Saygılı. Başkalarına gereken saygıyı gösteren.
birêz 2 : r. Sıralı. Sıralanmış.
birh : n. Kaş. Gözlerin üzerindeki kısa kıllar.
birin : l. Götürmek. Bulunan yerden başka yere taşımak.
birinc : n. Piring.
birisas : r. Kurşunlu. İçinde kurşun bulunan. Kurşunlanmış.
birist : r. Dizili. Dizilmiş.
birivîn : r. Alevi. Alevi olan, alevilemiş.
birîn : n. Yara.
birîndar : r. Yaralı. Yarası o-

lan, yaralanmış.
birîndarkirin : l. Yaralamak. Bir yerinde yara açmak.
biroj : n. Gündüzün. Gündüz vakti.
birojî : r. Oruçlu. Oruç tutan.
birîşt 1 : r. Püsküllü. Püskülü olan.
birîşt 2 : r. Saçaklı. Saçağı olan.
birik 1 : n. Havuz.
birik 2 : n. Zelve. Boyunduruğun iki yanında boyunduruğa geçiren çubuk.
birrandin : l. Kestirmek. Kesme işini yaptırmak. (biçki ile)
birrin : Kesmek. Testere ile kesmek. Düzgün parçalara ayırmak.
birûmet : r. İtibarlı. Hatırı sayılır. Saygıya değer.
bisimax : r. İradeli. İradesi güçlü olan.
birûsk : n. Kıvılcım.
biryar : n. Karar. Bir iş hakkında düşünüp uygun diye üstünde durulan çare.
biryardan : l. Kararlaştırmak. Karar altına almak, bir şey için karar vermek.
bisemax : r. İradeli. İradesi güçlü olan.
biserxwe 1 : Kararlaştırmak. Karar altına almak, bir şey için karar vermek.
biserxwe 2 : r. Erkin. Herhangi bir şekilde, herhangi bir koşula bağlı olmayan, istediği

gibi davranabilen.
biserxweyi : n. Erkinlik. Erkin olma hali.
biserûber : n. Ayrıntılı. Ayrıntısı olan. Detaylı.
biservebûn 1 : I. Benzemek. İki şey arasında birbirini andırarak kadar ortak nitelikler bulunmak.
biservebûn 2 : I. Anlamak, kavramak, yönünü bulmak.
biserveçûn : I. Benzeşmek. Birbirine benzemek.
biservexistin : I. Çoğaltmak. Çoğalmasını sağlamak.
bisêhil : r. Kumluk. Kumu çok olan, kumsal.
biservekirin : I. Elemek. Bir şeyi ekle tamamlamak.
bisih : r. Gölge. Gölgesi olan.
bisim : r. Toynaklı. Toynaklı olan.
bisimbêl : r. Bıyıklı.
bisimbil : r. Başaklı. Başağı olan.
bising : r. Göğüslü. Göğüsü geniş olan.
bisitirih : r. Boynuzlu. Boynuzu olan.
bisitirî : r. Dikenli. Dikenli olan.
bisiud : r. Talihi, şanslı.
bisisik : r. Çekirdekli.
bisk : n. Zülûf. Şakaklardan sarkan saç lülesi.
bist : n. Demir çubuk (yuvarlak)
bişahi : r. Şenlikli. Oturanları, şenliği çok olan yer, üze.
bişaşik : r. Sarıklı. Başında

sarığı olan.
bişavî : n. Asimile.
bişavtin : I. Asimile etmek.
bişemi : r. Gösterişli. Gösterişli olan.
bişerm : r. Utangaç.
bişîr 1 : Sütü. İçinde süt bulunan, sütle yapılan, sütü bol olan kadın.
bişîr 2 : r. Emzikli. Memede çocuğu olan kadın.
bişîrêz : r. Çirişli. Çirişle yaptırılmış olan.
bişkivîn : I. Açılmak (gül, tomurcuk).
bişkoj : n. Tomurcuk.
bişkurîn : I. İç çekmek.
bitalpik : r. Tortulu. Dibinde tortusu olan.
bitam : r. Lezzetli. Tadı güzel.
bitambûn : I. Tatlanmak. Tat verilmek. Lezzetli.
bitamkirin : I. Lezzetlendirmek. Tat vermek.
bitav : r. Güneşli. Güneş ışınlarıyla aydınlatmak.
biteqereq : r. Gürültülü. Gürültüsü olan şey. Şamatalı.
biteqil 1 : r. Ağırıklı. Belli ağırlığı olan.
bitemen : r. Uzun ömürlü.
bitenê : r. Yalnız. Yanında başkaları bulunmayan. Sadece.
bitenêyi : n. Yalnızlık. Yalnız olma hali.
bitev : n. Tümünden.
bitevdir : r. Tedbirli. Her işin-

- de gereken tedbirleri vak-
tinde alan.
- btevayf** : d. Tamamen. Tü-
mü ile, bütününü ile, büsbü-
tün.
- bitixub** : r. Sınırlı. Sınırı olan,
sınırlanmış.
- bitim** : Bitim.
- bitir** : r. Küstah. Sıra, saygı
tanımayarak terbiyesizce
ortaya atılan.
- bitirbün** : l. Küstahlaşmak.
- bitirf** : n. Küstahlık. Küstah
olma hali, küstahça davra-
nış.
- bitirs** : r. Korkulu. Korku ve-
ren, korkutan.
- bitofil** : r. Kabuklu. Kabuğu
olan.
- bitovik** : r. Tohumlu. Tohu-
mu olan.
- bivaştin** : l. Halletmek. Yolu-
na koymak, sonuca bağa-
lamak.
- bivên** : r. Arzulu, istekli.
- bivir** : n. Balta. Ağaç kesme-
ye yarayan demir alet.
- bivirik** : n. Nacak. Küçük balta.
- biwartin** : l. Geçirmek. Atla-
mak.
- biwarti** : r.(gr) Geçişli. Nesneli.
- biwêj** : n. Deyim. Çoğu öz an-
lamında az çok bir anlam ta-
şıyan kişileşmiş söz.
- biyan** : n. Yaban. Yabancı.
Yerli olmayan kimse.
- biyanf** : n. Yabancı. Aileden
çevreden veya yurttan ol-
mayan.
- bizankf** : d. Kasten. Kasıtlı,
bile bile ve isteyerek.
- bizaxon** : r. Kurallı. Kurallı o-
lan.
- bizav 1** : r. Etkin. işleme ha-
linde olan. Faal.
- bizav 2** : n. Hareket. Devlin-
me.
- bizavf** : n. Etkinlik. Etkin ol-
ma hali.
- bizavtin** : l. Hareket etmek.
Etkin duruma gelmek.
- bizdan** : n. Ürküntü. Ürkme
duyusu.
- bizdin** : l. Ürkütmek. Ürküntü
vermek.
- bizdandin** : l. Ürkemek. Kor-
kup kaçmak.
- bizereng** : r. Akıllı.
- bizilx** : r. Zırlı. Zırh giymiş ve-
ya zırh kaplanmış.
- biziman** : r. Dilli. Konuşkan.
- bizimanbün** : l. Dillenmek. Hiç
söylenmezken çok söylemeye
başlamak.
- bizin** : n. Keçi.
- bizirav** : r. Yürekli. Tehlikeyi
korkusuz karşılayan.
- biziravbün** : l. Yüreklenmek.
Birine yüreklilik vermek.
- bizirik** : n. Tohum. Kendisin-
den bitki üreyen tane.
- bizmar** : h. Çivi.
- bizmarbün** : l. Çivilemek. Bir
şeyi bir yere çivi ile tuttur-
mak.
- bi 1** : r. Dul. Eşi ölmüş kadın.

bî 2 : Söğüt. Akarsu kenarlarında yetişen ince uzun dallı bir ağaç türü.
bîjî : n. Piç. Nikah dışı dünyaya gelmiş çocuk.
bîjîti : n. Piçlik. Piç olma hali.
bînahî 1 : n. Görüş. Görmek tarzı.
bînahî 2 : n. Bakış. Bakma tarzı.
bînahî 3 : n. Göz nuru.
bîr 1 : n. Bellek. Öğrenilmiş veya baştan geçmiş bir şeyi zihinde tutma yetkisi.
bîr 2 : n. Kuyu.
bîranîn : l. Hatırlamak. Önce öğrenilmiş bir şeyi zihinde tutma yetkisi.
bîrawer : n. Hatırda kalan şey.
bîrbîrin : l. Farkına varmak.
bîrewer : r. Bilinçli. Eleştirimli bir şekilde kendi erkinliğinin farkında olan.
bîrewerbûn : l. Bilinçlenmek.
bîrewerî : n. Bilinç.
bîrok : n. Anı. Yaşanmış olgulardan belleğin sakladığı her türlü iz.
bîrov : n. Egzama. Bir deri hastalığı.
bîrovî : r. Gri. Beyaz ve siyahın karışımından meydana gelen renk. Kül rengi.
bîrûbawer : n. İnanç. Bağlı bulunulan düşünce.
bîsiklêt : n. (Lat) Bisiklet.
bîskuwît : n. (Fr) Bisküvit.

bîstan : n. Bahçe.
bîst : r. Yirmi.
bîstek : r. Belirsiz bir süre.
bîstemîn : r. Yirminci.
bîşeng : n. Salkım söğüt.
bîyîti : n. Duluk. Dul olma hali.
bobîn : n. (Fr) Bobin.
box : n. Soğan cücüğü.
boxem : n. Bir tür çiçek.
bomba : n. (İt) Bomba.
bone : n. Sebep. Bir olayı veya durumu gerektiren yahut doğuran başka bir olay veya durum. Neden.
bono : n. (İt) Boño.
bor : n. Akarsu geçidi.
boran 1 : l. Böğürmek. Bağır-mak.
boran 2 : n. Bunalım. Ruh halinde meydana gelen sonucunu tehlikeli olabilecek durum.
borandîn : l. Böğürmek. Böğürmesine yol açmak, neden olmak.
borebor : n. Böğürtü. Böğürme sesi.
borîn : l. Kişi, böğürtüye benzer ses çıkarmak.
borsa : n. (Yun) Borsa.
boş : r. Bol, bereketli.
boşûn : l. Çoğaltmak. Bol-latma
botaf : Kırmızı renkli çalı.
boyax : n. Boya. Renk.
boyaxxane : n. Boyahane.
Boya işleri yapılan yer.
boyaxkar : n. Boyacı. Boya-

ma işlerini meslek edinen kimse.

boyaxkarî : n. Boyacılık. Boyacının yaptığı iş.

boyaxklirin : l. Boyamak. Boyaya sürerek renk vermek.

boyqot : n. (Yun) Boykot.

boz : Boz.

buxur : r. Buhar, tütsü.

buhurandin 1 : Geçirmek. Geçmek işini yaptırmak, geçişini sağlamak.

buhurandin 2 : Atlatmak. Geçmek işini yaptırmak.

buxurdang : n. Buhar kabı.

buhurtin : l. Geçmek. Bir yandan girip öte yandan çıkmak. Üsünde veya içini de yürüterek arkada bırakmak. Sınavdan geçmek.

buhurtî : r. Geçmiş. Geçmek işini yapmış. Arkada kalan yaşam.

buwar 1 : r. İletken, iletici.

buwar 2 : r. Bulaşıcı.

buwar 3 : r. Saydam. Işık geçiren.

buwar 4 : d. Karşı, için, hakkında .

buwarî 1 : n. Eğlencelik.

buwarî 2 : n. Eğlenti.

buwartî 1 : r. Geçmiş.

buwartî 2 : r. (gr) Geçişli. Eylemi yalnız özneyi değil, özne ile birlikte bir veya birkaç nesneyi de ilgilendiren fiil.

bûk : n. Gelin. Evlenmek üzere olan kız veya evlenmiş kadın.

bûkik : n. Arpacık. Gözün kenarında çıkan kan çıbanı.

bûkîti : n. Gelin olma hali.

bûyer : n. Olay, olgu.

bûyin : l. Olmak. Varlık kazanmak.

bûyî : r. Olgun (yemiş).

C

cabil : n. Harç. Kum, çimen-to veya kireçle yapılan çamur.

cabilandin : l. Karmak. Sıvı ile karıştırarak çamur haline getirmek.

cabilin : l. Karılmak. Karma işlerine konu olmak.

cag : n. Tadı ekşi bir ot.

cax : n. Parmaklık. Korkuluk.

cam : n. Cam. Sert, saydam ve çabuk kırılır cisim. Sırça.

camxane : n. Camekan. Camlık, cam, dolap, vitrin.

camkar : n. Camcı. Cam satmayı veya takmayı meslek edinen kimse.

camkari : n. Camcılık. Camcının yaptığı iş.

camkirin : l. Camlamak, camla kaplamak veya cam takmak.

cambaz 1 : r. Atılğan. Tehlike veya güçlükten yılmayarak kendini daima ileriye atan.

cambaz 2 : r. Fedakar.

cambazî 1 : n. Atılğanlık. Atılğan olma hali.

cambazî 2 : n. Fedakarlık.

can : n. Can. İnsan ve hayvanlarda yaşamayı sağladığına inanılan madde dışı

varlık.

canbézar : r. Bıkkın. Çok bıkmış.

canbézarî : n. Bıkkınlılık. Bıkkın olma hali.

candar : r. Candan. İçten olma hali.

candarî : n. İçtenlik. İçten olma hali.

cangorî : n. Kurban. Bir ülkü uğruna feda edilen veya kendini feda eden kimse.

canfida : r. Fedakar. Feda etmekten çekinmeyen. Fedai.

canfidayî : Fedakarlık. Fedakarca davranış.

cankeştî : n. Savaş gemisi.

canparéz : n. Cankurtaran. Yaşamayı tehlikede olanları kurtarmak için kullanılan araç.

car : n. Kere, defa, yol, kez.

carandin : l. Tekrarlamak. Tekrar etmek, yeni baştan yapmak, yinelemek.

carcim : n. Örtü (yatak).

carina : d. Bazen, arasıra, kimi vakit.

cas : n. Alçı. Pişirilip toz haline getirilmiş alçı taşı.

casin : r. Alçıdan imal edilmiş.

caw : n. Kaput bezi. Pamuktan düz dokuma, amerikan bezi.

cawîn : r. Kaput bezinden imal.
cawkar : n. Kaput bezi imalatçısı.
cawkarî : n. Kaputbezi imalatçılığı veya kaputbezi imalatçısının yaptığı iş.
ceban : n. Mezarlık. Gömültü.
cebanî : n. Hortlak.
cebar : n. Kırıkçı, çıkıkçı.
cebarî : n. Kırıkçının işi.
cebirkirin: l.Kaynaştırmak.Kaynamasını sağlamak (kırık).
cebil: n. Cephane. Her türlü ateşli savaş silahları ile atılmak üzere hazırlanan ceşitli maddeler.
cebilxane : n. Cephanelik. Cephanelerin saklanması için yarayan yer.
cebirîn : l. Kaynaşmak. İçice yapışıp birleşmek (kemik).
cefan : n. Otlak. Hayvan otlanan yer.
cefen : Otlak.
cefil : n. Ürperme duygusu veya hali.
cefilandin : l. Ürpermek. Ürpermesine yol açmak, neden olmak.
cefilîn : l. Ürpermek. Tüyler diken diken kalıp deri nokta nokta kabarmak.
ceft 1 : n. Mazi ve palamut unu.
ceft 2 : n. Tabak, sepi.
ceftxane : n. Tabakhane, sepihane.
ceftkar : n. Sepici.
ceftkarkirin : l. Sepilemek.

ceh : n. Arpa.
cehdashî : n. Yabani arpa.
cehimandin : l. Gebertmek.
cehimîn : l. Gebermek.
cehin : n. Arpadan mamul.
cehş : n. Eşek sıpası.
cehşik : n.Sipa.
cehter : n. Kekik. Kokulu bir ot.
cejin : n. Bayram. Kutlu sayılan veya günler.
cekerewe : n. Fasil. Kitaplarda bölüm parçası, ayırım.
celeb 1 : n. Hayvan tüccarı.
celeb 2 : n. Davar sürüsü.
celeb 3 : n. Grup, bölük, takım.
celeb 4 : n. Çeşit, tür, cins.
cem : d. Yanında, nezdinde, huzurunda.
cebî : n. Zembil: Hasırdan örülmüş kuşiplu torba.
cemedanî : n. Erkek yeleği.
cenan : n. Bahçe işçisi.
cenanî : n. Bahçe işçisinin yaptığı iş.
cenawir : n. Canavar. Canakıyan yabani hayvan.
cedek : n. Ceset. Ölü vücut.
cender : n. Makara. Kasnak.
cerbez : r. Becerikli.
cerbezî : n. Maharet. Beceriklilik. Ustalık.
cercer : n. Döven. Harman dövmeye aracı.
cerg : n. Akciğer.
cerimandin : l. Cezalandırmak. Zararı ödetmek.
cerimîn : l. Cezalandırılmak. Zararı ödemeye mahkum

edilmek.

cerime : n. Cereme. Başkası tarafından yapılan veya kaza olarak meydana gelen zararı ödeme.

cewrık : n. Köpek eniği.

cewsen : Zırh. Çelik giysi.

ceyirandin : l. Sıvamak. Sıva vurmak, bir yeri düzleştirmek.

ceyirîn : l. Sıvamak. Sıvama işine konu olmak.

ceynik : n. Şakak. Göz ile kulak arasındaki, elmacık kemiğinin üstünde bulunan çukurumsu yer.

cezi : n. Kışın hayvanlara yedirilmek üzere yapılan meşe dalları yığını.

cêgir : n. Halef. Birinden sonra gelen, onun yerine geçen kimse.

cêr : n. Testi. Su taşımaya yarayan ağız dar, karni şişkin toprak kap.

cêri : n. Kadın hizmetçi.

cêritî : n. Kadın hizmetçinin yapmakta olduğu iş.

cêwî : r. İkiz. Bir doğumda dünyaya gelen ikiz (kardeş).

cida 1 : r. Ayrı. Yerleri bir olmayan, başka, ötekilerden uzak ve tek başına olan.

cida 2 : r. Uzak. Birbirine ilişki olmayan.

cidabûn : l. Ayrılmak. Kendini ayırmak, uzaklaşmak.

cidakirin : l. Toplu bulunan, bir arada olan şeyleri birbirinden

uzaklaştırmak.

cifnî : n. Büyük, derin tabak.

cih : n. Yer, mevki, makam, iz, eser.

cihar 1 : n. Yem torbası.

cihar 2 : r. Tavlada dört sayısı.

cihcih : n. Yeryer anlamında.

cihé : n. Tecrit. Ayırma, soyutlama, yalıtma.

cihébûn : l. Tecrit etmek.

cihêkirin : l. Tecrit etmek. Soyutlamak.

cihêrengbûn : l. Farklılaştırmak.

cihêrengî : n. Farklılık. Farklı, ayrı olma durumu.

cihgirtin : l. Yer etmek.

cihguhêz : n. Taşımacı. Herkesin eşyasını istediği yere taşımayı sağlayan kimse.

cihguhêzi : n. Taşımacılık. Taşımacının yaptığı iş.

cihkirin : l. Yer etmek. İz bırakmak.

cihû : Yahudi. Musa dininden olan.

cihûti : n. Yahudilik. Yahudi olma hali.

cihwar : n. Mesken. Konut, ev.

cihwarbûn : l. Yerleşmek. Bir yerin yerlisi haline gelmek.

cihwarkirin : l. Yerleşmek. Yurtlandırmak. İskan etmek.

cil : n. Giysi. Her türlü giyim eşyası.

cilik : n. Çul. Kıldan yapılmış hayvan örtüsü.

cimcim : n. Kafatası.

cindî : r. Alımlı. Alımı olan.

cinesrî : n. Bir hurma türü.
cir : n. Huy. İçgüdü halini almış alışkı.
cirxerab : n. Huysuz. Huyları iyi olmayan, geçimsiz.
cirxerabî : n. Huysuzluk. Huysuz olma hali veya huysuzca davranış.
cirin : n. Dibek. Taştan yapılmış büyük havan.
cirinik : n. Küçük dibek.
civak : n. Toplum. Nitelikleri bakımından bir bütün meydana getiren ve en çoğu bir arada bulunan canlıların topu.
civakî : r. Toplumsal. Toplumla ilgili, topluma ilişkin.
civaknas : n. Sosyolog. Toplumbilimci.
civaknasî : n. Toplumbilim. İnsan topluluklarının yaşayışını ve onu yöneten yasalarını inceleyen bilim. Sosyoloji.
civan 1 : n. Randevu. Belli bir saatte, belli bir yerde buluşma sözleşmesi.
civan 2 : n. Birleşim. Bir meclisin bir gün içindeki birleşmeleri.
civan 3 : l. Toplanmak. Toplamak işine konu olmak.
civandin 1 : l. Toplamak. Bir araya getirmek. Devşirmek. Verecek olanlardan almak.
civandin 2 : l. Birleşmesini sağlamak. Birleşime çağır-

mak.

civani : n. Buluşma, randevu yeri.
civîn : n. Toplantı. Birçok kimşenin bir araya gelmesi.
civîngêh : n. Toplantı yeri. Toplanma yeri.
ciwa : n. (far) Cıva.
ciwan : r. Genç. Henüz yetişmemiş olup daha orta yaşa gelmemiş.
ciwanbûn : l. Gençleşmek. Yeniden gençlik ve canlılık kazanmak.
cil : n. Nesil, göbek, kuşak, soy.
cula : n. Hareket. Devinme, kıvıltı.
cuwanî : n. Gençlik. Genç olma hali ve bu hali çağı.
cuwanîk : n. Kısırak. Atın dişisi.
cuwamêr : r. Kibar. İncelikli kimse.
cuwamêrî : n. Kibarlık. Kibar olma hali veya kibarca davranış.
cobar : n. Çiftlik. Ekmeye ve türlü hayvan yetiştirilmeye elverişli ve orada evler bulunan geniş arazi.
coht 1 : n. Çift. Toprağı sürme işi.
coht 2 : r. Çift. İki ile bölünebilir sayı. İki bir takım meydana getiren.
cohtar : n. Çiftçi. Geçimini çift sürme işi ile ilğisi bulunan herkes.
cohtarî : n. Çiftçilik. Çiftçinin gördüğü işler.

cohtbûn : I. Sürûlmek. Sürme işine konu olmak. (toprak)

cohtkrin : I. Sürmek. Pulluk ve sabanla işlemek.

cok : n. Kanal, ark. Suyolu.

col : r. Zincir halinde dizili.

colbûn : I. Zincirlenmek. Zincir halinde dizilmek.

colkrin : I. Zincirlemek. Zincir halinde dizilmek.

comerd : r. Cömert. Cömert olma hali.

cor : n. Nev'i, çeşit, tür.

corbûn : I. Çeşitlenmek.

corkkrin : I. Çeşitlendirmek. Bir şeyin çeşidini artırmak.

cort : r. Kaba, patavatsız.

cortî : n. Patavatsızlık. Patavatsız olma hali veya patavatsızca davranış.

cumik 1 : n. Dokuma tezgahı

çukuru.

cumik 2 : n. Küçük dibek.

cumker : n. Dokumacı. Dokumacılık yapan kimse.

cumkerî : n. Dokumacılık. Kumaş dokuma işi veya dokuma ticareti.

cutin : I. Çiğnemek. Ağza alınan bir şeyi dişler arasında ezmek.

cuzan : n. Ustura. Traş için kullanılan, namlusu sapına kadar bıçak.

cûr : n. Çeşit. Aynı türden olan şeylerin kimi özelliklerle ayrılan öbeklerden her biri.

cûrbecûr : r. Çeşitli.

cûrbecûrbûn : I. Çeşitlenmek.

cûrbecûrkrin : I. Çeşidi çoğaltmak.

Ç

çak : r. İyi. Kendisinden aranılan nitelikleri taşıyan.
çakbûn : l. İyileşmek. İyi hale gelmek.
çakî : n. İyilik. İyi olma hali.
çakkirin : l. İyileştirmek. Ekşiğini, bozuğunu gidermek.
çaktırîn : d. İlyce. Çokça, adamakıllı.
çakuç : n. Çekiç. Çivi çakmaya yarayan demir alet.
çaq : n. Baldır. Bacağın dizden aşağı olan kısmı.
çaqrûti : n. Baldırıcıplaklık.
çal : n. Kuyu. Derinliğine kazılan ve suyundan yararlanan kuyu.
çalak 1 : r. Etkin. İşleme halinde olan. Edilgin karşıtı.
çalak 2 : n. Atik. Çabuk davranan.
çalakî 1 : n. Atiklik. Kolaylık ve çabuklukla davranan.
çalakî 2 : r. Atik. Çabuk davranış.
çalaq : r. Kaypak. Sözünde durmaz, sözüne güvenilmez.
çalaqî : n. Kaypaklık. Sözüne güvenilmezlik.
çalapk : l. Emeklemek. Çocuk yürümeye başlamadan önce el ve ayaklarını kullanarak

yürümek.

çalık : r. Kuyucuk. Küçük kuyu.
çalpandin : l. Aşırmak. Çalıp götürmek.
çalpîn : l. Kendisinden bir şey aşırılmak.
çame : n. Şiir. Güzel imgeler taşıyan sanatlı söz.
çamego : n. Şair. Şiir söyleyen veya yazan kimse.
çandin 1 : l. Ekmek. Toprağa yolunca tohum atmak.
çandin 2 : l. Doğramak. Keserek parçalamak. (Çorbaya ekmek.)
çandinî : n. Ekin. Tahılın tarlaya atıldığı andan harman oluncaya kadarki hali. Tarım.
çandî 1 : l. Ekili. Ekilmiş olan.
çandî 2 : r. Doğranmış durumda.
çapal 1 : r. Pâsaklı. Kirli, çapaçul durumda olan.
çapal 2 : r. İğrenç. İğrenilecek halde olan.
çapalî : n. Pasaklılık. Pasaklı olma hali.
çapamenî : n. Basın.
çapandin : l. Basmak. Bası işi yapmak.
çapandı : r. Basılı. Basımevin-

de basılmış.

çapdar : n. Basımcı.

çapdarî : Basımcının yapmakta olduğu iş.

çapxane : n. Basımevi. Basım işi yapılan yer.

çapik : n. Şinik. Tahıl için kullanılan bir ölçek.

çapk : n. Alkış. Alkışlama eylemi, alkışlama.

çapkandin : I. Alkışlatmak. Alkışa tutturmak.

çapkdan : I. Alkışlamak. Bir şeyin beğenildiğini anlatmak için el çırpma veya o yolda söz söylemek.

çapkirin : I. Basmak. Bası işi yaptırmak.

çar : r. Dört sayısı.

çarçik : n. Dörtlü. Kenarları ve açıları birbirine eşit olan dörtgen.

çarçikî : r. Dörtköşe durumunda olan.

çarçive : n. Çerçeve. Resim kenarlığı.

çardar : n. Cenaze taşıyan araç.

çardeh : r. Ondört sayısı.

çardemin : r. Ondördüncü sıradaki olan.

çarenûs : n. Kişinin kaderini tayini.

çareser : n. Çözüm. Bir sorunun çözülmesinden alınan sonuç.

çareserî : r. Çözümsel. Çözümle ilgili.

çareserkin : I. Çözümlemek.

Bir çözüme vardırma.

çargavî : Dört nal. Atın en hızlı koşusu.

çarik : n. Tülbent. Pamuktan, ince seyrek dokunmuş hafif ve yumuşak bez.

çarîn : n. Dörtlük. Dört mısradan oluşan şiir birimi.

çarmedor : n. Çevre. Bir şeyi kuşatan yakın yerler.

çarmedorbûn : I. Çevrelemek. İçine almak, kuşatmak. Bir konunun çevresini çizmek.

çarmêrkî : n. Bağdaş. Sol ayağını sağ oyluğun, sağ ayağını da sol oyluğun altına alıp oturmak.

çarneçar : d. İster istemez.

çarnikar : n. Dört köşe.

çarox : n. Çarık. Kenarları kıvrılıp iki ucu dikilen ham demir parçasından yapılmış köylü papucu.

çarpê : n. Dört nal. En hızlı at koşusu.

çarpîne : r. Dönek, kararsız.

çarşemb : n. Çarşamba. Haftanın dördüncü günü.

çaryek : r. Çeyrek. Dörtte bir.

çav : n. Göz. Görme organı.

çavbal : r. Açık göz.

çavbalî : n. Açık gözlük. Açık gözlü olma hali.

çavbirçî : n. Aç gözlü. Mala veya yiyecek, içecek şeylere doymak bilmeyen, gözü aç.

çavbirçiti : n. Aç gözlülük. Aç

olma hali veya aç gözlüye yakışacak davranış.
çaybirin : l. Göz kestirmek.
çavdan : l. Gözetmek. Gözle işarete etmek.
çavdêr 1 : n. Gözlemci. Gözlem yapma ile ilgili görevli kimse.
çavdêr 2 : n. Tanık. Gördüğünü ve bildiğini bir yargı veya soruşturma kurulu önünde söyleyen kimse.
çavdêri 1 : n. Gözlemcilik. Gözlemcinin görevi.
çavdêri 2 : n. Tanıklık. Tanık olma hali.
çavhîz : r. Gözü pis. Pis gözlü.
çavhîzi : n. Pis gözlü olma hali.
çavlık : n. Gözenek.
çavî : n. Göz. İçinde öteberi konulan ve bölmeleri olan bir şeyin her bölmesi.
çevlîder : r. Hovarda.
çavlıderî : n. Hovardalık.
çevlixew : d. Uykudan henüz kalkmış olup uyku sersemliği üzerinde iken.
çavnebar : r.Kıskanç. Kıskanma huyu olan.
çavnebarbûn : l. Kıskanmak.
çavnebarî: Kıskançlık. Kıskanç olma hali veya kıskanç olana yakışır davranış.
çavreş : r.Karagözlü .
çavreşi : n. Kızgınlık. Kızgın olma hali.
çavsor : r. Gözü dönmüş. Azgın bir isteğin etkisi.

çavsorbûn : l. Gözü dönmek. Azgın bir isteğin etkisi altında ne yaptığını bilmez bir hale gelmek.
çavsorî : n. Gözü dönmüştük. Gözü dönmüş olma hali.
çavtang : r. Cimri.
çavtangî : n. Cimrilik. Cimri olma hali veya cimrice davranan.
çavtêr : r.Gözütok. Gözü malda olmayan kimse.
çavtêri : n. Gözütokluk. Gözü tok olmanın hali.
çavtırsandîn : l. Yıldırımak. Gözünü korkutmak.
çavtırsandî : r. Yıldırılmış.
çavtırsîn : l. Gözü korkmak.
çawa : d. Nasıl, ne gibi, ne tür.
çawankî : n. Nitelik. Bir şeyin nasıl olduğunu belirten hal.
çay : n. Çay. Kurutulmuş yaprakları haşlanarak suyu içilen ağaççık.
çaydang : n. Çaydanlık. İçinde çay demlenen ibrik.
çayxane : n. Çayhane. Çay içilen dükkan,
çek 1 : n. Silah. Savunma veya saldırmak için kullanılan alet.
çek 2 : n. Takı. Takılan altın, küpe inci gibi şeyler.
çekdanî : n. Silahsızlandırmak. Genel barış ve güvenlik için silahları azaltma işi.

çekdar : r. Silahlı. Silahlı olan.
çekeloz : n. Sincap. Kemirgen memeli hayvanlardan.
çeççeçonk : n. Değirmen taşı üstündeki taneyi dökmeye yarar tahta.
çeçilmast : n. Çırpma yoğurt.
çelebî : r. Kibar. İncelikli kimse.
çelebîti : n. Kibarlık. Kibar olma hali.
çeleng : r. Zarif. İnce bir duyguyu gösteren.
çelengî : n. Zariflik. Zarifçe davranış veya zarif olma hali.
çelîpa : Haç. Birbirini dikey olarak kesen iki çizgiden ibaret olan şekil.
çeltük : n. Çeltik. Kabuğu ayıklanmamış pirinç.
çemandin 1 : l. Çermelemek. Çemremek. Kol, paça, etek gibi şeyleri kaldırıp çemremek.
çemandin 2 : l. Eğmek. Eğik hale getirmek (genelliklebaş).
çembil : n. Kapların, sap gibi düz değil de az çok halka biçiminde olan tutacak yeri.
çemçik : n. Kepçe. Uzun sapı yuvarlak ve derince kaşık.
çemîn 1 : l. Çemrenmek.
çemîn 2 : l. Eğmek. Baş eğmek.
çenar : n. Çınar. Koyu gölgesi uzun ömürlü bir ağaç.
çend : r. Kaç. Nicelik soru sıfatı.

çendemî : r. Geçici. Çok sürmeyen.
çendik : r. Birkaç.
çeng : n. Kol. insanın omuz başından parmakları ucuna kadar uzanan üyesi.
çengbün : l. Atılmak. Kendini atmak.
çengkirin : l. Atmak, fırlatmak.
çengoyî : r. Kanat tüyleri yolunmuş.
çep 1 : r. Sol. Yüreğin bulunduğu tarafta olan.
çep 2 : r. Solak. Sağ eli yerine sol elini kullanan.
çepandin : l. Sollamak. Bir taşıt başka bir yerde başka bir taşıtı geçmek için solundan geçmek için yol almak.
çeper : n. Siper. Koruyucu engel.
çeperast : r. Çapraz. Bir köşeden karşı köşeye uzanan.
çeperastî : n. Çaprazlık. Çapraz olma hali.
çepl : n. Kol. İnsanın omuz başından parmak uçlarına kadar olan üyesi.
çerx 1 : n. Çark. Bir eksenin döndürdüğü tekerlek biçimindeki makina parçası.
çerx 2 : n. Sürçmek. Dalgınlıkla yanlışlığa düşme hali.
çerx 3 : n. Yanlış. Yanlışlık.
çerx 4 : n. Asır. Yüzyıl.
çerxî : r. Asrı. Çağa uygun.
çerixandin : l. Çark ettirmek.
çerixin 1 : l. Çark etmek.

çerixîn 2 : I. Sürçmek. Dalgınlıkla yanlışlığa düşmek.

çerixîn 3 : I. Sıyırmak. Sıyırmak işine konu olmak.

çerixîn 4 : I. Yanlışlığa, hataya düşmek.

çerm : n. Deri. İnsan ve hayvan vücudunu saran, çoğu tûy ve kılla kaplı bulunan, az çok yumuşak örtü.

çermelaq : r. Kalitesiz et.

çermîn : r. Deriden imal.

çespandin 1 : I. Yapıştırmak.

çespandin 2 : I. Bastırmak. elle basıp sığdırmak.

çespandin 3 : I. Tespit etmek.

Ber şeyi bir yere saplanmış gibi değişmez hale getirmek.

çewisandin : I. Baskı uygulamak. Baskı altında tutmak.

çewisîn : I. Kendisine baskı uygulamak, baskıya alınmak.

çewlik : n. İma. Dolayısıyla anlatım. Üstü kapalı söz.

çewt 1 : n. Yanlış. Yanılma işi veya sonucu.

çewt 2 : r. Ters. Gerekli olan hale karşıt.

çewtî : n. Terslik. Ters olma hali veya tersçe davranış.

çewtî 1 : n. Yanlışlık. Yanılma işi veya sonucu.

çewtî 2 : n. Yanlışlık. Yanlış davranış, yanlış iş, yanlış sanı.

çê : r. İyî, ala, güzel, uygun.

çêbûn : I. Olmak. Varlık ka-

zanmak, varlık alanına geçmek. Uygun düşmek, yerinde görülmek. Yetişmek. Olgunlaşmak.

çêkirin : I. Yapmak. Meydana getirmek. Olmasını sağlamak. İş görmek. Onarmak. Uygulamak. Oluş alanına çıkarmak.

çêl 1 : n. Bahis. Konuşulan konu.

çêl 2 : n. Lohusa. Yeni doğum yapmış.

çêle : n. Karakış

çêlek : n. İnek. Sığırın dişisi.

çêlik : n. Yavru. Hayvanın pek küçük yaşta olanı.

çêlkew : n. Keklik palazı.

çêlkirin 1 : I. Kastetmek. Amaçlamak, amaç olarak almak.

çêlkirin 2 : I. Bahsetmek. Kendisinden söz etmek, söz konusu etmek.

çêr : n. Sövgü. Sövmek için söylenen söz.

çêrandin : I. Gütmek. Hayvanları önüne katıp otlaklara sürmek.

çêre : n. Otluk. Otu bol olan yer.

çêrîn : I. Otlamak. (Hayvan)

çêrkirin : I. Sövmek. Küfretmek.

çêst : n. Tat. Acılık, tatlılık, ekşilik gibi niteliklerin genel adı.

çêstandin : I. Tattırmak. Tatma işini yaptırmak, tadını baktırmak.

çêştin : I. Tatmak. Bir yiye-

ceğin tadına bakmak.

çétir : r. Daha iyi, daha güzel.

çi : c. Ne. Hangi şey.

çık : Açık, net, belirgin.

çıkan : l. Kurumak. Suyu çekilmek (kuyu).

çıkandin 1 : l. Kurumak. Suyunu ve yaşlığını giderip kuru hale getirmek.

çıkandin 2 : l. Soluğunu kesmek.

çıkandin 3 : l. Saplamak. Hızla batırmak.

çıkandin 4 : l. Dik, ek. Uzunca bir şeyi dikine duracak şekilde bir yere tutturmak. Yetiştirmek üzere bir bitkiyi toprağa yerleştirmek.

çıkandin 5 : l. Banmak. Bir şeyi sulu bir maddeye sokup çıkarmak.

çikçikandin : l. Elbisesinin kolları veya parçalarını yukarıya çekip toplamak.

çikiyayî 1 : r. Kuru. Suyu çekilmiş.

çikiyayî 2 : r. Toprağa dikine oturtulmuş veya dikilmiş durumda olan.

çikîn 1 : Kurumak. Suyu çekilmek.

çikîn 2 : l. Soluğu kesilmek.

çikîn 3 : l. Saplamak.

çikîn 4 : l. Kendini suya daldırma.

çiqas : d. Nice. Kaç, ne kadar.

çiqul : n. Dal. Ağacın gövdesinden ayrılan kollardan her biri.

çiqulandin 1 : l. Budamak. Dallarını kesmek. Dallarını kısaltmak.

çiqulandin 2 : l. Taze ağaç dallarını yeşermek üzere gömmek.

çiqulîk : n. Budak.

çiqulîn : l. Budanmak. Budanma işine konu olmak.

çil 1 : r. Kırk sayısı.

çil 2 : n. Yarasa. Ön ayakları perdeli kanat biçiminde gelişmiş, memeli bir hayvan. ("i" sesi sert okunur)

çilm : n. Sümük. Burundan akan özel salgı.

çilmisandin : l. Soldürmek. Solmasını sağlamak, solmasına yol açmak.

çilmisî : r. Soluk. Canlılığı kalmamış, pörsümüş olan.

çilmisîn : l. Solmak. Tazeliği diriliği kalmayıp pörsümek.

çilpik : n. Kilit dili.

çilpîn : l. "çilp" sesi çıkarmak.

çilptazî : r. Çınlçıplak. Bütün çiplak.

çima 1 : d. Neden. Bir olayı doğuran başka bir olayı sormak için kullanılabilir.

çima 2 : d. Niçin. Bir olayın amacını sormak için kullanılır.

çinandin 1 : l. Biçtirmek. Biçme işini yaptırmak.

çinandin 2 : l. Doğramak. Doğrama işini yaptırmak.

çingandin : l. Çınlatmak. "Çın"

diye ses çıkarttırmak.

çingên : n. Çınlamak.

çinî 1 : Biçmek. Ekini, otu herhangi bir araçla kesmek.

çinî 2 : l. Doğramak. Keserek parçalamak.

çinçal : n. Çengel. Bir yere takılmaya yarayan eğri demir.

çira 1 : n. Çıra. Çam gibi reçineli ağaçların yağlı ve çabuk yanmaya elverişli kısmı.

çira 2 : n. Kandil. İçinde sıvı bir yağ ve fitil bulunan kaptan ibaret ışık aleti.

çiran : Yırtmak. Yırtmak işine konu olmak.

çirandin : l. Yırtmak. Kağıt, kumaş gibi bükülüp katlanan şeyleri iki yandan çekip yarmak veya parça etmek.

çirçirandin : l. Çekiştirmek. iki ucundan tutarak aynı yönlere doğru çekip durmak.

çirevîlik : n. Zıplamak. Bulunduğu yerden havaya doğru fırlama. Hoplama.

çirik 1 : n. Çirkin. Kuyudan kovâ çekmeğe yarayan ve el ile çevirilen küçük dolap.

çirik 2 : n. Makara.

çirisandin : l. Parıldamak. Parıldamasını sağlamak.

çirisîn : l. Parıldamak. Işıklar saçmak.

çirîn : l. Yırtmak. Yırtma işine konu olmak.

çirkandin : l. Çıtlamak. ("Çıt" diye ses çıkarmak)

çirkên : n. Çıtlama.

çirs : n. Pırlıltı. Pırlıdayan şeyin çıkardığı ışık.

çirûçiya : b. İssiz dağ başı.

çirûşk : n. Kıvılcım. Yanmakta olan maddede kopup sıçrayan küçük ateş parçası.

çirçirandin : Parçalamak.

çirvirîn : Parçalamak.

çîst : r. Hızlı, seri, tez, süratli, canlı, diri, eline çabuk.

çîstî : n. Disiplin. Yasa ve düzenin toplulukta sıkıca sayılır olması niteliği, düzen bağı. Düzence.

çivan : n. (gr) Çekim. Fiillerin türlü zaman, şahıs ve kiple-re, isimlerin de isim hallerine göre uğradıkları destek.

çivandin : l. Çekmek. (gr) Bir fiilin türlü zaman ve şahıslara göre aldığı şekilleri yolunca sıralayarak söylemek veya yazmak.

çivdan 1 : l. Kaytarmak. İşten kaçmak.

çivdan 2 : l. Sıçramak. Ayakları birdenbire yeri teperek hızla yukarıya ve ileriye atılmak.

çivdan 3 : Sıvışmak.

çîçîk : n. Cıvcıv. Kümes hayvanlarının yumurtadan yeni çıkmış yavrusu.

çikê : c. Kadınlar için kullanılan belgisiz şahıs zamiri.

çiko : c. Erkekler için kullanılan belgisiz şahıs zamiri.

çikûs : r. Cimri.

çikûsî : n. Cimrilik. Cimri olma hali veya cimrice davranma .

çin : n. Bükle. Saç lülesi.

çinayetî : n. Sınıfsal. Sınıfa ilişkin, sınıfa değgin.

çinî : n. Sınıf. Şu veya bu bakımdan kümelere ayrılan bir şeyin her kümesi.

çip : n. Baldır. Bacağın dizden ayağa kadar olan kısmı.

çirok : n. Masal. Olağan üstü olayla süslenmiş bulunan ilgi çekici hikaye.

çirokvan : n. Masalçı. Masal anlatan kimse.

çit 1 : Dokuma. Pamuk ipliğinden dokunan bez.

çit 2 : n. Bölme. Özellikle çadırlar içindeki bölme.

çitik : n. Kamış. Su kenarında yetişen, sepetçilik ve hasırcılıkta kullanılan bir bitki.

çitiki : r. Kamıştan imal edilmiş

çiya : n. Dağ. Çevresindeki a-

raziye göre pek yüksek olan toprak.

çiyayî : r. Dağlı. Dağlık yerin ahalisinden olan.

çizk : n. İki ayağını arkadan havaya kaldırarak tekme atmak (at, eşek. vb.).

çok : n. Diz. Oyluk ile baldırın birleştiği oynaklı bölge ve özellikle bunun ön yanı.

çokandin : l. Çökertmek. Çöktürüp oturtmak.

çokdan : l. Diz çökmek.

çol : n. Çöl. Kumluk, susuz, ıssız, geniş arazi.

çolî : r. Çöllü. Çöl halkından olan.

çort : r. Patavatsız. Sıra, saygı gözetmeyen kimse.

çortan : n. Keş. Yağsız peynir.

çortî : n. Patavatsızlık. Patavatsız olma hali veya patavatsızca davranış.

çûr : n. Tiftik keçi.

çüyin : l. Gitmek. Konuşana göre yakın olan bir yerden daha uzak bir yere varmak. Bulunduğu yerden ayırmak. Yürümek, yol almak.

D

dabelandin : I. Atıştırmak. Acele acele yemek veya içmek.
dabeş : n. Bölüm. Bölme işlemi sonucu elde edilen sayı.
dabeşandin : I. Böldürmek. Bölme işlemini yaptırmak.
dabeşbûn : I. Bölünmek. Bölmek işine konu olmak.
dabeşi : n. Bölücülük. Bölme-ye çalışma.
dabeşkirin : I. Bölmek. Özel bir erekle bütünü iki veya daha çok parçalara ayırmak.
dabilandin : I. Yuvarlamak. Yuvarlanma işine konu olmak.
dabiristin : I. Sıralanmak. Sıra haline getirmek. Belli bir düzene göre sıraya koymak.
dabiristi : r. Sıralı. Sıralanmış. Yerinde, zamanında veya yolunda olan.
dabiristin : I. Sıralamak. Sıra olmak. Sıra meydana getirmek üzere yer almak.
dabistan : n. Okul.
dabol : r. Tombul, yuvarlacık.
daboli : n. Toparlacık, yuvarlacık olan veya öyle olma hali.
daçek : (gr) Zarf. Bir fiilin, bir sıfatın veya başka bir zarfın anlamına yer, zaman, nicelik nitelik gibi bakımlardan baş-

kalık katan kelime.

daçikan : I. Saplanmak. Hızla batmak, batıp kalmak.

daçikandin : I. Saplamak. Hızla batırmak.

daçikîn : I. Saplanmak. Hızla batmak, batıp kalmak.

dad : n. Adalet. Herkesin yasa-klarla tanınmış hakkını vermek, bu hakka ileşmemek ilkesi veya eylemi, tüze.

dadân : I. Kapatmak. Örtmek.

dadandin : I. Örttürmek. Örtme işini yaptırmak.

dadayi : r. Örtük. Kapalı.

dadgeh : n. Mahkeme. Yargı yeri.

dadmendî 1 : Adli.

dademendî 2 : n. Adalet. Tüzeyi uygulayan, yerine getiren devlet örgütleri.

dadger : n. Yargıç. Yargılayan kimse. Hakim.

dadgerî : n. Yargıçlık. Yargıcın görevi.

dadîn : I. Örtülmek. Örtmek işine konu olmak.

dadmend 1 : r. Adil. Adaletle iş gören, adaletten haktan ayrılmayan, hakkı yerine getiren.

dadmend 2 : n. Adliyecî.

dager 1 : r. (gr) Dönüşlü. Öz-nesi ile nesnesi bir olan fiillere verilen sıfat.

dager 2 : n. İstilacı. Saldırgan.

dagerandin 1 : l. Dolaştırmak. Dolaşmak işini yaptırmak.

dagerandin 2 : l. İstila etmek.

dagereyî : r. Dönük. Arkasından çevrilmiş.

degerin 1 : Dönmek. Arkasını çevirmek.

dagerin 2 : l. İstila etmek.

dagirtin : l. Doldurmak. Dolmasını sağlamak.

dagirtî : r. Dolmuş. Doldurulmuş.

dax : n. Dağ. Kızgın bir şeyle vurulan damga.

daxandin : l. Dağlamak. Dağlamak işini yaptırmak.

daxdan : l. Dağlamak. Dağvurmak.

daxistin : l. İndirmek. İnmek işini yaptırmak.

daxistî : r. İnik. İnmüş, indirilmiş.

daxwaz : r. İstekli. Bir şeye karşı isteği olan.

daxwazî : n. İstek. Bir şeye duyulan iç yönelmesi. Arzu.

daxwazîname : n. Dilekçe. Bir dileği bildirmek üzere resmî dairelere sunulan imzalı yazı.

daxwestandin : l. İstetmek. İsteme işini yaptırmak. İstemesini sağlamak.

daxwestin : l. İstemek. İstek duymak, arzulamak.

daxwîyan 1 : n. İşaret. Anamlı davranış, anlam yükletilen

şey. Gösterge.

daxwîyan 2 : n. Belirli. Bir olayın veya durumun anlaşılmasına yardım eden hal.

daxwîyandin : l. Belli etmek.

daxwîyîn : l. Belirlemek. İlk belli veya meydanda olmayan bir şeyi açığa çıkarmak.

dahol : n. Davul.

daholvan : n. Davulcu. Davul çalan kimse.

daholvanî : n. Davulculuk. Davul çalanın yaptığı iş.

daketin : l. İnmek. Yukarıdan aşağı doğru gelmek.

daketi : r. İnik. İnmüş, indirilmiş.

dakirin 1 : l. Örtmek. Görülmez hale getirmek, üstüne bir şey çekmek.

dakirin 2 : l. Banmak. Bir şeyi sulu bir maddeye batırıp çıkartmak.

dakirin 3 : l. Dökmek, boşaltmak.

dakirin 4 : l. Çiçek, rozet takmak.

daqok : n. Tokmak.

daqoqî : r. Tokmak biçiminde.

daqurpandin : l. Yutturmak. Yutma işini yaptırmak.

daqurtan : l. Yudumlamak. Yudum yudum içmek.

daqurtandin 1 : Yudumlatmak.

daqurtandin 2 : Yutturmak.

daleqandin : l. Asmak. Bir şeyi yüksek bir yere ilâştirip sarkıtmak. Bir kimseyi boğazından ipele asıp öldürmek.

daleqayî : r. Asılı. Asılı olan.
daleqîn : l. Asılma işine konu olmak.
damezran : n. Kuruluş.
damezrandin : l. Kurmak. Bir araya gelerek meydana getirmek.
damezrîn : l. Kurulmak. Kurma işine konu olmak.
dan 1 : l. Vermek. Üzerinde veya yakınında olan bir şeyi başkasına erİştirmek. Kızını biriyle evlendirmek. Ödemek.
dan 2 : n. En çok yemek hakkında, kez.
dan 3 : n. Vergi. Birine doğuştan verilmiş iyi bir nitelik.
danasandin : l. Tanıtmak. Bir şeyi tanımalarına veya birşeyin tanınmasını sağlamak.
danasin : n. Tanım. Tanımlama işi, tanımlama.
danebest : n. Sedye. Biri önde ötekisi arkada olmak. üzere iki kişi tarafından taşınan hasta taşıtı.
dane : n. Vergi. Bir sonuca varabilmek için gerekli olan ilk bilgi.
dangê : n. Kar açılarak hazırlanan yemleme yeri.
danik : n. Kaynatılmış buğday.
denişgeh : n. Yatakhane. Büyük yatak odası.
danin 1 : l. Koymak. Uçan şeylerin bir yere inmesi. Kısa bir süre için çadır kurup

yerleşmek.
danûsistandin : l. Alış-veriş.
danwela : n. Hububat. Buğday, arpa, mısır gibi ekmek yapmaya yarayan taneler. Tahıl.
dapîr : n. Nine. Torunu olan kadın. Büyükanne.
daposî : n. Müphem, belirsiz.
dar 1 : n. Ağaç. Gövdesi odun veya kereste olmaya elverişli, uzun yıllar yaşayabilen bitki.
dar 2 : n. Sopa. Kalın değnek.
darax : n. Düzen. Bir şeyin veya kişinin başka şeylere veya kişilere göre olan değer ve yücelik derecesi.
darandin 1 : l. Sürgülemek. Sürgü sürmek.
darandin 2 : l. Tutuşturmak. Tutuşmalarını veya tutuşmasını sağlamak. Yakmak.
daraw : n. Yalan. Gerçeğe aykırı olup aldatmak ereğİ güdülererek söylenen söz.
darawîn : r. Yalancı. Yalan söylemeyi huy edinmiş olan.
darawîni : n. Yalancılık. Yalancı olma hali, yalan söyleme huyu.
darawkirin : l. Yalan söylemek.
darayî : r. Sürgülü. Sürgüsü itilmiş olan.
daraz : n. Hüküm. Yargı, egemenlik.
darazandin : l. Hüküm altına almak ya da aldırarak.

darazîn : I Hüküme varmak.
darçîn : n. Darçın. Bir baharat.
daring : n. Madde. Uzayda yer dolduran varlık. Özdek. Cisim.
daringî : r. Maddesel. Madde ile ilgili, madde niteliğinde olan, özdeksel.
darî : n. Huzur. Kimi deyimlerde "ön", "yan", "kat" anlamına gelir.
darîçav : r. Belirgin. Belirmiş olan, besbelli, meydanda.
darîçavbûn : Belirgin hale gelmek.
darîçavkirin : Belirgin hale getirmek.
darîketin 1 : I. Huzura çıkmak.
darîketin 2 : I. Yüzleşmek. Yüzyüze gelip sözlerini tekrarlamak.
darîn 1 : I. Sürgülemek.
darîn 2 : Tutuşmak, yanmak.
darîn 3 : r. Ağaçsıl. Ağaçla ilgili. Ağaçlardan meydana gelen.
das : n. Orak. Ekin biçiminde kullanılan, yarı çember biçiminde, bir ucu tutamaklı, öbür ucu sivri keski.
dasî : Arpa, buğday gibi tanelilerin başağındaki uzantı.
dastan : n. Destan.
daste : n. Manga.
dav : n. Kil tuzak (Kuşlar için).
davik : n. Tuzak. Yaban hayvanları tutmaya yarayan düzen.

daw : n. Etek. Elbiselerin bel-den aşağı sarkan kısmı. Edep yeri.
dawer 1 : n. Kaynak. Bir şeyin çıkageldiği veya ilk çıktığı yer.
dawer 2 : n. Hakem. Hüküm veren.
dawestandin : I. Yormak.
dawestî : r. Yorgun. Yorulmuş olan.
dawestîn : I. Yorulmak. Çalışarak gücü azalmak.
daweşandin : I. Silkmek. Bir şeyi, üstündeki şeyleri düşürmek için sallamak.
daweşayî : r. Silkiliş olan.
daweşîn : I. Silkinmek. Üstünü silmek. Silkelemek.
dawet : n. Düğün. Evlenme dolayısıyla yapılan eğlenti.
dawîn : n. Sonuç. Bir olaydan çıkan, doğan herhangi başka bir olay veya durum.
dawîne : n. Ek. (gr) Kelime üretmek (yapı) veya çekmek (çekim) için köklere yahut başka kelimelere ulanan ve kendi başına anlamı bulunmayan söz parçası.
dawîng : n. Bitim, son.
dawînî : r. Sonuncu, sondan gelen.
dawîyandin : I. Sonuçlandırmak. Sonuca ulaştırmak. Birtirmek.
dayîn : I. Vermek. Başkasına erıştirmek.

dayîn : n. Sütanne. Bir çocuğun anasından başka sütünü emdiği kadın.

dayîni : n. Süt anne olma durumu veya süt annelik.

dayîti : n. Analık. Anne olma hali, ana duygusu.

de 1 : ba. Haydi. İsteklendirme ve davrandırma için kullanılır. Bir yerde şaşkınlık ifade eder.

de 2 : n. Ard ek. İçinde, dahilinde anlamını veren ek.

debax : n. Derileri, kürk ve postları kullanılabilir hale getirmek için uygulanan eylemlerin topu.

debaxxane : n. Sepihane. Sepi yapılan yer.

debaxî : n. Sepicilik. Sepicinin işi.

debaxkar : n. Sepici. Sepi işini yapan kimse.

debaxkarî : n. Sepicilik. Sepicinin yaptığı iş.

debaxkirin : l. Sepilemek. Deriye sepi yapmak.

debar : n. Dinginlik. Dingin olma hali.

debarbûn : l. Sükun bulmak.

debarî : n. Geçim. Geçinmek eylemi, geçinme.

debaş : r. Yapışkan. Değdiği yere yapışıp zor ayrılan.

debdebe : n. Görkem. Görünüş.

debirandin : l. Geçimini sağlamak, gecinmesine ortam hazırlamak.

debirîn : l. Geçinmek. Yaşamak için gereken yeter araçları sağlamak.

def : n. Tef. Zilli bir kasnağa geçirilmiş kursak zarından ibaret çalgı.

dexil : n. Tahıl. Arpa, buğday, mısır, yulaf, pirinç gibi ürünlerin genel adı.

deximandin : l. Damgalamak. Bir şeyin üzerine damga ile işaret yapmak.

deximi : r. Damgalı. Damgalanmış.

deximîn : l. Damgalanmak. Damgalamak işine konu olmak.

dexisandin : l. Kiskandırmak. Kiskanmasını sağlamak.

dexisîn : l. Kiskanmak.

dexm : n. Damga. Bir şeyin üzerine bir nişan basmaya yarayan alet.

dexsî : n. Kiskançlık. Kiskanç olma hali veya kiskanç olana yakışır davranış.

dexsoyî : r. Kiskanç. Kiskanma huyu olan.

dext : n. Baskı. Kuvvet ve zor altında bulundurma eylemi veya bulunma hali.

deh : r. On sayısı.

dehbe : n. Yabani hayvanların genel adı (Yırtıcı olanlar).

dehbeyî : n. Yabanlık. Yabani olma hali veya yabanice davranış.

dehişin : I. Sokuşturmak. Dar bir yere sokuılmak ya da sokuşturmak.

dehemîn : r. Onuncu.

dehf : n. litme fiili.

dehfdan : I. İtelemek.

dehişandin : I. Sokuşturmak. Rastgele doldurmak.

dehl : n. Ağaçlıklı yer.

dehm : n. Hiza, karşı yer.

deq 1 : n. Dövme. İnsan vücudunda deriye iğneleyerek boya ile yapılan çıkmaz nakış.

deq 2 : n. Benek. Ben gibi ufak leke. Nokta.

deq 3 : n. Aşı. Organizmada belli bazı hastalıklara karşı bağışıklık sağlamak için kana verilen ve o hastalığın mikrobi ile hazırlanmış eriyik.

deq 4 : n. Nokta. (gr) Cümle- nin bittiği anlatmak için sonuna konulan küçük benek biçimindeki işaret, durak.

deqandin 1 : I. Döğmelemek.

deqandin 2 : I. Aşılama.

deqandin 3 : I. Benek benek yapmak.

deqandî 1 : r. Döğmesi olan

deqandî 2 : r. Benekli. Ufak ufak benekli/biri bulunan.

deqandî 3 : Aşılı. Aşı yapılan.

deqdan 1 : I. Dövmelemek. Dövme yapmak.

deqdan 2 : I. Aşılama. Aşı yapmak.

deqdan 3 : I. Beneklemek. Üstüne benek benek yapmak.

deqdeqonk : n. Benek. Ben gibi ufak leke.

deqerû : d. Dobra. Dolanbaçlı yollara sapmadan ve sakınmadan söylemek, konuşmak.

deqerûyî : n. Dobralık. Dobra olma hali.

deqtilo : n. (Yun) Daktilo.

delal 1 : r. Aziz. Sevgide üstün tutulan.

delal 2 : r. Sevgili. Hakkında sevgi beslenen sevilen.

delalî 1 : n. Naz. Kendini ağır satma.

delalî 2 : n. Azizlik. Aziz olma hali.

delav 1 : n. Gölet. İçinde ham deri işlenen taş havuz.

delav 2 : Bent. Suyu biriktirmek için önüne yapılan set.

delilandin : n. Nazlandırmak. Nazlı büyütme, nazlanması- na yol açmak.

delikandin 1 : I. Perdahlamak

delikandin 2 : I. Parlatmak.

delikîn : I. Perdahlanmak.

dalilîn : I. Nazlanmak. Kolayca gönlü olmamak, kendini ağır satmak için yalandan isteksiz görünmek.

deling 1 : n. Paça. Pantolon, don veya şalvarın baldıra geçen kısmı.

deling 2 : Paçası dar veya büzülmüş, kadınların giydiği bir tür şalvar.

deliv : İrade. Bir şeyi yapmayı veya yapmamayı belirten iç güç, istemek yetkisi.

delive : n. Fırsat. Uygun zaman, elverişli durum.

delk 1 : n. Usul. Yöntem, yol, tarz.

delk 2 : n. Kural. Bir işlemin doğru bir sonuç vermesi için tutulacak veya bir oluştta tutulmuş bulunan belli yol.

delk 3 : n. Düzen. Dolap, hile.

delk 4 : n. Parlatma, açkı.

dem 1 : n. Çayın pişme tavi.

dem 2 : n. Zaman. Başı ve sonu olmayan soyut kavram.

dema : g. Bir bağlaç.

deman : n. Kira. İcar.

demankirin : I. Kiralamak. Kira ile almak.

demdemî : r. Geçici. Çok sürmeyen.

demkirin : I. Demlemek.

demokrasi : n. (Yun) Demokrasi.

demokrat : n. (Yun) Demokrat.

demokratî : n. Demokratik.

demsal : n. Mevsim. Yıl bölümü.

demsalî : r. Mevsimlik. Bir mevsim için olan.

den : n. Küp. Su, pekmez, yağ gibisivi.

dendik : n. Çekirdek. Etti meyvaların içinde bulunan çoğunlukla sert bir kabukla kaplı tohum.

deng 1 : n. Selen. Bir şeyi anlatmak için insanın ağzından çıkardığı selen.

deng 2 : Bulgur dövme yeri ve aracı.

dengbêj : n. Ses sanatçısı.

dengbêjî : n. Ses sanatçısının işi.

dengdan : n. Oy. Tutulacak yol üzerine ileri sürülen görüş Bu görüşü belirten kağıt.

dengdar 1 : r. Ünlü. Ün almış olan.

dengdar 2 : r. (gr) Ünsüz. Ses yoluyla bir engele çarpan fonem.

dengdêr : r. (gr) Ünlü. Ses yolunda bir engele çarpmadan kolayca çıkabilen fonem.

dengxweş : r. Sesi güzel olan.

dengvedan 1 : I. Yansımak.

dengvedan 2 : Yankı. Sesin bir yere çarpıp geri dönmesiyle duyulan ikinci ses.

dengvedandin 1 : I. Yankılatmak. Yankılanmasına yol açmak.

dengvedandin 2 : I. Oyunu kullandırmak.

dengzirav : r. Sesi tiz, ince olan.

dep : n. Tahta. Düz, enlice uzun ve az kalın, biçilmemiş ağaç.

depîn : r. Tahtadan imal.

depkirin : I. Tahta ile kaplamak.

der : d. Dış, yer, mahal, mekan.

derander : d. Baştanbaşa.

deramet : n. Gelir. Bir kimse-

ye veya bir topluluğa belli zamanlarda belli yerlerden gelen para.

deranîn 1 : I. Çıkarmak. Çıkmasını sağlamak.

deranîn 2 : I. Sökmek. Karışık veya bilinmeyen harf veya işaretlerle yazılı bir yazıyı okumak.

derawa : n. Konum. Bir şeyin, madde bakımından durumu.

derb : n. Hiza. Doğru bir çizgi üstü veya böyle bir çizgi üzerinde bulunma hali.

derbas : s.(gr) Geçişli. Eylemi yalnız özneyle değil özne ile birlikte bir veya birkaç nesneyi de ilgilendiren fiil, nesneli.

derbasbûn : I. Geçmek.

derbaskırın 1 : I. Geçirmek. Geçmek işini yaptırmak, geçmesini sağlamak.

derbaskırın 2 : I. Geçştirmek. Az zararlı bir şeyin etkisinden kurtulmak, atlatmak, savuşturmak.

derbdayîn : n. (gr) Vurgu. Söylemede bir heceyi veya bir kelimeyi ötekilerin üstüne çıkarılan ses değişikliği.

derbeder : r. Derbeder. Dağınık.

derbederî : n. Derbederlik. Dağınık olma hali.

derbend : n. Derbent. Dar geçit

derbik : n. Kibrit. Ateş alan başı aczalı çöp parçası.

derbirandin : I. Anlattırmak. Anlatmasını sağlamak.

darbirin : I. Anlatmak. Birinin anlamasını sağlamak. Bir şey hakkında başkalarını bilgili kılmak.

derbûn 1 : I. Deşilmek. Deşmek için uğraşmak. Kendiliğinden deşmek işine uğramak.

derbûn 2 : I. Gözükmek. Görünmek.

derbûn 3 : I. İçini açmak. Derdini anlatmak.

derçûn : I. Belirtmek. İyice görünür ve anlaşılır bir durum almak.

derd : n. Dert. İnsani için için kemiren üzüntü. Bir sonuca bağlanıncaya kadar insanı çok uğraştıran mesele.

derdan : I. Çıkagelmek. Beklenmediği bir zamanda gelmek.

derdest : r. Derdest. Yapılması veya olması pek yakınlaşmış, ele alınmış.

derdestbûn : I. Ele geçirmek, yakalamak.

derdestkirin : I. Derdest etmek. Yakalamak, tutmak, ele geçirmek.

derdor : n. Çevre. Bir şeyi kuşatan yakın yerler.

derdoş : r. Derde karmış.

derefş : n. Sancak. Bayrak ve özellikle yazı işlemeli ve kenarları saçağı bayrak.

dereft : n. Olanak. Olabilirlik.
derbare : r. İlişkin. İlgisi, ilişiği olan, bağlı, ilgili. Değgin.
derbirin : l. Anlatmak. Anlatmaya konu edilmek.
derence : n. Merdiven. Yukarıya, yükseğe çıkmak için yapılan basamaklı yol.
dereng : d. Geç. Kararlaştan, beklenen veya alışılan vaktitten sonra, erken karıştı.
derf : n. İşkembe.
derfehafi : r. Küstah.
derfehafiti : n. Küstahlık. Küstah olma hali, küstahça davranış.
derfet : n. Olanak. Olabilirlik.
dergeh : n. Kapı. Bir yere girip çıkarken içinde geçilen ve açılıp kapanma düzeni olan yer.
dergehvan : n. Kapıcı.
dergehvani : n. Kapıcılık. Kapıcının gördüğü iş.
derglsti : r. Nişanlı. Sözlü.
derglz : n. Bahçe kapısı.
derguş : n. Beşik. Süt çocuklarını yatınp sallayarak uyutmaya yarayan karyola.
derguşki 2 : r. Sallapati. Düşünmeden ve saygısızca her işe dalan.
derxistin : l. Çıkarmak. Çıkarmasını sağlamak.
derxwin : n. Kapak. Her türlü kabin ağzını kapamaya yarayan parça.
derheq : r. İlgisi, ilişkisi olan.

İlgili, değgin.

derixt : n. Bitki. Bittiği yere kökleriyle tutunmuş olduğu halde geliş; döl veren ve ömrünü tamamladıktan sonra varlığı sona eren yaratıklar.

derizandin : l. Çatlatmak. Çatlak hale getirmek.

derizgeh : n. Eşik. Kapı eşğinin alt kısmında bulunan alçak basamak.

derizi : r. Çatlak. Çatlamış olan.

derizin : l. Çatlamak. Parçalara ayrılıp dağılmayacak şekilde yarılmak.

deri : n. Kapı.

derjêqeran 1 : l. Vazgeçmek. Kendi hakkı saydığı bir şeyi artık istemez olmak.

derjêqeran 2 : l. Boşlamak. Boş bırakmak, kendi halinde bırakıp ilgi göstermemek. İhmal.

derketin : l. Çıkmak. İçeriden dışarıya varmak veya uğramak.

derkîrin 1 : l. Deşmek. Deşme işine uğramak.

derkîrin 2 : l. Dışlamak. Dışta bırakmak.

derqel : n. Durum. Bir şeyin içinde bulunduğu koşulların topu.

derman : n. İlaç. Bir hastalığı iyi etmek için kullanılan madde.

dermanbûn : I. İlaçlamak. İlaç verilme.

dernankirin: I. İlaçlamak. İlaç sümek, sıkmak, püskürtmek.

derpê : n. İç giysi.

derpêş : n. Arz. Gösterme. Sunma.

derpêşkirin: I. Sunmak. Göstermek, sunmak. Vermek, yollamak.

derûn : r. Nefis. Pek hoş, istek uyandıran, güzel, cana değer.

derve : n. Dışarı. Dış çevre, dış yer. Taşra. Ülke dışı.

dervebûn : I. İhraç olmak.

dervekirin : I. İhraç etmek.

derveyî : r. Harici. Dış, dıştan olan.

derwêş : n. Derviş. Tarikatlı.

derwêşî : n. Dervişlik. Derviş olma hali.

derya : n. Deniz. Yeryüzünün çoğunu örten ergin su kitle.

deryavan : n. Denizci. Denizle ilgili işlerde çalışan kimse.

deryavanî : n. Denizcilik. Denizle, gemiyle ilgili iş.

derz 1 : r. Çatlık. Çatlamış olan.

derz 2 : n. Omur eklemi.

derz 3 : n. Derz. Duvar taşlarının aralıklarını doldurup üzerinden mala çekme işi veya böylece çekilen çizgilerin topu.

destar : n. El değirmeni.

destav : Aptes. Ayak yoluna gitme.

destavêtin : I. El atmak. Karışmak. El sokmak. Bakmak, iş edinmek.

destbûrîn 1 : n. Feragat. Bazı haklarından kendi isteğiyle vazgeçmek, hakkından vazgeçmek.

destbûrîn 2 : n. Nazi geçmek. Dileklerini yaptırabilmek.

destdan : I. Ellemek. Elle dokunmak.

destdirêj : n. Eli uzun. Fırsat buldukça öteberi aşırın.

destdirêjî 1 : n. Eli uzun olma hali.

destdirêjî 2 : n. Saldırganlık. Saldırgan olma hali.

destxwazî : n. Gereksinme. Bir şey için duyulan gereklilik.

destxwazîn : I. Gereksinme duymak.

destxwe : d. Birdenbire. Anırsızın, hemencecik, beklenmedik bir sırada.

desthîlat : r. Yetenekli. Herhangi bir işte yetkisi olan.

desthîlatî : n. Yetki. Bir işi yapma gücünü sağlayan veya göreve dayanan hak. Otorite.

destik 1 : n. Deste.

destik 2 : n. Sap. Aletlerde düz ve uzunca tutamak.

destik 3 : n. Tutak.

destkar : r. Görevi. Görevi olan.

destkarî : n. Görev. Bir şeyin veya bir kimsenin göregeldiği iş.

destkâr : n. Araç. Bir işi, bir sanatı başarmada kullanılan aygıt.

destlimêj : n. Aptes. Müslümanların namaz kılabilmek için usulca el, ağız, burun, yüz, kol, ayak yıkama, diğer temizlikleri yaparak arınma.

destnivîs : n. Karalama. El alıştırmak için tekrar tekrar yazılan yazı. Karalamak eylemi.

destnişan 1 : n. Belirtme. Belirli kılma.

destnişan 2 : n. İmza. Altında yazıldığı metnin ondallığına veya benimsendiğine işaret sayılan bir kimsenin, kendi eliyle ve her vakit aynı biçimde yazageldiği adı.

destnişankirin 1 : i. İmzalamak. Bir yazının altına imza atmak.

destnişankirin 2 : i. Belirmek. Belirli hale getirmek.

destpék 1 : n. Başlangıç. Bir şeyin, bir işin sırada ilk gelen kısmı.

destpék 2 : n. Giriş. Bir kitabın başında özü anlatılan veya konunun anlaşılması için gereken bilgileri veren bölüm.

destpékandin 1 : i. Başlatmak. Başlama işini yaptırmak.

destpékandin 2 : i. Başlamak. Bir işe girişmek.

destpékkirin 1 : i. Başlamak. Bir işe girişmek.

destpékkirin 2 : i. Girişmek. Bir işe başlamak üzere hazırlık yapmak.

destşo : n. Lavabo. El ve yüz yıkamak için üzerinde suyu, leğeni bulunan masa biçiminde mobilya.

desttang : r. Dar durumda olan. (ekonomik) Geçim zorluğu olan.

desttangî : n. Geçim zorluğu içinde olma durumu veya hali.

destübira : n. Kardeşlik. Kardeş olarak kabul edilen kimse.

destûr 1 : n. İzin. Bir şeyi yapmak üzere verilen özgürlük.

destûr 2 : n. Tüzük. Tutulacak yol, uygulanacak hükümleri sırasıyla gösteren maddelerin topu.

destûrdan : i. İzin vermek, izinli sayılmak, yetki vermek.

destûrdayî : r. İzinli. izin alarak işinden belli bir süre ayrılmış kimse.

deşt : n. Çöl, ova.

deştî : n. Ova halkından olan.

dev : n. Ağız. Yüzde sesin çıkmasına ve besinleri almağa yarayan boşluk.

devavétin : I. Ağızla satışmak.

devih : n. Deve. Boynu uzun, sırtında bir veya iki hörgücü olan iri bir hayvan.

devihvan : n. Deveci. Deve kervanını güden kimse.

devihvanî : n. Devecilik. Devecinin yapmakta olduğu iş.

devik 1 : n. Tıkaç. Herhangi bir şeyin delik veya ağzına tıkamaya yarayan nesne.

devik 2 : n. Tıpa. Şişe gibi dar ağızlı şeyleri kapamak için kullanılan mantar veya başka şey.

devî : n. Çalı. Dalları çok çatalı ağaççık.

devliken : r. Güleç. Her zaman gülümseyen.

devlok : r. Boşboğazlık. Boşboğaz olma hali.

devzendik : n. Yen. Giysi kolu.

dew : n. Ayran. Yoğurdu sulandırarak yapılan içecek.

dewask : n. Pedal. Ayakçak.

dewx : n. Sersemleme hali.

dewixandin : I. Sersemletmek. Sersem hale gelmek.

dewixîn : I. Sersemlemek. Sersem hale sokmak.

dewisandin : I. Bastırmak. Elle basıpsığdırmak.

dewisî : r. Basılmış durumda olan.

dewisîn : I. Bastırılmak. Bastırmak işine konu olmak.

dewl : n. Kova. Su ve sulu şeyleri içine koyup taşımaya veya kuyudan su çekmeğe yarayan, üstünden kulplu kap.

dewlet : Devlet.

dewliqandin : I. Sarkıtmak. Sarkmasını sağlamak.

dewliqî : r. Sarkık durumda olan.

dewliqîn : I. Sarkmak. Yukarıdan aşağıya doğru uzanıp asılmak.

dews : n. İz. Bir şeyin geçtiği veya önce bulunduğu yerde bıraktığı iz.

deyik : Salıncak. Sallanmak için kullanılan aygıt.

deykirin : I. İtiraz. Karşı çıkma anlamına gelen sesini çıkarmak.

deynekirin : I. Sesini çıkarmak, susmak.

dezgeh 1 : n. Büro. Yazıhane, kalem odası.

dezgeh 2 : n. Tezgah. Üzerinde iş görülen masa veya masa gibi yüksek şey.

dezgehdar : n. Tezgahtar. Tezgahta çalışan kimse.

dezgehdar : n. Tezgahtarlık. Tezgahtar olma hali.

dezi : n. Lif. Tel. İplik biçiminde ince olan madde. Bir tel iplik.

dê : n. Ana. Çocuğu olan kadın.

dêh : Köy.

dêhin : n. Dikkat. Duyularla

- düşünmeyip bir iş üzerine uyanık davranma.
- déhindan 1** : l. Dikkat etmek. Duygularla düşünceyi bir şey üzerinde toplamak, uyanık davranmak.
- déhindan 2** : n. Bakım. Bir şeyin iyi gelişmesi veya iyi emek verme yolu.
- déhîtir** : r. Ertesi. Bir günün, bir haftanın, bir ayın veya bir yılın ardından gelen gününü, ayı, haftayı veya yılı gösterir.
- dêl 1** : d. Yerine. Bir şeyin yerine almak üzere.
- dêl 2** : r. Dişi. Hayvanların erkeği tarafından döllenecek şekilde olmuş cinsinden olanı.
- dêlegur** : n. Dişi kurt.
- dêlik 1** : n. Dişi köpek.
- dêlik 2** : n. Orospu. Kendini erkeklere veren kadın.
- dêlikî** : n. Orospuluk. Orospu olma hâli veya mesleği.
- dêlingêz** : n. Gösteri. Dikkatli, ilgiyi çekmek üzere, bir topluluk önünde gösterilen hüner veya oyun. Birinin veya bir topluluğun kendi duygusunu gösteren sözü veya davranışı.
- dêlî** : n. Asma. Dalları çardak üzerinde yayılan bitkilere, daha çok üzüm bitkisine verilen ad.
- dêmanî** : r. Sakın. Oturan, eğleşen, yerleşik durumda olan.
- dêr** : n. Kilise. Hıristiyan tapınağı.
- dêran 1** : l. Savunmak. Bir şeyi havaya veya rüzgara göstermek için alıp gene kendi kabına veya yerine dökmek.
- dêran 2** : l. Görüş bildirmek.
- dêran 3** : r. Çaresizlik.
- dêranî** : n. Çaresizlik.
- dêrandin 1** : l. Savurtmak. Savurma işini yaptırmak.
- dêrandin 2** : l. Görüşünü bildirmesini sağlamak.
- dêrandî** : r. Savrulmuş durumda.
- dêrîn 1** : l. Savrulmak.
- dêrîn 2** : n. Miras.
- dido** : r. İki sayısı.
- difin** : n. Burun. Soluma ve koku alma aygıtı.
- digel** : d. Yanında, beraberinde.
- digulî** : r. Çatalı. Çatalı olan.
- dixwebazar** : r. İçten pazarlıklı.
- dixweder** : r. Kendinden. Dışarıdan gelme olmayıp doğasına bağlı bulunan.
- dixwederî** : n. İlham. İçeride doğma.
- dixwenav** : r. Özü. Özü olan. Öz kısmı çokça olan.
- dixwenavîk** : r. Dolgun. Dolarak şekli yuvarlaklaştırılmış, şişmana yakın.
- dixweşil** : r. Kendinden ıslak.
- dixwetijî** : r. İçli. İçlenme hu-

yu olan, kolay duygulanıp içlenen.

dij 1 : r. Karşıt. Esas niteliklerinde ak ile kara arasındaki kadar uzaklık veya aykırılık bulunan.

dij 2 : r. Karşı. Birbiriyle uğraşanların her birine göre öbür taraf.

dijbûn : l. Karşıtı olmak.

dijmin : n. Düşman. Kendisini inciten bir kimseye kötülük etme fırsatını kollayan veya hoşlanmadığı bir şeye karşı tiksinti duyan kimse. Kendisiyle savaşılana devlet ve bunun asker, sivil bütün uyrukları.

dijminayî : n. Düşmanlık. Düşmanca duygu veya davranış.

dijwar 1 : r. Haşin. Sert, kırıcı.

dijwar 2 : r. Çetin. Elde edilmesi istenilen yola getirilmesi, çözümlenmesi, işlenmesi güç veya engeli çok olan.

dijwar 3 : r. Güç, kolay olmayan.

dijwar 4 : r. Keskin. Çok kesici.

dijwar 5 : r. Yaramaz. Söz dinlemeyen, rahat durmayan, yasak şeyleri yapmakta ayak direyen.

dijwarî : n. Haşin, çetin, güç, keskin, yaramaz olma hali.

dik : n. Sedir. Üstü minderli ve yastıklı kerevet.

dikan : n. Dükkan. İçinde perakende satış veya küçük yapım işleri yeri.

dikandar : n. Dükkançı. Dükkanında öteberi satan veya yapan kimse.

dikandarî : n. Dükkançılık. Dükkançının yaptığı iş.

dil 1 : n. Kalp. Yürek.

dil 2 : n. Gönül. Sevgi, istek, düşünüş, bunlar gibi ruh hallerinin yürekte bulunduğu farz edilen kaynağı.

dilawer : r. Yürekli. Tehlikeyi korkusuz karşılayan.

dilawerî : n. Yüreklilik. Yürekli olma hali. Yürekli kimseye yakışır davranış.

dilfaza : r. Özgür gönüllü.

dilbend : n. Gönüldeş. Duyguları aynı olanlardan her biri.

dilbendî : n. Gönüldeşlik. Gönüldeş olma hali.

dilber : r. Dilber. Güzel.

dilberî : n. Dilber. Güzel olma hali.

dilblêşbûn : l. Kederlenmek. Kederli olmak, üzülme, tasalanmak.

dilblêşkirin : l. Kederlendirmek.

dilbigoman : r. Umutlu. Umudu olan, umut besleyen.

dilbirlin : l. Gönül çekmek. Sevdalı olmak.

dilçûn : l. Arzulamak. Arzu yapmak.

dildan : r. Sevgili. Hakkında

- sevgi beslenen.
- dillêri** : n. Anlayış. Anlama tarzı, anlama yeteneği.
- dilêşandin** : l. Eza vermek. Sıkıntı vermek, üzme.
- dilêşî** : l. Eza. Sıkıntı verme, üzme, üzgün.
- dilêşin** : l. Yüreği acımak.
- dilfirandin** : l. Efkâr dağıtmak
- dilfirîn** : n. Efkâr. Tasa, kaygı.
- dilgeş** : n. Coşkun. Coşmuş olan.
- dilgeşî** : n. Coşku. Olağan-üstü heyecan. Coşkun olma hali veya coşkunca yapılan iş.
- dilgir** : r. Gücenik. Gücenik.
- dilgiri** : n. Güceniklik. Gücenmiş olma hali.
- dilgirs** : r. Merhametsiz. Acı-maz, katı yürekli.
- dilgirsî** : n. Merhametsizlik. Merhametsiz olma hali veya merhametsizce davranış.
- dilgirtin** : l. Gücenmek. Birinin beklenilmeyen bir davranışı veya kendisinden umulan bir şeyi esirgemesi üzerine ona karşı kırgınlık duymak.
- dilxerab** : n. Şüpheci. Her şeyden şüpheye kapılan kimse.
- dilxerabbûn** : l. Şüphelenmek. Şüpheye düşmek, kuşkulananmak.
- dilxerabî** : n. Şüphe.

- dilxwaz 1** : r. İstekli. Bir şeye karşı isteği olan. Arzulu.
- dilxwaz 2** : r. Sempatizan. Bir doktrine, bir partiye bağlılığını belli eden.
- dilxwestin** : l. Dilemek.
- dilxweş** : r Hoşnut. Birinden beklediğini elde ederek ondan yakınması olmayan.
- dilxweşî** : n. Hoşnutluk. Hoşnut olma hali.
- dilxweşkirin** : l. Hoşnut etmek.
- dilhişk** : r. Katı yürekli. Acıklı şeyleri görmeye dayanabilmek.
- dilhişkî** : l. Katı yüreklilik.
- dilhiştin** : l. Gücendirmek. Gücendirmesine yol açmak.
- dilhandin 1** : l. Şaşırtmak. Şaşmasına yol açmak.
- dilhandin 2** : l. Hayrete düşürmek. Şaşmasına yol açmak.
- dilhihayî** : r. Şaşkın . Ne yapacağını bilmeyecek derecede düşünce karışıklığına uğramış.
- dilhihîn 1** : l. Şaşırmak. Bir türlü doğrusunu veya gerek olanı ayırt edemez hale gelmek.
- dilhihîn 2** : l. Hayret etmek.
- dilîn 1** : r. Gönülden.
- dilîn 2** : l. Duygu. Gönülden uyanan yankı veya tepki.
- dilîn 3** : n. Sevgi. İnsanı yüksek özverilere götüren ilgi duygusu.

dîlîni : n. Sevda. Heves, arzu.

dîlkirin : 1. İstemek.

dîlqusandin : 1. Şüphelendirmek. Şüpheye düşürmek.

dîlqusîn : 1. Şüphelenmek. Şüpheye düşmek, kuşkulananmak.

dîlqewînbûn : 1. Yürekli-
mek. Kendisine yüreklilik gel-
mek.

dîlqewîni : n. Yüreklilik. Yü-
rekli olma hali, yürekli kim-
seye yakışır davranış.

dîlqewînkirin : 1. Yürekli-
dirmek. Birine yüreklilik ver-
mek.

dilmê : r. Rafadan. Kaynar su-
da az pişirilmiş yumurta.

dilnerm : r. Yufka yürekli.
Başkasının acısına hiç da-
yanamayan kimse.

dilnermî : n. Yufka yüreklilik.
Yufka yürekli olma hali ve-
ya yufka yürekliçe davra-
nış.

dilniya : n. İsrar. Bekinme,
ayak direme, üsteleme, üs-
tünde durma.

dilo : n. Ağıt. Ölen bir kimse-
nin iy hallerini ve onun ölü-
münden duyulan acıları sa-
yıp dökmek üzere söyle-
nen söz veya okunan ezgi,
yazılan yazı.

dilobêj : n. Ağıtçı. Bazı yer-
lerde ağıt söylemek için
getirilen kimse.

dilop : n. Damla. Bir sıvıdan
küçücük bir yuvarlak halin-

de düşen miktar.

dilopkirin : 1. Damlamak.

dilovan : r. Merhametli. Acı-
malı, yüreği yufka, yufka
yürekli.

dilovanî : n. Acıma. Acımak
eylemi. Yufka yüreklilik.

dilpak : r. Temiz yürekli.

dilpakî : n. Temiz yüreklilik.

dilparsek : r. Maymun iştah-
lılık. Maymun iştahlı olma
hali veya maymun iştahlıca
davranış

dilrabûn : 1. Yüreği kabar-
mak. Heyecanlanmak.

dilreş : r. Kötü yürekli.

dilreşî : n. Kötü yüreklilik.
Kötü yürekli olma hali

dilrewa : r. Gönül acısı çeken.

dilsar : r. Bezgin. Yaşam ve
iş görme arzusunu yitirmiş.

dilsarbûn : 1. Bezemek. Bez-
gin hale gelmek, bıkip usan-
mak.

dilsarî : n. Bezginlik. Bezgin
olma hali.

dilsarkirin : 1. Bezdimek. Bez-
ginlik vermek

dilsoz : r. Samimi, içten, sad-
ık.

dilsozî : n. Samimiyet, içten-
lik, sadakat.

dilşa : r. Sevinçli

dilşabûn : 1. Sevinmek.

dilşad : r. Memnun. Herhan-
gi bir olaydan veya durum-
dan ötürü sevinç duyarak
onu hoş karşılayan, kıvanç-

- lı, kıvanmış.
- dilşadı** : n. Memnuniyet. Kıvanma, kıvanç.
- dilşakirin** : I. Sevindirmek. Sevinmesine yol açmak, sevinmesini sağlamak.
- dilşawat** : r. Acıklı. Acındırıcak, acı verecek nitelikte olan.
- dilşayi** : n. Sevinç. Arzu edilen veya hoş giden bir şeyin olmasıyla duyulan heyecan.
- diltang** : r. Sıkıntılı. Sıkıntısı olan.
- diltangi** : n. Sıkıntı. Duyularımızı inciten hallerin verdiği geçici tedirginlik.
- diltanik** : r. Yufka yürekli.
- diltanikî** : n. Yufka yüreklilik.
- dimdar** : n. Artçı.
- dimdari** : n. Artçılık. Artçının yapmakta olduğu görev.
- dimdim** : n. Kargaşa. Topluluk içinde düzen bozukluğu veya yasaya saygısızlık.
- dims** : n. Üzüm pekmezi.
- dimsîn** : r. Pekmez karıştırılmış, ya da pekmezden yapılan.
- din 1** : r. Başka. Bilinenden ayrı, bilinenlere benzemez.
- din 2** : r. Öteki. İki şeyden, konuşulmakta veya gözönünde tutulmakta olandan geride kalanı.
- dinya** : n. Dünya. Yeryüzü yularlağı.

- dinyaditi** : r. Güngörmüş. İyi yaşamış, töreleri bilir kimse.
- dinyanas** : r. Görgülü.
- dinyanasî** : n. Güngörmüslük.
- dir** : n. Cevahir. Elmas, yakut gibi değerli taş.
- diran** : n. Diş. Ağzın içinde ısırıp koparmaya ve çiğnemeye yarayan sert ve beyazımtrak organlardan her biri.
- diranker** : n. Dişçi. diş hastalıklarına bakan kimse.
- dirankerî** : n. Dişçilik. Dişçi sanatı, diş hekimliği.
- dirêj** : r. Kısa. Kısa karışı.
- dirêjayî** : n. Uzunluk. İki nokta arasındaki aralığın yer ölçümü.
- dirêjbûn 1** : I. Uzanmak. Boylu boyunca uzanmak. Bir şeye erişmek üzere kolunu uzatmak. Biraz uyumak için soyunmadan yatmak.
- dirêjbûn 2** : I. Saldırmak, Üstüne atılmak.
- dirêjik 1** : n. Biz. Kati bir şey dikilirken iğneye yol açmak için kullanılan, demirden, ince ve sivri uçlu alet.
- dirêjik 2** : n. Bir üzüm türü.
- dirêjkirin** : I. Uzatmak. Uzmanmasına sebep olmak, uzamak işini yaptırmak. İleri sürüp ulaştırmak.
- dirhav** : n. Para. Değişim aracı ve değer ölçüsü olarak

kullanılmak üzere devletçe bastırılan maden ve kağıt parçası.

dirhavî : n. Parasal, paraya ilişkin, paraya değin.

dirixt : n. Bitki. Bittiği yere kökleriyle tutunmuş olduğu halde gelişip döl veren yosun, ot, ağaç gibi yaratıkların genel adı.

dirih : n. Diken. Kimi bitkilerin dal, yaprak, meyva kabuğu gibi kısımlarında bulunan sert, ucu sivri ve batıcı çıkıntılardan her biri.

dirnas : n. Mücevheratçı. Mücevher satan kimse.

dirran : l. Dalamak. (Köpek, kurt gibi ısırıcı hayvanlar). Çekip koparmak için ısırarak.

dirrandin : l. Dalatmak. Dalama işine konu etmek, buna yol açmak.

dirrende : r. Yırtıcı. Etleriyle beslenmek için öbür hayvanları diş ve tırnaklarıyla parçalayan.

dirrîn : l. Dalanmak. Dalama işine konu edilmek.

dirûn : n. Dikiş. Dikmek eylemi veya tarzı.

dirûnker 1 : n. Dikişçi. Gündelikle dikiş diken kimse.

dirûnker 2 : n. Terzi. Giysi biçip diken kimse.

dirûnkerî : n. Terzilik. Giysi biçip dikme işi.

dirûtin : l. Dikmek. İğne geçirilmiş iplikle tutturmak.

dirûtî : r. Dikili. Dikilmiş olan.

diş : n. Baldız. Erkeğe göre eşinin kız kardeşi.

diyar 1 : n. Dağ. Çevresindeki araziye göre pek yüksek olan toprak, kayadan tepe.

diyar 2 : n. Görünüş. Görünme tarzı. Dışından veya uzaktan bakılınca, bir şeyin kendi niteliği hakkında uyardığı düşünce.

diyarbûn : l. Görünmek. Kendini göstermek.

diyarkirin : l. Göstermek. Görmesini sağlamak, görünmesine yol açmak. Belirtmek.

diz 1 : n. Hırsız. Başkasının malını çalan kimse.

diz 2 : n. Müstahkem. Berkütülmüş.

dizdar : n. Kale muhafızı.

dizi : n. Hırsızlık. Çalma. Çalma suçu.

dizin : l. Çalmak. Başkasının malını gizlice almak, hırsızlık etmek.

dî : ba. Haydi, çabuk anlamında.

dîba : n. İpeklî kumaş.

dîk : n. Horoz. Tavuğun erkeği.

dîq : n. Dikiz. Bakma.

dîqandin : l. Dikiz ettirmek.

dîqên : l. Dikizlemek. dikiz etmek.

dîl : n. Tutsak. Savaşta ele geçen düşman.

dilan : n. Oyun. Hoş vakit geçirmek için yapılan eğlence.

dilbûn : l. Tutsak olmak, tutsak düşmek.

dildarî : n. Boyunduruk. Zulüm ve zorbalık baskısı.

dilî : n. Tutsaklık. Tutsak olma hali. Esaret.

dilkirin : l. Tutsak etmek.

dilok : n. Türkü. Hece vezniyle yazılmış ve halk ezgileriyle bestelenmiş yır.

dîmen 1 : n. Manzara. Bir yerden bakınca uzaklarda bir takım şeylerin görünebilmesi.

dîmen 2 : n. Görünüş. Bir şeyin kendi yapısı hakkında uyardığı düşünce.

dîn : r. Deli. Aklını yitirmiş.

dîktator : n. (Fr.) Diktatör.

dîktatorî : n. Diktatörlük.

dînamî : n. (Yun) Dinamit

dînamo : n. (Yun) Dinamo

dinbûn : l. Delirmek. Deli olmak, aklını yitirmek, çıldırmak.

dînemêr : r. Delişmen. Şımarık ve delice tavırlı.

dînemêrî : n. Delişmenlik. Delişmen olma hali, delişmence davranış.

dînitî : n. Delilik. Deli olma hali veya delice davranış.

dînkirin : l. Delirtmek. Deli etmek, çıldırtmak.

dîploma : n. (Yun) Diploma.

dîplomat : n. (Yun) Diplomat.

dîplomatîk : n. Diplomatik.

dîreksiyon : n. (Fr.) Direksiyon

dîrok : n. Tarih. Anılmaya değer olan olayların hikayesi

dîrokî : r. Tarihsel. Tarihe değgin, tarihle ilgili, tarihte geçmiş.

dîrokzan : n. Tarihçi. Tarih incelemeleri yapan, tarih yazan veya okutan kimse.

dîrokzanî : n. Tarihçilik. Tarih incelemesi yapma işi.

dîsa : d. Tekrar. Gene, bir daha, yeniden.

dîtin 1 : l. Görmek. Gözle ve ışık yardımıyla bir şeyin varlığını duymak.

dîtin 2 : n. Görüş. Görme tarzı.

dîvsotk : n. Bir tür kuş.

dîwan : n. Divan. Büyük meclis.

dîwar : n. Duvar. Evlerin, yapıların aşağıdan yukarıya taş, tuğla, kerpiçten örülmüş kısmı

dîyarî : n. Armağan. Birini memnun etmek veya saymış olmak için karşılıksız verilen seçme şey.

dîyarkirin : l. Armağan etmek. Armağan olarak vermek.

dobe : n. Ağda. Kaynatılarak çok koyu ve yapışkan bir maun haline getirilen pekmez veya limonlu şeker eriyiği

dobekirin : l. Ağda yapıştırma. Deriden tüyleri almak

için ağda kullanmak.

doxwin : n. Uçkur. Şalvar ve iç donu bele bağlamak veya torba, kese ağzını büzmek için bunlara geçirilen bağ.

doxwinst : r. Uçkuruna sağlam olmayan. İffetine bağlı olmayan.

doh : n. Dün. Bugünden bir önceki gün.

dohin 1 : n. Yağ. Besin olarak kullanılan hayvansal ve bitkisel madde.

dohin 2 : n. Gazyağı. Madensel akaryakıt, petrol.

dohinbûn : l. Yağ sürülmek.

dohindan : l. Yağlamak. Yağ sürmek. Yağlatmak.

doht : n. Soyu sürdüren kız evlat.

dojeh : n. Cehennem.

dojehî : n. Cehennemlik. Cehenneme girmesi gereken.

doçik : n. Başu topuz sopa.

dol : n. Geçit. İki dağ arasında dar ve uzun yol.

dolab : n. Çıkrık. İplik bükme, iplik sarmak gibi işlerde kullanılan el veya ayakla çevrilen dolap.

dolaprês : n. Çıkrıkla iplik eğiren kimse.

dolmik : n. Sakızkabağı. Sebze olarak kullanılan ve kabak deyince en önce hatıra gelen çeşit.

doliw : n. Yönetim. Yönet-

mek işi, çekip çevirme.

dollwgeh : n. Yönetim yeri.

dollwger : n. Yönetici. Yöneten kimse.

dollwgerî : n. Yöneticilik. Yönetici olma görevi.

dom : n. Devam. Sürüp gitme, süreklilik.

doman : n. Dönem. Bir çağ içinde birbiri ardınca gelen başu sonu belli zaman süresi

domandin : l. Devam ettirmek.

domahî : d. Devamı, arkası.

domdar : r. Sürekli.

domkirin : l. Sürdürmek. Sürmesini sağlamak.

dongî : n. Sonuç. Bir olaydan çıkan, doğan herhangi başka bir olay veya durum.

dor 1 : Sıra. Yanyana veya ardarda olan şeylerin topu.

dor 2 : d. Bir yeru saran başka yerlerin topu.

dorandin : l. Çevrelemek. İçine almak, kuşatmak. Bir konunun sınırlarını çizmek.

dorbend : n. Nöbetçi. Nöbet bekleyen, nöbet sırası kendisinde olan.

dorbendî 1 : n. Nöbet. Sıra ile görülen hizmet.

dorbendî 2 : n. Nöbetçilik. Nöbet bekleme görevi.

dorgirtin 1 : Abluka altına almak, çevresini kuşatmak.

dorgirtin 2 : l. Sıra almak, sıra tutmak.

dorghêl : n. Çevre. Bir şeyin kenarlarının meydana getirdiği kapalı çizgi.

dost : r. Dost. Birinin iyiliğini isteyen, onu içten seven kimse.

dostik : n. Erkeğin kadın sevgilisi.

dostî : n. Dostluk. Dost olma hali, dostça davranış.

doşan : l. Sağmak. Memeyi parmaklar arasına alarak sütünü akıtmak.

doşandin : l. Sağdırmak. Sağma işini yaptırmak.

doşin : l. Sağılmak. Sağma işine konu olmak (hayvan).

doşek : n. Döşek. Yatak. Uyumak için yatılan yer.

dotmam : n. Amca kızı.

dotmir : n. Prens.

doz : n. Dava. İleri sürülerek savunulan düşünce.

dozin 1 : l. Dava etmek.

dozin 2 : n. Öğrencilerin yetiştikleri konulardan biriyle ilgili olarak hazırladıkları araştırma veya inceleme.

dozine : n. Kuram. Bir sorunu ilgilendiren düşüncelerin tümü, düşünce alanında kalan bilgi ve bu olguların temel ve kuralları.

dubendî : n. İkilik. İki türlü-lük. Birbirine aykırı iki kısma ayrılış.

ducarî : n. İkilem. İki şıkkı bulunan ve her iki şıkkın varlığı

aynı olan tasım.

ducarkirin : l. Tekrarlamak. Tekrar etmek, yeni baştan yapmak, yinelemek.

dudilî : r. İkirçikli. Kararsız, duraksun.

duxistin : l. Geriletmek.

dujin : n. Hakaret. Aşağısama, onur kırma, onura dokunma.

dundan : n. Nesil. Döl, soy, göbek.

dunikilî : n. Çavuşkuşu. Serçeğillerin ince uzun gagalılarından, güvercinden küçük, başı sorguçlu bir kuş.

dupale : Artçı orakçı

durge : n. Ada. Her yanı su ile çevrilmiş kara parçası.

durist 1 : r. Düzenli. Düzeni olan, yerli yerinde.

durist 2 : r. Dürüst. Pürüzsüz, yanlışsız. Düzgün.

duristî : n. Düzen. Birtakım şeylere amaca göre verilen kurallı durum. İşlerin uygun gitmesinden doğan duruluk.

duristbûn : l. Düzenleşmek. Birkaç şey arasında düzen sağlamak.

durişm : n. Şiar. Elgi.

durû : r. İkiyüzlü. Özü sözü bir olmayan. İki tarafın her birinden yana imiş gibi davranan.

durûyi : n. İki yüzlülük. İki yüzlü olma hali veya iki

yüzlüce davranış.

durzî : n. Bir hakaret sözcüğü.

duşem : n. Pazartesi. Haftanın birinci günü.

duv 1 : n. Kuyruk. Hayvanların çoğunda gövdenin alt yanında bulunan uzantı. Koyunun eritilerek yağı alınan bu azıntısı.

duv : n. Ard, arka, geri.

duvik : n. Kuyruk sokumu kemiği.

duyemîn : r. İkinci. İki sayısının sıra sıfatı. Sırada birinciden sonra gelen.

dû : n. Duman. Bir maddenin yanmasıyla çıkan gaz.

dûkel : n. Koyu, yoğun duman.

dûkirin : l. Dumanlamak. Duman çıkarmak.

dûr : r. Uzak. Gidilmesi çok süren, yakın karşıtı.

dûrayî : n. Uzaklık, Uzak olma hali.

dûrebîn 1 : n. Dürbün. Uzakdaki cisimlerin büyük görüntülerini elde etmeye yarayan optik aleti.

dûrebîn 2 : r. Uzak görülülül. İleride ne olacağını kestirebilen.

dûrxistin : l. Uzaklaştırmak. Bir şeyden ayırıp uzağa sürmek.

dûrketin : l. Uzaklaşmak. Bir şeyden ayrılıp uzağa gitmek.

dûrkirin : l. Ayırmak, baştan savmak, engel olmamasını sağlamak.

dûvdîrêj : r. Uzun uzadıya. Uzatılarak, derinleştirilerek, genişleterek, ayrıntılarıyla.

dûvdîrêjkirin : l. Uzatmak, sürdürmek.

E

edap : n. Irin. Vücutta herhangi bir yangı sonunda meydana gelen ve açık yalardan aktığı görülen sarımtırak sıvı.

edilandin : l. Düzeltmek. Düzgün veya düzenli hale getirmek. Bozukluğunu gidermek. Yanlıştan kurtarmak.

edillin : l. Düzelmek. Düzgün veya düzenli hale gelmek. Bozukluğu kalmamak.

efare : n. Başak. Tarlalarda. bağlarda dökülmüş veya tek tük kalmış olan ürün.

efarekar : n. Başakçı. Tarlalarda bağlarda dökülmüş veya kalmış başakları toplayan kimse.

eger : ge. Eğer. Koşul anlamını belirtmek için koşullu cümlelerin başına getirilir.

egid : r. Yiğit. Güçlü ve yürekli.

egidi : n. Yiğitlik. Yiğit olma hali, yiğitçe davranış.

exte : n. Yılkı. Yaşlı at.

ekran : n. (Fr) Ekran.

ekspres : n. (İng) Ekspres.

ekvator : n. (Fr) Ekvator.

eqd : n. Çatı kimeri, kubbe.

eqil : n. Akıl, bellek.

eqilmend : r. Akıllı. Gerçeği gören ve ona göre davranan.

eqilmendi : n. Akıllılık. Akıllı olma hali, akıllıca iş.

elalet : n. Kalabalık. Birikmiş kimselerin topu. Sayıca çok.

elb : n. Ulbe. Bir tahıl ölçüsü.

elbik : n. Kutu. Tahıl için mukavva teneke gibi hafif şeylerden yapılmış koyacak.

elektrik : n. (Yun) Elektrik.

elektronik : (Fr) Elektronik.

eleste : r. Hazır. Bir iş yapmak üzere gereken her şeyin tamamlanmış olanı.

elestebün : l. Hazır olmak.

elestekirin : l. Hazırlamak. Hazır etmek.

elesteyi : n. Hazırlık. Hazır olmak için gereken şeyler veya haller.

elewi : n. Alevi. Alevilik mezhebinden olan kimse.

elewiti : n. Alevilik. Muhammet peygamberin damadı Ali'yi ilk üç halifeden üstün tutmak temeline dayanan meshep ve tarikatın genel adı.

elok : n. Hindi. Tavukgıl-

lerden kümes hayvanlarının en büyüğü.

em : c. Biz. Çoğul birinci şahıs zamiri.

embaz : n. Örnek. Bir bütünün niteliğini anlatmak için ondan ayırıp verdikleri küçük parça, göstermek. Anlatılmak istenen bir düşüncüyü açıklamak için ileri sürülen ve onu bir olay halinde ortaya koyan söz.

embazdan : l. Örneklemek.

encam 1 : n. Sonuç. Bir olaydan çıkan, doğan herhangi bir olay veya durum.

encam 2 : n. Akibet.

endam 1 : n. Birey. Topluluk arasında tek olarak alınan bir kimse veya bir şey.

endam 2 : n. Öge. Bileşik bir şeyi meydana getiren yalnız şeylerden her biri.

endam 3 : n. Üye, aza.

endametî : n. Üyelik. Üye olma durumu.

endeko : n. Yonca türünden bir ot.

endeli : m. Bülbül. Serçeğillerden sesinin güzelliğiyle tanınmış kuş.

endüstri : n. (Fr) Endüstri.

enerji : n. (Yun) Enerji.

enfasyon : n. (Fr) Enflasyon.

engast : n. Kusur. Elverişsiz hal. Eksiklik. Yapılıştta pürüz. Yersiz davranış. Bir şeyin kötüsü.

engastî : r. Kusurlu. Bir yerinde kusuru olan.

enirandin : l. Darılmak. Darılmasına yol açmak.

enlrin : l. Darılmak. Hoşa gitmeyen bir davranıştan dolayı gücenip görüşmez olmak.

enlrî : r. Dargin. Darılmış olan, küskün.

entandin : l. Zıt bağlamak.

enitîn : l. Ziddî olmak.

enî 1 : n. Alın. Yüzün, kaşlarla saçlar arasındaki ismi.

enî 2 : n. Cephe. Savaş meydanında düşmana bakan en ileri noktaların meydana getirdiği çizgi, savaş boyu.

enr : n. Darginlik. Dargin olma hali.

eprex : n. Sarma.

eraq : n. Rakı. Alkollü bir içki.

eraqvexwer : n. Rakıcı. Rakı içen.

erd 1 : n. Yer. Üzerine bastığımız toprak.

erd 2 : n. Kara. Yeryüzünün denizlerle çevrili kısmı.

erd 3 : n. Arazi. Yeryüzü parçası, toprak.

erd 4 : n. Tarla. Ekilen toprak alanı.

erdnigar 1 : n. Engebe. Tepe veya çukurluk gibi, yeryüzünün düzlüğünü bozan her türlü iniş, yokuş, çukur ve tepelerin ortak adı.

erdnigar 2 : n. Coğrafya. Yer-

yüzünün şimdiki halini türlü bakımlardan anlatan bilim.
eré : d. Evet. "Öyledir" anlamında doğrulama veya onama kelimesi.
erékirin : I. Onaylamak. Bir işi doğru ve uygun bulmak.
erékiri : r. Onaylı. Onaylanmış olan.
erîni : r. Olumlu, müsbet.
erk : n. Görev, ödev.
errik : ba. Hayret bildirir bir söz.
erwaz : n. Yamaç. Dağın veya tepenin herhangi bir yanı.
erzan : r. Ucuz. Benzerlerine göre az para ile alınan veya az emekle elde edilen.
erzanbûn : I. Ucuzlamak. Fıatı inmek.
erzankirin : I. Ucuzlatmak. Fıatını indirmek.
esir : n. İkinci. Öğle ile akşam arasındaki zaman.
esbebîye : n. Kurukayısı. Kayısının kurutulmuşu.
esirkî : d. İkinci. İkinci vak-tinde.
esmer : r. Esmer. Karaya çalan buğday rengi.
esmerbûn : I. Esmerleşmek. Esmer olma hali.
eşir : Aşiret. Aynı soydan sayılan ve bir başa bağlı insan topluluğu.
eşirtî : n. Aşiret ilişki ve kül-türü.

eşkara : Aşık.
etax : n. Yatak. Gizli barınak veya suçlu sayılan birini gizlice barındıran yer.
etaxî : n. Yataklık.
etaxkirin : I. Yataklık etmek. Gizlice barındırmak.
etar : n. Çerçi. Ufak tefek şeyler satan ayak tuhafiyecisi.
etarı : n. Çerçilik. Çerçilik işi.
ev : s. Bu. Yerde, zamanda veya söz zincirinden en yakın olanı gösterir.
evan : c. Bunlar. Yerde ve söz zincirinde en yakın bulunan şeyin yerine geçer (çoğul).
evçend : n. Bu kadar, bu denli.
evd : n. Kulluk. Kul olma hali. Kulun yaptığı iş.
evîn : n. Aşk. Güçlü sevgi ve bağlılık duygusu.
evîndar : n. Aşık. Bir kimseye veya bir şeye karşı güçlü sevgi ve bağlılık besleyen, vurgun.
evîndarı : n. Aşıklık. Aşık olma hali.
evîngerm : n. Sevda. Heves, arzu.
evqas : d. Bu kadar.
evrar 1 : r. Mübarek. Kutlu, beğenilen.
evrar 2 : r. Kutsal. Tapınacak veya yolunda can verecek derecede sevilen ve üstünde titrenilen.
evraz : Yokuş.
ew : c. O. Tekil üçüncü şahıs

- gösterir.
ewan 1 : Onlar
ewan 2 : r. Fitneci. Kışkırtıcı, arabozucu.
ewanî : n. Fitnecilik. Fitneci olma hali.
eware : r. Avare. İşsiz, karsısız dolaşan.
ewarebûn : I. Avareleşmek.
ewarekirin : I. Avareleştimek.
ewareyî : n. Avarelik.
ewçend : d. Her ne kadar.
ewle : r. Güven duyan, güvenli.
ewlebûn : I. Güvenmek. Güven beslemek, güveni olmak.
ewlekirin : I. Güven vermek.
ewleyî : n. Güven. Bir şeyden beklenen niteliğe inanıp ona göre davranan.

ewr : n. Bulut. Havanın yüksekçe katmanlarında görünen su buharından olma meteor.

ewrawî : r. Bulutlu. Üzerinde bulut bulunan.

ewtîn : I. Havalamak. Ürümek.

eywan : n. Ayvan. Bir tarafı dışarıya doğru açık olan oda.

ez : c. Ben. Tekil birinci şahıs gösteren zamir.

ezbenî : ba. Efendim. Nezaket veya saygı için söze katılır.

ezgorî : ba. Kurbanı olduğum anlamında kullanılır.

ezxulam : ba. Hizmetçisi olduğum anlamında kullanılan bir söz.

É

ê : Erillik takısı.

êdî : d. Artık. Bundan sonra. İçinde bulunulan durum veya yapılmakta olan işin yer olduğunu yahut yeni bir durumun başladığını anlatır.

êh : ba. Eh. "Olur" gibi kabul veya "fena değil" gibi yarı memnurluk anlatır.

êl : n. Boy, uyruk, kabile.

êm : n. Yem. Hayvan yiyeceği.

êmandin : l. Yemlemek. Yem vermek.

êriş : n. Saldırı. Saldırmak eylemi.

êrişkirin : l. Saldırmak. Bir kimserin veya bir şeyin üzerine kötü eylemlerle atılmak.

êş : n. Hastalık. Organizmada bir takım değişikliklerin meydana gelmesiyle fizyolojik görevlerin bozulması hali.

êşandin 1 : l. Gücendirmek. Gücenmesine yol açmak.

êşandin 2 : l. İncitmek. İncinmesine yol açmak.

êşazirav : n. Verem. Herhangi bir organa ve en çok akciğere yerleşen ateşli, bulaşıcı bir hastalık.

êşin 1 : l. İncitmek. Birinin gön-

lü kırılmak.

êşin 2 : Gücenmek. Kırgınlık duymak.

êtîm : n. Yetim. Babası ölmüş olan çocuk.

êtîmxane : n. Yetimhane. Yetim çocukların barındığı, bakıldığı yer.

êtîmî : n. Yetimlik. Yetim kalma durumu.

êtûn : n. Kireç ocağı.

êvar : n. Akşam. Gündüzün son ve gecenin ilk saatleri.

êvarbuvarî 1 : Eğlencelik. Geceyi hoş geçirmek için yenen şeyler.

êvarbuvarî 2 : n. Gece konaklama yeri.

êvarbaş : n. İyi akşamlar geçirmesini dilemek.

êzing : n. Odun. Yakılmak üzere kesilmiş ağaç.

êzingvan : n. Oduncu. Odun kesen veya satan kimse.

êzingvanî : n. Odunculuk. Oduncunun yaptığı iş.

êzîdxan : Yazidi dinine bağlı kimse.

êzîdî : n. Yazidi. Bir mezhep ve bu mezhebe bağlı kimse.

êzîdîî : n. Yazidilik. Yazidiliğe ilişkin inanç.

F

fabrika : n. (It) Fabrika.
fagfur : n. Fagfur. İyi porse-
 lenden yapılmış kase, ta-
 bak gibi şeyler.
fagfurin : r. Fagfur olan ka-
 se, tabak gibi şeyler.
fakulte : n. (Fr) Fakülte.
fal : n. Fal. Sözde gelecek-
 ten, yitikten, talihten haberi
 alma işi.
falzan : n. Falcı. Fala bak-
 mayı kendine geçinme ara-
 cı edinen kimse.
fanos : n. Fener. Korunacaklı
 aydınlatma aracı.
farah 1 : r. Geniş. Eni bol olan.
farah 2 : r. Bol. İçine girecek
 şeyin gerektiğinde daha
 büyük veya geniş olan.
farahbün 1 : l. Genişlemek.
 Geniş hale gelmek
ferahbün 2 : r. Bol. İçine gi-
 recek şeyin gerektiğinden
 daha büyük veya geniş ol-
 an.
farahî : n. Genişlik. Geniş ol-
 manın hali.
farahkırın 1 : l. Genişletmek.
 Geniş kılmak, genişlik ver-
 mek.
farahkırın 2 : l. Bollatmak. Bol
 hale getirmek.

farfitandin : l. Çırpındırmak.
 Çırpınmasına yol açmak.
farfitin : l. Çırpınmak. Herhangi
 bir acı zoruyla vücudun öğele-
 ri, özellikle kol ve bacaklar
 deprenip durmak.
fasal : n. Biçim. Biçmek eyle-
 mi.
fasılandın : l. Biçmek. Belli bir
 şekil vererek kesmek.
fasilin : l. Biçilmek. Biçmek iş-
 sine konu olmak.
fasulî : n. Fasulye. Sebze o-
 larak kullanılan bir bitki.
faşist : n. (It). Faşist.
faşisti : n. Faşistlik.
fatisandin 1 : l. Boğmak. Bir
 canlıyı, soluk almasına en-
 gel olarak öldürmek.
fatisandin 2 : l. Bunaltmak.
 Bunalmasına yol açmak.
fatisin 1 : l. Boğulmak. Soluk
 alması güçleşmek.
fatisin 2 : l. Bunalmak. Çok
 sıkılmak.
fats 1 : n. Bunalım. Ruh ha-
 linde meydana gelen sonu-
 cu tehlikeli olacak durum.
fats 2 : n. Boğuntu. Durumun-
 dan yaralaranarak bir şeyi de-
 ğerinden çok yükseğe sat-
 ma işi, vurgunculuk.

fatsoyî : r. Bunalımlı. Buna-
lim içinde olan.

fatura : n. (It.) Fatura.

federal : r. (Fr.) Federal

federasyon : n. (Fr.) Fede-
rasyon.

fedî : n. Utanç. Utanılacak dav-
ranış.

fedîkar : r. Utangaç. Alışma-
dığı kimselerin yanında sıkı-
lıp yüzü kızarak serbest
söz söyleyemeyen veya
serbest davranamayan.

fedîkarî : n. Sıkılganlık. Sıkıl-
gan olma hali.

fedîkirin : l. Utanmak. Şeref-
siz, onursuz veya gülünç
bir duruma düşmekten ü-
züntü duymak. Böyle bir
duruma düşmek korkusu
duymak. Çekinmek.

fehî : r. Damızlık. Yalnız dölü
alınmak üzere yetiştirilen
hayvan.

fehîşî : n. Küstahlık. Küstah
olma hali, küstahça davra-
nış.

fehşî : r. Küstah. Sıra, saygı
tanımayarak terbiyesizce
ortaya atılan.

felat : n. Kurtuluş. Kurtulmuş
veya kurtulma hali.

fellqandîn : l. Dilimlemek. Di-
limlere ayırmak.

fellqîn : l. Dilimlenmek. Di-
limlere ayırmak.

fellşandîn : l. Dağıtmak. Bir
şeyi parçalarına ayırmak.

felişîn : l. Dağılmak. Parça-
lanarak yayılmak veya sa-
çılmak.

felitandîn 1 : l. Kurtarmak. Kur-
tulmasını sağlamak.

felitandîn 2 : l. Salmak. Bı-
rakmak, koyuvermek.

felitîn : l. Kurtulmak. Elden
kaçmak.

felit : r. Açık düşünceli.

felq : n. Dilim Uzunluğuna
kesilmiş veya ayrılmış par-
ça.

felsefe : n. (Yun.) Felsefe

fend : n. Hile. Oyun, düzen.

fendoyî : r. Hileci. Hile ya-
pan, hile karıştıran.

fer : r. Tek. İki ile bölünme-
yen sayı.

feraset : n. Sezgi. Sezme a-
nıklığı.

ferd : n. Yükte iki çuvaldan
herbiri.

ferfur : n. Porselen. Beyaz,
sert ve yarı saydam çöm-
lek hamuru. Bundan yapılmış
çanak çömlek.

ferheng : n. Sözlük. Bir dilin
kelime ve deyimlerini alfa-
be sırasına göre alarak şu
veya bu bakımdan açıklan-
yan kitap.

ferx : n. Yavru. Hayvanın
pek küçük yaşta olanı.

ferikandîn : l. Bir arada iken
yaymak. Yayılmasını sağla-
mak.

ferikîn : l. Dağılmak. Yayılmak.

ferište : n. Melek. Tinsel varlık.
ferm : n. Buyuru. Yapılsın veya yapılmasın diye buyurulan şey.
ferman : n. Buyruk. Buyurulan şey.
fermandar 1 : n. Komutan. Bir asker topluluğunun başı.
fermandar 2 : n. Hükümdar. Taht sahibi devlet başkanı.
fermandarî 1 : n. Komutanlık. Komutanın görevi.
fermandarî 2 : n. Hükümdarlık. Hükümdarlıkla yönetilen ülke.
fermande : r. Hakim. Hüküm süren, hüküm yürüten.
fermankirin : l. Buyurmak. Bir şeyin yapılması veya yapılmamasını kesin olarak söylemek.
fermî : r. Resmî. Devletin olan, devlet usulunca olan.
fermuar : n. (fr) Femuar. Ucundan çekilince açılıp kapanan bir çeşit kapama aracı.
ferş : n. Yassı taş.
ferşanî : r. Oval. Yumurtamsı.
feruck : n. Piliç. Tavuk yavrusunun civcivlikten sonraki hali.
ferzend : n. Fırsat. Uygun zaman, elverişli durum.
fesal 1 : n. Biçim. Yaklaşık olan şekil, benzer şekil.
fesal 2 : n. Tavir. Önemlilik taslama durumu.
fesal 3 : n. Tarz. Değişik ve-

ya özel biçim.
fesalî : l. Biçim. Belli biçim vererek kesmek.
fesilîn : l. Biçimlemek. Biçim işine konu olmak.
feşikandin : l. Engellemek. Engel olmak.
feşikîn : l. Engellenmek. Engel olunmak.
feşk : n. Engel. Bir işi yapmaz hale sokan neden.
feşkilandin : l. Parçalarına ayırmak.
feşkilî : r. Dağınık. Düzeni bozuk, karışık.
feşkilîn : Parçalarına ayırmak.
fetiqandin : l. Sökmek. Bir şeyi dikili halinden ayırmak.
fetiqî : r. Sökük. Dikişi sökülmüş veya örgüsü çözülmüş.
fetiqîn : l. Sökülmek. Dikişi sökülme.
fetqoyî : r. Fıtığı olan.
fetilandin 1 : l. Burmak. Bir şeyi iki ucundan tutup ekse- ni etrafında veya ters yönde çevirerek şekil vermek.
fetilandin 2 : l. Dolamak. İp- lik, şerit, tel gibi uzun şey- leri bir şeyin üzerine sar- mak.
fetilîn 1 : l. Dolanmak. Et- rafında dolaşmak.
fetilîn 2 : Bükülmek. Bük- mek işine konu olmak.
fetq 1 : Söküntü. Sökülen şe- yin parçası.
fetq 2 : n. Fıtık. İç organlar-

- dan bir parçasının, daha çok bağırsak kısmının karın çeperini geçip deri altında ur gibi bir şişkinlik meydana getirmesi.
- feti 1** : n. Bükülmüş şeyin meydana getirdiği halka.
- feti 2** : n. Dolama. Dolamak işinin her defası. Bir defa dolanacak miktar.
- fetlonek 1** : n. Dolambaç. Dolana dolana giden, döne döne uzanan yolun kıvrıntısı.
- fetlonek 2** : n. Dönemeç. Bir yolun yön değiştirdiği yer.
- fêl 1** : Gösteri. Dikkati, ilgiyi çekmek üzere bir topluluk önünde gösterilen hüner veya oyun.
- fêl 2** : n. Hüner. İnce ve şaşırtıcı ustalık.
- fêl 3** : n. Dalevera. El altından götürülen kötü iş.
- fêlbaz** : r. Dalavereci. İşini yürütmek için dalavereye baş vuran kimse.
- fêlbazî** : n. Dalaverecilik. Dalavereci olma hali.
- fêldar** : Hünerli. Hüneri olan.
- fêr** : n. Öğreti. Bilimde bir dizge meydana getiren ilkelere toplu.
- fêrbûn** : l. Öğrenmek. Bilgi edinmek, bellenmek. Yetenek kazanmak.
- fêrdarî 1** : n. Öğrencilik. Öğretme niteliğinde olan.
- fêrdarî 2** : Eğitim. Belli bir amaçla bilgileri vermek işi.
- fêris 1** : r. Yiğit. Güçlü ve yürekli kimse.
- fêris 2** : n. Atlı asker.
- fêrisî** : n. Yiğitlik. Yiğit olma hali, yiğitçe davranış.
- fêrkrin** : l. Öğretmek. Öğrenmesini sağlamak.
- fihêl** : r. Helal. Dinin hükümleri bakımından kullanılabilen, kendine mal edinilebilen.
- fihêlî** : n. Helallik. Birinden hakkını helal etmesini dilemek.
- fihêlkirin** : l. Helallaşmak. Hakkını birine helal etmek.
- fihêt** : r. Utangaç, sıkılgan.
- fihêtayî** : n. Mahcubiyet. Utangaçlık, sıkılganlık.
- fihêtkirin** : l. Utanmak. Şerefsiz, onursuz veya gülünç bir duruma düşmekten üzüntü duymak.
- fihêttoyî** : r. Utangaç. Sıkılgan.
- fillah** : n. Hıristiyan. İsa peygamberin dininden olan kimse.
- fillahî** : n. Hıristiyanlık. Hıristiyan dini.
- fincan** : n. Fincan. Çay, kahve gibi sıcak şeyler içmek için kullanılan küçük kap.
- find** : n. Mum. Bir fitilin üzerine erişmiş balmumu, içyağı veya parafın dökülüp uzunca silindir biçiminde dondurulan ışık aracı.

fındang : n. Şamdan. Üzerinde mum dikilen destek.
fır 1 : n. Yudum. Bir defada içilen miktar.
fır 2 : n. Uçuş. Uçma eylemi.
fırandin : l. Uçurmak. Uçma işini yaptırmak.
fırax : n. Kab-kacak. İçine sulu şeyler konulabilecek taşınır koyacak. Tencere, tava, sahan gibi mutfak eşyasına verilen ad.
fıravin : n. Kahvaltı. Sabahları yenen hafif yemek.
fıraze : n. Başarı. Başarmak eylemi veya başarılan iş.
fırça : n. Fırça. Bir şeyin tozunu, kirini gidermek veya bir şeye boya, cila sürmekte kullanılan ve bir araya getirilerek bağlanmış kıl veya kıla benzer başka tellerden yapılan alet.
fırdıkandin : l. Kırıntı haline getirmek.
fırdık1 : n. Ufaklı. Kırıntı. Bir şeyden ayrılan ufak parça.
fırdık 2 : n. Ayrana ekmek doğranarak yenen hafif yemek.
fırıkîn : l. Yayılmak. Yaymak işine konu olmak (şişlik).
fırık : n. Sütü buğday tane-si.
fırîn : l. Uçmak. Havada yol almak.
fırk : r. Seyretmek. Aralıklı. Benzerleri veya parçaları a-

rasında çok aralık bulunan.
fırkandin1 : Ovuşturmak. Ov-mak işine konu etmek.
fırkandin 2 : l. Masaj yapmak.
fırkbûn : l. Seyrelemek. Seyrekleş-mek. Seyrek hale gelmek.
fırkkirin : l. Seyrekleştirmek.
fırnik : n. Burun deliği.
fıro : n. Ağız sütü. Yeni doğurmuş memelilerin ilk sütü.
fırok : n. Uçak.
fırotin : n. Satmak. Para alarak karşılığında bir şey vermek.
fırotkar : n. Satıcı. Malını satışa çıkararak kimse .
fırotkarî : n. Saticılık. Saticı olma hali.
fırseng : n. Fersah. "4482 m" uzunluğunda mesafe ölçüsü.
fırş : n. Sınır. Duyarlık.
fırşik : n. Peynir mayası.
fırştang : r. Sınırlı. Her şeye sinirlenen kimse.
ferştangi : n. Sınırlılık. Sınırlı olma hali veya sinirlice davranış.
fıs : n. Osuruk. Yellenme.
fisek : r. Osurgan. Çok yellenen.
fiskirin : l. Osurmak. Yellenmek.
fıstan : n. (lat.) Entari.
fısteq : Fıstık.
fış : n. Sümük. Sümükdoku hücrelerinin ve bu doku üzerinde bulunan bezelerin salgısı.
fışik : n. Dalak. Midenin so-

lunda bulunan, yassı ve uzunca, çok kanlı ve damarlı gevşek bir dokudan olma bez.

fişkirin : l. Sümükürmek. Soluğunu burnundan hızla vererek sümüğü dışarı atmak.

fişikoyî : r. Dalağı şişmiş olan.

fitêl : n. Ham iplik.

fiq : n. Islık. Dudakları büzererek veya ağıza parmak sokarak çıkarılan ince ve keskin ses.

fiqandin : l. Islıklatmak. Islıklatmak. Birine ıslık çaldırmak veya ıslık çalmak.

fiqên : l. Islık çalmak.

fiqin : l. Islıklatmak.

firma : n. (It.) Firma. Bir ticaret kurumunun sicillenmiş adı.

firuze : n. Firuze. Mavi renkli, saydam olmayan değerli bir taş.

fiş : n. (Fr) Fiş. Bir yere sokulmaya mahsus demirden yapılmış, ucü sivri küçük parça.

fitil : n. (Er) Fitol. Lambada, kandilde ve mumda yağın, çakmakta benzinin yanmasını sağlayan yağ çekici madde. Derin yaraların tedavisinde, bunların içine salınan ilaçlı veya ilaçsız bilim.

fizyolojî : n. (Yun.) Fizyoloji.

Bitki ve hayvanları meydana getiren doku ve organların görevlerini inceleyen bilim dalı.

foq : n. (Yun) Fok. Yüzgeç ayaklardan, başı köpeğe benzeyen, bir iki metre boyunda, memeli bir deniz hayvanı.

forma : n. (It) Forma. Tek kağıt tabaka üzerine basılıp onaltı sahife meydana getirecek yolda kırılmış kitap parçası.

formul : n. (Fr) Formül. Bir veya birçok niceliğe bağlı olan bir niceliğin hesaplanmasına yarayan cebir ifadesi.

fort : n. Palavra. İnanılması güç yüksekten atarak söylenen abartılı söz.

fortek : r. Palavracı. Palavra savurmayı huy edenmiş.

fosfor : n. (Yun) Fosfor. Yarı saydam, balmumu kıvamında, karanlıkta ışıldar, sarımsak kokulu zehirli bir cisim.

fosil : n. (Fr) Fosil. Bugünkü jeolojik çağdan önceki çağda toprak katmanlarına gömülerek kalmış hayvan, bitki kırıntısı veya izi.

fotik 1 : n. Çarşaf. Yatağın üstüne serilen veya yorgana dikilen bez örtü.

fotik 2 : n. Yaygı. Yere veya döşeme üzerine serilen örtü.

fotoqopî : n. (yun/fr) Fotokopi.

Bir yazının bir kitabın fotoğrafla çıkarılmış olan kopyası.

fuâr : n.(fr) Fuar. Belli zamanlarda birkaç gün veya hafta sürmek üzere kurulan,sergi niteliğini de taşıyan büyük pazar.

furandin 1 : l. Köpürmek.

furandin 2 : l. Taşırtmak.

Taşmasına yol açmak.

furîn 1 : l. Taşmak. Sıvı maddeler, içinde bulunduğu kabaya sığmayacak kadar çoğalan ve kabarma yüzünden kenarları aşmak.

furîn 2 : l. Köpürmek. Köpük çıkararak kabarmak.

futbol : n.(İng.)Futbol. Ayaktopu.

Institut kurde de Paris

G

- ga** : n. Öküz. Hizmete ayrılmış enenmiş erkek sığır.
- gabelék** : n. Kurşuni renkte bir kuş.
- galgal** : n. Söz. Boş söz ve dedikodu.
- gamêş** : n. Manda.Susığırı.
- gan** : n. Cinsel ilişki.
- gap** : n. Avurt. Yanağın ağız boşluğuna gelen yeri.
- garan** : n. Sığır sürüsü.
- gardîyan** : n. (fr) Hapishane bekçisi.
- gargara** : n. (yun) Gargara suyu boğazda tutup nefes vererek boğazı çalkalama işi. Bu erekle kullanılan ılaçlı su.
- garıs** : Darı.
- garson** : n. (fr) Garson. Lokanta, kahvehane gibi yerlerde müşterilere hizmet eden kimse.
- gav 1** : n. Adım. Yürümek için yapılan ayak atışlarının her biri.
- gav 2** : n. An. Zamanın bölünmeyecek kadar kısa bir parçası.
- gava** : ge. Vaktaki. Ne vakit ki,- diği vakit. Ne zaman ki.
- gavan** : n. Sığırtmaç. Sığırçobanı.
- gavanî** : n. Sığırtmaçlık. Sığır çobanının yapmakta olduğu iş.
- gavdan** : l. Adımlamak. Adımla ölçmek.
- gavişkî** : r. Ani. Bir anda oluveren, apansız.
- gawur** : r. Gavur. Merhametsiz ve inatçı.
- gawurî** : n. Gavurluk. İnsafsızlık, gaddarlık.
- gaz 1** : n. Arşın. Eskiden kullanılan ve yaklaşık metrenin üçte ikisine eşit olan uzunluk ölçüsü.
- gaz 2** : n. Gazyağı. Madensel akaryakıt, petrol.
- gazdan** : l. Arşınlanmak. Arşınlamak.
- gazin** : n. Yakınma. Şikayet. Serzeniş.
- gazinkirin** : l. Yakınmak. Sızlandırmak, şikayet etmek.
- gazî** : n. Çağrı. Çağırma eylemi.
- gazîno** : n. (It) Gazino. Bülük kahvehane ve birahane.
- gazikirin 1** : Çağırmaq. Birinin gelmesini kendisine yüksek sesle söylemek.
- gazikirin 2** : l. Davet etmek.

gazoz : n. (Fr) Gazoz. İçinde karbon asidi bulunan ve şişelerde satılan şerbet.

gebol : n. Lapa. Unlu tanelerin su ile kaynatılarak bulamaç kıvamına getirilmiş hali.

gebs 1 : r. Basık, yüksek olmayan.

gebs 2 : n. Kasvet. İç sıkıntısı

geboyi : r. Kasvetli. Sıkıcı, sıkıntılı.

gedek : n. Malak. Manda yavrusu.

gedik : n. Küçük yağ tuluğu.

gef : n. Tehdit. Birinin gözünü korkutmak, gözdağı, örneleme.

geh 1 : d. Gah. Kimi vakit, kah.

geh 2 : b. Yer, mesken anlamını veren ard ek.

gehinek 1 : n. Hedef. Nişan alınacak yer. Amaç, erek.

gehinek 2 : n. (rêz) Bağlaç. Eş görevli sözcükleri veya cümlecikleri birbirine bağlayan sözcük çeşidi.

gehinek 3 : n. Evre. Bir olayda birbiri ardınca görülen değişik hallerin her biri.

gej : r. Kabarık. Kabarmış olan, tümsekli.

gejbûn : l. Kabarmak. Bir tarafından şişmek. Tüyleri dikilmek.

geji : n. Kabartı. Tümsek, çıkıntı, kabarmış yer.

gejirin : l. Kabartmak. Kabarmasını sağlamak.

gel 1 : n. Halk. Bir ulusun belli bir çevre içinde yaşayan kimse.

gel 2 : n. Ön, yan, huzur.

gel 3 : n. Millet.

gelac : r. Şarlatan. Yüksekten atarak karşısındakini kandırıp aldatan yalancı.

gelaci : n. Şarlatanlık. Şarlatan olma hali veya şarlatanca davranış.

gelawêj : Ağustos.

gelek 1 : d. Çok. Sayıca ve miktarca büyük.

gelek 2 : d. Fazla. Gerekeni veya alışılanı aşacak miktarda, olan. Olağandan çok.

gelek 3 : s. Aşırı. Alışılan veya dayanabilinen dereceden çok aşırı.

gelemper 1 : r. Kamu. Bir ülkedeki halkın bütünü.

gelemper 2 : r. Genel. Bir şeye veya kimseye özgü olmayıp onun bütün benzerlerini içine alan.

gelemerî : n. Genellik. Genel olma hali.

gelerêzan : Ekim.

geletek : n. Oynaşma. Birbirleriyle oynama. Aşıktaşlık.

gelér : r. Ulus.

geléri : n. Ulusal.

gelh : n. Nüfus. Bir yerde, bir ülkede oturanların sayı bakımından topu.

geli 1 : n. Vadi. İki dağın arasında kalan dere boyu.

geli 2 : ba. Ey. Kendisine söz söylenen kimsenin dikkati çekilmek istendiği vakit ismin başına getirilir ve uzatılır.

gelo : d. Acaba. Merak, karsızlık veya şüphe anlatır.

geliş 1 : r. Müşkül. Güç, zor, çetin. Engel, güçlük, zorluk, çetinlik.

geliş 2 : n. Sorun. Düşünülp çözülmeye, konuşulup bir sonuca bağlanmaya değeri veya gerekliliği olan durum.

gelte : n. Boğuşma. Birbirinin boğazına sarılma, itişip kakışma fiili.

geltekin : l. Boğuşmak. Birbirinin boğazına sarılmak, dövüşmek, itişip kakışmak.

gemar 1 : n. Kir. Vücudunun, elbise ve çamaşırların, kullanılan her şeyin üzerinde biriken iğrenç nesne.

gemar 2 : n. Mayıs. Taze sığır gübresi.

gemarbün : l. Kirlenmek. Kirli hale gelmek.

gemarî : n. Kirlilik. Kirli olma hali.

gemarkirin : l. Kirliletmek. Kirli hale getirmek.

gemirandin : l. Bulamak. Kasarlanacak bezin her yanını, üstünü mayısla kaplamak.

gemirîn : l. Bulamak. Bulamak işine konu olmak.

gemş : n. Apaz. Bir avuç miktar.

general : n. (Fr) General. Orduda albaydan sonra gelen ve mareşalliğe kadar çıkan yüksek aşamalı subay.

generali : n. Generallik. General aşaması.

genc : n. Hazine. İçinde çok miktarda değerli şeyler saklanan yer.

genek 1 : n. Kene. Koyun, köpek, at gibi hayvanların derisine takılıp yerleşen ve asalak olarak yaşayan böceklerin genel adı.

genek 2 : n. Yağı kandiide yakılan yağlı, yabani bir bitki.

genim : n. Buğday. Unun ve kemiğin en çok yapıldığı tane.

genimî : r. Buğday renginde olan.

gengaz : n. Olanak. Olabilirlik.

gengeşî : n. Münazara.

genî : r. Kokmuş. Çürüyüp bozularak kötü koku peyda etmiş, kokuşuk.

genibün : l. Kokmak. Çürüyüp bozularak kötü bir koku peyda etmek, kokuşmak.

genikirin : l. Kokutmak. Bozulup kokmasına meydan vermek. Kokuşturmak.

geometri : n. (Yun) Geometri. Çizgi, yüzey ve hacim olarak uzayı ele alıp şe-

- killerin özelliklerini inceleyen matematik kolu.
- ger 1** : n. Ters akıntı.
- ger 2** : n. Gezme fiili.
- ger 3** : n. Arama fiili.
- ger 4** : ba. Gerek. Cümledeki görevleri aynı olan kelimelerin ayrı ayrı her birinin başına getirilerek "ister", "hem" gibi hepsinin birden düşünülüğünü anlatır.
- ger 5** : r. Gerek. Herhangi bir işin yapılabilmesinin bağlı bulunduğu "şey".
- gerandin 1** : l. Gezdirmek. Başka bir varlığın gezmesini sağlamak, dolaştırmak. Bir şeyi başka bir şeyin üzerine de dolaştırarak dökmek.
- gerandin 2** : l. Aratmak. Aramak işini yaptırmak.
- geraw** : n. Bulaşık su.
- gerdebil** : Hortum.
- gerdel** : n. Kova. Su ve sulu şeylerin içine koyup taşımaya veya kuyudan su çekmeğe yarayan, üstünden kulplu kap.
- gerden** : n. Gerdan. Göğüsün en üst kısmı ile boyunun alt yanından meydana gelen bölge.
- gerdeni** : n. Gerdanlık. Kadınların boyunlarına taktıkları, en çoğu değerli taş, maden ve altın paradan

- yapılmış süslü dizi.
- gerdün** : n. Dünya. Yeryüvarlağı. Acun, evren, cihan.
- gerew 1** : n. Rehin. Bir borcun ödeneceğine inancı olarak, ödenince geri alınmak üzere, borçlunun alıcıya verdiği değerli şey.
- gerew 2** : n. Teminat. İnanca, güvence.
- gerewdan 1** : l. Rehine vermek.
- gerewdan 2** : l. Teminat vermek.
- gerewkar** : n. Rehinci. Rehin karşılığında faizli borç para veren.
- gerin 1** : l. Aramak işini yapmak.
- gerin 2** : l. Gezme işini yapmak.
- germ** : r. Sıcak. Sıcaklığı yüksek olan, soğuk karşıtı.
- germav** : n. Ilıca. Suyu sıcak olarak yerden çıkan hamam, kaplıca.
- germbün 1** : l. Isınmak. Sıcak hale gelmek. Üşümesini gidermek.
- germbün 2** : l. Hararetlenmek. Canlanmak, coşmak, kızışmak.
- germijandin** : l. İlitmek. İlik hale getirmek.
- germijin** : l. İlitmek. İlik hale gelmek.
- germi 1** : n. Sıcaklık. Ateş karşısında derimizle edindiğimiz duyguyu doğuran fiziksel hal.

germî 2 : n. .Isı. Bir cisimdeki sıcaklığın artmasına neden olan fiziksel erke.

germiyan : n. Kışlak. Çobanlıkla geçinen oymakların kışı geçirmek üzere yayladan inip kondukları yer.

germkirin 1 : Isıtmak. Sıcak hale getirmek.

germkirin 2 : l. Kızıştırmak. İsteklendirmek.

germok : n. Yarpuz. Çiçekleri birbirinden ayrı halka durumunda olan, nane cinsinden güzel kokulu bir bitki.

gernas : n. Kahraman. Gücü ve yılmazlığıyla üstünlük kazanan kimse, yiğit.

gernasî : n. Kahramanlık. Kahraman olma hali veya kahramanca davranış.

gerok 1 : r. Gezin. Çok gezen.

gerok 2 : n. Dilenci. Dilenmeyi geçim yolu edinen kimse.

gerokî 1 : r. Gezin. Çok gezen.

gerokî 2 : n. Gezinlik.

gers : lgin.

gers : n. Su kıyısında biriken çer çöp türünden pislik.

geş 1 : r. Coşkulu. Heyecanlı.

geş 2 : r. Şen. Yaşayışından memnun olup bunu davranışlarıyla gösteren ve bu halini çevresindekilere de yayan.

geş 3 : r. Parlak. Parlayan.

geşbîn : r. Hoşgörülü. Hoş-

görü ile davranan.

geşbînî : n. Hoşgörülü. Hoşgörülü davranış.

geşbûn 1 : l. Işıldamak. Işıl ışıl parlamak.

geşbûn 2 : l. Açılıp serpilmek.

geşî 1 : n. Işıltılı. Hafif ışıldama, bir şeyin ışıldarken saçtığı ışık.

geşî 2 : n. Parlaklık. Parlak olma, pırıldama hali.

geşkirin : Işıldatmak. Işıldamasını sağlamak. Işıl ışıl parlak, pırıldatmak.

geşt : n. Gezi. Yolculuk.

gevizandan : l. Ağındırmak. Yere yatırıp debeletmek.

gevez : n. Ağınma yeri.

gewat : n. Kavat.

gewatî : n. Kavatlık. Kavat olma hali.

gewc : r. Ahmak.

gewcî : n. Ahmaklık.

gewher : n. Cevher. Öz madde, değerli şey.

gewr 1 : r. Ak. Kar renginde olan.

gewr 2 : r. Boz. Açık toprak rengi.

gewr 3 : r. Sarışın. Sarı saçlı ve ak tenli.

gewrik : n. Bir üzüm türü.

gewrî 1 : n. Aklık. Ak olmanın hali.

gewrî 2 : n. Sarışınlık.

gewrî 3 : n. Yutak. Ağız burun boşluklarıyla gırtlak ve yemek borusu arasındaki boşluk olup çeperlerinin ha-

reketiyle yutma işini sağlar.
gewşin : n. Özellik.
gewzîn : n. Estetik. Güzelliği ve güzelliğin insan zihnindeki ve duygulardaki etkilerini konu olarak ele alan felsefe kolu.
geya : n. Ot. İlkbaharda biten, hayvanlara yem olarak verilen, insanlar tarafından da türlü yollarda yararlanılan küçük bitkilere verilen ortak ad.
geyayî : r. Otsul. Ot gibi olan, gövdesi odunlaşmayan bitki.
gez : n. Isırık. Isırılan yerde kalan iz.
gezgezok : n. Isırgan. Her tarafı sert tüylerle kaplı, tüyleri kırılınca karınca asidi denilen çok kaşındırıcı bir madde çıkaran ot.
gezkirin : l. Isırmak. Dişleri arasına alıp sıkmak.
gezo : n. Kudret helvası. Türlü bitkilerin özsuyu kurutulmuş elde edilen şekerli bir madde.
gêj 1 : r. Sersem. Herhangi bir nedenle zihni karışmış.
gêj 2 : r. Şaşkın. Ne yapacağını bilmeyecek derecede düşünce karışıklığına uğramış.
gêjbûn 1 : l. Şaşkınlaşmak. Şaşkın bir hale gelmek.
gêjbûn 2 : l. Sersemlemek. Sersem hale gelmek.

gêjbûn 3 : l. Başını dönmek. İnsana, eşyanın dönmesi, ayağının altından yerin çekilmesi gibi bir duygu gelmek.
gêjî 1 : n. Sersemlik. Sersem olma hali veya sersemce iş.
gêjî 2 : n. Şaşkınlık. Şaşkın olma hali veya şaşkınca iş.
gêjkirin : l. Sersemletmek. Sersem hale sokmak.
gêjnok : n. Maydanoz. Koku kulu bir ot olup yaprakları yemeklere katılır.
gêjoyî 1 : Sersem.
gêjoyî 2 : Şaşkın.
gêrbûn 1 : l. Uzanmak. Boylu boyunca yatmak.
gêrbûn 2 : l. Yuvarlanmak. Yuvarlana yuvarlana aşağı inmek.
gêre : n. Harman dövme işi.
gêrekinin : l. Harman dövmek..
gêrik : n. Büyük karınca.
gêrkirin 1 : l. Yatırmak. Yatmasını sağlamak.
gêrkirin 2 : l. Yuvarlamak. Aşağıya doğru yuvarlamak.
gêrkirin 3 : l. Hızla düşürmek.
gêrûfen : n. Yetenek. Dışarıdan gelen bir etkiyi alabilme gücü.
gêsin : n. Saban demiri.
gêti : n. Alem. Dünya, cihan.
gêzer : n. Havuç. Kökünden dolayı sebze olarak yetiştirilen bitki.
gêzî : Çalı süpürgesi.

gidi 1 : r. Değersiz, zavallı.
gidi 2 : be. Telaşla itiraz bildirir bir nida. Yerine göre de sevinç, hayret bildirir.
giditî : n. Zavallılık.
gidiyanê : ba. Kadına hayret bildirir.
gidiyano : ba. Erkeğe hayret bildirir.
gihan 1 : l. Olgunlaşmak. Olgun hale gelmek.
gihan 2 : l. Ulaşmak. Varmak.
gihan 3 : l. Ermek. Erişmek. Amacına ulaşmak.
gihandin 1 : l. Erdirmek. Ermesini sağlamak.
gihandin 2 : l. Olgunlaştırmak. Olgunlaşmasına ortam sağlamak.
gihandin 3 : l. Kavuşturmak. Kavuşmasını sağlamak.
gihandin 4 : l. Ulaştırmak. Ulaştırmasını sağlamak.
gihandin 5 : l. Yetiştirmek. Yetişmesini sağlamak.
gihayî : r. Olgun. İşine yarar veya yeter hale gelmiş.
gihew 1 : n. Talih. Rastlantıların idare ettiğine ve böylelikle insanlara iyi veya kötü durumlar hazırladığına inanılan doğaüstü güç.
gihew 2 : n. Kader. Değişmez bir karar ile kimi vakit iyilik ve en çok kötülük hazırlamış bulunduğu inanılan doğaüstü güç.
gihîn 1 : l. Yetişmek. Yürü-

yüş halinde olan bir amacın ardından giderek ona varmak.

gihîn 2 : l. Olgunlaşmak. Olgun hale gelmek.

gij 1 : r. Pürüzlü. Pürüzü olan.

gij 2 : r. Kabarık. Kabarmış olan.

gijbûn 1 : l. Pürüzlenmek. Pürüz peyda etmek.

gijbûn 2 : Kabarmak. Tüyleri dikilmek.

gijgijandin : l. Kabarmasına, kabarık olmasına yol açmak

gijgijîn : l. Tüyleri diken diken olmak.

gijik : r. Kabarık, dağınık saç

gijikî : r. Saçları dağınık olan.

gijî 1 : n. Kabarıklık.

gijî 2 : Pürüzsüzlük. Pürüz peydah etme hali.

gijkirin 1 : l. Pürüsüzlendirme. Pürüzlenmesine yol açmak.

gijkirin 2 : l. Kabartmak. Kabarmasını sağlamak.

gijil : n. Sarıdari.

gilih : n. Şikayet. Sızlanma, sızıltı, yakınma.

gilihkar : r. Şikayetçi. Sızlanan, sızıltısı olan.

gillhkirin : l. Şikayet etmek.

gillhname : l. Şikayetname. Şikayet mektubu.

gillik : n. Vajina.

gimş : n. Tutam. Elle veya parmak uçlarıyla tutulabi-

len miktar.

ginc : r. Yapışkan. Değdiği yere yapışıp zor ayrılan.

gincbûn : l. Yapışmak. Bulaşmak.

gincir : n. Pıtırak.

gincî : n. Yapışkanlık. Yapışkan olma hali.

gindirandin : l. Yuvarlamak.

gindirîn : l. Yuvarlanmak.

gingirês : n. Dağdağan. Bir tür kirazdan küçük sarı yemişleri olan bir ağaç.

gir 1 : n. Tepe. Küçük dağ.

gir 2 : r. İri, kocaman.

gir 3 : n. Allerji. Kimi canlıların birtakım yiyeceklere veya ilaçlara karşı hastalık derecesinde gösterdikleri ters tepki.

gir 4 : n. Sinir nöbeti.

giran 1 : r. Ağır. Tartıda çok çeken.

giran 2 : r. Pahalı. Pahası yüksek.

giran 3 : r. Yavaş. Hızlı olmayan.

giran 4 : r. Hantal. İşi ve davranışları kaba ve yavaş.

giran 5 : r. Temkinli. Davranışlarında ölçülü olan.

giranbeha : r. Değerli. Değerli olan.

giranbehabûn : l. Değerlenmek. Değer kazanmak.

giranbehakirin : l. Değerlendirmek. Değer kazanmasını sağlamak veya yol açmak.

giranbûn1 : l. Yavaşlamak. Yavaş olmak, yavaş gitmeğe başlamak, hızını azaltmak.

giranbûn 2 : l. Ağırlaşmak. Ağır hale gelmek.

giranbûn 3 : l. Pahalılaşmak. Pahası yükselmek.

giranbûn 4 : l. Hantallaşmak. Hantal olmak.

giranbûn 5 : l. Hastalığı ağırlaşmak.

giranbûn 6 : l. Vücudunda kıvrıklık hissetmek.

giranî 1 : n. Ağırlık. Ağır olma hali.

giranî 2 : n. Temkinlilik. Temkin olma hali.

giranî 3 : n. Ciddiyet.

giranî 4 : n. Pahalılık.

giranî 5 : n. Kirlilik. Vücutta duyulan hafif rahatsızlık.

giranî 6 : n. Yolcunun birlikte aldığı yükü.

giranî 7 : n. Ağırlık. Orduda bir birliğin cepheye yiyecek ve eşya yükleri.

girankirin : l. Ağırlaşmak. Ağırılık kazandırmak.

girav 1 : n. Ada. Bir yanı su ile çevrilmiş kara parçası.

girav 2 : n. Hazar. Barış.

gîrbûn 1 : l. Bütünlemek. Bozuk para bütün hale gelmek.

gîrbûn 2 : l. İrilemek. İrileşmek. İri hale gelmek.

gird : r. Abes.

giremêr : r. İri yapılı adam.

- girédan 1** : I. Bağlamak. Bağ veya başka bir araçla tutturmak.
- girédan 2** : n. Giyim, kuşam.
- girédayî 1** : r. Bağlı. Bağım-lanmış olan.
- girédayî 2** : r. Bağımlı, bağlı.
- girédayî 3** : r. Sadık. İçten bağlı.
- girék 1** : n. Düşüm. İplik, ip, halat gibi kolay bükülen şeyleri kıvrıp kendi üzerine veya birbirine dolayarak meydana getirilen boğum.
- girék 2** : n. Ur. Canlılarda veya bitkilerde doğaya aykırı olarak meydana gelen ve hastalık niteliğinde olan yumru.
- girék 3** : n. Yumru. Şişkin şey, yumru.
- girék 4** : n. Budak. Dalın gövde içindeki başlangıç yeri olan ve tahtalarda rastlanılan yuvarlak, koyuca renkte sert kısım.
- girékbün** : I. Düşümlemek. Düşüm haline gelmek.
- girékdan** : I. Düşümlemek. Düşüm yaparak bağlamak.
- giringek** : n. Ekabir. Büyü-kler, kodamanlar, ileri gelenler.
- giringin** : r. Somut. Varlığı duygularla anlaşılabilir veya anlaşılabilen, doğada belirli olarak var olan. Soyutun karşıtı.
- giriftar** : r. Sefil. Sefalet çeken, yoksul.

- giriftarî** : n. Sefalet. Yoksul-luk, yoksulluk sıkıntısı.
- giring 1** : r. Önemli. Önemli olan.
- giring 2** : r. İlginc. İgi çekici.
- giringî** : n. Önem. Bir şeyin göz önünde tutulmaya veya hesaba katılmaya değeri olma hali.
- girik** : r. Bulanık. Duru olmayan.
- girikandin** : I. Bulandırmak. Bulanmasını sağlamasına meydan vermek.
- girikbün** : I. Bulanmak. Duruluğunu yitirmek.
- girikbüyin** : n. Bulanıklık. Bulanık olma hali.
- girikin** : I. Duruluğunu yitirmek.
- girin** : I. Ağlamak. Gözyaşı dökmek.
- giriş** : n. Ekin yığını. Tınaz.
- girişme** : n. Gamze. Çenede veya yanaklarda gülümserken beliren çukurluk.
- giriyaandin** : I. Ağlatmak. Ağ-lamasına neden olmak.
- giris** : n. Salya. Ağzından akan tükürük.
- girişî** : r. Salyalı. Salyası akan.
- girisin** : I. Ürpermek. Tüyler diken diken kalkıp deri nokta nokta kabarmak.
- girisonek** : n. Ürperti. Ürperme duygusu veya hali.
- girkirin** : I. Bütünlemek. (para) İritmek.
- girledan** : I. Sataşmak.
- girogirif** : n. Karmaşa. Kar-

maşık olma hali. Birçok etkiler altında meydana gelen ruh durumu.

girover : r. Yuvarlak.Toparlak.

giroverbün : l. Yuvarlaklaştırmak.

giroverî : l. Yuvarlaklık. Yuvarlak olma hali.

giroverkirin : l. Yuvarlaklaştırmak. Yuvarlak hale getirmek.

girse : n. Yığın, öbek.

girş 1 : n. Kiriş. Üzerinde döşeme tahtalarını mihlamak üzere kılıçlama yerleştirilen uzun yassıca direk.

girş 2 : n. Hatıl. Duvarı berkitmek için taşların arasına yatırılan direk.

girş 3 : n. Cüsse. Canlıda iri gövde.

girtin 1 : l. Tutmak. Ele almak. Ele geçirmek, yakalamak. Özgürlüğünden yoksun edip bir yere kapamak.

girtin 2 : l. Kapamak. Bir şeyin dışarı ile olan ilişkisini yok etmek. Örtmek.

girtî 1 : r. Kapanık. Kapanmış.

girtî 2 : r. Tutuklu. Yasa yolu ile özgürlükten yoksun edilerek bir yere kapatılan kimse.

girtî 3 : r. Tıkalı. Tıkanmış.

girtixane : n. Hapishane. Hapis cezasına çarptırılanların kapatıldıkları yer, cezaevi.

girtî 1 : n. Tutsaklık. Tutsak olma hali.

girtî 2 : n. Tutukluluk. Tutuklu olma hali.

gişt 1 : d. Hep. Hiç biri dışta tutulmamak üzere, bütün. Tü-mü, topu gibi, bir şey meydana getiren parçaların bütünüdür. Hepimiz, hepiniz.

gişt 2 : n. Toplam. İki veya daha çok sayıdaki birimlerin birbirine katılmasıyla meydana gelen.

gişt 3 : n. Tutar. Nicelik bakımından bir şeyin topu.

giştî 1 : r. Genel. Bir şeye veya kimseye özgü olmayıp onun bütün benzerlerini içine alan.

giştî 2 : n. Kamu.

giyan : n. Ruh. Canlılık, duygusu.

giyanî : r. Ruhla veya ruhbilimle ilgili.

giyan : n. Ruh.

gizik : n. Refleks.

gîr : n. Asi. Baş kaldıran, isyan eden.

gisk : n. Çepiç. Bir yaşında keçi.

gişe : n. (Fr) Gişe. İstasyon, sinema, banka, mağaza ve bazı giriş kapılarında bilet veya para alınıp verilen ve çoğu küçük pencere şeklinde olan yer.

gohn : n. Yelin. Dişilik organı.

- gohnxwarin** : Karınmak. Çiftleşmek.
- gok** : n. Top. Oyun için kullanılan ve çoğu üstüne kılıf geçirilmiş ve hava ile şişirilmiş kauçuktan yapılmaya toparlak.
- gol 1** : n. Göl. Kara ile çevrili kalımlı su alanı.
- gol 2** : n. (Ing) Gol. Çift kale ile oynanan ayak veya el topunda topun kaleye sokulmasıyla kazanılan sayı.
- gom 1** : r. Suskun. Pek az konuşan.
- gom 2** : r. Ortalıkta görülmeyen. Kendisinden haber alınmayan. Kayıplara karışmış.
- gombûn** : l. Yitmek. Ortadan kaybolup ne olduğu bilinmemek.
- gomî** : n. Suskunluk. Suskun olma hali.
- gomkirin** : l. Kaybetmek. Ortadan kaldırıp ne olduğu anlaşmamak.
- gor 1** : n. Mezar. Gömüt.
- gor 2** : b. Göre. Bir şeye uygun olarak, gereğince, uyarınca. Bakılırsa, hesaba katılırsa, göz önünde tutulursa.
- gorbehişt** : r. Cennetmekan. Yeri cennet olan.
- gore** : n. Çorap. Ayağın biçimine göre örülmüş ayak iç giysisi.
- gospe** : n. Arazi.

- goşker** : Yemenici. Yemeni yapan veya satan kimse.
- goşkerî** : n. Yemenicilik.
- gorepan** : n. Alan. Düz ve açık yer, meydan.
- goşt** : n. Et. İnsanlarda ve hayvanlarda vücudun deri ile kemik arasında bulunan ve en çoğu kas ve yağ tabakalarından meydana gelen kısmı. Kasaplar tarafından satılan kesilmiş hayvan.
- goştıxwer** : Etobur. Memeli hayvanların arslan, kaplan, kedi, köpek gibi çeşitlerini içine alan, keskin ve parlayıcı diş ve tırnakları olan takımı.
- gotin 1** : n. Söz. Birleşik bir düşünce anlatmak için birbiri ardınca söylenen kelime dizisi.
- gotin 2** : l. Söylemek. Düşündüğünü veya bildiğini sözle anlatmak. Bir şeyin yapılmasını sözle istemek.
- gotar** : n. Konuşmacı Bir toplulukta konuşan kimse.
- gov** : n. Ağıl. Koyun ve keçi sürülerinin gecelediği, çit veya duvarla çevrili yer.
- govandin** : l. Sürüyü ağıla geceleme için koymak.
- govend** : n. Halay. Bir halk oyunu.
- govin** : l. Sürünün geceleme için ağıla girmesi.
- goyin 1** : n. Üveyik kuşu.

goyın 2 : I. Çiftleşmek. Erkek ve dişi hayvan dölleşmek için bir araya gelmek.

guftegoy : n. Tartışma.

Birbirine zıt fikirleri karşılıklı savunma. Ağız kavgası. Münakaşa.

guh 1 : n. Kulak. İşitim organı.

guh 2 : n. Tutamaç. Bir şeyin tutulup çekilecek yeri.

guh 3 : n. Parça, kenar, köşe, taraf anlatır.

guhan : n. İnek memesi.

guhdan 1 : I. Dinlemek. İşitmek üzere kulak vermek.

guhdan 2 : I. Göz kulak olmak.

guhdan 3 : I. Kulak asmak. Önem vermek.

guhdar 1 : n. Dinleyici. Söylenen veya çalınan bir şeyi dinleyen kimse.

guhdar 2 : n. Bakıcı. Bakmak işi ile uğraşan kimse.

guhdarbûn : I Bakmak işini üstlenmek.

guhdarı : n. Özen. Özenmek işi.

guher 1 : n. Küpe. Kadınların kulak memelerine taktıkları bezek.

guher 2 : n. Küçük vadi.

guherandin : I. Değiştirmek. Değişmek işini yaptırmak.

guhertin : I. Değiştirmek. Bir şeyi bırakıp onun yerine başkasını edinmek veya kullanmak.

guherber 1 : n. Değiştirgeç.

Değiştirmeye yarayan alet.

guherber 2 : n. Bükünlü. Dillerde köklerde meydana gelen değişikliklerle kelime türetme.

guherin : I. Değişmek. Başka bir şekile veya hale girmek.

Yerine başka şey veya kimse gelmek. Karşılıklı verip almak.

guhertı : r. Değişik. Değiştirilmiş. Değişmiş.

guheztin : I. Yerini değiştirmek.

guheztı : r. Yeni değiştirilmiş olan.

guhij : n. Bir tür oran yemişi.

guhleq : r Kulağı delik. Olup bitenleri çabuk haber alan.

guhpedan : I. Bakıtmak. Bakma işini yaptırmak.

gul : n. Gül. Kokulu çiçeği olan bir bitki.

gulan : n. Mayıs. Yılın beşinci ayı.

gulav : n. Gülsuyu. Güllerin imbikten çekilmesiyle elde edilen kokulu su.

guldang : n. Vazo. Çiçek koymak için kullanılan kap.

gulgeşt : n. Çiçek tarhları.

gulgûn : r. Gül yüzlü, gül benizli.

gulik 1 : n. Topak. Yuvarlak hale konulmuş herhangi bir şey.

gulik 2 : n. Yumak. Yuvarlak bir biçimde sarılmış şey.

gullistan : n. Gül bahçesi. Gühük.

gulı 1 : n. Saç örgüsü.

guli 2 : n. Budak. Dal uzantısı.

gulok : n. Topak.

gulpok 1 : n. Gonca. Henüz açmamış veya açmaya yüz tutmuş çiçek.

gulpok 2 : n. Tomurcuk. İlk baharda bitkilerde çıkan kabartı olup açınca çiçek veya yaprak halini alır.

gulşeng : n. I. Bir tür yaban gülü.

gumên : I. Gümlemek. Güm diye ses çıkarmak.

gumgumok : n. Kertenkele. Bir cins keler. Sürüngen hayvan.

gumreh : r. Gümrah. Bol ve dolgun (su, saç, ses gibi).

gumrehi : n. Gümrahlik. Gümrah olmak hal veya durumu.

gumruk : n. (Lat) Gümruk. Bir ülkeye giren veya bir ülkeden çıkan eşya üzerinden alınan resim ve bu resmin alınması işi ile uğraşan devlet örgütü.

gun : n. Erkeklik bezi haya.

gunc : n. Uyum. Bir bütünün parçaları arasında bulunan uygunluk.

guncan : n. Kapsam.

guncandin : I. Kapsatmak.

guncin : n. Kapsamak.

gungulok : n. Çiğdem. Zambakgillerden, türlü renklerde çiçek açan bir çeşit kır bitkisi.

gur 1 : r. Gür. Bol ve güçlü ola-

rak çıkan veya fıskıran.

gur 2 : n. Kurt. Sürülere saldıran yırtıcı hayvan.

gur 3 : r. Alevli. Alevi olan, alevleşmiş.

gurandin : I. Boğazlamak. Hayvanı veya insanı boğazından keserek öldürmek.

gurçik : n. Böbrek. Sidiği ayırıp kanı temizlemeye yarayan ve karın boşluğunda, omurganın hemen yanında bulunan sağlı sollu iki organdan her biri.

gurgur : n. Gür diye kalın çıkan kalın ses.

gurgurkirin : I. Gürlemek. "Gür" diye kalın ve gür ses çıkarmak.

guriz : n. Pazi. Ispanakgillerden yaprakları sebze olarak kullanılan bir bitki.

gurî 1 : n. Alev. Yanan ve ışık veren gazların türlü biçimlerde uzanan dili, yalım, yalaz.

gurî 2 : n. Uyuz. Sarkopt denilen ve örümcek soyundan, gözle zorlukla görülecek kadar küçük olan bir böceğin, üst derinin altına girerek yaptığı kaşıncı bir deri hastalığı ve bu hastalığa tutulmuş olan.

gurîbûn 1 : I. Alevlenmek. Alev çıkmaya başlamak.

gurîbûn 2 : I. Uyuzlaşmak. Uyuz hastalığına yakalanmak.

gurîkirin : I. Alevlendirmek.

Alev almasını sağlamak veya buna yol açmak.

gürfti : n. Uyuzluk. Uyuz olma hali.

gurk : n. Yer dokuma tezgahı.

gurmên : l. Gum diye ses çıkarmak.

gurnik : n. Bir dal üzüm.

gurpik 1 : n. Lüle. Dürülmüş şey .

gurpik 2 : n. Dürme. İçine peynir konularak yapılan yufka.

gurz : n. Bağ. Bağlam. Cinsleri aynı olan şeylerin bir arada bağlanmış. Demet. Deste.

gutıl : n. Topak. Yuvarlak halle konulan herhangi bir şey.

guvaştin : l. Sıkmak. Çepe çevre basınç altına almak. Basınç ile suyunu çıkarıp atmak.

güvên 1 : n. Uğultu. Uğuldama

sesi.

güvên 2 : l. Uğuldamak. Bitemiye boğuk ve kalın bir ses çıkarmak.

guwij : Aliç.

guwiz : Ceviz.

guzik 1 : n. Kozalak. İçinde tohum bulunan koruncak.

guzik 2 : n. El ve ayak bileklerinin dış üst kısmına denk gelen kemik çıkıntısı.

gû : n. Bok. Dışkı. Anus yolu ile dışarıya atılan besin posası.

gûn : n. Beniz. Yüz rengi.

gûkirin : l. Sıçmak. Büyük aptesini yapmak.

gupêxistin : Boklamak. Bir yeri veya bir işi kötü bir duruma sokmak (Kaba bir deyişle.).

gûpêketin : l. Bozmak. Kötü bir duruma getirmek (kaba).

X

xaç : n. (Erm)Hıristiyanlığın simgesi sayılan ve birbirini dikey olarak kesen iki çizgiden ibaret olan şekil.

xaçerê : n. Kesişen çapraz iki yol kavşağı.

xaçerêzk : n. Çapraz bulmaca.

xaçirgan : n. Ateş ızgarası.

xaçkî : r. Çapraz. Bir köşeden karşı köşeye doğru uzanan.

xakî : n. Haki. Yeşille sarı renkli.

xal 1 : n. Dayı. Birine göre annenin erkek kardeşi.

xal 2 : n. Benek. Ben gibi ufak leke.

xal 3 : n. Ayla. Ayın ve bazı yıldızların çevresindeki ışık lekesi.

xalî 1 : r. İssiz. İçinde kimse bulunmayan yer.

xalî 2 : r. Tenha. İçinde alışıldandan az insan bulunan yer.

xalîbûn 1 : l. Tenhalaşmak. Tenha hale gelmek, kalabalık seyrelmek.

xalîbûn 2 : l. İssizlaşmak. İssiz hale gelmek.

xalîfî : n. Dayılık. Dayı olma

hali.

xalîyî 1 : n. İssizlik. İssiz olma hali.

xalîyî 2 : n. Tenhalık. Tenha olma hali.

xaltîk : n. Teyze. Bir kimseye göre annenin kız kardeşi.

xam : r. Ham. Yenecek kadar olgunlaşmamış yemiş.

xamî : n. Hamlık. Ham olmak hali.

xan 1 : n. Kasabalarda yolcuların konaklamasına yarayan bina.

xan 2 : Han. Kendi başına buyruk ikinci derecede devlet başkanı.

xandan : n. Han soyundan gelen.

xandanî : n. Hanedanlık. Tarihçe anılmış bir kimseye dayanan soy.

xanim : n. Hanım. Kadınlara verilen san, bayan.

xanimî : n. Hanımlık.

xanî : n. Bina. Yapılmakta olan veya yapılmış olan yapı.

xap 1 : n. Hile, düzen. Dolap.

xap 2 : n. Yanılgı. Yanlış, yanlış davranış.

xapandin 1 : I. Yanılmak.
Yanılmaya yol açmak.

xapandin 2 : I. Kandırmak.
Tatlı sözlerle aldatmak.

xapîn 1 : I. Kanmak. Tatlı sözlerle aldanmak.

xapîn 2 : I. Yanılmak. Tanımayarak veya niteliğini veya işe yaramayanı seçmek.

xapîn 3 : I. Aldanmak. Görünüşe kapılıp yanlış bir yargıya varmak.

xapînek : r. Aldatıcı. Aldatma niteliğinde olan.

xapînok : r. Hilekar. Hileci. Hile yapan, hile karıştıran.

xapur : r. Harap. Bayındırlığı kalmamış, viran, yıkkın.

xapurbûn : I. Viran hale gelmek.

xapurkirin : I. Yıkamak, viran hale getirmek.

xar : n. Gülle, misket, zıpzip.

xas 1 : n. Marul. Geniş ve uzun olan yeşil yaprakları taze olarak yenen bir bitki.

xas 2 : r. Katıksız.

xase : n. Bir cins patiska.

xaşxaş : n. Haşhaş. Kapsüllerden afyon, topumiarından da yağ çıkarılmak üzere ekilen bitki.

xatir 1 : n. Kayra. Yüksek tullan veya sayılan birinden gelen iyilik. İyilik.

xatir 2 : n. Veda, Ayrılıştaki e-sinleşme.

xatirxwestin : I. Vedalaşmak. Birbirine karşılıklı olarak Allahaismarladık demek.

xatirgirtin : I. Lütfetmek. Lütf olarak vermek veya yapmak.

xatirnas : r. Hatırşinas. Hatır sayan, hatır kırmayan.

xatûn : n. Hatun. Bayan anlamına isim sonuna gelir.

xav 1 : r. Çiğ. Pişmemiş veya az pişmiş.

xav 2 : r. Kaba. İnceliksiz.

xavî : n. Çiğlik. Çiğ olma hali, çiğce davranış.

xebat 1 : n. Çaba. Herhangi bir işi yapmak için harcanan güç.

xebat 2 : n. Uğraş, bir güçlüğü, bir kötülüğü ortadan kaldırmak için yapılan uğraşma.

xebatkar : n. Bir uğraş. Bir çaba içinde olan. Uğraş, çaba veren kimse.

xebatkirin : I. Uğraş içinde olmak. Uğraşmak.

xebitandin 1 : Çabalatmak. Çaba vermesini, bir uğraş içine girmesini sağlamak.

xebitandin 2 : I. Uğraştırmak. Uğraşmasına yol açmak.

xebitîn 1 : I. İşlemek. Sokulmak, içine girmek.

xebitîn 2 : I. Yara kapanma yıp kudurmak.

xebitîn 3 : I. Uğraşmak. Vakîti bir işe vermek.

xebtîn 4 : I. Kurcalamak. Sivri bir şey sokup karıştırarak zorlamak.

xebînet : ba. Yazık. Acıma, kınama anlatır.

xecxecok : n. Gelincik. Yazın kırlarda yetişen en çok kırmızı ve büyük çiçekli bitki.

xedar 1 : r. Gaddar. Acıması olmayan, başkalarına kıymaktan çekinmeyen.

xedar 2 : r. Çetin. Elde edilmesi istenilen yola getirilmesi, çözümlenmesi, işlenmesi güç veya engelli olan. Müşköl.

xedarî : n. Gaddarlık. Gaddar olma hali.

xef : r. Gizli. Görünmez, belli olmaz halde olan. Başkalarına bildirilmeyen. Niteliği anlaşılmayan.

xefbûn 1 : I. Gizlemek. Kendi kendini gizlemek.

xefbûn 2 : I. Saklamak. Kendini saklamak.

xefi 1 : n. Gizlilik. Gizli olma hali.

xefi 2 : n. Giz . Varlığı veya olduğu açığa vurulmak istenmeyen, gizli tutulan şey.

xefk : n. Tuzak. Kuş veya yaban hayvanı tutmağa yarar düzen. Birini kendi ayağı ile güç ve tehlikeli bir duruma düşürmek için kurulan düzen.

xefkirin : I. Gizlemek. Bile rek ve isteyerek bir olguyu haber vermemek.

xeftan : n. Kaftan. Bir çeşit uzun ve hafif üstlük giysi.

xela : n. Kıtlik. Yiyecek azlığından doğan ve açlığa kadar gidebilen sıkıntı.

xelandin : I. Burmak. Burulmasına yol açmak. Burkulmasına neden olmak.

xelat : n. Armağan. Birini memnun etmek veya saymış olmak için karşılıksız verilen seçme şey. Ödül.

xelatî : n. Bir tür yemeklik üzüm.

xelatkirin : I. Ödüllendirmek. Ödül vermek, ödüle uygun görmek.

xelek : r. Halka. Çember şekline konmuş çubuk, sarım.

xelekoyî : r. Halkalı. Halka şeklinde olan, halkası olan.

xelitik : n. Para cüzdanı, kese.

xelîn : I. Burkulmak. Bir vücut üyesi zorlu bir kımıldanış dolayısıyla ansızın kendi eylemi üzerinde dönüvermek.

xelk : n. Halk. Aynı ülkede oturan ve ortak çıkarlarla birbirine bağlı kişilerin tümü.

xelkîno : ba. Ey ahali anlamında bir nida.

xem 1 : n. Tasa. Bir işin içinden nasıl çıkılacağını üzüle rek düşünme hali.

xem 2 : r. Üzüntü.
xemgîn : r. Kaygılı. Kaygısı olan.
xemgînî 1 : n. Kaygı. Kötü bir sonuca varılacak korkusuyla duyulan üzüntü.
xemgînî 2 : n. Acıklı.
xemgînî 3 : n. Üzgün.
xemxwarin : l. Kaygılanmak. Kaygıya düşmek.
xemxwer : r. Her şeye üzülen.
xemil : n. Süs eşyası.
xemilandin 1 : l. Süslemek. Bir takım katmalarla bir şeyin daha güzel, daha göz alıcı olmasını, daha hoş görünmesini sağlamak.
xemilandin 2 : l. Donatmak. Bir şeyin iş görebilmesi için gereken nesnelere katmak.
xemilî : r. Süslü. Süsü olan, süslenmiş, bezenmiş.
xemilîn 1 : l. Süslemek. Kendini süslemek. Süsleme işine konu olmak.
xemilîn 2 : l. Donatmak. Donatılmak.
xemkirin : l. Umursamak. Umur etmek, aldırış etmek, önem vermek.
xemkirinî : n. Umursamazlık. Umur etmemek hali, aldırış edemezlik.
xemnak : r. Üzücü.
xemravandin : l. Avunmak. Acısını hafifletmek, acısını unutmak, teselli bulmak.

xemrevîn : n. Avuntu. İnsanı avunduran şey.
xemrî : n. Mor.
xenaq : n. Hançere kemiği.
xençer : n. Hançer. Kamadan ufak ucu eğri ve sivri olup silah olarak kullanılan bir çeşit bıçak.
xenikoyî : r. Sıkıcı. İç sıkı, can sıkı, tedirgin eden.
xeniqandin 1 : l. Boğazlamak. Hayvan veya insanı boğazını sıkarak ölmesine neden olmak.
xeniqandin 2 : l. Boğmak. Boğma işine konu olmak. Havasızlıktan ölmek.
xeniqîn 1 : l. Boğulmak. Boğma işine konu olmak. Havasızlıktan ölmek.
xeniqîn 2 : l. Bunalmak. Çok sıkılmak. Soluk almasını güçleştirmek.
xepar : n. Eşme. Eşmek eylemi.
xeparî : n. Çapa. Tarlalarda toprağı eşerek yabancı otları ekili olandan arındırma işi.
xebxeb : n. Gerdan.
xepirandin 1 : Toprağı veya toprak gibi yumuşak bir şeyi biraz kazmak.
xepirandin 2 : l. Çapalamak. Toprağı çapa ile kabartmak.
xepirîn : l. Eşilmek. Eşme işine konu olmak.
xerabî 1 : r. Yaramaz, afacan.
xerabî 2 : r. Çürük. Çürük ol-

manın halî.

xerabî 3 : n. Afacan olma halî.

xerabî 4 : n. Kötülük. Kötü olma halî.

xerandin : l. Yanılmak.

xerat : n. Marangoz. Dolap, masa gibi tahta işleri yapan usta.

xerati : n. Marangozluk. Marangozluk zanaatı.

xeribilandin : l. Girift hale getirmek.

xerbilî : r. Girift. Birbirine girip karışmış, girişik, çapraşık.

xerbilîn : l. Girift hale gelmek. Çapraşmak. Çapraşık hale gelmek.

xerc 1 : n. Pişme. Olgun hale gelme.

xerc 2 : n. Deneyim.

xerdel : n. Hardal.

xerxitandin : l. Sürtüşmek. İki şeyi birbirine sürtmek.

xericîn : l. Pişmek, deneyim sahibi olmak.

xeriqandin : l. İhya etmek. Çok iyi bir duruma, mutluluğa kavuşturmak.

xeriqîn : l. İhya olmak. çok iyi bir duruma, mutluluğa kavuşmak.

xerimandin 1 : l. Yarmak veya tıkamak suretiyle kullanılmaz hale sokmak.

xerimandin 2 : l. Ödetmek. Yaptığı zararın karşılığını verdimek.

xeritandin : l. Tıraşlama. Bir şeyi üstünden yontmak.

xeritîn : l. Yontulmak. Yontma işine konu olmak.

xerik : r. Meşgul. İş üstünde olan.

xerikbûn : l. Meşgul olmak. Vaktini vermek, uğraşmak, oyalanmak.

xerikî : n. Meşguliyet. Uğraşılan şey. İş, iş güç.

xerikkirin : l. Meşgul etmek. Vaktini almak, uğraştırmak.

xerîn : Yanılmak.

xerman : n. Harman. Tahılın saptan ayrılması ve sapların saman haline getirilmesi için yapılan dövme işi.

xermanan : Temmuz.

xernuf : n. Kumlu toprakta yetişen, buruk bir ürünü olan bitki.

xesan : l. Enemek. Erkeklik bezlerini burarak veya çıkararak erkekliğini gidermek.

xesandin : l. Enemek işine konu etmek.

xesandî : Enemiş olan.

xesîn : l. Enenmek. Enemek işine konu olmak, erkekliği giderilmek.

xesma : d. Özellikle. Her şeyden önce.

xesû : n. Kaynana. Kadına göre kocasının, kocaya göre karısının anası.

xesûti : n. Kaynanalık. Kaynana

olma durumu.

xeşim : r. Toy. Genç olduğu için , görgüsüz ve beceriksiz olan.

xeşimî : n. Toyluk. Toy olma hali veya toyca davranış.

xet : n. Çizgi. Bir şey başka bir şeye dokunarak geçerken onda bıraktığı uzun ve ince iz veya bunun benzeri

xeter : n. Tehlikeli. Ölüm veya büyük zarar olanağı.

xeternak : r. Tehlikeli

xetne : n. Onay.

xew : n. Uyku. Hayvansal yaşantının, yani dış alemle ilgilenmenin ara verilmesi hali.

xewar : r. Uykucu. Uykuyu seven, çok uyuyan.

xewarî : n. Uykuculuk. Uykucu olma hali.

xewle : Kulis.

xewn : n. Rüya. Düş. Uyurken zihinde beliren olayların ve düşüncelerin topu.

xewnexav : n. Hâmhayal.

xewnerojk : n. Gündüz rüyası.

xewngiran : r. Uykusu ağır olan.

xewravîn : n. Kuruntu. Kötü ihtimalleri hatıra getirip üzülme. Olmayacak bir şeyin olacağını sanma.

xeyal : n. Tasa, kaygı, düşünce.

xeyar : n. Hıyar. Yenen ve salatası yapılan gevrek, serinletici, suluca yemiş.

keybet : n. Heybet. Korku ve saygı duygularını birden uyandıran görüş.

keyd : n. Dargınlık. Dargın olma hali.

keydok : r. Darılma alışkanlığı olan kimse (kadın).

keyibandin : l. Yok etmek. Yok hale getirmek, varlığını gidermek, ortadan kaldırmak.

keyibîn : l. Yok olmak. Yok hale gelmek, ortadan kalkmak, varlığından kalkmak.

keyidandin : l. Darılmak. Darılmasına yol açmak.

keyidîn 1 : l. Darılmak. Darılmasına yol açmak.

keyidîn 2 : l. Darılmak. Hoşa gitmeyen bir davranıştan dolayı gücenip görüşmez olmak.

keyset : n. Nitelik. Varlıklar arasında bulunan ve nicelikle ilgisi olmayan ayrımları şu veya bu bakıma göre meydana getiren hal, bir şeyin nasıl olduğunu belirten hal.

kezal : n. Ceylan. Çöllerde yaşayan, çok hızlı koşan ince bacaklı bir hayvan.

kezûr : n. Kaynana. Kadına göre kocasının, kocaya göre karısının babası.

xêlî : n. Gelin alayı.

xêz : n. Çizgi. Bir şey başka bir şeye dokunarak geçerken onda bıraktığı uzun ve inci iz.

- xézan** : r. Yoksul. Geçiminde pek sıkıntı çeken.
- xézandin** : l. Çizdirmek. Çizmek işini yaptırmak.
- xézanî** : l. n. Yoksulluk. Yoksul olma hali.
- xézdán 1** : l. Çizmek. Çizgi çekmek. Çizgi halinde belirlemek.
- xézdán 2** : n. Çizim. Belli bir kurala göre ve en çoğu yalnız cetvel ve pergel yardımıyla bir şeklin çizilmesi.
- xijlqandin** : l. Kaydırmak. Kaymasını sağlamak, kaymasına yol açmak.
- xijlqın** : l. Kaymak. Düz ve cilalı veya ıslak bir şey üzerinde akar gibi yer değiştirmek.
- xılsik** : n. Üzüm salkımının bir dalı veya küçük salkım.
- xılخال** : n. Halhal. Kadınların ayak bileklerine taktıkları bilezik.
- xilt** : n. Köstebek. Kemirgen memelilerden, toprak altında yaşayan, derisinden kürk yapılan küçük bir hayvan.
- xiniz** : r. Hain. Hiyanet eden.
- xinizî** : n. Hayvanlık. Hain olma hali veya haince davranış.
- xır** : r. Gevşek. Sıkı veya gergin olmayan, gevşemiş olan.
- xıram** : n. Saygınlık. Hatırı

- sayılır veya piyasada güveni olma hali.
- xıramet** : n. Ödetme.
- xırametkirin** : l. Yapılan zararın ödetilmesi.
- xıramgirtin** : l. İtibar etmek. Saymak, değer vermek.
- xırbeh** : n. Harabe. Eski yapı veya şehir yıkıntısı. Kalıntı.
- xırbün** : l. Gevşemek. Gevşek olmak, gevşek hale gelmek.
- xırek** : n. Laçka. Vida, mil gibi makina kısımlarının aşınarak veya yuvalarının genişleyip gevşemesi hali.
- xırebün** : l. Laçkalaşmak. Laçka olmak. Vida, mil gibi makina kısımları aşınarak veya yuvaları genişleyerek gevşemek.
- xırekî** : n. Laçkalık. Laçka olma hali.
- xırgur** : n. Hırgür. Geçimsizlik, kavga.
- xırxır** : n. Koşuşma. Şuraya buraya koşup durma.
- xırxırandin** : l. Sürüklemek. Bir şeyi yerden kaldırmadan çıkıp götürmek.
- xırxırkirin 1** : l. Koşuşmak. Şuraya buraya koşup durmak.
- xırxırkirin 2** : l. Hırlamak. Hır hır diye ses çıkarmak.
- xerxırın** : l. Sürüklemek. Sürüklemek işine konu olmak.
- xırlıqın** : l. Kaymak. Düz, cilalı veya ıslak bir şey üzerin-

de yer değiştirmek.

xirî : n. Gevşeklik. Gevşeme hali.

xirkirin : l. Gevşetmek. Gevşek hale getirmek.

xirnaq : n. Tavşan yavrusu.

xırpo : r. Hirbo.

xırşe : n. Eril incir.

xirûcir : n. Ağız kavgası. Kargaşa.

xirûcirkirin : l. Çekişmek. Pek ileriye varmaksızın kavga etmek.

xirûxalî : r. Bomboş. Büsbütün boş.

xistin : l. Koymak. Bir şeyi bir yere iletip bırakmak.

xişen : n. Hişiltılı. Hiş diye çıkan ses.

xişin : l. Hişıldamak. Hiş diye ses çıkarmak.

xışt 1 : n. şiş. Bir ucu sivri ince uzun demir çubuk.

xışt 2 : n. Tuğla. Duvar örmekte kullanılmak üzere kalıplara dökülüp güneşte kurulduktan sonra özel ocaklarda pişirilen balçık.

xızak : n. Kızak. Kar veya buz üzerinde kaydırılan tekerleksiz taşıt.

xızme : n. Hızma. Kadınların burun memesine taktıkları süs.

xiret : n. İffet. Kendinin malı olmayan şeyler karşısında veya cinsel işlerde ahlak kurallarına bağlılık.

xof : n. Kaygı. Kötü bir sonuca varılacak korkusuyla duyulan üzüntü.

xofkirin : l. Kaygılanmak. Kaygıya düşmek.

xox : n. şeftali. Gülgillerden bir ağaç ve bunun türleri bulunan meyvası.

xopan : n. Unmaz. şifa bulmayacak türden olan.

xopanbûn : l. Unulmamak.

xort : n. Delikanlı. Çocukluk çağından çıkmış genç ve gürbüz kimse.

xortanî : n. Delikanlılık. Delikanlı olma hali. İnsanın delikanlı olduğu çağ.

xoşav : n. Hoşaf. Üzüm, erik, vişne, ayva ve benzeri gibi meyvaların şeker katılmış bolca sudan elde edilen şerbeti.

xubar : n. Çok ince toz.

xukî : n. Haraç. Bir yerden, bir kimseden zorbalıkla alınan para.

xukixwer : n. Haraççı. Zor kullanılarak bazı yerlerde veya kimselerden para sızdıran.

xukixwerî : n. Haraççılık. Haraç sızdırma.

xulam : n. Erkek hizmetçi.

xulamti : n. Erkek hizmetçinin yaptığı iş.

xumam 1 : n. Pus. Hafif sis.

xumam 2 : n. Aksu. Gözdeki billur cismin saydamlığını yitirerek ağarması.

xumxum : n. Uğultu. Uğul-dama sesi.

xumihîn : l. İçi bayılmak. Çok acıkmak.

xunaf : n. Çisenti. Toz gibi ince yağmur.

xunifin : l. Ağmak.

xur : r. Dopdolu. Büsbütün dolu.

xurc : n. Heybe. İçinde öte-beri konmaya yarar iki göz-lü torba.

xurcezîn : n. Eğin arkası-na konulan at heybesi.

xurcık : n. Küçük heybe.

xurde : n. Hurda. Ufak, kü-çük kırıntı.

xurdexaş : r. Hurdahaş. İle-ri, tutar yeri kalmayacak şekilde kırılıp parçalanmış, paramparça.

xurdexaşbûn : l. Hurdahaş olmak. Hurdahaş hale gel-mek.

xurdexaşkırin : l. Hurdahaş et-mek. Hurdahaş hale getirmek.

xurdekar : n. Hurdacı. Kul-lanılmış kilit, anahtar, alet gibi eski şeyleri satan kim-se.

xurdekarî : n. Hurdacılık. Hurda alıp satma işi.

xuricîn : l. Yıldız kaymak.

xurî : n. Çiçek. İrinli kabarcıklar dökerek yüzde izler bırakarak ateşli ağır ve bu-laşıcı bir hastalık.

xurme : n. Hurma.

xurt : r. Güçlü. Gücü olan.

xurtbûn : l. Güçlenmek. Güçlü hale gelmek.

xurtî 1 : n. Güçlülük. Güçlü olma hali veya durumu.

xurtî 2 : n. Baskı. Kuvvet ve zor altında bulundurma ey-lemi veya bulunma hali.

xurtî 3 : Şiddet. Bir etkinliğin veya bir gücün derecesi.

xurtkırin : l. Güçlendirmek. Güçlü hale getirmek.

xuşîn : l. Şırıldamak. Su aka-rak hafifçe ses çıkarmak.

xutxut : n. Söylenme. Kendi kendine söz söyleyerek sızlanma hali.

xutxutkırin : l. Söylemek. Ken-di kendine söz söyleyerek sız-lanmak.

xuya : d. Görünürde. Görü-nürlerde. Dıştan bakınca gö-rünüşe göre. Olumsuz haller-de, ortada, meydana, ortaklıkta.

xuyabûn : l. Görünmek. Kendi-ni göstermek.

xuyakırin : l. Görülmek. Baş-kasının görmesine konu ol-mak.

xuyayî : n. Görünüş. Dışına veya uzaktan bakılınca, bir şeyin kendi niteliği hakkın-da uyandırdığı düşünce.

xwarin 1 : l. Karın doyurma.

xwarin 2 : n. Karın doyurma-ya yarayan yiyecek.

xwarin 3 : l. Yemek. Ağızda

çiğneyip yutmak, kemirmek, hakkı olmayan ve kendisine yasak edilmiş bulunan bir şeyi kabul etmek. Birine alacağını vermemek. Biri kendisi için başkasına para harcatmak.

xwarinxane : n. Yemekhane. Yemek yenilen büyük oda.

xwarinpêj : n. Ahçı. Yemek pişiren kimse. Aşçı.

xwarinpejî : n. Ahçılık. Yemek pişirme sanatı ve bilgisi.

xwarzê : Yeğen. Birine göre kız kardeşinin çocukları (kız, erkek).

xwazgîni : n. Görücü. Evlenmek isteyen biri için kız görmeye giden kimse.

xwe 1 : d. Özneye dönüşlü şahıs zamiri.

xwe 2 : d. Bizzat. Kendi, kendisi.

xwebixwe : d. Kendiliğinden. Başka şeylerin etkisi olmaksızın kendi kendine meydana gelerek, bizatihi.

xwedan 1 : l. Kendini vermek. Bir şeye bütün varlığı ile bağlanmak.

xwedan 2 : l. Kendini kaptırmak. Bir şeyin etkisinden kurtulmayacak duruma düşmek.

xwedan 3 : l. Kapılmak. Bir şeyin alımlılığına tutulup

ona doğru sürüklenmek.

xwedayi : r. Tanrısal.

xweder : n. Doğal. Doğada bulunan. Doğanın düzeni ve gereklerine uygun.

xwedî 1 : n. Sahip. Bir şey üzerinde iyeliği olan kimse.

xwedî 2 : r. Koruyucu. Koruma işini yapan.

xwedî 3 : n. Akraba. Dede ve nineleri bir olanlardan her biri.

xwidîbext : n. Güvenilir, inanılır.

xwedîbextî : n. Güvenilirlik.

xwedîbûn 1 : l. Sahiplenmek. Sahip çıkmak, sahip olmak.

xwedîbûn 2 : l. Bakmak işine konu olmak.

xwedîbûn 3 : l. Beslenmek. Kendini beslemek. Besleme işine konu olmak.

xwedîbûyî 1 : r. Besili. Semirtilmiş.

xwedîbûyî 2 : r. Bakımlı. İyi bakılmış.

xwedîglravî : d. Güya. Sözde, sanki. Anlatılan düşüncenin gerçekte var olmayıp öyle sanıldığını gösterir.

xwedîkîrîn 1 : l. Beslemek. Yiyip içeceğini sağlamak. Semirtmek.

xwedîkîrîn 2 : l. Yetiştirmek.

xwedîkîrîn 3 : l. Bakmak. Bir şeyin iyi gelişmesi veya iyi bir durumda kalması için etmek vermek.

xwedîmaf : r. Haklı. Davası, savı veya davranışı doğru olan.

xwedîmafi : n. Haklılık. Haklı olma durumu.

xwedîmal : n. Sermayedar. Sermayesi olan kimse. Anamalcı.

xwedîmalî : n. Anamalcılık. Bireylerin elindeki büyük anamalin serbestçe iş görülmesine yol açan tutum. Kapitalizm.

xwedîrûmet : r. Saygıya değer kimse.

xwedîtî 1 : n. Akrabalık. Hissim olma hali.

xwedîtî 2 : n. Sahiplik. Sahip olma hali.

xwefiroş : r. Satılmış, kendini satan kimse.

xwegirtin : i. Tutunmak. Çevresi ile bağdaşıp kalmak.

xweguher : r. Değişkin. Değişikliğe uğramış.

xwehay : r. Temkinli. Davranışlarında ölçülü olan.

xwehaybûn : l. Temkinli olmak.

xwehaykirin : l. Uyarlamak. Birinin dikkatini bir şey üzerine çekmek.

xwehr : r. Eğri. Doğru olmayıp bir noktada dirsek şeklinde yön değiştiren, çarpık.

xwehrbûn : l. Eğrilmek. Eğri hale gelmek.

xwehrî 1 : n. Eğrilik. Eğri ol-

ma hali.

xwehrî 2 : n. Çarpıklık. Çarpık, düzgünlüğünü yitirme hali.

xwelî 1 : n. Kül. Yanan şeylerden artakalan toz.

xwelî 2 : n. Mildiyu. En çok bağlarda görülen bir bitki hastalığı.

xwelîdang : n. Küllük. Sigara tablası. Kül koyacağı.

xwelîkirin : l. Küllemek. Üstünü külle örtmek ya da üstüne kül serpmek.

xwelîyî : n. Kül renginde olan.

xwemlrês : r. Nefis. Pek hoş, istek uyandıran, güzel, cana değer.

xwemlrêsî : Nefaset. Nefis olma hali.

xwende : n. Okur. Gazete, dergi, kitap gibi kamu için yayınlanan şeyleri okuyarlardan olan kimse.

xwendekarî : n. Öğrencilik. Öğretmenden ders alan kimse.

xwertîn : l. Okutmak. Bir yazıyı meydana getiren harf veya işaretlere bakıp bunların ima ettiği sesleri veya düşünceyi anlamak. Bir konuyu öğrenmek için okulda yahut bir öğretmen yanında veya yazılı şeyler üzerinde çalışmak.

xwepêgirtin 1 : l. Tutunmak.

Tutup dayanmak veya asılmak.

xwepêgirtin 2 : l. Sığınmak. Tehlikelerden kaçarak güvenli bir yere sokulmak veya bir koruyucuya baş vurmak.

xwepêgir : r. Özverili. Özveri ile davranan.

xwepêgiri : n. Özveri. Bir şey uğrunda değerli bir şeyden vaz geçiş.

xwepêşan : n. Gösteri. Birinin veya bir topluluğun kendi duygusunu gösteren sözü veya davranışı.

xweran : n. Kaşıntı. Vücudun bir yerinde duyulan hafif yanma veya batma gibi tedirginlik.

xwerandin : l. Kaşınmak. Kaşınan yerin tımakla veya başka bir şeyle kazır gibi yapmak.

xwere 1 : r. Yiyici. Şunu veya bunu yiyen. Ödevi olan resmi bir işi görmek için işin ilgisinden para veya mal alan görevli.

xwere 2 : r. Obur. Gereğinden çok yemek yiyen.

xweryî 1 : n. Oburluk. Obur olma hali.

xweryî 2 : n. Yiyicilik. Yiyici olma hali. Yiyiciye yakışır davranış.

xwerîn : l. Kaşınmak. Kaşınması olmak. Kendi kendini

kaşımak.

xwerû 1 : r. Dolaysız. Doğrudan doğruya olan, araya herhangi bir araç girmeden olan.

xwerû 2 : r. Öznel. Özneyle ilişkisi olan, özneye meydana gelen, nesnelere gerçeğine değil, öznenin düşünce ve duygularına dayanan.

xwerûyî : n. Öznelik. Öznel olam durumu, nesnel.

xweser : r. Yalnız. Yanında başkaları bulunmayan. Tek başına.

xweserî : n. Yalnızlık. Yalnız olma hali, kimsesizlik.

xwestek : r. Otlakçı. Para harcamayarak ötekenden berikenden geçen kimse.

xwestin 1 : l. Dilemek. Yapılması kendi elinde olmayan bir şeyin olması isteğinde bulunmak. Keyfi istemek.

xwestin 2 : l. İstemek. İstek duymak. Bir şeyin kendine verilmesini veya yapılmasını söylemek.

xwestin 3 : l. Arzulamak. Arzu duymak, özlemek.

xweş 1 : r. Hoş. Beğenilen, duyguları okşayan.

xweş 2 : n. Rahat. Sıkıntı veya yorgunluk vermeyen.

xweş 3 : r. Lezzetli. Tadı güzel.

xweşgotin : n. İltifat. Yüzüne gülme, gönlünü okşama, güler yüz gösterme, hatırları sor-

- ma, tatlı davranma, ilgilenme.
- xweşhal** : r. Memnun. Herhangi bir olaydan veya durumdan ötürü sevinç duyarak onu hoş karşılayan, kıvançlı, kıvanmış.
- xweşhalî** : n. Memnuniyet. Kıvanma, kıvanç.
- xweşik** : r. Güzel. Hoşa giderek hayranlık uyandıran.
- xweşikayî** : n. Güzellik. Güzolma hali veya iyi olma hali.
- xweşiwîst 1** : r. İyimser. Her işin veya belli bir işin sonunu iyi gören.
- xweşiwîst 2** : r. Aziz. Sevgide üstün tutulan.
- xweşiwîstî 1** : n. Azizlik. Aziz olma hali.
- xweşiwîstî 2** : n. İyimserlik. İyimser olma hali veya iyimser davranma.
- xweşî 1** : n. Refah. Genlik, geçim genişliği, gönenc.
- xweşî 2** : n. Bolluk. Bol olma hali. Her şeyin bol olduğu olduğu zaman.
- xweşkirin 1** : l. Yaranmak. Birinin hoşnutluğunu sağlamak için ona hoş görünmeye çalışmak.
- xweşkirin 2** : l. Olduğundan daha iyi bir duruma getirmeye çalışmak.
- xweşkirin 3** : l. Güzelleştirmek. Güzellik vermek.
- xweşmêr** : r. Kibar. Duyguları ve düşünceleri veya yaşayış ve davranışı ince olan kimse.
- xweşmêrî** : n. Kibarlık. Kibar olma veya kibarca davranış.
- xwevedan 1** : l. Kaçınmak.
- xwevedan 2** : l. Sakınmak.
- xwezî** : d. Keşke. Dilek anlatan cümlelerin başına getirilerek özlem anlatır.
- xwê** : n. Tuz. Tat vermek için yemeklere konulan, deniz suyu tadında beyaz madde.
- xwêdang** : n. Tuzluk. Tuz konan kap.
- xwêhdan 1** : n. Ter. Sıcak, heyecan gibi nedenlerle sı-zan sıvı.
- xwêhdan 2** : l. Terlemek. Ter çıkartmak, ter dökmek.
- xwêhdandin** : l. Terletmek. Terlemesine yol açmak.
- xwêhdayî** : r. Terli. Terlemiş.
- xwir** : r. Sade, katıksız.
- xwirîni 1** : n. Aç karnına olma.
- xwirîni 2** : n. Sabahları ve i-kindi üstü yenen hafif yemek.
- xwişk** : n. Bacı. Kız kardeş.
- xwîngerm** : r. Sevimli, cana yakın.
- xwîngermî** : n. Sevimli, cana yakın olma hali. Sempatik.

H

ha :ba. İsteklendirme, şaşma, dikkat çekme, hatırlatma anlamında ünlem.

habitandin : I. Ürkütmek. Ürküntü vermek.

habitîn : I. Ürkemek. Korkup sıçramak. Şaşkınlıkla karışık korku duymak.

hacîreşk : n. Kırlangıç. Geniş gagalı, geniş kuyruklu, ince uzun kanatlı küçük göçebe kuş.

hafîl : n. Sonuç. Bir olaydan çıkan, doğan herhangi sonuç.

hal 1 : n. Hal. Bir şeyin içinde bulunduğu koşulların veya taşıdığı niteliklerin topu.

hal 2 : n. Güç. Dinginliği devime veya devimi dinginliğe çeviren etken, direnci kıran veya direnç doğuran özellik, kuvvet. Takat, derman.

halan 1 : I. Kalkınmak. Düşmüş olduğu perişan durumdan kurtulmak için yapılan atak.

halan 2 : n. Ayaklanma. Yasalara veya buyruklara karşı gelme.

halcûn : n. Halecan. Yürek çarpıntısı, çarpıntı.

halet 1 : n. Saban. Tarlayı ekilir hale getirmek için çift süren hayvanların koşulduğu demir uçlu aygıt.

halet 2 : n. Araç. Bir işi, bir sanatı başarmada kullanılan aygıt.

halo 1 : d. Böyle. Bu yolda, bu tarzda.

halo 2 : d. Öyle. O yolda, o tarzda.

hamûn : n. Ovalık arazi.

hanefi : n. Musluk. Takılmış bulunan boru veya kabın içindeki suyu istediği zaman akıtılabilecek bir düzende yapılmış açılır kapalı aygıt.

hanê : r. İşaret sıfatlandırıcı.

hapt : n. Ürküntü. Ürkme duyusu.

haptoyî : r. Ürkek. Çok ürken.

har 1 : r. Kuduruk. Kudurmuş, azgın.

har 2 : r. Çılgın. Delicesine aşırı davranışlarda bulunan.

haraşa : n. Tehdit. Birinin gözünü korkutma, gözdağı, örfelemek.

haraşakirin : I. Tehdit et-

mek. Gözünü korkutmak, gözdağı vermek, örelemek.

harbûn 1 : I. Kudurmak. Kuduz hastalığına tutulmak.

harbûn 2 : I. Azmak. Taşkınlıkta ileri gitmek veya kötülüğü artmak.

harbûn 3 : I. Çıldırmaq. Delirmek, aklını oynatmak.

harî 1 : n. Çılgınlık, delicesi-ne aşırı davranış.

harî 2 : n. Azgınlık.

harkirin1 : I. Azdırmak. Azmasına neden olmak.

harkirin 2 : I. Çıldırmaq. Çıldırmasın yol açmak.

harkirin 3 : I. Kudurmak. Kudurmasına yol açmak.

harmonî : n. Afaroz.

harmonîbûn : I. Afaroz olmak.

harmonîkirin : I. Afaroz etmek.

harsım : n. Koruk. Henüz olmamış ekşi üzüm.

hasp : n. Aygır. Damızlık erkek at. Erkek at.

hastam : n. Çakmaktaşı. Demir veya çelik sürtmekle kıvılcım çıkaran bir çeşit kuvars.

hastû : n. Kemik. İnsanın ve omurgalı hayvanların çatısını meydana getiren katı organların genel adı.

hastûyîn : r. Kemikli. Kemikle ri iyi gelişmiş.

haştbûn : I. Razi olmak. Gönlü yatmak.

haştî : n. Rıza. Onaşma.

haştirin : I. Razi etmek. Gönlünü etmek.

hatin 1 : n. Gelir. Bir kimseye veya topluluğa belli zamanlarda, belli yerlerden gelen para.

hatin 2 : n. Ürün. Bitkilerin veya hayvanlardan elde edilen yararlı şey.

hatin 3 : I. Gelmek. Konuşana göre uzak bir yerden daha yakın yere veya kendi bulunduğu yere varmak.

haveyn : n. Maya. Bazı besinlerin yapımında mayalama sağlamak için kullanılan madde.

havey nbûn : I. Mayalanmak. Mayanın etkisiyle ekşiyip kabarmak.

haveyngirtin : Mayalanma. Sıvı veya hamur halinde bulunan örgensel maddelerin kendiliğinden kabarıp köpüklenerek gaz çıkarması olayı.

haveynkirin : I. Mayalanmak. İçine maya koymak.

havgîn : n. Uğra. Hamur açılırken yapışmaması için serpil en un.

havil : n. Çare. Bir sonuca varmak üzere ortadaki engelleri kaldırmak için tutulması gereken yol, çıkar yol.

havîn : n. Yaz. Yılın sıcak mevsimi.

havingeh : n. Yazlık. Yaz için

olan.

haw : n. Kuruntu. Kötü ihtimalleri hatıra getirip üzülme.

hawan : n. Havan. İçinde bir şey dövüp ufaltmaya yarar tahta, taş, maden veya plastikten yapılan kap.

hawar : ba. İmdat. Tehlikede olanın "yetişin", "kurtarın" anlamında kullandığı söz.

hawarî : r. Acil. Acele olan, gecikmeye gelmez, geciktirilmez.

hawarkirin : l. İmdat istemek.

hawêr : n. Çember. Merkez denilen durağan bir noktadan aynı uzaklık ve düzlemdeki noktaların meydana getirdiği kapalı eğri.

hawî : r. Kuruntulu. Kuruntusu olan.

hawibûn : l. Kuruntulanmak.

hawîng : n. Barınak. Barınacak yer, ev, yurt.

hawîr : n. Çevre, dolay.

hawîrdor : d. Çepeçevre. Bütün yanlarını kuşatacak tarzda fırdolayı.

hawîrdorkirin : l. Çevrelemek. İçine almak, kuşatmak. Bir konunun sınırlarını çizmek.

hay 1 : n. Haber. Yeni olmuş veya olacak bir olgu üzerinde bilgi, salık, sava.

hay 2 : n. Sezgi.

haybûn : l. Uyanmak. Akli başına gelmek, gözü açılmak.

haydar : r. Haberdar. Haberli, bilgili kimse.

haydarkirin : l. Haber etmek. Haber vermek, bildirmek.

haykîrin : l. Uyarmak. Birinin dikkatini bir şey üzerine çekmek.

heban : n. Tulum. Hayvanın, önyü yarılmadan, olduğu gibi çıkarılmış derisi olup yağ, su gibi sıvılar için kap olarak kullanılır.

hebason : n. Anason. Kokulu tohumu hamur işlerinde ve rakıcılıkta kullanılan bir bitki.

heberman : n. Kurutulmuş nar taneleri.

hebûk : n. Eklem. Vücut kemiklerinin uc uca veya kenar kenara gelip birleştiği yer.

hebûn 1 : n. Varlık. İyi yaşayacak kadar geliri yolunda olma hali. Var olan şey.

hebûn 2 : l. Var olmak. Varlık göstermek.

hecel 1 : n. Gelir. Bir kimseye veya topluluğa belli zamanlarda belli yerlerden gelen para.

hecel 2 : n. Kazanç. Kazanılan şey.

hecîn : n. Hecin. Yürüyüşü hızlı ve iki hörgüçlü bir deve cinsi.

heçî : d. Her kim.

hedan : l. Dinmek. Acı veya tedirginlik veren şeyler so-

na ermek, kesilmek.

hedar : n. Sükun. Durgunluk, dinme.

hedarî : n. Dinginlik. Dingin olma hali.

hedimandin : I. Gömmek. Bir madde yer açıp oraya bir şeyi üstünü örterek veya örtmeyerek yerleştirmek.

hedimîn : I. Gömülme. Gömme işi yapılmak.

hedirîn : I. Sakinleşmek. Yaşamak. Sıkıntısı veya heyecanı geçmek.

hedîn : I. Uslanmak. Uslu olmak.

hefrît : n. Zebella. Pek iri ve korkunç kimse.

hefsar : n. Yular. Hayvanın başlığına veya tasmaına bağlanan ip.

hefşî : n. Ağıl. Koyun ve keçi sürülerinin gecelediği, çit veya duvarla çevrili yer.

heft : r. Yedi. Altıdan bir artık.

hefte : n. Hafta. Birbiri ardınca gelen yedi günlük dönem.

heftemîn : r. Yedinci. Yedi sayısının sıra sıfatı, sırada altıncıdan sonra gelen.

heftêyî : r. Haftalık. Haftada bir yapılan veya çıkan. Haftada bir ödenen para.

heftê : r. Yetmiş. Yedi kere on, altmış dokuzdan bir artık. Altmış dokuzdan sonra gelen sayının adı.

heftêyî : r. Yetmişlik. Yetmiş yaşında olan. Bir şeyden içinde yetmiş tane bulunan.

heftreng : r. Çok renkli.

hege : ge. Eger. Koşul anlamını belirtmek için koşullu cümlelerin başına getirilir.

hej 1 : n. Sallantı. Sallanma işi.

hej 2 : r. Sarsıntı. Sarsılmak eylemi.

hejandin 1 : I. Sarsmak. Zorluca ileri geri kimildatmak. Birinin işini veya esenliğini bozmak.

hejandin 2 : I. Sallanmak. Düzenli bir şekilde ve hep aynı doğrultuda devindirmek.

hejar : r. Yoksul. Geçinmekte pek sıkıntı çeken.

hejarî : n. Yoksulluk. Yoksul olma hali.

hejik : n. Çalı, çırpı.

hejîn 1 : I. Sallanmak. Kendini sallamak. Yerinde iyice oturmuş olmayıp oynatılabilmek.

hejîn 2 : Sarsılmak. Sarsmak işine konu olmak.

hejojî : r. Sarsak. İhtiyarlıktan veya hastalıktan güçsüz kalıp vücudu titrer gibi sarsıla duran.

hejmar 1 : n. Rakam. Sayıları göstermek için kullanılan işaretlerden her biri.

hejmar 2 : n. Sayı. Sayma, ölçme, tartma gibi işlerin

sonunda bulunan birimlerin kaç olduğunu anlatan söz.

hejmarandin : I. Saydırmak. Sayma işini yaptırmak.

hejmarî : n. Sayısal. Sayıya ilişkin.

hejmartin : I. Saymak. Sayıları arka arkaya söylemek.

hejmartî : r. Sayılı. Sayısı birkaçı geçmeyen, şu veya bu sayıyı taşıyan. Sayısı ve zamanı belli.

hejmirin : I. Sayılmak. Saymak işine konu olmak.

hek : ba. Hayret bildiren nida.

hekanî : n. (rêz.) Şart. Başka bir fiilin koşulunu anlatan ve bir fiil ile kısımlarından birleşmiş bulunan kip.

hekimandin : I. Kendisini küfürün konusunu yapan duruma getirmek.

hekimîn : I. Küfretmek. Sövmek.

hektar : n. (Yun.) Hektar. Yüz ar değerinde yüzey ölçü birimi.

helaket : n. Perişanlık. Acınacak hal, bozgunluk, ezginlik.

helamet : n. Nezle. Solunum, sindirim gibi aygıtların içini örten ince zarın yangılanıp sıvı salması.

helan : I. Erinmek. Katı cisim sıvı içine, karışarak sıvı haline geçmek. Katı cisim ısının etkisiyle sıvı hale geç-

mek. Bir şey gitgide azalıp yok olacak hale gelmek.

helandin : I. Eritmek. Erimesini sağlamak.

helaw : n. (Er) Helva. Unlu, yağlı ve şekerli maddelerle ve beli başlı bir şekilde olmayan tatlı.

helawxane : n. Helvahane. En çok helva pişirilmekte kullanılan geniş ve az derin tencere.

helbest : n. Şiir. Vezin, uyak, ses uyumu gibi duygulandırıcı öğelerle süslenmiş olup güzel imgeler taşıyan sanatlı söz.

helbet : d. Elbet. Şüphesiz, herhalde.

helbijar : n. Seçmen. Seçimde oy hakkı olan kimse.

helbijirîn : I. Seçilmek. Seçmek işine konu olmak.

helbijartin : I. Seçmek. Benzerleri arasında hoşça gide-ni almak veya yararlanmak üzere ayrılmak. Benzerleri arasında niteliklerinin yüksekliliğiyle göze çarpan.

helhelok : Kızılçık.

helez : r. Iğınç. Iği çekici.

helehêl : n. Kalabalık. Birleşmiş kimselerin topu. Sayıca çok.

helezûk : n. Tahtaravalli.

helikandin : I. Perişan etmek.

helikîn : I. Perişan olmak.

helist : r. Çürük. Çürümüş olan.

helisîn : I. Çürümek. Türlü etkilerle ve en çok mikrop-ların etkisiyle, kimyasal de-ğişikliğe uğrayarak bozulup dağılmak.

helistîn : I. Terketmek. Bırakmak.

helikopter : n. (Yun.) Heli-kopter. Pervanesi tepesin-de olup dik iniş ve çıkış ya-pabildiği için dar yerlerde kullanılabilen uçak.

helîn : I. Erime işine konu ol-mak.

helîz 1 : n. Bir tür yenilir ot.

helîz 2 : r. Yetişkin. Oldukça yetişmiş, olgunluğa yaklaşt-mış.

helperândin : I. Zıplamak. Zıp-lamak işini yaptırmak veya o biçimde oynatmak.

helperîn 1 : I. Zıplamak. Sev-inçten veya oyun için, bu-lunduğu yerde havaya fırla-mak.

helperîn 2 : I. Ayaklanmak. Ya-salara veya verilen buyruklara karşı gelmek.

helseng : r. Değerli. Değeri olan veya değeri yüksek olan.

helsengandin : I. Değerlen-dirmek. Değer kazandırmak, değerini artırmak.

helsangîn : I. Değerlenmek. Değer kazanmak. Kendisi-ne değer verilmek.

helsûkewt : n. Adet. Bir kim-senin yapmaya alışmış ol-

duğu şey. Topluluk içinde uyulagelen kural, görenek veya töre.

helwestan : n. Duraklama ey-lemi.

helwistgeh : n. Durak. Taşıtlar-ın durmak zorunda olduğu yer.

helwistîn : I. Duraklamak. Kısa bir zaman için veya arada bir durmak.

hema 1 : d. Hemen. Hiç vakit geçirmeden, gecikme-den, çabucak.

hema 2 : d. Çabucak, çabuk olarak.

hema 3 : ba. Öyle istedim anlamında, yargılama soru-suna verilen cevap.

hemam : n. Ters rüzgar.

hemayil : n. Boy muskası.

hember 1 : n. Karşı. Karşıda olan.

hember 2 : r. Karşıt. Birbiriy-le uğraşanların her birine göre öbür taraf.

hemberî : n. Denklik. Eşitlik.

hemberkirin : I. Denkleş-tirmek. Denk hale getirmek.

hembêz : n. Kucak. Açık kol-larla göğüs arası.

hembêzbûn : I. Kucakla-mak. Kucaklama işine ko-nu olmak.

hembêzkirin : I. Kucakla-mak. Kollarıyla sarıp göğüs üstüne bastırmak.

hemet : n. Destek. Yardım.

hemetan : I. Desteklemek. Destek vermek. Birinin, bir işte gücünü artırmak, kolaylık sağlamak.

hemikandin : I. Birini diğerine karşı gücünü denetirmek.

hemikîn : I. Gücünü denemek.

henek : I. Şaka. Gülümseme konu olsun diye, karşısındaki kirmaksızın şaşırtmak veya aldatmak üzere söylenen söz veya davranış.

henekoyî : r. Şakacı. Şaka etmesini seven.

heng : n. Çekişme. Azarlamak, ağız kavgası, birbirine geçmeye çalışma.

hengame : n. Kargaşa. Topluluk içinde düzen bozukluğu veya yasaya saygısızlık.

her : r. Her. Tekil isimlere belirtilen olarak gösterilip birer birer olarak, hepsi anlamını verir.

herbilandin : I. Birbirine geçirip güç çözümler hale getirmek.

herbili : r. Dolaşık. Kolay çözülmeyecek veya içinden çıkılmayacak derecede karışık.

herbillin : I. Dolaşık hale gelmek.

hercar : d. Daima. Her zaman, her vakit. Herdefa. Her kere.

herçend : r. Her ne kadar. Başına getirildiği koşullu cümledeki hükmün doğru veya doğal görüldüğünü, fakat işin bununla bitmesini anlatır.

herdu : r. Her ikisi.

hereşe : n. Tehdit. Birinin gözünü korkutma, gözdağı, örfeme.

hereşedan : I. Tehdit etmek. Gözünü korkutmak, gözdağı vermek, örfelemek.

herê : d. Evet. "Öyledir" anlamında doğrulama veya onama kelimesi. Kimi zaman konuşma arasında, o ana kadar söylenen sözleri pekitmek üzere de kullanılır.

herêkirin : I. Onaylamak. Yapılan her işi doğru veya yerinde bularak kabul etmek.

herêkirî : r. Onaylı. Onaylanmış olan, onaydan geçmiş olan.

herêm 1 : n. Bölge. Herhangi bir nitelik bakımından bir sayılmış ülke, yer veya arazi parçası.

herêm 2 : n. Yöre. Çevreden daha uzaklara yayılan yerler.

herêmî : r. Bölgesel. Bölge ile ilgili veya bir bölgeye özgü.

hergele : n. Hergele. Terbiyesiz ve azılı kimseler için

bir sövgü olarak kullanılır.
hergeleti : n. Hergelelik. Hergelece davranış.
herhal : r. Her halde. Kesinliğe yakın bir ihtimalle.
herhitandin : l. Sürtüşürmek. İki şeyi birbirine sürtmek.
herhitin : l. Sürtüşmek. Birbirine sürtmek.
herijandin : l. Parçalamak. Parçalara ayırmak, parça parça etmek.
herijin : l. Parçalamak. Parçalara ayırmak.
herêne : r. İkcilik. Kararsız, duruksun.
herêneyi : n. İkcim. Kararsızlık. Kararsız olma hali.
herikandin : l. Akıtmak. Akmasını sağlamak, akmasına meydan vermek.
herikîn : l. Akmak. Sıvı maddeler veya pek ince taneli katı maddeler bir yerden daha alçak bir yere doğru gitmek. Art arda ve çok miktarda gelmek.
herî : n. Çamur. Su ile karışıp bulaşır ve içine batılır hale gelmiş toprak, balçık.
heribûn : l. Çamurlanmak. Üzerine çamur sürülmek.
herk : n. Akıntı. Akma eylemi.
herkes : d. Herkes. Kimler varsa hepsi. Olur olmaz kimseler.
herkişkiş : Köpeğe saldırı emri.

herkoyî : r. Akışkan.
hermel : n. Tütsü otu.
hermet : n. Hatun. Bayan anlamında söylenen bir söz.
hertim : d. Her daim. Her zaman.
hertışt : d. Her şey.
herweha : d. Örneğin. Sözgeşi.
herwekî : d. Bunun gibi.
herwist : n. İğne yapraklı, bodur bir ağaç.
heryek : d. Her biri.
herz : n. Sindirim, sindirme. Besinlerin kana geçecek bir hale girmeleri için ağızdan başlayarak bağırsaklara kadar uğradıkları fiziksel ve kimyasal değişmelerin topu.
herze : n. Saçma.
herzeg : r. Düzensiz. Düzeni olmayan veya düzeni bozuk olan.
herzengi : n. Düzensizlik. Düzensiz olma hali veya düzensiz iş.
herzekar : r. Balığ. Döl verme çağına eren, ergin.
herzîn : l. Sindirmek. Yenilen yemeği sindirim aygıtında gereken değişikliklere uğratarak kana geçecek bir hale getirmek.
hesan : n. Bileği taşı. Bilmek için kullanılan aygıt.
hesenî : n. Bir tür üzüm.
hesibandın : l. Saymak, itiba-

ra almak. Önem vermek.
hesibîn : I. Sayılmak. Önem verilmek, itibara almak.
hesin : n. Demir.
hesincaw : n. Araç. Bir işi, bir sanatı başarmada kullanılan aygıt.
hesinkar : n. Demirci ustası. Demir eşya yapan veya onaran.
hesinkarî : n. Demircilik. Demircinin zanaatı.
hesîr : n. Hasır. Sazla veya kabuk, yaprak gibi bir bitki maddesiyle örülmüş taban örtüsü.
hesk : n. Kepçe. Sulu yiyecekleri karıştırmaya, dağıtmaya yarayan uzun saplı, yuvarlak ve derince tahta kaşık.
hest : n. Duygu. Duyabilmek. Gönülde uyanan yankı veya tepki. İyi ve güzel şeyleri duyup sevme.
hestî : r. Duygusal. Hassas. Duygun, duyar, içli.
hestîyarî : n. Hassasiyet. Duygunluk, duyarlık, titizlik.
heşaf : n. Çapalama işi.
heşifandin : I. Çapalamak. Çapa ile toprağı kabartmak.
heşifin : I. Çapalamak. Bir yeri çapa ile kabartmak.
heşiqandin : I. Sokuşturmak. Dar bir yere ite ite sokmak.

Usulcacık araya sokmak.
heşiğin : I. Sokuşturmak. Dar bir yere sokulmak. Usulcacık araya girmek.
heşin : n. Yeşil. Sarı ile mavinin karışmasından meydana gelen ve bitki yapraklarının çoğunda görülen renk. Bu renkte olan. Yetişip kurumamış (Sebze).
heşinayî : n. Yeşillik. Yeşil olma hali. Yeşil bitkileri çok olan yer. Marul, salatalık gibi çiğ yenen sebze. Yeşil ot.
heşinboz : n. Kula. Al ile kır arası bir at donu. Bu renkte olan at.
heşinbûn : I. Yeşermek. Yeşil renk almak. Bitki yaprak sürmek.
heşmetkar : r. Hayran. Hayranlık duyan, tansıyan.
heşmetkarbûn : I. Hayran olmak.
heşmetkarî : n. Hayranlık. Güzel veya büyük bir şey karşısında duyulan beğenme ile karışık şaşma duygusu.
heşt : r. Sekiz sayısı. Yedi den sonra gelen sayının adı.
heştê : r. Seksen. Yetmiş dokuzdan sonra gelen sayının adı.
hetaw : n. Güneş. Gezegenlere ve bu arada yeryuvarlağına ışık ve ısı veren bü-

yük gökcisimi.

hetikandin : I. Rezil etmek. İsteyerek veya istemeyerek birini çok utanacak güç bir duruma sokmak.

hetikî : r. Rezil. Alçak, aşağılık bir duruma düşmüş kimse.

hetikîn : I. Rezil olmak. Çok utangaç bir duruma getirmek.

hetiketî : n. Rezalet. Toplumun duygularını inciten hal.

hetwan : n. Merhem. Deriye sürülerek kullanılan tereyağı kıvamında yağlı ilaç.

heval : n. Arkadaş. Bir işte birlikte bulunanlardan her biri. Huyları ve anlayışları az çok yakın olup tanışarak sevişenlerden her biri.

hevalbend 1 : r. Bağdaşlık. Bağdaşmış bulunan.

hevalbend 2 : n. Ülkedaş. Aynı ülkeye bağlı olanlardan herbiri.

hevalbendî : n. İttifak. Bağdaşma, birleşme.

hevalkar : n. Meslektaş. Aynı meslekten olan.

hevaltî : n. Arkadaşlık. Arkadaş olma hali, arkadaşça yakışır davranış.

hevanî : n. Koleksiyon.

hevelav : r. Karışık. Karışmış olan.

hevbirin : I. Götürüşmek.

hevceng : n. Bacanak. Karı-

ları kardeş olanlardan her biri.

hevdem : n. Akran. Yaşit. Yaşça denk.

hevdeng : n. Uyak. Nazımda mısra sonlarının aynı kelime veya eklerle olmamak üzere aynı sesi vermesi. Kafiye.

hevîr : n. Hamur. Unun az su ile yoğrulmuş hali.

hevîrîn : r. Ekmek ve hamur işleri iyi pişmemiş olmak. Hamursu.

hevîrkar : n. Hamurkar. Ekmekçi fırınlarında hamur yoğuran.

hevîrtiş : n. Ekmek mayası.

hevkar : n. İşbirlikçi. Amaçları ve çıkarları bir olanların kurdukları çalışma ortaklığı.

hevqas : r. Bu kadar. Bu denli.

hevnaş : n. Tanışık. Birbirini tanıyanlardan herbiri.

hevnasî : n. Tanışıklık. Birbirini karşılıklı tanımış bulunan.

hevnaskirîn : I. Tanışmak. Birbirini tanımak.

hevnav : n. Adaş.

hevnîr : r. Yaşit. Yaşları birbirine eşit olan.

hevok : n. Cümle(gr.). Bir hüküm anlatan söz.

hevot : n. Öğrenim. Herhangi bir meslek için gereken bilgileri edinme işi.

hevotin : I. Öğrenmek. Öğrenmesini sağlamak. Eğitmek.

hevpar : n. Ortak. Bir şeyin birden artık iyisi olduğu vakit o iyelerin birbirine oranla herbiri.

hevpeyman : r. Sözleşmeli. Sözleşmeye dayanan.

hevraman : n. Anlamdaş.

hevraz : n. Yokuş. Aşağı tarafında bulunduğumuza göre eğik yol, iniş karşıtı. Rampa.

hevring : n. Kırkma makası. Hayvan tüyünü kesmeğe yarar makas.

hevrik : n. İnat. Direnme, ayak direme.

hevriki : r. İnatçı. Direngen, ayak direyici, direnişçi.

hevrikin : I. İnatlaşmak. Birine karşı direnmek.

hevri : r. Benzer. Şu veya bu niteliği başkasınıniki ile eş olan.

hevrişim : n. İpek. İpekböceği kozaları çözümlenerek çıkarılan çok ince ve parlak tel.

hevrişimî : r. İpekli. İpekten yapılmış veya içinde ipek bulunan.

hevsar : n. Yular. Hayvanın başlığına veya tasmasına bağlanan ip.

hevûri : n. Çepiç. Bir yaşında keçi.

hew : d. Artık. İçinde bulunan durumun veya yapılmakta olan işin yeter olduğunu ya-

hut yeni bir durumun başladığını anlatır.

hewa : n. Hava. Yeryüzünü kaplayan renksiz, kokusuz gaz karışımı.

hewadar : r. Havadar. Havası bol.

hewaketin 1 : I. Yükselmek. Yükselmeye çıkmak.

hewaketin 2 : I. Tırmanmak. Dik bir yere çıkmak.

hewan 1 : I. Sığınmak. Tehlikeden kaçarak güvenilir bir yere sokulmak.

hewan 2 : I. Barınmak. Kaçınılan şeylerden korunmak için bir şeyi siper edinmek.

hewan 3 : I. Rahat durmak.

hewandin : I. Barındırmak. Barınmasını sağlamak.

hewce : r. Muhtaç. Kendisine bir şey gerek olan, gereksinli.

hewcebûn : I. Muhtaç olmak. Gereksinim duymak.

hewcekirin : I. Muhtaç etmek. Bir şeye gereksinim duymasına yol açmak.

hewceyî : n. Gereksinim, gereksinme.

hewdel : n. Bulama. Yemiş sıklıklarını kaynatıp dövülmesiyle elde edilen koyu pekmez.

hewdilandin : I. Bulandırmak. Bulanmasına meydan vermek. Bulanmasını sağlamak.

hewdilîf : r. Bulanık. Bulanmış olan, duru olmayan.

hewdilîn : l. Bulanmak. Bulanma işine konu olmak. Duruluğunu yitirmek.

hewî : n. Kuma. Aynı erkeğe varan kadınların birbirine göre adı.

hewîn 1 : l. Barınmak. Kendisini barındırmak.

hewîn 2 : l. Usanmak. Uslu olmak.

hewîng : n. Barınak. Barınılacak yer, barı.

hewl 1 : r. Şaşı. Gözlerinin doğrultusu koşut olmayıp yakınsak veya iraksak bir durumda bulunan.

hewl 2 : n. Gayret. Çaba, çalışma isteği.

hewl 3 : n. Kayırma. Korunarak başarısını sağlama, elinde tutmak.

hewl 4 : n. Dolay.

hewibûn : l. Şaşılaşmak. Şaşı hale gelmek, şaşı olmak.

hewldan 1 : l. Gayret vermek.

hewldan 2 : Kayırmak. Koruyarak başarısını sağlamak, elinden tutmak. Birini, başkalarının veya işin zararı pahasına tutmak. İltimas etmek.

hewlî : n. Şaşılık. Şaşı olma hali.

hewrezan : n. Uçurum. Yukardan bakıldığına göre dik ve derin yamaç.

hewş : n. Avlu. Binanın ortasında, üstü açık olan veya yanibaşında duvarla çevrilmiş bulunan yer.

hewt 1 : n. Küvet. Leğen hizmetini gören kaplar.

hewt 2 : n. Taştan su yalağı.

hewtik : n. Küçük su yalağı.

hey : d. Nasılsa. Herhangi bir neden dolayısıyla veya pek bilinmeyen bir nedenle.

heya : Ta ki, vakta ki, kadar.

heyam : d. Dönem. Başı sonu belli zaman süresi.

heyber : n. Varlık. Var olan şey.

heyde : n. Bağırarak söylenen söz.

heydedan : l. Nara atmak. Bağırarak ses çıkarmak veya söz söylemek.

heyf 1 : n. Esef. Acınma, yerinme.

heyf 2 : n. Öç. Kendisine kötülük edene kötülük etme isteği ve işi.

heysitandin : l. Öç almak.

heyifandin : l. Esef ettirmek.

heyifin : l. Esef duymak, acı-mak.

heyirandin : l. Şaşalatmak. Şaşkın bir duruma düşürmek.

hetaw : r. Şaşkın. Ne yapacağını bilmeyecek derecede düşünce karışıklığına uğramış.

heyirîn : l. Şaşırmak. Bir tür-

- lû doğrusunu veya gerek olanı ayırt edemez hale gelmek.
- heyîn** : n. Varlık. Var olan şey.
- heyla** : ba. Hakaret, küfür sözcüklerini başına getirilerek pekişmesini sağlamak için söylenen söz.
- heylo** : b. Ya, sahi gibi şaşkınlıktanlatır.
- heyr** : n. Şaşma. Umulmayan, beklenmeyen oluş yolu anlaşılmayan bir olgu karşısında düşünce karışıklığına uğrama.
- heytehol** : n. Şamata. Gürültü, patırtı.
- heyv 1** : Ay. Yeryuvarlığının biricik uydusu olan gezegen.
- heyv 2** : n. Ay. Yılın on iki bölümünden herbiri.
- heywax** : ba. Eyvah. Beklenmedik kötü veya hoş gitmeyen bir haber veya olay karşısında duyulan acınmayı anlatır.
- hezar** : r. Bin. On kere yüz, dokuz yüz doksan dokuzdan bir artık.
- hezkirin 1** : l. Sevmek. Sevgisi olmak. Çokça hoşlanmak.
- hezkirin 2** : l. İstemek. Gerek olmak, istek duymak.
- hê** : ba. Ne var, ne oluyor anlamında kullanılır.
- hêc** : r. Azgın. Azmış olan.

- hêcbûn** : l. Azgınlaşmak. Azmak. Taşkınlıkta ileri gitmek. veya kötülük artmak.
- hêcî** : n. Azgınlık. Azgınca davranış. Azgın olma hali.
- hêçan** : n. Deneme. Denemek eylemi. Kesin bir sonuca varıldığı savını taşımayan bilimsel eser veya yazı.
- hêçandin1** : l. Denemek. Gereken niteliği taşıyıp taşımadığını anlamak için bir şeyi kullanmak veya bir kimseyi işe sürmek.
- hêçîn** : l. Denemek. Denemek işine uğratılmak.
- hêdî** : d. Yavaş , acele etme anlamında bir söz.
- hêdibûn** : l. Yavaş olmak.
- hêdika** : d. Yavaşça. Öldüğü yavaş, usulca.
- hêdikirin** : l. Yavaşlatmak. Yavaşlamasını sağlamak.
- hêgîn** : n. Yetenek. Dışardan gelen bir etkiyi alabilme gücü.
- hêj** : d. Daha. Şimdiye kadar, henüz. Olana katarak, olana katmak üzere. Sıfatların başlarına getirildiği zaman bunların anlamına, başka bir şeye göre aşkınlık katar.
- hêja** : r. Değerli. Değeri olan veya değeri yüksek olan.
- hêjabûn** : l. Değerlendirmek. Değerli olma hali.

h k : n. Yumurta.

h kan  : r. Oval. Yumurtamsı.

h ker n : n. Tavada yumurta.

h kkirin : l. Yumurtlamak. Yumurta yapmak.

h l : n. Y re.  evreden daha uzaklara yayılan yerler. Taraf.

h lan : l. M saade etmek. İzin vermek.

h lbet : r.  aşk n.

h lbeti : n.  aşk nlık.  aşk n olma hali veya  aşk nca davranış.

h llik : n. Haya. Erkeklik bezi.

h llistin : l. Bırakmak. Bir işi başka bir zamana atmak veya başkasına ge irmek. Bir alışkanlıktan veya işten vazge mek.

h llisti : r. Bırakılmış, kullanılmayan.

h li : r. Y resel. Bir y reye, bir yere  zg  olan, mahalli.

h lin : n. Yuva. Kuşların yumurtlayıp yavru  ıkarmak veya yavrulamak  zere kendilerine hazırladıkları barınak.

h man : n.  ge. Bileşik bir şeyi meydana getiren yalın  eylerden her biri.

h min : n. Durgunluk, dinme, dinginlik. S kuret.

h ncet : n. Bahane. Bir şeyin ger ek sebebini gizleyerek ileri s r len s zde sebep.

h ncetb n : l. Bahane edilmek.

h ncetkirlin : l. Bahane etmek.

h ran : l.  g tmek. Un hali-

ne getirmek.

h rand n : l.  g tt rmek.  g tme işini yaptırmak.

h rivand n : l. G  ertmek.   k rtmek.

h rivtin : l.   kmek.  zerinde bulunduğu yere yıkılmak.

h rin : l.  g t lmek.  g tme işine konu olmak.

h rs : n.  fke. İnsanı inciten veya yarasına dokunan bir olay karşısında i inde duyduğu ve kendisini sert davranışlara zorlayan kanaşma.

h rsand n : l.  fkelendirmek.  fkelenmesine yol a mak, kızdırmak.

h rsb n : l. Kızmak,  fkelenmek.

h rsin : l.  fkelenmek.  fkeleli hale d şmek, kızmak.

h rsoyi : r.  fkeleli.  fkelenmiş, kızgın.

h rtin : l.  g tmek. Un haline getirmek.

her  : n. Hatmi  i eği.

h rwist : n. İgne yapraklı, bodur bir ağa  cinsi.

h san 1 : r. Kolay. Sıkıntı  ekmeden, yorulmadan yapılabilen.

h san 2 : r. Basit. D md z, hi  bir  zelliği olmayan, bayağı, sıradan.

h san 3 : r. Yalın.  zerine başka şeyler katılmamış

bulunan.

hêsanbûn : I. Kolaylaşmak. kolay hale gelmek. Yapılmakta olan işin sonuna yaklaşmak.

hêsanî 1 : n. Kolaylık. Kolay olma hali.

hêsanî 2 : n. Basitlik. Basit olma hali.

hêsanî 3 : n. Yalınlık. Yalın olma hali.

hêsankirin : I. Kolaylaştırmak. Kolay hale getirmek, güçlüklerini ortadan kaldırmak, sonuna yaklaştırmak.

hêsın 1 : n. Madde. Uzayda yer dolduran varlık.

hêsın 2 : n. Öz. Bir şeyin temel ögesi.

hêsibes : n. Kaygı. Kötü bir sonuca varılacak korkusuyla duyulan üzüntü.

hêstir 1 : n. Gözyaşı.

hêstir 2 : n. Katır. Eşekle kışrağın birleşmesinden meydana gelen melez hayvan.

hêşa : n. Aygır. Damızlık erkek at veya birleşme zamanı olan erkek eşek.

hêvî 1 : n. Dilek. Bir kimse'nin dilediği bir şey.

hêvî 2 : n. Umut. Umulan şey. Ummaktan doğan iç ferahlığı.

hêvidan : I. Umutlandırmak. Umut vermek, umutlandırmak.

hêvidar : r. Umutlu. Umudu

olan, umut besleyen.

hêvikirin 1 : I. Ummak. Olması arzu edilen şeyin olacağını beklemek.

hêvikirin 2 : I. Dilemek. Yapılması kendi elinde olmayan bir şeyin olması istediğinde bulunmak.

hêw : n. Nem. Hafif ıslaklık. Havada su buharı .bulunan hali.

hêwbûn : I. Nemlenmek. Nemi hale gelmek.

hêwirandin : I. Barındırmak. Barınmasını sağlamak.

hêwirin : I. Barınmak. Eğleşmek için yer veya elverişli koşullar bulmak.

hêwî : r. Nemli. Nemi olan, az ıslak.

hêwikirin : I. Nemlendirmek. Nemletmek. Nemli hale getirmek.

hêz 1 : n. Tugay gücünde bir askeri birlik. Alayla tümen arasında bir birlik.

hêz 2 : n. Güç. Dinginliği devime veya devimi dinginliğe çeviren etken, direnci kıran veya direnç doğuran özellik.

hi : b. Bir soru edatı.

hibîr : n. Mürekkep. Yazı yazmakta kullanılan, türlü renklerde sıvı boya.

hibîrbûn : I. Mürekkeplenmek. Mürekkep sürülmek.

hibîrîn : r. Mürekkepli. Mürek-

kebi içinde bulunan.

hibirkirin : I. Mürekkeplemek. Mürekkep sürmek.

hijdeh : r. On sekiz sayısı.

hikûmet : Hükümet.

hılanîn 1 : I. Kaldırmak. Alıp başka yere götürmek.

hılanîn 2 : I. Alıkoymak. Bir süre için bir yerde tutmak.

hılanîn 3 : I. Saklamak. Görülmesin diye ortadan kaldırmak. Birine vermek üzere ayırmak.

hilavêtin : I. Fırlatmak. Yerinden dışarıya uğratmak.

helawistin : I. Asmak. Bir şeyi yüksek bir yere iliştip sarkıtmak.

hilawistî : r. Asılı. Asılmış olan.

hilberan : I. Üretmek. Yaşamı olan şeyleri birbirinden çıkarıp çoğaltmak.

hilberandin : I. Üretmek. Üretme işini yaptırmak.

hilberî : n. Ürün. Bitkilerden veya hayvanlardan elde edilen yararlı şey.

helberîn : I. Üretmek. Bir şey üretilmek. Üretime konu edilmek.

helbirînî : n. Üretim. Bitkilerden ve hayvanlardan ürün sağlama işi.

hilçenandin 1 : I. Ürkmesine. Ürkmesine neden olmak.

hilçenandin 1 : I. Ürkütmek. Ürkmesine neden olmak.

hilçenandin 2 : I. Ördürmek.

Örme işini yaptırmak.

hilçenîn 1 : I. Örülmek yoluyla onarılmak.

hilçenîn 2 : I. Ürkemek. Korkup sıçramak.

hildan 1 : I. Kaldırmak. Kalkmak işini birine veya bir şeye yaptırmak.

hildan 2 : I. Yükseltmek. Yükselme çıkarmak.

hildandin 1 : I. Yükselme çıkarma işini yaptırmak.

hildandin 2 : I. Kaldırmak. Kalkmak işini yaptırmak.

hilfirandin : I. Fırlatmak. Yerinden dışarı uğratmak.

hilfirîn : I. Fırlatmak. Bir şey, olduğu gibi yerinden ayrılıp hızla bir yana atılmak.

hilgavtin : I. Kaldırmak. Tutup yükseğe çıkarmak.

hilgirtin 1 : I. Yüklemek. Kendi üzerine yüklemek.

hilgirtin 2 : I. Sırtlanmak. Sırtına alıp yüklemek.

hilgirtin 3 : I. Arkalamak. Arkasına almak.

hillk : n. Esas. Bir iş veya sözde doğru şekil.

hilî 1 : n. Üvey. Öz olmayan.

hilî 2 : n. Zamanında önce doğan.

hilkehillk : r. Soluk soluğa olma durumu.

hilketin 1 : I. Yukarı çıkmak.

hilketin 2 : I. Yükseltmek. Yükselme çıkarmak.

hilketin 3 : I. Tımanmak. Dik

bir yere çıkmak. Yokuş yukarıya doğru çıkmak.

hilkirin : I. Sökmek. Bir şeyi, sıkıca yerleşmiş olduğu yerden çekip ayırmak.

hilkışandin 1 : I. Kopartarak çekmek, kopartmak için çekmek.

hilkışandin 2 : I. Tırmandırmak.

hilkışan 1 : I. Yukarıya tırmanmak, tırmanarak çıkmak.

hilkışan 2 : I. Çekilerek sökülme. Sökmek işine konu olmak.

hilkışın 1 : I. Yerinden sökülme. Sökülme.

hilkışın 2 : Yukarısına varmak. Yokuş tırmanmak.

hilm 1 : n. Buhar. Isı etkisiyle sıvıların ve bazı katıların geçtikleri gaz hali.

hilm 2 : n. Soluk. Ciğerlere alınıp verilen hava veya ciğerlere hava alıp verme, nefes.

hiloq : n. Bademcik. Boğazın iki yanında birer tane bulunan ve badem biçiminde olan bez.

hilperandin : I. Zıplamak. Zıplama işini yaptırmak veya o biçimde oynatmak.

hilperin : I. Zıplamak. Sevinçten veya oyun için bulunduğu yerde havaya doğru fırlamak.

hilpesartin 1 : I. Dayamak. Bir

şeyi bir yere dokunur duruma getirerek öylece bırakmak.

hilpesartin 2 : I. Yaslanmak. **hilpesarti** : r. Dayalı. Dayanmış durumda duran şey.

hilû : n. Erik. Kabuğu ince, sarıdan kırmızıya ve mora kadar türlü renkte, tadı mayhoş veya tatlı, eti sulu, tek ve sert çekirdekli yemiş.

hilweşan 1 : n. Silkinme, çırpma eylemi.

hilweşan 2 : n. Silkme. Silkme eylemi.

hilweşandin 1 : I. Silkmek. Bir şeyi üstündeki şeyleri düşürmek için sallamak.

hilweşandin 2 : I. Çırpamak. Hızla ve kesik kesik silkelemek.

hilweşin : J. Silkinmek. Silklenmek. Üstünü silkmek.

him 1 : ba. Birden artık eylem veya şeyin ve daha çok, karşıt olanları anlatan kelimelerin başına getirilir.

him 2 : ba. Konuşulanı anlama konusunda çıkarılan onama sesi.

himên : I. Üzüntü sonucu derinden nefes vermek.

hin 1 : r. Biraz. Azıcık.

hin 2 : r. Bazıları. Birtakım, kimisi.

hinar : n. Nar. Çiçekleri büyük ve parlak kırmızı renk-

te, sert bir kabukla örtülü, tepesi çanaklı , içinde çok sayıda yan yana dizili, sarı kırmızımtırak ve sulu taneler taşıyan yemiş.

hinare 1 : n. Mesaj. Önemli bir kişinin duyurulmak üzere belirli bir topluluğa yazdığı mektup ya da çektiği telgraf.

hinare 2 : n. Havale. Banka, postahane ve benzerlerinin aracılığıyla gönderilen para.

hinarik : n. Elmacık. Yüzün yanakla göz arasında bulunan, az çok çıkıntılı kısmı.

hinav : n. İç organlar.

hincan : n. Sırlı su küpü.

hincinin : l. Çakmak. Dış çakması.

hind : n. Yan. Sağ ve solun ortak adı.

hindam : n. Karşı. Bir şeyin esas tutulan yüzünün ilerisi.

hindav 1 : n. Yön. Bir şeyin yüzlerinden herhangi birinin baktığı yan.

hindav 2 : n. Doğru. İstikamet.

hindik : r. Az. Alışılmış bulunan, umulan veya gereken miktarı doldurmayan, çok karşıtı.

hindikayî : r. Az olma hali.

hindikbûn : l. Az gelmek, yetmemek. Yetmemek hali.

hindirû : n. İçeri. İç yan. Dış

karşıtı.

hindirûyî : r. İç. Bir şeyin sınırlarını aşmayan.

hine : n. Kına. Kına ağacı denilen bir bitkinin yaprak tozu olup parmak ve saçlarda kırmızımtırak bir renk bırakan toz.

hinek : r. Birazcık. En az, azın azı.

hineklin : l. Kına yakmak. Kınayı çamur yapıp boyanacak yere sıvamak.

hingavtin 1 : l. Değmek. Aralık kalmayacak kadar bir yere yaklaşmak.

hingavtin 2 : l. Dokunmak. Hafifçe değmek, el sürmek, elle tutmak.

hingil : n. Kulp. Kapıları, sap gibi düz değil de az çok halka biçiminde olan tutacak yer.

hingiv : n. Bal. Arıların bitki ve çiçeklerden topladıkları balözünden yapıp kovanlarındaki petek gözeneklerine doldurdukları ve rengi beyazdan esmere kadar değişen koyu ve tatlı madde.

hingivîn 1 : r. Ballı. İçinde bal bulunan.

hingivîn 2 : l. Dokunmak. Dokunmak işine konu olmak.

hingî 1 : n. O zaman.

hingî 2 : d. O kadar.

hingüfisk : n. Yüzük. Parmağa

geçirilen süslü halka.

hingür : n. Vakit. Özel zaman."Sabah vakti gibi".

hir : r. Soylu. Öteden beri temiz tanınmış aileden.

hirç : n. Ayı. Boz cinsi bulunan iri gövdeli bir hayvan.

hirîq : Hüngür.

hirî : n. Yün. Koyun tüyü.

hiriyîn : r. Yünlü. Yünden yapılmış, yün kumaş.

hirmî : n. Armut. Armut ağacının tatlı, suluca, yumuşak ve ufak çekirdekli meyvası.

hisandin 1 : l. Dinlemek. İşitmek üzere kulak vermek. Birinin sözünü , öğüdünü kabul edip gereğince davranmak.

hisandin 2 : l. Duyurmak. Duymasını sağlamak.

hishisandin : l. Dikkatle dinlemek.

hiskirin : l. İşitmek. Kulakla duymak.

hiş 1 : n. Bellek. Öğrenilmiş veya baştan geçmiş bir şeyi zihinde tutma yetkisi.

hiş 2 : n. Dikkat. Duyguları, düşünceleri bir şey üzerinde toplama, bir şey üzerinde uyanık davranma.

hiş : ba. Sus anlamında bir emir.

hişar : n. Kimi kimsesi kırana uğramış, soyu batmış.

hişk 1 : r. Katı. Üzerine parmak basıldığı zaman bası-

lan yeri çökmeyen veya az çöken.

hişk 2 : r. Kuru. Saklanmak üzere kurutulmuş, taze ve yeşil karşıtı. Döşenmemiş, çıplak.

hişk 3 : r. Sert. Kolay kesilmez veya zor çiğnenir, gevrek karşıtı. Etkisi zorlu olan, hafif karşıtı, kolay dayanılmayan. Yumuşak karşıtı. Gönül kırıcı.

hişkayî 1 : n. Sertlik. Sert olma hali veya sert davranış.

hişkayî 2 : n. Kuruluk. Kuru olma hali.

hişkayî 3 : n. Katılık. Katı olma hali.

hişkbûn 1 : l. Katılaşmak. Katı hale gelmek.

hişkbûn 2 : l. Kurumak. Yaşlılığını kaybederek kuru hale gelmek.

hişkbûn 3 : l. Sertleşmek. Sert bir hal almak.

hişkeber : n. Kurusıkı. Kurşunsuz olarak yalnız barut üzerine bastırılan sıkı.

hişkkirin 1 : l. Kurutmak. Suyunu ve yaşlılığını giderip kuru hale getirmek.

hişkkirin 2 : l. Katılaştırmak. Katı hale getirmek.

hiştin 1 : l. Esirgemek. Esirgemek işine konu olmak.

hiştin 2 : l. Bırakmak. Bir işi başka bir zamana atmak. Uğraşmaz olmak, artık uğ-

- raşmamak, sınır geçirmek, döndürmek. Bir alışkanlıktan veya bir işten vazgeçmek.
- hiştin 3** : I. Müsaade etmek. İzin vermek. Birini bir şey yapmada özgür kılmak. Yol vermek.
- hişyar 1** : r. Uyanık. Uyumuyan. Gözü açık, akli başında. İyi çalışıp iyi yaşamasını bilen
- hişyar 2** : r. Bilinçli. Eleştirimli bir şekilde, kendi erkinliğinin farkında olan.
- hişyar 3** : r. Açık göz. Uyanık davranıp çıkarını sağlayan, fısattan kurnazca yararlanmasını bilen.
- hişyarbûn 1** : I. Uyanmak. Uykudan halinden çıkmak. Akli başına gelmek, gözü açılmak.
- hişyarbûn 2** : I. Ayılmak. Kendine gelmek, dalgınlıktan kurtulmak.
- hişyarî 1** : n. Uyanıklık. Uyanık olma hali, akıllılık.
- hişyarî 2** : n. Bilinçlilik. Bilinçli olma hali.
- hişyarî 3** : n. Açık göz lülük. Açık göz olanın hali, açık gözce davranış.
- hişyarkirin 1** : Uyararak. Birinin dikkatini bir şey üzerine çekmek.
- hişyarkirin 2** : I. Uyandırmak. Uyanmasına yol açmak.
- hitik** : n. Kötük. Değnekle

atılan dayak.

- hizir** : n. Düşünce. Düşünme eylemi.
- hizirandin** : I. Düşündürmek. Düşünmesine yol açmak.
- hizirin** : I. Düşünmek. Zihinden geçirmek. Bir sonuca varmak gereğiyle incelemek, karşılaştırma gibi zihin işlemlerinden geçirmek.
- hiç** : d. Hiç. Olumsuz olan ve olumsuzluk anlatan cümlelerin bu halini kesinleştirir. Varlığı olmayan veya yok denecek derecede önemsiz olan şey.
- hiçayî** : n. Hiçlik. Hiç olma hali.
- hiçlet** : n. Tikinti. Tiksinme eylemi.
- hiçletkirin** : I. Tiksinmek. Bir şeyi kötü, iğrenç veya aşağılık bularak ondan uzak durma duygusuna kapılmak.
- hiçloto** : d. İlla. İlle. Ne olursa olsun.
- hîm 1** : n. Temel. Bir yapının, sağlam dayanak bulunca ya kadar toprak içinde aşağıya doğru uzatılan dip duvarları. Dayanak. Bir şeyin gelişi için gereken ilk öğeler.
- hîm 2** : r. Esas. Bir iş veya sözde doğru şekil. Ana, temel, başlıca, asil.
- hîmdar** : n. Kurucu. Bir kurumun, bir işin kurulmasına, meydana gelmesine ön

ayak olan kimse.

hîn 1 : r. Yatkın. Alışılmış olup bir işi iyi beceren.

hîn : r. Alışkın. Bir şeyi yapmaya alışmış olan.

hînbûn 1 : l. Alışmak. Bir şeyi tekrar ede ede onu kolaylıkla yapabilme yetisini edinmek. Yadırgamaz hale gelmek. Uyar hale gelmek.

hînbûn 2 : l. Kavramak. Her yönünü anlamak.

hînbûn 3 : l. Öğrenmek. Yetenek kazanmak.

hîndar : n. Uygulayıcı. Uygulayan, gereğini yapan.

hîndarî 1 : n. Uygulama. Bir düşünceyi, bir kuramı gerçekleştirme işi.

hîndarî 2 : n. Alıştırma.

hînijîn : l. Uykulamak. Oturduğu yerde uykuya dalıp dalıp uyanır olmak.

hînik : r. Serin. Az soğuk, ılık ile soğuk arası.

hînkayî : n. Serinlik. Serin olma hali.

hînkûn : l. Serinlenmek. Serinlik duymak.

hînikkirin : l. Serinletmek. Serinlik vermek.

hînkâr : r. Öğretici. Öğretici niteliğinde olan.

hînkârî : n. Öğreticilik. Başkalarına öğretme işi.

hînker : n. Alıştırma. Bir işe bir şekilde alışmak için yapılan veya yaptırılan çalış-

ma.

hînkirin 1 : l. Öğretmek. Öğrenmesini sağlamak.

hînkirin 2 : l. Kavramak. Kavramasını sağlamak.

hînkirin 3 : l. Alıştırmak. Başkasının bir şeye alışmasını sağlamak, başkasının bir şeye alışmasına yol açmak.

hîren : l. Kişnemek. At sesi çıkartmak.

hîrîn : l. Kendisi kişnemek.

hîşan : n. Doldurmak. Doldurmak eylemi.

hîşandin : l. Doldurmak. Doldurmasını sağlamak. Doldurmasına yol açmak.

hîşayî : r. Dolmuş. Boş yeri kalmamış.

hîşîyan : l. Doldurmak. Dolu bir hale getirmek.

hît : n. Kıl keçisi.

hîvazkar : n. Örucü. Kumaşın yırtığını veya deliğini belli olmayacak biçimde ören kimse.

hîvaztin : l. Örmek. Kumaşlardaki delikleri elde iplikle besleyerek kapatmak.

hîz : r. Kötü niyetli. Kötücülük.

hîzar : n. Patiska.

hîzî : n. Kötü olma durumu.

ho : ba. Hey. Küçüklere veya kendisine eşit olanlara seslenmek veya onların dikkatini çekmek için söylenir.

hodan : l. Sese yanıt vermek.

hogiç : n. Bir yaşındaki koç.

hogir 1 : r. Dost. Birinin iyiliğini isteyen, onu içten seven kimse.

hogir 2 : n. Ahbap. Senli-benli dost.

hogirî 1 : n. Ahbaplık. Senli-benli arkadaşlık ve dostluk.

hogirî 2 : n. Dostluk. Dost olma hali, dostça davranış.

hokirin 1 : l. Haylamak. Öküz, at gibi koşum hayvanlarını sürmek.

hokirin 2 : l. Seslenmek. Sesini çıkarmak.

hol 1 : n. Aralık. Evin iki bölümü veya iki oda arasındaki dar geçit.

ho! 2 : n. Ortalık. Bulunulan yer ve çevresi.

hol 3 : n. Salon. Birçok kimselerin oturup toplandı yapabileceği geniş oda.

holik 1 : n. Kulube. Bir yeri bekleyenini oturup beklemesine veya yatmasına yarayan küçük konut.

holik 2 : n. Çardak. Ağaç dallarından çatılmış gölgelik.

hoste : n. Usta. Bir zanaat gereği gibi öğrenmiş olan ve kendi başına çalışabilen kimse.

hosteyî : n. Ustalık. Usta olma hali. Beceriklilik.

hov : r. Yabanıl. İlkel halinde kalan bitki. İnsana alışmamış evcil olmayan hayvan. Hayvan gibi ilkel kalmış ve-

ya ancak pek ilkel bir uygarlığa erişmiş insan.

hovani : n. Yabanlık. Yaban olma hali veya yabanice davranış.

hovîti : n. Vahşet, yabanilik.

hovjiyan : n. Yabanıl yaşam.

hoy : n. Koşul. Bir işin olabilmesi için eldeki olanaklara koşulması ileri sürülen gerekçelilik.

hoz : n. Toplum. Bir arada bulunan, nitelikleri bakımından bir bütün meydana getiren canlıların toplu.

hozki : r. Toplumsal. Toplumla ilgili, topluma ilişkin.

hun : n. Öreme. Örmek işi.

hunandin : l. Örmek. İplik, saz biçiminde ince uzun şeylerle elde edilen giysi, ağ, tentene, hasır gibi yapılar meydana getirmek. Telleri birkaç bölüğe ayırıp birbirine geçirmek yolu ile dağınıklıktan kurtarmak (kız saç).

huner : n. Fen. Maddi sonuçlar elde etmek üzere bilimi uygulama alanına koyan bilgilerin toplu.

hunerî 1 : n. Hüner. İnce ve şaşırtıcı ustalık.

hunerî 2 : Maharet. Beceriklilik, ustalık, el uzluğu, uzluk.

hunermend 1 : r. Hünerî. Hüneri olan. Becerikli, usta, eli uz.

hunermend 2 : n. Sanat kol-
larından birinde başarı
gösteren kimse.

hunerwer : n. Zanaatçı. Her-
hangi bir zanaatı olan kim-
se.

hunerwerî : n. Zanaat. Mad-
deye dayanana gereksi-
nimleri karşılamak üzere
yapılan ve az çok el uzluğu
isteyen iş.

hunrawa : n. Sindirme, sin-
dirim

hûr : r. Ufak. Küçük. Kısa ve
zayıf.

hûrbûn : l. Ufalmak. Büyük-
ken ufak olmak küçülmek.

hûrbûn : l. Düşünmek. Zi-
hinden geçirmek, göz önü-
ne getirmek.

hûremûr : n. Öteberi. Türlü

şeyler ve en çoğu ufak te-
fek şeyler.

hûrîk 1 : n. Bulgur ufağı.

hûrîk 2 : r. Ufarak. Ufakça.
Oldukça ufak.

hûrî : n. Ufaklık. Ufak olma
hali.

hûrkirin 1 : l. Ufaltmak. Bū-
yüğü ufak yapmak, küçült-
mek.

hûrkirin 2 : l. Doğramak. Ke-
serek parçalamak.

hûrnêrin 1 : l. İncelemek. İnce-
lemek işi ve sonucu.

hûrnêrin 2 : n. Araştırma. Ara-
ştırma eylemi.

hûrzî : n. Bir çeşit halk oyunu.

hût : n. Ejderha. Türlü biçim-
lerde tasarlanan korkunç
bir masal canavarı.

icac : n. Fırtına. Zorlu rüzgar.

ihîen : l. İhlamak. Yorgunluktan "ih ih" diye inler gibi sesler çıkarmak.

incas : n. Erik. Kabuğu ince, sarıdan kırmızıya ve mora kadar türlü rente, tadı mayhoş veya tatlı, eti sulu, tek ve sert çekirdekli yemiş.

ingirandin : l. Alındırmak. Alınmasına neden olmak.

ingirî : r. Alınan. Alınma huyunda olan veya alınmış olan.

ingirîn : l. Alınmak. Bir sözü, bir davranışı kendisine kar-

şı olduğunu sanarak incinmek veya öfkelenmek.

ingışk : Dürtme. Dirsekle hafif hafif vurmak uyarmak.

inteint : n. İniti. İnleme sesi.

inteintkirîn : l. İnlemek. Yavaşça, ağlar gibi dokunaklı ses çıkarmak.

İstekan : n. Bardak. Su, şerbet gibi şeyleri içmek için kullanılan, sırçadan veya topraktan kap.

İstan : b. Yer, memleket, ülke anlamını vermek üzere isimlerin ardına getirilen yapım eki.

İdane : n. Protesto. Herhangi bir davranışın haksız görülerek onanmamasını bildiren açıklama.

İdanebûn : I. Protesto olmak.

İdanekirin : I. Protesto etmek.

İq : ba. Tikslenme bildirir bir söz.

İn : n. Cuma. Haftanın altıncı günü, perşembe ile cuma arasındaki gün.

İroj : n. Bugün. İçinde bulunmakta olduğumuz gün.

İsal : n. Bu yıl. İçinde bulunduğumuz yıl.

İsk 1 : n. Hıçkırık. Mide dolgunluğu veya sinir hali dolayısıyla ve istemsiz olarak diyagram kasının kasılmasıyla hava akciğerlere geçerek boğazdan çıkan ve düzgün aralıklarla "hık hık" diye tekrarlanan ses.

İsk 2 : n. İsilik. Fazla terlemek-

ten vücutta meydana gelen ufak ve pembe kabartılar.

İşqan : r. İlik. Soğukla sıcak arası, ne soğuk ne sıcak.

İsot : n. Biber. Taze iken yeşil ve çoğu acı olan meyvası sebze ve baharat olarak kullanılan bitki.

İstekan : Bardak.

İş : ba. Hayret, şaşkınlık bildiren söz.

İşk : n. Düğüm. İplik, ip, halat gibi kolay bükülen şeyleri kıvrıp kendi üzerinde veya birbirine dolayarak meydana getirilen boğum.

İşkdan : I. Düğümlemek. Düğüm yapmak, düğüm yaparak bağlamak.

İşlik : n. Gömlek. Ceket veya yelek altında giyilen dış çamaşır.

İw : ba. Hayret bildirir bir söz.

J

Jafi : n. Çökelek. Yağı alınmış ayranın kaynatılmasıyla elde edilen katık, ekşimik.

Jan 1 : n. Hastalık. Organizmada bir takım değişikliklerin meydana gelmesiyle fizyolojik görevlerinin bozulması hali.

Jan 2 : n. Acı. Dışardan gelen bir etki ile dış organlarda birdenbire duyulan ve o etkinin kalması üzerine gelen rahatsızlık.

Jan 3 : n. Sızı. Hafif ve ince ağrı.

Jandar : r. Acılı. Acısı olan.

Jande : n. Öge. Bileşik bir şeyi meydana getiren yalın şeylerden her biri.

Janoyi : r. Hastalıklı. Ayakta gezdiği halde önemli bir hastalığı olan veya üzerinde hastalık eksik olmayan.

jar 1 : r. Cılız. Çok zayıf ve güçsüz.

jar 2 : r. Sıksa. Pek zayıf ve güçsüz.

jarbûn 1 : l. Cılızlaşmak. Zayıf ve güçsüz düşmek, zayıflamak.

jarbûn 2 : l. Sıksalaşmak. Sıska hale gelmek, sıksa olmak.

Jarê : ba. Yazık anlamında kullanılan bir söz.

jarî 1 : n. Sıksalık. Sıska olma hali.

jarî 2 : n. Cılızlık. Zayıflık, güçsüzlük.

Jehir : n. Ağrı. Organizmaya girince kimyasal etkisiyle fizyolojik görevleri bazan ve miktarına göre canlıyı öldürebilen madde.

Jehirdan : l. Zehirlemek. Öldürmek için ağrı vermek. Bir şeye ağrı katmak.

Jehri : n. Safra kesesi hastalığı.

Jenan : l. Ditme. Yün, pamuk gibi lifli şeyleri tutam tutam ayırıp liflerini seyreltmek.

Jenandin : l. Dittirmek. Ditme işini yaptırmak.

Jendin : l. Ditme işini yapmak.

jev : b. Birinden, birdiğlerinden anlamında birleşik bir söz.

jevbûn 1 : l. Ayrılmak. Ayrılmak işine konu olmak. Kendini ayırmak, uzaklaşmak.

jevbûn 2 : l. Kopmak. Bir yerinden ikiye ayrılmak.

jevketin : l. Bağlantı yerinden

ayrılıp dökülmek.

jevketi : s. Pejmürde. Dağınık.

jevkirin 1 : I. Ayırmak. İki ile daha çok şey arasındaki uzlaşmayı bozmak.

jevkirin 2 : I. Koparmak. Kopmasına yol açmak veya sağlamamak.

jê : d. "O" zamanın "-den" hali.

jêbirin : I. Kaybettirmek. Kaybetmesini sağlamak. Neden olmak.

jêbûn 1 : I. Kopmak. Yerinden olmak.

jêbûn 2 : I. Yoksun olmak.

jêbûrîn 1 : I. Affetmek. Mazur görmek. Bağışlamak.

jêbûrîn 2 : I. Vazgeçmek. Kendi hakkı saydığı bir şeyi artık istemez olmak.

jêcûyin : I. Ondan geçmiş olmak.

jêdîtîn : I. Ondan görmüş olmak.

jêxwarin : Yemek. Birine alacağını vermemek. Birine kendisi için para harcatmak.

jêgerin : I. Vazgeçmek. Kendi hakkı saydığı bir şeyi artık istemez olmak.

jêhatî : r. Becerikli. Elinden iş gelen, tuttuğu işi beceren.

jêhatîti : n. Beceriklilik. Becerikli olma hali.

jêkirin 1 : I. Kesmek. Dip kısmından ayırmak.

jêkirin 2 : I. Koparmak. Daldan toplamak.

jêkuştîn : I. İndirim yapmak. Esas tutarından bir miktarını vermemek.

jêqeran 1 : I. Terketmek. Bırakmak.

jêqeran 2 : I. Caymak. Kararından dönmek.

jêqerandin 1 : I. Bırakmak. Bırakma işini yaptırmak.

jêqerandin 2 : I. Vazgeçirmek. Vaz geçmesini sağlamak.

jêqerandin 3 : I. Caydırmak. Kararından döndürmek.

jêmayî : r. Artık. Bir şey harcadıktan sonra onun artan kısmı. Artakalan. Artarak kalan, geriye kalan.

jêr : n. Aşağı. Bir şeyin alt kısmı.

jêravîn : I. Sakınmak. Birşeyi yapmaktan herhangi bir korku veya düşünce ile uzak durmak.

jêrîn : n. Alt. Bir şeyin yere bakan yanı.

jêrmal : n. Bodrum. Bir binanın yol düzeyinden aşağı kalan kısmı.

ji : b. "den", "dan" anlamında bir ön edat.

jiber : n. Ezber. Bir metni veya sözü aynıyla tekrar ederek bilecek şekilde akılda tutma.

jiberbûn 1 : I. Bellemek. Bellemek işine konu olmak.

Jibêrbûn 2 : I. Dölden olmak.

Jiberçûn : I. Kan, idrar, ye gibi şeyler kişiden gitme.

Jiberxwe : r. Kendiliğinden. Dışardan gelme olmayıp bir şeyin doğmasına bağlı bulunan.

Jibîrkîrîn : I. Unutmak. Aklında kalmamak. Hatıra gelmemek. Hatırdan, gönülden çıkarmak.

Jibo : b. İçin. Konuları amaçlama nedenleme veya özgülleme ilgilerinden biriyle bağlar.

Jicîhkîrîn : I. Yerinden etmek.

Jiderbketî 1 : Güçsüz. Gücü olmayan, gücü yetişmeyen.

Jiderbketî 2 : Takatsız. Argın, dermansız.

Jidêla : d. Yerine. Bir şeyin yerini almak üzere. Başkasının adına.

Jidîl 1 : d. Gerçekten. Gerçek olarak

Jidîl 2 : n. İçtenlikle. Samimi olarak.

Jidîlkîrîn : I. Gerçekten, içtenlikle yapmak.

Jixwe 1 : d. Kendiliğinden. Başka şeylerin etkisi olmaksızın, kendi kendine meydana gelecek. "Bizatihi"

Jixwe 2 : d. İşin gereği olarak, "her halde" gibi cümledeki yargının başka türlü düşünülmediğini anlatır.

Jixwe 3 : r. Doğanın düzeni-

ne ve gereklerine uygun.

Jixwefîhêt : r. İffetli. İffetini koruyan, namuslu, temiz.

Jixwekîrîn : I. Soyunmak. Üstündeki giyisilerin bir kısmını veya hepsini çıkarmak.

Jih : n. Kiriş. Hayvan bağırsaklarından yapılan çalgı teli. Kalburun elemeye, kalburlamaya yarayan esas kısmının örülmesinde kullanılan hayvan bağırsağı.

Jihevbûn 1 : I. Ayrılmak. Ayrılmak işine konu olmak.

Jihevbûn 2 : I. Sökülmek.

Jihevbûn 3 : I. Dağılmak. Parçalanarak yayılmak veya saçılmak.

Jihevkîrîn 1 : I. Dağıtmak. Parçalarına ayırmak.

Jihevkîrîn 2 : I. Sökmek. Kurulmuş bir şeyi parçalarına ayırmak.

Jîmar 1 : n. Sayı. Sayma, ölçme, tartma gibi işlerin sonunda bulunan birimlerin kaç olduğunu anlatan söz.

Jîmar 2 : n. Rakam. Sayıları göstermek için kullanılan işaretlerin herbiri.

Jîmare 1 : Tane. Kendi başına tek bir varlık diye alınan şeyler hakkında sayı birimi olarak kullanılır.

Jîmare 2 : n. Numara. Benzer şeyleri ayırt edebilmek için her birinin üzerine işaret olarak yazılan sayı.

Jimartin : I. Saymak. Bir cinsten kaç parça bulunduğunu anlamak için, bunları birer birer gözden veya zihinden geçirerek bir sayısından başlayarak bir parçada bir sayı artırmak yoluyla bir sonuca varmak.

Jin : n. Kadın. Yetişmiş dişi insan, erkek veya adam karşısı. Analık veya ev yönetimi bakımından gereken erdemleri olan.

Jinap : n. Amca karısı.

Jinbav : r. Üveyana. Öz olmayan anne.

Jinbira : n. Kardeş karısı.

Jinebi : r. Dul. Eşi ölmüş kadın.

Jinxal : n. Dayı karısı.

Jinlti : n. Kadınlık. Kadın olma hali.

Jinti : n. Etti. Kardeş karılarından her birinin ötekine göre adı.

Jiribirin 1 : I. Etkilemek. Etkiye uğratmak.

Jiribirin 2 : I. Kandırmak. Tatlı sözlerle aldatmak.

Jiréketi : r. Sapık. Doğanın gösterdiği yoldan ayrılan. Delice davranışları olan.

Ji : de. "katma olarak", "artık olarak" anlamını verir. Dahî.

Jjo : n. Kirpi. Sırtı dikenli hayvan.

Jin 1 : n. Yaşam. Dirim. Yaşama, yaşayış, yaşama süresi, canlılık, kaynaşma ve kıvıldanış.

Jin 2 : n. Canlılık. Canlı olma hali.

Jindar : r. Canlı. Canlı olan, diri, yaşayan. Yaşayıp yer değiştirebilen yaratık, hayvan.

Jir 1 : r. Akıllı. Gerçeği iyi gören ve ona göre davranan.

Jir 2 : r. Becerikli. Elinden iş gelen, tuttuğu işi beceren.

Jiri 1 : n. Beceriklilik. Becerikli olma hali.

Jiri 2 : n. Akıllılık. Akıllı olma hali, akıllıca iş.

Jiyan : n. Yaşam.

Jiyandin : I. Yaşatmak. Yaşamasını sağlamak veya yaşamasına meydan vermek.

Jiyin : I. Yaşamak. Hayatta olmak. Varlığını sürdürmek. Şöyle veya böyle bir durumda bulunmak.

Jor 1 : n. Bir şeyin üst kısmı. Benzerler arasında üstte bulunan.

Jor 2 : n. Üst. Bir şeyin göğe doğru olan yanı.

Jorin : d. Yukarısı. Yukan kısmı.

K

ka : n. Saman. Ekinin har-
manda parçalanmış sapsarı.

kab : n. Aşık. Ayak bileğinde
bulunan küçük kemiklerden
biri olup baldır kemiği ile ek-
lemleşerek bileğin belli başlı
oynak merkezini meydana
getirir.

kabık : n. Parmak kemikleri.

kabok : n. Diz. Oyluk ile bal-
dırın birleştiği oynaklı bölge
ve özellikle bunun ön yanı.

kad : n. Bahis. Kanısında
haklı çıkacak tarafa bir şey
verilmesini kabul eden söz-
leşme.

kadın : n. Samanlık. Saman
saklanan yer.

kadûn : n. Yağ küpü.

kaxız : n. Kağıt. Üstüne yazı
yazmak için kullanılan ince
yaprak.

kaxızkırı : r. Kağıtlanmış olan.

kahû : n. Marul.

kakil : n. İç. Kabağı olan ve-
ye dışı kabuk durumunda
bulunan yiyeceklerin ka-
bukta ayrı kısmı.

kakirin : l. Samanlamak. Üs-
tüne saman serpmek veya
içine saman katmak.

kal 1 : r. Yaşlı. Yaşlı ilerlemiş

kal 2 : r. Ham. Yenecek ka-
dar olan yemiş.

kalan : n. Kın. Bıçak, kılıç gi-
bi kesici aletlerin kabı.

kalandın : l. İnletmek. İnleme-
sine yol açmak. Çok eziyet
vermek.

kalbûn 1 : l. Yaşlanmak.
Yaşlı ilerlemek, ihtiyarlığı
yaklaşmak.

kalbûn 2 : l. Ham olmak. Ham
durumda olmak.

kalçar : n. Kültür. Bir toplulu-
ğun tinsel özelliğini, duyuş
ve düşünüş birliğini meydana
getiren, gelenek halin-
deki her türlü yaşayış, dü-
şünce ve sanat varlıklarının
topu.

kalçarî : r. Kültürel. Kültüre
değgin, kültürle ilgili.

kalik 1 : n. Ata. Dedelerin ve
büyük babaların her biri.

kalik 2 : n. Bir tür çanak.

kalîn 1 : n. Yaşlılık. İhtiyarlık.

kalîn 2 : l. İnlemek. Yavaşça
ağlar gibi dokunaklı ses çı-
karmak.

kalûmal : n. Öteberi. Türlü
şeyler ve en çok ufak şeyler.

kam : n. Dilek, demek olup.
bir şeyden istediğini ve um-

duğunu elde etmek" anlamında kullanılır.

kamax : n. Kalça. Yandan, bacak üstü ile böğür arasındaki kabarık bölge.

kamaş : n. Ayinga. Kıyılmış tütün..

kambax : r. Viran. Yıkık, harap.

kambaxî : n. Yıkım. Büyük zarar.

kambaxbûn : l. Viraneye dönmek. Yıkıntı haline gelmek.

kambaxkirin : l. Viraneye çevirmek. Yıkıntı haline getirmek.

kamran : r. Mutlu, mesut, bah-tiyar.

kamranî : n. Mutluluk, bahtiyarlık.

kan : n. Ocak. Taş veya maden çıkarılan yer.

kanc : r. Sert. Hiçbir kusuru bağışlamayan, hoşgörüsü olmayan. Gönül kırıcı.

kancî : n. Sertlik. Sert olma hali veya sert davranış.

kanî : d. Hani. Nerede, ne oldu, nerede kaldı. Karşımızdakinin daha önce bildiği bir şeyi kendisine hatırlatmak istediğimizi anlatır.

kanun : n. Banyo. İçinde yıkanılan tekne, yıkama yeri

kar : İş. Çalışma. Yapacak şey. Meslek. Geçinmek veya boş durmak için çalışma.

karandin 1 : l. Çalıştırmak. Çalışmak işini yaptırmak.

karandin 2 : l. Kullanmak. Bir şeyi, yaradığı işe sürmek. Makine veya aletin başına geçip işletmek, yönetmek. Suyuna giderek birinden yararlanmak.

karandî : r. Kullanılmış. Az veya çok bir zaman için başkasının işine yaramış bulunan.

karbidedest : r. Görevli. Görevi olan. Resmî görevi olan kimse.

karbûn : l. Hazır olmak. Hazır hale gelmek.

kardêr : n. İşveren. Ücretli işçi çalıştıran kimse.

kardî : n. Pazi. Yaprakları sebze olarak kullanılan bir bitki.

karesat 1 : n. Bela. Dışardan gelen ve savuşturulması güç olan pek sıkıntılı ve zararlı hal.

karesat 2 : n. Felaket. Büyük zarar ve sıkıntılara yol açan olay veya hal. Musibet.

karêz : n. Mahzen.

kargeh : n. İş yeri. İşçinin iş sözleşmesine göre çalıştığı yer.

karî 1 : n. Tuzla. Tuz çıkarılan yer.

karî 2 : Pazi otu.

karîn : n. İnilti.

karxane : n. Ticarethane.

karkar : n. Sızlanma.
karkarkirin : l. Sızlanmak.
karker : n. İşçi. Başkasının hesabına vücut kuvvetini veya el uzluğunu kullanarak ücretlerine çalışan kimse.
karkeri : n. İşçilik. İşçi emeği.
karkirin 1 : l. Çalışmak. Bir şey meydana getirmek için emek harcamak.
karkirin 2 : l. Kazanmak. Kendi hesabına çalışarak elde etmek.
karkirin 3 : l. Hazırlamak. Hazır hale getirmek.
karmend : r. Görevli. Görevi olan.
karniyar : n. Aday. Herhangi bir görev veya iş için kendini ileri süren veya yetiştirilmekte olan kimse.
karüber : n. İşgücü. Yapacak belli bir şey.
karwan : n. Kervan. Uzak yerlere yolcu ve ticaret eşyası taşımak üzere düzülen yük hayvanı katarı.
karzane 1 : n. Ehil. Bir işin eri, yeteri.
karzane 2 : r. Bilirkişi. Belirli bir işten iyi anlayan kimse.
karzaneyi : n. Ehliyet. Yeterlik, uzluk. Uсталık.
kasık : n. Kase. Kaşıkla içilen şeylerin içine konduğu derin kap.
kasıl : r. Üşengeç. Pek üşenen.

kasılbün : l. Üşenmek. Kendinde bir gevşeklik duyarak bir işi yapmaya isteği olmamak.
kasılı : n. Üşengeçlik. Üşengeç olma hali.
kasılın : l. Üşenmek.
kaş 1 : n. Bayır. Bir dağın doruğuna ulaşan eğik arazi.
kaş 2 : n. Yokuş. Aşağı tarafında bulunduğumuza göre eğik yol, iniş karıştı.
kat 1 : n. Dal. Ağacın gövdesinden ayrılan kollardan herbiri.
kat 2 : n. An. Zamanın bölünmeyecek kadar kısa bir parçası.
kavil : n. Harabe. Eski yapı veya şehir yıkıntısı. Yıkılmış veya yıkılmaya yüz tutmuş yapı veya şehir.
kavılbün : l. Harabe haline gelmek.
kavilkirin : l. Harabe haline getirmek.
kavir : n. Toklu. Bir yıllık kuzu.
kayın : n. Geviş. Gevşeme işi. Çiğnemeye çalışmak.
kayının : l. Geviş getirmek. Bazı hayvanların, yutmuş olduğu yiyeceği midesinden ağzına çıkararak yeneden çiğnemesi.
kebab : n.(Er) Kebap. Doğrudan doğruya ateşe gösterilerek veya kap içinde susuz olarak pişirilmiş et.

kebabkar : n. Kebabçı. Başlıca şiş kebapı yapıp satan aşçı.

kebabkarı : n. Kebabçılık. Kebab, şiş gibi et yemekleri kızartıp satma işi.

kebanî : n. Büyük hatun. Evi yöneten, evin en büyük kadını.

kebantî : n. Büyük hatunun sürdürdüğü görev.

keç : n. Kız. Dişi çocuk. Hiç evlenmemiş dişi insan.

keçanı : n. Kızlık. Kız olma hali. Erdenlik.

keçel : n. Kel.Vücudun kıllı yerinde üreyen bir tür mantarın, kılların dökülmesine neden olduğu bulaşıcı bir hastalık. Bu hastalığa tutularak saçı dökülmüş olan (kimse).

keçeli : n. Kellik. Kel olma hali.

keçelok : n. Keloğlan.

keçilli : n. Üvey kız. Karı kocanın her birine göre öbürünün ayrı bir eşinden dünyaya gelmiş olan kız evladı.

keçin : r. Bakire. Kız. Kızıoğlankız, erden.

keçini : n. Bakiriyet. Bakire olma hali.

ked : n. Emek. Bir işin yapılmasında harcanmış olan beden veya kafa gücü.Uzun ve önemli çalışma.

keddan 1 : l. Emek vermek.

keddan 2 : l. Bitmek. Çıkip yetişmek (bitki, saç, kıl).

keddar 1 : n. Emekli. Belirli bir süre çalıştıktan sonra işi ile ilgisi kesilerek kendisine aylık bağlanmış olan kimse.

keddar 2 : r. Emekdar. Bir görevden uzun bir süre ayrı kalıp o işe emeği geçmiş olan.

keddarî : n. Emeklielik. Emekli olma hali.

kedxwer : r. Emek sömürücüsü.

kedxwerî : n. Emek sömürme işi veya o tür bir davranış.

kedî 1 : r. Evcil. Eve ve insana alışmış olup az çok yararlığı dokunan hayvan.

kedî 2 : n. Uysal. Uymakta güçlük çıkarmayan, yumuşak başlı.

kedîbûn 1 : l. Evcilleştirmek. Evcil bir hale gelmek.

kedîbûn 2 : l. Uysallaşmak. Uysal hale gelmek, uysal olmak.

kedîkîrin : l. Evcilleştirmek.

kedîti : n. Uysallık. Uysal olma hali.

kef : n. Köpük. Çalkalanan veya kaynatılan sıvıların üzerinde meydana gelen hava kabarcıkları yığını.

kefçi : n. Kaşık. Çorba, hoşaf, reçel gibi sulu besinlerin, pilav gibi ufak taneli yi-

- yecekleri ağıza götürmeye yarayan sofraya aleti.
- kefçidang** : n. Kaşıklık. İçinde kaşık, çatal, bıçak gibi şeyler konan kap.
- kefen** : n. (Er) Kefen. Ölüyü sarıp gömdükleri beyaz bez.
- kefenkirin** : l. Kefenlemek. Ölüye kefen sarmak.
- kefgir** : n. Kevgir. Köpük almak, yemek koparmak gibi işlerde kullanılan yayvan ve delikli kap.
- keftar** : n. Sırtlan. Daha çok leş yiyen, kurt boyunda bir hayvan.
- kefteleft** : n. Dalaş. Birkaç kişi arasında yapılan gürültü, boğuşmalı kavga.
- keftelkirin** : l. Dalaşmak. Ağız kavgası etmek
- kehnî 1** : n. Çeşme. Herkesin yararlanması için düzen altına alınarak bir oluktan akıtılan suyun yeri.
- kehnî 2** : n. Pınar. Büyük su kaynağı.
- kehrav** : n. Oğlak çobanı kişi.
- kehreban** : n. Kehribar. Türlü renklerde, yeri saydam taşlaşmış reçine.
- kehrık** : n. Oğlak. Keçi yavrusu.
- kej 1** : n. Tiftik. Kil olmayan keçinin ince, uzun ve parlak olan yünü.
- kej 2** : Kumral.

- kejin** : r. Tiftik. Kil olmayan.
- kek** : n. Ağabey. Bir kişinin kendinden yaşça büyük olan erkek kardeşi. Kardeş olmayan arasında da bir saygı hitabı olarak kullanılır.
- kel 1** : d. İçin için. İçinden, açığa vurmamak.
- kel 2** : n. Kaynama fiili.
- kelan** : l. Kaynamak. Bir sıvı, bulunduğu yerde, sıcaklığı belli bir dereceyi bulunca buhar haline geçerek fokurdamak.
- kelandın** : l. Kaynatmak. Kaynamasını sağlamak.
- kelanî** : n. Pala.
- kelaş** : n. Sandalet.
- kelat** : n. Tahkimat. Bir yeri düşman saldırısına karşı koyabilecek bir hale sokmak için yapılan hendek, siper gibi şeyler.
- kelebest** : n. Kuru çay. Suyu kurumuş çay.
- kelef** : n. Çile. ipek, yün, pamuk gibi her türlü iplik kangalı.
- kelegirî** : r. Ağlamaklı. Ağlayacak hale gelmiş.
- kelegirîbun** : l. Ağlamaklı olmak.
- kelek** : n. Sal. Birçok kalın direk yanyana bağlanarak yapılan, düz ve korkuluksuz ırmak taşıtı.
- kelekvan** : n. Salcı. Sal işle-

ten ve kullanan kimse.

kelem 1 : n. Lahana. Güz ve kış sebzesi olarak yetiştirilen bitki.

kelem 2 : n. Maki. Bodur ağaç.

kelezke : n. Araba. Tekerekli kara taşıtı.

kelh : r. Nadir.

kelhoşk : n. Kale tahkimatı.

kelifandin : l. Mal etmek. Şu kadar masrafla sağlamak.

kelifin : l. Malolmek. Şu kadar masrafla sağlanılmak.

kelij 1 : n. Nüfuz. Sözü geçme, erk.

kelij 2 : n. Etki. Birine veya bir şeye geçirilen ve bir sonuca açılabilen hal.

kelin : l. Kaynamak. Kaynama işine konu olmak.

kelleroq : r. Asabi. Sinirli, çabucak öfkelenen.

kelleroqbûn : l. Asabileşmek. Sinirlenmek. Dokunan veya rahatsızlık veren olgular karşısında davranış dengelessnessine düşmek.

kelleroqî : n. Sinirlilik. Sinirli olma hali veya sinirlice davranış.

kellé : r. Tuzsuz. Tuzu olmayan veya tuzu az olan.

kelk : r. Yarar. Yarayan. Bir şeyin bir işte kullanıldığı vakit verdiği iyi sonuç.

kelmêş : n. Üvrez. Sivrisineğe benzer bir böcek.

kelmijîn : l. Sıcaklanmak. Sı-

caktan pişmek.

kelmoz : n. Sarıarı topluluğu.

kelplik : n. Kepek. Un yapmaya yarayan taneleri öğütülüp elendiği zaman elek üstünde kalan kabuk kalıntıları.

kelplikfiroş : n. Kepek satıcısı.

kelûpel : n. Hacet. Gerek, gereklilik.

keman : n. Keman. Yayla çalınan dört telli çalgı.

kemankêş : n. Kemancı. Keman çalan kimse.

kemankêşi : n. Kemancılık. Keman çalarak para kazanma işi.

kember : n. Kemer. Bele bir defa dolayıp toka ile tutturulan ve sertçe şeylerden yapılan bel bağı.

kemê : n. Yerelması. Köksapları yumru halinde olan ve besin değeri patates derecesinde bulunan bir bitki.

kemîn : n. Pusu. Saldırmak için saklanıp beklenen yer.

ken : n. Gülme fiili.

kenandin : l. Güldürmek. Gülmesine yol açmak.

kendal : n. Yamaç. Dağın veya tepenin herhangi bir yanı.

kendaw : n. Haliç. Koy, körfez. Karanın içine sokulmuş deniz parçası.

kendir : n. Kenevir, kendir.

Sapındaki liflerden halat, çuval gibi kaba örgüler yapılan bir bitki.

kendirkarı : n. Kenevircilik. Kendir yetiştirme işi.

kenef : n. Kongal. Uzun ve bükülebilen şeylerin halka biçiminde sarılmasından meydana gelen bağ.

kengî : r. Ne zaman anlamında soru.

kenîn : l. Gülmek. İnsanın, hoşuna veya tuhafına giden olgular karşısında, yüzüne sevinçli bir hal vererek, ses çıkararak duygusunu açığa vurmak.

kenok : r. Güleç. Her zaman gülümseyen.

kepez : n. Yamaç. Dağın veya tepenin herhangi bir yanını.

ker 1 : n. Eşek, Atın küçük, uzun kulaklı hizmet hayvanı.

ker 2 : r. Sağır. Kulağı duymayan.

kerafi : n. Zıkkım. "ağı" anlamında kullanılır.

kerane : n. Balyoz. Pek iri ve ağır çekiç.

kerb : n. Kader. Elimizdeki alan veya umutlarımızı yok eden olayların verdiği ruh tedirginliği.

kerbeş : n. Eşekdikeni.

kerbûn : l. Sağırlaşmak. Duyamaz olmak, sağır olmak.

kerçilandin : l. Çarpışık. Anlaşılması, çözülmesi veya içinden çıkılması güç olacak derecede karışık.

kerçilin : l. Çarpışıklamak. Çarpışık hale gelmek.

kereng : n. Kenger. Yaprakları dikenli, pişirilerek yenen yabancı bir bitki.

kerfsuk : n. Kereviz. Kökleri ve yaprakları sebze olarak kullanılan bir bitki.

kereste : n. Gereç. Bir şey yapmak için kullanılması gereken maddeler, malzeme.

kerxur : n. Çilek. Sapları sü-rüngen, çiçekleri beyaz, güzel kokulu, pembe ve kırmızı yemlişi olan bir bitki.

keribandın : l. Kederlendirmek. Kederlenmesine neden olmak ya da meydan vermek.

keribî : r. Acılı. Acısı olan.

keribîn : l. Kederlenmek. Kederli olmak, üzülme, tasalanmak.

kerixandin : l. Kanıksatmak. Kanıksamasına yol açmak.

kerixîn : l. Kanıksamak. İlk yapılırken yapanda veya kendisine yapılanda tepki uyandıran bir şey çok tekrarlanmak yüzünden tepki vermez olmak.

kerik 1 : n. Aba. Kaba ve kalın şayaktan yapılmış yaka-

sız ve uzun üstlük.

kerik 2 : n. Kıkırdak. Kimi organlarda kemik yerine geçen, esnek, sert ve beyaz doku.

kerik 3 : n. Ham incir. Henüz olgunlaşmamış incir.

keri 1 : n. Sürü. Çobanın sürdüğü hayvanların topu.

keri 2 : n. Parça. Bir tünden ayrılan, ayrı sayılan veya arta kalan kısım.

keri 3 : n. Kısım. Bölük, kesim, parça, takım (madde için).

keriği : n. Eşeklik. Pek akılsızca ve kabaca davranış.

kerkirin : l. Sağır laştırmak. Sağır hale getirmek. Duymaz hale getirmek.

kerkuş : n. Bir üzüm türü.

kerpeten : n. (Er) Kerpeten. Çivi sökmeğe veya diş çekmeğe yarayan kıskaç şeklindeki alet.

kerrik : r. Ham. Yenecek kadar olgun olmayan yemiş.

kertol : n. Patates. Toprak altında meydana gelen ve nişastası zengin bitkinin yumruları.

kes 1 : n. Kimse, kişi, şahıs.

kes 2 : n. Birey. Topluluk arasında tek olarak alınan bir kimse veya bir şey.

kesad : n. Salamura. Peynir, turşu, asma yaprağı gibi yiyeceklerin bozulmaması için

tutuldukları tuzlu su.

kesax : n. Budama. Budama fiili.

kesaxe : n. Aba. Kaba ve kalın şayaktan yapılmış yaka-sız, yarım kollu ve uzun üstlük.

kesaxî : n. Terslik. Ters olma hali veya tersçe davranış.

kesas : r. Ters. Aksi. Gönül ve cesaret kırıcı.

kesek : c. Bir kimse anlamında.

keser : n. Özlem. Bir daha görmek veya kavuşmak arzusu. Yüksek bir şeye karşı duyulan istek.

kesidandin : l. Salamura etmek.

kesidin : l. Salamura yapılmak.

kesixandin : l. Salamura etmek.

kesixîn : l. Budamak. Budamak işine konu olmak.

kesk : n. Yeşil. Sarı ile mayanın karışımından meydana gelen ve bitki yapraklarının çoğunda görülen renk.

keskayî : n. Yeşil olma hali.

kesnezan : n. Saygısızlık. Başkalarına gereken saygıyı göstermeyen.

kesnezanî : n. Saygısızlık. Saygısız olma hali. Sayılması gereken kimseye karşı yapılan alıdırılmazlık davranışı.

kesplik 1 : n. Posa. Suyu alınmış her türlü yiyecek maddesinin kalıntısı.

kesplik 2 : n. Küşpe. Yağı ve-

- ya suyu çıkarılmış her türlü bitki maddelerinin kuru kalıntısı olup hayvan yemi, yakacak veya gübre olarak kullanılır.
- kesplik 3** : n. Nazar boncuğu. Göz değmesin diye takılan mavi boncuk veya bunun yerini tutan başka şey.
- kestane** : n. Kestane. Keresesi güzel bir orman ağacı ve bununun kebab veya haşlama şeklinde yenilen, şekerlemesi yapılmış yemişi.
- keşe** : n. Keşiş. Hıristiyan din adamı.
- keşetî** : n. Keşişlik. Keşişin sürdürdüğü görev.
- keşkul** : r. Yoksul. Geçinmekte pek sıkıntı çeken.
- keşkulî** : n. Yoksulluk. Yoksul olma hali.
- keşmûl** : n. Üzüm çözü.
- keştî** : n. Gemi. Su üstünde yüzen büyük taşıt.
- keştivan** : n. Gemici. Gemide çalışan veya gemi işleten kimse.
- keştivanî** : n. Gemicilik. Gemi kullanma veya işletme işi.
- ketandin** : l. Düşürtmek. Düşmesini sağlamak.
- ketin 1** : Düşmek. Bir yerde duran bir şey, dayancını veya dengesini yitirerek kendi ağırlığı etkisiyle havada yukarıdan aşağıya inivermek.
- ketin 2** : l. Dahil olmak. Ka-
tılmak, girmek veya içinde olmak.
- ketin 3** : l. Varmak. Erişilmek istenilen yere ayak basmak, ulaşmak.
- kevan 1** : n. Yay. Ok atmaya yarayan bir ucundan öbür ucuna kirış çekilmiş eğri ve esnek çubuk.
- kevan 2** : n. Kaş. Kemerli ve çıkıntılı yer.
- kevane** : n. Gömme yatak dolabı.
- kevin** : r. Eski. Çoktan beri var olan, üzerinden çok zaman geçmiş bulunan. Bir önceki veya öncekiler arasında bulunan. Geçer olmayan. Kullanıla kullanıla yıpranmış, harap olmuş.
- kevinbûn 1** : l. Eskirmek. Eski hale gelmek.
- kevinbûn 2** : l. Yıllanmak. Üzerinden çok zaman geçmek.
- kevinkirin 1** : l. Eskitmek. Kullanıla kullanıla eski hale getirmek.
- kevinkirin 2** : l. Yıllatmak. Üzerinden çok uzun zaman geçirmek.
- kevir** : n. Taş. Kimi kütlelerden kopan veya koparılan ve inileri türlü yapı işlerinde kullanılan, sert ve katı madde.
- kevi 1** : n. Kenar. Bir şeyin sınırını meydana getiren çizgi veya bu çizgilerin yakınında-

ki yer.

kevi 2 : n. Kıyı. Kenar ve özellikle su kenarı.

kevi 3 : n. Saçak. Bir şeyin kenarı boyunca sarkan püskül gibi teller. Çatının binadan dışarı taşan kısmı.

kevikirin : l. Etrafına kenar geçirmek (yazma, örtü vb.)

kevnar : r. Kadim. Çoktankı, eski, yıllanmış.

kevnare : n. Antika. Eski çağlardan kalma eser.

kevnarezan : n. Arkeolog. Arkeoloji uzmanı.

kevnarezani : n. Arkeoloji. Tarih öncesi ve eski çağlardan kalma anıtlar, özellikle tarih ve sanat bakımından inceleyen bilim.

kevnayî : n. Eskilik. Eski olma hali.

kevnajin : r. Yıllara karışmış kadın kişi.

kevnemêr : r. Yıllara karışmış erkek kişi.

kevnepereş : r. Tutucu. Bir şeyi bir fikri, bir anlayışı değiştirmeden, olduğu gibi tutmak isteyen.

kevnepereştî : n. Tutuculuk. Tutucu olma hali, tutucu ilkesi

kevnepop : n. Gelenek. Eski çağlardan beri yerleşmiş olup kuşaktan kuşağa geçerek gelen ve topluluğun üyeleri arasında ortak ve özel

bir ruh ve dolayısıyla sağlam bir bağ meydana getiren her türü alışkı.

kevnepopi : r. Geleneksel. Gelenegi olan, gelenek niteliğinde olan..

kevak : n Güvercin. Hızlı ve uzun zaman uçabilen , evcilleşmiş kuş.

kevat : n. Şimşir. Yaprakları her mevsim yeşil kalan, taşlık bölgelerde yetiştiği gibi bahçelerde süs bitkisi olarak dikilen, sert ve pek düzgün kerestesinden yararlanılan bir bitki.

kevez : n. Su yosunu. Yapılarında nişasta bulunan, çiçeksiz, klorofilli ve kendibeslek, şerit halinde sucul bitkiler şubesi.

kew : n. Kellik. Eti için avlanan tüyü boz, ayakları ve gagası kırmızı renkte bir kuş.

kewan : n. Dağlama fiili.

kewandin : l. Dağlamak. Akan kanı dindirmek veya hastalıklı kısımları ortadan kaldırmak için vücudun bir yerini kızdırılmış bir aletle yakmak.

kewar : n. Pırasa. Sapları ve yaprakları sarımsağınkine benzer bir kış sebzesi.

kewgırandin : Ağlamaklı bir hal almasına neden olmak.

kewgırlı : r. Ağlamaklı. Ağlayacak hale gelmiş.

kewgirin : l. Ağlamaklı olmak.
kewijandin : l. Özletmek. Özlemeni duyurmak.
kewijîn : l. Özlem duymak.
key : n. Kayser. Eskiden hükümdarlara verilen san.
keyan : n. Çalkama. Çalkamak eylemi. Çalkınarak yapılan.
keyandin : l. Çalkamak. İçinde bir şey bulunan bir nesneyi sarsa sarsa sallamak.
keys : n. Fırsat. Uygun zaman, elverişli durum.
keysbaz : r. Fırsatçı. Fırsat düşkünü, fırsat kollayıcı.
keysbazî : n. Fırsatçılık. Fırsatçının yaptığı.
keywan : n. Satürn.
kezeb : n. Ciğer.
kezi : n. Örgü. Örülmiş saç bölüğü, bellik. Saç örgüsü.
kezizer : r Sarı saç örgülü kız.
kezzap : m. Kimyada azotik asit adıyla anılan, sıvı halinde, dağılayıcı bir asit.
kêç : n. Pire. İnsanın ve kimi hayvanların kanını emerek yaşayan, iyi sıçradığı için kolay yakalanmayan küçücük asalak böcek.
kêferat : n. Çabalama fiili.
kêferatkirin : l. Çabalama. Güç bir durumdan kurtulmak veya gücünün yetmediği bir işi yapmak için uğraşmak.
kêl : n. Teyel. Seyrek ve iğreti dikiş.

kêlan : n. Ölçüm. Ölçme eylemi.
kêlandî 1 : r. Ölçülü. Ölçülmüş, ölçülebilmiş (tahıl).
kêlandî 2 : n. Tırpan. Ekin biçmeye yarar, uzun saplı bir çeşit orak.
kêldan : l. Teğellemek. Teyelle tutturmak veya teğel vurmak.
kêldayî : r. Teyelli. Teyelle tutturulmuş veya teyel vurulmuş.
kêlek 1 : n. Böğür. Vücudun iki yanında kaburga ile kalça kemiği arasında bulunan yer.
kêlek 2 : n. Yan. Sağ ve solun ortak adı.
kêlekdan : l. Yaslanmak, dayanmak.
kêlêr : Menteşe.
kêlik : n. Dikili taş.
kêlî : n. An. Zamanın bölünmeyecek kadar kısa bir parçası.
kêlîn : l. Ölçülmek. Ölçme işine konu olmak.
kêm 1 : r. Az. Alışılmış bulunan, umulan veya ge'eken miktarı doldurmayan.
kêm 2 : r. Eksik. Bir kısmı olmayan.
kêm 3 : r. Kusurlu. Bir yerinde kusuru olan.
kêmanî 1 : n. Eksiklik. Eksik olma hali, eksik olan miktar.
kêmanî 2 : r. Kusur. Yapı-

Işıta pürüz.

kêmbûn 1 : I. Azaltmak. Az denecek bir miktara inmek veya eskisinden az bir hale gelmek.

kêmbûn 2 : I. Eksilmek. Bir bütünün bir kısmı yok olmak.

kêngoşt : r. İncerek. Oldukça ince.

kêmketin : I. Güçten düşmek.

kêmketî : r. Güçsüz. Gücü olmayan, gücü yetişmeyen.

kêmkirin 1 : I. Azaltmak. Az denecek bir miktara inmek veya eskisinden az bir hale getirmek.

kêmkirin 2 : I. Eksiltmek. Eksik etmek, sayısını azaltmak.

kêmnetew : n. Azınlık. Bir toplulukta herhangi bir nitelik bakımından ayrı ve ötekilerinden sayıca az olanlar veya onların bu hali.

kêmtir : r. Daha az, daha eksik etmek, sayısını azaltmak.

kênc : n. Etki. Birine veya birşeye geçirilen ve bir sonuca yol açabilen hal.

kêr : n. Bıçak. Kesme aleti.

kêrha : n. Yarar. Yarayan. Bir şeyin bir işte kullanıldığı vakit verdiği iyi sonuç.

kêrhatin 1 : I. Yaramak. Bir şey bir işte kullanılınca istenilen sonucu vermek. İşe uygun olmak.

kêrhatin 2 : I. Üstesinden gelmek.

kêrhatî : r. Becerikli. Elinden iş gelen, tuttuğu işi beceren.

kêrik : n. Çakı. Açılıp kapanan bir veya birkaç ağızlı küçük cep bacağı.

kêş : n. Tartı. Tartma işi.

kêşan 1 : n. Tartma. Tartma fiili.

kêşan 2 : I. Tartmak. Bir şeyi ağırlığını anlamak için terazi, kantar gibi aletlere vurmak.

kêşan 3 : n. Çekme. Çekme fiili.

kêşan 4 : I. Çekmek. Bir şeyi tutup kendine veya başka bir yöne doğru yürütmek. Bir yerden başka bir yere taşımak. Solukla içine almak. Zor hallere uğramak. Çizgi halinde uzatmak. Taşımaya veya katlanmaya dayanmak.

kêşandin 1 : I. Tarttırmak. Tartma işini yaptırmak.

kêşandin 2 : I. Çektirmek. Çekme işini yaptırmak veya birinin çekmesine yol açmak.

kêşin 1 : I. Tartılmak. Tartma işine konu olmak. Kendini tartmak.

kêşin 2 : I. Çekilmek. Çekme işine konu olmak.

kêvjal : n. Yengeç. Suda yaşayan, birinci ayak çifti iki kıskaç halinde gelişmiş bu-

lunan, eti için avlanan, istakozdan küçük bir böcek sınıfı.

kêwî : n. Kar beneği.

kêzik : n. Böcek. Çoğu kanatlı ve vücutları baş, göğüs ve karın olmak üzere eklemli üç parçadan meydana gelen sınıftan küçük hayvancıklar.

kihêl : r. Küheylan. Soylu (atlar için).

kil : n. Sürme. Kirpik diplerine sürülen siyah toz.

kilam : Manzum hikaye.

kilbûn : l. Sarkmak. Yukarıdan aşağıya doğru uzanıp asılmak.

kilçûv : n. Sürme sürülen çubuk.

kildang : n. Sürme koyacağı.

kilkirin : l. Sarkıtmak. Sarkma işine uğratmak.

kilil : n. Anahtar. Bir kilidi açıp kapamak için kullanılan alet, açar, açkı.

kilîlbûn : l. Kitlemek. Kilitlenmek işine konu olmak.

kilîlkirin : l. Kilitlemek. Kilitlenmek işine konu olmak.

kilk : n. Kalem. Yazı yazmaya yarayan ve üç parmak arasına alınan, çubuk şeklinde araç.

kiloç : n. Tos. Alın veya boyunla vuruş.

kiloçdan : l. Toslamak. Tos vurmak.

kilor 1 : r. Yuvarlak. Teker biçiminde olan, tekerlek.

kilor 2 : r. Halka. Ortası boş yuvarlak şekil.

kils : n. Kireç. Kireçtaşları yüksek bir ısının etkisi altında bırakılarak elde edilen beyaz toz madde.

kilsbûn : l. Kireçlenmek. Kireç dökülmek veya saçılmak. Kireç sürülmek. Kireç bulaşmak.

kilskirin : l. Kireçlenmek. Kireç katmak veya sürmek.

kin : r. Kısa. Başkasına göre boyu az olan, uzun karıştı.

kinbûn : l. Kısaltmak. Kısa hale gelmek.

kinc 1 : Giyisi. Her türlü giyim eşyası.

kinc 2 : n. Bez. Gelişigüzel kumaş parçası.

kincik : Çaput. Eskimiş bez.

kincir : r. Eski elbise.

kinêr : n. Sedir. Boyu kırk metreye kadar varabilen ve kereste yapı işlerinde kullanılan bir orman ağacı.

kingirtin : l. Kısa tutmak. Gereği kadar uzunluk vermemek.

kingotin : l. Kısa kesmek. Az sözle bitirmek.

kinkinif : n. Kenevir. Sapındaki liflerden halat, çuval gibi kaba örgüler yapılan bir bitki.

kinjiyan : r. Kısa ömür.

kinkirin : l. Kısaltmak. Kısa hale getirmek.

kiras : n. Entari. Daha çok kadınların giydiği kollu ve etekli giysi.

kirde : n. (rêz.) Özne. Bir cümlede bildirilen eylemin yapıcısı veya halin olucusu durumunda bulunan kimse veya şey.

kirê : n. Kira. Bir şeyin gelir karşılığında bir süre için sahibi tarafından başkasına verilmesi ve bu şekilde verilen veya alınan bir şey için ödenen karşılık.

kirêbûn : l. Kiralamak. Kiraya vermek.

kirêdar : n. Kiracı. Bir şeyi kira ile vermek.

kirêt : r. İğrenç. İğrenilecek halde olan.

kirêtbûn : l. İğrençleşmek. İğ-renç hale gelmek.

kirêti : n. İğrençlik. İğrenç olma hali.

kirh : r. Yaramaz. Söz dinlemeyen, rahat durmayan, yavaş şeyleri yapmakta ayak direyen (çocuk).

kirhî : n. Yaramaz. Yaramaz olma hali veya yaramazca davranış.

kirin 1 : l. Yapmak. Meydana getirmek. Olmasını sağlamak, olmasına yol açmak. İş görmek. Uygulamak, o-

luş alanına çıkarmak.

kirin 2 : l. Koymak. Bir şeyi darca veya yanları kapalı bir yere iletip bırakmak.

kirîv : n. Kirve. Sünnet olan çocuğun elini veya kolunu tutan ve çocuk üzerinde baba hakkı taşıyan kimse.

kirîvî : n. Kirvelik. Kirve olma durumu veya kirvelik hakkı.

kirrizî : r. Dişleri çürümüş, aşınmış durumda olan kişi.

kişmiş : n. Kişmiş. Ufak taneli bir çeşit çekirdeksiz siyah üzüm.

kişniş : n. Kişniş. Yaprakları maydanozu andıran ve kuru yemişi bahar olarak kullanılan bir bitki.

kişteban : n. Yüksük. Dikiş dikerken, iğne batmasın diye parmak ucuna takılan koruyacak.

kişwer : n. Sultan. Osmanlı padişahlarına verilen san.

kişwerî : n. Saltanat. Sultanlık.

kit : r. Tek. İki ile bölünmeyen sayı. İki bir takım meydana getirenlerden her biri.

kitan : n. Keten. Ketenden yapılmış kumaş.

kişkarkî : n. Mantar. İçinde zihiri olanları da bulunan ve emeçleri bir gövde ve bunun üstünde bir şapka biçiminde gelişmiş olan bitkilerin genel adı.

kız : r. Sinirli. Her şeye sinir-

lenen kimse.

kızbûn : I. Sinirlenmek. Dokunan veya rahatsızlık veren olgular karşısında davranış dengesizliğine düşmek.

kızık : n. Kıkırdak. Eritilen kuyruk yağının erimeyip kalan kızarılmış maddesi.

kızın : n. Fig. Hayvan yemi olarak yetiştirilen bir bitki.

kızırandın 1 : I. Ütmek. Ateşten veye yüksek bir ısıdan geçirmek.

kızırandın 2 : I. Ateşte tutulan yemeğin suyu tükenecek yanmasına ve tencerenin dibinin tutmasına yol açmak.

kızırî : r. Ütelenmiş olan.

kızırîn : I. (Yemek) yanarak dip tutmak.

kızîr : n. Dip yanığı.

kızwan : n. Meneviş . Terementi ağacı tohumu.

kî : d. Kim. Hangi kişi, anlamında soru zamiri.

kîjan : d. Hangisi. Birkaç kişi arasında hangi şey, anlamında soru zamiri.

kîlo : n. (Yun.) Kilo. Bin gram ağırlığında tartı birimi.

kîlox : n. Kafatası. Başın üst ve arka kısmından ibaret olup alın, yan, kafa, temel kalbur ve şakak kemiklerinden meydana gelen içinde beyin, beyincik ile omurili-

ğin ilk kısmından ibaret kit- le bulunan kemik kutu.

kîlometre : n. (Yun.) Kilo- metre. Bin metre uzunlu- ğunda eşit ölçü birimi.

kîmya : n. (Yun.) Kimya.

kîmyager : n. Kimyacı. Kim- ya ile uğraşan kimse.

kîmyagerî : n. Kimyacılık. Kim- yacı olma hali veya mesleği.

kîr : n. Erkeklik organı.

kîs : n. Çuval. Büyük torba.

kîsik 1 : n. Küçük torba.

kîsik 2 : n. Kese. Yıkanırken kîr çıkartmak için ele geçirilerek vücudu oğmaya yara- yan cep biçiminde bez.

kîso : n. Kaplumbağa. Pek sert ve kemiksi bir kabuk içinde yaşayan, ağır yürü- yüslü hayvan.

kît : n. (rêz.) Hece. Bir ünlü veya bununla birlikte söyle- nebilen bir veya birkaç ün- süzün meydana getirdiği ses birliği.

ko 1 : c. İlgî zamiri. Cümleleri / türlü ilgililerle birbirine bağ- layan zamir.

ko 2 : d. İlgî edatı. Bir ismi veya cümleyi arkadan gel- len biri cümleye türlü ilgiler- le bağlamak için kullanıldığı gibi, kimi vakit bir takım duygular anlatmaya da yara- rar.

koç : n. Güç. Göçmek işi.

koçek : n. Kurban. Dinin bir

buyruğunu veya bir adağı yerine getirmek için kesilen hayvan.

koçer : n. Göçebe. Bir yerde yerleşmiş olmayıp mevsime veya başka koşullara bağlı olarak yurt değiştiren kimse veya topluluk.

koçerî : n. Göçebelik. Göçebe olma hali. Temelli bir yeri olmayıp yer değiştirme hali.

koçik : n. Hicret. Tarih başı olarak hicreti alan.

kodan : n. Koyulmak. Yola koyulmak.

kodandın : I. Yola koyulmasını sağlamak.

kodik : n. Çanak. Topraktan yayvan kase. Maşrapa.

kodın : I. Yola koyulmak.

kofi : n. Kadın baş sargısı.

kox : n. Ahır. At, öküz gibi hizmet hayvanlarını barındırmaya yarar kapalı yer.

koxer : n. Bir üzüm türü.

kojtın : I. Kemiği etten sıyrılmak.

kokel : n. Kulube. Bir yeri bekleyeninin oturup beklemesine yarar küçük konut (kır için).

kokil : n. İki omuz arasındaki açıklık.

kokim : n. Yaşlılıkta hareket-siz kalma hali.

kolan 1 : n. Sokak. Yapılar arasındaki yol.

kolan 2 : n. Kazma fiili.

kolandin : I. Kazdırmak. Kazma işini yaptırmak.

kole : n. Köle. Özgürlükten yoksun edilen kimse.

kolebün : I. Köleleşmek. Köle haline gelmek.

koleyî : n. Kölelik. Köle olma hali.

kolekirin : I. Köleleştirmek. Birini köle imiş gibi her türlü özgürlükten yoksun etmek.

kolik : n. Çardak. Ağaç dallarından çatılmış gölgelik.

kolîn : I. Kazılmak. Kazma işine konu olmak.

kolose : n. Bir tür kadın başlığı.

kom 1 : n. Küme. Tümsek biçiminde yığın.

kom 2 : n. Yığın. Bir şey yığılarak meydana getirilen tepe.

komar : n. Cumhuriyet. Ulusun, egemenliği kendi elinde tuttuğu ve bunu belirli süreler için seçtiği milletvekilleri aracılığı ile kullandığı devlet şekli.

kombün 1 : I. Kümelemek. Bir yere toplamak, yığılmak.

kombün 2 : I. Toplamak. Toplamak işine konu olmak. Toplantı yapmak.

kombün 3 : I. Yığışmak. Gelip bir yerde toplamak.

kombün 4 : I. Yığılmak. Yığıma işine konu olmak. Çok-

ça birikmek.

komel : n. Topluluk. Nitelikleri bakımından bir bütün meydana getiren ve en çoğu bir arada bulunan canlıların topu.

komkar 1 : n. Toplayıcı görevini üstlenen kimse.

komkar 2 : n. Sendika. Bir sınıftan olanların iş ve kazanç bakımından çıkarlarını korumak için aralarında kurdukları birlik.

komkirin 1 : l. Toplamak. Bir araya getirmek. Dağınıklıktan kurtarmak. Verecek olanlardan almak.

komkirin 2 : l. Kümelemek. Küme haline getirmek.

komkirin 3 : l. Yığmak. Bir tepe meydana getirecek şekilde biriktirmek.

komnetewok : n. Katman. Bir toplum içinde herhangi bir bakımdan ayrılan toplulukların herbiri.

kon : n. Çadır. Kıl dokuma veya kalın bezden yapılmış ve direklere tutturulan barınak.

koncal : n. Çukur. Çevresine göre aşağı çökmüş gibi olan yer.

kop 1 : r. Çolak. Eli veya kolu sakat olan.

kop 2 : n. Doruk. Dağ, ulu ağaç gibi şeylerin en yüksek yeri.

kor 1 : r. Kör. Görme yetkisi olmayan. Dikkat ve anlayışı olmayan.

kor 2 : n. Oturum. Bir meclis veya kurulun görüşmek üzere aralıksız yaptığı toplanma.

korayî : n. Körlük. Kör olma hali. Körce davranış, dik-katsizce ve budalaca iş.

korderzî : n. Toplu iğne. Başında küçük bir toparlak bulunan iğne.

korik : n. Unun siyahlaşmasına ve acımtırak tad almasına neden olan bir buğday hastalığı.

korim : n. Ölüm. Ölmek eylemi.

kort : n. Çukur. Çevresine göre aşağı çökmüş gibi yer.

kortal : n. Havza. Az çok belli bir dağ veya tepeler çevresiyle sınırlanmış olan kara bölgesi.

kose : r. Köse. Bıyığı, sakalı çıkmayan adam.

kosetî : n. Köselik. Köse olma hali.

kotek 1 : Kötek. Değnekle atılan para.

kotek 2 : n. Baskı. Kuvvet ve zor altında bulundurma eylemi ve bulunma hali.

kotek 3 : r. Zorba. Gücüne güvenerek şunun bunun hakkına ilişen.

kotekî : n. Zorbalık. Zorba ol-

- ma hali, zorbaca davranış.
- kotin** : l. Kemirmek. Sert bir şeyi dişleriyle azar azar yontmak.
- kotî 1** : n. Cüzzam. Miskin hastalığı.
- kotî 2** : r. Miskin. İnsanı sinirlendirecek derecede uyuşuk.
- kotîbûn** : l. Miskinleşmek. Miskin hale gelmek.
- kotîfî** : n. Miskinlik. Miskin olma hali veya ona yaklaşacak davranış.
- kov** : n. Kambur. İnsanın sırtında veya göğsünde bir kemik hastalığı veya sakatlığı sonunda meydana gelen tümseklik.
- kovan** : n. Hüzün. İç kapanklığı, gönül üzünlüğü.
- kovar** : n. Dergi. Siyaset, edebiyat, teknik gibi sanat ve bilimle ilgili konuları gazeteden daha sıkı bir yoldan inceleyen ve gündelik olmayan sürekli yayın.
- kovik 1** : n. Huni. Bir sıvıyı ağız dar bir kaba aktarmak için kullanılan koni biçimindeki alet, ağızlık.
- kovik 2** : n. Kuyruk sokumu. İnsanda omurganın alt ucunun bitim yeri.
- kovî 1** : n. Kamburluk. Kambur olma hali.
- kovî 2** : r. Yabani. İnsana alışmamış, ilkel kalmış, evcil ol-

- mayan hayvan.
- kovîfî** : n. Yabanilik. Yabani olma hali.
- koye** : n. Anbar. Eşya saklama yeri.
- kozik 1** : n. Siper. Arkasında saklanılacak şey. Koruyucu engel.
- kozik 2** : n. Mevzi. Savaş sırasında bir birliğin tuttuğu yer.
- kuç** : Taş.
- kuçe** : Sokak.
- kuçik** : n. Köpek. Boy ve şekil bakımından pek çok cinsleri olan, beçilik, avcılık gibi işler için beslenen anlayışlı ve sadık hayvan.
- kuçikî** : n. Köpeklik. Köpekçe davranış, köpek gibi yaltaklanma.
- kuçkanî** : n. Sapan. İki ucu ip, orta yeri avuç biçimi örme veya meşin olan bir taş atma aleti.
- kufên** : n. Püfördeme.
- kufkarîk** : n. Mantar. Emekleri bir gövde ve bunun üstünde bir şapka biçiminde gelişmiş olan bitkilerin genel adı.
- kufkufandin** : l. Dumanını bolca çıkararak sigara içmek.
- kuflet** : n. Ev halkı.
- kufrit** : n. Kükürt. Doğada arı veya başka cisimlerle bileşik olarak bulunan basit cisim olup barut yapımında

ve kauçuğun soğuk ve sıcağa dayanabilir hale getirilmesinde kullanılır.

kux : n. Öksürük. Öksürme hareketi. Göğüs iniği.

kuxandin : l. Öksürtmek. Öksürmesine yol açmak.

kuxîn : l. Öksürmek. Solunum yolları zarlarının akciğerlerdeki havayı birdenbire ve gürültülü bir şekilde dışarı vermek.

kuxt : n. Öksürme sesi.

kuxtekuxt : n. Aralıklı gelen öksürme sesi.

kuh : r. Körelmiş olan. Körleşmiş.

kuhbûn : l. Körlenmek. Kesmez hale gelmek.

kuhkirin : l. Körleştirmek. Körleşmesine yol açmak.

kuhnar : n. Köknar. Dalları yatay süs çamı familyası.

kujandin : l. Kemirmek. Sert bir şeyi dişleriyle azar azar yontmak.

kijîn : l. Kemirilmek. Kemirmeye yol açmak.

kul 1 : n. Acı. Elimizdekini alan veya umutlarımızı yok eden olayların verdiği ruh tedirginliği.

kul 2 : n. Yara. Bir şeyin iç veya dış yüzünde herhangi bir etki ile meydana gelen ve az çok tehlikeli olan bere.

kul 3 : n. Kıran. Bir toplulu-

ğun büyük bir kısmını yok eden hastalık veya başka neden.

kulabe : n. Ok. Bazı aygıtlarda (araba, saban) düz ve uzun kısım.

kulav : n. Keçe.Yapağıyı hasır üzerine yaydıktan sonra ayakla basa basa ve yuvarlaya yuvarlaya meydana getirilen kaba kumaş.

kulavîn : r. Keçeden imal edilmiş olan.

kulavker : n. Keçeçi. Keçe yapan kimse.

kulavkerî : n. Keçecilik. Keçe yapma ve satma işi.

kulbûn : l. Bir yeri yara yapmak.

kulek : n. Baca. Dumanı ocaktan çekip havayı vermeye yarayan maden veya kağır yol.

kulind : n. Sukabağı. İçi kof, bir çok yerlerde kap gibi kullanılan büyücek bir çeşit kabak.

kuling : Manivela.

kulîlk 1 : n. Kır çiçeklerinin genel adı.

kulîlk 2 : n. Çiçek. Bir bitkinin, üreme organlarını taşıyıp göz alıcı renklerle bezemiş ve çoğu güzel kokulu kısmı.

kulîmek : n. Oyluk.

kulîmok : n. Kalça çiçeği.

kulkirin : l. Yaralamak. Yara açmak, bir yerini yara et-

mek.

kullandin : l. Hafifçe toplanmasına neden olmak.

kulleh : l. Çekirge. Uzun olan ard bacaklarına dayanarak uzağa sıçrayabilen, birçok çeşitleri olan böcek.

kullekî 1 : r. Aksak. Aksayan, hafifçe toplayan.

kullekî 2 : n. Topal. Bacağındaki sakatlık dolayısıyla seker gibi veya iki adımda bir, bir yana eğilerek yürüyen insan veya hayvan.

kullekbûn : l. Topallamak. Topal topal yürümek.

kulleki 1 : Aksaklık. Aksak olma hali.

kullekî 2 : l. Topallık. Topal olma hali.

kullemek : n. Kalça. Yandan, bacak üstü ile böğür arasındaki kabarık bölge.

kulm 1 : n. Yumruk. Elin yumulmuş ve sıkılmış hali.

kulm 2 : n. Avuç. Elin iç tarafı. Yarı yumulmuş elin alabileceği miktar.

kullîn 1 : l. Topallamak. Topal topal yürümek.

kullîn 2 : l. Aksamak. Hafifçe topallamak.

kuloç : n. Peksimet. Yolculuk için hazırlanan özel ekmek.

kum 1 : n. Bere. Yumuşak ve sipersiz bir çeşit başlık.

kum 2 : n. Külâh. Ucu sivri

veya yüksek başlık.

kum 3 : n. Takke. Başa geçirilen, çoğu yarımküre biçiminde, ince ve hafif başlık.

kumbet : n. Kümbet. Kubbe. Üstü toparlak kabartı.

kumeyt : n. Koşu atı.

kumik : n. Mantar. Emeçleri bir gövde ve bunun üstünde bir şapka biçiminde gelişmiş olan ilkel bitkilerin genel adı.

kumişandin : l. Tökezletmek. Engele çarptırıp sendeletmek.

kun 1 : n. İn. Yaban hayvanlarının kendilerine yuva edindikleri kovuk (arı).

kun 2 : n. Tuluğ, tulum. Hayvanın, önü yarılmadan, olduğu gibi çıkarılmış derisi.

kun 3 : r. Delik. Bir yandan bir yana açılmış delik.

kuncî : n. Susam. Küçük, darı büyüklüğünde ve söbe biçiminde sarımtırak tohumları olan bir bitki. Yağı tahin yapımında kullanılır.

kund : n. Baykuş. Başında keçi kulağı gibi iki sorgucu bulunan yırtıcı gece kuşlarının genel adı.

kundir : n. Kabak.

kunêr : n. Çıban. Vücudun herhangi bir yerinde meydana gelen ve çoğu deride şişkinlik, kızartı, ağrı ve ateş ile kendini gösteren irin yığını.

kunhırç : n. Ayı ini.

kur 1 : n. Tıraş. Vücudun gereksiz kıllarını ustura veya başka bir aletle alma, yülümme.

kur 2 : n. Erkek evlat.

kurad : n. Pırasa. Sapı ve yaprakları sarımsağınkine benzer bir kış sebzesi.

kurandin : l. Ulutmak. Köpek ve kurt, uzun ve sinir bozucu ağlar gibi bağırmasını sağlamak.

kurbeş : n. Porsuk. Su kıyılarında kazdıkları deliklerde yaşayan, ot ve etle beslenen, tüyleri fırça yapımında kullanılan, tilki büyüklüğünde pis kokulu, memeli bir hayvan.

kurbûn : l. Tıraş olmak. Tıraş edilmek.

kurdonde : r. Züriyetsiz. Üreyip yeni birey veya bireyler veremeyen kişi.

kurdondeyi : n. Züriyetsizlik. Züriyetsiz olma hali.

kurhili : n. Üvey erkek çocuk.

kurik : n. Ocak. Ateş yakıp iş görmek için hazırlanan özellikle demirci ocağı.

kurisandin : l. Kemirmek.

kurisîn : l. Kemirilme işine konu olmak.

kurin : l. Ulur gibi ağlamak.

kurkirin : l. Tıraş etmek. Tıraş işini yapmak.

kurkirin : r. Tıraşlı. Tıraş olmuş, sakalı tıraş edilmiş.

kurk : n. Kuluçka. Yumurtaya yatmak üzere kızmış, yumurtaya yatmış veya civciv çıkarmış tavuk veya kuş.

kurkisandin : l. Berelemek. Bereli hale sokmak.

kurkisî : r. Bereli. Berelenmiş olan. Üstünde ezik, çürük, sıyrık gibi hafif bozukluk olan.

kurkisîn : l. Berelenmek. Bereli hale gelmek.

kurm : n. Kurtçuk. Bazı böceklerin yumurtadan çıktıktan sonra krizalit oluncaya kadar geçirdikleri evredeki biçimleri.

kumexwerî : r. Yenik. Bir böceğin bir şeyi yiyerek onda bıraktığız.

kurmik : n. Kurtçuk.

kurmî : r. Kurtlu. İçinde kurt bulunan, kurtlanmış.

kurmîbûn : l. Kurtlanmak. Kurt peyda etmek.

kurmikirin : l. Kurtlandırmak. Kurtlanmasına yol açmak.

kurrik : n. Sıpa. Eşek yavrusu.

kursî : n. Sandalye. Arkalıklı bir kişilik oturak.

kurşe : n. Karın dolma hali.

kurt 1 : r. Kısa. Başkasına göre boyu az olan. Az süren.

kurt 2 : r. Bodur. Çok kısa boylu, tıknaz.

kurtan : n. Semer. Hayvan-

ların sırtına vurulup yük bağlanılan yastık. Palan.

kurtanker : n. Semerci. Semer yapan veya satan kimse.

kurtankerî : n. Semercilik. Semer yapma zanaatı.

kurtankirin : l. Semerlemek. Hayvanın sırtına semer bağlamak.

kurtayî : n. Kısalık. Kısa olma hali.

kurtbûn : l. Kısaltmak. Kısa hale gelmek.

kurte : n. Özet. Bir şeyin en önemli, en işeyarayan kısmı veya bir sözün ayrıntısız, kısaca anlatılan özü.

kurteçirok : n. Kısa hikaye.

kurtekirin : l. Özetlemek. Bir şeyin özetini çıkarmak.

kurteplast : n. Fısıltı. Başkaları duymayacak şekilde fısıltılı konuşma.

kurterê : r. Kесе. Kestirme. Alışılan yolun dışında, kısa yol.

kurtêlxwer : n. Paralı asker.

kurtgirtin : l. Temkinli davranmak. İş başından öne almak.

kurtgotin : l. Kısa kesmek. Az sözle bitirmek.

kurtî : n. Kısali.

kurtkirin : Kısaltmak. Kısa hale getirmek.

kuştin : l. Öldürmek. Bir canlının dirimine son vermek.

kuştî : r. Vurulmak suretiyle öldürülmüş olan kimse.

kuta : r. Bitik. Yorgunluk veya hastalıktan gücü kalmamış.

kutabûn : l. Bitmek. Sona ermek, tamamlamak.

kutakirin : l. Bitirmek. Bitmesini sağlamak, sona erdirmek, tüketme, tamamlamak.

kutan 1 : l. Çakmak. Vura vura sokup yerleştirmek.

kutan 2 : l. Cinsel ilişkide bulunmak.

kutan 3 : n. Cinsel ilişki.

kutandin : l. Çaktırmak. Çakma işini yaptırmak.

kutandin 2 : l. Cinsel ilişkide bulundurmak.

kuzandin : l. Ulur gibi ses çiktirtmek. Ulutmak.

kuzin : l. Ulumak. Kurt ve köpek, uzun ve sinir bozucu bir sesle ağlar gibi bağırarak.

kû : d. Nere. "Hangi yer" anlamında yer sormak için kullanılır.

kûder : d. Neresi. Hangi yönü. Hangi tarafı.

kûr : r. Derin. Dibi, yüzünden veya ağzından uzak olan.

kûrayî : n. Derinlik. Derin olma hali veya derecesi.

kûrbûn : l. Derinleşmek.

kûrlik : n. Cep. Öteberi koymak için elbisenin uygun yerlerine dikilen dört köşe

kumaş kese.

kûrkin : I. Derinleştirmek.

kûwîandin : I. Isıklanmak. Birine ılık çalmak.

kûwîten : n. Islık. Dudakları büzerek veya ağza parmak sokarak çıkarılan ince ve keskin ses.

kûwîtin : I. Islık çalmak.

kûzeker : n. Çömlekçi. Çanak, çömlek yapan veya satan kimse.

kûzekerî : n. Çömlekçilik. Çanak, çömlek, testi gibi şeyler yapma sanatı.

kûzik : n. Çömlek. Topraktan tencere.

Institut kurde de Paris

Q

qabqab : n. Keklik sesi.

qablo : n. (Fr.) Kablo. Elektirik akımı iletiminde kullanılan ve yalıtkan bir madde ile sarılı bulunan bir maden tel.

qad : n. Alan. Düz, açık ve geniş yer, meydan.

qadastro : n. (Fr.) Kadastro. Bir ülkede her çeşit arazi ve mülklerin yerini, alanını, sınırlarını ve değerlerini belirtip plana bağlama işi.

qadro : n. (It) Kadro. Bir işin yürütülmesi için gereken bir cinsten şeylerin, özellikle kişilerin topu.

qax : n. Armut kurusu.

qail : r. Akla yatmış, inanmak.

qaili : n. Rıza. Onaşma, erem.

qailkirin : I Razi etmek.

qajik : n. Kenger sakızı.

qaq : n. Soykırım. Kıрман.

qaqao : n. (Mek) Kakao. Amerikanın sıcak bölgelerinde yetişen bir çeşit ağaç. Bunun badem şeklindeki yemişlerinden aynı adla anılan, kahve gibi kullanılan ve çikolata yapılan bir un çıkarılır.

qaqareş : n. Karakırman.

qaqerişk : n. Yemek borusu.

qalib : n. (Er.) Kalıp. Herhangi bir şeye belirli bir biçim vermek için kullanılan ve o biçimi taşıyan araç.

qalik 1 : n. Cilt. Kitaba geçirilen ve deri, bez veya kağıtla kaplı bulunan mukavva, kapak, kap.

qalik 2 : n. Kın. Bıçak, kılıç gibi kesici aletlerin kabı.

qalik 3 : n. Kabuk. Bir şeyin üstünü kaplayan ve onu dış etkilere karşı koruyan, kendiliğinden olmuş, az çok sert kısım.

qalorifer : n. (Fr.) Kalorifer. Merkez ve depo durumunda olan bir kazandan çıkan sıcak havayı, suyu veya buharı borularla dolaştırmak yoluyla binanın her yanını ısıtma aygıtı.

qalûqırş : n. Çerçöp. Süpürüntü.

qam : n. Boy. Taban ile en yüksek yer arasındaki uzaklık.

qamçik : n. Ense. Boyunun arka kısmı.

qamçur : n. Hayvan vergisi.

qamdan : I. Suda boy vermek. Suyun derinliğini boy ile ölçmek.

qamdirêj : n. Uzunboylu . Boyu uzun olan kimse.

qamkin : r. Kisaboylu. Boyu kısa olan kimse

qamyon : n. (Fr.) Kamyon. Büyük yük otomobili.

qamyonet : n. (Fr.) Kamyonet Küçük kamyon.

qanser : n. (Fr.) Kanser. Vücudun her yerinde çıkabilen, erkenden çaresine bakılmazsa, insanı öldürebilen ağırlı ur.

qantar : n. (Er.) Kantar. Temeli tek bir kaldıraç, veya sarmal bir yaydan ibaret olan tartı aygıtı.

qantir : n. Katır. Eşekle kışrağın birleşmesinden meydana gelen melez hayvan.

qapan : n. Takunya. Hamam gibi tabanı ıslak olan yerlerde kullanılan, üstü tasmalı, dört beş parmak yüksekliğinde ağaçtan ayaklık.

qaptan : n. (It.) Kaptan. Gemi komutani.

qaraqar : n. Sızlanma. Sızlanma fiili.

qaranfil : n. (Yun.) Karanfil. Güzel kokulu bir süs bitkisi ve bunun çiçeği.

qarbonat : n. (Fr.) Karbonat. Karbonik asidin bazlarla birleşerek meydana getirdiği tuzların genel adı.

qarçık : n. Kuyruk sokumu.

İnsanda omurganın alt ucunun bitim yeri.

qarçıkî : n. Bel fıtığı olan.

qarîn 1 : n. Feryat. Haykırış, çığlık.

qarîn 2 : l. Haykırmak. Telaşla bağırarak.

qarton : n. (Yun.) Karton. Mukavva. Kırılmadan bükülebilecek kadar kalın ve sert kağıt.

qas 1 : b. Kadar. Ölçüsünde, derecesinde, büyüklüğünde, dek, denli. Miktar veya derece bakımından eş.

qas 2 : n. Süre. Bir olayın başı ve sonu arasındaki belirli zaman.

qasa : n. (It.) Kasa. Para veya değerli eşya saklamaya yarayan çelik dolap. Ticaret evlerinde para alınıp verilen yer.

qasid : n. Elçi. Bir devleti başka bir devlet katında temsil eden kimse. Bir uzlaşma sağlamak veya iş bitirmek için birinin yanına gönderilen kimse.

qasidî : n. Elçilik. Elçilik işi.

qaşul : n. Kabuk. Meyva ve sebzelerin üstünü kaplayan ve onu dış etkilere karşı koruyan, kendiliğinden oluşmuş, az çok sert kısım.

qataloq : n. (Yun.) Katalog. Belli bir düzene göre yapılmış eşya listesi.

qatuf : n. İnce uzun meyva

sepeti.

qawad : n. Pezevenk. Yolsuz birleşmelere aracılık eden kimse.

qawadî : n. Pezevenklik. Pezevingin işi . Yolsuzca davranış.

qaz : n. Kaz. Ördekten iri bir kümes hayvanı cinsi.

qazî : n. Kadı. Her türlü adli davalara bakan kimse.

qazîfî : n. Kadılık. Kadının görevi.

qebale : d. Para ile alınacak veya yaptırılacak şeyler için inceden inceye ölçüp hesap etmeksizin göz kararı ile bir fiat kesmek.

qebare : n. Hacim. Bir cismin uzayda doldurduğu boşluk.

qeda : n. Dert. Yıllanmış, bezdirici, süregen hastalık. Kaza.

qedaxe : n. Yasak. Bir işin yapılmaması buyruğu.

qedaxebûn : l. Yasaklanmak. Yasak olmak. Yapılmaması buyruğu.

qedaxekirin : l. Yasaklamak. Yasak etmek.

qedan : l. Tükenme. Artık kalmamak, bitmek, sona ermek fiili.

qadandin : l. Tüketmek. Bitirmek. Sona erdirmek, bitmesini sağlamak.

qedemgeh : n. Ayakyolu. İnsanın sidik torbasını veya göden barsağını boşaltma-

sı için ayrılan yer.

qedîn 1 : l. Tüketmek. Artık kalmamak, bitmek, sona ermek.

qedîn 1 : l. Tüketmek. Artık kalmamak, bitmek, sona ermek.

qedîn 2 : l. Tamamlamak. Tamam olmak, bütünlemek.

qef 1 : n. Ele geçme durumuna gelme.

qef 2 : n. Kabza. Tutak, sap.

qehb : n. Orospu. Kendini erkeklere veren kadın.

qehbitî : n. Orospuluk. Orospu olma hali veya mesleği.

qehf 1 : n. Çömlek. Toprak kap.

qehf 2 : n. Kelle. Baş, kafa.

qehfik : r. Çömlek kırığı.

qehirandin 1 : l. Kızdırmak. Kızmasına sebep olmak, kızmasını sağlamak.

qehirandin 2 : l. Öfkelendirmek. Öfkelenmesine yol açmak.

qehirandin 3 : l. Gücendirmek. Birinin beklenmeyen bir davranışı veya kendisinden umulan bir şeyi esirgemesi üzerine ona karşı kırgınlık duymak.

qehiri 1 : r. Kızgın. Kızmış olmak, öfkeli.

qehiri 2 : r. Gücenik. Gücenmiş.

qehirin 3 : l. Paylamak. Üstün bir kimse birine kusuraundan dolayı sert sözler söylemek.

qehr 1 : n. Güceniklik. Gücenmiş olma hali.

qehr 2 : n. Kızgınlık. Kızgın olma hali.

qehr 3 : n. Öfke. İnsanı inciten veya yararına dokunan bir olay karşısında içinde duyduğu ve kendisini sert davranışlara zorlayan kaynaşma.

qehreman : n. Kahraman. Savaşlarda çarpışmalarda gücü ve yılmazlığı ile üstünlük kazanan kimse.

qehremanî : n. Kahramanlık. Kahraman olma hali, kahramanca davranış.

qeht : r. Kit. İhtiyaca yetmeyecek kadar az.

qehtbûn : l. Kıtalmak. Kıt duruma gelmek, yok denecek kadar azalmak.

qehtî : n. Kıtılık. İhtiyaca yetmeyecek kadar azlık. Yiyecek azlığından doğan ve açlığa kadar gidebilen sıkıntı.

qehwe : n. Bir ağaç ve bunun çekirdekleri kavrularak dövüldükten sonra suda kaynatılmasıyla hazırlanan içeceği.

qehwekar : n. Kahveci. Kahve satıcısı, kahve işleten ve kahve pişirip satan kimse.

qehwekarî : n. Kahvecilik. Çekirdek veya çekilmiş kahve satma işi. Kahve pişirme işi. Kahve işletme işi.

qehweyî : Kahverengi.

qela : n. Kalay. Gümüş beyazlığında, kapların kalay-

lanmasında kullanılan yumuşak bir madde.

qelabûn : l. Kalaylamak. Kalaylamak işine konu olmak.

qelaç : n. Yamaç. Dağın veya tepenin herhangi bir yanı.

qelan 1 : n. İmha olma fiili.

qelan 2 : n. Kavrulma fiili.

qelafet 1 : n. Kılık. Bir kimse- nin giyinişi veya dış görünü- şü.

qelafet 2 : n. Vücut yapısı.

qelakar : n. Kalaycı. Kapları kalaylayan kimse.

qalakarî : n. Kalaycılık. Kalaycının işi.

qelakirin : l. Kalaylamak. Bakırları ateşte sürülen kalayla kaplamak.

qelandin 1 : l. Kırmak. Yok etmek. Öldürmek.

qelandin 2 : l. Kavurmak. Bir şeyi bir kabın içine tutup karıştırarak yanmayacak kadar kızartmak.

qelaştin : l. Yarmak. Uzunlaşmasına ayırmak.

qelb : r. Sahte. Düzme, düzmece.

qelen : n. Başlık. Damadın kaynatasına ödemesi görenek olan toplu para.

qelevisk : n. Çömelik. Uyluklarını baldırlarına kadar ve karnını uyluklarına götürerek çökmek.

qelew : r. Şişman. Derisinin altında fazla yağ toplanma-

- sından vücudun her yanı şişkin görünen kimse.
- qelewbûn** : I. Şişmanlamak. Semirip şişman olmak.
- qelewî** : n. Şişmanlık. Şişman olma hali.
- qelewkirin** : I. Şişmanlatmak. Semirtip şişman olmasını sağlamak.
- qellbîn** : I. Rast gelmek. Akıldan geçirmediği halde karşılaşmak.
- qelliqandin** : I. Kıvıldamak. Yerinden biraz oynamak. Yerinde hafif hafif devinmek.
- qellişandin** : I. Yarmak. Uzunlamasına ayırmak.
- qellişin** : I. Yarılmak. Yarma işine konu olmak. Üzerinde yarık açılmak.
- qellzandin** : I. Sindirmek. Sinmesine neden olmak.
- qellizin** : I. Sinmek. Göze daha az çaracak bir hal almak. Yılıp bir köşeye çekilerek sesi çıkmaz olmak.
- qelî** : n. Kavurma. Tencerede pişirilip kendi yağı ile kızartıldıktan sonra dondurulup saklanan et.
- qeliçk** : n. Serçe parmağı.
- qelin 1** : I. Yok etmek, öldürmek. İmha olmak.
- qelin 2** : I. Kavrulmak. Kavurmak işine konu olmak.
- qelq** : n. Kıvıldama fiili.
- qels 1** : r. Gücsüz. Gücü ol-

- mayan, gücü yetişmeyen.
- qels 2** : r. Takatsız. Argın, dermansız. Kuvvetsiz.
- qelsbûn** : I. Güçten, kuvvetten düşmek, etkinliğini yitirmek.
- qelsemêr** : n. Namert.
- qelsemêrî** : n. Namertlik.
- qelsî 1** : n. Gücsüzlük. Gücsüz olanın hali, gücsüze yakışacak davranış.
- qelsî 2** : n. Düşkünlük. Düşkün olma hali veya düşküncü davranış.
- qelsketin** : I. Güçten, kuvvetten düşmek, düşkün hale gelmek.
- qelş 1** : r. Çatlak. Çatlamış bulunan yer.
- qelş 2** : r. Yarık. Yarılan yer.
- qeltax** : n. Kaltak. İffetsiz kadın anlamında bir söz.
- qeltaxî** : n. Kaltaklık. Kaltak olma hali veya durumu.
- qelûn** : n. Çubuk. Tütün içmek için kullanılan uzun ağızlık.
- qelz** : n. Sinme fiili.
- qemer** : r. Esmer. Karaya çalan buğday rengi. Yağız.
- qemerbûn** : I. Esmerleşmek. Esmer hale gelmek. Yağızlaşmak.
- qemerî 1** : n. Esmerlik. Esmer olma hali. Yağızlık.
- qemerî 2** : n. Metelik. Eskiden on para değerinde olan sikke.

qemhit : n. Değirmen taşının un öğünürken altından kal-karak havalanan çok ince toz.

qemirandin : l. Karartmak. Ren-gini karaya çevirmek (yaka-rak).

qemirin : l. Kararmak. Yarı yanarak rengi karaya çal-mak.

qemişin : l. Kamaşmak. Göz fazla aydınlıktan bakamaz olmak.

qemitandin : l. Haşlamak. Bir şeyin üstüne kaynar su veya kızgın yağ dökmek veya bir şeyi kaynar suya daldırmak. Kaynatıp pişir-mek.

qemitin : l. Haşlanmak. Haş-lamak işine konu olmak.

qemuşk : n. Kabuk. Bir şe-yin (yara, ekmek) üstünü kaplayan az çok sert kısım.

qenc : r. İyi. Kendisinde ara-nılan nitelikleri taşıyan. Yerinde, uygun.

qenci : n. İyilik. İyi olma hali. Karşılık beklemeden yapı-lan yardım. Yarar veya el-verişlilik.

qencixwaz : r. İyiliksever. Her-kesin iyiliğini isteyen, iyilik etmesini seven.

qend : n. Şekerli sıcak su.

qene 1 : d. Hiç olmazsa. Baş-ka bir şey olmazsa bile, hiç değilse.

qene 2 : ge. Bari. İki cümleyi birine ödünleme (taviz) ve-ya sonuçlama düşüncesi-yle bağlar.

qepal : n. Pılı pırtı. Eski eşya.

qer : r. Kara. Renklerin en koyusu, kömür rengi.

qeraç : r. Kıraç. Verimsiz ve-ya sulanmayan toprak.

qerax : n. Kıyı. Su kenarı.

qeran : n. Vazgeçme fiili.

qerandin 1 : l. Vazgeçmek. Kendi hakkı saydığı bir şeyi artık istetmemek.

qerandin 2 : l. Caydırmak. Ka-rarından döndürmek.

qerase 1 : r. İriyarı. İri yapılı.

qerase 2 : n. Kaldıraç kolu.

qerastin : l. Kısırmak. Kapa-tarak sıkışmasına meydan vermek.

qeraş : n. Değirmenci. Değir-men işletme işi.

qereçi : n. Çingene. Çoğu göçebe bir halde yaşayan, elek, kalbur, izgara, maşa gibi ufak tefek şeyler yapıp satmakla geçinen bir toplu-luk ve bu topluluğa bağlı kimselere verilen ad.

qereçiti : n. Çingenelik. Çin-gene olma hali.

qereçuşi : r. Karakuşi. Keyfe gö-re hüküm anlamında kullanılır.

qerem : n. Diz. Uyluk ile bal-dırın birleştiği oynaklı bölge ve özellikle bunun ön yanı.

qerbend : n. Yeraltı hapisha-

nesi.

qeresi : n. Kiraz. Fındıktan büyük, derisi ince, kırmızı renkte, eti sulu ve tatlı, tek ve sert çekirdekli yemiş ve bunun ağacı.

qeretün : n. Hafif yemek.

qerh : n. Bezgin olma hali.

qerimî : r. Durgun. Kımıldanış veya canlılık göstermeyen.

qerimîn : l. Tutulmak. Bir iyisi işlemez olmak (diz, kalça).

qerisandin 1 : l. Kısırmak. Kısıtırarak sıkışmasına meydan vermek.

qerisandin 2 : l. Soğutmak. Soğumasını sağlamak.

qerîsîn 1 : l. Sıkışmak. İki basınç arasında kalmak.

qerîsîn 2 : l. Soğumak. Isısı geçmek. Donmak.

qerihandin : l. Bezdimek. Bezginlik vermek.

qerihîn : l. Bezmek. Bezgin hale gelmek, bezginlik getirmek, bıkip usanmak.

qerî : n. Karalık. Kara olma hali.

qerîn : l. Vazgeçmek. Kendi hakkı saydığı bir şeyi artık istemez olmak.

qerqef : Sürahi.

qerqer : n. Keten. Çiçekleri mavi renkte ve beş taçyapraklı, liflerinin dokumacılık bakımından çok önemi olan bir bitki.

qerqeşûn : n. Kargaşa. Top-

luluk içinde düzen bozukluğu, yasa saygısızlığı.

qerqûde : n. İskelet. İnsan ve hayvan bedeninin kemik çatısı.

qern : n. Kene. Koyun, köpek, at gibi hayvanların derisine takılıp yerleşen ve asalak olarak yaşayan böceklerin genel adı.

qero : n. Gri renkte bir kuş.

qerwaş : n. Cariye. Her konuda efendisinin arzularına bağlı bulunan kız veya kadın. Halayık.

qerz : n. Borç. Ödenmesi gerekli para veya başka bir şey. Ödünç.

qerzdar : r. Boçlu. Borcu olan, vereceklî.

qerzdarbûn : l. Borçlanmak. Birinin para veya mal alarak yahut başkasının borcunu kendi üstüne çevirerek borçlu olmak.

qerzdarkirin : l. Borçlandırma. Borçlu duruma getirmek.

qesar : n. Kastar. Pamuk ipliğini veya bezini bol soğuk su ile yıkayarak ağartma işi.

qesarbûyî : r. Kastarlı. Kastarlanmış olan.

qesarî : n. Kastarlamak.

qesarkirin : l. Kastarlamak. Pamuk ipliğini veya bezini kastarla ağartmak.

qesel : n. Tahıl sapı.

qesefin : r. Saptan imal eşya.

qesidandin : I. Bir kimseye başvuruda bulunmak.

qesidin : I. Başvuruda bulunmak.

qesifin : I. Bir yerine aniden inme gelmek ya da ansızın rahatsızlanmak.

qesîs : r. Cimri. Elindeki para ve malı harcamaktan kaçınan ve bu yüzden sıkıntıyı göze alan.

qesîsî : Cimrilik. Cimri iolma hali, cimrice davranış.

qesr : n. Köşk. Açıklık yerde, bahçe içinde yapılmış süslü ev.

qest : n. Baş vurma. Müracaat.

qeşa : n. Buz. Suyun soğuktan katı hale gelmesi, donmuş su.

qesartîn : I. Soymak. Bir şeyi üzerinde kabuk, zar gibi şeyleri bıçakla çıkarmak.

qesiftin : I. Kabuk değiştirmek. Yılanın üstündeki deriyi atması.

qesitandin : I. Defetmek. Savmak, savuşturmak, kovmak.

qesitîn : I. Defolmak. Savuşup gitmek, anlamında hakaret bildiren söz.

qesîmer : r. Maskara. Soyтары.

qesîmerî : n. Maskaralık. Eğlendirici davranış, soytarılık.

qet 1 : n. Parça. Bir tünden ayrılan, ayrı sayılan veya arada kalan şey.

qet 2 : d. Hiç. Olumsuz olan ve olumsuzluk anlatan cümlelerin bu halini kesinleştiriyor.

qetan : n. Yırılma fiili.

qetandin : I. Yırılmak. Az yanılmak.

qetiyayî : r. Yırtık. Yırılmış olan.

qetîn 1 : I. Kopmak. Kolay bükülen şeyler bir yerinden ikkiye ayrılmak.

qetîn 2 : I. Yıpranmak. Kumaş, hali gibi şeyler aşınıp eskimek, yer yer harap olmak.

qetîn 3 : I. Yırılmak. Yırtmak işine konu olmak.

qetit : n. Dilim. Uzunluğuna kesilmiş veya ayrılmış parça.

qetitkîrîn : I. Dilimlemek. Dilimlere ayırmak.

qetran : n. Katran. Sıvı yağ kıvamında, siyah renkte, ağır is kokulu, suda erimeyen bir madde.

qetrankîrîn : I. Katranlamak. Katran sürmek.

qevdan : I. Adımlamak. Adımla ölçmek.

qevizandin : I. Atlatmak. Atlamak işini yaptırmak.

qevz : n. Adım. Yürümek için yapılan ayak atışlarının her biri.

qevizîn : I. Üstünden atlamak.

qewal : n. Yezidi imamı.

qewarî : n. Oyma. Oyma işi. Oyularak yapılan süs. Oyu-

larak yapılmış.

qewarkar : n. Oymacı. Oy-
ma işleri yapan kimse.

qewarkarî : n. Oymacılık. Oy-
ma yapma sanatı.

qewartin : l. Oymak. Kese-
rek, yontarak veya kazıya-
rak çukur yahut delik aç-
mak.

qewartî : r. Oyuk. Oyulmuş,
içi oyulmuş.

qewaş : n. Süzgeç. Süzme-
ye yarayan alet.

qewimandın : l. Başa getir-
mek. Başa kötü bir hal gel-
mesine neden olmak.

qewimîn : l. Bir şey başa gel-
mek.

qewirîn : l. Kovulmak. Kov-
ma işine konu olmak.

qewin 1 : r. Sağlam. Dayanık-
lı, kolay bozulmaz, yıkılmaz.

qewin 2 : r. Metin. Berk.

qewin 3 : r. Sert. Kolay ke-
silmez.

qewin 4 : r. Katı. Üzerinde
parmakla basıldığı zaman
basılan yeri çökmeyen ve
ya az çöken.

qewinbûn : l. Berkinmek. Güç
kazanmak, sağlamlaşmak.

qewinî 1 : n. Sağlamlık. Sağ-
lam olma halî.

qewinî 2 : n. Dayanıklılık. Da-
yanıklı olma halî.

qewinî 3 : n. Berklik. Sağlam-
lık, sertlik, katılık.

qewinkirin 1 : l. Berkitmek.

Sağlamlaştırmak. Sağlam bir
hale koymak.

qewinkirin 2 : l. Dayanıklı
hale getirmek.

qewit 1 : n. Hafif yemek.

qewit 2 : n. Kaynatılarak katı
hale getirilmiş pekmez.

qewitî : n. Sipariş. Yapılması
ısmarlanan şey. Bir şeyin
yapılmasını ısmarlamak.

qewitkîrin : l. Sipariş vermek.
Bir şeyin yapılmasını veya
gönderilmesini birine ısmar-
lamak.

qewilik : n. Bez çanta. Bez-
den okul çantası veya kitap
koyacağı.

qey 1 : d. Neden. Bir olayı do-
ğuran başka bir olayı sor-
mak için kullanılır.

qey 2 : d. Niçin. Bir olayın a-
macını sormak için kullani-
lır.

qey 3 : d. Galiba. Görünüşe
göre, sanılır ki, anlaşılır ki.

qeyax : n. Ekin biçerken par-
maklara takılan parmaklık.

qeyd : n. Köstek. Hayvanın
geniş adım atarak kaçma-
sını önlemek için iki ayağı-
na bağlanan kısa ip veya
zincir.

qeydbûn : l. Kösteklenmek.
Hayvanın ayağına köstek
vurmak.

qeydbûyî : r. Köstekli. Kös-
teklenmiş olan.

qeyddan : l. Kösteklemek. Hay-

- vanın ayağına köstek vurmak.
- qeysi** : n. Zerdali. Etili, tatlı, sarı veya açık turuncu renkte, tek ve acı çekirdekli meyva ve bunun ağacı.
- qeytan** : n. Kaytan. Pamuktan veya ipekten sicim.
- qiçqiç** : n. Kaynayan yağ sesi.
- qidoş** : r. Uğurlu. Uğurlu olan, iyilik getirdiğine inanılan.
- qidoşi** : n. Uğur. Halkın kimi olgularda gördüğü iyilik müjdesi veya kimi nesnelere var olduğuna inandığı iyilik kaynağı.
- qijik** : n. Kuzgun. Bir karga türü.
- qijilandin** : l. Güneşte yanmasına neden olmak.
- qijilin** : l. Güneşte gereğinden fazla yanmak.
- qijqij** : n. Yaygara. Önemsiz bir neden dolayısıyla bağırıp çağırma.
- qijqijok** : n. Bir tür kuş.
- qilopandi** : r. Tepetaklak
- qilopandibün** : l. Tepetaklak olmak.
- qilopandikirin** : l. Tepetaklak etmek.
- qinyat 1** : n. Avuç. Acının hafiflemesi veya unutulması.
- qinyat 2** : n. Avunma. Bir şeyle uğraşarak vakit geçirme, kendini unutma.
- qinyatdan** : l. Teselli vermek.
- qir 1** : n. İmha etmek. Yok

etmek.

- qir 2** : n. Ayaz. Havanın duru olması hali. Duru havada kuru soğuk.
- qiral** : Kral.
- qiraltı** : Krallık.
- qirbün** : l. İmha olmak. Yok edilmek.
- qirdik** : n. Soyтары. Sanat bakımından değeri az olan söz ve davranışlarla halkı güldürüp eğlendiren kimse.
- qirdiki** : n. Soytarılık. Soyтары işi, soytarıca davranış.
- qirêj** : n. Kir. Vücutun, elbise ve çamaşırın, kullanılan her şeyin üzerinde biriken iğrendirici nesne.
- qirêjbün** : l. Kirlenmek. Kirli hale gelmek.
- qirêji** : n. Kirlilik. Kirli olma hali.
- qirêjkirin** : l. Kirliletmek.
- qirik 1** : n. Karakarga. Kuzgun.
- qirik 2** : n. Boğaz. Boynun ön kısmı veya bu kısmı meydana getiren organlar.
- qirik 3** : n. Yutak. Ağız ve burun boşluklarıyla gırtlak ve yemek borusu arasındaki boşluk olup çeperinin hareketiyle yutma işini sağlar.
- qirmiz** : n. Bir tür renk (pembe).
- qirni** : n. Kene. Koyun, köpek, at gibi hayvanların derisine takılıp yerleşen ve asalak olarak yaşayan bö-

ceklerin genel adı.

qırş : n. Çöp. Dal veya tahta parçası.

qırşık : n. Çöp. Saman inceliğinde herhangi bir sap, dal, veya tahta parçası.

qıtık 1 : n. Ördek. Perde-ayaklılardan evcil, kazdan küçük bir kuş türü.

qıtık 2 : n. Bir tür acur. Üstü hafif oluklu ve kimisi tüylü-çe olan, açık renkte, irice bir çeşit hıyar.

qıç : r. Sırtkan. Her zaman sırtıma huyu olan.

qıçbun : l. Sırtmak. Dişlerini göstererek gülmek.

qıçı : n. Sırtkanlık. Sırtkan olma hali.

qım 1 : n. Rıza. Onaşma, erem.

qım 2 : n. Beğeni. İnsanı bir şey için güzel veya çirkin hükmünü verdiren duygu.

qırbün : l. Ziftlenmek. Zift sürmek.

qırkirin : l. Ziftlemek. Zift sürmek.

qıvar : n. Saplari kırmızısı, ekşi ve yenilen bir bitki.

qoalısyon : n. (Fr.) Koalisyon. Türü partilerin katılmasıyla kurulan karma kabine.

qoçan : n. Tapu. Bir mülkün kimin olduğunu gösteren resmi belge.

qoq : n. Kafatası. Başın üst ve arka kısmından ibaret o-

lup alın, yan , kafa, temel, kalbur ve şakak kemiklerinden meydana gelen ve içinde beyin, beyincik ile omuriliğin ilk kısmından ibaret kitle bulunan, az çok yumurta biçiminde kemik kutu.

qol : r. Boynuzsuz veya boynuzu kırılmış hayvan.

qola : n. (Sudan dilinden) Afrikanın sıcak bölgelerinde yetişen ve kola cevizi adı ile anılan, çekirdekleri kahveden daha uyarıcı olan, bazı içeceklerde ve hekimlikte kullanılan bir bitki.

qolej : n. (Fr.) Kolej. Lise derecesinde özel okul.

qolinc : n. Sancı. En çok iç organlarda saplama ve burkulma şeklinde görülen ağrı.

qoma : n. (Yun.)Koma. Kimi hastalıklar sırasında görülen ve anlama, duyma ve devinmenin az çok yitimiyle beliren dalgali hal.

qomıser : n. (Fr.) Komiser. Güvenlik örgütlerinde üçüncü aşamaya yükselmiş polis görevlisi.

qomısyon : n. (Fr.) Komisyon. Encümen. Kurultay, meclis gibi toplantıların, kimi konuların inceleyip hazırlamak üzere, kendi üyeleri arasından ayırdığı kurul.

qompartıman : n. (Fr.) Kompartıman. Vagon bölmesi.
qompır : Patates.
qomünist : n. (Fr.) Komünist. Komünizm yanlısı.
qomünistî : n. Komünistlik. Komünizm. Topluluk içinde kişilerin her türlü iyelik haklarını, dini kaldırıp her türlü mala kamu ortak kılmayı güden öğretisi.
qonax 1 : n. Dönem. Bir çağ içinde birbiri ardınca gelen başı sonu belli zaman süresi, devre.
qonax 2 : n. Konak. Bir günde alınan yol.
qongre : n. (Fr.) Kongre. Kurultay. Temel işleri konuşmak üzere bir kurumun belli zamanlarda veya gerektiğiçe yaptığı genel toplantısı.
qonı 1 : n. Dağın güne bakan kısmı.
qonı 2 : n. (Yun.) Koni. Bir noktası daire çevresi üzerinde kayan, bir noktası da dairenin dışındaki sabit noktadan ayrılmayan doğrunun meydana getirdiği şekil.
qonser : n. (Fr.) Konser. Dinleyicilerin toplandıkları bir yerde sanatçıların müzik parçalarını çalmaları.
qonserwe : n. (Fr.) Konserve. Herhangi bir şekilde, bozulmayacak bir hale

konmuş yiyecek.
qontak : n. (Fr.) Kortak. Karşıt elektrik taşıyan iki maddenin birbirine dokunması.
qooperatif : n. (Fr.) Kooperatif. İşbirliğine dayanan ortaklık.
qop : n. Doruk. Dağın en yüksek yeri, zirve.
qor : n. Durum. Bir şeyin içinde bulunduğu koşulların topu.
qorat : n. Sap. Bitkinin dal, yaprak, çiçek gibi kısımlarını taşıyan kısım.
qoreqor : n. Böğürtü.
qorım : r. Sakat. Bir yanı eksik.
qorimbün : l. Sakatlanmak. Sakat hale gelmiş.
qorık 1 : n. Kuyruk sokumu. İnsanda omurganın alt ucunun bitimi.
qorık 2 : n. Sağrı.
qorimî : r. Felçli. İnmeli, felç olmuş.
qorimkirin : l. Sakatlamak. Sakat bir hale gelmek.
qorniş : n. (Fr.) Korniş. Perdeleri asmaya yarayan tahta veya maden, süslü, iğreti pervaz.
qoşxane : n. Kulplu tencere.
qotik : n. Kıran. Bir topluluğun ve özellikle hayvanların büyük bir kısmını yok eden hastalık veya başka neden.
qotı : n. Tabaka. Cepte taşınan tütün veya sigara kutusu.

qozeqer : n. Gökkuşağı.
qozî 1 : n. Uç. Uzunca ve kabarık şeylerden sivri bitim noktası.
qozî 2 : n. Göz ucu.
qozî 3 : n. İğne. Bazı böceklerin sokucu organı.
qub : n. Kubbe. Yarımküre veya toparlakça kümbet biçimi verilen yapı damı.
qubik : n. Yanm kubbe şeklinde önü boşta yapıların merdiven başlarının damı.
qudum : n. Takat. Güç. Dinginliğe çeviren etken, direnci kıran veya direnç doğuran özellik.
qufillandin : l. Dondurmak. Donmasını sağlamak.
qufil : n. Asmakilit.
qufilî : r. Soğuktan donmuş olan.
qufillîn 1 : l. Donmak. Soğuktan ölmek.
qufillîn 2 : l. Üşümek. Soğğun etkisini duymak.
qufilkirin : l. Asma kilit vurma kitlemek.
qul 1 : n. Delik. Derin çukur veya bir yandan bir yana açılmış deşik.
qul 2 : r. Delik. Delinmiş olan.
qulbûn : l. Delinmek. Kendisinde delik açmak.
quîer : r. Delikli. Delinmiş durumda olan. Deliği veya delikleri olan.
qulibandîn 1 : l. Aşımak. Yük-

sek veya geçilmesi güç bir yerin öte yanına geçirmek.
qulibandîn 2 : l. Tersyüz etmek. İçini dışına veya altını üstüne çevirmek.
qulibandîn 3 : l. Kendinden yana olmasını sağlamak.
qulik : r. Küçük delik.
quling : n. Turna. Göçebe, uzun bacaklı iri bir kuş.
quliptin 1 : l. Aşmak. Yüksel, geçilmesi güç bir yerin öte yanına geçmek.
quliptin 2 : l. Üstüne binmek veya abanmak için atlamak veya dövüvermek.
quklirîn : l. Delmek. Delik açmak, delik hale getirmek.
quleteyn : n. Kaynak. İçinde su kaynayıp çıkan yer.
quloç : n. Tos. Alın veya boy-nuz vurmak.
qulpik1 : n. Geçirme fiili.
qulpik 2 : llik. Kemiklerin iç boşluklarının dolduran yağlı madde.
qulpikhilan : l. Geçirme. Midede toplanan gazı sesle ağızdan çıkarmak.
qumbara : n. Bomba. Canlı veya cansız hedeflere atılan patlayıcı savaş aracı.
qumrî : n. Kumru. Güvercini andıran, ondan az küçük, boz renkli bir kuş.
qun : n. Kıç. Kuyruk sokumu bölgesi.

quncir 1 : n. Pıtrak. Hayvanların kıllarına ve insanların paçalarına takılan bir bitki tohumu.

quncir 2 : n. Çırnak. Yırtıcı hayvan tırnağı.

quncirandin : l. Çırmıklamak. Tırmıkla yarmak, çizmek.

qundere : n. Kundura. Kaba işlenmiş, bağısız, konçsuz ayakkabı.

qunderz : n. İşleme. İnce ve süslü el işi.

qunderzkirin : l. İşletmek. İnce ve süslü bir şekilde işlemek.

qunderzkirî : r. İşlemeli. Üstünde işlemeleri bulunan.

qunek : n. İbne. Cinsel zevkini başka erkeklerin altına yatarak sağlamayı huy edinmiş olan sapık erkek.

qunekî : n. İbnelik. İbne olma hali. İbne gibi davranma hali.

qunik : n. Dip, izmarit.

qungiran : r. Hantal.

qungiranî : n. Hantallık.

qunxişki : n. Kıç üstü sürüne rek yürümek.

quntar : n. Etek. Dağ, tepe gibi yamaçlı şeylerin alt kısmı.

qupon : n. (Fr.) Kupon. Bir maaşı, vadesi gelmiş bir faizi veya hükümetçe dağıtılan bir şeyi almak için eldeki belgelerden koparılıp ve-

rilen parça.

quraftin : l. Devşirmek. Dermek, toplamak.

qurçik : n. Köşe. İki duvar arasında meydana gelen girinti.

qure : r. Kibirli. Kibri olan kimse, burnu büyük, büyümüş.

qurebûn : l. Kibirleşmek. Kibirli olmak, büyümek.

qureti : n. Kibir. Kendini herkesten üstün tutma, başkalarına yüksekten bakma huyu.

qurimandin : l. Bir ögesinin işleyemez hale gelmesine meydan vermek.

qurimîn : l. Tutulmak. Bir üyesi işleyemez olmak.

qurm : n. Kütük. Ağaç gövdesinin kalını.

qurmiçandin : l. Buruşturma. Buruşuk hale getirmek.

qurmiçî : r. Buruşuk. Buruşmuş olan.

qurmiçîn : l. Buruşmak. Düzlüğü bozulup karışık, kırma ve katlamalar peydahlamak.

qurmiçong : r. Buruşuk şeylerin kırılma, buruşma çizgileri.

qurpik : n. Yutak. Ağız ve burun boşluklarıyla gırtlak ve yemek borusu arasındaki boşluk olup çeperlerin hareketiyle yutma işini sağlar.

qurpandın : l. Yutmak. Ağızda bulunan bir şeyi yutağa

- götürüp oradan mideye indirmek.
- qurs 1** : r. Şiddetli. Yeğîn, zorlu, sert, hızlı.
- qurs 2** : n. (Fr.) Kurs. Dar bir konu üzerine verilen ve az bir zaman süren dersler.
- qursik 1** : n. İnce bulgurdan yapılan; saçta pişirilerek yenen kalınca çörek biçiminde yiyecek.
- qursik 2** : n. Yuvarlak ve yassıca şey, çörek.
- qurt 1** : n. Yudum. Bir defada yutulacak miktar.
- qurt 2** : n. İçim. Bir defada içilen miktar.
- qurtdan** : I. Yudumlamak. Yudum yudum içmek, acele etmeden içmek.
- quruş** : n. (It.) Kuruş. Liranın yüzde biri değerinde Türk parası.
- qusan 1** : n. Kesilme fiili.
- qusan 2** : n. Yarılma, çatılma fiili.
- qusandin** : I. Kesmek. Makasla bir şeyi ikiye ayırmak. Kesici bir aletle yaralamak. Ucunu almak.
- qusîn 1** : I. Kesilmek. Kesme işine konu olmak.
- qusîn 2** : I. Çatlama. Bir cisim,

özellikle deri, yarılmak.

- qut 1** : r. Kısa. Başkasına göre boyu az olan.
- qut 2** : r. Bodur. Çok kısa boylu ve tıknaz.
- qutbün** : I. Kopyalamak. Bir yerinden ikiye ayrılmak, yerinden olmak.
- qutebir** : r. Kestirme. Alışılan yolun dışında, kısa yol.
- qutifandin** : I. Soğuktan kesilmesine yol açmak.
- qutifin** : I. Soğuktan kesilip hareketsiz hale gelmek veya hareketi ağırlaşmak. Üşümek.
- qutik** : n. Gömlek. Ceket veya yelek altında giyilen dış çamaşır.
- qutup** : n. (Er.)Kutup. Yeryuvarlığının, ekvatorдан en uzak olan ve yer ekseninin geçtiği varsayılan iki noktasından her bir.
- quz** : n. Ferç. Dişi canlılarda üreme aygıtının dış kısmı.
- quzilqurt** : n. Bir hakaret sözü. Zıkkımın körü.
- quzmaz** : n. Çiğ yenilir ekşimsi bir yabani ot.
- quç** : n. Koni.
- quât** : n. Zahir. Aşlık.

L

labat : n. Kımıldama. Yerinden biraz oynamak, devinme fiili.

labitandin : l. Kımıldatmak. Yerinden biraz oynamak, hafifçe devindirmek.

labitayî : r. Hareketli. Hareketi çok olan, canlı, kıpırdak.

labitîn : l. Kımıldamak. Yerinden biraz oynamak. Yerinden hafif hafif devinmek.

labut : n. Üvendire. Hizmet öküzlerini dürtmekte kullanılan ucu bezli uzun değnek.

laciwerd : r. Lacivert. Koyu mavi.

laçık : n. Kordale. Geniş ipekli şerit.

lagam : n. Gem. Atı zor altında tutabilmek için, ağızına takılan demir alet.

lajwerd : n. Maden. Metal.

lakeşe : n. Dörtgen. Dört kenarı olan çokgen, dörtkenar.

lal : n. Dilsiz. Söz söyleme alışkanlığı olmayıp düşündüğünü ancak işaretlerle anlatabilen kimse.

lalbûn : l. Dili tutulmak. Herhangi bir neden dolayısıyla

söz söyleyemez oluvermek.

lalengî : n. Mandalina. Portakaldan küçük, kabuğu kolay soyulur, bir meyve.

laleş : n. Yezidi kabesi, laleşe giden Yezidi hacısı.

lam : n. Avurt. Yanağın ağız boşluğuna gelen yeri.

lamba : n. (Yun.) Lamba. Petrol gibi yanıcı bir madde yanarak veya elektrik akımıyla geçerek ışık veren aygıt.

lamlate : n. Kas.

langeçiç : n. Yenilir bir ot.

lap 1 : n. Pençe. Zorlu el.

lap 2 : n. Apaz. Avuç. Bir avuç miktarı.

lapdan : l. Apazlamak. Avuçlamak. Avuçla kavramak.

laphilanîn : l. Şahlanmak. At, şaha kalkmak. Öfkelenip saldıracakmış gibi bir tavır takınmak.

lapık : n. Eldiven. Elleri soğuktan korumak için veya başka ereklerle giyilen, kumaştan yahut deriden yapılmış el giysisi.

lare : r. Eğik çizgi. Eğik. Dik olmayan.

lask : n. Bitki.

lastik : r. (Yun.) Lastik. Ka-
uçuktan yapılmış şey.

laş 1 : n. Gövde. Hayvan-
larda baş, ayak ve kuyruk-
tan geri kalan kısmı.

laş 2 : n. Leş. Hayvan ölüsü.

laşgıran : r. Ağırca. Hare-
ketleri ağır ve sıkıcı kimse.

laşxwer : n. Etobur. Memeli
hayvanların, arslan, kap-
lan, kedi, köpek gibi çeşit-
lerini içine alan, keskin ve
parçalayıcı diş ve tırnakları
olan takımı (yabani).

lat 1 : n. Kaya. Büyük ve
sert taş kitlesi.

lat 2 : n. Ar. Yüz metre kare
tutarında yüzey ölçüsü biri-
mi.

latik : n. Evlek. Dönümün dört-
te biri.

latim : n. Bulaşma fiili.

latimandin : l. Bulaştırmak. Bu-
laşmasına yol açmak.

latimî : r. Bulaşık. Bulaşmış
olan.

latimîn : l. Bulaşmak. Bir nes-
ne üzerine sürülen bir şey
yüzünden kirlenmek.

lava 1 : n. Yalvarma fiili.

lava 2 : n. Minnet fiili.

lavakar : n. Minnettar. Birine
karşı minnet duyan, gönül
borçlusu.

lavakarî : n. Minnettarlık. Min-
nettar olma hali.

lavakırın : l. Yalvarmak. Bir
şeyi dilerken kendine acın-

dıracak veya karşısındaki-
nin gönlünü okşayacak
sözler söylemek.

law 1 : n. Evlat. Bir kimsenin
oğlu veya kızı.

law 2 : r. Genç. Henüz yetiş-
miş olup daha orta yaşa
gelmemiş.

lawanî : n. Gençlik. Genç ol-
ma hali veya bu halin çağı.

lawanta : n. (It.) Lavanta.
La-vanta çiçeğinden yapı-
lan ispirotolu esans.

lawejok : n. Ağıt. Ölen bir
kimsenin iyi hallerini ve o-
nun ölümünden duyulan acı-
larını döküp saymak üzere
söylenen söz veya okunan
ezgi, yazılan yazı.

lawij : n. Hutbe. Cuma ve
bayram namazlarında mim-
berde okunan dua ve veri-
len öğüt. Dini söylev.

lawik 1 : n. Şarkı. Aşk üzeri-
ne söylenen şen, şakrak
nakaratlı ve ara nameli par-
çaları.

lawik 2 : n. Erkek çocuk. Oğ-
lan.

layen 1 : n. Cins. Genel ve
başlıca nitelikleri aynı ol-
mak dolayısıyla bir arada
irdelenen şeylerin topu.

layen 2 : n. Yön, yan. Bir
şeyin yüzlerinden herhangi
birinin baktığı yan, cihet.

layf : b. Gibi. -e benzer, i-
miş-çesine, benzer tarzda.

lebikandin : I. Uğraştırmak.
Uğraşmasına yol açmak.

lebikîn 1 : I. Uğraşmak. Sürekli ve çok çalışmak. Vak-tini iyi bir işe vermek.

lebikîn 2 : I. Kurcalamak. Ele almak. Karıştırıp azdırmak (çıban).

lebk 1 : n. Oyalamak fiili.

lebk 2 : n. Uğraşı. Meşguliyet.
Uğraşılan şey.

lef : n. Kesir. Bir birimin bölündüğü eşit parçalardan herbiri veya birkaçı.

lagan : n. Pranga. Eskiden ağır cezalıların ayaklarına takılan kalın zincir.

legleg : n. Leylek. Göçebe, uzunbacaklılardan, yuvasını evlerin damlarında ve bacaların üstünde kuran faydalı bir hayvan.

leheng : r. Kahraman. Bir olayda yer tutan kişi.

lehengi : n. Kahramanlık. Kahraman olma hali.

lehi : n. Sel. Sürekli yağmurlardan veya eriyen karlardan meydana gelip önüne ne gelirse alıp götüren taşkın su.

lehim : n. (Er.) Lehim. İki maden parçası birbirine yapıştırmak için eritilerek sürülen kalay veya başka maden.

lehimbûn : I. Lehimlemek. Lehimle yapıştırmak.

lehîmkirin : I. Lehimlemek. Le-

himle yapıştırmak için eritilerek sürülen kalay veya başka maden.

lehîmkirî : r. Lehimli. Lehimle tutturulmuş.

lejwar : Maden.

lejwarî : n. Madeni.

lek : n. Mika. Sıcağa ve ateşe dayanıklı, ince ve esmer yapraklara ayrılan, saydam bir taş olup yaprakları cam gibi kullanılır.

lekan : n. Kasnak. Enli çember. Kalbur ve tef gibi şeylerin tahta çemberi. Nakış işlemek için gergef gibi, kumaş germeye yarayan tah-tadan enlice çember.

lekîn : r. Mikadan imal edilmiş olan şey.

leq 1 : n. Bölük düzeyinde askeri birlik.

leq 2 : n. Teprenme, kıpırdanma fiili.

leqandin 1 : I. Tepretmek. Tepretme işine konu etmek.

leqandin 2 : I. Kımıldatmak.

leqem : n. Lağım. Yer altında açılmış dar yol.

leqîn 1 : I. Sallamak. Kendini sallamak.

leqîn 2 : I. Kımıldatmak. Yerinden biraz oynamak.

leqîn 3 : I. Sarsılmak.

lem 1 : n. Köken. Kavun, karpuz gibi yere yatan bitkilerin teki veya dalı.

lem 2 : n. Akıntı. Suyun her-

hangi bir yöne doğru yer değiştirmesi.

lenger : n. Çapa. Gemi demiri.

leristin : l. Süzülme. Zayıflama.

lerizandin : l. Titretmek. Titremesine yol açmak.

lerizîn : l. Titretmek. Biteviye kısaca kıyıdamak.

lerz : n. Bitkinlik. Bitkin olma hali.

leşker : n. Asker. Erden marşale kadar orduda görevli herkes.

leşkergeh : n. Kışla. Askerlerin barınması için kurulmuş büyük yapı.

leşkerî 1 : r. Askerî. Askerlikle ilgili.

leşkerî 2 : n. Askerlik. Asker olma hali, asker ödevi, ordu hizmeti.

levabûn : l. Bölüşülme. Bölünme. Bölmek işine konu olmak.

levakirin 1 : l. Bölüşürmek. Bölüşme işini yaptırmak.

levakirin 2 : l. Bölüşme. Paylaşma, üleşme. İki veya daha çok kişi, bir şeyden payını almak.

levanîn 1 : l. Uyuşturmak. Anlaşmasını sağlamak.

levanîn 2 : l. Denk getirmek. Denkleştirmek. İki veya ikiden artık şeyleri birbirine denk getirmek.

levbûn 1 : l. Denkleşme. Birbirine denk olmak.

levbûn 2 : l. Barış içinde olmak.

levhatin 1 : l. Uyuşma. Her hususta birbirine uymak. Bir iş üzerinde birbirine uymak.

levhatin : l. Denk gelme.

lew : d. Onun için, ondan dolayı.

lewaş : n. Pide. Bir parmak kalınlığında pişirilen yassı ekmek.

lewitandin : l. Kirletme. Kirli kılmak. Pislemek.

lewiti : r. Kirli. Kiri olan.

lewitin : l. Kirleme. Kiri hale gelme.

lewma : n. Dolayı. -den ötürü. d. Ötürü.

lewleb 1 : n. Sarkaç. Sallanım deviminini yapan araç.

lewleb 2 : n. Ayran tulumu sopası.

lewlîbîn : l. Yürürken bir sağa bir sola hafifçe eğilmek.

lewm 1 : n. Sitem. Hoşa gitmeyen bir davranıştan dolayı, öfke göstermeksizin kızgınlık anlatmak için birine söylenen söz.

lewm 2 : n. Serzeniş. Başa kakma; takaz.

lewmkirin : l. Kınamak. Yapılan bir işin kötü görüldüğünü bildirir söz söyleme.

lewn : n. Şekil. Bir cismin dış

çizgileri bakımından niteliği, biçim. Tarz, yol.

leyistandin : I. Oynatmak. Oynamak işini yaptırmak.

leyistik : n. Oyun. Hoş vakit geçirmek için karşılıklı yapılan eğlenceli yarış. Herkese hoş vakit geçirtmek için yapılan eğlendirici, şaşkınlıkuyandırıcı, öğretici veya estetik duyguları okşayıcı hüner.

leyistin : I. Oynamak. Çocukları ve hayvanları, içgüdü ile kendilerini eylendiren ve yeteneklerini geliştiren davranışlarda bulunmak. Oyun halinde bulunmak.

leyistik : n. Oyuncak. Çocukların oynayıp eylemesine yarayan şey.

leylan : n. Serap. Çölden, uzakta su gibi görünen ışık yanıltmacı.

leymûn : n. Limon. Turunçgillerden bir ağaç. Bu ağacın sarı renkli, kabuğu koku, suyu ekşi meyvası.

lez 1 : n. Çabukluk. Çabuk olma hali, hız.

lez 2 : n. Acele. Tez davranma, tezlik. Çabuk davranma zoru. Tez elden yapılması gereken.

lezan 1 : n. Hızlanma fiili.

lezan 2 : n. Acele etmek fiilli.

lezandin 1 : I. Hızlandırmak. Hız vermek. Hızını artır-

mak.

lezandin 2 : I. Acele ettirmek. İvdirmek. Çabuklaştırmak.

lezgîn 1 : r. Aceleci. Hep acele iş görmeye alışmış olan, çabuk sabırsızlaşan, telaşçı.

lezgîn 2 : r. Çabuk. Alışıldan veya gösterilenden daha kısa bir zamanda, tez.

lezîn 1 : I. Hızlanmak. Hız almak, hızı artırmak.

lezîn 2 : I. İvmek. Çabuk davranmak. Acele etmek.

lê 1 : g. Ama. Anlattıkları düşünceler arasında ayrılık bulunduğu kabul edilen iki cümleyi birbirine bağlamaya yarar.

lê 2 : g. " lakin", " yalnız" gibi uyarma anlatır.

lê 3 : n. Geçerli. Geçerliliği kabul edilen.

lê 4 : c. "Üstünde" anlamında bir birleşik zarf.

lê 5 : b. Kadına hitapta kullanılan bir ünlem.

lêanîn 1 : I. Uydurmak. Uymasını sağlamak.

lêanîn 2 : I. Yakıştırmak. Yakışacak bir hale koymak, uygun düşürmek.

lêbelê : g. Ne ki, ne var ki, ancak anlamında kullanılır.

lêbûn 1 : I. Uymak. Bir şeyin bir yanı, başka bir şeyin bir yanıyla biçimi biçimine gel-

mek. Yakışmak, birbirini tutmak. Denk gelmek.

lêdan 1 : n. Dayak. Bir insanı veya bir hayvanı dövmek işi.

lêdan 2 : I. Yapıştırmak. Yapışmasını sağlamak.

lêdan 3 : I. Sürmek. Bir maddeyi dokundurarak gezdirmek yoluyla bir yüzey üzerine ince bir tabaka halinde bırakmak.

lêdan 4 : I. Çakmak. Vura vura sokup yerleştirmek.

lêdan 5 : I. Çalmak. Ses çıkarmaya yarar şeyi seslendirmek (zil).

lêxebitîn : I. Kurcalamak. Karıştırarak zorlamak. Karıştırıp azdırmak.

lêxistin 1 : I. Dövmek. Birinin canını acıtmak ereği ile üst üste vurmak.

lêxistin 2 : I. Yapıştırmak. Yapışmasını sağlamak.

lêgeran 1 : I. Dolanmak. Bir şeyin çevresine sarılmak. Bir şeyin dolayında gezmek.

lêgeran 2 : I. Aramak. Bir şeyi bulmaya çalışmak. Bir şeyin yokluğunu duyarak geri gelmesini istemek.

lêgerandin 1 : I. Aratmak. Aramak işini yaptırmak.

lêgerandin 2 : I. İncelemek. İnceleme işini yaptırmak.

lêgerîn : n. Muayene. Göz-

den geçirme, yoklama.

lêgermbûn : I. Isınmak. Yarırgamaz olmak, hoşlanırmak olmak, alışmak.

lêgermkirin : I. Isındırmak. Birinin bir şeye ısınmasını sağlamak, alıştırmak.

lêgirtin 1 : I. Kusuruna bakmak.

lêgirtin 2 : I. Ölçüştürmek. Aradaki farkı bulmak üzere iki şeyi yanyana getirmek, karşılaştırmak, mukayese etmek.

lêhatin 1 : I. Yaramak. Sağlık bakımından elverişli olmak.

lêhatin 2 : I. Uymak. Yakışmak birbirini tutamak.

lêk : Ek.

lêkanîn : I. Uzlaştırmak. Uzlaşmasını sağlamak

lêkbûn 1 : I. Eklenmek. Bir şeyi ek olarak kullanmak. Birbirine katarak çoğaltmak.

lêkbûn 2 : I. Uzlaşmak. Aralarında meydana çıkan düşünce veya çıkar ayrılığını kaldırarak uyuşmak.

lêker : n. (Rêz.) Fiil. Hal veya eylem anlatmakla beraber bu hal veya eylemin kipini, zamanını ve çoğu şahsını da belirten kelime.

lêketin : I. Çarpmak. Hızla değmek, vurmak. Hızla bir yere vurulmak.

lêkirin 1 : I. Giydirmek. Giyme işini yaptırmak.

lêkirin 2 : I. Üstüne su dök-mek.

lêkirin 3 : I. Yükleme. Bir taşıt veya hayvanın üstüne alabilirdiği kadar veya ona yakın yük koymak.

lêkolan 1 : n. Araştırma. Araştırma eylemi.

lêkolan 2 : n. Konuşulan şey. Konu.

lêkolandin : I. Araştırmak. Araştırma işini yaptırmak.

lêrastkirin : I. Doğrulmak. Ona doğru yönelmek. Bir şeye belli bir yön vermek.

lêv 1 : n. Dudak. Ağzın, ön dişlerini örten ve dışarıya doğru az veya çok kıvrılan üst ve alt kenarlardan her biri.

lêv 2 : n. Kenar. Pervaz, çizgi, antika, baskı, yan ve çerçeve süsü.

lêvegerin : Tekrarlamak. Tekrar etmek, yeni baştan yapmak, yinelemek.

lêvkî : r. Sözlü. Sözle yapılan.

İl : b. Tarafında, içinde anlamında bir ön edad.

İlb 1 : n. Tane. Tahılları veya salkım halindeki meyvaları meydana getiren tohumlardan herbiri.

İlb 2 : n. Adet. Kendi başına tek bir varlık diye alınan şeyler hakkında sayı birimi olarak kullanılabilir.

İlbade : n. Astarla yüz arası-na ısıyı korumak için pamuk ve benzeri şeyler konularak dikilen, yakasız dış giyisi.

İlibandin : I. Tanelemek. Tanelerini ayırmak.

İliberxistin 1 : I. Açıklamak. Bir sözün, bir yazının ne anlatmak istediğini belirtmek.

İliberxistin 2 : I. Göstermek. Belirtmek. Kanıtla inandırmak.

İliberxwedan 1 : I. Direnmek. Birini karşı olarak herhangi bir düşüncede, bir istekte veya bir durumda saplanıp kalmak, ayak diremek.

İliberxwedan 2 : I. Çabalamak. Güç bir durumdan kurtulmak veya gücünün yetmediği bir işi yapmak için uğraşmak.

İliberxweketin 1 : I. Üzülmek. Üzülmek işine konu olmak. Üzüntü duymak.

İliberxweketin 2 : I. Mahçup olmak.

İliberketin : I. Hayıflanmak. Acınmak, üzülmek, yerinmek.

İlibê : ba. Efendim. Bir sesleniş karşısında "buradayım" anlamında kullanılır. Anlaşılmayan bir sözü tekrarlatmak için söylenir.

İlçinandin : I. Ürkütme. Ürküntü vermek.

İlçinin : I. Ürkemek. Korkup sıçramak. Şaşkınlıkla karışık korku duymak.

İldar : r. Kurulu. Kurulmuş durumda olan.

İldarbûn : l. Kurulma. Kurmak işine konu olmak.

İldarkırın : l. Kûrmak. Bir şeyin meydana gelmesine yardım eden parçaları yolunca birleştirip bir tüm haline getirmek. Meydana getirmek.

İlxweda : l. Kendini dövme. Aşırı derecede üzülerek çırpınmak

İlxwekırın 1 : l. Giyinmek. Kendi kendini giydirmek veya kendine bir şey giydirmek.

İlxwekırın 2 : l. Dökünmek. Kendi üstüne dökmek..

İlxwepişkin 1 : n. İskillenme. Şüpheli ve vesveleli hale gelme.

İlxwepişkin 2 : l. İskillenmek. İskilli hale gelmek.

İlhbok : n. Soytarı. Söz ve davranışları halkı güldürüp eğlendiren kimse.

İlhbokî : n. Soytarlık. Soytarıca davranış.

İlhevânin 1 : l. Uydurmak. Uymasını sağlamak.

İlhevânin 2 : l. Uyarlamak. Biribirine şu veya bu bakımdan uyar hale getirmek.

İlhevânin 3 : l. Barıştırmak. Barışmalarını sağlamak.

İlhevânin 4 : l. Uzlaştırmak. Uzlaşmalarını sağlamak.

İlhevânin 5 : l. Anlaştırma. Anlaşmalarını sağlamak.

İlhevxistin 1 : l. Çarpıştırmak. Çarpışmak işini yaptırmak.

İlhevxistin 2 : l. Çatmak. Elbise parçalarını dikmeden önce teğel veya iğne ile tutturmak.

İlhevhatin 1 : l. Barışmak. İki taraf aralarındaki dargınlığı kaldırmak.

İlhevhatin 2 : l. Uzlaşmak. Aralarında meydana çıkan düşünce veya çıkar ayrılığını kaldırarak uyuşmak.

İlhevhatin 3 : l. Anlaşmak. Düşünce veya erek bakımından birleşmek.

İlhevhatî 1 : r. Muntazam. Düzgün, düzenli, derlitoplu.

İlhevhatî 2 : r. Yakışıklı. Hoşa giderek hayranlık uyandıran.

İlhevketin : l. Çarpışmak. Birbirine çarpmak, vuruşmak.

İlhevkirin : l. Uzlaşmak. Uyuşmak.

İlkumandin : l. Tökezletmek. Engele çarpıp sendelemek.

İlkumîn : l. Tökezlemek. Engele çarpıp sendelemek.

İlq 1 : n. Bölük. Üçü veya dördü bir taburu meydana getiren askeri birlik.

İlq 2 : n. Şube. Bir kurumun ikinci aşamadaki iş yerlerinden her bir kolu.

İlqabûn : l. Karşılaşmak. Karşı karşıya gelmek, rastlaşmak.

İlqat : n. Başak. Arpa, buğday, yulaf gibi ekinlerin,

- tarlalarda kalmış ürünü ve bu ürünü toplama işi.
- İlmêj** : n. Namaz. Tanrıya edilen kulluk.
- İliserdan** : I. Üste vermek. Bir şeyi başka şeyle değiştiren ona bir şey daha katmak.
- İliserkirin** : I. Üstelik vermek, feda etmek, eklemek.
- İlivandin** : I. Devindirmek. Devinmesine yol açmak.
- İlivîn 1** : n. Yatak. Uyumak için yatılan yer.
- İlivîn 2** : I. Hareket etmek.
- İlivok** : n. Organ. Bitkilerde veya hayvanlarda, yaşamak için gerekli ve yararlı görevi bulunan vücut parçası.
- İliç** : n. Parça. Bir tümenden ayrılan, ayrı sayılan şey.
- İliçik** : r. Azıcık. Biraz, pek az.
- İlîkîtik** : n. Sümük. Sümükdoku hücrelerinin ve bu doku üzerinde bulunan bezlerin salgısı.
- İlîra** : n. Lira. Devletçe bastırılan paranın yüz kuruş değerinde Türk lirası.
- İlîs** : n. Tünek. Kuşların, evcil kanatlarının üzerinde tünekledikleri dal veya sırtık.
- İlître** : n. (Yun.) Litre. Sıvıların ölçmede kullanılan, bir desimetre küp hacminde ölçü birimi.
- İlîwan 1** : n. Ayvan. Bir tarafı

dışarıya doğru açık olan oda.

- İlîwan 2** : n. Gem. Atı zor altında tutabilmek için, ağzına takılan demir alet.
- İlod 1** : n. Küme. Tümsek biçimindeki yığın.
- İlod 2** : n. Yığın. Bir şey yığılarak meydana getirilen tepe.
- İlod 3** : n. Öbek. Maddeleri ve nitelikleri bakımından birbirine yakın şeylerin topu.
- İlodkirin** : I. Yığmak. Bir tepe meydana getirecek şekilde biriktirmek.
- İlokîn 1** : I. Salınmak. Yürürken uyumlu devinimlerle hafifçe bir yandan bir yana eğilmek.
- İlokîn 2** : n. Tırıs. Binek hayvanının çaprazlama ayak atarak hızlı ve sarsıntılı yürüyüşü.
- İloqomotif** : n. (Fr.) Lokomotif. Trenleri çeken tekerlekli, büyük buhar makinesi.
- İlome** : n. Kınama. Kınamak eylemi, ayıplama, takbih.
- İlomebûn** : I. Kınanmak. Yapılan bir işin kötü görüldüğünü bildirir söz söylemek.
- İlomekirin** : I. Kınamak.
- İlor** : n. Lor. Bir çeşit taze, yumuşak ve tuzsuz beyaz peynir.
- İlorik** : n. Ekşimik. Yağı alınmış süttten yapılan peynir.
- İlorî** : n. Ninni. Küçük çocuk-

ları uyutmak için söylenen söz veya türkü.

lorin : l. Ninni söylemek.

lotik 1 : n. Hoplama. Hoplama eylemi.

lotik 2 : n. Zıplama. Zıplamak eylemi.

lotikdan 1 : l. Zıplamak. Sevinçten veya oyun için, bulunduğu yerden havaya fırlamak.

lotikdan 2 : l. Hoplamak. Sevinçten veya oyun için, bulunduğu yerden havaya doğru bir fırlayış yapmak.

lotim : n. Bölük, kesim, parça.

lotke : n. Sandal. İnsan taşıyacak şekilde yapılmış, kürekle yürütülen, küçük deniz teknesi.

lovik : n. Soya. Yağ çıkarılan bir çeşit fasulye.

lublub : n. Yalvarma eylemi.

Yakarma eylemi.

lublubkirin : l. Yalvarmak. Bir şeyi dilerken kendini acındıracak veya karşısındakinin gönlünü okşayacak sözler söylemek.

lûf : n. Lif. Tel. Demet halindeki kimi bitki oluşumlarını meydana getiren ve iplik biçiminde ince olan madde.

lûfik : n. Lif. Banyoda sabun köpürtüp yıkanmak için kullanılan ve bazı bitkilerin telleri didiklenerek yapılan gevşek yumak.

lûle 1 : n. Boru. İçi boş, iki yana açık, uzun ve dar silindir.

lûle 2 : n. Namlu. Tüfek ve tabancanın uzun demir kısmı.

lülük : n. İmbik. Damıtma işi için kullanılan aygıt.

M

ma : b. Soru edatı.
maç : n. Öpücük. Sevileni yüzünden öpme veya kendini ona öptürme. Öpme eylemi.
maçkırın : l. Öpmek. Sevgi veya saygı duygusuyla dudaklarını bir şeye değdirip, hafif bir emme hareketi yapar gibi olmak.
mad : n. Beniz. Yüz rengi.
madavêtin : l. Benzi atmak. Birdenbire benzi solmak.
madkırın : l. Somurtmak. Küskünlüğünü veya bir şeye sıkıldığını anlatır yolda yüzünü buruşturmak, surat asmak.
maf : n. Hak. Düzenin gerektirdiği veya birine ayrıldığı şey. Dava veya savda gerçeğe uygunluk, doğruluk.
mafıwarın : l. Hakkını yemek. Başkalarının hakkını vermemek.
mafıwer : r. Hak yeme alışkanlığı olan kimse.
mafıezker : r. Haksever. Hak bildiği şeyden ayrılmayan.
mafıezkerî : n. Hakseverlik. Hak sever olma durumu.
mafıkrın : l. Hakketmek. Yaptığı bir iş dolayısıyla bir şeye hak kazanmak.

mafınas : r. Haktanır. Herkesin hakkına saygı gösteren.
mafınası : n. Haktanırlık. Haktanır olma durumu.
mağaza : n. (Er.) Mağaza. Büyük dükkan. Eşya ve azık deposu.
mağest : n. Makas.
maxwene : d. Sanki. Sorulu cümlelerde, anlatılan düşünce üzerine daha çok dikkat çekmeye yarar.
mahsur : n. Omur. Omurgayı meydana getiren kemiklerin ortak adı.
mak : r. Anaç. Yavru yetiştirecek hale gelmiş olan hayvan.
maker : n. Dişi eşek.
makına : n. (Yun.) Makina. Belli bir işi kendi kendine, düzgün ve bir örnekte yapacak şekilde düzenlenmiş aygıt.
mağara : n. Makara. Üzerine iplik, tel, şerit gibi şeyler sarılan, eksenini boyunca delik silindir.
mağas : n. (Er.) Makas. Kağıt, bez ve saç gibi şeyleri kesmeye yarar alet olup birbirine ortadan çapraz eklen-

miş iki bıçak.

maqul : r. Saygın. Saygı gösteren.

maqulî : n. Şaygınlık. Saygın olma hali.

mal 1 : n. Ev. Yalnız bir ailenin oturabileceği şekilde yapılmış konut.

mal 2 : n. Mülkiyet.

malava : r. Esen olma hali.

malavabûn : l. Esen olmak.

malavakirin : l. Esenlik dilemek.

malavayî : n. Esenlik. Esen olma hali. Sağlık, afiyet, sıhhat.

malbat : n. Aile. Karı, koca ve çocukların meydana getirdiği topluluk. Aynı soydan gelen kimseler zinciri. Aralarında kandaşlık veya yakınlık bulunan kimselerin topu.

malbavan : n. Babaevi, baba ocağı.

maldar 1 : r. Mal sahibi.

maldar 2 : n. Sermayedar. Sermayesi olan, anamalcı.

malxerab : r. Yıkıma uğramış.

malxerabbûn : l. Yıkıma uğramak.

malxerabî : n. Yıkım. Büyük zarar.

malxerabkirin : l. Yıkıma, büyük zarara uğratmak.

malxwer : r. Müsrif. Tutumsuz, savurgan kimse.

malxwerî : n. Müsriflik. Müsrif olma hali, savurganlık.

malxezûran : n. Kadının eşi-

nin baba ailesinden gelen kimselerin topluluğu.

mallk 1 : r. Evcik. Küçük ev.

mallk 2 : n. Bölme. Göz. Öteberi konulan ve bölmeleri olan bir şeyin her bölmesi.

mallştandin : l. Süpürmek. Süpürme işini yaptırmak.

mallştin : l. Süpürmek. Bir şeyin üzerindeki çerçöpü, toz gibi şeyleri süpürge, fırça veya başka bir araçla toplamak.

malî : n. Aile halkı.

malin 1 : l. Süpürülmek. Süpürme işi yapılmak.

malin 2 : l. Silmek. Ter, gözyaşı gibi ıslaklığı elle silmek.

malmîrat : r. Ocağı körelmiş kişi ya da aile.

malmîratbûn : l. Ocağı körelmek. Ocağı sönmek. Soyu tükenmek.

malmîratkirin : l. Ocağı söndürmek. Aile topluluğunun yok olmasına sebep olmak.

malpereset : r. Haris. Açgözlü, doymaz, gözü doymaz.

mam : n. Amca. Babanın erkek kardeşi.

mamîk : n. Bilmece. Bir şeyin adını anmadan niteliklerini üstü kapalı söyleyerek o şeyin ne olduğunu buldurmaya çalışma şeklindeki eğlence.

mamoste : n. Öğretmen. Başkalarına bir ders konusunu

- öğretmeyi iş edinen kimse.
mamosteyî : n. Öğretmenlik. Öğretmenin görevi.
man : n. Kalma. Kalmak eylemi.
mandalakirin: l.Yadsımak. Yapmış olduğu veya tanık olarak bilmekte olduğu bir şeyi yapmadığını veya bilmediğini söylemek.
mandî : r. Bitkin. Gücü tükenmiş olan.
mandîti : n. Bitkinlik. Bitkin olma hali.
mar : n. Yılan. Sürüngenlerden, ayaksız, ince ve uzun olanların genel adı, uzun hayvan.
marastandin : l. Sömürmek. Sömürme işini yaptırmak.
marastin : l. Sömürmek. Dudaklarını yapıstırarak soluğu ile çekip içmek. Bir yerin zenginlik kaynaklarını kimseye sormadan ve ilgililere danışmadan eline alıp onlardan geniş ölçüde yararlanmak.
margişk : n. Engerek. İki, üç karış uzunluğunda, başı üç köşeli, rengi kara veya kara-yakın koyu zehirli bir yılan türü.
marmarok : n. Kertenkele. Uzun vücutlu, sivri kuyruklu, çevik, küçük sürüngen hayvan.
marmasî : n. Yılanbalığı. Yılanı andıran, ince uzun ve

- eti beğenilen bir balık.
marok : n. Dolama. Tırnak yöresindeki yumuşak kı-sımların, kimi vakit de kemiğini yangısından ileri gelen ağrılı şiş.
martal : n. Kalkan. Oktan veya kılıçtan korunmak için, yassı ve tekerlek korunmalık.
mase : n. (Lat.) Masa. Üstünde veya çevresinde türlü işlerin yapıldığı, yüksekçe, genişçe ve ayaklı tabla.
masî : n. Balık. Su içinde yaşayıp en çoğu solungaçla nefes alıp yumurtadan üreyen hayvanların genel adı.
masîvan : n. Balıkçı. Balık avcısı.
masîvanî : n. Balıkçılık. Balıkçının mesleği, balık avı.
masiwa : n. Mühlet.
mast : n. Yoğurt. Maya katılarak koyulaştırılmış süt.
masluka : n. Adele. Kas. Kasılarak vücudun devinimlerini sağlamaya yarayan organlardan her biri ve bu organların telsi olan dokusu.
maşik 1 : n. Maşa. Ateş veya kızgın bir şey tutmaya yarayan maden çatal alet.
maşik 2 : n. Bөрölce. Göbeği koyu renkli bir çeşit fasulye.
maşot 1 : n. Tırtıl. Kelebek kurtçuğunun yumurtadan çıktık-tan sonra krizalit oluncaya ka-

darki durumu.

maşot 2 : n. Kırkayak. Ek-
lembacaklı hayvanlardan
çokbacaklılar sınıfına giren
sıcak ve ılık iklimlerde ya-
şayan, uzun vücutlu bir
hayvan.

mat : n. Şaşma eylemi.

matbûn : I. Şaşmak. Umul-
mayan, beklenmeyen veya
oluş yolu anlaşılmayan bir
olgu karşısında düşünce
karışıklığı geçirmek.

mathiştin : I. Şaşırmak. Şa-
şırmasına yol açmak.

matî : n. Şaşkınlık. Şaşkın ol-
ma hali veya şaşkınca davra-
nış.

matran : n. (Yun.) Piskopos.
Bir bölgenin din işlerine
başkanlık eden papaz.

matranî : n. Piskoposluk. Pis-
kopusun idare ettiği bölge.

mawé 1 : n. Süre. Bir olayın
başı ve sonu arasındaki
belirli zaman.

mawé 2 : n. Mühlet. Bir işin
yapılması veya bir borcun
ödenmesi için gösterilen sü-
re. Vade.

mayın 1 : I. Kalmak. Olduğu
halde durur olmak, sürüp
giderek olmak.

mayın 2 : I. Konmak. Kısa bir
süre içinde çadır kurup yer-
leşmek.

mayın 3 : I. Eyleşmek. Oya-
lanmak.

mayî : r. Artakalan. Artarak
kalan, geriye kalan. Artan,
kalan.

maymun : n. Maymun. Gül-
dürmek veya dikkati çek-
mek için yapılan tuhafılık.

mazin : r. Büyük. Boyutları,
benzerlerinden daha uzun
olan, küçük karşıtı. Yaşlı.
Niteliği çok olan.

mazinayî : n. Büyüklük. Bü-
yük olma hali. Büyüğe ya-
kışır hal.

mazinbûn : I. Büyümek. Bü-
yük hale gelmek. Yetiş-
mek. Konuşması ve davra-
nışları yaşının gerektirdiğin-
den fazla (çocuk).

mazinkirin 1 : I. Büyütmek.
Büyük hale getirmek, ge-
nişletmek. Besleyerek ve-
ya yol, iz göstererek yetiş-
tirmek.

mazinkirin 2 : I. Abartmak. Mü-
balağa etmek.

mazî : n. Mazî. Kozalağından
solucan düşürücü bir yağ
elde edilen, selvigillerden,
yaprakları almaşık ve kü-
çük pullar biçiminde, göv-
desi düz olan bir süs bitki-
si.

mazot : n. (Rus.) Yakıt ola-
rak kullanılan petrol tortu-
su.

mazrona : n. Bir tür şıralık
üzüm türü.

mazurvan : n. Davet yapan

- kimse.
- me** : c. Birinci çoğul, dönüşlü zamir.
- mebeh** : r. Net. Bütün çizgileri keskin ve aydın görünülen görüntü.
- mebehî** : n. Netlik. Net olma hali.
- mebest** : n. Sebep. Bir olayı veya durumu gerektiren yahut doğuran başka bir olay veya durum.
- mecal** : n. Güç. Dinginliği devime veya devimi dinginliğe çeviren etken, direnci kıran veya direnç doğuran özellik.
- medek** : n. Dişi manda.
- medreb** : n. Etkili piring tarlası.
- mefer** : n. Fırsat. Uygun zaman, elverişli durum.
- meger** : ge. Meğer. Sonradan anlaşılıp şaşkınlık doğuran şeyleri anlatan bir bağlaç.
- mexel** : n. Hayvan yatma yeri.
- mexelbûn** : l. Hayvanın dinlenmek ya da uyumak üzere yatması.
- mexelkîrin** : l. Hayvanı yatırmak.
- mexmer** : n. Kadife. Bir yüzü ülger denilen pek kısa, ince ve sık tüylerle kaplı parlak ve yumuşak kumaş. Aynı adı taşıyan çiçek.
- meh** : n. Ay. Yılın, on iki bölümlerinden her biri.
- mehan** : n. Aşınma. Aşınmak eylemi. Rüzgarın, hele akan sula-

- rın etkisiyle yeryüzünde meydana gelen toprak yitimi.
- mehandîn** : l. Aşındırmak. Aşındırmak işine uğratmak. Dokunduğu cisimleri kemirerek aşınmasına sebep olmak.
- mehanî** : n. Aylık. Birine görevi karşılığı olarak veya geçimi için her ay ödenen para.
- mehder** : n. Şefaât.
- meherk** : n. Boncuk. Camdan yapılmış, ortası delik, çoğu yuvarlak ve renkli, süs tanesi.
- mehfur** : n. Halı. Yere veya mobilya üstüne serilmek, duvara gerilmek üzere, çoğu yünden dokunmuş, kısa ve sık tüylü, nakışlı, kalın yaygı.
- mehîn 1** : n. Kısarak. Atın dişisi.
- mehîn 2** : l. Aşınmak. Sürtüşe sürtüşe incelmek, yıpranmak.
- mehîni** : r. Dişi hayvan.
- mehîr** : n. Ayran çorbası.
- mehne** : n. Bahane. Bir şeyin gerçek sahibi gizlenerek ileri sürülen sözde sebep.
- mehnekîrin** : l. Bahane etmek.
- mehr** : n. Evlendirme görevlisinin, kadın ile erkeğin isteği üzerine ve iki tanığın önünde onları evlendirdiğini söylemesi ve bu olayı resmi deftere geçirmesi işi.
- mehrbûn** : l. Nikahlamak. Nikahı kıyılmak. Birbirine

varmak üzere nikahları kıyılmak.
mehrkîrî : r. Nikahlı. Nikahla varılmış karı veya koca.
mehser : n. Üzüm sıkılarak şıra çıkarılan, pekmez yapılan yer.
mehtandin : l. Emdirmek. Emmesini sağlamak.
mehteşî : n. Kuraklık. Kurak olmak hali, kurak hava, yağmursuzluk.
mehtin : l. Emmek. Dudak ve dilin yardımıyla boşluk olmasına yol açarak bir şeyi içine çekmek.
meqer : n. Merkez. Yönetim, toplanma durumunda yer.
melaq : r. Riyakar. İkiyüzlü, yüze gülücü.
melaqî : n. Riyakarlık. Riyakar olma hali veya riyakarca davranış.
meleco : n. Hindiba. Yaprakları haşlanarak salata yapıldığı gibi kökü de kahveye karıştırılan bir bitki.
melese : n. İnce pamuklu kumaş.
melheb : n. Yaba. Harman savurmakta kullanılan çatal biçiminde tahta kürek.
melkep : n. Oldukça büyük, altında pişmiş yemekler de konulan oldukça büyük sepet.
melisandin : l. Sindirmek. Sinmesini sağlamak veya sin-

mesine meydan vermek.
mellsîn : l. Sinmek. Göze daha az çarpacak bir hal almak. Yılıp bir köşeye çekilerek sesi çıkmaz olmak.
melle : n. İmam. Camaata namaz kıldıran kimse.
melletî : n. İmamlık. İmamın yaptığı iş.
melû : n. Yiğın. Bir şey yığılarak meydana getirilen tepe.
melûvan : Yiğın işçisi.
memik : n. Meme. Yavrularını emzirmek için, göğüsteki süt bezi.
menend : r. Benzer. Şu veya bu niteliği başkasınıki ile eş olan.
mengene : n. (Yun.) Mengerte.
mengî : n. Ülkü. Ancak düşüncede var olan şey, gerçek karşısı. Üzerinde özveride bulunmaktan çekinilmeyen yüce dilek.
mengilver : r. Ülkücü. Bir ülkeye bağlı olan.
menîbûn : l. Çarpılmak. Çarpık hale gelmek (kişi).
merc : n. Koşul. Bir işin olabilmesi için eldeki olanaklara koşulması ileri sürülen gereklilik.
merd : r. Mert. Yiğit, sözünün eri.
merdî : n. Mertlik. Yiğitlik, erkeklik.
mereqe : n. Haşlama et suyunun yağlı, salçalı suyu.

meriv : n. Adam. İnsan. Erkek kişi.

mermer : n. (Yun.) Mermer. Çoğu beyaz olup renklisi, damarlısı da bulunan, billur tanecikli bir çeşit kireç taşı.

mesil : n. Koyak. İki dağın arasında kalan dere boyu.

mesrefe : n. Sini. Üzerinde yemek sahanlarını taşımaya yarayan veya sofrayı taşıyan bakır veya pirinçten büyük tepsi.

mestek : n. Reçine.

meşk : n. Tulum. Hayvanın, önü yarılmadan çıkarılmış derisi olup yağ, su gibi sıvılar için kap olarak kullanılır veya içinde ayrıntı yapılır. Artık o görevi yapmayacak olanlara kuru yiyecekler konulur.

methelok : n. Atasözü. Uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak kısaca söylenmiş ve halka mal olmuş öğüt.

meteoroloji : n. (Yun.) Meteoroloji. Fiziğin, konu olarak meteorları alan kolu.

metre : n. (Yun.) Metre. Yer meridyen dairesinin kırk milyonda biri olarak kabul edilen uzunluk ölçüsü birimi olup aşağı yukarı dört büyük karışa eşittir.

metik : n. Hala. Birine göre babasının kız kardeşi. Bibi.

metran : n. Zıpkın. Büyük balıkları vurup çekmeye yarayan ucu çengelli mızrak.

mevşek : n. Döven. Harmanlarda ekinlerin sap ve tanelerini ayırmak için kullanılan, at veya öküz tarafından çekilen, altına keskin çakmak taşları çakılı bulunan, kızak biçimindeki aygıt.

mewij : n. Kuru üzüm.

mey : n. Maya. Bazı besinlerin yapımında mayalanmayı sağlamak için kullanılan madde.

meyan 1 : n. Mayalama. Mayalamak eylemi.

meyan 2 : n. Meyan kökü. Toprak altı kısımları hekimlikte kullanılan bir ağaççık.

meyandin : l. Mayalanmak. Maya koymak, içine maya karıştırmak.

meyxane : n. Meyhane. İçki satılan ve içilen yer.

meyiyayî : r. Mayalı. İçine maya karıştırılmış. Maya ile ekşiyip kabarmış.

meyizandin : l. Baktırmak. Bakmak işini yaptırmak.

meyizîn : l. Bakmak. Görmek için gözlerini bir şey üzerine çevirmek.

meyîn : l. Mayalamak. Mayanın etkisiyle ekşiyip kabarmak.

meywe : n. (Far.) Meyva.

Yemiş.
mezel : n. Oda.
mê : r. Dişi. Hayvan ve bitkil-
 erin, erkeği tarafından döl-
 lenecek şekilde oluşmuş
 cinsinden olanı.
mêhkut : n. Tokmak.
mêhvan : n. Konuk. Bir yere
 veya birinin evine kısa bir
 süre kalmak üzere gelen
 kimse.
mêhvandar : r. Konuksever.
 Konuklarını iyi ayarlayan
 ve kendisine konuk gelme-
 sinden hoşlanan. Misafir-
 perver.
mêhvandarî : r. Misafirperver-
 lik. Misafirperver olma özel-
 liği.
mêjî : n. Beyin.
mêlek : n. Akciğer. Göğüs
 kafesinin büyük bir kısmını
 dolduran ve solunum aygıt-
 ının temel kısmı olan, sağlı
 sollu iki parçadan ibaret
 olan organ.
mêr 1 : r. Erkek. İnsanın diş-
 sini dölleyecek şekilde oluş-
 muş cinsinden olan.
mêr 2 : n. Koca. Bir kadının
 eşi.
mêranî : n. Erkeklik. Erkek
 olma hali. Erkekçe davra-
 niş. Erkek olmak.
mêreba : Maraba.
mêrebatî : Marabalık.
mêrxas : r. Yiğit, cesur, yürekli.

mêrxasî : n. Yiğitlik. Yiğit
 olma hali, yiğitçe davranış.
mêresil : r. Uysal erkek kişi.
mêrik : r. Küçük adam, adam-
 çağız.
mêrg : n. Çayır. Üzerinde
 gür ot biten düz ve nemli
 yer. Mera.
mêrkirin : l. Kadına göre ev-
 lenmek.
mêrkuj : n. Katil. Öldüren
 kimse.
mêrkujî : n. Katillik. İnsan öl-
 dürücülük, insan öldürme
 hali.
mêş : n. Sinek. Çiftkanatlılar-
 dan, birtakım uçucu böcek-
 lerin genel adı.
mêşhingivî : n. Balarısı.
mêşin : n. Koyun hayvanı.
mêw : n. Asma. Dalları çar-
 dak üzerine yayılan, üzüm
 veren bitki.
mêzer : n. Yaygı.
micbî : n. Destek yardımı.
miç : r. Yumuk. Yumulmuş
 olan, yumulmuş gibi duran.
miçbûn : l. Yumulmak. Ken-
 di kendini yummak.
miçkirin : l. Yumulmak. Kısıp
 sıkarak kapatmak.
mix : n. Mıh. Pek küçük ol-
 mayan çivi.
mixabin : d. Ne yazık ki.
mifirdî 1 : n. Muhafız. Kolcu,
 kollayıcı, gözetici.
mifirdî 2 : n. Bekçi. Bir şeyi
 veya bir yeri bekleyip koru-

makla görevli kimse.
mifirditi : n. Bekçilik. Bekçinin yaptığı iş.
mift : r. Bedava. Karşılıksız, parasız, emeksiz.
miftxwer : r. Bedavacı. Her işini bedavadan sağlama ya çalışan.
mih : r. Dişi koyun.
mihrivān : r. Esirgeyici. Korumayan, muhafaza eden. Kıymayan.
mij : n. Sis. Ortılığı görmeye engel olacak kadar kalın ve yoğun haldeki su buğusu.
mijane : n. Saban mili.
mijar : n. Konu. Üzerinde söylenen, yazı yazılan veya eser meydana getirilen düşünce, olay veya durum.
mijbūn : l. Sislenmek. Sis peyda etmek, sese bürünmek, bulanmak.
mijgul : n. Kirpik. Göz kaapağının kenarındaki kıllar.
mijlk : n. Emzik. Beslemek için, süt çocuklarına meme yerine emdirilen ağzı kauçuklu süt şişesi. Süt çocuklarını avutmak için ağızlarına verilen kauçuk meme.
mijul : r. Meşgul. İş üstünde olan.
mijulbūn : l. Meşgul olmak. Vaktini vermek, uğraşmak, oyalanmak.
mijulī : n. Meşguliyet. Uğ-

raşılan şey, iş, iş güç.
mijulkirin : l. Meşgul etmek. Vaktini almak, uğraştırmak.
miqate 1 : r. Dikkatli. İşini dikkatle yapan kimse.
miqate 2 : r. Özenli. Özenle çalışan kimse.
miqatebūn : l. Özenmek. Bir şeyi yaparken elden geldiği kadar iyi yapmaya dikkat etmek.
miqateyī 1 : n. Özen. Özenle çalışılan kimse.
miqateyī 2 : n. Dikkat. Duygularla, düşünceyi bir şey üzerinde toplama, bir iş üzerinde uyanık davranmak.
miqeresi : n. Tartışma. Birbirine zıt fikirleri karşılıklı savunma. Ağız kavgası, münakaşa.
miqereskirin : l. Tartışmak. Bir konu üzerinde, birbirine ters olan görüş ve kanılarını karşılıklı savunmak.
miqilik : n. Tava. Yağ ve yiyecek kızartmak gibi işlere yarayan uzun saplı yayvan kap.
miqaltik : Hafif türkü.
mil 1 : n. Omuz. Kolun en yüksek yeri ile boyun arası.
mil 2 : n. Sırt. Dağların ve tepelerin üst kısmı.
mil 3 : n. Yan. Sağ ve solun ortak adı.
mil 4 : n. Kol. İnsanın omuz

başından parmakları ucuna kadar uzanan üyesi.
milyar : r. (Fr.) Milyar. Bin milyon.
milyon : r. (Fr.) Milyon. Bin kere bin.
min : ç. Özneye dönüşlü birinci tekil şahıs zamiri.
minare : n. (Er.) Minare. Namaz zamanının geldiğini bildirmek üzere ezan okuyan yüksek ve ince yapı kule.
miné : n. Minnet. Bir iyiliğe karşı duyulan iç yükümü, iyilik yapana karşı kendini borçlu görme, gönül borcu.
minékar : r. Minnetdarlık. Birine karşı minnet duyan, gönül borçlusu.
minékarî : n. Minnetdarlık. Minnetdar olma hali.
minékirin : l. Minnet etmek. Boyun eğip yalvarmak.
minmin : n. Söylemek eylemi.
minminkirin : l. Söylemek. Kendi kenidine söz söyleyerek sızlanmak.
minşar : n. Bıçkı. Tahta veya ağaç biçmekte kullanılan, karşılıklı iki sapı olan büyük testere.
mirandın : l. Söndürmek. Sönmek işine uğratmak. Bir maddeye su döküp onu başka bir bileşim haline sokmak.
mirandı : r. Sönük. Söndürül-

müş olan.
mirar : r. Murdar. Kirlî, pis. Kesilme fırsatı bulunmadan ölen hayvan (eti yenilen).
mirarbün : l. Mundar olmak.
mirarçün : l. Mundar gitmek.
miraz : n. Maksat. Amaç, erek, istek.
mirçandın : l. Şapırdatmak. "Şap-şap" diye ses çıkartmak.
mirdik : n. Kepek. Kimi hallerde baştan pul pul dökülen ufacık beyaz kabuklar.
mirdiyaq : n. Hatıl. Duvarı berkitmek için taşların arasına yatırılan direk.
miréba : n. Yarıcı. Ürünü mal sahibi ile yarı yarıya bölüşmek üzere çalışan işçi.
mirés : n. İmrenme. İmrenme eylemi.
mirhov : r. Dost. Birinin iyiliğini isteyen, onu içten seven kimse, düşman karşıtı.
mirhovatî : n. Dostluk. Dost olma hali dostça davranış.
mirin 1 : n. Ölüm. Ölmek eylemi, dirimin sona ermesi.
mirin 2 : l. Ölmek. Yaşamaz olmak, dirimi sona ermek, can vermek.
mirin 3 : l. Sönmek. Yanmakta olan bir şeyin yanması kesilmek.
mirışk : n. Tavuk. Eti ve yumurtası için üretilen kümes

hayvanı.
mirov : n. İnsan. İki eli olan iki ayak üzerinde dolaşan, sözle anlaşan, üstün zekası olup düşünen canlı.
mirovatî : n. İnsanlık. İnsan olma hali. İnsanca davranış. Bütün insanların topu.
mirovnas : r. İnsaniyetli. İnsanlığı olan, insan.
mirovnasî : n. İnsaniyet. İnsanlık.
misas : n. Üvendere. Hizmet öküzlerini dürtmekte kullanılan ucu bezli uzun değnek.
misebiq : n. Bir üzüm türü.
mishef : n. (Er.) Mushaf. Kur'an'ın bir adı.
misliman : n. Müslüman.
mislimanî : n. Müslümanlık.
misk : n. Misk. Asya'nın yüksek dağlarında yaşayan bir cins ceylanın erkeğinin karnın derisi altındaki bir bezden çıkarılan güzel kokulu bir madde.
mist : n. Aya. Elin, parmak köklerine kadar, iç ve düz kısmı.
mistdan : l. Sivazlamak.
mişar : n. Karık. Bahçe sulamak için açılmış ark. Bu arklar arasında kalan toprak parçası.
mişane : n. Sabanın boyunduruğa takılan kısmı.
mişext : r. Kaçak. Herhangi

bir yükümden kaçmış veya kaçırılmış kimse.
mişextî : n. Kanun kaçağı.
mişmiş : n. Mişmiş. Kayısı, zerdali.
mişk : n. Fare. Sıçan.
miş : r. Silme. Ağzına kadar dolu.
miştax : Üzüm kurutma harmanı.
miştkirin : l. Silme doldurmak.
mişwer 1 : n. Adet. Bir kimsenin yapmaya alışmış olduğu şey, alışkı.
mişwer 2 : n. Huy. İçgüdü halini almış alışkı. Mizaç.
mitala 1 : n. Endişe. Tasa, kaygı, korku, düşünce.
mitala 2 : n. Kuşku. İşkilden doğan uyanıklık.
mitalakirin 1 : l. Endişelenmek. Tasalanmak, kaygılanmak.
mitêl : n. Eşya. Azıklar dışı, insanın yaşamaya için gerekli olan ve taşınabilen şeyler.
mitilok : n. Kabartı. Tümsek, çıkıntı, kabarmış yer.
mitik : n. Zirve. Doruk, tepe.
miz : r. Mayhoş. Tadı şekerli ve az ekşi olan.
mizawir : r. Fitneci. Fitneci olma hali.
mizgeft : n. Cami. İçinde cuma ve bayram namazı da kılınan büyük müslüman tapınağı.
mizgîn : n. Müjdeleme eylemi.

mizgîni : n. Müjde. Sevindirici haber. Muştuluk.

mizî : n. Mayhoşluk. Mayhoş olma hali.

mîqrofon : n. (Yun.) Mikrofon. Elektrik akımı etkisiyle sesi uzakta bulunan alıcıya ulaştırılan ses aracı.

mîqrop : n. (Yun.) Mikrop. Ancak mikroskopla görülebilen, küçük bitki veya hayvan olup birçoğu kana karışarak herbiri kendine özgü olan hastalığı meydana getirir.

mîlîm : n. (Fr.) Milim. Santimin onda biri.

mîna : b. Gibi. -e benzer. İm-işçesine, benzer tarzda.

mîr : n. Emir. Başkan, anlamında kullanılan bir ünvan.

mîrat : n. Mirasçısı olmayan mal.

mîrek : n. Emir. Emirlikle yönetilen ülke ya da emirlik erki.

mîrî : r. Mirî. Hükümetin hazinesinin malı olan. Beylik.

mîro : n. Karınca.

mîrza 1 : n. Şehzade. Mirin oğlu veya mir ailesinden olan erkeklerin oğullarından biri.

mîrza 2 : n. Efendi. "Bay" anlamında kullanılan bir söz.

mîsoger : r. Kesin. Şüphe ve duraksamaya yer bırakmayan veya geri dönül-

meyen.

mîz : n. Sidik. Böbreklerinde kandan süzülerek sidik torbasında toplanan, siyek yolu ile dışarıya boşaltılan sıvı.

mîzkinin : l. İşemek. Sidiğini dışarıya salmak.

mîzo : n. Sidik torbası. Sidik borularından gelen sidiğin toplandığı zar kesesi.

mîzok : n. Siyek. Sidik torbasından başlayarak dışarıya kadar uzanan son sidik yolu.

mîzoyî : r. Sidikli. Sidiğini üstüne eden.

moda : n. (It.) Moda. Değişiklik gereksinmesi veya süsleme özentisiyle toplum yaşamına giren geçici yenilik.

modern : r. (Fr.) Modern. Çağa uygun, çağcıl.

moxil : n. Elek. Un gibi toz halindeki şeylerin içinde bulunan yabancı maddeleri ayıklamak veya incisini kabasından ayırmakta kullanılan ve bir kasnağa geçirilmiş gözenekli bir dokumadan yapılmış araç.

moxilkirin : l. Elekleme. Elemek. Elek yardımıyla ayıklamak veya incisini kabasından ayırmak, elekten geçirmek.

moran : n. Pus. Sis in havada meydana getirdiği bula-

nıklık.

morfin : n. (Yun) Morfin. Afyondan çıkarılan başlıca uyuşturucu madde.

morî : n. Boncuk. Camdan yapılmış ortası delik, çoğu yuvarlak ve renkli, süs tanesi.

mortemort : Söylenme. Söylenmek eylemi. Kendi kendine söz söyleyerek söylenmek.

mortemortkîrin : l. Söylemek. Kendi kendine söz söyleyerek söylenmek

motor : n. (Fr.) Motor. Herhangi bir erkeyi devinime çeviren aygıt

motosiklet : Motosiklet.

mototiren : Mototiren.

movik : n. Boğum. İnce damarların veya sinirlerin yuvarlak gibi toplanması ile ol

uşan küçük organ.

movik : r. Boğum boğum olan.
moz : n. Arı. İğnesiyle sokan böcek.

mlkur 1 : n. İfşa. Ortaya dökme, açığa vuruş.

mlkur 2 : n. İtiraf. Başkalarının bilinmesini kendi için sakıncalı gördüğü bir gerçeği saklamaktan vazgeçip söyleme.

mukurhatin : l. İtiraf etmek.

murwet : n. Kişilik. Bir kimşenin kendine göre bir ayrılığı olma hali.

muz : n. Muz.

mû : n. Kıl.

mûçing : n. Cımbız.

mûhr : n. (Er.) Mühür.

mûrekkep : n. (Er.) Mürekkep.

mûzik : n. (Yun.) Müzik.

N

- na 1** : b. Olumsuzluk edatı.
- na 2** : d. Hayır. Yerine göre "yok, öyle değil, olmaz" gibi olumsuzluk anlatır.
- naçar** : r. Çaresiz. Çare bulmayan başka yol bulamayan. İster istemez. Mecbur, zorunda olan.
- naçarbûn** : l. Mecbur olmak. Yükünü veya zorunu duymak.
- naçarî** : n. Mecburiyet. Yüküm.
- nadiyar** : r. Gıyabi. Arkasından olan, yokluğuna verilen. Uzaktan, görüşmeden.
- nax** : r. Samimi. İçten. Candan, yüreği açık. İçli dışlı, senli benli.
- naxî** : n. Samimiyet. İçtenlik. Senli benli olma hali, samimilik.
- nakokî** : n. Rekabet. Yarışma, yarışçılık.
- naqoz** : n. Çan.
- nal** : n. Nal. At, öküz gibi hizmet hayvanlarının tırnaklarına çakılan demir parça.
- nalan** : n. İnilti.
- nalandin** : l. İnletmek. İnlemesine yol açmak.
- nalbend** : n. Nalbant. Hayvanları nallayan kimse.
- nalbendî** : n. Nalbantlık. Nalbantın işi.
- nalenal** : n. Peşpeşe duyulan inleme sesi.
- nalîn** : l. İnlemek. Yavaşça, ağlar gibi ses çıkartmak.
- nalkirin** : l. Nallamak. Hayvanın ayağına nal çakmak.
- nam** : n. Ün. İyi bir nitelikte bilinip tanınmış olma hali.
- namdan** : r. Ünlü. Ün salmış olan.
- name** : n. Mektup. Bir şeyi haber vermek, bir şeyi sormak veya istemek için birine gönderilen yazılı kağıt.
- namerd** : r. Namert. Alçak. Bilebile en kötü ve en ahlak-sızca davranışlarda bulunan
- namerdî** : n. Alçaklık. Alçakça davranış.
- namulke** : n. Broşür. Küçük kitap .
- nan** : n. Ekmek. Unun yoğrulup fırın veya tandırda pişirilmesiyle meydana gelen yiyecek.
- nankor** : r. Nankör. Kendisine edilen iyiliği yokumsayan, iyilik bilmez.

nanpêj : n. Ekmekçi. Ekmek pişiren.

nanpêji : n. Ekmekçilik. Ekmek pişiricisinin işi.

napandî 1 : r. Tenha. İçinde alışıldandan az insan bulunan.

napandî 2 : r. Saklı. Görülmesin diye bir yere sinen veya ortadan kaldırılan.

naparuşk : n. Çırmak. Tırnakla deride açılan yara.

naparuşkadan : l. Çırmaklanmak. Tırnakla ele yüze çizgi şeklinde yara açmak.

nardîn : l. Sezme. Açık bir kanıt olmaksızın, olmuş veya olacak bir şeyi kestirmek.

nardî : n. Sezgi. Sezme anıklığı. Deneye veya usa vurmada, doğrudan doğruya bir şeyi biliverme.

narinc : n. Narenciye. Turunçgiller. Turunç, portakal, limon, mandalina ve benzerini içine alan sedefotu familyası.

narîn : r. Narin. İnce yapılı.

narîni : n. Narinlik. Narin olma hali.

nartîn : n. Havale. Banka, posta ve benzerlerinin aracılığıyla gönderilen para.

nas : r. Tanıdık. Tanışılıp konuşulan kimse, bildik.

nasandîn : l. Tanıtmak. Bir şeyi tanımasını veya bir şeyin tanınmasını sağlamak.

nasbûn : l. Tanınmak. Kim olduğunu bilmek. Varlığı kabul edilmek.

nasbûyi : r. Tanınmış. Tanınmak fiilinden ortaç. "Fiilden sıfat."

nasname : Cevaz. Kanun veya törenin verdiği izin.

naser : n. Uzman. Uzbilimi olan kimse.

naserî : n. Uzmanlık. Uzman olma hali, uzmanın işi veya yeri.

naşî : n. Tanımak eylemi.

nasîn : l. Tanımak

naşkirin : l. Tanımak. Öncele-ri görülmüş bir kimseyle veya bir şeyle karşılaşınca hatırlayarak o olduğunu kestirmek.

nav : n. Ad. Bir kimseyi, bir şeyi anlatmaya, hatıra getirmeye yarayan kelime.

navandin : l. Adlandırmak. Ad vermek.

navber : n. Ara. İki şeyi birbirinden ayıran uzaklık, açıklık. İki olguyu birbirinden ayıran zaman. Şahısların birbirine karşı olan ilgisi.

navcî 1 : n. Arabulucu. Uzlaştıran, barıştıran kimse.

navcî 2 : n. Aracı. Uzlaştırmak veya işi görmek için araya giren kimse.

navcîkirin : l. Uzlaştırmak. Uzlaşmalarını sağlamak.

navcîti : n. Aracılık. Aracının

- gördüğü iş.
- navçe** : n. Bölge. Herhangi bir nitelik bakımından bir sayılmış yer veya arazi parçası.
- navçeyî** : r. Bölgesel. Bölge ile ilgili veya bir bölgeye özgü.
- navdar** : r. Ünlü. Ün salmış olan.
- navdêr** : r. Tüzel. Tüze ile ilgili, tüzeğe değgin.
- navend** : n. Merkez. Bir şeyin en işlek veya orta yeri.
- navendî** : r. Merkezi. Merkezde olan.
- naverok** : n. İçerik. Bir şeyin içinde bulunan nesne.
- navêr** : n. Bölme. Salon, oda veya sofa gibi büyücek yer. Büyük bir yeri küçük gözlelere ayıran ince duvar veya tahta perde.
- navgel** : r. Uluslararası. Birçok ulusları ilgilendiren.
- navgîn** : n. Araç. Bir sonuca varmaya yarayan şey.
- navik 1** : n. Göbek. Karnın ortasında bulunan çukurluk.
- navik 2** : n. Öz. Bitkilerin kök, gövde ve dallarının boydan boya ortasında bulunan hafif gevrek ve çoğu yumuşakça kısım.
- navik** : n. İç. Kabuğu olan veya dışı kabuk durumunda bulunan yiyeceklerin kabuktan ayrı kısmı.
- navîn 1** : n. Orta. Bir şeyin,

- iki ucundan, kenarlarından veya başlangıcıyla bitiminden aynı uzaklıkta bulunan kısmı.
- navîn 2** : r. Ortanca. Yaş veya irilik bakımından öbür ikisinin ortasında bulunan.
- navmal** : n. Hizmetçi. Bir yerde temizlik, ortalığı toplama gibi işleri sürekli olarak yapmak üzere tutulan kimse.
- navmalî** : n. Hizmetçilik. Hizmetçinin gördüğü iş.
- navmil** : n. Sırt. Ense ile kuyruk sokumu arasındaki alan.
- navnişan** : n. Adres. Bir kimsenin kendisini aradıkları zaman bulabilmeleri için gösterdiği yer. Gönderilen şeyin üzerine, alacak olan kimsenin adını ve bulunduğu yeri bildirmek üzere yazılan yazı.
- navpaq** : n. Apış. Butların iç tarafı. "navrahn"
- navrok** : n. Ada. Her yanı su ile çevrilmiş kara parçası.
- navser** : r. Ortayaşlı kimse.
- navtang** : n. Kolan. Hayvanın semerini veya eğerini bağlamak için karnının altından aşırılarak sıkılan yassı kemer.
- navtêdan** : l. Kışkırtmak. Birini kötü bir işe yeltendirmek.
- nayebe** : r. Ender. Pek az, pek seyrek, pek az bulunur.
- naylon** : n. Naylon. Kömür,

hava,su kullanılarak yapılan, birçok giyim ve ev eşyası yapımına yarayan, sert, dayanıklı ve esnek bir protein maddesi.

naz : n. Naz. Kendini ağıra satma.

nazdar : r. Nazlı. Kendini ağıra satan. Üstüne titrenilen, aziz.

nazdarî : n. Nazlılık. Nazlı olma hali.

nazık : r. Nazik. Başkalarına karşı saygılı davranan. Yapısı ince. Özen gösterilmezse kötüleşebilen.

nazikî : n. Naziklik. Nazik olma hali.

nazkîrin : l. Nazlanmak. Koylayca gönlü olmamak, kendini ağırdan satmak için yalandan isteksiz görünmek.

ne 1 : b. Olumsuzluk edatı.

ne 2 : r. Yokluk ve olumsuzluk anlatır.

neban 1 : n. Giz. Varlığı veya olduğu açığa vurulmak istenmeyen, gizli tutulan şey.

neban 2 : r. Bilinmez. Bilinmeyen, bilinmemiş olan. Ne olduğu belli olmayan.

nebez : r. Yılmaz. Yılmak bilmeyen.

nebûn : n. Yokluk. Yok olma hali, varlık karşıtı.

nebûyî : r. Olmadık. Şimdiye kadar hiç olmamış, olağan karşıtı.

neceyrandî : r. Perdahsız.

Perdahı olmayan.

neclrandîn : l. Rendelemek. Rende ile pürüzlerini gidermek.

neclrandî : r. Rendeli. Rendelenmiş.

neclrîn : l. Rendelenmek. Rendelemek işine konu olmak.

neçak : r. Kötü. Vasıfları aşağı olan, hoş gitmeyen, işe yarayan. Fena.

nefel : n. Yonca. Çiçekleri kırmızı veya mor renkte ve başak durumunda olan, hayvanlara yem olarak yetiştirilen bir çayır bitkisi.

nefir : n. Borozan. Komutları ileten perdesiz çalgı boru.

neft : n. Neft. Örgensel maddelerin ayrışmasından meydana gelen tutuşur sıvıların birçoğuna verilen ad. Petrol türevlerinden bir çeşit mineral yağ.

neftî : r. Nefti. Siyaha yakın koyu renk.

nex : n. Sicim. İp ile iplik arasında türlü kalınlıkta ve en çoğu bitki tellerinden bükülmüş tel.

nexasım : d. Bilhassa. Hele, her şeyden önce, başta, özellikle, en çok.

nexêr : d. Hayır. Yerine göre "yok, değil, olmaz" gibi olumsuzluk anlatır.

nexrî : n. İlk evlat, büyük kardeş.

nexşe : n. Harita. Yeryüzünün veya bir parçasının belli bir orana göre küçülterek düzlem üzerine çizilen taslağı.

nexşexêzî : n. Haritacılık. Harita yapma işi.

next : n. Başlık. Damadın kaynatasına ödemesi görenek olan topluca para.

nexwe : d. O halde, öyle ise anlamında edat.

nexweş 1 : r. Hasta. Sağlık durumu bozuk olan, esenliği yerinde olmayan.

nexweş 2 : r. Hoş olmayan, beğenilmeyen.

nexweşbûn : l. Hastalanmak. Hasta olmak.

nexweşî : n. Hastalık. Organizmanın birtakım değişikliklerin meydana gelmesiyle fizyolojik görevlerinin bozulması hali.

nexweşkirin : l. Hastalatmak. Hasta etmek.

neh : r. Dokuz. Sekizden bir artık. Sekizden sonra gelen sayının adı ve bu sayıyı gösteren rakam.

nehaq : r. Haksız. Hakka uygun olmayan. Davası veya davranışı doğru olmayan kimse

nehberk : n. Dokuztaş. Dokuz taşla oynanan ve taşların yerleri ile yürütme yolları çizgilerle gösterilen oyun.

neheqî : n. Haksızlık. Hak ve adalete aykırılık.

neherk : r. Durgun. Kımıldanış ve canlılık göstermeyen (su).

nehêja : r. Değersiz. Değeri olmayan veya değeri pek az olan.

nehf : r. Yarar. Yarayan. Bir şeyin bir işte kullanıldığı vakit verdiği iyi sonuç. Kar, fayda.

nehgon : n. Düve. Bir yaşını geçmiş ve henüz boğa altına gelmemiş dişi sığır yavrusu.

nehifin : l. Yararlanmak. Kendine yarar sağlamak.

nehîştin : l. Engellemek. Engel olmak.

nehît : Sol taşı. Enlice büyük taş.

nehk : n. Nohut. Meyvası baklamsı bol nişastalı ve çift tohumlu bir bitki.

nehkîn : r. Nohutlu. Nohudu olan, nohutla pişmiş.

nehtor : n. Kır bekçisi.

nehtorî : n. Kır bekçisinin yaptığı iş.

nehwîrandîn : l. İnletmek. İnleme işine yol açmak.

nehwîrîn : l. İnlemek. Yavaşça, ağlar gibi dokunaklı ses çıkarmak.

nekes : r. Nekes. Eli sıkı, cimri.

nekesî : n. Nekeslik. Nekes olma hali veya nekesçe dav-

ranış.

nekêrhafî : r. Beceriksiz. Elin-
den iş gelmeyen, tuttuğu işi
beceremeyen.

nekêrhafîfî : n. Beceriksizlik.
Beceriksiz olma hali.

nekêşandî : r. Tartısız. Tar-
tılmamış.

neqandin 1 : l. Seçmek. Ben-
zerleri arasında hoşı gidene
almak veya yararlanmak üze-
re ayırmak.

neqandin 2 : l. Ayıklamak. Bir
şey içinde işe yaramayan
parçaları veya taneleri ayırıp
çıkarmak.

neqeb : n. Dağ geçidi.

neqerî : n. Kazan. Çok mik-
tarda yemek pişirmeye ve
ya birşey kaynatmaya yar-
ar büyük ve kulplu tencere.

neqış : n. Nakış. Sırma veya
ipek kumaş üzerine süs
veya resim işleme.

neqışandin : Nakışlamak. Na-
kışla bezemek, işlemek.

nequçk : n. Çimdik. Çimdik-
leme işi.

nequşkdan : l. Çimdiklemek.
İki parmak ucu arasında sı-
kıp acıtmak veya kopartmak.

nelê : r. Geçersiz. Yürürlükten
çıkarılmış, hükümsüz.

nelêbûn : l. Geçersiz olmak.

nelêkirin : l. Geçersiz saymak.

nelêyî : n. Geçersizlik. Ge-
çersiz olma hali, hüküm-
süzlük.

neman 1 : n. Yok olmak.

neman 2 : l. Bitmek. Tüken-
mek. Sona ermek, tamam-
lanmak.

nemaze : d. Bilhassa. Hele,
her şeyden önce, başka,
özellikle, en çok.

nemêr : n. İktidarsız. İktidar-
sız olma hali.

nemêrî : n. İktidarsızlık. Cinsel
erkeklik görevini yapamama.

nemir : r. Ölümsüz. Hiç bir
zaman ölmeyecek olan.

nemirî : n. Ölümsüzlük. Ölüm-
süz olma hali, ölmezlik.

nenas : n. Bilinmedik. Değeri
belli olmayan, bilinmeyen
nicelik. Bilinmeyen.

nenasî : n. Bilinmezlik. Bilin-
mez olma hali.

nepax : n. Körük. Ateşi can-
landırmak için kullanılan ve
açılıp kapandıkça içindeki
havayı üfleyen aygıt.

nepaxî : n. Şişkinlik.

nepaxkar : n. Körükçü. Körük
satan, körük kullanan kimse.

nepan : n. Sapa, gizli.

nepêwist : r. Gereksiz. Lüzum-
suz, icapsız, lazım olmayan.

nepixandin : l. Şişirmek. Şiş-
miş bir hale sokmak.

nepixî : r. Şişkin. Şişmiş, şiş-
irilmiş.

nepixîn : l. Şişmek. İçinde
öz maddesinden başka bir
madde katısıyla, bir şeyin
hacmi büyümek, kabar-

- mak, genişlemek. Çok yemek yiyerek tedirgin olacak kadar doymak.
- nerawirtî 1** : r. Saygısız. Nazik olmayan, kaba.
- nerx 1** : r. Değer. Bir şeyin değdiği karşılık.
- nerx 2** : n. Narh. Çarşıda satılan şeyler için resmi oranlarca gösterilen fiyat.
- nerxandin** : l. Narhlendirmek. Resmi oranlarca fiat göstermek.
- nerm 1** : r. Yumuşak. Üzerine parmak basıldığı zaman çukurlaşan, katı karşıtı.
- nerm 2** : r. Uysal. Uymakta güçlük çıkarmayan, yumuşak başlı.
- nermbûn 1** : l. Yumuşatmak. Sertliği kalmamak, yumuşak hale gelmek.
- nermbûn 2** : l. Yatışmak. Hızı azalmak, aşırılığı geçmek.
- nermijandin** : l. Yumuşatmak. Sertliğini gidemek, yumuşak hale getirmek.
- nermijîn** : l. Yumuşamak. Sertliği kalmamak, yumuşak hale gelmek. Öfkesi, inadı geçmek.
- nermik** : n. Kulak memesi. Kulağın kıkırdaksız ve yumuşak olan alt ucu.
- nermî 1** : n. Yumuşaklık. Yumuşak olma hali. Yumuşakça davranış.
- nermî 2** : n. Uysallık. Uysal olma hali. Uysalca davranış.
- nermîn** : r. Hoş, tatlı, yumuşak.
- nermkirin 1** : l. Yumuşatmak. Sertliği gidermek, yumuşak hale getirmek.
- nermkirin 2** : l. Yatıştırmak. Dingin hale getirmek.
- nesax** : r. Sağlığı bozuk.
- neserûber** : r. Düzensiz. Düzeni olmayan veya düzeni bozuk olan.
- neşter** : n. Neşter. Hekim bıçağı.
- neşterger** : n. Cerrah. Ameliyatla iyi edilen hastalıklar hekimi. Operator.
- neştergerî 1** : n. Cerrahlık. Cerrahin işi, mesleği.
- neştergerî 2** : n. Ameliyat. Operator tarafından hastanın bir yerini kesme, yarma ve dikme yoluyla yapılan tedavi.
- netû** : r. Değeri olmayan şey veya toplumdan dışlanan, değersiz kimse.
- nevan** : l. Reddetmek. Tepmek, geri çevirmek, kabul etmemek, yan saymak.
- nevisî** : n. Evlatlık. Birinin evlat yerine kabul ettiği kimse.
- nevî** : n. Torun. bir kimseye göre çocuğun çocuğu.
- newal** : n. Dere. İki dağ yamacının çatışarak meydana getirdikleri uzun ve eğik aralık.
- newekehev** : r. Eşitsiz. Eşit

- olmama hali.
- newekehevi** : n. Eşitsizlik. İki veya daha çok şeyin eşit olmaması hali.
- newekxwe** : r. Küstah. Sıra, saygı tanımayarak terbiyesizce ortaya atılan.
- neweloxweyî** : n. Küstahlık. Küstah olma hali, küstahça davranış.
- newenger** : Milletvekili.
- newêrek 1** : r. Ürkek. Çok ürken, çekingen.
- newêrek 2** : r. Cesaretsiz. Yüreksiz, çekingen.
- newêrebûn** : l. Cesaretini yitirmek.
- newêrekî** : n. Ürkeklik. Ürkek olma hali.
- newêrîn 1** : l. Cesaret etmemek.
- newêrîn 2** : l. Korkmak. Korku duymak. Kaygı duymak. Herhangi bir kuruntuya kapılarak çekinmek.
- newq** : n. Bel. İnsan bedeninin göğüsle karın arasında çepeçevre, daralmış olan kısmı.
- newr** : n. Beniz. Yüz rengi.
- newroz** : n. Nevruz. Martın yirmi birine rastlayan yılbaşı ve Kürt Ulusal Bayramı.
- newşe** : n. Şiir. Vezin, uyak, ses uyumu gibi duygulandırıcı öğelerle süslenmiş olan güzel imgeler taşıyan sanatlı söz.
- newşekar** : n. Şair. Şiir söy-

- leyen veya yazan kimse.
- neyar 1** : n. Düşman. Kendisini inciten bir kimseye kötülük etmek fırsatını kollayan veya hoşlanmadığı birşeye karşı tiksinti duyan kimse. Kendisi ile savaşılan devler ve bunun asker, sivil bütün uyrukları.
- neyar 2** : n. Hasım. Davalı bir işte çalışanlardan herbiri.
- neyarî 1** : n. Hasımlık. Hasım olma hali.
- neyarî 2** : n. Düşmanlık. Düşmanca duygu ya da davranış.
- neyinî 1** : n. Yokluk. Yok olma hali, varlık karşıtı.
- neyinî 2** : r. (rêz.) Olumsuz. -ne, -na ekleriyle fiil veya bu fiillerle yok, değil koçuşlarıyla anlatılan. (cümle, önerme) yadsılı, menfi.
- neynik** : n. Ayna. İnsanın kendisini görmesi için kullandığı cam veya maden levha, gözgü.
- neynûk** : n. Tırnak. İnsan ve hayvan parmaklarının ucundaki sert, sivri ve duyumsuz kimse.
- nezaket** : n. Nezaket.
- nezan** : r. Bilmez. Herhangi bir konuda bilgisi olmayan, cahil.
- nezanî** : n. Bilmezlik. Bilmez olma hali.
- nêçir** : n. Av. Karada ve denizde yabani hayvan, kuş

veya balık tutma işi. Böylelikle ele geçen hayvan.

nêçirkirin : l. Avlamak. Bir avı diri veya ölü olarak ele geçirmek.

nêçirvan : n. Avcı. Av avlamayı kendine iş edinen kimse.

nêçirvanî : n. Avcılık. Avcı olmanın hali veya işi.

nêhwirin : Mırıldanmak. Alçak sesle türkü tutturmak.

nêr 1 : r. Erkek. Yetişmiş erkek insan, kadın karşıtı.

nêr 2 : r. (rêz.) Eril. Bazı dillerde erkek cinsinden sayılan kelime.

nêrgız : n. Nergiz. Çiçekleri ayrı veya bir köksap üzerinde şemsiye durumunda açılmadan bir yenle örtülü bulunan ve kimi türlerinde beyaz , bazılarında sarı renkte bir süs bitkisi.

nêrî 1 : n. Teke. Keçinin erkeği.

nêrî 2 : n. Erkek olma hali.

nêrî 3 : n. Erillik. Eril olma hali (kelime).

nêrîn : l. Bakmak. Görmek için gözlerini bir şey üzerine çevirmek.

nêt : n. Niyet. Bir şeyi yapmayı önceden arzulayıp düşünme, kurma.

nêtkirin : l. Niyet etmek. Bir şeyi yapmayı zihinde tasarlamak.

nêvber : n. Bölme. Büyük bir yeri küçük gözlerle ayarın ince duvar veya tahta perde.

nêvtang : n. Bel. İnsan bedeninin göğüsle karn arasında çepeçevre daralmış olan kısmı.

nêz 1 : r. Yakın. Yakın yer.

nêz 2 : n. Açlık. Aç olma hali.

nêza : d. Erken. Vakitin ilerlemiş bir anında. Anlaşılan zamandan önce.

nîfir : n. Beddua. İlenmek eylemi.

nîfirkirin : l. Beddua etmek. İlemek. Birinin kötü bir duruma düşmesi dileğini gönlünden geçirmek veya bu dileği açıkça söylemek.

nîfş 1 : n. Çeşit. Aynı türden olan şeylerin kimi özelliklerle ayrılan öbeklerinden her biri.

nîfş 2 : n. Belirli. Bir olayın veya bir durumun anlaşılmasına yardım eden hal.

nîfş 3 : n. Göbek. Atalar veya torunlar zincirinden halka, kuşak, batin, nesil.

nîfşbûn : l. Belirmek. İlkin belli ve meydanda olmayan bir şey açığa çıkmak.

nigare : n. Boya. Renk vermek veya dış etkenlerden korumak için eşyanın üzerine sürülen veya içine katılan renkli madde.

nihan : n. Tenezzül.

nihîn : l. Tenezzül etmek.

nijad 1 : n. Irk. İklimin etkisiyle kazanılmayıp soyaçekim yoluyla geçen karakterlerle başkalarından ayırt edilen birey topluluğu.

nijad 2 : n. Soy. Geçmişte, şimdiki zamanda ve gelecekte kandaşlıkla birbirine bağlı bulunanların topu.

nijadparest : r. Irkçı. Kendi ırkını ari ve doğuştan üstün sayarak başka ırklara karışmaktan çekinen ve ulusal birliği dil, gelenek, ülkü gibi ilkelere değil de ırk temellerine bağlamak isteyen, topluluk, kimse, bilim.

nijadparestî : n. Irkçılık. Irkçı görünüşü.

nijdivan : n. Eşkiya. Haydut.

nijdivanî : n. Eşkiyalık. Eşkiya olma hali veya eşkiyaca davranış.

nikar : n. Beyaz toprak.

nikil : n. Gaga. Kuşlarda hem dudak hem dişi işini gören, boynuz yapısında, katı ve çıkıntılı organ.

nikildan : l. Gagalamak. Kuş gaga ile vurup ısırarak.

nikilik : n. Çentik. Bir şeyin kenarında, kesilerek veya kırılarak açılan küçük kertik.

niqrık : r. Kertik. Kertilmiş olan kertilmiş yer.

niqrıkdan : l. Kertmek. Çent-

mek. Bir şeyin kenarını dış dış veya üstünü kertik kertik etmek.

niqut : n. Damla. Bir sıvıdan küçücük bir yuvarlak halinde düşen miktar.

niqutandin : l. Damlatmak. Damla damla akıtmak.

niqutdang : n. Damlalık. Bir sıvıyı damla damla akıtmak için bir ucuna kauçuk bir başlık geçirilmiş cam zivana.

niqutin : l. Damlamak. Damla halinde tane tane düşmek.

nimandin : l. Yumuşatmak. Sertliğini gidermek. Yumuşak hale getirmek.

nimin : l. Yumuşatmak. Sertliği kalmamak, yumuşak hale gelmek.

nisilîn : l. İçi bayılmak (kişi).

nişa : n. Nişasta. Tahıl tanelerinden, mercimek, bezelye gibi kimi baklagillerden ya da patates gibi birtakım yumrularдан özel yöntemlerle çıkarılan una benzer bir madde.

nişka : r. Anı. Bir anda oluveren, apansız.

niştıman 1 : n. Yurt. İnsanın doğup büyüdüğü yer.

niştıman 2 : n. Vatan. Bir ulusa göre kendi yaşadığı yeryüzü parçası ve onun havası ile karasuları.

niştımanî : n. Yurttaşlık. Yurt-

ları veya yurt duyguları bir olanlardan herbiri. Vatandaş.

niştımantı : n. Yurttaşlık. Yurttaş olma hali, bir yurdun çoçuğu olma hali.

niştımanperwer : r. Yurtsever. Yurdunu, ulusunu seven ve bu uğurda her şeyini vermekten geri kalmayan.

niştımanperwerî : Yurtseverlik. Yurtsever olma hali, yurtseverce davranış.

nivân : n. Uyuma. Uyumak fiili.

nivandin : I.Uyutmak. Uymasını sağlamak. Uyur hale koymak.

nivistin : I. Uyumak. Uyku halinde olmak.

nivişt : n. Muska. Kimi hastalıkları veya başka sıkıntıları giderdiğine inanılan ve üstte taşınılan, suda ezilip içilen veya yakılıp tütsülenen yazılı kağıt.

nivîsar : n. Yazı. Yazılan şey. Anlam, sanat veya biçim bakımından yazılan şey.

nivîsevan : n. Yazman. Dairelerde veya özel kuruluşlarda yazı işleriyle görevli kimse.

nivîsevanî : n. Yazmanlık. Yazma işinin görevi, yazmanın orunu.

nivîsin : I. Yazılmak. Yazmak işine konu olmak. Kendini yazdırmak.

nivîskar : n. Yazar. Gazete ve dergilere yazı yazan veya

yapıt kaleme alan kimse.

nivîskarî : n. Yazarlık. Gazete ve dergilerde yazı yazma mesleği. Yapıt yazma işi.

niyan : I. Cinsel yaklaşımda bulunmak.

nizar : n. Dağın bakıldığı yere doğru olan, görünen kısmı.

nizim : r. Alçak. Yerden uzaklığı az olan, yüksek karşıtı.

nizimbûn : I. Alçalmak. Alçak olma hali.

nizimkirin : I. Alçatmak. Alçak hale getirmek.

nîgar : n. Görü, görünüş. Bir yerden bakınca uzaklarda birtakım şeylerin görülebilmesi.

nîx : ba. Deveye yat emri.

nîxandin : I. Deveye oturmak.

nîxîn : I. Deveye oturmak veya deve gibi oturmak.

nîr : n. Boyunduruk.

nîn : r.Yok. Varlığı olmayan, varlığı olmayan şey.

nişan 1 : Nişan. İm, iz, belirti. Yavukluluk töreni.

nişan 2 : n. İşaret. Anlamlı davranış, anlam yükletilen şey, im, bellilik.

nişan 3 : n. Belirli. Bir olayın veya durumun anlaşılmasına yardım eden hal.

nişan 4 : n. Emare. Belirli, iz, ipucu.

nişanbûn : I. Nişanlanmak. Evlenme veya söz verme işareti olarak yüzük takınmak.

nişangeh : n. Nişangeh. Amaç tahtası.

nişankirin : I. İşaretlemek.

nişekirin : I. Göstermek. Görmesini sağlamak, görmesine yol açmak. Belirtmek. Kanıtla inandırmak.

nir 1 : n. Boyunduruk. Öküzlerin veya mandaların koşarken boyunduruklarına geçirilen ağaç.

nir 2 : n. Ekimde nöbet sırası.

nisk : n. Mercimek. Baklagillerden bir tarım bitkisi ve bunun iyi bir besin olan ufak, yuvarlak ve yassıca tohumları.

niv : r. Yarım. Bir şeyin ayrıldığı iki eşit parçadan her biri kadar.

nivgirav : n. Yardımda. Yalnız bir yanında anakaraya bağlı öbür yanı denizle çevrilmiş kara parçası.

nivişk : n. Tereyağı. Sütten veya ayrandan çıkarılan taze yağ.

nivî : n. Orta. Bir şeyin, iki ucunda, kenarlarından veya başlangıcı ile bitiminden aynı uzaklıkta bulunan kısmı.

nivîbûn : I. Yarılanmak. Yarıya gelmek, yarisına gelmek.

nivîkirin 1 : I. Yarılanmak. Ortasına varmak.

nivîkirin 2 : I. Yarımlemek.

Yarıma indirmek.

nivrê : Yanım. Tam ve istenildiği gibi olmayan. Yarım kalmış.

nivro : n. Coğrafi orta.

nivroj : n. Öğlen. Gün ortası.

nizik : r. Yakın. Zamanda ve uzayda az bir ara ile ayrılmış olan. Az bir ayrımla ayrılan. Yakın yer. Aralarında sıkı ilgi bulunan kimse.

nizikayî : n. Yakınlık. Yakın olma hali.

nizîkbûn 1 : I. Yakınlaşmak. Yakın olmak. Aralarında sıkı ilgi meydana gelmek.

nizîkbûn 2 : I. Yaklaşmak. Arada az bir aralık bırakacak kadar bir şeye doğru gitmek.

nizîkkirin 1 : I. Yaklaştırmak. Arada az bir aralık bırakacak kadar bir şeye doğru gitmek.

nizîkkirin 2 : I. Yaklaştırmak. Yakın hale getirmek. Aralarında sıkı bir ilişki meydana getirmek.

nof : n. Kısım. Bölük, kesim, parça, takım.

nokar : n. Uşak. Birinin özsaygısı pahasına başkasına hizmet eden kimse.

nokerî : n. Uşaklık. Birinin kendi özsaygısı pahasına başkasına yaptığı hizmet.

noq : n. Dalma eylemi.

hoqandin : I. Daldırmak. Dalmak işine uğramak.

noqar : n. Dalgıç. Dalgıcın yaptığı iş.

noqbûn 1 : l. Dalmak. Bir şeyin ve özellikle bir sıvının içine hızla girmek.

noqbûn 2 : l. Dalma eylemi yapmak. Güreşte, ya da karpışma sırasında hasmına ayak ya da beline doğru birden inerek, onu yakalamak.

noqîn : l. Kendisini daldırmak. Dalma işini yapmak.

noqkirin 1 : l. Daldırmak. Dalma işini yaptırmak. Dalmak işine uğratmak.

noqkirin 2 : l. Yuvarlanmak. Aşağıya, özellikle yokuş aşağı yuvarlamak.

nola : b. Gibi. -e benzer. İmişçesine, benzer tarzda. Eş, ömek.

nosican : n. Afiyet. Hasta olmama hali, esenlik.

not : r. Doksan. Dokuz kere on, seksen dokuzdan bir artıktı. Seksen dokuzdan bir sonra gelen sayının adı ve bu sayıyı gösteren rakam.

noter : n. (Fr.) Noter. Senetler, sözleşmeler, vekillik kağıtları gibi belgeleri hazırlayan veya sicile geçirmek suretiyle bunları inanılır hale getiren ve resmi sıfatı olan kimse.

nuxumandin : l. Örtmek. Görünmez hale getirmek veya korunmak için üstüne bir şey

çekmek. Kapatmak. Kötü bir hali belli etmemek.

nuxumî : r. Örtük. Örtülü, kapalı.

nuxumîn : l. Örtülmek. Örtmek işine konu olmak.

nû : r. Yeni. Kullanılmış. Çıkışından beri çok zaman geçmemiş. En son edinilen. İşe henüz başlamamış.

nûçe : n. Haber. Yeni olmuş veya olacak bir olgu üzerine bilgi, salık.

nûber : r. Turfanda. Mevsimin başında ilk yetişen. Mevsim dışında bulunan.

nûdarî : n. Tedavi. Otama, iyileşme.

nûder : n. Üretim. Üretimle uğraşan kimse.

nûderî : n. Üretim. Bitkilerden veya hayvanlardan ürün sağlama işi.

nûderkirin : l. Tedavi etmek. Hekim hastayı iyi etmeğe çalışmak.

nûfirî : n. Palaz. Kaz, ördek, güvercin gibi kimi kuş yavrularının civcivlikten sonraki hali.

nûha : d. Şimdi. Bulunduğumuz zaman içinde. Bu hale göre.

nûjen : r. Yepyeni. Çok yeni, hiç kullanılmamış.

nûjenbûn : l. Yenilenmek. Eski bir şeyin yerine yenisini koymak.

nûjenkirin :

nûyîfî

nûjenkirin : l. Yenilemek.

nûyîfî : n. Yenilik. Yeni olma
hali.

Institut kurde de Paris

O

ox : ba. Oh. Sevinç veya hoşnutluk anlatır.

oxweş : ba. Oh olsun. Başkasını üzen bir hale sevindiğini anlatır.

oxyay : ba. Oh demek. Rahata ermek.

oha : ba. Oha. Öküze seslenmek

ol : n. Din. İnsanların tanrıya inanış ve bağlanışını veya varlıkları ve davranışları kutsal ve kutsaldışı diye ikiye ayırmaya dayanan tasarımlar ve işlemler sistemi.

olçek : n. Kile. Ölçek.

olî : n. İki katlı ev.

olperest : r. Dindar. Dinine sıkıca bağlı kimse.

olperestî : n. Dindarlık. Dinine sıkıca bağlı olma hali.

orandin : l. Böğürmesine neden olmak.

orîn : l. Böğürmek. Öküz, manda, devenin bağirtısı.

otel : n. (Fr.) Otel. Yolcu evi.

ostan : n. İl. Yönetim bakımından yurtda yapılan bölümlerde birinci derecede gelen bölüm. Vilayet.

P

paç : n. Bez. İnce pamuk ip-
liğinden yapılan dokuma.

paçık : n. Çaput. Eskimiş bez
parçası, paçavra.

paçine : n. Merdiven. Yukarı-
rıya, yükseğe çıkmak için
yapılan basamaklı yol.

paxlı : n. Bağır. Göğüsün ön
yüzü.

pahizok : Mani.

pak 1 : r. Saf. Katıksız, ari.

pak 2 : r. Temiz. Kirli, lekeli,
bulaşık, kusurlu olmayan.

pak 3 : r. İyi. Az çok iyi.

pakbûn 1 : l. Temizlemek. Te-
miz hale gelmek, arınmak.

pakbûn 2 : l. Arılaşmak. Ka-
tıksız hale gelmek.

pakbûn 3 : l. Arınmak. Temiz-
lenmek, ari hale gelmek.

pakbûn 4 : l. İyiye, temize
doğru gitmek.

paket : n. (İng.) Paket. Elde
taşıyacak büyüklükte, kağı-
da sarılan şey. Kimi şeyle-
rin birlikte kağıda veya ku-
tuya yerleştirilmiş hali.

pakî 1 : n. Arılık. Katıksızlık.

pakî 2 : n. Temizlik. Temiz ol-
ma, temiz durma hali.

pakî 3 : n. İyilik. İyi olmanın
hali veya iyi olma hali.

pakkirin 1 : l. Temizlemek. Te-
miz kılmak, arıtmak.

pakkirin 2 : l. Arıtmak. Katık-
sız hale getirmek.

pakkirin 3 : l. İyi, düzgün hale
getirmek.

paq : n. Baldır. Bacağın diz-
den aşağı olan kısmı. Bu-
nun şişkin ve yumuşak o-
lan arka kısmı.

paqijî : n. Temizlik. Temiz ol-
ma, temiz durma hali.

paqijkirin : l. Temizlemek. Te-
miz kılmak, arıtmak.

pal 1 : n. Yan. Sağ ve solun
ortak adı.

pal 2 : n. Destek. Dayangaç.
Dayanacak şey.

paldan 1 : l. Dirseğini destek
yaparak sağ ya da solunun
üstüne uzanmak.

paldan 2 : l. Yaslanmak. Da-
yanmak.

paldang : n. Destek. Dayangaç.

pale : n. Hasatçı. Ürün kaldır-
ma işinde çalışan kişi. Tanım
işçisi.

paleyî : n. Hasat. Ürün kal-
dırma, deyrigi.

paleyikirin : l. Hasat etmek.

palûte : n. İmce. Birçok kim-
selerin toplanıp elbirliğiyle

bir kişinin işini görmesi ve böylece işlerin sıra ile bitirilmesi.

pambû : n. Pamuk. Yıllık bir tarım bitkisi ve bunun tohumlarını kaplayan uzunca, yumuşak, ince ve beyaz teller.

pambûyîn : r. Pamuklu. Pamuktan yapılmış. Arasında pamuk yayılarak dikilen bez.

panîr : n. Peynir. Sütü mayalayıp katılaştırarak yapılan ve birçok çeşidi olan besin.

panîrkar : n. Peynirci. Peynir yapan veya satan kimse.

panîrkârî : n. Peynircilik. Peynir yapma veya satma işi.

par 1 : n. Geçen yıl. Evvelki yıl.

par 2 : n. Pay. Bir şeyden şuna veya buna düşen kısım, hisse.

parang : n. Kor. Her yanı iyice yanıp içine kadar ateş haline gelmiş kömür veya odun parçası.

parastandin : l. Koruma altına alınmasını sağlamak.

parastîn : l. Korumak. Üstün bir kimse zayıf olan birinden, her türlü tehlikeye veya yoksunluğa karşı yardımını esirgememek.

paraşut : n. (Fr.) Paraşüt. Yüksek bir yerden düşen veya inen bir cismin, bir insanın düşüşünü ağırlaştırarak kazasız yere inmesini sağ-

layan, şemsiye gibi açılan alet.

parbûn : l. Bölme. Bölme işine konu olmak.

parçe : n. Parça. Bir tümden ayrılan, ayrı sayılan veya artakalan şey.

parçebûn : l. Parçalamak. Parçalara ayrılmak.

parçekîrîn : l. Parçalanmak. Parçalara ayırmak, parça parça etmek.

pardar : n. Ortak. Bir şeyin birden artık iyisi olduğu vakit o iyelerin birbirine oranla herbiri.

pardarbûn : l. Ortak olmak. Kendini ortak etmek.

pardarkîrîn : l. Ortak etmek. Ortaklığa almak, ortak saymak.

parêzgeh : n. İl. Yönetim bakımından yurtda yapılan bölünmede birinci derecede gelen bölüm.

parêzkar 1 : n. Savcı. Toplum adına ve yararına davalar açan, kamu haklarını ve tüzeyi yerine getirme ereğiyle yargıç katında sanıkları kovuşturan görevli.

parêzkar 2 : r. Koruyucu. Korumak işini yapan.

parêzkar 3 : n. Vali. Bir ilin en büyük yönetim görevlisi.

parlstin : l. Süzülmek. Bir sıvıyı, seyrek dokunmuş bir bezden veya ince delikleri

bulunan bir kaptan geçirilerek içinde katı maddelerden kurtarmak.

paritandin 1 : I. Yolmak. Çekip çekip koparmak (kanatlı hayvan).

paritandin 2 : I. Bir şeyin üstüne kaynar su veya kızgın yağ dökmek veya bir şeyi kaynar suya daldırmak.

partî : r. Yırtık pırtık. Parça parça, eskiyip parçalamak.

partîin 1 : I. Yolunmak. Yolmak işine konu olmak.

partîin 2 : I. Sıcaklığın etkisiyle vücudun kızışması.

parî 1 : n. Lokma. Bir defada ağıza götürülen yiyecek parçası.

parkirin : I. Bölmek. Özel bir erikle bütünü iki veya daha çok parçalara ayırmak.

parlement : Parlamento.

parpar : n. Semizotu. Bir sebze.

parpitandin 1 : Çırpındırmak. Çırpınmasına neden olmak veya bunu sağlamak.

parpitandin 2 : I. Kırıştırmak. Gözü çabuk açıp, kırpmak.

pars : n. Dilenme. Dilenme eylemi.

parsek : n. Dilenci. Dilenmeyi geçinme yolu edinen kimse.

parsekî : n. Dilencilik. Dilenci olma hali. Dilenciye yakışır davranış.

parskîrin : I. Dilenmek. Sadaka istemek. Kendini acındır-

arak bir şey istemek.

parsû : I. Kaburga. Ege kemiklerinin meydana getirdiği kafes.

parsûsitûr : r. İnatçı. Direngen, ayak direyici.

parsûsitûrî : n. İnatçılık. İnatçı olma hali, direngenlik.

partal : r. Eski yiyecekler.

partî : n. (Fr.) Parti. Ortaklaşa inanışlar çevresinde birleşenlerin meydana getirdiği siyasi topluluk.

parzûn : n. Süzgeç. Süzmeye yarayan alet.

parzûnkîrin : I. Süzme. Bir sıvıyı seyrek dokunmuş bir bezden veya ince delikleri bulunan bir kaptan geçirerek içindeki katı maddelerden kurtarmak.

pasaport : n. (Fr.) Pasaport. Yabancı bir ülkeye gidebilmek için alınan yol tezkeresi.

pasar 1 : n. Saçak. Çatının binadan taşan kısmı.

pasar 2 : n. Çıkıntı. Düz bir yüzeyde bulunan ve hizayı aşan kısmı (dağ, kaya).

pasin : n. Övgü. Övme için söylenen söz veya yazılan yazı.

pasından : I. Övmek. Bir şeyin iyiliklerini söyleyerek değerini belirtmek.

pasinin : I. Övünmek. Bir şeyi dolayısıyla kendini yücelmiş saymak.

paş 1 : n. Arka. Bir şeyin sırt durumunda olan yüzeyi.

paş 2 : Geri. Arka tarafın uzakçısı. Arkada, geriye kalan.

paşeroj : r. Geçmiş. Zaman bakımından eskilere, öncelere katılmış. Öncekilere katılmış zaman. Arkada kalan hayat.

paşgir : n. (rêz.) Ardek. Kellimenin ardına gelerek türemesine neden olan yapım eki.

paşgotin : n. Sonsöz. Bir metnin sonunda, metni kısaca tanıtan, özetleyen kısmı.

paşxistin : l. Ertelemek. Başka zamana bırakmak.

paşil : n. Koyun. Göğüs ile giysi arası. Yatmakta iken kollar arası veya yatak.

paşi : r. Son. Şimdiki zamana en yakın olan geçmiş. En arkada bulunan.

paşin : r. Sonuncu. Sonra gelen.

paşiv : n. Gece yemeği (oruç).

paşketin : l. Gerilemek. Geri çekilmek. Daha aşağı bir dereceye düşmek.

paşman : l. Gecikmek. Geç kalmak, herhangi bir işi kararlaştırılmış olan vakitten sonra yapmak. Ertelemek.

paşmêr : n. Artçı. Yürüyüş halinde bulunan bir birliğin güvenliğini sağlamak için arkadan gelmek üzere bı-

rakılan kıta. Dimdar.

paşpê : n. Gerisin geri gitmek. Geldiği yere dönmek.

paşpêbûn : l. Geri çevrilmek.

paşpêkirin : l. Geriye çevirmek. lade etmek.

paşveçûn : l. Gerilemek. Daha aşağı dereceye düşmek.

paşverû : r. Gerici. Eskiyi ve geriyi özleyen, yeniliklerin kaldırılıp eski halin diriltmesini dileyen.

paşverûyi : n. Gerici. Gerici olma hali, gerici davranış.

patik : n. Ense. Boyunun arka kısmı.

patot : r. Gevşek. Sıkı veya gergin olmayan.

patotî 1 : r. Gevşek. Yavaş, cansız.

patotî 2 : r. Ağdak. Çürümeğe yüz tutmuş, lifleri gevşemiş (ağaç).

pay : Arka, geri.

paya : n. Yaya. Yürüyerek giden.

payabûn : l. Binilen yerde inmek.

payakirin : l. Binilen yerden indirmek. İnme işini yaptırmak.

payayî : d. Yayan. Yürüyerek.

payız : n. Güz. Eylülün 22' sin de başlayıp Aralık ayının 21' inde sona eren, yaz ile kış arasındaki mevsim, sonbahar.

payızî : d. Güzün. Güz mevsiminde.

payketin 1 : I. Irdelemek. Bir sorunun ele alınabilen bütün hallerini birer birer incelemek.

payketin 2 : I. Ardına düşmek. Arkasını bırakmadan, izini sürdürmek. Elde etmeye çalışmak.

payketin 3 : I. Kovalamak. Kaçanın arkasından koşmak.

paz : n. Davar. Koyun ve keçiye verilen ortak ad. Koyun veya keçi sürüsü.

pazband : n. Pazubent . Bir halle işaret olmak üzere kola geçirilen enlice kuşak, kolçak.

pazkovî : n. Yabani keçi.

pehin : r. Yassı. Yayvan ve düz.

pehinayî : n. Yassılık. Yassı olma hali.

pehinbûn : I. Yassılanmak. Yassı bir hal almak, yassı olmak.

pehinklirin : I. Yassı hale getirmek, yassılatmak.

pehlewân : n. Pehlivan. Güreşçi.

pehlewani : n. Pehlivanlık. Güreşçilik.

pehnav : n. Düzlük. Düz olan, genişçe yer.

pehni : n. Topuk. Ayağın toparlakça olan alt kısmı. Okçe.

pehtin : I. Pişirmek. Bir şeyin pişmesini sağlamak.

pehti : r. Pişkin. Gereğince pişmiş.

pejik : n. Çırpı. Dal budak kırıntısı.

pejiqandin : I. Saçmak. Bir şeyi hızla veya çokça ortalığa dağıtmak.

pejîqîn : I. Saçılmak. Saçmak işine konu olmak.

pejîn : n. Ses. Seda.

pejirandin : I. Kabul etmek. Kabullenmek.

pejîrîn : I. Kabul edilmek. Kabul olunmak.

pekandin : I. Fırlatmak. Fırlatmasını sağlamak, yerinden dışarı uğramak.

pekin : I. Fırlatmak. Bir şey, olduğu gibi, yerinden ayrılmak hızla bir yana atılmak.

peqandin : I. Patlatmak. Patlamak işini yaptırmak. Bir insanın sabrını tüketmek veya nisbet verip kızdırmak.

peqîk : n. Kabarcık. İçi su veya hava dolu ufak kabartı yahut kürecik.

peqîn : I. Patlamak. İç basıncın artması yüzünden bir şey yarılmak. Böylece yarılan bir kap veya atılan mermi, tıkaç gibi şeyler kısa fakat zorlu gürültü çıkarmak.

peqîyayî : r. Patlak. Patlamış.

pel 1 : n. Tabur. Dört bölükten meydana gelen ve bir binbaşının komutasında bulunan asker birliği.

pel 2 : n. Yaprak. Bitkilerde

solunum, karbon özümlemesi, terleme gibi olayların meydana geldiği, çoğu klorofilli, yeşil ve çeşitli biçimlerdeki kısımlar.

pelan : n. Yoklama. Yoklamak eylemi.

pelandin : l. Yoklamak. Var mı yokmu veya nasıldır diye bakmak gözden geçirmek.

pelaş : n. Çer-çöp. Süprütü.

peleguh : n. Kulak arkası kemiği.

pelepel : n. Acele. Çabukluk, tez davranma, tezlik, evenelik.

pelixandin : l. Ezmek. Üzerine ağır bir baskı yaparak örselemek, yassıtmak, parçalamak, toz veya hamur haline getirmek

pelixîn : l. Ezilmek. Ezmek işine konu olmak.

pelik 1 : n. Yaprak. Kitap, defter gibi şeylerde kağıt kanadı.

pelik 2 : n. İskambil kağıdı.

pelise 1 : n. Kısmet.

pelise 2 : n. Nasip.

pembe : n. Beyazla biraz kırmızının karışımından meydana gelen açık renk.

pembeyî : r. Pembe renginde olan.

penah : n. Sığınma eylemi.

penahende : n. Sığınmacı.

Tehlikelerden kaçarak güvenli bir yere veya bir koruyana baş vuran kimse.

pend : n. Öğüt. Birine, doğru veya uygun bir yol göstermek için veya kötü davranışlardan sakındırmak için söylenen söz.

penddan : l. Öğüt vermek.

peng : n. Çile. İpek, yün, pamuk gibi her türlü iplik kangalı.

pengav 1 : n. Atılım. İleriye doğru hızla bir birdenbire atılma.

pengav 2 : n. Bert yoluyla toplanan su birikintisi. Küçük baraj. Gölet. Gölcük.

pengizandin : l. Fırlamasını sağlamak, yerinden ayrılıp hızla bir yana atılmak.

pengizîn 2 : l. Sekmek.

pengizîn 3 : l. Sıçramak.

pepik : n. Davar ayağı.

pepûk 1 : n. Guguk. Başka kuşların yuvasına yumurtlayarak yavrularının bakım işini onlara gördüren böcekli bir kuş.

pepûk 2 : r. Zavallı. Acınacak halde bulunan.

per : n. Kanat. Kuşlarda ve böceklerde uçmayı sağlayan ve iki yanda bulunan uzun ve yassı kısımlardan herbiri. Kapı pencere gibi dikine açılıp kapanan şeyin kapağı.

perav 1 : n. Kıyı. Su kenarı.

perav 2 : n. Sahil. Kıyı, yaka, yalı.

- peran 3** : n. Kazanmak eylemi.
- perandin** : l. Kazanmak. Kendi hesabına çalışarak elde etmek.
- perçem 1** : n. Perçem. Saç tutamı. Kahkül. Alnın üzerine sarkıtılan kısa kesilmiş saç.
- perçem 2** : n. Ağaçlarda yaprak ve diğer yeşil uzantılar.
- perçiqandin** : l. Ezmek. Üzerine ağır bir baskı yaparak örselemek, yassıtmak, parçalamak, hamur haline getirmek.
- perçiğın** : l. Ezilmek. Ezme işine konu olmak.
- perçiçeğ** : n. Kusrak. Kuşlarda birinci mide.
- perçimek** : n. Yarasa. Gündüz karanlık yerlerde gizlenip geceleri uçan, ön ayakları perdeli kanat gibi gerilmiş, sıçan iriliğinde memeli bir hayvan.
- perde** : n. Perde. Kapı, pencere gibi yerlere asılan örtü.
- pererende** : n. Kanatlı. Kanadı olan. Kanatlılar sınıfı.
- perest** : r. Taparcasına seven.
- perestîş** : n. Tapınak. İçinde tanrıya kulluk edilen, tapınılan yapı.
- pergal** : n. Düz. birtakım şeylere amaca göre verilen kurallı durum. İşlerin uygun git-

- mesinden doğan duruluk.
- perge** : n. Belge. Bir olguyu veya bir savın doğruluğunu gösteren, kanış verici şey.
- pergel** : n. (Far.) Pergel. Birer ucundan birbirine eklenmiş iki çubuktan ibaret ölçü aleti.
- pergende** : r. Derbeder. Derbeder olma hali.
- pergendeyî** : n. Derbederlik. Derbeder olma hali.
- perğihin 1** : l. Rast gelmek. Aklından geçirmediği halde karşılaşmak.
- perğihin 2** : Buluşmak. Birbirini bulmak.
- perğın 1** : n. Tören. Anma, kutlama, karşılaşma, uğurlama evlenme gibi durumlarda yapılan toplantı ve bu toplantıda uyulan kurallar.
- perğın 2** : n. Gösteri. Birinin veya bir topluluğun kendi duygusunu gösteren sözü veya davranışı.
- perğın 3** : n. Maç. Birbirini yemek ereğiyle iki taraf arasında yapılan oyun yarış.
- perhîz** : n. Perhiz. Vücuda zararlı olan zevkli şeylerden ve özellikle, hastalık halinde, belli yemeklerden sakınma işi.
- perik** : n. Telek. Kuşların kanatları ve kuyruk tüyü.
- perî** : n. Peri. Cinlerin pek güzel ve alınlı olarak tasar-

lanan dişilerine verilen ad.

perîxan : n. Peri hükümdarı kadın.

perîn : l. Kazanmak. Kendi hesabına çalışarak elde etmek. Kendisine düşmek. Kendinden yana çekmek.

perîşan : r. Perîşan. Dağınık. Bozgun, ezgin.

perîşanbûn : l. Perîşan olmak.

perîşanî : n. Perîşanlık. Dağınıklık, bozgunluk, ezginlik.

perîşankirin : l. Perîşan etmek.

pertal : n. Eşya. Azıklar dışında, insanın yaşaması için gerekli olan ve taşınabilen şeyler.

perwaz : r. Paralel. Yan yana ve birbirine kavuşmadan uzanıp giden.

perwer : r. Korumacı. Korumak işini yapan, gözâtıcı. Esirgeyici.

perwerde 1 : r. Eğitilmiş, eğitilmiş.

perwerde 2 : r. Fedakar. Bir şeyini feda etmekten çekinmeyen, esirgemez.

perwerdekirin : l. Eğitmek. Bir kimseyi üzerinde işleyerek güdülen amaca göre geliştirmek.

perwerî : n. Eğitim. Eğitmek işi. Eğitme yollarını gösteren bilim.

pesar 1 : n. Yaka. Eğik yer.

pesar 2 : n. Payanda. Eğik olarak vurulan destek.

pesare : n. Iskele. Yapıların dışında kereste veya demirden kat kat kurulan ve çalışmak için üstüne çıkılan çatı.

pest : n. Cilt. Deri, ten. İnsan vücudunun dış yüzü.

petîx : n. Kavun. Değişen renklerde kabuğu olan, içi sulu, tatlı ve çoğu pembeye kaçan sarı renkli, güzel kokulu yemişi olan bir bitki.

pettê : r. Kadınsı. Kadın davranışı, kadına özgü davranışı olan, kadına benzer.

pettêti : n. Kadınca davranış.

pevçandin : l. Uymak. Bir kimsenin istemesine göre davranmak.

pevçûn : n. Kavga. İki taraf arasında yapılan gürültülü, birbirini suçlandırıcı tartışma olup çok defa dargınlık ve kimi vakit dövüşle sona erer.

pevgirêdan : n. Bağlantı. İki veya daha çok şeyin birbiriyle bağlı, ilişik veya ilgili bulunması hali.

pevketin 1 : n. Anlaşmazlık. İki veya daha çok tarafın karşılaşan düşünce ve erekları arasında ayrılık, ihtilaf.

pevketin 2 : n. Çatışma. Çatışmak eylemi.

pevve 1 : r. Yapışık. Yapılmış olan.

pevve 2 : r. Bitişik. Birbirine do-

kunur şekilde yanyana olan.
pevvekirin 1 : I. Bitiştirmek. Bi-
 tişmesini sağlamak.

pevvekirin 2 : I. Ekleme. Bir
 şeyi ekle tamamlamak. Bir-
 birine katarak çoğaltmak.

pevvekirin 3 : Yapıştırmak.
 Yapışmasını sağlamak.

peyam 1 : n. Haber. Yeni ol-
 muş veya olacak bir olgu
 üzerine bilgi, salık, sava.

peyam 2 : n. Havadis. Her-
 kesin veya oldukça büyük
 bir kalabalığın ilgi ile karşı-
 layabileceği haber.

peyandin 1 : I. Kalkışmak.
 Yerinde olmayan bir işe gi-
 rişmek.

peyandin 2 : I. Yeltenmek.
 Yapamayacağı bir işe giriş-
 mek.

peyde : n. Edinme. Edinme
 eylemi.

peydebûn : I. Peydahlanmak.

peyitandin 1 : I. İspat etmek.

peyitandin 2 : Saptamak. Bir
 şeyi bir yere saplanmış gibi
 kımıldayamaz veya değişe-
 mez hale getirmek.

peyitîn : I. Saptanmak. Tes-
 pit edilmek.

peyiv 1 : n. Konuşma. Ko-
 nuşma eylemi.

peyiv 2 : n. Söz. Bir veya
 birkaç heceden meydana
 gelen ve anlamı olan ses.

peyivdar : n. Konuşmacı. Bir
 toplulukta konuşan kimse.

peyivandin : I. Konuşturmak.
 Konuşmasını sağlamak.

peyivîn : I. Konuşmak. Düşün-
 cesini sözle anlatmak.

peyivok : n. Söylenti. Ağızlar-
 da dolaşan ve doğruluğu
 belli olmayan haber.

peyker : n. Heykel.

peyman : n. Pakt.

peyman 1 : n. Sözleşme.
 Bir konu üzerinde konuşul-
 up kabul edilen ve yapılma-
 sı karşılıklı üstlenilen biçim
 ve bunun yazılışı.

peyman 2 : n. Anlaşma. Ta-
 rafların arasında kararlaşan
 yola uygun olarak davran-
 maları kabul etmeleri.

peyrew : r. Bağimli. Başka bir
 şeyin etkisi altında bulunan,
 onun tarafından sınırlanan,
 belirlenen veya gerektirilen,
 başka bir şeyin istemi, gücü
 veya yardımı olmadan kendi
 başına var olmayan veya bir
 şey yapamayan.

peyrewî : n. Bağlılık. Bağlı
 olma hali veya niteliği.

peywendî : n. İlişki.

peywist 1 : Gerekli. Herhan-
 gi bir işin yapılabilmesinin
 bağlı olduğu şey.

peywist 2 : r. Zorunlu. Olma-
 sı gereken, zaruri.

peywistbûn : I. Gerekmek.
 Gerek duymak.

peywistî : n. Gereklilik. Ge-
 rekli kılma.

peywendî : n. İlişki. İki şey arasındaki karşılıklı ilgi.

pê 1 : n. Ayak. Bacakların bittikten sonraki kısmı.

pê 2 : c. "ona" "onun" anlamını veren birleşik zamir.

pêbawer : n. Güvence. Güven sağlayan şey, teminat.

pêç : n. Sargı. Bir şeyi sarmaya yarayan, uzun ve darca kesilmiş nesne.

pêçan : n. Sarmak eylemi.

pêçandin : l. Sardırmak. Sarmak işini yaptırmak.

pêçayî : r. Sarılı. Sarılmış olan.

pêçek : n. Kundak. Kucak çocuğunu sıkı sarıp bağlamaya yarar benzer takımı.

pêçekkirin : l. Kundaklamak. Çocuğu kundağa sarmak.

pêçin : l. Sarmak. Fırdolayı kaplamak. Dolayında yer almak, kuşatmak.

pêçeke : n. Teker. Merkezde bulunan bir ekseni çevresinde dönebilen kurs veya çember.

pêdan : l. Sürmek. Bir maddeyi dokundurarak gezdirmek yolu ile bir yüzey üzerine ince bir tabaka halinde bırakmak.

pêdeçûn : l. Sürdürmek. Arkasında, peşinden giderek olayı veya durumu izlemek.

pêger : n. (rêz.) Cümlede öz-neden ayrı olup fiilin bildir-diği eylemlerden etkilenen

varlığı anlatan sözcük.

pêxember : n. (Far) Elçi.

pêxemberî : n. Peygamberlik. Yalvaçlık.

pêxistin : l. Yakmak. Yanmasını sağlamak veya yanmasına yol açmak.

pêxisti : r. Yanık durumda olan.

pêxwas 1 : r. Yalınayak. Ayakları çıplak olan.

pêxwas 2 : r. Baldırıçiplak. Ayak takımından, serseri.

pêxwasî : n. Serserilik. Ser-serice davranış.

pêxweşbûn : l. Hoşlanmak. Hoşuna gitmek, hoş bulmak, sevmek.

pêjîh : n. Ses. Selen.

pêk : n. Kotarma eylemi.

pêkanîn 1 : l. Başarmak. Önemli işler hakkında, istenilen şekilde bitirmek.

pêkanîn 2 : l. Sağlamak. Engelleri kaldırmak veya gereken durumu hazırlayarak, bir işin olmasına yol açmak.

pêkanîn 3 : l. Becermek. Yolunu bulup yapmak.

pâkanîn 4 : l. Kotarmak. Bir işi tamamlanmış hale getirmek.

pêkenîn 1 : Alay etmek.

pêkenîn 2 : Gülmece. Mizah. Kimi düşünceleri nükte, şaka veya takımlarla süsleyip anlatan bir söz veya yazı çeşidi.

pêkenîn 3 : l. Aldatmak. Birini bilebile, maksada aykırı

bir yola veya kanişâ sürmek. Yanılmasına yol açmak.

pêketin 1 : I. Yanmak. Isı veya ışık veren yahut başka maksatlar sağlayan şeyler, alev yaklaştırarak veya özel düzenlerine dokunularak etkinliğe geçmek.

pêketin 2 : I. Dokunmak. Yemek veya diğer şeyler, sağlığı bozmak

pêkîrin : I. Yoluna koymak.

pêl 1 : n. Dalga. Deniz veya göl gibi geniş sularda rüzgarın tümsek tümsek yükselerek sürdüğü su yığını.

pêl 2 : n. Zaman. Olayların ardışıklığını görerek aklımızda yarattığımız ve olayların bundan sonra da içinde olup gideceğini düşündüğümüz, başı ve sonu belli olmayan soyut kavram.

pêlav : n. Ayakkabı

pêlçav : n. İki kaş arası boşluk

pêle : n. Dönem. Bir çağ içinde birbiri ardınca gelen başı sonu belli zaman süresi.

pêlepaş : n. Gerisingeri. Anarya.

pêleyistin : I. Kurcalamak. Sivri bir şey sokup kanştırarak zorlamak.

pêlêkirin 1 : I. Basmak. Vücudun veya bacağın ağırlığını verecek şekilde ayak tabanını yere veya bir şey-

in üstüne koymak. Bir şeyin üstüne kuvvet vererek itmek.

pêlêkirin 2 : I. Çiğnemek. Ayak veya tekerlek altına alarak ezmek.

pêlik 1 : n. Basamak. Bir yere çıkarak adım attıkça basılan veya ardarda gelen birbirinden yüksek yerlerden her biri.

pêlik 2 : n. Derece. Gittikçe yükselen ve alçalan durumlardan her biri.

pêmayî : n. Miras. Kalıt.

pêmişul : r. İlgili. İlgilenmiş olan, ilgisi bulunan.

pênc : r. Beş. Dörtten sonra gelen sayının adı ve bu sayıyı gösteren rakam.

pêncemîn : r. Beşinci. Beş sayısının sıra sıfatı, sırada dördüncüden sonra gelen.

pêncih : r. Elli. Kırk dokuzdan sonra gelen sayının adı.

pêncihemîn : r. Ellinci. Ellinin sıra sıfatı.

pêncşem : n. Perşembe. Haftanın beşinci günü.

pêngav : n. Atılım. İleriye doğru hızla ve birden bire atılma.

pêping : n. Basamak. Bir yere çıkarken adım attıkça basılan ve ardarda gelen birbirinden yüksek yerlerden her biri.

pêr : r. Ewelki gün. İki gün önceki, öteki.

pêrar : r. Evvelki yıl. İki yıl öncesi.

pêregihan : n. Eli değmek. Bir şey yapmaya vakit ve fırsat bulmak.

pêrgîn 1 : n. Tören. Anma, kutlama karşılama, evlenme gibi vesilelerle yapılan toplantı.

pêrgîn 2 : n. Gösteri. Birinin veya bir topluluğun kendi duygusunu gösteren söz veya davranış.

pêrgîn 3 : n. Maç. Birbirini yenmek amacıyla iki taraf arasında yapılan oyun yarışı.

pêrût : r. Donsuz. Don giymemiş olan.

pêsvîk : r. Ayağına çabuk. Ayak işlerini çabuk gören.

pêsir : n. Bağır. Göğüsün ön yüzü.

pêş : n. Ön. Bir şeyin esas tutulan yüzünün baktığı yerin yakını.

pêşbûn : l. Okşamak. Bir şeyin üzerinde yavaş yavaş el gezdirmek veya ona hafif hafif vurmak yoluyla sevgi göstermek.

pêşemb : Perşembe.

pêşmal : n. Önlük. İş yaparken insanın, üstü kirlenmesin diye beline bağladığı örtü.

pêşmerge : n. Kürt gerillası.

pêşnav : n. Soyadı. Erkekler ve kızlara babadan, kadınlara kocadan geçen, herkesin

öz adıyla birlikte kullandığı aile adı.

pêşniyad : r. Resmi. Devlet usulunca olan.

pêşniyadî : n. Resmîlik. Resmî olma hali.

pêşniyar 1 : n. Önerme, öneri. Bir toplantıda bir işle ilgili olarak kabul edilsin diye ileri sürülen düşünce.

pêşniyar 2 : n. Badire. Ansızın meydana gelen tehlikeli durum.

pêşniyarkîn : l. Önermek. Kabul edilsin diye bir şey önermek.

pêşniyaz 1 : n. Rica. Dileyiş, dilek.

pêşniyaz 2 : n. Temenni.

pêşniyazkirin : l. Rica etmek.

pêşnûma : n. Tasarı. Tasarlanan biçim, kaleme alınan öneri.

pêşnûmakirin : l. Tasarlamak. Zihinde hazırlamak.

pêşverû : r. İlerici. Yurt işlerinde ilerlemeyi hızlandırma yanlısı.

pêşverûyî : n. İlericilik. İlerici olma hali, ilerice davranış.

pêşwazî : n. Ağırılama. Ağır-lamak işi. Karşılama.

pêşwazkirin : l. Ağırılmak. Birine karşı yüksek saygı göstermek üzere onu çok iyi karşılayıp her türlü rahatını, ihtiyacını karşılamak.

pêt : n. Kıvılcım. Yanmakta o-

- lan bir maddeden kopup sıçrayan küçük ateş parçası.
- pêve 1** : r. İlişki. İliştirilmiş .
- pêve 2** : r. Yapışık. Yapışmış olan.
- pêveçûn 1** : l. İmdadına yetişmek.
- pêveçûn 2** : l. İzlemek. Bir şeyin izi üzerine giderek peşini bırakmamak.
- pêvedan** : l. Böcek veya akrepin iğnesini sokması.
- pêvekirin 1** : l. İliştirmek. İğreti takmak, hafifçe tutturmak.
- pêvekirin 2** : l. Takmak. Bir şeyi başka bir yere geçirip yerleştirmek.
- pêvekirin 3** : l. Geçirmek. Bir şeyi kendisine ayrılmış olan yere yerleştirmek.
- pêwanê 1** : b. Ötürü. Nedenlik anlatır.
- pêwanê 2** : n. Dolayı. Yüzünden, sebebiyle.
- pêzeweng** : n. Pezevenk. Yolsuz birleşmelere aracılık eden kimse.
- pêzewengî** : n. Pezevenklik. Pezevenğin işi.
- piç** : n. Kırıntı. Bir şeyden ayrılan ufak parça.
- piçik** : r. Azıcık. Pek az, biraz.
- piçopiç** : r. Azar azar.
- piç** : n. Üfürük. Üfürülerek verilen soluk.
- piçdan 1** : l. Üflemek. Dudaklarını büzerek soluğunu bir şey üzerine hızla ver-

- mek. Bu işi, yanmakta olan bir şeyi söndürmek veya canlandırmak üzere, onun yerine yapmak.
- piçdan 2** : l. Şişirmek. Şişmiş bir hale sokmak.
- piçên** : n. Üflemek. Üflemek eylemi.
- pixkên** : Korkutma sesi.
- pihîn** : n. Tekme. Ayakla vuruş.
- pihinden** : l. Tekmelemek. Tekme vurmak.
- pijandin** : l. Pişirmek. Bir şeyin pişmesini sağlamak.
- pijiqandin** : Sıçratmak. Sıçrama işini yaptırmak.
- pijiqîn 1** : l. Saçılmak. Saçma işine konu olmak.
- pijiqîn 2** : l. Dağılmak. Parçalanarak yayılmak veya saçılmak.
- pijilandin** : l. Yayılma işini yaptırmak.
- pijilîn** : l. Yayılmak. Yayma işine konu olmak.
- pijin** : l. Pişirmek. Ateşte, fırında kaynar suda veya yağda tutulup yenir hale gelmek.
- pik** : n. Yüzüstü durum.
- piling** : n. Kedi cinsinden ve yırtıcı dört ayaklılardan, arslan iriliğinde ve ondan daha çevik ve saldırgan bir havyan.
- pin** : n. Köken. Kavun, karpuz gibi yere yatan bitkilerin teki veya dalı.
- pingav** : n. Gölek. Su birikin-

tisi, gölcük.

pinihandin : I. Kavgaya tutuş-
turmak. Kavgada tekme, to-
kat girişmek.

pir 1 : n. Köprü. Aralarında su,
çukur arazi veya demiryolu
bulunana iki yakayı birbirine
bağlayan ahşap, kagir veya
demir yapı.

pir 2 : d. Fazla. Olağandan çok.

piranî : d. Çoğunca. Çok de-
fa, sık sık, ekseriya.

pirbûn : I. Çoğalmak. Az iken
çok olmak.

pirç : n. Tüy. İnsan ve hayvan
derisi üzerine biten ince tel.

pirhejmar : r. (rêz.) Çoğul. Sa-
yısı birden çok olan, tekil kar-
şıtı.

pirik : n. Sabanın alt bağlantısı.

pirkîn : I. Aniden ve patlata-
rak gülmek.

pirpar : n. Semizotu. Pişinile-
rek yenilen bir sebze.

pirpirk : n. Kelebek. Vücut ve
kanatları toz gibi ince pullar-
la ve türlü renklerle süslü,
dört kanatlı böceklerle veri-
len genel ad.

pirpizék : n. Mor renkli ve iki
kanatlı bir kır çiçeği.

pirs : n. Soru. Karşılık gerek-
tiren "me", "ma" ekleri veya
vurgu yoluyla çoğu bir şeyi
öğrenmeyi amaçlamakla bir-
likte, kimi vakit de yadsıma,
buyurma ve daha başka
ereklerle söylenir.

pirsandin : I. Sordurmak. Sor-
mak işini yaptırmak.

pirsgirék : n. Sorun. Düşünü-
lüp çözülmeye, konuşulup
bir sonuca bağlanılmaya de-
ğer veya gerektiği olan dur-
um.

pirsîn : n. Sorma. Sormak ey-
lemi.

pirsiyar : r. Sorumlu. Sorum
taşıyan kimse.

pirsiyarî 1 : n. Sorumluluk.
Bir kimsenin üstüne aldığı
veya yapmak zorunda bulun-
duğu işlerin, gerektiğinde
kendisinden sorulma duru-
mu.

pirsiyarî 2 : n. Soruşturma. So-
ruşturmak eylemi. Karanlık bir
sorunu aydınlatmak için ilgili-
lerden ve tanıdıklardan bilgi
toplama işi.

pirskirin : I. Sormak. Bir soru
şekli.

pirsko : n. Azim. bir işteki
engelleri yenme kararı.

pirtikandin : I. Yolmak. Yolma
işine konu olmak.

pirtük : n. Kitap. Yazılmış veya
basılmış yaprakları bir araya
getirilmesiyse meydana gelen
dergi.

pirtükxane : n. Kütüphane.
Kitap ve benzeri gereçlerin
toplandığı ve özellikle yarar-
lanmaya sunulduğu veya ö-
dünç verildiği yer.

pirtükxaneyî : n. Kütüphane-

cilik. Kitap ve kitaplıkla ilgili bilgi kolu. Kitaplık memurluğu veya uzmanlığı.

pirt : n. Tüy. İnsan ve hayvan derisi üzerinde biten ince tel.

pirtir : d. Daha çok, daha fazla.

pis : r. Soyu devam ettiren erkek.

pisik : n. Kedi. Evlerde beslenen, köpekten küçük avcı hayvan.

pisnam : n. Amcazade. Amca oğlu.

pisnamî : n. Amcazade olma durumu veya sorumluluğu, görevi.

pispor : n. Ehli. Bir işin eri, yeteri kimse. Tecrübeli.

pisporî : n. Yeterlilik, uzmanlık.

pist : ba. Kediye "git" emri.

pistepist : n. Fiskos. Kulaktan kulağa gizli konuşma.

pişafîn : l. Tomurcuğun açılması.

pişk 1 : n. Pay. Bir şeyden şuna veya buna düşen kısım.

pişk 2 : n. Kura. Ad çekme.

pişkdar : n. Paydaş. Bir şeyden payı olan kimse.

pişkdarî : n. Paydaşlık. Paydaş olma durumu, birbirinin her şeyde bulunma hali.

pişkî : r. Kısmı. Bir şeyin yalnız bir kısmını içine alan.

pişkok 1 : n. Dügme. Tahta, maden gibi sert cisimlerden veya çoğu daire şeklin-

de yapılmış tutturmalık.

pişkok 2 : n. Tomurcuk. İlbaharda bitkilerde meydana çıkan kabartı olup açılınca çiçek veya yaprak halini alır.

pişkul : n. Koyun ve keçi dışkısı.

pişt 1 : n. Sırt. Ense ile kuyruk sokumu arasındaki alan.

pişt 2 : n. Arka. Bir şeyin sırt durumunda olan yüzeyi.

pişt 3 : n. Kuşak. Bele sarılan uzun ve enli kumaş.

pişt 4 : n. Bel. İnsan bedeninin göğüsle karın arasında çepeçevre daralmış olan kısmı.

pişt 5 : n. Destek. Yardımcı.

pişt 6 : Kediye "git" emri.

piştan 1 : l. Desteklemek. Birinin bir işte gücünü artırmak, kolaylık sağlamak.

piştan 2 : l. Arkalamak. Bir kimseye güven vererek yardım etmek.

piştard : n. Artçı. Korumak üzere arkadan gelen kimse.

piştardî : n. Artçılık. Artçının yüklendiği görev.

piştardî : n. Ahret. Öbür dünya.

piştdayin : n. Dayanışma. Dayanışma eylemi.

piştgîredan 1 : l. Bağlanmak. İçten bağlı olmak.

piştgîredan 2 : l. Güvenmek. Güven beslemek, güveni olmak.

piştgîredan 3 : l. Ummak. Ol-

ması arzu edilen şeyin olacağını beklemek. Herhangi bir şeyin olabileceğini sanmak.

piştî : n. Sırt yükü (odun, çalı).

piştkov : n. Kambur. İnsanın sırtında veya göğsünde bir kemik hastalığı veya sakatlığı sonunda meydana gelen tümseklik.

piştkovî : n. Kamburluk. Kambur olma hali.

piştqewîn : r. Koruyanı, kollayanı olan kimse.

piştqewînbûn : l. Bir koruyana, dayanağa güven duyma, kendini onlarla güçlü hissetmek.

piştra 1 : d. Sonra. Konuşma konusu olan veya içinde bulunulan zamana göre ilgisini anlatır. Yoksa, aksi halde. Zaman anlatan kelimelerin önüne getirilerek o kadar zaman geçtiğini veya geçeceğini anlatır.

piştra 2 : d. Sonradan. Konuşulan zamanın arkasından gelen zamanda.

pitê : ba. Kadına erkeğinden gelen bir hitapı.

pitir : r. Önceki, evvelki. lki önceki.

pitirpar : d. Önceki, evvelki yıl.

pitirpêr : d. Önceki, evvelki gün.

pitpit : n. Söylenme. Söylenmek eylemi.

pitpitirin : l. Söylenmek. Kendi

kendine söz söyleyerek sızlanmak.

pitpitok 1 n. Benek. Ben gibi ufak leke.

pitpitok 2 : r. Söylenme alışkanlığı olan kimse.

pitpitokî : r. Benekli. Ufak ufak lekeleri bulunan.

piv : ba. İnanmadığını belirten bir nida.

pizik : n. Çıban. Vücudun herhangi bir yerinde meydana gelen ve çoğu, deride şişkinlik, kızartı, ağrı ve ateş ile kendini gösteren irinyiğini.

pizruk : Kar tanesi

pizur : n. Hayvanın iç organları.

pij : n. Kıymık. Pek küçük sivri tahta parçası.

pijaq : n. Kabaca bacak.

pijama : n. Gecelik yerine giyilen, ince kumaştan yapılmış ceket ve pantolon takımı.

pikolî : n. Baskı. Kuvvet ve zor altında bulundurma eylemi veya bulunma hali.

piqap : Pikap.

pîle : n. Derece. Gittikçe yükselen ve alçalan durumlardan herbiri.

pîlik : n. Pul. İnce maden levhacık.

pîne : n. Yama. Bozuk, yırtık veya delik bir yeri kapamaya yarayan parça.

pînekar : n. Yamacı. Ayak-kabı yamayan zanaatçı, ay-

akkabı eskicisi.

pînekarî : n. Yamacılık. Yama yapma işi.

pînekirin : l. Yamalamak. Yama vurmak, yama ile onarmak.

pîpik 1 : n. Gözbebeği. Gözde, bir kese ağzı gibi büzülü bulunan iris tabakasının yuvarlak ağzı.

pîpik 2 : n. Düdük. Özellikle kamyandan yapılmış düdük.

pîr : r. Yaşlı, kocamış, ihtiyar.

pîrabok : n. Cadı. Geceleri ötede beride dolaşp insanlara kötülük ettiğine inanılan hortlak.

pîravok : n. Örümcek. Ağ şeklinde tuzak kurarak sinek gibi böcekleri avlayan hayvançık.

pîrbûn : l. Yaşlanmak. Yaşı ilerlemek, ihtiyarlığa yaklaşmak.

pîrek : n. Kadın. Yetişmiş dişi insan, erkek veya adamkârşıtı.

pîreki : n. Kadınlık. Kadın olma hali. İyi ev kadını olma hali.

pîrejin : r. Yaşlı kadın.

pîremêr : r. Yaşlı adam.

pîrik 1 : n. Ebe. Doğumda anaya yardım eden kadın.

pîrik 2 : n. Nine. Torunu olan kadın, büyükanne.

pîri : n. Yaşlılık. İhtiyarlık. İhtiyar olma hali veya bu halin çağı.

pîrkin : l. İhtiyarlatmak. İhtiyar hale getirmek.

pîrqelaçk : n. Yenilebilir bir ot türü (çiğ).

pîroz : r. Uğurlu, kutlu, mübarek.

pîrozbûn : l. Kutlamak. Mutlu bir olgu dolayısıyla buna sevinildiğini birine söz, yazı veya armağanla anlatmak.

pîrozî : n. Kutluluk. Kutlu olma hali, uğurluluk.

pis : r. Pis. Kirli, iğrendirici. Kendinde pislik olan veya pisenmiş olan. Beğenilmeyecek halde olan. Sevimsiz olan.

pisbûn 1 : l. Pisenmek. Pis olmak, pisliğe bulaşmak.

pisbûn 2 : n. Kötüleşme. Kötü hale gelmek, kötü yola sapmak.

pisbûn 3 : l. Bayağlaşma. Bayağı hal almak.

pîsi 1 : n. Pislik. Pis olanın hali.

pîsi 2 : n. Kötülük. Zarar verecek iş.

pîsi 3 : n. Bayağılık. Bayağı olma hali, bayağıca davranış.

pîskirin 1 : l. Bozmak. Bir kimseyi, beklemediği bir davranış karşısında bırakarak veya sözünü yalana çıkararak küçük düşürmek.

pîskirin 2 : l. Pisletmek. Pis hale getirmek. Kötü bir hale sokmak.

pîskirin 3 : l. Aşağılamak. Aşa-

ğılma işine uğratmak.

piso 1 : r. Yanmakta olan bez.

piso 2 : n. Kav. Ateş veya sigara yakmak için çakmak çakarak tutuşturulan madde.

piş : n. Kullanmak. Kullanma eylemi.

pişat : n. Talih, şans. Rastlantılarla idare ettiğine ve böylelikle insanlara iyi veya kötü durumlar hazırladığına inanılan doğaüstü güç.

pişe : n. Zanaat. Maddeye dayanan gereksinimleri karşılamak üzere yapılan ve az çok el uzluğu isteyen belirli iş.

pişekar : n. Zanaatkar. Zanaatçı. Herhangi bir zanaatçı olan.

pişko : n. Cemre. Baharda az önce, ilkin havada, sonra su da ve en sonra toprakta meydana geldiği sanılan sıcaklık yükselişi.

pişpêkirin : l. Kullanmak. Bir şeye alışmış olmak.

pişifer : n. Hayır. İyilik. Karşılık beklenilmeden yapılan yardım.

pişvan 1 : n. Ölçü. Ölçmek eylemi.

pişvan 2 : l. Ölçmek. En, boy, hacim süre gibi nicelikleri kendi cinsinden seçilmiş bir birimle karşılaştırılıp kaç birim geldiklerini belirtmek.

pişvandin : l. Ölçtürmek. Ölçüş-türmek. Aradaki farkı bulmak

üzere iki şeyi yanyana getirmek.

pivaz : n. Soğan. Yemeklere çeşni vermek için yumrusu ve yeşil yaprakları kullanılan ıtırılı bitki.

pivaztark : Yeşil soğan.

pivîn : l. Ölçülmek. Ölçmek işine konu olmak.

piviyayî : r. Ölçülü. Ölçülmüş, ölçülenmiş. Ne artık, ne eksik, uygun miktarda.

pivok : n. Çiğdem. Zambakgillerden, türlü renklerde çiçek açan bir çeşit kır bitkisi.

piyan : n. Tas. Ağıza götürülerek içindekini içmeye yarayan yayvan madeni kap. Kase.

piyar : r. Merhametli. Acımalı, yüreği yufka, yufka yürekli. Şefkatli.

piyarî : n. Merhamet. Acıma. Birine acımak. Başkasının uğrayacağı veya uğramakta bulunduğu üzücü bir halin önüne geçme arzusu. Şefkat.

poçik : n. Kuyruk sokumu kemiği.

poxîn : n. Un helvası.

pol 1 : n. Kürek kemiği. Omuzun ard kısmında bulunan üçgen biçiminde geniş ve ince kemik.

pol 2 : n. Sınıf. Okullarda öğrencilerin gördükleri yıllık öğrenime göre ayırdıkları bölüm.

pola : n. Çelik. Az miktarda karbonla birleşmiş demir.

polakirin : l. Çelikleme. Demire su vererek sertleştirmek.

ponijandin : l. Düşündürmek. Düşünmesine yol açmak.

ponijîn : l. Düşünmek. Zihinden geçirmek, göz önüne getirmek. Zihniyle arayıp bulmak. Tasarlamak. Hatıra getirmek.

por : n. Saç. Kafanın ense, alın ve iki kulak arasını kaplayan kıllar.

porkur : r. Kısa saçlı, kesik saçlı.

porkurbûn : n. Bir felaket karşısında kadınların saçlarını keserek matemde bulunmaları hali.

porreş : r. Siyah saçlı. Saçları siyah olan kimse.

port : n. Palavra. İnanılması güç, yüksekte atarak söylenen abartılı söz.

porwerin : l. Saç dökülmesi.

porzer : r. Sarı saçlı olan.

posta : n. (lt.) Posta. Bir yere gelen veya bir yerden gönderilen mektup ve emnetlerin topu.

postaxane : n. Postahane. Posta dairesi.

poşdan : l. Toslamak. Tos vurmak.

poşî : n. İpekli baş örtüsü.

poşman : Pişman. Yaptığı bir işin yanlış veya uygunsuz so-

nuç verdiğini görerek yapmış bulunduğu acınan.

poşmanbûn : l. Pişman olmak.

poşmanî : n. Pişmanlık. Pişman olma hali.

poşmankirin : l. Pişman etmek.

poz : n. Burun. Solunum aygıtının ilk kısmı olan ve alinla üst dudak arasında bulunan çıkıntılı, iki delikli koklama organı.

pozbilind : r. Burnu havada. Kendini pek beğenmiş.

pozber : r. Rakip. Herhangi bir işte birinden üstün olmaya çalışan kimse, yarışçı.

pozberî : n. Rekabet. Yarışçılık.

pozpêkirin : l. İlgilenmek. Bir şeye karşı ilgi duymak veya göstermek.

pudra : n. (Fr.) Pudra. En çoğu pirinç unundan yapılan, yüze ve tene sürülen beyaz veya ten renginde, kokulu ince toz.

pung : n. Nane. Yaprakları sapsız, çiçekleri beyaz veya menekşe renginde, ıtırılı, küçük bir bitki.

purisandin : l. Kemirmek. Sert bir şeyi dişleriyle azar azar yontmak.

purisîn : l. Kemirme işini yapmak.

pusper : n. Haziran. Yılın altıncı ayı.

puş : r. Kurumuş ot.

puşu : n. Tatil. Çalışmaya ara verme. Çalışmayı durdurma, işlerlikten alıkoyma

pûç : r. Kof. İçi dolu olması gereken, boş olan. Boş, değersiz.

pûçbûn 1 : l. Koflaşmak. Kof hale gelmek, değersiz bir hale

gelmek.

pûçbûn 2 : l. Geçersiz sayılmak.

pûçık : n. Kuyruk sokumu.

puçi : n. Kofluk. Kof olma hali.

pûçkirin : l. Geçersiz saymak.

pûl : n. Posta pulu.

Institut kurde de Paris

R

ra 1 : n. Damar. Bitkilerde ve hayvanlarda, içinde besleyici sıvıların dolaştığı boru. Düz nesnelere bulunan dalgalı çizgi. Başka cinsteki katmanların arasında dolaşarak uzanıp giden su veya maden katmanı. Soy kökü.

ra 2 : n. Kök. Bitkileri toprağa bağlayan ve onların topraktaki besin maddelerini emmesine yarayan klorofilsiz kısmı.

ra 3 : b. Türetme ön eki.

raber 1 : n. Sunu. Arz. Piyasaya mal çıkarmak.

raber 2 : n. Derpiş. Göz önünde tutma, akıldan geçirme, öngörme.

raberkirin 1 : l. Derpiş etmek. Göz önünde tutmak, aklıdan geçirmek, öngörmek.

raberkirin 2 : l. Sunmak. Göstermek, vermek, yollamak, göndermek gibi anlamlarda kullanılır.

rabes : n. Tutum.

raborî : n. Soy kökü.

rabûn 1 : l. Kalkmak. Yükseltmek. Yatış veya oturuş durumundan ayırtmak. Yatak

tan ayrılmak. Meydana çıkıp yol almaya başlamak. Yola düşmek.

rabûn 2 : l. Kabarmak. Taşmaya yüz tutmak. Islanıp veya ısınıp yerinden kurtulmak.

rabûvar : r. Bulaşıcı. Bulaşabilmek.

rabûvarî : r. Geçmiş. Öncekilere katılmış zaman. Arkada kalın hayat.

rabûvartin 1 : l. Bulaşmak. Hastalık geçmek.

rabûvartin 2 : l. Geçirmek. Herhangi bir hali yaşamış olmak.

rabûyî : r. Kabarık. Kabarmış olan.

raçandin 1 : l. Türetmek. Meydana çıkarmak, yaratmak.

raçandin 2 : l. (rêz.) Bir kökten çıkmak.

radan 1 : l. Kapatmak. Kapatmak. Bir şeyin dışarı ile olan ilişkisini yok etmek. Bir bütünün kapamak işine yarayan kısımlarını bu maksatla kullanmak.

radan 2 : l. Örtmek. Görünmez hale getirmek veya korumak için üstüne bir şey çekmek. Kapamak.

radandin 1 : I. Örtürmek. Örtme işini yaptırmak.

radandin 2 : I. Kapattırmak. Kapama işini yaptırmak.

radayî 1 : r. Kapalı. Kapanmış olan.

radayî 2 : r. Örtük. Örtülmüş olan.

rader 1 : n. (rêz.) Türetme eki.

rader 2 : n. (rêz.) Mastar. Fiillerin şahıs ve zaman göstermeyen, fakat olumlu, olumsuz halleri olabilen isim şekli, isim fiili.

radio : n. (Lat.) Radyo.

ragehandin 1 : I. Bildirmek. Biliñir hale koymak, haber vermek.

ragehandin 2 : I. İletmek. Götürmek, ulaştırmak.

rageş 1 : r. Heyecanlı. Heyecana düşen, kolay ve çabuk heyecan gösteren kimse.

rageş 2 : r. Sinirli. Her şeye sinirlenen kimse.

rageşî 1 : n. Sinir. Duyarlık.

rageşî 2 : n. Heyecan. Duyguluğun çevre uyarımlarına karşı tepki halinde belirmesi.

ragiheştin 1 : I. Anlamak. Bir şeyin ne demek olduğunu, neye işaret olduğunu kavramak. Birinin duygularını, isteklerini, düşüncelerini sezebilmek.

ragiheştin 2 : I. Sezinlemek. Sezer gibi olmak.

ragiheştin 3 : I. Sezmek. Açık bir kanıt olmaksızın, olmuş veya olacak bir şeyi kestirmek.

ragihîn : I. Anlaşılmak. Anlamak işine konu olmak.

ragirtin 1 : I. Dayanmak. Tutunma veya sürme gücü göstermek.

ragirtin 2 : I. Dirilmek. Birine karşı olarak herhangi bir düşüncede, bir istekte veya bir durumda saplanıp kalmak, ayak diremek.

raxer 1 : n. Örtü. Örtmek için kullanılan şey.

raxer 2 : n. Döşeme. Binâlarda yeri örten tahta kısım. Bir binanın döşemesine yarayan her türlü eşya.

raxistin 1 : I. Sermek. Bir şeyi başka bir şeyin etkisini göstermek için yaymak. Açıp yaymak.

raxistin 2 : Döşemek. Açıp yaymak, yere sermek. Kapatmak. Gerekli eşyayı oturlan yere yaymak, yerleştirmek.

raxistî 1 : r. Döşeli. Döşenmiş olan.

raxistî 2 : r. Serili. Serilmiş, yayılmış.

rahin : n. But. Vücudun kalça ve diz arasındaki kısmı.

rahiştandin : I. Aldırmak. Alma işini yaptırmak.

rahiştin : I. Almak. Bir şeyi

- bir yerden veya bir kimse-
den ayırmak yoluyla elde
bulundurmak.
- rahnik** : n. Tavuk budu.
- rahwan** : n. Rahvan. Biniciyi
sarsmayan bir çeşit at yü-
rüyüşü.
- rajêr** : n. Alt. Bir şeyin yere
bakan yanı, üst karşıtı.
- rajêri** : n. İtaat. Söz dinleme,
söz eseleme. Başkasının
buyruk ve dileklerini yerine
getirmek.
- rajor** : n. Üst. Bir şeyin göğe
doğru olan yanı. Birkaç şe-
yin birbirine göre daha ya-
kın olanı.
- raketin 1** : l. Uymak. Uyku
halinde olmak.
- raketin 2** : l. Pusuya yatmak.
Pusuda beklemek.
- raketî** : r. Uyur. Uyuyan.
- rakêşan** : n. Çekme. Çek-
mek eylemi.
- rakêşandin** : l. Çekmek. Bir
şeyi tutup kendine veya
başka bir yöne doğru yürü-
mek. Çizgi halinde uzatmak.
(rêz.) Bir fiili türlü zaman ve
şahıslara göre söylemek ve-
ya yazmak.
- rakêşer** : n. Celp. Getirme,
kendî üzerine çekme.
- rakih** : n. Kafes. Aralıklı tel-
den maden veya ağaç çu-
buklarından yapılmış kuş
koyacağı.
- rakirin** : l. Kaldırmak. Kalkmak

işini birine veya bir şeye yap-
tırmak.

- rakişandin** : l. Koparmak. Kop-
masını sağlamak.
- ram** : r. Ram. Boyun eğen,
kendini başkasının boyun-
duruğuna bırakan.
- raman 1** : n. Anlam. Bir keli-
meden, bir sözden, hatta
bir davranış veya olgudan
anlaşılan şey, bunların bize
hatırlattığı düşünce veya
nesne.
- raman 2** : n. Fikir. Düşünce,
düşünü.
- ramî** : r. İtaatli. Söz dinler, söz
esler, eslek.
- ramîyar** : n. Düşünce. Düşün-
ce eylemi.
- ramîyarî** : r. Düşüncel. Düşün-
ce ile ilgili, ancak düşünce ve
tasarımla bulunan.
- ramusan** : n. Öpücük. Sevi-
leni yüzünden öpme veya
kendini ona öptürme.
- ramusandin** : l. Öptürmek. Öp-
me işini yaptırmak veya öp-
mesine müsaade etmek.
- ramusîn** : l. Öpmek. Sevgi ve-
ya saygı duygusuyla dudak-
larını bir şeye değdirip hafif
bir emme hareketi yapar gibi
olmak.
- rap** : r. Dik. Dike yakın meyilli.
- rapbûn 1** : l. Diklenmek, dik-
leşmek. Dik bir duruma
geçmek.
- rapbûn 2** : l. Hazırola geçmek.

rapelikîn : l. Dikilmek. Birine kafa tutmak, karşı gelmek.

raperlandin : l. Hamle yaptırmak.

raperin : n. Hamle. Atılış saldırışı. Atılım.

rapêç : n. Gasp. Zorla alma.

rapêçan : n. Kuşanma. Kuşanma eylemi.

rapêçandin 1 : Kuşandırmak. Kuşanmak işini yaptırmak.

rapêçandin 2 : l. Gasp etmek. Zorla almak.

rapêçîn : l. Kuşanmak. Kendi beline bağlamak.

rapripandin : l. Kırıştırmak. Gözü çabuk açıp kapamak, kırpmak.

rapripîn : l. Kırışmak.

rasalitandin : l. Musallat etmek. Başına bela olmak.

raser : r. Üstün. Benzerlerinin üstünde olan, onları geride bırakmış olan. Daha yüksek, daha elverişli.

raserî : n. Üstünlük. Üstün olma hali.

rasif : n. Teras. Taraça. Oturup hava almaya yarayan düz ve çevresi açık yüksekçe yer.

rasname : n. Cevaz . Kanun ve törenin verdiği izin.

rast 1 : r. Düz. İnişi, yokuşu, girintisi, çıkıntısı olmayan. İşe ve duruma uygun. Yasa, usul ve ahlaka bağlı. Gerçeğe ve kurala uygun. Gerçek şekil, hakikat.

rast 2 : r. Dürüst. Sözünde ve davranışlarında doğruluktan ayrılmayan, doğru, özü sözü bir.

rastbûn 1 : l. Doğrulanmak. Bir şey eğik veya eğri iken doğru olmak. Bir şey yanlışlıktan düzelmek:

rasteder : r. Hayali. Hayal niteliğinde veya hayal işi olan.

rastek : r. Gerçek. Uydurma-lığı, yakıştırmalığı veya yalanı olmayan.

rastekî : n. Hakikat. Bir işin doğrusu, gerçeklik . Gerçek şey, durum veya hal.

rasterast : r. Dosdoğru. Sağa sola sapmadan.

raşesere : n. Nesir. Düzyazı.

rastik : n. Saç ayrımı.

rastî 1 : n. Doğruluk. Doğru olma hali.

rastî 2 : n. Gerçeklik. Gerçek şey, durum veya hal.

rastkirin 1 : l. Düzeltmek. Düzgün hale getirmek. Yanlıştan kurtarmak.

rastkirin 2 : l. Doğrultmak. Doğrulmasını sağlamak.

rastkirin 3 : l. Doğrulamak. Bir söz veya haberin doğru olduğunu bildirmek.

rastnavî : r. Düzlem. Düz ve yassı olup üzerinde hiç bir dalga çıkıntı ve çukur bulunmayan.

raş : n. Serpinti. Dökülen veya akan bir şeyden sıçrayıp

serpilen kısım.

raşandin 1 : I. Serpmek. Şuraya buraya dağılacak şekilde dökme. Hızla atarak belli bir şey içinde dağıtmak. İnce ince ve savrula savrula yağmak.

raşişandin : I. Serpiştirmek. Şuraya buraya serpmek.

raşişîn : I. Serpişmek.

raşîn : I. Serpilmek. Serpmek işine konu olmak.

rav : n. Kaçma. Kaçma eylemi.

ravandin : I. Kaçırmaq. Zor kullanarak birini herhangi bir erikle alıp götürmek. Aşırmaq.

rave : n. Yorum. Yorumlama işi.

ravekirin : I. Yorumlamak. Açıkça anlaşılmayan bir söz veya davranışa açık bir erikle yüklemek.

ravîn 1 : I. Kaçmak. Bulunmak zorunda olduğu yerden gizlice veya zorla ayrılmak. Kendini göstermemek.

ravîn 2 : Kaçınmak. Herhangi bir iş veya fedakarlık yapmaktan geri durmak.

ravîn 3 : I. Savuşmak. Çekip gitmek.

ravok : s. Tabansız. Korkak, yüreksiz.

ravokî : n. Tabansızlık. Tabansız olma hali, tabansızca davranış.

rawe : n. (rêz.) Kip. Fiillerin bildirme, dilek-şart, istek, ge-

çerilik veya emir bildirdiklerine göre girdikleri şekil.

rawestandîn : I. Durdurmak. Durmasını sağlamak.

rawestîn : I. Durmak. Oluşu, çalışması kesilmek veya kendi yürümesini, davranışlarını kesmek.

rawestî : r. Durgun. Kımıldanış ve canlılık göstermeyen.

rawêj : n. Muaşarat.

rawir : r. Yabani. Yabanıl. İnsana alışmamış, evcil olmayan hayvan.

rawirtî : r. Saygılı. Başkalarına gereken saygıyı gösteren.

rawişt : n. Edep. Söz ve davranışta herkesin beğendiği yollar.

rawiştî : r. Edepli. Edebi olan, terbiyeli, uslu.

rawş : n. Durum. Bir şeyin içinde bulunduğu koşulların topu.

ray 1 : n. Çare. bir sonuca varmak üzere, ortadaki engelleri kaldırmak için tutulması gereken yol. Kurtuluş yolu.

ray 2 : n. Görüş. Görmek tarzı. Olaylara, düşüncelere veya şeylere biçilen değer, onlar hakkında varılan yargı.

rayandin : I. Havlatmak. Havlamasını sağlamak.

raydan : n. Etkili.

rayîn : I. Havlamak. Köpek hav

hav diye bağımak, ürümek.
raz : n. Bağ. Üzüm kütüklerinin dikili bulunduğu toprak parçası.
razan : I. Uyumak. Uyku halinde olmak.
razandın 1 : I. Uyutmak. Uyumasını sağlamak, uyur hale koymak.
razandın 2 I. Uzatmak. Uzatmasına sebep olmak, uzatmak işini yaptırmak.
razandın 3 : I. Yatırmak. Yatmasını sağlamak.
razber 1 : r. Yalın. Tekçe olan, üzerinde başka şeyler katılmamış olan.
razber 2 : r. Soyut. Soyutlanma ile elde edilen, varlığı ancak eşyada gerçekleşen.
razvan : n. Bağcı. Bağ yetiştirip ürünü satan kimse.
razvanî : n. Bağcılık. Bağ yetiştirme ve ürün alma işi.
re : d. Birliktelik ifade eden ard edad.
reben : r. Zavallı. Acınacak halde bulunan, mutsuz.
rebenî : n. Zavallılık. Zavallı olma hali.
reçete : n. (it.) Reçete. Hekimin, hastaya uygun bulduğu ilacın eczaneden alınabilmesi için bunun adını veya formülünü, nasıl kullanılacağını üzerine yazdığı kağıt.
ref 1 : n. Bölük. Üçü veya

dördü bir tabur meydana getiren ve öbür birliklerin temeli sayılan askeri birlik.
ref 2 : n. Sürü. Birlikte yaşayan hayvan topluluğu.
refter : n. İşlem. Bir işi sonuçlandırmak için gereken evrelerden geçirme, muamele.
reg : Kökten, temelden. Köke kadar dayanan ayrıntılarda kalmayarak asıl konuyu da içine alan. Cezri.
regez 1 : n. Irk. İnsan türünün belli başlı ve sürekli çeşitlerinden her biri.
regez 2 : n. Nesep. Soy, kaba soy.
regez 3 : n. Unsur. Öge, eleman. Bileşik bir şeyi meydana getiren yalınç şeylerden her biri.
regezperest : r. Irkçı. Kendi ırkını ari ve doğuştan üstün sayarak başka ırklara karışmaktan çekinen ve ulusal birliği, ırk temeline bağlamak isteyen.
regezperestî : n. Irkçılık. Irkçı görünüş.
regitî : n. Köktencilik. Bilimde, dinde, siyasette kökten yenilikler yapma eylemi.
rex : n. Taraf. Yön, kat, yan.
rexne 1 : n. Eleştiri. Ereği, bir edebiyat ya da sanat yapıtını her yönüyle inceleyip açıklamak, anlaşılmasını sağlamak ve değerlendirmek olan yazı

- türü.
- rexne 2** : I. Eleştirmek. Eleştirmek işi. Tenkit.
- rexnegirî** : n. Özeleştirî.
- rexnekar** : n. Eleştirmeci. Eleştirme yapan kimse.
- rexnekirin** : I. Eleştirmek. Bir düşüncenin, bir yargının doğruluk veya yanlışlığını meydana çıkararak gerçek değerini belirtmek için onu incelemek.
- rexneyî** : r. Eleştirmeli. Eleştirme ile ilgili olan, eleştirme üzerine olan.
- rehal** : n. Çeyiz. Gelin için hazırlanan her türlü eşya.
- rehnik** : n. Aydınlık. Işık veya ışıklı yer. Işık alan, ışığı, içindikleri iyice gösterir halde olan.
- reht** : r. Rahatsız. Rahatı kaçırmış, tedirgin.
- rehtbûn** : I. Rahatsız olmak. Rahatı kaçmak. Tedirgin olmak.
- rehtî** : n. Tedirginlik. Tedirgin olma hali.
- rehtkirin** : I. Rahatsız etmek. Rahatını kaçırmak, tedirgin etmek.
- rejîm** : n. (Fr.) Rejim. Bir devletin belli başlı ilkeleri bakımından yönetiminde tuttuğu yol.
- rejîsor** : n. (Fr.) Rejisör. Tiyatro ve sinema temsillerinde aktörlerin rollerini da-

- ğtıp oyunu düzenleyen ve bunun canlı, etkili olmasını sağlayan sanatçı.
- rejîsorî** : n. Rejisörlük. Rejisörün işi.
- reklam** : n. (Fr.) Reklam. Bir şeyi halka tanıtmak, beğendirmek ve böylelikle sürümünü sağlamak için söz, yazı veya resimle yapılan her türlü çaba.
- req** : n. Kaplumbağa. Pek sert ve kemiksi bir kabuk içinde yaşayan ve özellikle suda yaşayan hayvan.
- reqandin** : I. Aşketmek. Hızla vurmak.
- reqên** : n. Aşketme. Aşketmek eylemi. Hızla vurma anlamında çıkan ses.
- reqî** : n. Yeşil sabun.
- renc** : n. Sızı. Hafif ve ince ağrı.
- rende** : n. Rende. Tahtaların yüzünü pürüzlerden kurtarıp dümdüz etmek için marangozların kullandığı alet.
- rendekirin** : I. Rendelemek. Rende ile pürüzlerini gidermek.
- reng** : n. Renk. Işığın eşya üzerine çarpmasıyla yansıyan ışığın niteliğine göre gözümüzde meydana gelen duygulardan her birine renk denir.
- rengavêtin** : I. Solmak. Rengi uçmak.

rengavêti : r. Soluk. Solmuş rengi atmış.

rengdêran : l. Niteliğini belli etmek.

rengdêrin : n. Sıfat. Bir isimle anlatılan kavramı nitelik, nicelik, yer, sıra gibi durumlar bakımından belirtmeye veya belirtilmesini istemeye yarayan kelime (rêz.).

rengin : r. Renkli. Beyaz olmayıp başka rengi veya renkleri olan.

resen : n. Asıl. Bir şeyin örneği değil de öz kendisi. Kök, kaymak. Aranılan nitelikleri en çok kendinde toplamış olan.

resenî : r. Aslı. Bir şeyin örneği değil de öz kendisi. Kök, kaynak. Aranılan nitelikleri en çok kendinde toplamış olan.

reş 1 : r. Siyah. En karanlık ve beyazdan en uzak olan renk, kara.

reş 2 : n. Matem. Yas. Çok sevilen bir kimsenin ölümünden veya yurdun başına gelen felaketten duyulan büyük acı.

reşayî : n. Siyahlık. Siyah olma hali.

reşeme : n. Şubat. Yılın ikinci ayı.

reşgirêdan : l. Yas tutmak.

reşik 1 : n. İris. Gözün ön kısmında, saydam tabaka-

nın arkasında bulunup deliği ışığın az veya çok olmasına göre kese ağzı gibi genişleyip büzülen tabaka, rengi gözün rengini meydana getirir.

reşik 2 : n. Zenci. Siyah ırktan olan kimse.

reşi 1 : n. Karalık. Kara olma hali.

reşi 2 : n. Karanlık. Işık olmadığı için içindekiler görünmez halde olan.

reşkirin : l. Karalamak. Kara sürmek.

reşkole : r. Siyahımsı. Siyaha çalan renk.

reşmal : n. Yular. Hayvanın başlığına bağlanan ip.

revde : n. Kurt sürüsü.

rewa : r. Reva. Yakışır, yerinde, uygun.

rewaditin l. Reva görmek. Kötü bir davranışı birine karşı yersiz saymamak.

rewan : n. Nefis. İstek uyandıran.

rewanî : r. Nefsani. Nefisle, nefsin istekleriyle ilgili.

rewêrte : n. Yontu. Oyularak yapılan.

rewist : n. Özellik. Şu veya bu hali gösterebilme anıklığı.

rewiş : n. Vaziyet. Konum, durum. Bir şeyin madde bakımından durumu.

rewişt : n. Ahlak. Bir toplum

- inde insanların uymak zorunda buldukları davranış kuralları.
- rewiştî** : r. Ahlaklı. Ahlaka uygun, ahlakça, törece, törel.
- rewnaq** : r. Zarif. İnce bir duygu gösteren.
- rewnaqî** : n. Zariflik. Zarifçe davranış veya zarif olma hali.
- rewşen** : r. Aydın. Aydınlik.
- rewşenbîr** : n. Aydın. Öğrenimi, bilgisi ve görgüsü olma hali.
- rewşenî** : n. Parlaklık. Berraklık.
- rezber** : Eylül.
- rê 1** : n. Yol. Bir yere gitmek için üzerinden veya içinden geçilen yer. Karada bu erekle açılan geçecek yer. Düzen, gereken durum. Uyulan dizge.
- rê 2** : n. Tarz. Değişik veya özel biçim.
- rê 3** : n. Yöntem. Bir amaca ulaşmak için tutulan düzenli yol.
- rêbaz** : n. Politikacı. Politika ile uğraşan kimse.
- rêbazî** : n. Politika. Siyasi yurt işlerini yönetmek için tutulan ölçülü yol.
- rêbandan** : Ocak ayı.
- rêber** : n. Rehber. Kılavuz. Genel olarak yol gösteren kimse.
- rêberî** : n. Rehberlik. Kıla-

- vuzluk. Kılavuz olmanın işi.
- rêbir** : r. Kestirme. Alışılan yolun dışında, kısa yol.
- rêbirrîn** : l. Yol kesmek. Soy-mak için tenhada birinin karşısına çıkmak.
- rêbûwar** : n. Transit. Gelip geçici, durmadan geçen.
- rêç** : n. İz. Bir şeyin geçtiği veya önce bulunduğu yerde bıraktığı im.
- rêçandin** : l. İzlemek. Bir şeyin üzerine yürümek. Arkasından gitmek, yolunu tutmak.
- rêçenas** : n. İzci. İz kovalayarak aradığını bulabilen kimse. Bu türlü araştırmalara ve sefer hayatıyla ilgili her çeşit işe alıştıran öğrenci.
- rêçenasî** : n. İzcilik. İzci olma hali veya izci işi.
- rêçik** : n. Patika. Keçiyolu, çoban çığırı.
- rêçikandin** : l. Gütmek. Bir düşüncenin, bir duygunun veya bir ilkenin arkasına düşüp onu gerçekleştirme-ye çalışmak.
- rêdan 1** : l. Yol vermek. Geçecek yer açmak.
- rêdan 2** : l. Elvermek. Yetmek, yetecek kadar olmak, uymak, uygun gelmek.
- rêxistin** : n. Kuruluş. Toplumsal bir görevle kurulan her şey.
- rêxistî** : r. Kurulu durumda olan.

rêji : n. Kömür. Yakıt olarak kullanılan siyah madde.

rêbûn : l. Göndermek. Görmek işine konu olmak.

rêk : r. Düzenli. Düzen olan, yerli yerinde.

rêkîrin : l. Göndermek. Götürmek veya gitmek işini yaptırmak.

rêkûpêk : r. Muntazam. Düzgün, düzenli, derlitoplu.

rêl : n. Orman. Ağaçlarla ve en çoğu kerestelik ağaçlarla kaplı yer.

rêsi : n. kuru ot burması.

rêşeme : Şubat.

rêwing : n. Yolcu. Yolculuğa çıkmış kimse. Yolculuğa çıkmaya hazırlanan kimse.

rêwingî : n. Yolculuk. Ülke-den ülkeye veya bir ülke içinde yerden yere gidiş veya geliş. Herhangi bir taşıtla bir yere gidiş.

rêz 1 : n. Sıra. Yan yana veya ardarda olan şeylerin topu. Birtakım şeylere belli bir niteliğe göre verilen basamaklı durum.

rêz 2 : n. Dizi. Bir ipliğe veya tele geçirilmiş şeylerin bütünü.

rêz 3 : n. Saygı. Büyüklere, yaşlılara ve değeri yüksek olanlara karşı duyulan sevgi ile çekinme karışık bağıllık duygusu.

rêzan 1 : n. Rehber. Yol gös-

teren.

rêzan 2 : n. Siyasi kimse.

rêzanî 1 : n. Rehberlik.

rêzanî 2 : n. Siyaset.

rêzbûn 1 : l. Sıralamak. Sıra olmak, sıra meydana getirmek üzere yer almak. Sıraya konulmak.

rêzbûn 2 : l. Dizilmek. Dizi haline getirilmek. Dizi haline gelmek.

rêzdar : r. (rêz.) Kurallı. Kuralı olan, kurala uygun olan. Belli bir kurala göre yapılmış.

rêzgirîtin : l. Saymak. Önem vermek. Saygı göstermek.

rêzik 1 : n. Örf, adet. Topluluk içinde uyulagelen kural, görenek veya töre.

rêzik 2 : n. Kural. Bir işlemin doğru bir sonuç vermesi için tutulacak veya bir oluşta tutulmuş bulunan belli yol.

rêzik 3 : n. Mısra. Dize. Şiirde dize, satır.

rêziman : n. Dilbilgisi. Bir dilin ses, şekil ve cümle yapısını inceleyen bilim.

rêzimanzan : n. Dilbilimci.

rêzkirin 1 : l. Sıralamak. Sıra haline getirmek. Belirli bir düzene göre sıraya koymak.

rêzkirin 2 : l. Dizmek. Birçok şeyleri ipliğe veya tele geçirmek.

rêzkirî : r. Dizili.

r zname : n. Y netmelik. Bir i-
Şin nasil y netileceğini mad-
de madde g steren yazılı ka-
đit veya kitap.

ribat 1 : n. Avlama keklėđi. Av-
lamada kullanılan keklik.

ribat 2 : n. Davar s r lerinin
gecelediği yer.

ric : n. Irk. İklimin etkisiyle ka-
zanılmayıp soya ekim yolu-
la ge en karakterlerle başka-
larından ayırt edilen birey
topluluğu.

ricparist : r. Irk ı.

ricparisti : n. Irk ılık.

rih : n. Sakal.  ene ve ya-
naklarda  ıkan kıllar.

rihan : n. Reyhan. G zel ko-
kulu bir bitki.

rihin 1 : r. Sıvı.  st y z  ya-
tay bir d zlem olmak  ze-
re, i inde bulunduğu kabın
Şeklini alan cisim. Mayı.

rihin 2 : r. Cıvık. Şeklini ko-
ruyacak kadar sulanmak.

rihinb n 1 : l. Cıvıkmak. Cıvık
olmak.

rihinb n 2 : l. Sıvınmak. Gaz
veya buhar halinde sıvı hali-
ne ge mek.

rihinkirin 1 : l. Cıvıklamak.
Cıvık etmek.

rihinkirin 2 : l. Sulandırmak.
Su veya başka bir sıvı ka-
tıp karıştırarak yoğunluğu-
nu azaltmak.

rihtim : n. (Far.) Rihtim.
Deniz kıyısı doldurularak

ve  st  d zlenerek gemile-
rin yanaŐabileceđi bir Şekle
konulan yer.

rihsit n : n. Azrail. İnsanların
canını almakla g revli oldu-
đuna inanılan melek. can al-
cı.

rijandin : l. D kmek. Sıvı ve-
ya tane halinde olan Şeyleri
buldukları kaptan başka
bir yere boşaltmak.

riji : r. Yağsız. Yağ konulma-
dan pişirilen yemek.

rijin : l. D k lmek. D kmek i-
Őine konu olmak.

rik 1 : n. Inat. Direnme, ayak
direme.

rik 2 : n. Hın .    almayı g -
den  fke.

rik 3 : n. Sinir. Duyarlılık.

rik 4 : n. Saplantı. Bir kimse-
nin saplanmış olduğu ve
kendini kurtarmadığı yanlış
d Ő nce.

rikdar : r. Inat ı. Direngen, a-
yak direyici, direniŐ i.

rikdari : n. Inat ılık. Inat ı ol-
ma hali, direngelik.

rik b : n.  zengi. Eğerin iki ya-
nında asılı bulunan ve hayva-
na binildiği zaman ayakların
basmasına yarayan altı d z
demir halka.

rikin : n. Temel. Bir yapının
sağlam dayanak buluncaya
kadar, toprak i inde aşağıya
doğru uzatılan dip duvarları.

rikrik n : l. Takırdatmak. Tak

tak diye ses çıkarmak (dişler.)
rıqa : n. Yama. Bozuk, yırtık veya delik bir yeri kapama-ya yarayan parça.
rıqabûn : I. Yamalanmak. Yama vurulmak, yama ile onarıl-mak.
rıqakirin : I. Yamalamak. Ya-mavurmak, yama ile onar-mak.
rim : n. Mızrak. Kargı. Eski-den silah olarak kullanılan ucu sivri ve demirli uzun sı-rık.
ripin : n. Köken. Yere yatan bitkilerin teki veya dalı.
risas : n. Kurşun. Mavimtırak esmer renkte yumuşakça ve bükülgen maden.
risaskirin : I. Kurşunlamak. Kurşunla kaplamak. Kurşunla mü-hürlemek.
risitin 1 : I. Eğirmek. Yün, pa-muk gibi şeyleri büküp iplik haline getirmek.
risitin 2 : I. Dizmek. Birçok şey-leri tele veya ipliğe geçirmek.
rist 1 : n. Dizi. Bir ipliğe veya tele geçirilmiş şeylerin bü-tünü
rist 2 : n. Düzen. Birtakım şeylere amaca göre verilen kurallı durum.
rist 3 : n. Kural. Bir işlemin doğru bir sonuç vermesi i-çin tutulacak veya bir oluş-ta tutulmuş bulunan belli yol.

ristandin 1 : I. Eğirmek. Yün, pamuk gibi şeyleri iğ ile bü-küp iplik haline getirme.
ristandin 2 : I. Dizdirmek. Dizi haline getirilmek.
ristbûn : I. Dizilmek. Dizi ha-line getirmek.
ristik : n. Boncuk kolye.
ristkirin : I. Dizmek. Birçok şeyleri ipliğe veya tele ge-çirmek.
riswa : r. Kepaze. Gülünç ve değersiz.
riswabûn : I. Kepaze olmak. Gü-lünç duruma düşmek.
riswayî : n. Kepazelik. Kepaze olma hali veya kepazece davranış.
riswakirin : I. Kepaze etmek. Gülünç duruma düşürmek.
rişk : n. Sirke. Bit yumurtası.
rişte : n. Erişte. Kesilip kurutulmuş hamur, ev makaması.
ritil : n. Batman. Eski bir a-ğırılık ölçüsü.
ritimandin 1 : I. Tıkattmak. Bir şeyin içine herhangi bir şey sıkıştırarak kapamak.
ritimandin 2 : I. Sivamak. Si-var gibi bulaştırmak (yüz, üstbaş.)
ritimin 1 : I. Sıvanmak. Sivama işine konu olmak.
ritimin 2 : I. Tıkanmak. Bir tı-kama işine konu olmak.
ritimî : r. Tikalı. Tıkanmış olan.
rivin : n. Alev. Yanan ve ışık veren gazların türlü biçim-

lerde uzanan dili, yalaz.
riyan : I. Sıçmak. Büyük ap-
 testini yapmak.
rizgar : r. Kurtarılmış. Kurtul-
 muş.
rizgarî : n. Kurtuluş. Kurtulma
 veya kurtulmuş olma halî.
rizgarkirin : I. Kurtarmak.
 Kurtulmasını sağlamak.
rizî 1 : r. Bereli. Üstünde ez-
 zik, çürük, sıyrık bulunan.
rizî 2 : r. Çürük. Çürümüş ol-
 an. Sağlam ve dayanıklı
 olmayan.
rizîbûn 1 : I. Berelemek. Be-
 reli hal almak.
rizîbûn 2 : I. Çürümek. Sağ-
 lamlığını dayanıklılığını yitir-
 mek. Temelsiz ve kanıtsız
 kalmak.
rizikirin 1 : I. Çürütmek. Çürü-
 rüme haline uğratmak.
rizikirin 2 : I. Berelemek. Bere-
 almasına neden olmak.
rizîî : n. Çürüklük. Çürük ol-
 ma halî.
riş : n. Gübre. Verimini artır-
 mak için toprağa karıştırıl-
 mış her türlü kimyasal ve-
 ya çürümüş organik mad-
 de veya bu amaçla hazırla-
 nan hayvan dışkısı.
rişkirin : I. Hayvan dışkısını
 yapmak (sığır.)
riş : n. Düzen. Hile, oyun.
riş : n. Eğirilmiş yün iplik.
rişî : n. Urgan. Kalıp ip, ince
 halat.

riş: r. Hassas. Duyarlı. Duy-
 gulu, duygun, duyar, içli.
rişe : n. Sinir. Sinir dizgesinin
 merkezi olan beyin, omurilik
 ve boğumlar ile vücudun tür-
 lü üyeleri arasında aracılık e-
 derek bunların çalışmalarına
 veya her türlü uyarımları
 merkezlere iletmeye yara-
 yan beyaz kaytan biçiminde-
 ki örgenlerin her biri.
rişî 1 : n. Hassasiyet. Duy-
 gunluk, duyarlık, titizlik.
rişî 2 : n. Püskül. Bir ucu
 bağlı bir ucu serbest iplik
 demeti biçimindeki sūs.
rişî 3 : n. Saçak. Bir şeyin ke-
 narı boyunca sarkan püskül
 gibi teller.
rişaz : n. Geniş yapraklı , sap-
 ları kırmızımsı olan yenebilir,
 ekşi tadı olan bir bitki.
robar : n. Irmak. Su, dere,
 çay gibi akarsuların en bü-
 yüğü.
roj 1 : n. Gündüz. Günün sa-
 bahtan akşama kadar sü-
 ren aydınlık kısmı, gece
 karşıtı.
roj 2 : n. Güneş. Gezegen-
 lere ve bu arada yeryuvar-
 lağına ışık ve ısı veren bü-
 yük gök cismi.
rojane : n. Günlük. O günkü.
rojava : n. Günbatısı. Ana-
 yönlerden batı.
rojavyî : n. Batılı. Batı ülkeleri
 hakkında olan veya Batı uy-

ğarlığını benimsemiş bulunan kimse.

rojbaş : ba. Günaydın. Gündüz söylenen esenleme sözü.

rojhilat : n. Gündoğusu. Ana-yönlerden doğu.

rojhilatanavîn : n. Ortadoğu.

rojhilatî : n. Doğulu. Doğudaki ülkelerden olan veya doğu uygarlığını benimsemiş kimse.

rojik : Mercek.

rojî : n. Oruç. Yiyip içmeye şu veya bu tarzda bazı kısıntılar yapmak yoluyla Tanrıya gösterilen kulluk.

rojname 1 : Gazete. Her türlü okuyucuya, politika, ekonomi, kültür ve daha başka konularda belirli zaman aralıklarıyla çıkarılan, büyük boyutlu basılı kağıt.

rojname 2 : n. Not defteri. Günlük not tutmada kullanılan küçük boyutlu defter.

rojnamevan : n. Gazeteci. Gazeteye yazı yazmayı, haber toplayıp vermeyi veya herhangi bir yolla gazetenin yazı işlerinde çalışmayı iş edinen kimse.

rojnamevanî : n. Gazetecilik. Gazetecilik mesleği.

rojneditî : r. Görgüsüz. Görgüsü olmayan kimse.

roman : n. Büyük hikaye.

ronak 1 : Aydın. Aydınlık. Kolay anlaşılacak derecede açık

olma hali.

ronak 2 : r. Işıklı. Aydınlık, ışıklandırılmış.

ronavêj : r. Işıldak. Aydınlık, ışıklandırılmış.

ronayî : n. Aydınlık. Işık veya ışıklı yer. Işık alan, ışığı içindekileri iyice gösterir halde olan.

rontgen : n. Röntgen. Işın. Bir ışık kasnağından çıkıp giden ışık çizgisi.

rot : n. Sırik.

rovî : n. Tilki. Bunu sivri, kuyruğu çok tüylü ve uzun, kümeslere zarar veren, sansarlardan büyük bir hayvan.

rukîrîn 1 : l. Koymak. Sıvı halinde bulunan şeyleri buldukları kaptan başka bir yere boşaltmak.

rukîrîn 2 : l. Boşaltmak. bir şeyi veya bir şeyin içindekini başka bir şeye boşaltmak.

ruçikandin : l. Yolmak. Çekip çekip koparmak.

ruçikîn : l. Yolunmak. Yolma işine konu olmak.

rumet 1 : r. Yüzakı.

rumet 2 : n. İtibar. Hatırı sayılır olma hali, saygınlık.

rumetgirtin : l. İtibar etmek.

runiştandin 1 : l. Oturtmak. Oturmak işini yaptırmak.

runiştandin 2 : l. Yerleştirmek. Yerleşmesini sağlamak.

runiştin 1 : l. Oturmak. Kıç üstü yerleşmek. Bu durumda

bulunmak. Uygun gelmek. Boş durmak. Çökmek, aşağı inmek.

runiştin 2 : I. Yerleşmek. Bir yerin yerlisi haline gelmek.

ruvî : n. Bağırsak. Sindirim borusunun mideden anusa kadar olan kısmı.

rû : n. Yüz. Başta alın, göz, burun, ağız, yanak ve çenenin meydana getirdiği ön kısım.

rûbar : r. Karşıt. Muhalif, zıt.

rûbarî : n. Muhalefet. Karşıtlık, aykırılık.

rûber : n. Yüzölçümü. Bir yerin veya bir şeyin yüzeyini ölçmek ve bu ölçme sonunda beliren miktar.

rûberkirin : I. Yüzleştirmek. İki tarafın yüzleşmesini sağlamak.

rûbirin : I. Nazi geçmek. Dileklerini yaptırmak.

rûbuwar : r. Hoşgörülü. Hoşgörü ile davranan.

rûbuwarî : n. Hoşgörülük. Her şeyi anlayışla karşılayarak olabildiği kadar hoş görme hali.

rûçık : n. Nitelik. Varlıklar arasında bulunan ve nicelikle ilgili olmayan ayrımları şu veya bu bakıma göre meydana getiren hal, bir şeyin nasıl olduğunu belirten hal.

rûçıkîn : I. Nitelenmek. Niteliği yapılan.

rûdan : I. Şımartmak. Şımarmasına yol açmak, yüz vererek huysuz etmek.

rûdeyn : n. Yüz. İnsan yüzü.

rûdîtin : I. Şıarmak. Kendisine gösterilen sevgi ve saygıdan veya verilen değerde yüz bulup yersiz ve aşırı davranışlarda bulunmak.

rûdîti : r. Şımarık. Şıarmış, şımartılmış, yüzlü.

rûgeş : r. Neşeli. Sevinçli, keyifli, şen.

rûgeşi : n. Neşe. Üzüntüsü olmamaktan doğan ve dışarı vuran gönül açıklığı.

rûxandin : I. Göçertmek. Çökürtmek.

rûkar 1 : r. Düzlem. Düz ve yassı olup üzerinde hiç bir dalga, çıkıntı, çukur bulunmayan.

rûkar 2 : n. Düzey. Bir yüzeyin veya bir noktanın yüksekliğindeki yatay sınır.

rûken : r. Güleç. Her zaman gülümseyen.

rûqewîn : r. İnatçı. Ayak direyici.

rûqewînî : n. İnatçılık. İnatçı olma hali, direngenlik.

rûn : n. Sadeyağ. Sütten çıkarılan yemeklik yağ.

rûnigar 1 : n. Coğrafya. Yeryüzünün şimdiki halini türlü bakımda anlatan bilim.

rûnigar 2 : n. Engebe. Tepe veya çukurluk gibi yeryüzünün düzgünlüğünü bozan

yeryüzü parçası .

rûnkirin : Yağlamak. Yağ sürmek.

rûpel : n. Sayfa. Kitap, dergi, defter gibi şeylerde bir yaprağın bir yüzü.

rûreş : r. Yüzükara. Utanılacak bir hali olan.

rûreşbûn : I. Yalanı ortaya çıkarmak, utanacak duruma gelmek.

rûreşkirin : I. Utandırmak. Utanmasına yol açmak.

rûşustî : r. Arsız. Utanmaz, sıklıkmaz, yılışık, yüzsüz.

rût 1 : Züğürt. Parasız, kese

si boş.

rût 2 : r. Çıplak. Üstünde bulunması gereken giysi, süs, örtü veya bitki gibi şeyler bulunmayan.

rûtbûn 1 : I. Çıplaklaşmak. Çıplak hale gelmek.

rûtbûn 2 : I. Züğürtleşmek. Züğürt olma hali.

rûtî 1 : n. Züğürtlük. Züğürt olma hali.

rûtî 2 : n. Çıplaklık. Çıplak olma hali.

rûtkirin : I. Çıplaklaştırmak. Çıplak hale getirmek.

Institut kurde de Paris

S

sa : n. Köpek. Bekçilik, avcılık için beslenen anlayışlı ve sadık hayvan.

saavî : n. Susamuru. Derisi beğenilen, küçük bir cins kürk hayvanı.

sabat : n. Sandık. Her türlü eşya koyup saklamaya ve taşımaya yarar, tahtadan, dörtköşe kapaklı koyacak.

sabav : r. Köpeoğlu.

sabavî : n. Köpoğluluk.

sabotaj : n. (Fr.) Sabotaj. Baitalama. Bir işi, biri durumu bilebile bozma veya yıkacak davranışta bulunma.

sabûn : n. Sabun. Kirli ve yağlı şeyleri temizlemek için kullanılmak üzere türlü yağlarla alkilileri birleştirerek yapılan hamurumsu madde.

sabûndang : n. Sabunluk. İçine sabun konulan küçük kap.

sabûnkar : n. Sabuncu. Sabun yapan veya satan kişi.

sabûnkari : i. Sabunlanmak. Sabun sürmek.

sad : r. Yüz. Doksan dokuzdan sonra gelen sayının adı ve bu sayıyı gösteren işaret.

sadsal : n. Yüzyıl. Yüz yıl süren bir zaman parçası, asır.

safik : n. Sofa. Evlerde oda kapılarının açıldığı geniş yer.

safirna : n. Saçak. Çatının binadan taşan kısmı.

safo : n. Süzgeç. Süzmeye yarayan alet.

sax : r. Sağ. Sağlam, esen.

saxbûn : i. Sağalmak. Hastanın iyi olması.

sahte : r. (Far.) Sahte. Düzme, düzmece, yapmacık.

sahtekar : n. Sahtekar. Düzmeçi.

sahtekari : n. Sahtekarlık. Düzmeçilik.

sahtiyan : n. Sahtiyan. Sepilenecek boyanmış ve cilalanmış deri.

saq : n. Konç. Ayağa giyilen şeylerin aşık kemiğinden yukarı olan kısmı.

sal : n. Yıl. Yeryuvarlağının güneş çevresinde tüm bir dolanım yapması için geçen zaman birimi.

salam : n. Put. Kimi ilkel insanların tapındıkları ve çok defa gerçekte rastlanılan biçimde yapılmış heykel.

salane : r. Yıllık. Bir yıl için.

Yılda bir olan. Yılda bir verilen ücret. Yılda bir çıkan ve o yılın olgularını anlatan kitap.

salep : n. Salep bitkisinin yumru şeklindeki kökleri dövülerek hazırlanan beyaz toz. Bu tozun, şekerli süt ile veya su ile kaynatılmasıyla yapılan sıcak içecek.

salık : n. Sepet. Saz, kamış, ince, dal, gibi esnek şeylerden yapılmış kap.

salitandin : l. Musallat etmek.

salitîn : l. Musallat olmak.

salname : n. Takvim. Zamanı yıllara, aylara ve günlere ayırma yöntemi. Bir yılın günlerini, aylarını, sayılı günlerini gösteren çizelge veya defter.

salox : n. Salık. Olmuş veya olacak bir olgu üzerine bilgi.

saloxdan : l. Salık vermek.

salyan : n. Yıllık vergi.

saman : n. Varlık. Var olan şey. Önemli, yararlı, değerli şey. İyi yaşayacak kadar geliri yolunda olma hali.

samitandin : l. Haşlamak.

Bir şeyin üstüne kaynar su dökmek veya bir şeyi kaynar suya daldırmak.

samitîn : Haşlanmak. Haşlamak işine konu olmak.

samur : n. (Far.) Samur. Kumralca sarı renkte, pek yumuşak ve ince tüyleri olan postu

için avlanan küçük hayvan.

sanatoryum : n. (Lat.) Sanatoryum. Hastalığı uzun sürenlerin ve özellikle veremlilerin bakıldıkları sağlık yurdu.

saniye : n. (Er.) Saniye. Bir dakikanın veya bir derecenin altmışında biri.

sansur : n. (Fr.) Sansür. Basılacak yazıların veya mektupların hükümetçe denetlenmesi işi.

santigram : n. (Fr.) Santigram. Bir gramın yüzde biri.

santim : n. (Fr.) Santim. Herhangi bir birimin yüzde biri.

sar 1 : r. Soğuk. Sıcaklığı dokunduğunuzda rahatsızlık verecek kadar vücudumuzun sıcaklığından aşağı olan.

sar 2 : r. İsteksiz. Bir işi yapmaya isteği olmayan.

sar 3 : r. Kırgın. Gücenmiş. Gücenik durumda olan kimse.

saray : n. Saray. Halk işlerinin görüldüğü büyük yapı.

sarbûn : l. Soğumak. Isısı geçmek. Birine karşı olan sevgi veya bir şey için istek kalmamak.

sarinc : n. Samıç. Yağmur sularını biriktirmeye yarar, kağır yeraltı deposu.

sarı 1 : n. Soğukluk. Soğuk olma hali. Soğukça davranış. Dargınlık.

sarı 2 : n. İsteksizlik. Birine

veya bir şeye karşı isteksiz olma hali veya isteksizce davranış.

sarker : n. Soğutucu. Soğutucu aygıt.

sarkirin : l. Soğutmak. Soğumasını sağlamak.

sarraf : n. (Er.) Sarraf. Para, tahvil, altın alışverişi yapan kimse.

sarrafî : n. Sarraflık. Sarrafın işi veya mesleği.

saŧen : n. (Fr.) Saten. Atlas gibi parlak, pamuklu kumaş

satif : n. Silindir. Her noktadan eksenine dikey olarak alınan kesitleri birbirine eşit daireler biçiminde olan cisim, yuvak, yuvgu..

satraŋç : n. (Far.) Satraŋç. İki kişi arasında altmış dört haneli bir tahta üzerine, değerleri ve adları değişik olmak üzere on altışar taşla oynanan bir oyun.

sawîr : n. Kuruntu. Kötü ihtimallerin hatıra getirip üzülme.

sawîrî : n. Kuruntulu. Kuruntusu olan kimse.

say : n. Saye. Neden, bir sonuca ulaştırıcı yol.

sayandin : l. Sıvanmak. Sıva vurmak.

sayandî : r. Sıvalı. Sıva vurulmuş. Sıvanmış.

sayî : r. Gökyüzünün açık durumu. Ayaz. Havanın duru

olması hali.

sayîn : l. Sıvanmak. Sıvamak işine konu olmak.

sayîtî : n. Köpeklik. Köpekçe davranış, köpek gibi yaltaklanmak.

saz 1 : b. Ard. ek görevi yapan bir edat.

saz 2 : n. Uyum. Bir tümün parçaları arasında bulunan uygunluk.

saz 3 : n. Düzen. İşlerin uygun gitmesinden doğan duruluk. Birtakım şeylere amaçla göre verilen kurallı durum.

sazbûn : l. Düzenlenmek. Düzenli bir hal almak.

sazgerîn : n. Mekaniza. Oluş, meydana çıkış.

sazî 1 : n. Uygunluk. Uygun olma hali.

sazî 2 : n. Düzgünlük. Düzgün olma hali.

sazî 3 : n. Kurum. Kuruluş. Toplumsal bir görevle kurulan tesis.

sazkirin 1 : l. Uygunluk sağlamak, uygun hale getirmek.

sazkirin 2 : l. Düzenlemek. Düzenli hale koymak. Tertip etmek.

seb : n. Çekiştirmek eylemi.

seba : b. Ötürü, dolayı.

sebax : n. Boya. Renk vermek veya korumak için eşyanın üzerine sürülen veya içine katılan renkli madde.

sebaxbûn : I. Boyalanmak. Boya işleri yapılan yer, boyaevi.

sebaxxane : n. Boyahane. Boya işleri yapılan yer, boya evi.

sebaxkar : n. Boyacı. Boya satan kimse. Herhangi bir boyama işini meslek edinen kimse.

sebaxkarî : n. Boyacılık. Boya yapma veya satma işi.

sebixandin : I. Boyamak. Boya sürerek veya boyaya batırarak renk vermek.

sebixîn : I. Boyamak. Boyama işi yapılmak.

sebliq : r. Turfanda. Mevsiminin ilk başında yetişen.

sebker : r. Yerme, çekiştirme huyunda olan kimse.

sed : n. Set. Toprağın kayıp akmasını veya suyun yayılmasını önlemek için çekilen kalın toprak engel.

sedar : n. Sedir. Boyu kırk metreye kadar varan ve kereste yapı işlerinde kullanılan bir orman ağacı.

sedef : n (Er.) Midye ve istiridye gibi hayvanların, düğme ve süs eşyası yapmak için kullanılan, beyaz, parlak ve renksel kabuğu.

sedem : d. Neden. Bir olayı doğuran şey.

seglawî : n. Bir tür at yürüyüşü

segurk : n. Vakit. Özel zaman.

segvan : r. Muhafız. Kolcu, kollayıcı, gözetleyici.

segvanî : n. Muhafızlık. Muhafızın yaptığı iş.

sexawet : n. Bağış. Bağışlamak eylemi veya bağışlanan şey.

sexer : r. Mağlup.

sexerî : n. Mağlubiyet.

sexî : r. Yardımsever. Yardım etmekten hoşlanan.

sexîbûn : I Yardımsever olma, yardım etmekten çekinme.

sexîti : Yardımseverlik. Yardımsever olma hali.

sext 1 : r. Çetin. Elde edilmesi, istenilen yola getirilmesi, çözümlenmesi, işlenmesi güç veya engeli çok olan.

sext 2 : r. Katı. Üzerine parmak basıldığı zaman basılan yeri çökmeyen veya az çöken, yumuşak karşıtı.

sext 3 : r. Sert. Kolay kesilmez veya zor çığnenir, gevşek karşıtı.

sext 4 : r. Güç. Ağır ve yorucu emekle yapılan.

sext 5 : r. Çetin. Elde edilmesi, istenilen yola getirilmesi, çözümlenmesi, işlenmesi güç veya engeli çok olan.

sext e : r. Sahte. Düzme, düzmece, yapmacık.

sextekar : r. Sahteci. Düzenci.

sextekarî : n. Sahtekarlık. Düz mecilik.

sexteyî : n. Sahtelik. Uydurma ve düzme şeyin hali.

sextiyan : n. Sahtiyan. Sepilenerек boyanmış ve cilalanmış deri.

sehandin 1 : l. Aratmak. Araştırmak. Bir gerçeği meydana çıkarmak için aramalarda bulunmak.

sehandin 2 : l. Duyurmak. Duymasını sağlamak.

sehil : r. Kolay. Sıkıntı çekmeden, yorulmadan yapılabilen.

sehibûn : l. Kolaylaşmak. Kolay hale gelmek, sonuna yaklaşmak.

sehili : n. Kolaylık. Kolay olma hali. İşlerin kolayca yapılmasını sağlayan şey.

sehilkirin : l. Kolaylaştırmak. Kolay hale getirmek, güçlüklerini ortadan kaldırmak.

sehiw : n. Kuruntu. Kötü ihtimalleri hatıra getirip üzülme. Bir şeyin olacağını sanma.

sehiwgirtin : l. Kuruntulanmak.

sehîn : l. Duymak. Kendinde bir halin varlığını anlamak.

sehkirin 1 : l. Duymak. Eşyaya dokunmakla olan sıcaklık, soğukluk, serinlik, ağırlık, devinim gibi fizik hallerinden bilgi edinmek.

sehkirin 2 : l. Araştırmak. Bir gerçeği meydana çıkarmak

için aramalarda bulunmak.

sehm : n. Kaos. Uyumsuz ve karışık hal.

seholbendan : n. Kutup. Yeryuvarlığının, ekvatorдан en uzak olan ve yer ekseninin geçtiği varsayılan iki noktasından herbiri.

sehwir : n. Hayal. Olmuş veya varmış gibi insanın kafasında tasarlayıp canlandırıldığı şey.

sekerat : n. Can çekişme hali.

seklh : n. Ucu halkalı demir kazık.

seko : n. Peyke. Bazı yerlerde bulunan tahta sedir.

seqem 1 : n. Ayaz. Duru havada kuru soğuk.

seqem 2 : n. Cadde. Anayol.

seqlan : n. Dere. Birçoğu yazın kuruyan küçük çay ve bunların yatağı.

selaxxane : n. Mezbahe. Etleri yenen hayvanların kesilip yüzüldüğü yer, kanara.

selef : n. Faiz. Ödünç olarak verilen paranın kira karşılığı.

selefkâr : n. Faizci. Faizle para veren kimse.

selefkârî : n. Faizcilik. Faizcinin yapmakta olduğu iş.

selefkirin : l. Faize para almak.

selixandin : l. Yüzmek. Deriyi yüzmek.

selixîn : l. Derisi yüzülmek.

semax 1 : l. Irade

semax 2 : n. Sabır. Acı, yol-

suzluk, haksızlık gibi üzücü haller karşısında ses çıkarmadan onların geçmesini bekleme erdemi.

semaxkırın : I. Sabretmek. Sabır göstermek.

semawer : n. (Rus.) Sema-ver. Çay için su ısıtmaya yarayan ve kömür yakacak ocağı kendi içinde bulunan kap.

seminar : n. (Lat.) Seminer. Yüksek okullarda bir öğretim üyesinin idaresi altında öğrencilerin yaptıkları araştırmalarla ilgili olarak rapor hazırlama, tartışma şeklinde yürütülen grup çalışması.

semyan : n. Görkem. Göz alıcı ve gösterişli olma hali.

senger : n. Mevzi. Yer, konumluk. Savaş sırasında birliğin tuttuğu yer.

sepan : n. Farz. Yapmak zorunda kılınan şey, boyun borcu.

sepandin : n. Farz tutmak.

ser 1 : d. Üzerinde, üstünde anlamında yer zarfı.

ser 2 : n. Baş. Beyini, dokunma duyusunun bir kısmı ile öbür dört duyum organını, solunum ve sindirim organlarının da ilk kısımlarını taşıyan vücut parçası.

ser 2 : n. Kafa. İnsan başı.

serad : n. Kalbur. Tahıl ve başka iri taneli maddeleri

elemek için kullanılan büyük delikli veya seyrek telli elek.

seradbûn : I. Kalburlanmak. Kalburdan geçirilmek.

seradkırın : I. Kalburlamak. Kalburdan geçirmek.

seranser : d. Biteviye. Aynı şekilde ve sürekli bir surette, tekdüze, yeknesak.

seranserî : n. Biteviyelik. Aynı şekilde sürüp gitme hali.

seratır : r. Üstün. Benzerlerinin üstünde olan, onları geride bırakmış olan. Daha yüksek, daha elverişli.

serbend : n. Başlık. Bir yazının, bir haberin başına yazılan yazı veya bölüm başlığı.

serberz 1 : r. Seçkin. Seçilecek en iyi diye ayrılan. Benzerleri arasında niteliklerinin yüksekliğiyle göze çarpmak. Mümtaz.

serberz 2 : r. Mağrur.

serbest : n. Erkin. Herhangi bir şekilde, herhangi bir koşula bağlı olmayan, niteliği gibi davranabilen.

serbestbûn : I. Serbestleşmek. Serbest bir duruma geçmek.

serbestî : n. Serbestlik. Serbest olma hali. Erkinlik.

serbestkırın : I. Serbestleştirmek. Ağırılık, kalabalık gibi hallerden kurtulmak.

serbidew : n. Bir tür ayran çorbası.

serbixwe : r. Bağımsız, özgür.

serbilind : r. Onurlu. Onurlu olan veya onurunu pek kıskanan.

serbilindî : n. Onur. Özsaygı. İç değer.

serbir : n. Madde. Kanun, tüzük gibi maddelerde herbiri başlıbaşına bir yargı veya bir konu bildiren kısım.

serbiser : n. Takas. Mal verip karşılığında mal almak.

serbist : n. İplik çilelerinin takıldığı sacayağı şeklinde araç (dokuma işlerinde.)

serborî : n. Serüven. Birinin başından geçen veya içine atılmış olduğu heyecanlı olgu.

serçavk : n. Yazma .

serdan 1 : l. Yoklamak. Hal hatır sormaya gitmek.

serdan 2 : n. Müracaat. Başvurma.

serdan 3 : n. Ziyaret. Saygı göstermiş olmak için birini veya bir yeri görmeye gitmek.

serdanîn 1 : n. Ölmek. Yaşamaz olmak.

serdanîn 2 : n. Baş koymak. bir şey uğruna kendini feda etmeye hazır olmak.

serdar : n. Başkan. Bir topluluğun, bir toplantının veya bir derginin başında bulunan kimse.

serdarî : n. Başkanlık. Başkan olma hali. Başkanın görevi veya makamı.

serdest 1 : r. Daha yüksek. Üstün.

serdest 2 : r. Galip. Yenen, yenici.

serdestbûn : l. Üstün gelmek.

serdestî 1 : n. Üstünlük. Üstün olma hali.

serdestî 2 : n. Galibiyet. Yengi. Yenmek eylemi.

serecam : n. Akibet. Sonuç. Bir olaydan çıkan, doğan herhangi başka olay veya durum.

seredet : d. Daima. Her zaman, her vakit.

serenav : n. Özel isim. Belli bir şeyi veya bir kimseyi adlandıran ad.

sereta : d. Önce. İlk olarak, başlangıçta. Kural.

serêş 1 : n. Sıkıntı. Duygularımızı inciten hallerin verdiği geçici tedirginlik. Üzüntü.

serêş 2 : n. Baş ağrısı.

serêşandin 1 : l. Sıkıntı vermek.

serêşandin 2 : l. Baş ağrıtmak. Çok konuşarak birini tedirgin etmek.

serfiraz : r. Başarılı. Başarı gösteren. Muzaffer.

serfirazî : n. Başarı. Başarmak eylemi veya başarılan iş. Zafer.

sergeran : n. Engellerle karşılaşma hali.

sergerîn 1 : l. Engellemek. En-

- gelle karşılaşmak, zorluk görmek.
- sergerin 2** : Baş dönmesi. Göz kararıp düşecek gibi olma.
- sergerm 1** : r. Azmış.
- sergerm 2** : r. Taşkın. Aşırı.
- sergembûn 1** : l. Taşlamak. Sabrı tükendiğinden veya heyecana kapılmaktan kendini tutamamak.
- sergembûn 2** : l. Azma. Taşkınlıkta ileri gitmek veya kötülüğü artmak.
- sergermî 1** : n. Azgınlık. Azgın olma hali veya azgınca davranış.
- sergermî 2** : n. Taşkınlık. Taşkın olma hali veya taşkınca davranış, aşırılık.
- sergermkirin** : l. Azmasına neden olmak.
- sergewart** : r. Meşhur. Ünlü, tanınmış, herkesçe bilinen.
- sergewartî** : n. Meşhurluk. Meşhur olma hali, ünlülük, tanınmışlık.
- sergêj 1** : r. Sersem. Herhangi bir neden yüzünden zihni karışmış. Zekası uyuşmuş.
- sergêj 2** : r. Unutkan. Çok unutan.
- sergêjbûn** : l. Sersemleşmek. Sersem hale gelmek.
- sergêjî 1** : n. Unutkanlık. Unutkan olma hali.
- sergêjî 2** : n. Sersemlik. Ser-

- sem olma hali veya sersemce iş.
- sergêjînek** : n. Kargaşa. Topluluk içinde düzen bozukluğu ve yasaya saygısızlık.
- sergêjkirin** : l. Sersemletmek. Sersem hale sokmak.
- sergiran** : r. Ağırbaşlı. Kendisinde hafiflik ve aşırılık bulunmayan.
- sergirani** : n. Ağırbaşlılık. Ağırbaşlı olanın hali veya ona yakışacak davranış.
- sergirêdan** : l. Baş bağlamak. Birine veya bir şeye bağlanmak.
- sergîn** : n. Tezek. Kurutulmuş siğir tersi.
- sergû** : n. Gübrelik. Gübre saklanan yer.
- serxet** : n. Serhat. Sınır boyu.
- serxistin 1** : l. Arttırmak. Aramasını sağlamak. Tutumlu davranıp biriktirmek.
- serxistin 2** : l. Başartmak. Başarmasını sağlamak.
- serxwe** : r. Bağımsız.
- serxwebûn** : l. Bağımsızlık. Bağımsız olma hali veya niteliği.
- serxweş** : r. Sarhoş. Esrik.
- serxweşî 1** : n. Sarhoşluk. Sarhoş olma hali.
- serxweşî 2** : n. Başsağlığı. Ölen bir kimsenin yakınlarına söylenen avutma sözü.
- serxweşidan** : l. Baş sağlığı dilemek.

serxweşkirin : I. Sarhoş etmek.
serheng : n. Temsilci.
serhengî : n. Temsilcilik.
serhişk 1 : r. Sert kafalı.
serhişk 2 : r. Kalın kafalı. Geç veya güç anlar.
serhişk 3 : r. Kalın kafalı. İnadından vaz geçmeyen, bildiğinden şaşmayan.
serhişki 1 : n. Sert kafalılık.
serhişki 2 : n. Kalın kafalılık.
serhişki 3 : Dik kafalılık.
seridandin : I. Kalburlatmak. Kalburdan geçirilmek.
seridin 1 : I. Kalburlanmak. Kalburdan geçirmek.
seridin 2 : I. Arpa, buğday gibi taneli bitkilerin tanelerinin olgunlaşması, başaklanması.
serinc 1 : n. Dikkat. Duygularıyla, düşünceyi bir şey üzerinde toplama, birşey üzerinde uyanık davranma.
serinc 2 : n. Serî. Herhangi bir bakıma göre bir diziyeye konulan şeylerin bu dizi içinde meydana getirdikleri bütün, sıra.
serincdan : I. Dikkat kesilmek. Bütün dikkatini bir şey üzerinde toplamış gibi bir durum almak.
serik 1 : n. Kalem ucu.
serik : n. Dizgin. Gemin uçlarına bağlanarak hayvanı yönetmeye yarayan kayış.
serjêkirin : I. Hayvanın başı-

nı kesmek.

serjimar : n. İstatistik. Sayılma.
serkap : n. Kadın iç giysisi.
serkarî : n. İşçibaşının işi.
serketin : I. Üstüne gelmek.
serkêş : r. Serkeş. Kafa tutan, baş kaldıran.
serkêşî : n. Serkeşlik. Kafa tutma, baş kaldırma.
serqot : r. Daz kafa, dazlak kafalı.
serliq : n. Yüzbaşı. Orduda aşaması üsteğmen ile binbaşı arasında olan subay.
serliqî : n. Yüzbaşılık. Yüzbaşı aşaması.
serma : r. Soğuk. Sıcaklığı, dokunduğumuzda rahatsızlık verecek kadar vücudumuzun sıcaklığından aşağı olan.
sermagirtin : I. Soğuk algınlığı.
sermal : n. Maliyet. Bir şeyin meydana getirilinceye kadar mal olduğu para miktarı.
sermawêj : n. Kasım. Yılın onbirinci ayı.
sermil : n. Atkı. Soğuğa karşı omuzlara, sırta veya boyuna alınan örtü.
sermiyan 1 : n. Sermaye. Anamal, başmal, anapara.
sermiyan 2 : n. Dayanak. Nitelik veya ilnek sayılan bir şeyi üzerinde bulunduran, ona destek olan şey.
sernerrn : r. Uysal. Uymakta

güçlük çıkarmayan, yumuşak başlı.

sernermî : n. Uysallık. Uysal, yumuşak olma hali.

serpale : n. Irgatbaşı. Baş orakçı.

serpel : n. Binbaşı. Aşaması yüzbaşı ile yarbay arasında bulunan ve asıl görevi tabur kumandanlığı olan subay.

serpereşt : n. Önder. Büyük bir işte bir topluluk davasında önyak olan, kendisine uyanları yöneten kimse.

serpereştî : n. Önderlik. Önder olma hali, önderin gördüğü iş, öncülük.

serpê : d. Ayaküstü. Oturmayıp ayakta durmak.

serpêhatî : n. Serüven. Birinin başından geçen veya içine atılmış olduğu heyecanlı olgu.

serok : n. Başkan. Bir topluluğun, bir toplantının veya bir derneğin başında bulunan.

serokatî : n. Başkanlık. Başkan olma hali. Başkanlık görevi veya makamı.

serrût : r. Başıkabak. Saçı dökülmüş veya dibinden kesilmiş.

sersal : n. Yılbaşı. Ocak ayının birinci günü.

sersed : n. Tarla sürümünde çizgi başı.

serserî : r. Serseri. İş gücü olmayıp şurada burada dolaşan şüpheli kimse. Belli bir hedefi olmayan.

serserîbûn : l. Serserileşmek. Serseri hale gelmek, serseri olmak.

serserîti : n. Serserilik. Serseri olma hali veya serseriçe davranış.

sersûr : r. Şaşkın. Ne yapacağını bilmeyecek derecede düşünce karışıklığına uğramış.

sersûrhêner : r. Acayip. Sağduyuya, göreneğe, olağanlığa aykırı, garip, yadırganan, yabansı.

sersûrhênerî : n. Acaplık. Acap olma hali.

sersûrî 1 : n. Şaşkınlık. Şaşkın olma hali veya şaşkıncı davranış.

sersûрман : l. Şaşkınlaşmak. Şaşkın bir hale gelmek.

serşok : n. Banyo. İçinde yıkanılan tekne, evlerde bu teknenin bulunduğu yıkanma yeri.

sertawan : n. İteat. Söz dinleme, söz esleme, esleklik.

sertawandin : l. İteat etmek.

serûbin : d. Altüst. Çok karışık ve dağınık.

serûbinbûn : l. Altüst olmak. Karmakarışık bir hale gelmek.

serûbinkirin : l. Altüst etmek. Karmakarışık etmek. Arama-

dık bir yerini bırakmamak.
serûpê : n. Kellepaça. Koyun, keçi baş ve ayaklarından yapılan yemek.
servebirin : l. Benzetmek. Benzer hale koymak.
servebûn 1 : l. Rast gelinmek.
servebûn 2 : l. Kavramak. Her yönünü anlamak.
serveçûn1 : l. Benzemek. İki şey arasında birbirini andırca kadar ortak nitelikler bulunmak.
serveçûn 2 : l. Daha önce yapılanın aynısı üstünden giderek yinelemek.
serwer : r. Egemen. Erkli olup buyruğunu yürüten.
serwerî : n. Egemenlik. Egemen olma hali. Buyruğunu yürütme hakkı.
serwext 1 : r. Bilgili. İlgili olduğu konular üzerinde oldukça bilgisi olan.
serwext 2 : r. Haberli, bilgili.
serwextbûn : l. Haberdar olmak.
serwextkirin : l. Bahse konu etmek.
sewal : n. Davar. Koyun ve keçiye verilen ortak ad.
sewgûr : r. Alaca karanlık. Yarı karanlık.
sewxirandin : l. Angarya çalıştırmak.
sewxirîn : l. Angarya işte çalıştırmak.
sewil : n. Küçük testi.

sews : n. Evham. Vehimler, kuruntular, kuşkular.
sewsbûn : l. Evhamlanmak.
sewsoyî : r. Evhamlı. Vehimli, kuruntulu. Yersiz korkulara, hastalık kuruntularına kapılmak.
sewûl : n. Selvi. Servi. Yaprakları karşılıklı, yiğşik ve koyu renkte ince ve uzun bir ağaç.
seyaf : n. Çift sürmede ikileme.
seyda : n. Büyük usta, üstat.
seyifandin : l. Tarla sürümünü ikinci kez yapmak. İkilemek.
seyifîn : l. Tarla ikinci kez sürülmek.
seypesan : n. Dalkavuk. Yaranmak kaygısıyla kendinden üstün olanlara karşı sahte bir hayranlık ve aşırı saygı gösteren kimse.
seypesenî : n. Dalkavukluk. Dalkavuk olma hali veya dalkavukça davranış.
seyran : r. Seyran. Gezme, gezinme.
seyrangeh : Gezi. Gezilip hava alınacak yer.
sê : Üç. İkinden sonra gelen sayının adı ve bu sayıyı gösteren rakam.
sêberk : n. Üç taşla oynanan dama.
sêçik : n. Üçgen. Uç uça konulmuş üç doğru parçasından yapılmış kapalı şekil.
sêder : n. Kapı üstü.

sêguli : Üçlü çatal.

sêxnik : n. Kadran.

sêhir 1 : n. Narh. Çarşıda satılan şeyler için resmi oranlarca konulmuş fiyat.

sêhir 2 : n. Afsun. Büyü. Söзде doğaüstü güçlerin yardımı sağlanarak istenilen etkileri elde etmek için yapılan eylemler.

sêhirkar : n. Büyücü. Büyü yapan kimse.

sêhirkarî : n. Büyücülük. Büyücünün işi.

sêhr : n. Taklit. Yansılama, öykünme. Birinin yaptıklarını tekrar ederek onunla eğlenme.

sêhrek 1 : n. Afsuncu. Büyücü.

sêhrek 2 : r. Cilveli. Cilvesi olan, cilve yapan.

sêhrekî : n. Cilve. Karşısındakinin ilgisini daha çok çekmek için kadının takındığı hoş tavrı.

sêl : n. Saç. Demir levha.

sêlih : n. Kum. Bazı kütlelerin ufalmasıyla meydana gelen ufak ve sert tanecekler.

sêlihîn : r. Kumlu. İçinde kum bulunan.

sêling : n. Üçayak. Bu adla oynanan bir halk oyunu.

sêlik : n. Plak. Gereklikçe gramofonla tekrar edilmek üzere ses titreşimi izleri geçirilen kurs.

sêlim : n. Merdiven. Yukarı-

ya, yükseğe çıkmak için yapılan basamaklı yol.

sêlûn : n. Eşik. Kapı boşluğunun alt kısmında bulunan alçak basamak.

sênc : n. Çit. Bahçe, bostan gibi yerlerin çevresine çalı, kamış ağaç gibi şeylerden çekilen engel.

sênckirin : l. Çitle çevirmek.

sêni : n. Sini. Üzerinde yemek sahanlarını taşımaya yarayan veya sofraya işini gören bakır veya pirinçten büyük tepsi.

sêpê 1 : n. Ateş üzerine tencere gibi bir kap oturtmaya yarayan çember veya üçgen biçiminde, üç ayaklı demir destek.

sêpê 2 : n. Sehpa. Ayaklı destek. Küçük masa, çatki.

sêpê 3 : n. Darağacı. Ölüm hükümlülerini asmak için kullanılan sehpa.

sêşemb : n. Salı. Haftanın üçüncü günü.

sêv : n. Elma. Kabuğu parlak ve sert, kırmızıdan yeşile kadar türlü renkte, kokusu hoş, tadı mayhoş veya tatlı, dokusu gevrek ufak çekirdekli yemiş.

sêvik : n. Yabani elma.

sêwelek : n. Kendi başına buyruk büyümüş kimseler için kullanılan bir söz.

sêwi : r. Öksüz. Anası veya

hem anası ve hem babası ölmüş olan çocuk.
sêwîti : n. Öksüzlük. Öksüz olma hali.
sêwl : n. Müddet. Süre zaman.
sêyemîn : n. Üçüncü. Üç sayısının sırasifatı.
siba : n. Yarın. Bugünden sonra gelecek ilk gün.
sidinandîn : Duraksatmak.
sidinîn : Duraksamak.
sifir : n. Bakır. Kolay dövülür ve işlenir olduğundan türlü işlerde kullanılan kızıl renğinde bir maden.
sifri : n. Kazan. Çok miktarda yemek pişirmeye yarar büyük ve kulplu tencere.
sifrin : r. Bakırdan imal.
sih 1 : r. Otuz. Yirmi dokuzdan sonra gelen sayının adı ve bu sayıyı gösteren işaret.
sih 2 : n. Gölge. Işığın yolunu kesen bir cismin ışıklı yerde meydana getirdiği karartı.
sihemîn : r. Otuzuncu. Otuz sayısının sırasifatı.
sihé : r. Bütün. Eksiksiz, tam. Parçalanmamış.
sihébûn : l. Bütünlenmek. Bütün hale gelmek.
sihêkirin : l. Bütünlemek. Eksiksiz hale getirmek.
sihêyi : n. Bütünlük. Bütün olma hali.

sihink : n. Sirke. Ekşimiş üzüm suyu.
siqum : n. Çehre. Yüz. İnsan yüzü.
sil : r. Uysal. Uymakta güçlük göstermeyen.
silav : n. Selam. Esenleme.
silavdan : l. Selamlamak. Selam vermek, esenlemek.
silbûn : l. Uysallaşmak. Uysal hale gelmek, uysal olmak.
sili : n. Uysalık. Uysal olma hali, uysalca davranış.
silik : n. Çükündür. Pancar.
silkirin : l. Uysallaştırmak. Uysal hale getirmek.
sim : n. Toynak. At, eşek gibi tek tırnaklı hayvanların tırnağı.
simaq : n. Sumak. Sıcak bölgede yetişen, kabuğu hekimlikte kullanılan, mercimeğe benzeyen taneleri dövülerek ekşilik vermek için yemeğe katılan bir ağaç.
simbêl : n. Bıyık. Üst dudak üzerinde çıkan kıllar ve kimi balıklarda deri uzantısı.
simbil : n. Başka. Arpa, buğday, yulaf gibi ekinlerin, tanelerini taşıyan kılçıklı baş.
simîlik : n. Birdirbir oyunu.
sinc 1 : n. İğde. İğnegillerden örnek bitkisi olan bir ağaç.
sinc 2 : n. Ahlak. Bir toplum içinde insanların uymak zorunda buldukları davranış

kuralları. Huy, alışkanlık.
sincêrî : n. Bir tür üzüm.
sincirandin : l. Ateşte kızara-
 racak kadar ısıtmak.
sincîrî : r. Ateşte kızgın duru-
 ma gelmiş olan, kızgın.
sincîrîn : l. Ateşte kızıl bir
 renk alacak kadar kızmak.
sincî : r. Ahlakî. Ahlakça uy-
 gun, ahlakça, törece, törel.
sindan 1 : n. Örs. Üzerinde
 maden dövülen, kalın ve
 bir tarafı koni biçiminde de-
 mir bir alet.
sindan 2 : n. Damacana. Su
 veya başka sıvıları taşıma-
 ya yarar, dar ağızlı, şişkin
 karınlı büyük küp veya
 şişe.
sing 1 : n. Göğüs. Vücutun
 boyunla karın arası.
sing 2 : n. Kazık. Toprağa
 çakılmak üzere hazırlanmış
 ucu sivri çubuk.
sing 3 : n. Tiğ. Dantela veya
 yün örmekte kullanılan, ucu
 çengelli, kısa şiş.
singdan : l. Göğüslemek. Gö-
 ğüsle karşısına çıkıp engel ol-
 mak.
singkêşan : l. Göğüs geçir-
 mek. Üzülerek derinden so-
 luk almak. İçine çekmek.
sinsil : n. Sıradağ. Uzunlama-
 sına sıralanmış dağ takımı.
slor : n. Sincap. Ağaçlarda
 yaşayan ve daha çok yemiş-
 lerle beslenen, kocaman

kuyruklu, küçük ve çevik ke-
 mirmen bir hayvan.
siparî 1 : n. Dayanak. Daya-
 nacak şey.
siparî 2 : n. Emanet. Bir şe-
 yin korunmasını birine bı-
 rakma ve böylece bırakılan
 şey.
siparî 3 : l. Teslim etmek. Bir
 emaneti yerine vermek. Bir
 şeyi yeni sahibine vermek.
 Karşısındakinin egemenli-
 ğine bırakmak. Ödev ola-
 rak vermek.
sipartî : r. Dayalı. Dayanmış.
 Dayanmış bulunan.
sipas : Teşekkür. "Teşekkür
 ederim" anlamında hoşnut-
 luk anlatan bir söz.
sipasdar 1 : r. Müteşekkîr.
 Teşekkür eden, teşekkür
 borcu olan.
sipasdar 2 : r. Minnettarlık.
 Minnettar olma hali.
sipaskirin : l. Teşekkür etmek.
sipehî : r. Güzel. Hoşa gide-
 rek hayranlık uyandıran.
sipehîkirin : r. Güzelleştirmek.
sipehîtî : n. Güzellik. Güzel
 olma hali.
sipih : n. Bit. İnsanın ve birçok
 hayvanın vücudunda asalak
 olarak yaşayan ufak böcek
 cinsi.
sipî : r. Beyaz. Süt renginde
 ak.
sipîbûn : l. Beyazlamak. Be-
 yazlaşmak. Beyaz hale gel-

mek.

sipîçole 1 : r. Kırçıl. Kırmaşmaya başlamış.

sipîçole 2 : r. Beyazımsı, beyazımtırak. Beyaza çalan.

sipîkirin : l. Beyazlaşmak. Beyaz hale getirmek.

sipîndar : n. Kavak. Sulak bölgelerde yetişen, boyu kimi cinslerde otuz veya kırk metreye kadar çıkan, kerestesi kullanılan bir ağaç.

sipîti : n. Beyazlık. Beyaz olma hali, ağartı.

sir : n. Esinti. Sert olmayan, fakat kendini duyuran rüzgar.

sirfe : r. Tam. Eksiksiz. Tamam. Tüm, bütün.

sirişt : n. İklim. Bir ülke veya bir bölgenin, ortalama hayat koşullarıyla beliren hali.

sirma : n. Sırma. Altın yaldızlı ince gümüş tel.

sirmakêş : n. Sirmekeş. Gümüş veya başka madenleri çekip sırma yapan kimse.

sirsirk : n. Ağustosböceği. Erkeği yazın, karnının altındaki özel bir organdan kesik ve hep bir örnekte ses çıkaran yarım kanatlılardan bir böcek.

sitandin : l. Almak. Bir şeyi bir yerden veya bir kimse-den ayırmak yoluyla elde bulundurmak. Elde etmek. Kendine ulaştırmak.

sitawr : r. Kısır. Döl veya ürün vermeyen.

sitawrbûn : l. Kısırlaştırmak. Kısır hale gelmek.

sitawrî : n. Kısırlık. Kısır olma hali.

sitawrkirin : l. Kısırlaştırmak. Kısır etmek.

sitem : n. Zulüm. Kıyan, kıyıcılık.

sitemkarî : n. Zalimlik. Zalim olma hali.

sitemkirin : l. Zulmetmek. Acımayarak büyük bir haksızlık etmek.

sitewil : r. Kararlı. Bir karar üzere olan, düzenli.

sitewilî 1 : n. Karar. Temelli ve düzenli durum, düzenlilik, yöntemlilik.

sitewilî 2 : n. Kararlılık. Kararlı olma hali.

sitêl : n. Dörtgen. Dört kenarı olan çokgen, dörtkenar. Açılı dik olan paralelkenar.

sitên : n. Alma. Almak eylemi.

sitêrik : n. Yıldız. Güneş ve ay dışında, gökyüzünde görülen ışıklı cisimlerden her biri.

sitêrnas : n. Münecim. Yıldızların durumu ve devinimlerinden hükümler çıkarılan bir çeşit falcı.

sitikur : n. Boyun. Başla boyun arasındaki beden bölgesi.

sıtlı : n. Bakraç. Çoğu bakırdan yapılmış küçük kova.

sıtırın : n. Şarkı. İrlama.

sıtırandı 1 : I. Şarkı söylemek.

sıtırandı 2 : Esirgemek. Korumak.

sıtırır : n. Boynuz. Bazı hayvanların başında çıkan, tırnak gibi bir maddeden oluşan, az çok uzun, kıvrık veya çatallı korunma organı.

sıtırıhan : I. Yoğurmak. Hammur haline getirmek için basa basa karmak.

sıtırıhandın : I. Yoğurmak. Yoğurma işini yaptırmak.

sıtırık : n. Zamk. Kimi ağaçların kabuklarından sızıp donan, renksiz veya sankırmızımtırak renkte kağıt, mukavva gibi şeyleri yapıştırmakta kullanılan bir madde.

sıtırı : n. Diken. Kimi bitkilerin dal, yaprak, meyva kabuğu gibi kısımlarında bulunan sert, ucu sivri ve batıcı çıkıntılarında her biri.

sıtırın : I. Esirgenmek. Esirgemek işine konu olmak.

sıtlı : n. Hanım. Kadınlara verilen san, bayan.

sıtol : n. Donanma. Bir devletin gemi kuvveti.

sıtû : n. Boyun. Başla omuz arasındaki beden bölgesi.

sıtûxwehr : r. Boynubükük.

sıtûxwehrı : n. Boynu bükük olma hali.

sıtûr : r. Kalın. Düzlem şeylerde iki ucu arasındaki uzaklık kendi cinsindekilere göre çok olan. Kendi cinsindekine göre çapı büyük olan.

sıtûrbûn : I Kalınlaşmak. Kalın hale gelmek.

sıtûrî : n. Kalınlık. Kalın olma hali, bu halin derecesi.

sıtûrkırın : I. Kalınlaştırmak. Kalın hale getirmek.

siûd : n. Talih. Rastlantıları idare ettiğine ve böylelikle insanlara iyi veya kötü durumlar hazırladığına inanılan doğaüstü güç.

sıvık 1 : r. Hafif. Tartıda ağırlığı az gelen, yağni, ağır karşıtı. Güç veya yorucu olmayan.

sıvık 2 : r. Tez.

sıvıkbûn : I. Hafiflemek. Hafif bir hal almak, ağırlığı azalmak, yağnilmek.

sıvıkı 1 : n. Hafiflik. Hafif olma hali, yağnilik.

sıvıkı 2 : Tezlik. Tez olma hali

sıvıkkırın 1 : I. Hafifleştirmek. Hafifleşmesine yol açmak, yağnilmek.

sıvıkkırın 2 : I. Çabuklaştırmak. Bir işe çabukluk vermek.

siwar : r. Binici. Ata iyi binen kimse.

siwarbûn 1 : I. Binmek. Yüksek bir şeyin veya bir hay-

vanın üstüne çıkıp ayaklarını sallandırarak oturmak. Bir yere gitmek üzere tren, vapur, uçak, otomobil gibi bir taşıtta yer almak.

siwarbûn 2 : I. Kurulmak. Kurmak işine konu olmak.

siwarkirin 1 : I. Bindirmek. Binmesini sağlamak.

siwarkirin 2 : I. Kurmak. Yayı veya zembereği germek.

siza : n. Ceza.

sîx : Tiğ.

sîlêrik : n. Bir tür yenilir ot.

sîm : n. Tel. Türlü madenlerden çeşitli işlerde kullanılmak üzere yapılan ince ve uzun nesne.

sîmaw : n. Merkür. Utarit. Güneşe en yakın gezegenin adı.

sîmir : n. Bir tür kuş.

sînem : r. Sevgili. Hakkında sevgi beslenen.

sînema : n. (Yun.) Sinema.

sîpan : n. Kar yığını.

sîpe : n. Yeniyetme. Yeniyetme çağında olan kimse.

sîr : n. Sarımsak. Yapraklarında, saplarında ve toprak altındaki soğan biçimindeki sürgünlerinde kokulu bir yağ bulunan, bahar gibi kullanılmak üzere ekilen bahçe bitkisi.

sîravik : n. Yağlı, sarımsaklı sıcak su.

sîrik : n. Yabani sarımsak.

sîrkin : I Sarımsak sürmek.

sîrkitik : n. Sarımsak döveceği.

sîrûd : n. Marş. Bir topluluğu simgelemek üzere düzenlenmiş müzik parçası.

sîrûş : n. Vahiy. Din inanışına göre bir düşüncenin veya bir buyruğun Tanrı tarafından peygamberin gönlüne doğurulması.

sîrûşt : n. Doğa. Tabiat.

sîrûştî : r. Doğa. Doğada bulunan. Doğanın düzenine ve gereklerine uygun.

sîsarik : n. Akbaba. Başı ve boynu çıplak olan, dağlık yerlerde yaşayan, leşle geçinen iri ve yırtıcı bir kuş.

sîsik 1 : n. Meyva çekirdeği.

sîsik 2 : n. Gözbebeği.

sîsirk : n. Cırcır böceği. En çok geceleri kırlarda öten böcek.

sîx : n. Tiğ. Dantela veya yür. örmekte kullanılan, ucu çengelli, kısa şiş.

sîxur 1 : n. Oklukirpi. Kirpiye benzeyen, dikenleri uzun bir hayvan.

sîxur 2 : r. Hain. Hıyanet eden.

sîxurî : n. Hainlik. Hain olma hali veya haince davranış.

sîwan : n. Şemsiye. Güneşten veya yağmurdan korunmak için kullanılan açılır kapanır siperlik.

sîwandang : n. Şemsiyelik. Şemsiye konulan yer.

sîwankar : n. Şemsiyeci. Şemsiye yapan, satan veya onaran kimse.

sîyale : İspanak.

sîyanet : n. Saygı. Büyüklere, yaşlılara veya değerli yüksek olanlara karşı duyulan sevgi ile çekinme karışık bağlılık duygusu.

soba 1 : n. Soba. Bir yer ısıtmak için kullanılan aygıt.

soba 2 : n. Yüzücü. Yüzme sporu yapan kimse.

sobakar : n. Sobacı. Soba yapan, satan, onaran veya kuran kimse.

sobakarî : n. Sobacılık. Soba yapma ve satma işi.

sobayî : n. Yüzme. Yüzme sporu.

sobayîkrin : l. Yüzmek. Batmaksızın suyun yüzünde veya içinde bulunmak.

sofi : n. Sofu.

sofitî : n. Sofuluk.

sohr : r. Kırmızı. Kan renginde olan, kızıl.

sohrav : n. Allık. Kadınların süs için yanaklarına sürdükleri al boya.

sohrbûn : l. Kızışmak. Kızıl hale gelmek.

sohrîk : n. Kızamık. Daha çok küçük yaşlarda görülen, kuluçka devri bir iki hafta süren, bulaşıcı, ateşli, ufak çapta kızıl lekeler döktüren az tehlikeli ve beş altı gün

süren hastalık.

sohrî 1 : n. Kızıl olma hali, kızıl renk. Güneş doğmadan önce veya battıktan sonra gökte pembe rengin görülme süresi.

sohrî 2 : n. Kırmızılık. Kırmızıya çalan.

sol : n. Yemeni. Bir çeşit hafif ve kaba ayakkabı.

solîn : n. Bir tür kır çiçeği.

solker : n. Yemenici. Yemeni yapan kimse.

sorgul : n. Kırmızı gül. Kırmızı renkte gül.

sosin : n. Zambak. Güzel ve iri renkli çiçekli bir süs bitkisi.

sosret : r. Acaip. Sağduyuya, göreneğe, olanağa aykırı, garip, yadırganan, yabansı.

sosretî : n. Acaiplik. Acaip olma hali.

soz : n. Söz. Bir işi yapacağını kesin vaad etmek.

sozdar : r. Sözlü. Evlenmek üzere birine söz vermiş olanlardan herbiri.

sozsitandin : l. Söz almak. Yapacağı vaadini almak.

suc : n. Suç. Töreye, usule aykırı davranış. Yasaların cezalandırdığı her davranış.

sucoyî : r. Suçlu. Suçu olan, suç işlemiş olan.

suxre : n. Angarya. Ödevi değilken birine veya halka ücretsiz olarak gördürülen iş.

suxte : n. Öğrenci. Öğrenci olma durumu.

suqum : n. Çehre. Yüz. Somurtkanlık.

sund : n. Yemin. And. Tanrıyı tanık göstererek bir olayı doğrulamak.

sunddan : l. Ant verdirmek. Bir şeyi yapması için bir kimseye ant içirmek.

sundxwarin : l. Ant etmek. bir şeyi yapmak için kendi kendine söz vermek

sundxwarî : r. Yeminli. Bir şeyi yapmamaya veya yapmaya ant içmiş.

suravk : n. Salamura. Peynir, turşu, asma yaprağı gibi yiyeceklerin bozulması için, içinde tutuldukları tuzlu su.

susk : n. Bildircin. Keklikten küçük, boz renkli, benekli, eti sevilen bir av kuşu.

sûd : r. Yarar. Yarayan. Bir şe-

yin bir işte kullanıldığı vakit verdiği iyi sonuç.

sûddîtin : l. Yarar görmek. Yararlanmak. Kendine yarar sağlamak.

suxme : r. Yedek. Gereğinde kullanılmak üzere bir şeyin el altında bulundurulmuş bir benzeri veya eşi.

sûk : n. Çarşı. Dükkanların bulunduğu alışveriş yeri.

sûs 1 : n. Güve. Kurtçuğu derileri, yaprakları, yünlü kumaş ve dokumaları yiyen bir böcek.

sûs 2 : Meyan kökü.

sûsxwarî : r. Yenik. Bir böceğin bir şeyi yiyerek onda bıraktığı iz (güve).

sûtal : r. Sınıfının gereklerini yerine getirmeyen, yozlaşan.

sûtxu : r. Fahiş. Ölçü dışı, aşırı.

sûtxwyî : n. Aşırılık. Aşırı olma hali.

Ş

şa 1 : r. Sevinçli. Sevinci olan veya sevinç veren.

şa 2 : r. Neşeli. Keyifli, şen.

şabaş : n. Memnuniyet. Kıvanma, kıvanç.

şabaşî : n. Memnuniyetini bildirmek.

şabûn 1 : l. Sevinmek. Sevinç duymak.

şabûn 2 : l. Neşelenmek. Neşeli hale gelmek, keyiflenmek.

şafir : n. Bozkır. Ağaçsız ve susuz ova.

şax : n. Dal, budak.

şaxdan : l. Dal budak salmak.

şahî : n. Şenlik. Şen olma hali. Topluca yapılan şen gösteriler.

şagirtî : n. Çırak. Zanaat öğrenmek üzere bir ustanın yanında bulunan kimse.

şagirtîti : n. Çıraklık. Çırak olma hali, süresi. Yamaklık. Çırağın yaptığı iş.

şahîk 1 : r. Pürüzsüz. Pürüzlü olmayan.

şahîk 2 : r. Kaygan. Üzerinde kolaylıkla kayılan, kaypak.

şahîk 3 : r. Perdahlı. Perdah edilmiş.

şahîkirin 1 : l. Perdahlamak.

şahîkirin 2 : l. Sivazlamak. Okşar gibi üstüne el sürmek.

şahnaz : r. Onurlu. Onuru olan veya onurunu pek kıskanan.

şahnazî : r. Onursal. Saygı için verilen veya öğünç için kabul edilen. Onur.

şahne : n. Tarım işvereni bekçisi veya tarım işvereni temsilciliği.

şaqam : n. Tokat. El içi ile vurulan vuruş.

şaqamdan : l. Tokatlamak. Tokat atmak.

şaqul : n. Kuş tuzağı.

şakîrin : l. Sevindirmek. Sevinmesine yol açmak.

şal : n. Pantolon. Belden aşağı giyilen, bacaklar için birbirinden ayrı iki kısmı bulunan dış giysi.

şalap : n. Şap, diye çıkan tokat veya düşme sesi.

şalapî : n. Yağmur sonrası meydana gelen çamur karışımı ıslaklık.

şalık 1 : n. Harar. Çoğu kıllardan dokunmuş, büyük çuval.

şalık 2 : n. Yaygı. Yere veya

- döşeme üzerine serilen örtü.
- şalik 3** : n. Şal. Omuza örtülen örtü.
- şalın** : r. Şaldan örülmüş olan.
- şalpandin** : l. Aşk etmek. Hızla vumak.
- şaluşî** : n. Yaltaklanma. Yaltaklanma eylemi.
- şaluşîti** : n. Yaltaklık. Yaltak olma hali veya yaltakça davranış.
- şalyar** : n. Bakan. Yurdun genel işlerinde birini yönetmek üzere en çok milletvekilleri arasından başbakan tarafından seçilerek ve cumhurbaşkanlığınca onaylanarak işbaşına getirilen kimse.
- şalyarı** : n. Bakanlık. Bakan olma hali veya görevi. Bakanın yönetimi altındaki örgütlerin bütünü veya bu örgütlerin bulunduğu yer.
- şamirandin 1** : l. Çemremek. Kol, paça, etek gibi şeyleri kaldırıp tutturmak. Birer ucunu üst üste getirip sıkıştırmak.
- şamirandin 2** : l. Sıvamak. Elbisenin kolları veya paçalarını yukarıya çekip toplamak.
- şamirîn 1** : l. Sıvanmak. Elbisenin kollarının veya paçalarını yukarıya çekip toplamak.
- şamirîn 2** : l. Çemrenmek.

- Kendi kol etek veya paçalarını çemremek.
- şamitandin** : l. Kaydırmak. Kaymasını sağlamak.
- şamitin** : l. Kaymak. Düz ve cilalı veya ıslak bir şey üzerinde kolaylıkla kayılan, kaypak.
- şan 1** : n. Ben. Çoğu doğuştan tende bulunan ufak, koyu renk veya kabartı.
- şan 2** : n. Belirti. İşaret, im.
- şan 3** : n. Petek mum.
- şandelik** : n. Sarıca arı.
- şandiyar** : n. Gönderici. Gönderen kimse.
- şanik** : n. Vücuttaki ben.
- şanidan** : l. Göstermek. Görmesini sağlamak, görmesine yol açmak.
- şano** : n. Tiyatro. Dram, komedi, vodvil gibi yazının türlerinin oynandığı yer, bu türleri sahnede oynama sanatı. Temsil.
- şanoger** : n. Tiyatrocu. Tiyatro oyuncusu veya tiyatro işleten kimse.
- şanogerî** : n. Tiyatroculuk. Tiyatro sanatçısı.
- şanoyî** : r. Benli. Teninde ben bulunan.
- şap 1** : n. Çiğ. Dağın bir noktasından kopup yuvarlanan ve yuvarlandıkça büyüyen kar kümesi.
- şap 2** : n. Seylap. Su baskını, taşma, taşkın.

şapık : n. Çapken. Kolları yırtmaçlı ve uzun, harçlı bir çeşit üst giyecek.

şarap : n. (Er.) Şarap. Üzüm şirasının alkolle mayalanmaya uğratılmasıyla elde edilen içki.

şaredar : n. Belediye başkanı.

şaredarî : n. Belediye başkanlığı.

şarjor : n. (Fr.) Şarjör . Otomatik silahlara, taşıdığı fişekleri birden veya arka arkaya sürmeye yarayan düzen.

şarpa : n. Eşarp. Başörtüsü. Kadınların saçlarını örtmek üzere başlarına sardıkları örtü.

şarş1 : r. Şaşkın. Ne yapacağını bilmeyecek derecede düşünce karışıklığına uğramış.

şarş2 : n. Yanlış. Yanılma işi veya sonucu. Yapılırken yanılan.

şarşbûn1 : I. Yanılmak. Tanımayarak veya niteliğini iyi anlamayarak başkasını veya işe yaramayanı seçmek.

şarşbûn2 : I. Şaşırarak. Bir işin neresinden başlayıp nasıl yürüteceğini bilmeyerek, içinden bir türlü çıkamayacak hale gelmek.

şaşık : n. Sarık. Kimi başlıkların üzerine sarılan sargı.

şaşî1 : n. Şaşkınlık. Şaşkın

olma hali veya şaşkınca davranış.

şaşî2 : n. Yanılgı. Yanlış, yanlış davranış.

şaşkirin1 : I. Yanıltmak. Yanılmasına yol açmak.

sawat : n. Yangı. Vücutun mikroplara karşı koymak üzere, herhangi bir yerine fazla kan hücum etmesi ve bu yüzden orada şişkinlik, kırmızılık, ısı ve ağrı olması.

sawiqandin : I. Parıldatmak. Parlamasını sağlamak.

sawiqîn : I. Parıldamak. Arada bir ışık saçmak.

sawitandin : I. Yakmak. Yanmasını sağlamak veya yanmasına yol açmak.

sawitin : I. Yanmak. Ateş haline geçmek.

sawq : n. Pırıltı. Pırıldayan şeyin çıkardığı ışık.

seb : n. Şap. Sıcak suda eriyen, tadı buruk, antiseptik bir cisim.

sefal : n. Buldozer. Çok güçlü bir yol makinası.

sebot : n. Bir balık türü.

seh : n. Tarak. Taranmaya yarar alet.

sehbûn : I. Taranmak. Taranmak işine konu olmak. Kendi başını taramak.

şehderewan : n. Şadırvan. Ortasında yüksekçe bir yerden şarlıtı ile bol su akan havuz veya çevresi musluklu duvar-

- la çevrili su haznesi.
şehetî : r. Yanılgı içinde olan.
şehetibûn : l. Yanılmak. Tanımayarak veya niteliğini iyi anlamayarak başkasını veya işe yaramayana seçmek.
şehetikirin : l. Yanıltmak. Yanılmasına yol açmak.
şehîn : n. Kefe. Terazi gözü.
şehkîrin : l. Taramak. Bir şeyin tellerini birbirinden ayırıp karışıklığını gidermek.
şehetîti : n. Yanılgı. Yanılış. Yanılma işi veya sonucu.
şeht 1 : r. Felçli. İnmeli, felç olmuş.
şeht 2 : r. Sakat. Bir yanı bozuk veya eksik.
şehtbûn 1 : l. Sakatlanmak. Sakat hale gelmek.
şehtbûn 2 : l. Felce uğramak.
şehti 1 : n. Felç. İnme. Vücudun bir tarafından devim ve duyunun kalkması.
şehti 2 : n. Sakatlık. Sakat bir hale getirmek.
şehtkîrin : l. Sakatlanmak. Sakat bir hale gelmek.
şehreza 1 : r. Yetenekli.
şehreza 2 : r. Becerikli. Elin-den iş gelen, tuttuğu işi beceren.
şehrezayî 1 : n. Becerikli. E-linden iş gelme, becerme.
şehrezayî 2 : n. Yetenek. Dışardan gelen bir etkiyi alabilme gücü.
şek 1 : n. Dalavera. El altın-

- dan görülen kötü iş.
şek 2 : n. Engel. Bir işi yapamaz hale sokan neden.
şekal : n. Ayakkabı. Özellikle sokakta ayağı korumak için giyilen ve altı kösele, lastik gibi dayanıklı maddelerden yapılan ayak giyeceği.
şekdan 1 : l. Çelmek. Yolundan çevirmek. Kandırıp vazgeçirmek.
şekdan 2 : l. Engellemek. Engel olmak.
şekir : n. Şeker. Beyaz, suda eriyen mayalanabilen ve çoğu tatlı olan maddelerin genel adı.
şekirdang : n. Şekerlik. Şekerli eriyiğin şekeri sudan ayrılıp billurlaşmak.
şeq : r. Yarık. Yarılan yer, geniş çatlak.
şeqeşeq : n. Şakırtı. Takır-dama sesi.
şeqil : n. Bir kuruluşun simgesini damgalamak için kullanılan büyük mühür.
şeqitandin : l. Yarmak. Uzunlamasına ayırmak.
şeqitî : r. Yarık. Yarılmış.
şeqitîn : l. Yanılmak. Yarma işine konu olmak. Üzerinde yarık açmak.
şeqî : r. Rahatsız olmuş, rahatsız kaçmış.
şeqibûn : l. Rahatsız edilmek.
şeqikîrin : l. Rahatsız etmek.
şeqiyyîn : l. Yarılarak yığılmak.

şeqlebend : r. Geveze. Çok söylemeyi huy edinen, çenesi düşük.

şeqlebendî : n. Gevezelik. Geveze olma hali. Geveze söz.

şeqlebendikirin : l. Gevezelik etmek.

şeqt : n. Yarma. İnsanlar tarafından açılan yarık.

şel 1 : n. Toprak topağı.

şel 2 : n. Soygun. Yol keserek yapılan adam soyma işi.

şelandın : l. Soymak. Birinin üstünde, yanında veya bir yerde bulunan şeyleri çalarak alıp götürmek.

şelanker : r. Soyguncu. Soygun yapan.

şelankerî : n. Soygunculuk. Soyguncunun işi, soygun.

şelep : n. Ayağı kayarak düşme sırasında kişinin düşmesiyle çıkan ses.

şeliqanıdn : l. Bölme. Özel bir erekle bütünü ikiye veya daha çok parçaya ayırmak.

şeliqın1 : l. Bölünmek. Bölme işine konu olmak.

şeliqın 2 : n. Islak yerde kayıp düşme sırasında çıkan ses.

şelîn : l. Soyulmak. Soyma işine konu olmak.

şelq : n. Bölünme. Bölünmek işi.

şelpandin : n. Aşketmek. Hızla vurmak.

şemamok : n. Kokulu küçük kavun.

şemar : n. Kırkayak. Eklem bacaklı hayvanlardan çok bacaklı sınıflardan uzun vücutlu bir hayvan.

şemirîn : l. Çemrenmek. Kendi kol, etek gibi şeyleri kaldırıp tutturmak. Birinin ucunu üstüste getirip sıkıştırmak.

şemî : n. Cumartesi. Haftanın yedinci günü.

şemo : r. Maymun. Çirkin ve gülünç.

şemuz : r. Huysuz at ya da katır.

şeng : r. Neşeli. Sevinçli, keyifli, şen.

şeniqandın : l. Asmak. Bir kimseyi iple boğazından asarak öldürmek.

şeniqın : l. Asılmak. Asma işine konu olmak.

şeni : n. Ahali. Aralarında aynı yerde bulunmaktan başka hiç bir ortak nitelik düşünülmemektedir, bir ülkede, bir şehirde veya semtte oturanların toplu.

şepal : n. Çökek. Bataklık, sazlık.

şepirze : r. Perişan. Dağınık. Düzene uymayan.

şepirzetî : r. Perişanlık. Dağınıklık. Dağınık olma hali.

şer 1 : n. Savaş. İki veya çok

- devletin birbiriyle diploma-
tik ilgilerini keserek silahlı
kuvvetlerle vuruşmaları.
- şer 2** : I. Çatışmak. Kavga
etmek.
- şerawa** : n. Hafiyeye. Şunun
bunun hakkında ilgililere giz-
lice haber verilmek üzere tu-
tulmuş kimse.
- şerawetî** : n. Hafiyelik. Ha-
fiyenin görevi.
- şerbet** : n. (Er.) Şerbet. Mey-
va suyu ile şekerli su karış-
tırılarak yapılan içecek.
- şerbik** : n. Küçük testi.
- şerde 1** : n. Eğitim. Eğitim işi.
- şerde 2** : n. Görgü. Bir kim-
senin, anlayış, sezis ve bil-
gisini arttıracak nitelikte o-
larak karşılaştığı olgu. Bu
gibi olguları çok görmüş ol-
ma hali.
- şerevan** : r. Savaşçı. Sava-
şan, savaş halinde bulu-
nan. İyi savaşan, çok sa-
vaşan.
- şergeh** : n. Savaş alanı.
- şerm** : n. Utanma. Utanmak
eylemi.
- şermezar** : r. Yaptıklarından
dolayı utanan.
- şermezarbûn** : I. Mahçup ol-
mak. Utanmak.
- şermezarkirin** : I. Mahçup
etmek. Utandırmak. Utan-
masına yol açmak, utana-
cak bir duruma sokmak.
- şermût** : n. Bağ halinde iplik

- demeti.
- şes** : r. Altı sayısı.
- şesbeş** : n. Şesbeş. Oyunda
atılan zardan birinin altı, ö-
bürünün beşli gelmesi.
- şesçihar** : n. Şesçar. Oyunda
atılan zarlarda birinin altılı öbü-
rünün dörtlü gelmesi.
- şesemîn** : r. Altıncı. Altı sıra-
nın sıra şekli, sırada be-
şinciden sonra gelen.
- şesxane** : n. Yivli tüfek.
- şesûdu** : n. Şesidu. Oyunda
atılan zarlardan birinin altılı,
öbürünün ikili gelmesi.
- şesûsê** : n. Şesuse. Oyunda
atılan zarlardan birinin altılı,
öbürünün üçlü gelmesi.
- şesûyek** : n. Şesyek. Oyun-
da atılan zarlardan birinin
altı, öbürünün birli gelmesi.
- şev** : n. Gece. Güneş batıp
ortalık karanlık bastıktan
gün ağarmaya başalayın-
caya kadar geçen zaman.
- şevbaş** : n. İyi akşamlar dile-
mek için söylenen esenle-
me sözü.
- şevbûwar** : n. Geceyi hoşça
geçirmek için düzenlenen
eğlence veya yenilen çerez
cinsinden eğlencelikler.
- şeveder** : n. Sabahçı.
Sabahı evinin dışında geçi-
ren kimse.
- şevger 1** : r. Uyurgezer. Uy-
kusundan kalkıp gezen ve
bundan haberi olmayan ruh

hastası.

şevger 2 : n. Kabus. Karabasan. Sıkıntı ve boğulma duygusu ile karışık korkulu rüya.

şevkor : r. Gecekörü. karanlıkta önünü göremeyen. Az aydınlık yerlerde görmeme hastalığı.

şevkorî : n. Gecekörlüğü.

şewardin : l. Kamçı, çubuk ve benzeri şeylerle vurup insan derisinde bir yanma duygusu uyandırmak.

şewane : n. Beyit. Aralarında anlam ilişkisi bulunan iki mısradan meydana gelmiş nazım parçası.

şewate : n. Yakacak. Odun, kömür, mazot gibi ısı sağlamak için yakılan her madde.

şewb : r. Salgın. Birden herkesi bulaşan. Bir hasatalığın veya başka bir halin birçok kimselere birden bulaşması hali.

şewebe : n. Merdane.

şewibandin : l. Testi ve buna benzer topraktan yapılmış testi ve benzeri şeyleri uzun zaman sudan yoksun bırakarak soğutma özelliğinin yok olmasına neden olmak.

şewibîn : l. Testi ve benzeri kapların soğutma özelliklerini kaybetmeleri.

şewîn : l. Çubuk ve benzeri

şeylerle deri yanması.

şewl : n. Koyak. İki tepe arasında kalan dar ve uzun düzlük.

şewle : n. Işık. Cisimleri görmemize, renkleri ayırt etmemize yol açan fiziksel erke. Bir yeri aydınlatmaya yarayan araç.

şewliqandin : l. Apıştırmak. Apışmasına sebep olmak.

şewliqîn : l. Apışmak. Hayvan yorgunluktan apışlarını birbirinden ayırarak çökürvermek.

şeytan : n. Şeytan. İnsanları kötü yollara çekmeye çalıştığına inanılan kötü ruh.

şeytanî : n. Şeytanlık. Şeytan olma hali veya şeytanca davranış.

şeytanok : n. Salyangoz. Yeşilliklerde yaşayan, kıvrık sarıma kabuklu küçük hayvan.

şéfil : r. Meyilli. Eğik, akıntılı.

şéfilbûn : l. Meyillenmek. Eğim kazanmak.

şéfilkirin : l. Eğim kazandırmak.

şêx : n. Şeyh. Tekke başı.

şêxîti : n. Şeyhlik. Tekke başkanlığı.

şêl : n. Tavır. Durum, hal. Önemlilik taslama durumu.

şêlim : n. Şalgam. Topaç biçiminde etli ve tatlı, kökü insan ve hayvanlar için iyi bir besin olan bitki.

şên : r. Davranışlarında özgür.

şêr : n. Aslan. Kedi cinsinden, yırtıcı dörtayaklılardan en kuvvetlisi.

şêst : r. Altmış. Elli dokuzdan sonra gelen sayının adı ve bu sayıyı gösteren rakam.

şêstemîn : r. Altmışıncı. Altmış sıfatının sıra bildiren şekli, sırada ellidokuzdan sonra gelen.

şêwaz : n. Metot. Yöntem. Bir amaca ulaşmak için tutulan düzenli yol.

şêwe : n. Çeşit. Aynı türden olan şeylerin kimi özelliklerle ayrılan öbeklerinden herbiri.

şêwir : r. Danışma. Danışmak işi.

şêwirdar : n. Danışman. Bilgi ve düşünce alınmak üzere kendisine danışılan görevli kimse. Müşavir. Müşteşar.

şêwirdarî : n. Danışmanlık. Danışmanın yaptığı görev.

şêwirkirin : l. Danışmak. Bir iş için bilgi ve yol sormak.

şîdandin 1 : l. Sıkmak. Çepeçevre basınç altına almak.

şîdandin 2 : l. Bağlamak. Bağ veya başka bir araçla tutturmak.

şîdiyayî : r. Dinç. Gücü ve sağlık durumu yerinde.

şift : n. Yol. Çizgi gibi ensiz ve uzun iz.

şixre : n. Ekin saplarını tarladan harmana taşımak için

kullanılan ve at, eşek gibi hayvanlara yüklenen araç.

şîhîn : l. Kişnemek. At ses çıkarmak.

şîhne : n. Kahya. Tarım iş alanında işleri yürüten kişi.

şîhnetî : n. Kahyalık. Kahyanın yapmakta olduğu iş.

şîk 1 : n. Kuşku. İşkilden doğan uyanıklık.

şîk 2 : n. Şüphe. Zihinin bir şey için var veya yok diyemeyip duraksaması.

şîkandin : l. Kırmak. Sert şeyleri güçlü bir basınç veya vuruş etkisiyle parçalamak.

şîkeft : n. Mağara. Bir yamaça veya kaya içine doğru uzanan genişçe kovuk.

şîkestin : l. Kırılmak. Kırmak işine konu olmak.

şîkestî : r. Kırık. Kırılmış olan

şîkeva : n. Yufka. Açılmış hamur.

şîkêrandin : l. Kirma. Dileğini kabul etmeyerek veya beklenmeyen bir muamele karşısında bırakarak gücendirme.

şîkêr : n. Tarlaları taşlardan temizleme sonucu tarla ortasında yığın yapılan taş yığını.

şekêrçûn : r. Hayvanın (eti yenilir) kesilmeye fırsat kalmadan ölmesi. Mundar olmak.

şıkêrkirin : I. Mundar etmek.
şiqaf : n. Kaya sundurması.
şil : r. Islak. Suyu batırılmak veya üzerine su dökülmek, serpilmek, sürülmek yoluyla su almış olan.
şilbûn : I. Islanmak. Islak hale gelmek.
şilêr : n. Bir tür çiçek.
şilf : n. Bıçağın demir kısmı.
şilh 1 : n. Oğul. Bey denilen bir dişi arıya uyup kovan-
dan çıkan arı topluluğu.
şilh 2 : n. Üstderi. Deriyi meydana getiren iki tabakadan dışta olanı.
şilhandin : I. Hayrette bırakmak. Şaşmasına yol açmak, şaşalatmak.
şillihîn : I. Şaşakalmak. Şaşalamak. Şaşkın bir duruma düşmek.
şillik : n. Bazlama. Saçta pişirilmiş civık haldeki hamurdan oluşan yufka ekmeği.
şilli 1 : n. Islaklık. Islak olma durumu.
şilli 2 : n. Yağış. Yağmur veya kar yağması. Yağan yağmur miktarı.
şilkirin : I. Islatmak. Islak hale getirmek.
şiltax : n. Müfteri. Karacı, karaçalıcı.
şiltaxî : n. İftira. Karacılık. Kara sürme huyu.
şilûpil : r. İpislak. Kuru yeri kalmayacak kadar ıslanmış.

şima : n. Balmumu. Arıların peteklerini yapmak için karın halkaları arasından saldıkları yumuşak ve sarımsı madde.
şimabûn : I. Mumlaşmak. Balmumu haline gelmek.
şimakirin : I. Mumlamak. Balmumu sürmek, balmumuna batırmak.
şimik : n. Terlik. Ev içinde giyilen hafif ve türlü biçimlerde ayakkabı.
şingên : n. Şangirtı. Şangirdama sesi.
şirên : n. Şarıltı. Şarıldama sesi.
şirik : n. Oluk. Damdaki derelerde toplanan yağmur suyunun, aşağı akarken içinden geçtiği, çinko, demir veya ağaçtan kalınca boru.
şist 1 : r. Gevşek. Sıkı veya gergin olmayan, gevşemiş olan.
şist 2 : n. Uyuşuk. Uyuşuk olma hali.
şistkirin : I. Gevşetmek. Bir şeyin gevşemesini sağlamak, bir şeyi gevşek hale getirmek.
şitil : n. Fide. Bahçivanlıkta yastıklarda tohumlardan yetiştirilip başka yerlere dikilmek üzere hazırlanan sebze veya çiçek körpesi.
şitilandin : I. Fidyeleri tarlalara ekmek.

şitildang : n. Fidelik. Fide yetiştirilen yer.

şitilîn : l. Fideler seyretmek.

şittir : n. Çepiç. Bir yaşında keçi.

şiv 1 : r. Yoz. Doğada olduğu gibi kalarak işlenmemiş olan.

şiv 2 : n. Çubuk. Körpe dal.

şivan : n. Çoban. Davar (koyun, keçi) sürülerini güdüp otlatan kimse.

şivantî : n. Çobanlık. Çoban olma halî veya çobanın gördüğü iş.

şivdan : l. Çubuklarla berkitmek.

şiverê : n. Patika. Keçiyolu, çoban çığırı.

şivist : n. Asma çubuğu.

şivistan : n. Kış. Yılın, aralık ayının yirmi ikisinden başlayıp Martın yirmi birine dek süren dördüncü ve soğuk mevsim.

şivistanî : r. Kışlık. Kışla ilgili, kışa göre.

şivîle : n. İz. Bir şeyin geçtiği veya önce bulunduğu yerde bıraktığı im.

şiwit : n. Dereotu. İplik biçimindeki yaprakları, güzel kokusundan dolayı, kimi yemeklere konulan bitki.

şiyandin : l. Göndermek. Götürmek veya gitme işini yaptırmak.

şiyar 1 : r. Uyanık. Uyumayan.

şiyar 2 : r. Bilinçli. Bilinci olan.

şiyarbûn : l. Uyanmak. Uyku halinden çıkmak. Akli başına gelmek, gözü açılmak. Bilgisizlikten kurtulmak.

şiyarkirîn 1 : Uyandırmak. Uyanmasına yol açmak.

şiyarkirîn 2 : l. Uyarmak. Birinin dikkatini bir şey üzerine çekmek.

şiqên : l. Şaklamak. Şak diye ses çıkarmak.

şilan : n. Yabani gül.

şin 1 : n. Matem. Yas. Çok sevilen bir kimsenin ölümünden duyulan büyük acı.

şin 2 : n. Yeşil. Sarı ile mavinin karışımından meydana gelen ve bitki yaprağının çoğunda görülen renk.

şinayî 1 : n. Çimenli. Çimeni olan yer.

şinayî 2 : n. Morartı. Morarmış yer.

şinayî 3 : n. Yeşillik. Yeşil bitkileri çok olan yer.

şinbûn : l. Yeşermek. Yeşermesini sağlamak.

şingirêdan : l. Yas tutmak. Yas halinde acıyı, eğlencelerden kaçınmak ve karalar giymek gibi davranışlarla açığa vurmak.

şinkirin 1 : l. Yeşertmek. Yeşermesini sağlamak.

şinkirin 2 : l. Morartmak. Mor hale getirmek.

şinkole 1 : r. Mavımtırak. Ma-
viyi andıran.

şinkole 2 : r. Yeşilimsi. Yeşile
çalan.

şip : n. Şelale. Büyük çağla-
yan, çavlan. İrmak ve çay-
dan küçük suyun yüksek-
ten dökülüp aktığı yer.

şipane : n. Eşik. Kapı boşlu-
ğunun alt kısmında bulu-
nan alçak basamak.

şir : n. Süt. Memeli hayvan-
ların yavrularını beslemek i-
çin memelerinden gelen
besinli beyaz sıvı.

şirani 1 : n. Göz aydınlığı.

şirani 2 : n. Tatlı. Şekerle ve-
ya şekerli şeylerle yapılan
yiyecek.

şirdan : n. Öğüt. Birine, doğ-
ru veya uygun bir yol gös-
termek için veya kötü dav-
ranışlardan sakındırmak i-
çin söylenen söz.

şiretdan : l. Öğüt vermek.

şiréz : n. Çiriş. Çirişotunun
kökü öğütülerek yapılan ve
su ile karılarak tutkal gibi
kullanılan esmer sarı bir
toz. Tutkal.

şirézklirin : l. Çirişlemek. Çi-
riş sürmek.

şirézklirí : r. Çirişli. Çiriş sü-
rölmüş.

şirfiroş : n. Sütçü. Süt satan
kimse.

şirfiroşi : n. Sütçülük. Süt sat-
ma işi.

şirharam : r. Sütübozuk. Kö-
tü soydan gelme kimse.
Sütsüz.

şirharamî : n. Sütsüzlük. Kö-
tü soydan gelme hali.

şirîn 1 : r. Şirin. Sevimli, ca-
na yakın.

şirîn 2 : r. Tatlı. Şeker tadın-
da olan.

şirînübün : l. Tatlılaşmak.
Tatlı bir hal almak.

şirîni 1 : n. Tatlılık. Tatlı olma
hali.

şirîni 2 : n. Sevimlilik. Se-
vimli olma hali.

şirinkirin : l. Tatlandırmak. Tat-
lılaştırmak. Tad vermek, ta-
dını sağlamak. Tatlı bir hale
getirmek.

şiv : n. Akşam yemeği.

şıyan : n. Güç, erk, erke.

şobe : n. Grip. En çoğu kışın
salgın olan ateşli hastalık.

şoqil : n. Yabani bakla.

şol : n. İş. Çalışma. Çalış-
mak fiilinden eylem ismi.

şollık : n. Burçak. Baklagiller-
den taneleri hayvan yemi o-
larak kullanılan ve mercime-
ğe benzeyen bir bitki.

şop : n. İz. Bir şeyin izi üze-
rinde yürümek. Arkasından
gitmek.

şopandin : l. İzlemek. İzi ü-
zerinde yürümek, arkasın-
dan gitmek.

şor : r. Tuzlu. Tuzu olan. Tu-
zu pek çok.

şoravk : n. Salamura. Peynir, turşu, asma yaprağı gibi yiyeceklerin bozulması için, içinde tutuldukları tuzlu aş.

şorbûn : n. Tuzlamak. Tuzlamak işine konu olmak.

şorekirlin : l. Laçkalaştırmak.

şoreş : Devrim. Pek kısa bir zaman içinde meydana gelen temelli ve önemli değişiklik.

şoresşger : r. Devrimci. Devrim yapan veya devrime bağlı olan.

şoresşgerî : n. Devrimcilik. Genel olarak eski yaşama kurallarını değiştirip, yeni ve daha üstün bir yaşama şeklini kurma yolunda düşünceler ve eylemler.

şorkirlin : l. Tuz miktarını artırmak. Fazla tuzlu yapmak.

şortan : n. Çökelek. Yağı alınmış süt veya yoğurdun kaynatılmasıyla elde edilen katık.

şujin : n. Çuvaldız. Çuval gibi kaba dokuları dikmekte kullanılan, ucu yassı ve eğrice büyük iğne.

şûn : n. Yer, iz, ard. Yer zarfı.

şunde : d. Ardınca. Hemen arkasından, arkası sıra, ardısıra.

şundeçûn : l. Ardından gitmek.

şündeman : l. Ardında kalan, arkada kalan, arkada kalan izi.

şûngirî : n. Halef. Birinden sonda gelip onunu yerine geçen kimse.

şûnik : n. Tokaç. Çamaşır tokacı.

şûr : n. Kılıç. Uzun, düz ve eğrice, ucu sivri, bir ya da iki ucu keskin kın içinde bele takılan silah.

şûrik : n. Saban oku.

şûrkî : d. Kılıçlama. Kılıcına. Omuzda asılan kılıç gibi çaprazlama.

şuşe : n. Şişe. Camdan yapılmış, ağzı dar, uzunca kap.

şuşitîn : l. Yıkamak. Su veya başka bir sıvı ile temizlemek.

şuşti : r. Yıkanmış olan.

şût : r. İnce, uzun ve sivri olan. Dikine büyüyen.

şûv : n. Anızı ve yabani otları çürütmek için tarlayı sürüp toprağını altüst etme.

T

ta 1 : n. İplik. Dikişte kullanılmak üzere, pamuk, keten, yün gibi maddeleri bükerek yapılan tel.

ta 2 : n. Sıtma. İnsandan insana bulaşan, titreme, ateş ve ter nöbetleriyle kendini gösteren bir hastalık.

ta 3 : d. Ta, dek, değin, kadar veya beri gibi edatlarla yapılan ve bir işin sona erdiğini veya başladığı noktayı anlatan söz.

ta 4 : -e kadar, -e değin, -e dek.

taew :n. Dağdağan. Nohut büyüklüğünde, kahverengi yemişi olan bir ağaç.

tabut : n. (Er.) Tabut.

tafandin : I. Söndürmek. Sönmek işine uğratmak. Bir maddeye su döküp onu başka bileşim haline sokmak.

tafin : I. Sökmek. Yanmakta olan bir şeyin yanması kesilmek.

taghtin : I. Sıtmaya yakalanmak.

tahte : r. Zorba. Gücüne güvenerek şunun bunun hakkına işlen.

tahdekirin : I. İşkence. Aşırı eziyet.

tax 1 : n. Semt. Şehirde bölge.

tax 2 : n. Mahalle. Bir şehrin, bir kentin hatta büyük bir köyün bölünmüş sayıldığı parçalardan herbiri.

tax 3 : n. Tomar. Dürülerek yuvak biçimi verilmiş deri veya kağıt.

taxe 1 : n. Kat. Üst veya arka arkaya konmuş benzer ve yavvan şeylerin her biri.

taxe 2 : n. Demet. Bitki veya çiçek bağlamı.

taxe 3 : n. Bağlam. Cinseleri aynı veya birbirine yakın şeylerin bir arada bağlanması.

taxebûn : I. Demetlemek. Demet haline getirmek.

taxekîrîn : I. Denetlemek. Demet yapmak, demet demet ayırıp bağlamak.

taxok : n. Kızak. Kar veya buz üzerinde kaydırılan terkertsiz taşıt.

tajang : n. Hakaret. Aşağsama, onur kırma, onura dokunma.

taji : n. Tazi. Tavşan avında kullanılan, uzun bacaklı, çekik karnlı, pek çevik bir köpek cinsi.

taq : n. Tavan. Örtülü bir yerin yukarısını meydana getiren yüzey.

taqa : Kabadayı.

taqayî : Kabadayılık.

taqî : n. Sınav. Öğrencilerin veya bir iş almak isteyenlerin bilgi derecesini anlamak için yapılan yoklama.

taqibûn : I. İmtihan olmak. Yoklanmak.

taqîkirin : I. İmtihan etmek. Sınamak. Bilgisini veya niteliğini yoklamak.

talab : n. Dörtal. Atın en hızlı koşusu.

talân : n. Talan. Yağma, çapul. Bir çok kişinin bir mala üşüşüp ele geçirdiklerini alıp savuşması.

talân bûn : I. Yağmalanmak. Bir mal yağmaya uğramak.

talankar : r. Talancı. Yağma eden veya yağma etme huyu olan.

talankarî : n. Yağmacılık. Yağma etme işi veya huyu.

talankirin : I. Yağmalamak. Yağma etmek.

talas : Yarılmış ağaç kütüğü veya kalas.

talî : n. Sonuç. Bir olaydan çıkan, doğan herhangi başka bir olay veya durum.

talpik : n. Tortu. Sıvıların içinde bulunan ve bu sıvıların bozulmasından meydana gelen pıhtımsı madde. Bir

sıvının dibe çöken kısmı.

tam 1 : n. Tat. Kimi cisimlerin tadım organı üzerinde bıraktığı izlenim.

tam 2 : n. İştah. Acıkma veya susama duygusu, uyku, dinlenme veya gezinme gereksinimi gibi doğrudan doğruya vücudun rahatlığını ilgilendiren eğilimlerin genel adı.

tama 1 : r. İştahlı. İştahlı olan.

tama 2 : n. Çıkarıcı. Yalnız kendi çıkarını düşünme hali.

tamaşakirin : I. Seyretmek.

tamandin 1 : I. Aşılacak. Aşı yapmak.

tamandin 2 : I. Tattırmak. Tatma işini yaptırmak, tadına baktırmak.

tamandı : r. Aşılı. Aşılanmış.

tamaşa : n. Temaşa. Hoşlanarak bakmak. Seyirlik.

tamdar : r. Lezzetli. Tadı güzel.

tambur : n. Tambur. Tambura cinsinden bir saz.

tamburvan : n. Tambur çalan kimse.

tamijandin : I. İştahlandırmak.

tamijîn : I. İştahlanmak. İştahı uyanmak veya artmak. İsteği artmak.

tamirandin 1 : I. Gömmek. Bir maddede yer açıp oraya bir şeyi, üstünü örterek veya örtmeyerek yerleştirmek.

tamirandin 2 : I. Örtbas etmek. Duyulması istenilme-

- yen bir işi başka türlü göstererek kapatmak.
- tamirandin 3** : l. Söndürmek. Üstünü kül veya toprakla kapatarak yanmakta olan bir şeyin yanmasını durdurmak.
- tamiri** : r. Gömülü. Gömülmüş olan, toprak altında saklanmış olan.
- tamirin 1** : l. Gömülmek. Gömmek işi yapılmak.
- tamirin 2** : (kabaca) Uymak.
- tamkirin** : l. Tatmak. Bir yiyeceğin tadına bakmak.
- tamsar 1** : r. Tadsız. Tadı iyi olmayan, hoş gitmeyen.
- tamsar 2** : r. Nahoş. Hoş olmayan.
- tamsarbûn** : l. Tadı kaçmak. Tatsızlaşmak.
- tamsarkirin** : l. Tadını kaçırmak. Tatsızlık etmeğe koyulmak.
- tan** : r. Yalın. Üzerinde başka şeyler katılmamış olan.
- tang 1** : r. Dar. İçine alması gereken şeyi sığdırmayan veya güç sığdıran.
- tang 2** : n. Kolan. Hayvanların semerini veya eğerini bağlamak için göğsünden aşırı olarak sıkılan yassı kemer.
- tang 3** : r. Sıkı. Aralık bırakmadan saran. Tıkız.
- tang 4** : r. Ensiz. Eni az olan.
- tang 5** : r. Kısıtlı. Kısıt altına alınmış.
- tangayî 1** : n. Darlık. Dar ol-

- ma hali, geçim zorluğu.
- tangayî 2** : n. Sıkıntı. Duygularımızı inciten hallerin verdiği geçici tedirginlik.
- tangazar** : r. Tedirgin. Rahatı kaçırmış.
- tangazarbûn** : l. Tedirgin olmak.
- tangazarî** : n. Tedirginlik. Tedirgin olma hali.
- tangbûn 1** : l. Daralmak. Dar hale gelmek.
- tangbûn 2** : l. Sıkışmak. Aptes bozacağı gelmek.
- tangbûn 3** : l. Kısıtlanmak. Kısıt altına alınmak.
- tangdan** : l. Yanaşmak. Bir şeyin yanına varmak.
- tangizandin 1** : l. Daraltmak. Dar hale getirmek.
- tangizandin 2** : l. Tedirgin etmek. Tedirgin olmasına yol açmak.
- tangizandin 3** : l. Sıkıştırmak. Sıkışma işine uğratmak. Zorlamak.
- tanglîn 1** : l. Dar düşmek.
- tanglîn 2** : Tedirgin olmak.
- tangkirin 1** : l. Daraltmak. Dar hale getirmek.
- tangkirin 2** : l. Belirtmek. Belirli kılmak, beğenilmek.
- tanik 1** : n. Yufka. İnce ve çabuk kırılır, dayanıksız.
- tanik 2** : r. Sığ. Derinliği pek az olan.
- tanıkayî** : n. Sıgılık Sığ olma hali, sıgı yer.

tanıkbûn : l. İncelemek. İnce hale getirmek.

tanıkkırlı : l. İnceltmek. İnce bir hale getirmek.

tanışt 1 : n. Yan. Sağ ve solun ortak adı.

tanışt 2 : n. Böğür. Vücudun iki yanında, kaburga ile kalça kemiği arasında bulunan yer.

tanî 1 : n. İls. Dumanın yaladığı yerde bıraktığı kara toz.

tanî 2 : n. Kurum. Ocak başlarında biriken ve çevreye savrulan kalın is.

tanîbûn : l. İslenmek. İsli hale gelmek. Kurum sürülme

tanur : n. Tandir. Bir çeşit fırın.

tap : n. Şaplak. Tap diye ses çıkaran tokat.

tapdan : l. Şaplatmak. Tap diye ses çıkarmak.

tapık 1 : r. Toparлак. Gülle gibi her yanı yuvarlak şey.

tapık 2 : n. Tepecik. Küçük tepe.

tapık 3 : n. Tezek. Kurutulmuş gübre (karılarak.)

tapık 4 : n. Top. Oyun için kullanılan ve çoğu üstüne kılıf geçirilmiş ve hava ile şişirilmiş toparlak.

taplık : n. Trampet. Çifte çubukla çalınan küçük davul.

tapuz : n. Ucu toparlak değnek.

tabuzk : n. Fiske. Parmaklardan

birinin ucunu birdenbire ileriye fırlatarak yapılan vuruş.

tapuzkdan : l. Fiskelemek. Fiske ile vurmak.

tar 1 : n. Mahalle. Bir şehrin, bir kentin, hatta büyücek bir köyün bölünmüş sayıldığı parçalardan herbiri.

tar 2 : n. Kasnak. Enli çember. Kalbur ve tef gibi şeylerin tahta çemberi.

tar 3 : r. Taze. Kendi kendine bozulma özelliği varken henüz bu hale uğramamış.

tar 4 : r. Yeşil. Yetişip kurumamış sebze.

tarac : n. Çalı-çırpı. Çabuk ateş yakmaya yarayan ince ağaç dallı, kuru ot gibi şeyler.

taradîn : r. Budala. Zekasında gereği kadar çeviklik olmayan.

taradîni : n. Budalalık. Budala olma hali.

targa : n. İskele. Vapur veya kayıkların yanaşıp rampa edebilmesi için yapılan, suya doğru uzatılmış, ahşap veya kagir köprü.

tarıfandın : l. Herhangi bir nesne ile göze hafif dokunup incitmek.

tarifin : l. Göz incitmek.

tarık : n. Erkeklik organı.

tarışandin : l. Yarmak. Uzunlamasına ayırmak.

tarışın 1 : l. Yarılmak. Yarmak

işine konu olmak.

tarışın 2 : I. Budamak. Budamak işine konu olmak.

tarî 1 : n. Karanlık. Işık olmadığı için içindekiler görünmez halde olmak.

tarî 2 : r. Koyu. Karanlığa kaçan renk, açık karşıtı.

tarî 3 : n. Keçi kuyruğu.

tarîbûn 1 : I. Karanlık olmak. Gece karanlığı basmak.

tarîbûn 2 : I. Koyulaşmak. Koyu hale gelmek.

tarîkîrîn 1 : I. Koyulaştırmak. Koyu hale gelmek.

tarîkîrîn 2 : I. Karartmak. Işığı kısmak veya örtmek.

tarîşk : r. İnce uzun kordele.

tarîtî 1 : n. Yeşillik. Yeşil olma hali.

tarîtî 2 : n. Tazelik. Taze olma hali.

tarpilandin : I. Tökezlemek. Engele çarptırıp sendelemek.

tarpilîn : I. Tökezlemek. Engele çarpıp sendelemek.

tarş : n. Yarıntı.

tarûmar : r. Darmadağın. Pek dağınık ve karışık.

tarûmarbûn : I. Darmadağın olmak.

tarûmarkîrîn : I. Darmadağın etme.

tarwende : r. Turfanda. Mevsimin başında ilk yetişen.

taşê : n. Öğlen yemeği.

tav 1 : n. Güneş. Işık ve ısı

veren büyük gökcisimi.

tav 2 : n. Sağanak. Birdenbire bastırılan ve kısa süren zoru yağmur.

tavaheyv : n. Mehtap. Ay ışığı.

tavik : n. Güneş. Güneşin ısı ve aydınlığı.

tavizandin : I. Uyuşturmak. Uyuşmasını sağlamak. Duyamaz hale getirmek.

tavizî : r. Uyuşuk. Uyumuş, duyum ve deviniminden kalmış olan. Gevşek ve tembel.

tavizîn : I. Uyuşmak. Soğuk veya basınç yüzünden geçici olarak vücudun bir yerinde duyum ve devimin azalması.

tavizonek : n. Ürperti. Ürpertme duygusu veya hali.

tavrik : n. Nacak. Sapı kısa, küçük olan battası.

tavşo 1 : n. Kaydırak taşı.

tavşo 2 : n. El çapası.

tavz : n. Uyuşma. Uyuşmak eylemi.

taw : n. Büküm. Bükülmüş şeyin meydana getirdiği halka.

tawaqa : n. Rıza. Onaşma, erem. Onaşma eylemi.

tawaqakîrîn : I. Rıza göstermek. Onamak. Tasvip etmek.

tawan 1 : n. Suç. Töreye, usule aykırı davranış.

tawan 2 : n. Kabahat. Suç, kusur.

tawanbar : r. Suçlu. Suçu olan, suç işlemiş olan. Kabahatlı.

tawandin 1 : l. Katlamak. Üstüste ve düzgün bir şekilde bükerek kat kat etmek.

tawandin 2 : l. Bükmek. Düz bir şeyin parçasını kalan parça ile aralarında açığı meydana getirecek bir hale getirmek.

tawandî 1 : r. Bükülü. Bükülmüş olan.

tawandî 2 : r. Katlı. Kat kat katlanmış.

tawang : n. (rêz.) Bükün. Arapça, Fransızca gibi bazı dillerde kökte meydana gelen değişikliklerle kelime türetme yolu.

tawangbar : n. Bükünlü. Dilde, kökünde meydana gelen değişikliklerle türeyebilen.

tawankarî : n. Cinayet.

tawaş : n. Protein. Albüminli madde.

tawî : r. Sıtmalı. Sıtmaya tutulmuş.

tawîn 1 : l. Katlanmak. Katlamak işine konu olmak.

tawq 1 : r. Halka. Çember şekline konmuş çubuk, sarım.

tawq 2 : l. İlişki.

tawqêkîrîn : l. İlişki kurmak. ilişkiye geçmek.

tawuk : n. Elle çekilen kızak.

tawus : n. Tavus. Erkeğinin

tüyleri uzun, kuyruğu parlak ve güzel renkli, acı ve tiz sesli süs kuşu.

taylî : n. Bir üzüm türü.

taylj : n. Uzun, ensiz, süslü kilim.

tayrok : n. Dolu. Hayvanın üst katlamalarında, soğuktan donarak yuvarlak buz taneleri biçiminde yağın yağmur.

tazî : r. Çıplak. Üstünde bulunması gereken giysi bulunmayan.

tazîbûn : l. Çıplaklaştırmak. Çıplak hale getirmek.

tazîkîrîn : l. Çıplaklaştırmak. Çıplak hale getirmek.

tazîtî : n. Çıplaklık. Çıplak olma hali.

te : c. Bükünlü şahıs zamiri.

teba : n. Tür. Cinslerin ayrıldığı bölüm.

tebax : n. Ağustos. Yılın sekizinci ayı.

tebat 1 : n. Dinginlik. Dingin olma hali.

tebat 2 : n. Sabır. Acı, yoksulluk, haksızlık gibi üzücü haller karşısında onların geçmesini bekleme erdemî.

tebat 3 : n. Tahammül. Dayanak, götürüm, kaldırma, katlanma.

tebat 4 : n. Sebat. Direşme.

tebtin 1 : l. Tahammül etmek.

tebtîn 2 : I. Sakinleşmek. Ya-tışmak.

texlît : n. Çeşit. Aynı türden olan şeylerin kimi özelliklerle ayrılan öbeklerinden her biri.

texsîr : n. Esirgeme, Feda etmekten çekinmek.

texsirkirin : I. Esirgemek. Fe-da etmekten çekinmek.

text : n. Taht. Tahta karyola.

textik : n. Tahta. Düz, enlice uzun ve az kalın biçilmiş ağaç.

textikîn : r. Tahtadan imal.

texzel : n. Sarmaşık. Koyu-yeşil renkli ve değişik biçimli yaprakları olan, sap ve dallarından çıkan küçük ek kökçüklerle dik ve düz yerlere yapışarak tırmanan bir bitki.

tehil : n. Buruk. Yiyince ağzı buran, çok kekre. Tadı acı olan.

tehibûn : I. Tadı buruk hal almak.

tehilî : n. Burukluk. Kekrelik, buruk olma hali.

tehlik 1 : n. Tadı buruk, sütlü bir bitki.

tehlik 2 : n. Olgunlaşmamış kavun.

teht : n. Kaya. Büyük ve sert taş kitlesi.

teknîk : n. (Yun.) Teknik. Fizik, kimya, matematik gibi tanıtlanmış bilimleri iş ala-

nında uygulama işi.

teknolojî : n. (Yun.) Teknoloji. Bir endüstri kolu ile ilgili yapım yöntemlerinin, aygıtlarının incelenmesiyle oluşan bilgi kolu.

tekuz : r. Düzgün, düzenli, eksiksiz olan.

tekuzbûn : I. Düzgün, düzenli hal almak, duruma gelmek.

tekuzî : n. Düzgünlük, düzenlilik.

tekuzkirin : I. Düzenli hale getirmek.

teqan : n. Patlamak. Patlamak eylemi.

teqandin : I. Patlatmak. Patlamak işini yaptırmak.

teqez : r. Muhakkak. Doğruluğu kesin, gerçekleşmiş, gerçekli. Her halde.

teqîn : n. Batak. Üzerine basınca çöken nemli veya çamur haline gelmiş toprak

teqinandin : I. Batağa saplanmak.

teqînîn : I. Batağa saplanmak.

teqîn : I. Patlamak. İç basınç artması yüzünden bir şey yarılmak. Böylece yarılan bir kap veya atılan mermi, tıkaç gibi şeyler, çok miktarda gaz çıkaran maddeler kısa fakat zorlu gürültü çıkarmak.

teql : n. Ağırılık. Ağır olma hali.

telefon : n. (Yun.) Telefon. Uzatan konuşmayı sağla-

yan aygıt.

teleks : n. (İng.) Teleks. Uzak-tan daktilo makinasına haber yazdırma sistemi.

telgraf : n. (Yun.) Telgraf. İki merkez arasında elektrik akımından yararlanılarak, kararlaştırılmış işaretlerin yardımıyla haberleşme işi.

tellfandın : n. Yok etmek.

tellfin : I. Helak olmak. Ölmek. Yok olmak. Bitkin bir hal almak.

telîqe : n. Beyanat.

telîs : Çuval.

temen : n. Ömür. Yaşama veya var olma süresi.

temizî : r. Olgun. Yenecek hale gelmiş (yemiş).

temizîn : I. Olmak. Yetişmek, olgunlaşmak.

ten : n. Ten. İnsan vücudunun dış yüzü.

tenab : n. Çadır orta ipi.

tendurist : n. Sağlıklı. Sihatli.

tenduristî : n. Sağlık. Vücudun esen olma hali.

teneke : n. Tenek. Üstü beyaz parlak renkte demir yaprak. Tenekeden yapılip içine gaz, benzin, yağ, peynir gibi şeyler konulan kap.

tenê : d. Sadece. Yalnız, ancak.

tenêbûn : I. Yalnız olmak.

tenêti : n. Yalnızlık. Yalnız olma hali.

tentene : n. Dantela. Her

türlü iplikle örülen veya bir kumaşın kenarına işlenen türlü biçimde ince ve ağımsı örgü.

tepsik 1 : n. Sahan. İçinde yemek ısıtılan veya yumurta gibi şeyler pişirilen madden kap.

tepsik 2 : n. Tabak. Yiyecek koymaya yarar, az derin ve yayvan kap.

teraştin 1 : I. Budamak. Dallarını kesmek, dallarını kısaltmak.

teraştin 2 : I. Yontmak. Bir şeye istenilen biçimi vermek için kimi yerlerini biçmek.

teres : n. Teres. Kabaca pezevenk.

terx : Kusursuz.

terxan : n. Tekel. Bir halin yalnız bir kişiye özgü olması hali.

terxf : Kusursuzluk.

terikandın : I. Üzerinde küçük çatlaklar, yarıklar açılmasına yol açmak.

terikîn : I. Çatlamak, yarılmak.

terikî : r. Çatlak. Çatlamış bulunan deri (el, ayak, yüz).

terişin 1 : I. Budanmak. Dallarını kesmek, dallarını kısaltmak.

terişin 2 : I. Yontulmak. Yontmak işine konu olmak.

terk : r. Çatlak. Deride açılan

küçük yarik.
terqan : n. Savuşma. Savuşma eylemi.
terqandin : I. Savuşup gitmesine neden olmak.
terqin : I. Savuşmak. Çekilip gitmek.
term : n. Ceset. Ölü vücut.
terş : n. Davar, sığır varlığı.
teşe : n. Biçim. Benzer şekil.
teşi : n. İğ. Pamuk, yün gibi şeylerden iplik eğirmekte kullanılan ağaç alet.
teşirêsk : n. Bir tür su sineği.
teştiréz : İğ ile pamuk ya da yünden iplik eğiren kadın, kız.
teşqele : n. Karışıklık. Engel.
teşt : n. Legen. İçinde hamur yoğurulan, madenden yayvan kap.
tev : d. Hep. Hiç biri dışta tutulmamak üzere, bütün.
teva : r. Genel. Bir şeye veya bir kimseye özgü olmayıp onun bütün benzerlerini içine alan.
tevayî : d. Genellikle. Genelce, genel olarak, büyük bir çoğunlukla.
tevdan : I. Karıştırmak. Yemek ve benzeri sulu şeyleri altüst yapmak.
tevdandin : I. Karıştırmak. Karıştırma işini yaptırmak.
tevdîr : n. Tedbir. Bir şeyi sağlayacak veya önleyecek yol.
tevger 1 : n. Hareket. Bir cis-

min, sabit bir noktaya göre, yerinin veya durumunun, değişmesi, devinme, kimilti.
tevger 2 : n. Davranış. Davranma tarzı. Birine karşı alınan durum.
tevger 3 : n. Düşünce tarzı.
tevgîrîn : I. Hareket etmek. Kıvıldamak, devinmek.
tevluhev : r. Karışık, çapraşık.
tevluhevî : r. Karışıklık, çarpışıklık.
tevluhevkîrîn : I. Karıştırmak. Karışmasını sağlamak.
tevn : n. Dokuma gergisi.
tevnal : r. Yakışıklı.
tevnik : n. Örmcek ağı.
tew : ba. İnanmama, küçüm seme anlatır nida.
tewa 1 : r. Bitmiş durumda olan.
tewa 2 : r. Ciddi. Ağırbaşlı. Gerçekten, gerçek.
tewabûn : I. Bitmek. Tükenmek. Bitmesini sağlamak, sona ermek, tamamlanmak.
tewakîrîn : I. Bitirmek. Bitmesini sağlamak, sona erdirmek, tüketmek, tamamlamak.
tewan 1 : n. Savulma. Savulmak eylemi.
tewan 2 : n. Cereme. Başkası tarafından yapılan veya kaza olarak meydana gelen zarar ödemek.
tewandin : I. Savmak. Savuşturmak. Birinden kurtulmak için onun gitmesini

sağlamak.

tewanîn 1 : n. Yetenek. Dışardan gelen bir etkiyi alabilme gücü.

tewanîn 2 : n. İktidar. Erk, güç, kudret.

tewafî : n. Yanlışlık. Yanlış davranış, yanlış iş, yanlış sanı.

tewayî : n. Ciddiyet. Ciddilik. Ciddi hal.

tewb : n. Top. Kumaş, kağıt gibi belli şeylerin belli miktardaki bağı.

tawîrandin : l. Kurnak Zihinde büyütme.

tewlîrin : l. Allerji olmak.

tewizandin : Bozmak.

tewizîn : Bozulmak.

tewîn : l. Savulup gitmek.

tewq : n. İlişki. İki şey arasında karşılıklı ilgi.

tewr 1 : n. Allerji. Kimi canlıların birtakım yiyeceklere veya ilaçlara karşı hastalık derecesinde gösterdikleri ters tepki.

tewr 2 : g. Hatta. Bile, hem de, üstelik de.

tewrînek : n. Allerjik durum.

tewrzal : r. Hastalıklı. Ayakta gezdiği halde önemli bir hastalığı olan veya üzerinden hastalık eksik olmayan.

tewşbûn : l. Anlamsızlaşmak. Anlamını kaybetmek.

tewşî : n. Anlamsızlık. Anlamsız olma hali.

tewz : n. Alay. Bir kimse ile eğlenme.

teys : n. Pırıltı. Pırıldayan şeyin çıkardığı ışık.

teyisandin : l. Pırıldatmak. Pırıltılı çıkarmasına ortam sağlamak.

teyisîn : l. Pırıldamak. Arada bir ışık saçmak.

tê : c. Birleşik şahıs zamiri.

têbinî : n. Dipnot. Sayfa içinde geçen herhangi bir düşünce ile ilgili olarak sayfa altına konan düşünce.

têdan : l. Sürmek. Bir maddeyi dokundurarak gezdirmek yoluyla yüzey üzerinde ince bir tabaka halinde bırakmak.

têderxistin 1 : l. Farkına varmak. Bilinmesi istenilmeyen haberi sezinlemek.

têderxistin 2 : l. Anlamak. Birinin duygularını, isteklerini, düşüncelerini sezebilmek.

têderxistin 3 : l. Sezinlemek. Sezer gibi olmak.

têgheştandin : l. Sezindirmek. Dolayısıyla anlatmak, hissettirmek.

têgheştin 1 : l. Kavramak. Her yönünü anlamak.

têgheştin 2 : l. Anlamak. Bir şeyin ne demek olduğunu, neye işaret olduğunu kavramak, yeni bilgileri eksikleriyle bir araya getirerek

sonuç niteliğinde başka bir bilgi edinmek.
têxistin : I. Koymak. Bir şeyi darca veya yanları kapalı bir yere iletip bırakmak.
têhin 1 : r. İlik. Soğukla sıcak, arası, ne soğuk, ne de sıcak.
têhin 2 : n. İstî. Bir cisimdeki sıcaklığın artmasına neden olan fiziksel erke.
têhin 3 : r. Su içme ihtiyacı duyan, susayan.
têhinbûn 1 : I. İlinmek. İlik hale gelmek.
têhinbûn 2 : I. Susamak. Su içeceği gelmek.
têhinkirin 1 : I. İlitmek. İliştirmek. Sıcak suyu soğuk, soğuk suya sıcak katarak ılık hale getirmek.
têhinkirin 2 : I. Susatmak. Susamasına yol açmak.
têkçuyin 1 : I. Bozuşmak. Araların açılmak, dostlukları bozulmak.
têkçuyin 2 : I. Çatışmak. Kavga etmek.
têketin : I. Ulaşmak, varmak. Dahiline ulaşmak.
têkil : n. Karışma. Karışmak eylemi.
têkilbûn 1 : I. İlişki kurmak. Bizzat ilgilenmek.
têkilbûn 2 : I. Karışmak. El atmak, el sokmak.
têkili : n. İlişki. İki şey arasında karşılıklı ilgi.
têkilkirin : I. İlişki kurmasını,

karışmasını sağlamak.
têkirin : I. Koymak. Bir şeyi darca veya yanları kapalı bir yere iletip bırakmak.
têkoşan : n. Çaba, çabalayış.
têkoşer : n. Militan. Savaşçı.
têkoşin : n. Mücadele. Uğraş, uğraşma, savaşma.
têkoştin : I. Mücadele etmek.
têr 1 : r. Tok, doymuş.
têr 2 : n. Hurç. Büyük heybe.
têrayî 1 : n. Doygunluk. Doygun olma hali veya doygunca davranış.
têrayî 2 : n. Tokluk. Tok olma hali.
têrbûn : I. Doymak. İsteği kalmayınca kadar yemek, açlığı kalmamak.
têrkirin : I. Doymak. Açlığını gidermek, artık istemeyecek bir hale getirinceye kadar vermek.
têrker : n. (rêz.) Tümleç. Herhangi bir kelimenin anlamını tümleyen başka söz.
têrmih : n. Temmuz. Yılın yedinci ayı.
têrmebûn : I. Doymazlık. Doymaz olma hali.
têşikîn : n. Hezîmet.
têvekirin : I. İliştirmek.
têvel 1 : r. Başka. Bilinmeyen aynı, özge.
têvel 2 : r. Muhtelif. Türlü, çeşit çeşit, çeşitli.
têvelbûn : I. Başkalaşmak.

- Başka türlü olmak.
- têvelî** : n. Başkalık. Başka olma hali.
- ti** : d. Hiç. Olumsuz olan veya olumsuzluk anlatan cümlelerin bu halini kesinleştirir.
- tibare** : n. Karık. Bahçe sulamak için açılmış ark, bu arklar arasında kalan top rak parçası.
- tif** : n. Tükürük. Ağzı yaş tutmaya ve lokmaları ıslatıp yutmayı kolaylaştırmaya yarayan salgı.
- tifik** : n. Ocak. Ateş yakıp iş görmek için hazırlanan her türlü yer.
- tifing** : n. Tüfek. Omuzda taşınan, uzun namlulu ateşli silah.
- tifikirln** : l. Tükürmek. Ağzındaki dudaklarının arasına getirip dışarı vermek. Ağız yoluyla dışarı çıkarmak. Ağız zına gelen boğaz salgılarını ortalığa salmak.
- tihêl 1** : n. Yan. Sağ ve solun ortak adı.
- tihêl 2** : n. Dalak. Midenin solunda bulunan, yassı ve uzunca, çok kanlı ve damarlı gevşek bir bez.
- tihêl 3** : n. Böğür. Vücudun iki yanında, kaburga ile kalça kemiği arasında bulunan yer.
- tijî** : r. Dolu. Dolmuş. Boş bir yeri kalmamış.

- tijikirin** : l. Doldurmak. Dolmasını sağlamak. Dolmasına yol açmak.
- tiqtıq** : n. Kıkırdamak. Kıkır kıkır diye ses çıkararak gülmek.
- til** : n. Toprak tepe. Höyük.
- tilih** : n. Parmak. İnsanda ve kimi hayvanda ellerin ve ayakların son kısmını meydana getiren, boğumlu ve oynak, uzunca organlardan herbiri.
- tilik** : n. Yüksük. Dikiş dikerken, iğne batmasını diye parmak ucuna takılan korunacak.
- tilûrî** : n. Bir tür kuş.
- tim** : d. Daima. Her zaman, her vakit.
- tinaz** : n. Alay. Bir kimse ile eyleme.
- tinazkirln** : l. Alay etmek.
- tineh** : d. Hiç. Varlığı olmayan veya yok denecek kadar önemsiz olan şey.
- tinehî 1** : n. Hiçlik. Hiç olma hali.
- tinehî 2** : n. Yokluk. Yok olma hali, varlık karşıtı. Fakirlik.
- ting** : n. Çöplük. Çöplerin atıldığı yer.
- tir** : n. Sesli yellenme.
- tiraf** : n. Kızgın kül.
- tiraqtor** : Traktör.
- tiral 1** : r. Tembel. Çalışmaktan hoşlanmayan, üşenmeyi huy edinmiş olan.

tiral 2 : n. Tembellik. Tembel olma hali, tembelce davranış.

tirb : n. Mezar. Sin, gömüt.

tiren : n. Tren. Demiryolu kartarı.

tirf 1 : r. Taze. Kendi kendine bozulma özelliği varken henüz bu hale uğramamış.

tirf 2 : r. Körpe. Yetişmiş olmakla birlikte henüz tam dayanıklı bir hale gelmemiş bulunan veya tazeliği üstünde bulunan, kart karşıtı.

tirfî 1 : n. Körpelik. Körpe olma hali.

tirfî 2 : n. Tazelik. Taze olma hali.

tirxan : n. Açıklama. Bir sorun ile ilgili olarak gerekli bilgileri verme işi.

tirxandin : l. Açıklattırmak. Açıklama işini yaptırmak.

tirxîn : l. Açıklamak. Bir sorunun örtülü kalan yönlerini aydınlatmak.

tirh : n. Sürgün. Bir bitkinin üzerinde yeni süren filiz.

tirhik : n. Filiz. Yeni sürmüş körpe küçük dal veya yaprak.

tirih : n. Üzüm. Asmanın, glizozca zengin olan taze halde yenen ve salkım durumunda bulunan meyvası.

tirkirin : l. Osurmak. Sesli yellenmek.

tirofî : r. Eğlence konusu olmuş.

tirotibûn : l. Alay konusu olmak.

tirotitî : n. Alay konusu olma hali veya durumu.

tirozî : n. Acur. Üstü hafif oluklu ve kimisi tüylüce olan, açık renkte, irice bir çeşit hıyar.

tirrek : r. Osurgan. Çok yellenen.

tirs : n. Korku. Bir tehlike karşısında ya da bir tehlikeyi düşünürken duyulan kaygı.

tirsandin : l. Korkutmak. Yüreğine korku salmak. Kaygıya düşürmek. Gözdağı vermek.

tirsdan : l. Korku vermek.

tirsîn : l. Korkmak. Korku duymak.

tirsnezan : r. Korkusuz. Korkusu olmayan.

tirsnezanî : n. Korkusuzluk. Korkusuz olma hali.

tirsonek : r. Korkak. Olmayacak şeylerden korkan, tabansız, ödle.

tirsonekî : n. Korkaklık. Korkak olma hali.

tirş : r. Ekşi. Sirke veya limon tadında olan.

tirşbûn : l. Ekşimek. Ekşi gelmek. Mayalamak.

tirşik : n. Türlü. Çeşit çeşit sebzelele pişirilen yemek.

tirşî 1 : n. Turşu. Tuzlu suda veya sirkede bırakılarak özel bir kıvama getirilmiş hıyar, lahana, patlıcan gibi

yiyecekler.
tırşf 2 : n. Ekşilik. Ekşi olma hali veya ekşi tat.
tırşkole : r. Ekşimtrak. Az ekşi.
tırşok : n. Tadı ekşi, çiğ yenilir bir ot.
tirt : ba. Beğenmeme bildiri ve aynı sesi çıkararak söylenen bir söz.
tiryak : n. Panzehir. Zehirin etkisine karşı gelen madde, ağı kıran.
tısf : r. Katıksız. Yavan.
tışt 1 : n. Şey. Nesne, nen.
tışt 2 : n. Öteberi. Türü şeyler ve en çoğu ufak tefek şeyler.
tıştık : r. Bir şey.
tıştır : n. Bir yaşında keçi.
tivfllik : n. Üveyik. Korularda yaşayan ve eti için avlanan güvercini andıran bir kuş.
tivr : n. Turp. Meyvası acımsı, etli olan kökleri yenilen bir bitki.
tı 1 : n. Kadına göre kayın birader.
tı 2 : r. Susamış olan, susuz.
tıbün : l. Susamak. Su içeceği gelmek.
tıhıştın : l. Susuz bırakmak.
tij : r. Keskin. Çok kesici.
tıjbün : l. Keskinleşmek. Keskin hale getirmek.
tijlik : n. Düşüm noktası.
tijkırlın : l. Keskin hale getirmek.
tik : n. Rica. Dileyiş, dilek.

tikkırlın : l. Rica etmek.
tır 1 : r. Koyu. Sıvılığı olağandan az olan, sulu karşıtı.
tır 2 : r. Yoğun. Yoğunluğu çok olan.
tır 3 : n. Ok. Yayla atılan, ucunda sivri bir demir bulunan ince ve kısa değnek.
tırbün 1 : l. Koyulaşmak. Koyu hale gelmek.
tırbün 2 : l. Yoğunlaşmak. Yoğun hale gelmek.
tiréj : n. Işık demeti. Şua.
tirik 1 : n. Ağızlık. Bir ucuna sigara takılıp öbür ucundan nefes çekilen çubuk şeklindeki tütün içme aleti.
tirik 2 : n. Oklava. Yufka açmakta kullanılan silindir biçiminde uzunca değnek.
tirkırlın 1 : Koyulaşmak. Koyu hale getirmek.
tirkırlın 2 : l. Yoğunlaştırmak. Yoğun hale getirmek.
tış : ba. Davara seslenirken söylenen söz.
tof 1 : n. Yığın. Bir şey yığılarak meydana getirilen tepe.
tof 2 : n. Grup. Aralarında herhangi bir bakımdan ilgi veya benzerlik bulunan şeylerin topu.
tofan : n. Tufan. Bütün dünyayı su baskını altında bıraktığı anlatılan zorlu yağmur.
tofil : n. Meyva kabuğu.
tohv : n. Tohum. Kendisin-

den bitki üreyen tane.
toq : n. Çember. Sandık, fıçı gibi şeylerin dağılması için üzerlerine geçirilen dayanıklı bir cisimden kuşak.
toqbûn : I. Çemberlenmek.
toqkırın : I. Çemberlemek.
tol : n. Öç. Kendisine kötülük edene kötülük etme isteği ve işi. İntikam.
tolaz : r. Hovarda. Yolsuz kadının paralı aşığı.
tolazı : n. Hovardalık. Hovarda olma hali.
tole : n. Zağar. Bir cins av köpeği.
tolik : n. Ebegümeci. Yaprakları sebze olarak kullanılan ve daha çok tarla kenarlarında kendi kendine yetişen ot.
toisitandin : I. Öç almak.
tomanı : n. Bir tür armut.
tomar : n. Tescil.
tomarbûn : I. Tescil olmak.
tomarı : n. Kayıt.
tomarkırın : I. Kaydetmek.
ton : n. (Fr.) Ton. Bin kilogramdan ibaret ağırlık birimi.
tor 1 : n. Ağ. İplik, sicim, tel gibi ince şeylerden kafes şeklinde örülmüş örgü.
tor 2 : n. Bir dağlık bölge.
torak : n. Çökelek. Yağı alınmış süt veya yoğurdun kaynatılmasıyla elde edilen katık, kesik, ekşimik.
torın : r. Asil. Soylu, soydan.

torını : n. Soyluluk. Soylu olma hali.
torı : n. Tor bölgesi halkından.
tort : n. Tortu. Sıvıların içinde bulunduğu veya bu sıvıların bozulmasından meydana gelen pıhtımsı madde.
tortore : r. Aylak. Başboş.
tortoreyf : n. Aylaklık, başboşluk.
tortorık : Kör bağırsak.
tot : n. Dizleri karına çekilerek oturur durum.
totbûn : I. Çömelik oturma.
totik : n. Kukla. Kendi isteği ve kararıyla iş görmeyip başkasının elinde alet olan kimse.
totarık : n. Yemek borusu. Yenen şeylerin yutaktan mideye varmak için içinden geçtiği boru.
toz : n. Toz. Her şeyin gözle seçilmeyecek derecede küçük parçalar halinde uflanmış.
tozbûn 1 : I. Tozlaşmak. Toz haline gelmek, tozarmak.
tozbûn 2 : I. Tozumak. Tozu kalkıp etrafa yayılmak.
tozkırın : I. Tozutmak. Toz kaldırarak bir yerin havasını bozmak.
tu : c. İkinci tekil şahıs zamiri.
tucar : d. Hiç bir zaman.
tuxub : n. Sınır. Uç, uç boyu.
tuxum 1 : n. Cins. Genel ve başlıca nitelikleri aynı ol-

- mak dolayısıyla bir arada irdelenen şeylerin topu.
- tuxum 2** : n. Döl. Hayvan ve bitki üremesinde yeni birey veya yeni bireylerin topu.
- tuxyan** : n. İsyân. Karşı gelme. Yasal kuvvetlere karşı gelme, baş kaldırma.
- tuj** : r. Biber acısı.
- tujbûn** : l. Acılaşmak. Tadı acı olmak, acı hale gelmek.
- tujik** : n. Üvendire. Hizmet öküzlerini dürtmekte kullanılan ucu bezli uzun değnek.
- tujî** : n. Acılık. Acı olma hali.
- tujkîrîn** : l. Olduğundan fazla acı katmak.
- tund 1** : r. Sert. Kolay kesilmez veya zor çiğnenir.
- tund 2** : r. Yoğun. Yoğunluğu çok olan.
- tundî 1** : n. Yoğunluk.
- tundî 2** : n. Sertlik. Sert olma hali veya sert davranış.
- tunel** : n. (İng) Tünel. Dağda bir yandan öbür yana açılan delme yol.
- tupışk** : n. Akrep. Sıcak ve nemli yerlerde yaşayan ve kalkık kuyruğunda zehirli bir iğnesi olan böcek.
- tur** : n. Çuval. Büyük torba.
- turik** : n. Torba. Büyük kese.
- tutin 1** : n. Seçenek. Bir düşüncenin yerini tutabilecek başka düşünce veya hareket tarzı.

- tutin 2** : n. Tütün. Bileşiminde nikotin bulunan kıyılıp sigara biçiminde veya pipoda yakılarak dumanları ciğere çekilen bitki yaprakları.
- tuwanîn** : n. Yetenek. Dışardan gelen bir etkiyi alabilme gücü.
- tuwik** : n. Kaymak. Bazı sıvıların ve özellikle sütün üstünde zar halinde toplanan koyuca katman.
- tuzik** : n. Tadı acımsı, çiğ yenilen bir ot.
- tû** : n. Dut. Çeşitli renkte meyva verici cinsleri bulunan, yapraklarıyla ipek böceği beslenen bir ağaç.
- tûre** : r. Sinirli. Her şeye sinirlenen kimse.
- tûreşk** : n. Böğürtlen. Bahçe çitlerinde, yol kenarlarında kendiliğinden yetişen, dikenli bir çalı ve bunun ahududuya benzer, fakat ondan küçük olan meyhoş yemişi.
- tûş** : r. Duçar. Uğramış, yakalanmış, tutulmuş.
- tûşln** : l. Duçar olmak.
- tûti** : n. Papağan. Tırmanan kuşlardan, insan sesini kolaylıkla taklid edebilen, bir çok türü bulunan bir cins.
- tûtye** : n. Çinko. Mavimsi beyaz renkte, damları örtmekte, kap yapmakta kullanılan bir maden.

U

Wûşeyên kurdî bi tîpa "u" dest "u" sesi ile başlamazlar.
pê nakin : Kûrtçe kelimeler

Û

Ûçık : n. Yen. Giysi. Özellikle kadın kaftanlarının geniş , uzun kol ağzı.

Ûr : n. Mide. Sindirim aygıtının yemek borusu ile bağırsak başı arasında bulunan torba şeklindeki genişlemiş

tek parçadan oluşan kısmı.

Ûrık : n. İşkembe. Geviş getirenlerin birinci ve en büyük mide kısmı. Kasaplık hayvanlarda mideyi meydana getiren kısımların topu : İşkembe dolması.

V

vañi 1 : r. Ters. Gerekli olan hale karşıt.

vañi 2 : r. Makus.

vaças : d. Bu kadar, bu denli.

vala : r. Boş. İçinde kimse veya bir şey bulunmayan. Bir işe yaramayan.

valabün : l. Boşalmak. Boş hale gelmek, içinde bir şey kalmamak.

valakırın : l. Boşaltmak. Boş hale getirmek. bir şeyi veya bir şeyin içindekini başka bir şeye dökmek.

valayf : n. Boşluk. Boş olma hali.

vamitandin 1 : l. Esnetmek. Esnek bir cisme esneklik kazandırmak.

vamitandin 2 : l. Gerilmek. Germek işine konu olmak.

vamitf 1 : r. Gergin. Gerilmiş olan.

vamitf 2 : r. Esnek. Bir dış gücün etkisi altında uzamak, kısalmaq, eğilmek gibi şekil değışikliklerine uğradıktan sonra etkinin kalkmasıyla eski şeklini alabilme özelliğinde olan.

van 1 : b. Bir ard ek.

van 2 : c. "Bunlar" anlamalı

işaret zamiri.

varışandin 1 : l. Kusturmak. Kusmasına yol açmak.

varışandin 2 : l. Sökmek. Örölmüş bir kazak, atkı gibi şeyleri bozmak.

varışın 1 : l. Kusmak. Midesinin içindekilerini elde olmayarak ağız yoluyla dışarı atmak.

varışın 2 : l. Sökölmek. Sökme işine konu olmak.

vatlnf 1 : n. Görev. Bir şeyin veya bir kimsenin görebleceğı iş, kendisinden beklenen eylem.

vatlnf 2 : b. Ard edat.

veblr : r. Kesin. Şüphe ve duraksamaya yer bırakmadan veya geri dönölmeyen, değışmeyen, katı.

veblrandin : l. Kesinleştirmek. Kesin bir hale sokmak.

veblrif : r. Kesin. Kesinleşmiş olan.

veblrin : l. Kesinleşmek. Kesin bir hal almak.

vebün 1 : l. Açılmak. Açma işine konu olmak veya bu işe kendiliğinden uğramak.

vebün 2 : l. Çözölmek. Çözme işine konu olmak.

vecinliqandin : I. ÜrkütmeK. Ürküntü vermek.

vecinliqfn : I. ÜrkmeK. Korkup sıçramak. Şaşkınlıkla karışık korku duymak.

vecinliqoyf : r. Ürkek. Çok ürken.

veçinandin : I. Ördümek. Yırtilan kumaş veya kazak gibi giyeceklerin örmek işini yaptır-mak.

veçinfn : I. Örmek. Kumaş-lardaki delikleri elde iplikle besleyerek kapatmak.

veçirandin 1 : I. Ditmek. Yün, pamuk gibi lifli şeyleri tutam tutam ayırıp liflerini seyretmek.

veçirandin 2 : I. Cırmıklamak. Timak ile eli, yüzü yarala-mak.

vedan 1 : I. Kurmak. Yayı ve-ya zembereği germek (tu-zak).

vedan 2 : I. Eşmek. Toprağı veya toprak gibi yumuşak bir şeyi biraz kazmak.

vedan 3 : I. Sançmak. Sap-lanmak. An iğnesini sapla-mak.

vedandin 1 : I. Kurdurmak. Tu-zak kurma işini yaptırmak.

vedandin 2 : I. Eştirmek. Eş-mesini sağlamak.

veger : n. Dönüş. DönmeK eylemi veya tarzı.

vegerandin 1 : I. Geri çevirmek. Geri vermek, iade etmeK.

vegerandin 2 : I. Caydırmak.

Karanından döndürmeK, vaz geçirmeK.

vegerandin 3 : I. Değiştirmek. Bir şeyi bırakmak onun ye-rine başkasını edinmeK veya kullanmak. Bir halden başka bir hale sokmak.

vegerfn 1 : I. Geri dönmeK. Yine geldiği yere gitmeK.

vegerfn 2 : I. Caymak. Ka-rarından dönmeK.

vegerfn 3 : I. DeğişmeK. Baş-ka bir şekle veya hale gir-meK.

vegirtfn 1 : I. Teslim almak. Herhangi bir şehri almak.

vegirtfn 2 : I. İşgal etmeK.

vegirtfn 3 : I. Çuval ve ben-zeri şeyleri dolgu yapılması için ağzını açarak tutmak.

vexwarfn 1 : I. İçmeK. Bir sı-vıyı ağza alıp yutmak. İçki kullanmak.

vexwarfn 2 : n. İçki. İçinde ispirto bulunan içecek.

vexwendfn : I. Davet etmeK. ÇağırmaK.

vexwendf : n. Çağrılı. Bir toplantıya veya birinin yanı-na çağrılmış bulunan.

vejfn : I. Yaşamak. Hayatta olmak. Varlığı sürmeK.

vejlyandin : I. YaşatmaK. Yaşammasını sağlamak ve-ya yaşamasına meydan vermeK.

vejlyfn : I. Yaşamak. Hayatta olmak. Varlığını sürdürmeK.

veketin1 : I. Kollamak. Göz önünde tutmak, gözlemek.

veketin 2 : I. Pusuya yatmak. Yolunu gizlice bekleyip kötülük etmek.

vekirin : I. Açmak. Bir şeyi kapalı olmaktan kurtarmak. Bir bütünün bu işe yarayan kısımlarını bu erekle kullanmak. Sarılmış, katlanmış, örtülmüş veya iliklenmiş olan şeyleri bu durumdan kurtarmak.

vekirî 1 : r. Açık. Açılmış, kapalı olmayan. Örtüsüz veya çıplak. Gizli olmayan, Koyu olmayan.

vekirî 2 : n. Açık. Açılmış, kapalı olmayan.

vekirî 3 : r. Belli. Bilinmedik bir tarafı olmayan. Gizli olmayan, meydanda olan.

vekişandin : I. Tımandırmak. Tırmanmasını sağlamak.

vekişin : I. Tırmanmak. Tımaklarını ilıştırerek veya elleri ile asılarak dik bir yere çıkmak.

veqetandin : I. Ayırtmak. Ayırma işini yaptırmak.

veqetandek 1 : n. (rêz.) Tamlama. İsim veya sıfat takımı.

veqetandek 2 : n. Fark. İki benzer şeyi birbirinden ayıran değişiklik, başkalık, ayrılık, ayırım.

veqetan : n. Ayrılma. Ayrılma eylemi.

veqetayî 1 : r. Farklı. Farklı

olan, aralarında fark bulunan.

veqetayî 2 : r. Ayrı. Ötekilerinden uzak ve tek başına olan.

veqetek : n. Ayırt.

veqetîn : I. Ayrılmak. Ayrılmak işine konu olmak. Kendini ayırmak. Uzaklaşmak. Evlilik birliğini bozmak.

vemalîn : I. Çemrelemek. Kol, paça, etek gibi şeyleri kaldırıp tutturmak.

vemirandin : I. Söndürmek. Sönmeğe işine uğratmak.

vemirî : r. Sönük. Sönmüş olan. Parlaklığı azalmış olan.

vemirin : I. Sönmeğe. Yanmakta olan bir şeyin yanması kesilmek.

veniştin : I. Uyuklamak. Oturduğu yerde uykuya dalıp dalıp uyanır olmak.

venîn : n. Kurgu. İş alanına geçmeyip yalnız bilmek ve açıklamak amacını güden düşünce.

verêj : n. Kavram. Bir şey üzerine ve özellikle o şeyin nitelikleri ve imleri üzerine taşıdığımız genel düşünce.

verger : n. Çevirmen. bir yazıyı bir dilden başka bir dile çeviren kimse.

vergerandin : I. Çevirmek. Bir dilden başka bir dile aktarmak.

vergerin : I. Çevirilmek. Çevirmek işine konu olmak. Kendini çevirmek.

veşartin 1 : I. Saklamak. Yitmesin diye belli bir yere kaldırmak. Görülmesin diye ortadan kaldırmak. Gizli tutmak. Birine vermek üzere ayırmak.

veşartin 2 : I. Gömmek. Bir maddede yer açıp oraya bir şeyi, üstünü örterek yerleştirmek.

veşarti 1 : r. Gizli. Görünmez, belli olmaz bir halde olan. Başkalarına bildirilmeyen.

veşarti 2 : r. Saklı. Görülmesin diye bir yere sinen veya ortadan kaldırılan. Gizli tutulan.

vewestandin : I. Zahmete sokmak. Birine yorgunluk vermek veya masraf ettirmek.

vewestan : I. Zahmet etmek. Zahmete girmek. Biri için yorgunluğa katlanmak veya masrafa girmek.

veweşan : I. Silkinmek. Üstünü silmek. Silkelenmek.

veweşartin : I. Tercih etmek.

vezilandin : I. Germek. Bir şeyi uçlarından veya kenarlarından çekerek dümdüz hale getirmek.

vezilîn : I. Gerilmek. Germek işine konu olmak.

vêgavê : d. Hemen, şimdi.

vêl 1 : r. Sığ. Derinliği pek az olan.

vêl 2 : r. Yayvan. Derinliği az, alanı geniş.

vêlbûn : I. Sığlaşmak. Sığ hale gelmek.

vêli 1 : n. Yayvanlık. Yayvan olma hali.

vêli 2 : Sıglik. Sığ olma hali.

vên 1 : n. Maksat. Amaç, erek.

vên 2 : n. Gereklik, erek veya yargı ile iş, araç veya kanıt arasında tutarlılık.

vikûvala : r. Bomboş. Bütünü boş.

vingên : I. Vinlamak. Topaç dönerken olduğu gibi vın diye ses çıkarmak.

vir 1 : n. Bura. Bu yer.

vir 2 : n. Yalan. Gerçeğe aykırı olup aldatmak ereği güdümlenerek söylenen söz.

virik : n. İshal. Sürgün, amel.

viritandin : I. Ocağını söndürmek. Aile topluluğunun yok olmasına neden olmak.

virtin : I. Ocağı sönmek. Soyu tükenmek.

virnî : r. Mevsiminde olmayan.

virrek : r. Yalancı. Yalan söylemeyi huy edinmiş olan.

virrekî : n. Yalancılık. Yalancı olma hali, yalan söyleme huyu.

vizên 1 : I. Vızıldamak. Vız diye ses çıkarmak.

vizên 2 : n. Vızıltı. Vızıldama sesi.

vin : n. İrade. Buyruğu. Bir şeyi yapmayı veya yapma-

mayı belirten iç güç, isteme yetkisi.

vıyan 1 : n. İstek, arzu.

vıyan 2 : l. İstemek. İstek duy-
mak. Bir şeyin kendisine ve

rilmesini veya yapılmasını söylemek.

vıyandın : l. İstetmek. İsteme işini yaptırmak.

Institut Kurde de Paris

W

.wa : d. Sahi mi, neden anlamında bir söz.

wax : ba. Vah. Yazık gibi acıma anlatır.

wahê : ba. Türkülere ara name olarak söylenen söz.

wan : c. Onlar. Üçüncü çoğul şahıs zamiri.

wane : n. Ders. Öğretmenin öğrencilerine bilgi verme işi.

wanek : n. Nesne. "Kişi" veya "kimse" ile anlatılan varlıklar aradan çıkardıktan sonra ortada kalan ve bir ağırlığı ile bir kütlesi olan her türlü varlık.

war 1 : b. Ard ek.

war 2 : n. Yer, mekan.

war 3 : n. Ocak. Ev, aile, sayılan aile.

wargeh : n. İkametgah. Konut.

warimandın 1 : l. Şişirmek. Şişmiş bir hale sokmak. Bir sözü veya yazıyı gereksiz katmalarla uzatma.

warimandın 2 : l. Abartmak. Bir şeyi olduğundan aşkın bir derecede göstererek anlatmak.

warkor : r. Züriyetsiz.

warkorf : n. Züriyetsiz olma.

warımî : r. Şişkin. Şişmiş, şişirilmiş olan.

warımîn : l. Şişmek. İçinde öz maddesinden başka bir maddenin katılmasıyla, bir şeyin hacmi büyümek, kabarmak, genişlemek.

warm : n. Şişkinlik. Şişkin olma hali. Bir yerini şişkinmiş gibi hissetme.

wasêfî : n. Vasiyet. Bir kimse öldükten sonra yapılmasını ismarladığı şey.

wastan : l. Yorulmak. Çalışarak gücünü azaltmak.

wastandın : l. Yormak. Çalıştırarak gücünü azaltmak.

wastîn : l. Yorulmak. Çalışarak gücü azalmak.

wastiyayf : r. Yorgun. Yorulmuş olan.

waswas : n. Kuruntu. Kötü ihtimalleri hatıra getirip özülme.

waswasf : r. Kuruntulu. Kuruntusu olan kimse.

wate : n. Anlam. Bir kelimedен, bir sözden, hatta bir davranış veya olgudan anlaşılan şey.

waweylê : ba. Şaşkınlık bildirir.

wawlık : n. Çakal. Sürü halin-

de yaşayan, kurttan küçük bir yaban hayvanı.

way : ba. Acıma bildirir bir söz.

we : c. İkinci çoğul şahıs zamiri.

wexirandin : l. Geciktirmek.

Gecikmesine meydan vermek.

wexirin : l. Gecikmek. Geç kalmak, herhangi bir işi kararlaştırılmış olan vaktinden sonra yapmak.

wexm : n. Ağırılık. Sıkıntılı, bunaltıcı hal. Uyuşukluk ve gevşeklik hali.

weha : d. Öyle. O yolda, o tarzda.

weş 1 : r. Yabani. İnsana alışmış, evcil olmayan hayvan.

weş 2 : n. Yaban domuzu.

weke : b. Gibi. -e benzer. İmişçesine, benzer tarzda. -e yakışır şekilde. Eş, örnek.

wekehevkirin 1 : l. Eşitlemek. Eşit kılmak.

wekehevkirin 2 : l. Denkleştirmek. İki veya ikinden artık şeyleri birbirine denk getirmek.

wekexwe : r. Özgün. Nitelikleri bakımından benzerlerinden ayrı.

wekehev 1 : r. Eşit. Belli bir bakımdan birbirinden ne artık ne eksik olmayan.

wekehev 2 : n. Beraberlik. Beraber olma hali. Beraber

kalma hali.

wekehevbûn : l. Beraber kalma. Aynı sayıda veya denk kalmak. Baş başa kalmak, başa baş gelmek.

wekehevî 1 : n. Eşitlik. İki veya daha çok şeyin eşit olması hali.

wekehevî 2 : n. Denklik. Denk olma hali.

wekehevî 3 : n. Eşitlik.

wekî : r. Başka. Bilinenden ayrı.

weqî : n. Okka. Bin iki yüz seksen üç gram gelen ağırlık ölçüsü.

welaq : n. Beygir. Yük taşıyan, araba çeken at.

welat : n. Memleket. Ülke, yer, yurt.

welatî 1 : n. Vatandaş. Yurttaş. Yurtları veya yurt duyguları bir olanlardan her biri. Vatandaş.

welatî 2 : n. Hemşeri. Aynı ilden olan kimse.

welatîfî 1 : n. Hemşerilik. Birbirine hemşeri olma hali.

welatîfî 2 : n. Vatandaşlık. Yurttaşlık. Yurttaş olma hali, bir yurdun çocuğu olma hali.

welatparéz : r. Yurtsever. Yurdunu, ulusunu seven ve bu uğurda her şeyin ivermekten geri kalmayan.

welatparézi : n. Yurtseverlik. Yurtsever olma hali, yurt-

severce davranış.

werbûn : I. Fırlamak. Bir şey olduğu gibi yerinden ayrılıp hızlı bir yana atılmak.

werdak : I. Çalkalamak. Sulu bir şeyi sarsa sarsa veya çırpı çırpı karıştırmak.

werder : n. Ördek. Evcil ve yabancı cinsleri bulunan kazdan küçük bir su kuşu.

wergerandin : I. Örtmek. Kapamak.

wergerîn : I. Örtülmek. Örtme işine konu olmak.

werğirtin 1 : I. Eline ulaşmak.

werğirtin 2 : I. Giyinmek. Kendi kendini giydirmek veya kendine birşey giydirmek.

werğirtin 3 : n. Giysi. Her türlü giyim eşyası.

werhatin : I. Fırlatılmak. Fırlatma işine konu edilmek.

werîs : n. Urgan. Kalın ip, ince halat.

werklirin : I. Fırlatmak. Fırlamasını sağlamak, yerinden dışarı uğratmak.

werqelandin : I. Çelmelemek. Çelme takılmak.

werz : n. Bostan. Kavun, karpuz tarlası.

werzêş : n. Spor. Vücut ve akıl yetileri eğitimiyle birlikte eğlence de sağlayan işler.

wesp : n. Nitelik. Varlıklar arasında bulunan ve nicelikle ilgisi olmayan ayrıntıları

şu veya bu bakıma göre meydana getiren hal. Vasıf, kalite.

wespandin : I. Nitelemek. Bir şeye nitelik vermek, nitelendirmek.

wespîn : I. Nitelenmek.

weşan 1 : I. Silkelenmek. Silkelenmek eylemi.

weşan 2 : n. Yayın. Basılıp ortalığa sürülen kitap, gazete gibi okunan veya radyo ile her yana yayılıp dinlenen şeyler.

weşandin 1 : I. Yayılmak. Yayın haline ortaya koymak.

weşandin 2 : I. Silkelemek. Üstündeki ufak tefek şeyleri düşürmek için bir şeyi üst üste silmek.

weşî : n. Salkım. Üzüm gibi bir-çoğu bir sap üzerinde bir arada bulunan yemiş.

weşîn : I. Silkelenmek. Silkelemek işine konu olmak. Üstündeki tozu toprağa düşürme için vücudu sarsmak.

weya : d. Öyledir, anlamında bir söz.

weyla : d. Türkçedeki "sıca" takısı yerine kullanılan kelime.

weylê : ba. Türküde kadına hitap niteliğinde ara name.

weylo : ba. Türküde erkeğe hitap niteliğinde bir ara name.

weza : r. Zayıf. Eti, yağı az.

Güçsüz, kuvvetsiz.
wezabûn : I. Zayıflamak.
 Zayıf olmak, zayıf düşmek.
wezakirin : I. Zayıflatmak. Zayıf olmasına yol açmak, gücünü azaltmak.
wezîr : Bakan.
wezîrî : Bakanlık.
wezne : n. (Er.) Vezne. Kuruluşlarda para alınıp verilen yer.
wê : c. Üçüncü tekil şahıs zamiri.
wêde : d. Ötede.
wêgez : n. Bir tür süs ağacı.
wêje : n. Edebiyat. Düşünce, duygu ve hayallerin söz veya yazı halinde, güzel ve etkili bir şekilde anlatılması sanatı.
wêleyf : r. Edebi. Edebiyatla ilgili, edebiyat sanatı ürünü olan, yazı ile ilgili.
wêne : n. Resim. Kağıt ve benzerleri gibi düz bir nesne üzerine, kalem, boya veya başka araçlarla bir şeyin çizilen benzeri.
wênekêş : n. Ressam. Sanatlı resim yapan kimse.
wêneklirin : I. Resimlemek. Yazı arasına ilgili resim koymak.
wêneklîrî : n. Resimli. İçinde resim bulunan.
wêran 1 : r. Viran. Yıkık harap.
wêran 2 : I. Cesaret etmek. Korkulması gereken bir işe

korkmadan girişmek, göze almak, gözüne aldırarak, gözüne yedirmek.
wêranbûn : I. Viranlaşmak. Yıkıntı haline gelmek.
wêrane : n. Harabe. Eski yapı veya şehir yıkıntısı, kalıntı.
wêrek : r. Cesaretli. Yürekli, gözü pek, cesaretli.
wêrt : n. Soyu sürdüren erkek evlat.
wilo : r. Öyle. Onun gibi olan.
wîn : c. İkinci çoğul şahıs zamiri, siz.
wînda : n. Kayıp. Yitme, yitim.
wîndabûn : I. Kaybolmak. Yitmek. Ortadan kalkıp ne olduğu bilinmemek. Elden çıkmak. Yok olmak.
wîndakirin : I. Kaybetmek. Yitirmek. Yitime uğramak.
wîş : ba. Hayret ve şaşkınlık bildiren bir nida.
wî 1 : c. Üçüncü tekil şahıs, eril.
wî 2 : ba. Hayret bildirir bir nida.
wîre : n. Moral. Ruhsal güç.
wîze : n. (Fr.) Vize. Bir ülkeden geçmek isteyenlere o ülkenin konsolosluğunca verilen izin.
wûha : Öyle, onun gibi anlamında.
wûrşe : n. Şefaaf.
wûşe : n. Kelime. Sözcük.

Bir kavram bildiren bir veya birkaç heceden meydana gelen ses.

wûşesazî : n. (rêz.) Sözdizimi.

Institut kurde de Paris

Y

ya : d. İlgî zamiri.
yabo : ba. Babaya seslenmekte kullanılan bir söz.
yaddaş : n. Anı. Yaşamış olgulardan belleğin sakladığı her türlü iz. Önemi dolayısı ile hatırdaki tutulan veya bir yere yazılan olgular.
yadê : ba. Anneye seslenmede kullanılan bir söz.
yaq : ba. Tiksinme bildirir bir söz.
yar : r. Yar. Dost, sevgili.
yarî : n. Sohbet. Konuşup hoş vakit geçirme, yarenlik.
yek : r. Bir. Sayı sıfatlarının ilki.
yekane : n. Erkek yabancı domuz.
yekbûn : l. Birleşmek. Ayrı iken tek bir bütün haline gelmek. Uyuşmak, kaynaşmak.
yekbûyî : n. Birleşik. Aralarında birlik kurulmuş olan.
yekcar 1 : d. Hepten, tamamıyla.
yekcar 2 : r. Temelli. Geçici ve öğreti olmayıp sonuna kadar sürecek olan.
yekemîn : r. Birinci. "Bir" sayısının sıra sıfatı, sırada üstün olan kimse.

yekeyek : r. Birebir. Etkisi keskin olan. Tekeyek.
yekgirtî : r. Bağlantılı.
yekhejmar : r. (rêz.) Tekil. Bir şeyin birden çok olmadığını gösteren biçim, çoğul karşıtı.
yekker : r. Bütün. Eksiksiz, tam.
yekkerî : n. Bütünlük. Bütün olma hali.
yekkerkirin : l. Bütünlemek. Eksiksiz bir hale getirmek.
yekser : d. Doğrudan. Araçsız, araya başka şey girmeden. Dolayısıyla.
yekşemb : n. Pazar. Haftanın birinci günü.
yekta 1 : r. Biricik, yegane. Eşi, benzeri, ikincisi olmayan ve çok sevilen yegane.
yekta 2 : r. Yalınkat. Sağlam olmayan, dayanıksız.
yezdan : n. Tanrı. Acunda var olan her şeyin yaratıcısı ve koruyucusu olduğuna inanılan yüce varlık.
yezdani : r. İlahi. Tanrısal. Tanrıya veya tanrılara yakıştır.
yezidi : Zerdüşî dinine inanan.
yê : İlgî zamiri. "Tekil".
yên : İlgî zamiri. "çoğul"

Z

zad 1 : n. Tahıl. Buğday, arpa, mısır, yulaf gibi ürünlerin genel adı.

zad 2 : n. Besin.Canlı bir varlığın gelişmesi, yaşaması ve çalışması için özümlemeye, kendi içinde biriktirip yakmağa gereksindiği her türlü madde azı.

zaxon 1 : n. Kural. Bir işlemin doğru bir sonuç vermesi için tutulacak veya bir oluştta tutulmuş bulunulan belli yol.

zaxon 2 : n. Kanun. Devletin yasama kuvveti tarafından herkesçe uyulmak üzere konulan her türlü kural, yasa.

zaxor : n. Taşlık, sert yer.

zaxqum : n. Zakkum. Kuru-muş dere yataklarında kendi kendine çok yetişen, çiçekleri beyaz veya kırmızı renkli, zehirli bitki.

zalltandin : l. Sıyırmak. Hızlı sürtünerek bir şeyin yüzünden bir parça soymak.

zalltî : r. Sıyrık. Yüzünden bir parça sıyrılmış.

zalltîn : l. Sıyrılmak. Sıyırma işine konu olmak.

zallût 1 : r. Tüysüz. Tüylü ol-

mayan.

zallût 2 : r. Çıplak. Üstünde bulunması gereken giysi bulunmayan.

zallûtbûn : l. Çıplaklaşmak. Çıplak hale gelmek.

zallûtî : n. Çıplaklık. Çıplak olma hali.

zallûtkirin : l. Çıplaklaştırmak. Çıplak hale getirmek.

zane : r. Bilgili. İlgili olduğu konular üzerinde oldukça bilgisi olan.

zaneyf : n. Bilgi. Bir iş veya konu üzerinde oldukça bilgisi olan.

zanist : n. Bilim. Evrenin veya olayların bir kısmını konu edinip deney yolları ile ve gerçekliğe dayanarak yasalara yükselmeye çalışan bilgi çeşidi.

zanistgeh : n. Üniversite Fakülter birliği.

zanistî : r. Bilimsel. Bilimle ilgili, bilime dayanan.

zanfn : l. Bilmek. Bir şeyi anlamış veya öğrenmiş bulunmak.

zar 1 : n. Ses. Selen.

zar 2 : r. Hastalıklı, cılız, çelimsiz.

zarawa : n. Şive. Söyleyiş.
zargotîn : n. Folklor. Halkbilgisi. Bir toplulukta yaşayan insanları ve alışıkları, söylenegelen türkü, masal, fıkra, atasözü, bilmece, tekerleme efsane gibi varlıkları inceleyip o topluluğun yaşayış ve duygusunu anlamaya çalışan bilim.
zarî : n. İstirap, acı.
zarîn : l. Sızlanmak. Kendine yapılan bir hastalığı veya kendisini tedirgin eden bir durumu, çare bulması ya da sadece acısına ortak olması için karşısındakine anlatmak, yanılmak, yakınmak.
zarok : n. Çocuk. İnsan yavrusu. Bir ana veya babaya göre insan yavrusu, evlat.
zarokî : n. Çocukluk. Çocuk olma hali, çocukça davranış.
zava : n. Güvey. Evlenmekte olan bir erkeğe, evlenme töreni sırasında verilen ad.
zavanî : n. Zıfat. Gerdeğe girme.
zavatî : n. Güvey olma hali veya durumu.
zayend : r. Doğurgan. Çok doğuran.
zayî : r. Henüz doğum yapmış.
zayîn 1 : l. Doğmak. Dölüt süresini doldurarak ana

karnından çıkmak.
zayîn 2 : l. Üretmek. Hayata olan şeyler birbirinden çıkıp çoğaltmak.
zayîn 3 : n. Doğum. Doğmak eylemi. Bir kimsenin doğduğu yıl.
zebeş : n. Karpuz. Yeşil kabuğunun içindeki etinin sulu, tatlı ve en çoğu açık kırmızı renkte iri meyvesi olan bitki.
zexel : r. Tembel. Çalışmaktan hoşlanmayan, üşenmeyi huy edinmiş olan.
zixelbûn : l. Tembelleşmek. Tembel olmak.
zixelî : n. Tembellik. Tembel olma hali, tembelce davranış.
zext 1 : n. Dürtme. Dürtmek eylemi.
zext 2 : n. Baskı. Kuvvet ve zor altında bulundurma eylemi veya bulunma hali.
zextandin : l. Dürtülmek. Dürtme işine konu edilmek.
zexitîn : l. Dürtülmek. Dürtmek işine konu edilmek.
zaha : n. Ejderha. Türlü biçimlerde tasarlanan korkunç bir masal canavarı.
zehf 1 : d. Fazla. Gerekeni ve alışılanı aşacak miktarda olan, olağandan çok.
zehf 2 : d. Çok. Sayıca ve nitelikçe büyük, az karşıtı.
zehfbûn 1 : l. Çoğaltmak. Az

iken çok olmak.

zefbûn 2 : I. Fazlalaştırmak

Fazla gelmek. Sınırı aşmak

zehfi : n. Çokluk. Çok olma hali. Çoğunluk.

zehr 1 : n. Taklit. Yansılama, öykünme.

zehr 2 : n. Öykünme. Öykünme eylemi.

zehrkirin 1 : I. Öykünmek. Birinin yaptığı gibi yapmak.

zehrkirin 2 : I. Taklit etmek. Yansılmak. Birinin yaptıklarını terkar ederek onunla eğlenmek.

zekim : n. Nezle. İngin, dumağı.

zeqetîtk : n. Sarıcaarı.

zeqif : r. Dik eğim.

zeqnebût : n. Zakkum bitkisinden elde edilen zehir.

zeqt : n. Üvendire. Hizmet öküzlerini dürtmekte kullanılan ucu bezli uzun değnek.

zeqtandin : I. Üvendire ile koşum hayvanlarının kabasına dürtmek.

zelal 1 : r. Duru. Bulanıklığı olmayan. Berrak.

zelal 2 : r. Net. Bütün çizgileri kesin ve aydın görünün.

zelal 3 : r. Aşık. Açık, belli, meydanda olan.

zelalbûn 1 : I. Durulanmak. Duru sudan geçirmek. Yıkandıktan sonra temiz bir su daha dökmek.

zelalbûn 2 : I. Durulamak.

Duru hale gelmek.

zelâlî 1 : d. Aşıkare. Açıkça, belli ederek, saklanmadan.

zelâlî 2 : n. Duruluk. Duru olma hali. Anlatımın lüzumsuz sözlerden arınmış olması özelliği.

zelalkirin 1 : I. Durulamak. Yıkamış şeyleri duru suda geçirmek.

zelalkirin 2 : I. Durultmak. Duru hale getirmek.

zelata : n. Yemek arasında yenilmek üzere hazırlanan, ekşili ve çoğu üzerine zeytinyağı gezdirilmiş yardımcı yemek.

zeliqandin : I. Yapıştırmak. Yapışmasını sağlamak.

zeliqî : r. Yapışık. Yapışmış olan.

zeliqîn : I. Yapışmak. Tutucu olan veya tutucu bir maddeye bulanmış bulunan bir şey ayrılmamacasına bir yerin üstüne kapanmak.

zeliqok : r. Yapışkan. Değdiği yere yapışıp zor ayrılan.

zelq : n. Tavuk ve benzeri kümes hayvanlarının, kanatlı hayvanlarının dışkısı.

zelûl : r. Karamsar. Ortalığı kapkara gören, iyi bir gelişmeden umudunu kesen.

zelûlî : n. Karamsarlık. Karamsar olma hali.

zem : n. Kötüleme. Kötülemek eylemi.

zembûn : I. Kötülenmek. Hak-
kında kötü söylemek.

zembelik : n. Buz sarkıtları.

zemberek : n. Yay. Kapılara
takılan yaylı kapama meka-
nizması.

zemberiş : n. Yastık. Baş ve-
ya sırt dayamaya yarar, içi
pamuk, yün veya başka
yumuşak şeylerle doldurul-
muş bir torbadan ibaret da-
yağaç.

zembîl : n. Hasırdan veya ta-
ze ağaç dallarından yapılmış
ve kulplu olan sepet.

zemkirlin : I. Kötülemek. Bi-
rinin ardından kötü söyle-
mek.

zencefil : n. Zencefil. Güzel
kokulu bir bitki.

zencir : n. Zincir. Birbirine
geçmiş bir sıra halkadan
meydana gelmiş bağ.

zencirkirlin : I. Zincirlemek.

zend : n. Bilek. Elle kolun
birleştiği yer.

zendik : n. Yen. Giyisi kolu ağzı.

zeng : n. Bitki. Mantar hastalığı.

zengeler : n. Soluk borusu.
Soluk yolunun gırtlakla
bronşlar arası.

zengirtin : I. Bitkilerin man-
tar hastalığına yakalanması.

zengil : n. Çingirak. Küçük
çan. İçindeki tanelerin çalkan-
masıyla ses çıkaran maden
yuvarlak.

zengoyî : r. Mantar hastalığı-

na yakalanmış olan bitki.

zenî : n. Çene. Dişlerin saplı
bulunduğu altlı üstlü kemik
parçası.

zer : r. Sarı. Kükürt veya I-
imon rengi.

zeraçe 1 : n. Mazgal. Kale
duvarında iç yanı geniş, dış
yanı dar delik.

zeraçe : n. Güneşten çıkıp
gelen ışık çizgisi.

zerbûn 1 : I. Sararmak. Sarı
olmak, rengi sarıya dön-
mek.

zerbûn 2 : I. Dalmak. Kişiyi
atılarak kollarıyla kavra-
mak.

zerde : n. Zerde. Safranla
renk ve koku verilen bir çe-
şit şekerli piring lapası.

zerdeşt : n. Zerdüş. Zer-
düştlük dini peygamberi.

zerduştî : n. Zerdüştlük. M.Ö.
610 yılında, Medya'da
Zerdüş'tün ikicilik ilkelerine
göre kurduğu ve öğretisi
Avesta adındaki kitapta
toplanmış bulunan din.

zereng 1 : r. Zeki. Zekası o-
lan, anlaklı, zeyrek.

zereng 2 : r. Akıllı. Gerçeği
iyi gören ve ona göre dav-
ranan.

zerengi 1 : n. Akıl. İnsanın
düşünme, anlama ve tedbir
alma yetisi, us.

zerengi 2 : n. Zeka. Anlak,
zeyreklik.

zererek : n. Keten. Liflerinin dokumacılık bakımından çok önemli olan bir bitki.

zerik 1 : n. Tas. Ağza götürülerek içindekini içmeye yarayan yayvan maden kap.

zerik 2 : n. Sarılık. Ödün kana karışarak insanın benzi ni, gözaklarını sarartan bir hastalık belirtisi.

zerik 3 : r. Sarışın. Sarı saçlı ve ak tenli.

zerik 4 : n. Yumurta sarısı.

zeri qandın : l. Seyirtirmek.

zeri qın 1 : l. Çöğmek. Atılan şey gittikçe yere doğru yön değiştirerek yol almak.

zeri qın 2 : l. Seyirmek.

zeri qın 3 : l. Tan yeri ağarmak.

zeri 1 : Saralık. Sarı olma hali ve durumu.

zeri 2 : n. Dilber. Güzel. Hoş giderek hayranlık uyandıran.

zerkirin : l. Sarartmak. Rengini sarıya çevirmek.

zerqoyi : r. Işıltılı. Hafif ışıldayan.

zernix : n. Zırnik. Sıçanotu.

zerrin : n. Zerrin. Fulya. Nergisgillerden, soğan köklü bir bitki ve bunun zerrin ve nergis adlarıyla da anılan güzel kokulu çiçekleri.

zerzeng : n. Taç. Hükümdarlık belgisi olarak hükümdarla-

rın başlarına giydikleri cevheri başlık.

zerzür : n. Toplu halde yaşayan ve dut yiyerek dut meyvasına dadanan bir kuş.

zevi : n. Tarla. Ekilen toprak alanı.

zeyt : n. Zeytinyağı.

zeytün : n. Zeytin tanesi.

zê : n. Küçük deniz.

zêr : n. Altın. Parlak renkte, kolay işlenen, yüksek değerli, paslanmaz maden.

zêringer : n. Kuyumcu. Bilezik, küpe gibi süs eşyası yapıp satan kimse.

zêringeri : n. Kuyumculuk. Kuyumcunun işi.

zêrin : r. Altından imal.

zêw : n. Yatır. Doğaüstü gücü bulunduğu ve isterse, insanlara her türlü zorluğu yenmeğe yardım edeceğine inanılan, sini belli ölü.

zift : n. Zift. Katrandan çıkarılan, katı, siyah, parlak bir madde.

ziftbün : l. Ziftlenmek. Zift sürülmek.

ziftkirin : l. Zift sürmek.

zigurt 1 : r. Züğürt. Parasız, kesesi boş.

zigurt 2 : n. Bekarlık. Bekar olma hali.

zigurti 1 : n. Züğürtlük. Parasızlık, parasız kalma.

zigurti 2 : n. Bekarlık. Bekar olma hali.

zih : n. Hayvanların dişilik organı.

zık : n. Karın. İnsan ve hayvanlarda gövdenin kaburga kenarlarından kasıklara kadar olan ön bölgesi.

zıkêş : n. Karın ağrısı.

zıkêşî : n. Sürgün. İç sürmek hali, ishal.

zıkreş : r. Kıskaç. Kıskaçma huyu olan.

zıkreşî : n. Kıskaçlık. Kıskaç olma hali veya kıskaç olmaya yakışır davranış.

zılmak : n. Batın. Göbek, kuşak. Karın. Ana karnı.

zıkzıkîn : l. Sekerek ileriye doğru hızla ilerlemek.

zil : n. Hasırotu. Düz, ince, uzun ve dayanıklı olan yapıları hasır örmeye yarayan bir saz.

zılam : n. Adam. Erkek kişi.

zılamti : n. Adamlık. İnsana yakışacak davranış.

zılf : n. Zülûf. Şakaklarından sarkan saç lülesi.

zılıx : n. Eskiden oktan, kılıçtan korunmak için kullanılan çelik giysi.

zıllık : n. Dişil organ.

zılore : n. Gri renkte bir kuş.

zıman 1 : n. Dil. Besinlerin tadını duymaya, bunları ağız içinde evirip çevirmeye ve yutmaya yarayan ve konuşmaya yardım eden or-

gan.

zıman 2 : Lisan. Dil. İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını anlamak için kullandıkları her türlü işaret, ve özellikle ses işaretleri dizgesi.

zımandirêj : n. Dili uzun. Başkası hakkında kötü söylenen.

zımandirêjî : n. Başkası hakkında kötü söz söyleme hali.

zımanzan : n. Dilbilimci.

zımanzanî : n. Dilbilim. İnsanın konuşma yetisini, genel olarak yeryüzündeki dilleri ses, şekil, anlam ve sözdizimi bakımından genel ve ya karşılaştırmalı olarak inceleyen bilim.

zınar : n. Dağın güneş görmeyen yüzü.

zındawer : n. Haşarat. Böcekler.

zındî : r. Canlı. Canlı olan, diri yaşayan. Yaşayıp yer değiştirebilen yaratık, hayvan.

zınditî : n. Canlılık. Canlı olma hali.

zingar : n. Pas. Madenlerin oksitlenerek yüzeylerinde bağladıkları madde.

zingargirtin : l. Paslanmak. Üzerinde pas bağlamak.

zingarî : n. Paslı. Pas tutmuş, paslanmış.

zingarklrın : l. Paslatmak. Paslanmasını sağlamak.

zlr 1 : r. Üvey. Öz olmayan.
zlr 2 : r. Melez. Kanı karışık.
 Ayrı türler arasındaki birleşmeden doğan hayvan.
zlrav 1 : n. Öd. Karaciğerin yeşil renkli ve tadı acı olan bir salgı ve içinde toplandığı, karaciğere yapışık kese.
zlrav 2 : r. İnce. Kendi cinsinden olanlara göre dar ve uzun, kalın karıştı.
zlrav 3 : r. Yufka. İnce ve çabuk kırılır, dayanıksız.
zlravbûn : l. İncelemek. İnce hale gelmek. Zayıflamak.
zlravî : n. İncelik. İnce olma hali.
zlravkirin : l. İnceltmek. İnce bir hale sokmak.
zlrandin : l. Anırtmak. Eşeği bağırtmak.
zlrav : r. Üvey baba. Öz olmayan baba, babalık.
zlrîn : n. Anırtmak. Eşek bağırtmak.
zlrna : n. Zuma. Keskin bir ses çıkaran ve çoğu zaman davulla birlikte çalınan bir nefes çalgısı.
zlrî : n. Tehdit. Birinin gözünü korkutmak, gözdağı, örelemek.
zlrîdan : l. Tehdit. Birinin gözünü korkutmak, gözdağı vermek, örelemek.
zlrtek : r. Soyтары. Söz ve davranışlarıyla halkı güldürüp eğlendiren kimse.

zlrtekî : n. Soyтарılık. Soyтары işi, soyтарıcı davranış.
zlrving : n. Mezra. Kışlak.
zlrivistan : n. Kış. Yılın, aralık ayının yirmi ikisinden başlayıp martın yirmi birine dek süren dördüncü ve soğuk mevsim.
zlrivistanî : r. Kışlık. Kışla ilgili. Kışa göre.
zlrivistankirîn : l. Kışlamak. Kış yapmak. Kışı bir yerde geçirmek.
zlrîwa : r. Kuyu. Suyu, nemi olmayan yağ ve nemli karıştı.
zlrîwabûn : l. Kurulanmak. Kurulmak işine konu olmak. Kendini kurulamak.
zlrîwayî : n. Kuruluk. Kuru olma hali.
zlrîwakirîn 1 : l. Bir şeyin üzerindeki yaşlığı gidermek. Kurulmak.
zlrîwakirîn 2 : l. Kurutmak. Suyunu ve yaşlığını giderip kuru hale gelmek.
zlrîçirk : Bir tür ot.
zlrîxan : n. Cıvcıv. Kümes hayvanlarının yumurtadan yeni çıkmış yavrusu.
zlrîq : n. İnat. Direnme, ayak direme.
zlrîqandin : l. Gıcırdatmak. Gıcır, gıcır diye ses çıkarmak.
zlrîqên : n. Gıcırıtı. Gıcırıtma sesi.
zlrîqîn : l. Gıcırdatmak. Gıcır

- gıcır diye ses çıkarmak.
- zîl** : n. Çil. Köklerindeki kil gibi uzantılar çıkmak.
- zîn** : n. Eyer. Binek hayvanlarının sırtına konulan oturmaklık.
- zînkîrin** : l. Eyerlemek. Eyer vurmak, eyer kapamak.
- zîplik** : n. Karakış.
- zîre** : n. Kimyon. İtrîli tohumları baharat gibi kullanılan ve hekimlikte önemli olan bir bitki.
- zîrek** : r. Akıllı. Gerçeği iyi gören ve ona göre davranan.
- zîrekî** : n. Akıllılık. Akıllı olma hali.
- zîro** : n. Sülük. Kan almayı gerektiren kimi hastalıklarda yararlanılan asalak bir hayvan.
- zîtilik** : n. At, eşek, katırın iki arka ayağı ile hayvan tepme eylemi.
- zîtikdan** : l. Hayvan çitmik atmak.
- zîv** : n. Gümüş. Kuyumcu işleri yapmakta kullanılan, paslanmaz, parlak beyaz maden.
- zîvirandîn 1** : l. Çevirtmek. Çevirip işini yaptırmak.
- zîvirandîn 2** : l. Döndürmek. Dönmesini sağlamak.
- zîvirandîn 3** : l. Geri çevirmek. Geri vermek, iade etmek.
- zîvirîn 1** : l. Çevirilmek. Çevirmek işine konu olmak.

- Kendini çevirmek.
- zîvirîn 2** : l. Dönmek. Kendi eksenini üzerinde veya başka bir şeyin dolayında dönmek. Geri gelmek.
- zîvirîn 3** : l. lade olmak.
- zîvirîn 4** : l. Ters dönmek.
- zîvîn** : r. Gümüşten mamul.
- zîvker** : Gümüş işleri yapıp satan kimse.
- zîvkerî** : n. Gümüş işletmeciliği.
- zîvklirin** : l. Gümüşlenmek. Gümüşle kaplamak veya süslemek.
- zîwan 1** : n. Delice. Buğdaygillerden, çokluk buğday tarlalarında yetişen, tohumu zehirli yabancı bir bitki.
- zîwan 2** : r. Sert. Kolay kesilmez.
- zîwan 3** : r. Katı. Üzerine parmakla basıldığı zaman basılan yeri çökmeyen veya az çöken.
- zîwandîn** : l. Katılaştırmak. Katı hale getirmek.
- zîwîn 1** : n. Katılaşmak. Katı hale getirmek.
- zîwîn 2** : l. Sertleşmek. Sert bir hal almak.
- zîwar** : r. Yoksul. Geçinmekte pek sıkıntı çeken.
- zîwarî** : n. Yoksulluk. Yoksul olma hali.
- zîwer** : n. Altın süs eşyası.
- zîyan** : n. Zıyan. Zarar, dokunca.
- zîyankar** : r. Zıyankar. Zarar

vermesini seven veya huy edinmiş olan.

zîyankarî : n. Ziyankarlık. Ziyân verme hali.

zîz 1 : r. Solgun. Solmuş.

zîz 2 : r. Süzgün. Süzölmüş, biraz zayıflamış.

zîzî : n. Süzgünlük. Süzölmüş olma hali.

zo : n. Çift. İki ile bölünebilir sayı, ikisi bir takım meydana getiren.

zom : n. Bölge. Herhangi bir nitelik bakımından bir sayılmış ülke, yer veya arazi parçası.

zor : n. Cebir. Zor, zorlayış.

zordan : f. Cebir kullanmak.

zordar : r. Zorba. Gücüne güvenerek şunun bunun hakkına ilişen.

zordarî : n. Zorbalık. Zorba olma hali, zorbaca davranış.

Institut kurde de Paris

LÌ GORA RİSTBÛYİNA XWE LÊKER :

- 1) Lêkerên birist,
- 2) Lêkerên bêrist.

Lêkerên birist :

- a) Lêkerên resen,
- b) Lêkerên rakişayî.

A) Lêkerên resen

I- Koma yekemîn :

<u>masdar</u>	<u>raderîn</u>	<u>awayê fermanî</u>
aferîn	aferî	biafere
afirîn	afirî	biafire
axivîn	axivî	biaxive
alisîn	alisî	bialise
arîtn	arîti	biarite
arîn	arî	biare
avciqîn	avciqî	biavciqe
awiqîn	awiqî	biawiqe
baxşîn	baxşî	bibaxşe
barîn	barî	bibare
batilîn	batilî	bibatile
bawêşîn	bawêşî	bibawêşe
bawêşkîn	bawêşkî	bibawêşke
behdilîn	behdilî	bibehdile
behicîn	behicî	bibehice
belitîn	belitî	bibelite
belqitîn	belqitî	bibelqite

masdar

berizîn
beşîşîn
birrîn
bizdîn
borîn
buhurîn
cabilîn
cefilîn
cehimîn
cerimîn
ceyirîn
çalpîn
çapîn
çemîn
çerixîn
çewisîn
çerîn
çikîn
çiqulîn
çilmisîn
çinîn
çingîn
çirîn
çirisîn
çirkîn
çivîn
dabilîn
debirîn
deximîn
dexisîn
dehişîn
delilîn
delikîn
deqîn

raderîn

berizî
beşîşî
birrî
bizdî
borî
buhurî
cabilî
cefilî
cehimî
cerimî
ceyirî
çalpî
çapî
çemî
çerixî
çewisî
çerî
çikî
çiqulî
çilmisî
çinî
çingî
çirî
çirisî
çirkî
çivî
dabilî
debirî
deximî
dexisî
dehişî
delilî
delikî
deqî

awayê fermanî

biberize
bibeşîşe
bibire
bibizde
bibore
bibhure
bicabile
bicefile
bicehime
bicerime
biçeyire
biçalpe
biçape
biçeme
biçerixe
biçewise
biçêre
biçike
biçiqule
biçilmise
biçine
biçinge
biçire
biçirise
biçirke
biçive
bidabile
bidebire
bidexime
bidehişe
bidelile
bidelike
bideqe

masdarraderînawayê fermanî

derizîn
 dewixîn
 dewisîn
 dewliqîn
 dêrîn
 dilihîn
 dirrîn
 dîqîn
 doşîn
 dozîn
 ecibîn
 edilîn
 enirîn
 enitîn
 êşîn
 farfitîn
 fatisîn
 feliqîn
 felişîn
 felitîn
 ferikîn
 fesilîn
 feşikîn
 fetiqîn
 fitilîn
 firdikîn
 firkîn
 firrîn
 fiqîn
 furîn
 gerîn
 germijîn
 gevizîn
 gihîn

derizî
 dewixî
 dewisî
 dewliqî
 dêrî
 dilihî
 dirrî
 dîqî
 doşî
 dozî
 ecibî
 edilî
 enirî
 enitî
 êşî
 farfitî
 fatisî
 feliqî
 felişî
 felitî
 ferikî
 fesilî
 feşikî
 fetiqî
 fitilî
 firdikî
 firkî
 firrî
 fiqî
 furî
 gerî
 bigermijî
 gevizî
 gihî

biderize
 bidewixe
 bidewise
 bidewliqe
 bidêre
 bidilihe
 bidirre
 bidîqe
 bidoşe
 bidoze
 bicibe
 biedile
 bienire
 bienite
 biêşe
 bifarfite
 bifatise
 bifeliqe
 bifelişe
 bifelite
 biferike
 bifesile
 bifesîke
 bifetiqe
 bifitile
 bifirdike
 bifirike
 bifirre
 bifîqe
 bifure
 bigere
 bigermije
 bigevize
 bigihe

masdarraderînawayê fermanî

germijîn
gevizîn
gihîn
gijgijîn
gindirîn
girikîn
giryî
girizîn
govîn
guherîn
xapîn
xebitîn
xemilîn
xeniqîn
xepirîn
xerbilîn
xericîn
xeritîn
xesîn
xeyidîn
xeyibîn
xijiqîn
xirxirîn
xuricîn
xuşîn
xwerîn
habitîn
halîn
hedimîn
hejîn
hejmirîn
hekimîn
helikîn
helîn

germijî
gevizî
gihî
gijgijî
gindirî
girikî
giryî
girizî
govî
guherî
xapî
xebitî
xemilî
xeniqî
xepirî
xerbilî
xericî
xeritî
xesî
xeyidî
xeyibî
xijiqî
xirxirî
xuricî
xuşî
xwerî
habitî
halî
hedimî
hejî
hejmirî
hekimî
helikî
helî

bigermije
bigevize
bigihe
bigijgije
bigindire
bigirike
bigire
bigirize
bigove
biguhere
bixape
bixebite
bixemile
bixeniqe
bixepire
bixerbile
bixerice
bixerite
bixese
bixeyide
bixeyibe
bixijiqe
bixirxire
bixurice
bixuşe
bixwere
bihabite
bihale
bihedime
biheje
bihejmire
bihekime
bihelike
bihele

masdarraderinawayê fermanî

helisîn	helisî	bihelise
helsengîn	helsengî	bihelsenge
helwestin	helwestî	bihelwiste
hemikîn	hemikî	bihemike
herbilîn	herbilî	biherbile
herhitîn	herhitî	biherhite
herijîn	herijî	biherije
herikîn	herikî	biherike
hesibîn	hesibî	bihesibe
heşifîn	heşifî	biheşife
heşikîn	heşikî	biheşike
hetikîn	hetikî	bihetike
hewdilîn	hewdilî	bihewdile
heyifîn	heyifî	biheyife
heyirîn	heyirî	biheyire
hêçîn	hêçî	bihêçe
hêrsîn	hêrsî	bihêrse
hêwirîn	hêwirî	bihêwîre
hisîn	hisî	bihise
jenîn	jenî	bijene
jîyîn	jîyî	bijî
kalîn	kalî	bikale
karîn	karî	bikare
kelîn	kelî	bikele
kenîn	kenî	bikene
kerçilîn	kerçilî	bikerçile
keribîn	keribî	bikeribe
kerixîn	kerixî	bikerixe
kesidîn	kesidî	bikeside
kewîn	kewî	bikewe
kewgirîn	kawgirî	bikewgire
kêşîn	kêşî	bikêşe
kişîn	kişî	bikişe
kizirîn	kizirî	bikizire

masdarraderînawayê fermanı

kolîn	kolî	bikole
kuxîn	kuxî	bikuxe
kullîn	kullî	bikulle
kurisîn	kurisî	bikurise
kurîn	kurî	bikure
kutîn	kutî	bikute
kuzîn	kuzî	bikuze
qetîn	qetî	biqete
qedîn	qedî	biqede
qehirîn	qehirî	biqehire
qelîn	qelî	biqeale
qeliqîn	qeliqî	biqeliqe
qelişîn	qelişî	biqelişe
qelizîn	qelizî	biqelize
qemirîn	qemirî	biqemire
qemişîn	qemişî	biqemişe
qemitîn	qemiti	biqemite
qerisîn	qerisî	biqerise
qerîn	qerî	biqere
qesidîn	qesidî	biqeside
qetîn	qetî	biqete
qevizîn	qevizî	biqevize
qewimîn	qewimî	biqewime
qewirîn	qewirî	biqewire
qijilîn	qijilî	biqijile
qufilîn	qufilî	biqufile
qulibîn	qulibî	biqulibe
qurimîn	qurimî	biqurime
qurmiçîn	qurmiçî	biqurmiçe
qurpîn	qurpî	biqurpe
qurtîn	qurtî	biqurte
qusîn	qusî	biquse
qutifîn	qutifi	biqutife

masdarraderînawayê fermanî

labitîn	labitî	bilabite
latimîn	latimî	bilatime
leqîn	leqî	bileqe
lewlîbîn	lewlîbî	bilewlibe
lezîn	lezî	bileze
likumîn	likumî	bilukume
livîn	livî	bilive
lîsîn	lîsî	bilîse
marisîn	marisî	bimarişe
mehîn	mehî	bimehe
mehtin	mehtî	bimije
melisîn	melisî	bimelise
meyîn	meyî	bimeye
meyizîn	meyizî	bimeyize
mirîn	mirî	bimire
mirçîn	mirçî	bimirçe
nalîn	nalî	binale
nasîn	nasî	binase
necirîn	necirî	binecire
nehifîn	nehifî	binehife
nehwirîn	nehwirî	benehwire
neqîn	neqî	bineqe
neqîşîn	neqîşî	bineqîşe
nerxîn	nerxî	binerxe
nermijîn	nermijî	binermije
nêrîn	nêrî	binêre
niherîn	niherî	binehire
niqutîn	niqutî	binuqute
nimîn	nimî	binime
nisilîrî	nisilî	binisile
nivîn	nivî	binive
nivisîn	nivisî	binivise
nîxîn	nîxî	binîxe
noqîn	noqî	binoque

masdarraderînawayê fermanî

nuxumîn
orîn
parisîn
paritîn
pasinîn
pejiqîn
pejirîn
pekîn
peqîn
pelixîn
pengizîn
perîn
peyitîn
peyivîn
pêçîn
pijîn
pijiqîn
pijilîn
pinihîn
pirsîn
pirtikîn
pîvîn
purisîn
raşîn
ravîn
rawestîn
rayîn
rawestîn
rayîn
razîn
reqîn
rêçîn
rêçikîn
rijîn

nuxumî
orî
parisî
paritî
pasinî
pejiqî
pejirî
pekî
peqî
pelixî
pengizî
perî
peyitî
peyivî
pêçî
pijî
pijiqî
pijilî
pinihî
pîrsî
pirtikî
pîvî
purisî
raşî
ravî
rawestî
rayî
rawestî
rayî
razî
reqî
rêçî
rêçikî
rijî

binuxume
biore
biparise
biparite
bipasine
bipejiqe
bipejire
bipeke
bipeqe
bipelixe
bipengize
bipere
bipeyite
bipeyive
bipêçe
bipiye
bipiyeqe
bipiyele
bipinihe
bipirse
bipirtike
bipîve
bipurise
birâşe
birave
biraweste
biraye
biraweste
biraye
biraze
bireqe
birêçe
birêçike
birije

masdarraderînawayê fermanî

ristîn
ritimîn
ruçikîn
samitîn
sayîn
sehîn
selixîn
seridîn
sewxirîn
seyifîn
sincirîn
şalpîn
şamirîn
şamitîn
şawitîn
şeqitîn
şeniqîn
şewîn
şewliqîn
şihîn
şikîn
şilihîn
şitilîn
şopin
tafîn
tamijîn
tamirîn
tangizîn
tarifîn
tarişîn
tarpilîn
tavizîn
tawîn
tebitîn

ristî
ritimî
ruçikî
samitî
sayî
sehî
selixî
seridî
siwxirî
seyifî
sinirî
şalpî
şamirî
şamitî
şawitî
şeqitî
şeniqî
şewî
şewliqî
şihî
şikî
şilihî
şitilî
şopî
tafîn
tamijî
tamirî
tangizî
tarifî
tarişî
tarpilî
tavizî
tawî
tebitî

biriste
biritime
biruçike
bisamite
bisaya
bisehe
biselixe
bişeride
bisewxire
biseyife
bisincire
bişalpe
bişamire
bişemite
bişewite
bişeqite
bişeniqe
bişewe
bişewliqe
bişihê
bişikê
bişilihê
bişitilê
bişope
bitafe
bitamije
bitamire
bitangize
bitarife
bitarişe
bitarpile
bitavize
bitawe
bitebite

masdar**raderîn****awaye fermanî**

teqinîn
telifîn
temizîn
terikîn
terqîn
tevgirîn
tewîn
teyisîn
tixîn
tirsîn
vamitîn
varîşîn
vedîn
vezilîn
viritîn
warimîn
wastîn
wexirîn
wergerîn
werqilîn
wespîn
weşîn
zalitîn
zeliqîn
zirrîn
zîvirîn

teqinî
telifî
temizî
terikî
terqî
tevgirî
tewîn
teyisî
tixî
tirsî
vamitî
varîşî
vedî
vezilî
viritî
warimî
wastî
wexirî
wergerî
werqilî
wespî
weşî
zalitî
ziliqî
zirrî
zîvirî

biteqine
bitelife
biternize
biterike
biterqe
bitevgire
bitewe
biteyise
bitirxe
bitirse
bivamite
bivarişe
bivede
bivezile
bivirite
biwarime
biwaste
biwexire
biwergere
biwerqile
biwespe
biweşe
bizalite
bizîliqe
bizirre
bizîvire

b) Lêkerên rakişayi**masdar****raderîn****awaye fermanî**

daçikîn
dadîn
dagerîn

daçikî
dadî
dagerî

daçike
dade
dagere

daqurpîn
daqurtîn
daleqîn
damezrîn
danasîn
daweşîn
hılanîn
hilberîn
hilçenîn
hilçinîn
hilfirîn
hilkişîn
hilperişîn
hilperîn
hilweşîn
raçîn
radîn
ragihîn
rakişîn
raperîn
rapêçîn
razîn
vebirîn
veciniqîn
veçinîn
veçirîn
vegerîn
vejîyîn
vekişîn
veqetîn
vemalîn
vemirîn
venişîn
vezilîn

daqurpî
daqurtî
daleqî
damezrî
danasî
daweşî
hılanî
hilberî
hilçenî
hilçinî
hilfirî
hilkişî
hilperişî
hilperî
hilweşî
raçî
radî
ragihî
rakişî
raperî
rapêçî
razî
vebirî
veciniqî
veçinî
veçirî
vegerî
vejîyî
vekişî
veqetî
vemalî
vemirî
venişî
vezile

daqurpe
daqurte
daleqe
damezre
danase
daweşe
hilêne
hilbere
hilçene
hilçine
hilfire
hilkişe
hilperîşe
hilpere
hilweşe
raçe
rade
ragihe
rakişe
rapere
rapêçe
raze
vebire
vecinîqe
veçine
veçire
vegere
vejîye
vekişe
veqete
vemale
vemire
venişe
vezile

Têgiheştin

- 1) Lêkerên birist yên koma yekemîn di masdarên xwe de dawîneya masdar ya (n) disitênin.
- 2) Di raderîne xwe de dawîneya (n) ya masdara diavêjin. Raderîna wan lêkeran di dema buhurî ya nêzîk û di kesê sêyemîn, yekhejmar de ne.
- 3) Di awayên fermanî de tîpa jî ko kesê sêyemîn, yekhejmar de sitandî diavêjin. Dîsa di vî awayî de bernava (bi) tê ser, tîpa (e) tê dawîya lêkerê.
- 4) Lêkerên birist ên koma yekemîn ên rakîşayî di awayê fermanî de berbava (bi) nasitênin. Bitenê tîpa (e) di dawîya wan de dimînin.

II. Koma duyemîn

a) Lêkerên resen

masdar

axaftin
alîstin
avêtin
awartin
bihîstin
bijartin
biraştin
bişavtin
biwartin
bizavtin
buhurtin
buwartin
çêstin
firotin
girtin
guhertin
guheztin

raderîn

axaft
alîst
avêt
awart
bihîst
bijart
biraşt
bişavt
biwart
bizavt
buhurt
buwart
çêst
firot
girt
guhert
guhezt

awayê fermanî

biaxive
bialiste
biavêje
biaware
bibihîse
bibijêre
bibirêje
bibişêve
bibiwêre
bibizêve
bibuhure
bibuwêre
biçêze
bifiroşe
bigire
biguhere
biguheze

masdarraderînawayê fermanî

guvaştin
xwestin
hejmartin
helistin
hêrivtin
hingavtin
hîvaztin
jentin
kesaxtin
kojtî
kuştin
qelaştin
qerastin
qeşartin
qeşiftin
qewartin
quliptin
quraftin
leristin
leyistin
malîştin
marastin
mehtin
melistin
nihertin
nivisin
parastin
paristin
pelaxtin
peyvîtin
ristin
runiştin
sipartin
şikestî
şuştin

guvaşt
xwest
hejmart
helist
hêrivt
hingavt
hîvazt
jent
kesaxt
kojt
kuşt
qelaşt
qerast
qeşart
qeşift
qewart
qulipt
quraft
lerist
leyist
malîşt
marast
meht
melist
nihert
nivist
parast
parist
pelaxt
peyvît
rist
runişt
sipart
şikest
şuşt

biguvêşe
bixwaze
bihejmêre
bihelise
bihêrive
bihingêve
bihîvêze
bijene
bikesêxe
bikoje
bikuje
biqelêşe
biqerêse
biqêşêre
biqêşife
biqewêre
biqulibe
biqurêfe
bilerise
bileyize
bimale
bimarêse
bimijê
bimelise
binihere
binive
biparêze
biparize
bipelixe
bipeyive
birîse
birune
bisipêre
bişikê
bişo

teraştin
veşartin

teraşt
veşart

biterêşe
biveşêre

b) Lêkerên rakîşayî

masdar

raderîn

awayê fermanî

daxistin
dagirin
daketin
hilawistin
hilgirtin
hilketin
raxistin
ragirtin
ragiheştin
rahiştin
raketin
rawestin
hilgavtin
hilgirtin
hilketin
vergirtin
veşartin
wergirtin

daxist
dagirt
daket
hilawist
hilgirt
hilket
raxist
ragirt
ragiheşt
rahişt
raket
rawest
hilgavt
hilgirt
hilket
vergirt
veşart
wergirt

daxe
dagire
dakeve
hilawise
hilgire
hilkeve
raxe
ragire
ragihe
rahêje
rakeve
raweste
hilgêve
hilgire
hilkeve
vergire
veşêre
wergire

c) Lêkerên yekbûyî.

baravêtin
bergirtin
berxistin
berketin
binketin
dilgirtin
dilhiştin

baravêt
bergirt
berxist
berket
binket
dilgirt
dilhişt

barbiavêje
berbigire
berbixe
berbikeve
binbikeve
dilbigire
dilbihêle

durxistin	durxist	dirbixe
lêxistin	lêxist	lêbixe
lêgirtin	lêgirt	libigire
lêketin	lêket	lêbikeve
pêxistin	pêxist	pêbixe
pêketin	pêket	pêbikeve
weravêtin	weravêt	werbiavêje
wegirtin	wegirt	werbigire

Têgiheştin :

- 1) Lêkerên birist yê koma duyemîn di masdarê xwe de dawîneya masdar ya (in) disitênin.
- 2) Lêkerên birist yê koma duyemîn di raderînên xwe de dawîneya masdar ya (in) diavêjin.
- 3) Lêkerên birist yê koma duyemîn di awayê fermanî de ji raderînê xwe de tîpa xwe ya talî (t) diavêjin.
- 4) Lêkerên birist yê koma duyemîn di raderînê xwe de di kesê sêyemîn yê yekhejmar û di dema buhurî ya nêzîk de tene bikaranîn.
- 5) Lêkerên birist yê koma duyemîn di awayê fermanî de di pêş xwe de bernava (bi) de dawîya xwe de tîpa (e) ya kesê lêkerê yê kesê sêyemîn disitênî
- 6) Lêkerên birist yê duyemîn ên damezrayî di awayê fermanî de bernava (bi) nasitênin.
- 7) Lêkerên birist yê duyemîn ên yekbûyî bernava (bi) ya fermanî piştî pêşgîrên xwe disitênin.

III. Koma sêyemîn

<u>masdar</u>	<u>raderîn</u>	<u>awayê fermanî</u>
aborandin	aborand	biabore
aferandin	aferand	biafere
axivandin	axivand	biaxive
alandin	aland	biale

awayê fermanîraderînmasdar

alisandin	alisand	bialise
arandir	arand	biarêne
arîandin	arîand	biarîtêne
avciqandin	avciqand	biavciqêne
awiqandin	awiqand	biawiqêne
baxşandin	baxşand	bibaxşêne
barandin	barand	bibarêne
batilandin	batiland	bibatilêne
bawêşandin	bawêşand	bibawêşêne
bawêşkindin	bawêşkind	bibawêşkêne
behdilandin	behdiland	bibehdilêne
behicandin	behicand	bibehicêne
belqitandin	belqitand	bibelqîtêne
berizandin	berizand	biberizêne
beşîşandin	beşîşand	bibeşîşêne
birrandin	birrand	bibirrêne
bizdandin	bizdand	bibizdêne
borandin	borand	biborêne
buhurandin	buhurand	bibuhurêne
cabilandin	cabiland	bicabilêne
cefilandin	cefiland	bicefilêne
cehimandin	cehimand	bicehimêne
cerimandin	cerimand	bicerimêne
ceyirandin	ceyirand	biceyirêne
çalpandin	çalpand	biçalpêne
çemandin	çemand	biçemêne
çerixandin	çerixand	biçerixêne
çêrandin	çêrand	biçêrêne
çikandin	çikand	biçikêne
çiqulandin	çiquland	biçiqulêne
çilmisandin	çilmisand	biçilmisêne
çinandin	çinand	biçinêne
çingandin	çingand	biçingêne
çirandin	çirand	biçirêne

masdarraderînawayê fermanî

dabelandin
dawîyandin
dawixandin
dawisandin
dawliqandin
debirandin
deximandin
dexisandin
dehişandin
delilandin
delikandin
deqandin
derbirandin
derizandin
dêrandin
dilihandin
dirrandin
dîqandin
doşandin
dozandin
ecibandin
edilandin
enirandin
enitandin
êşandin
farfitandin
fatisandin
feliqandin
felişandin
felitandin
ferikandin
fesilandin
feşikandin
fetiqandin
fetilandin

dabeland
dawîyand
dewixand
dewisand
dewliqand
debirand
deximand
dexisand
dehişand
deliland
delikand
deqand
derbirand
derizand
dêrand
dilihand
dirrand
dîqand
doşan
dozand
eciband
ediland
enirand
enitand
êşand
farfitand
fatisand
feliqand
felişand
felitand
ferikand
fesiland
feşikand
fetiqand
fetiland

bidabilêne
bidawîyêne
bidewixêne
bidewisêne
bidewliqêne
bidebirêne
bideximêne
bidexisêne
bidehişêne
bidelilêne
bidelikêne
bideqêne
biderbirêne
biderizêne
bidêrêne
bidilihêne
bidirrêne
bidîqêne
bidoşêne
bidozêne
biecibêne
biedilêne
bienirêne
bienitêne
biêşêne
bifarfitêne
bifatisêne
bifeliqêne
bifelişêne
bifelitêne
biferikêne
bifesilêne
bifeşikêne
bifetiqêne
bifetilêne

masdarraderînawayê fermanî

firdikandin	firdikand	bifirdikêne
firikandin	firikand	bifirikêne
firkandin	firkand	bifirkêne
firrandin	firrand	bifirrêne
fîqandin	fîqand	bifîqêne
furandin	furand	bifurêne
gerandin	gerand	bigerêne
germijandin	germijand	bigermijêne
gevizandin	gevizand	bigevizêne
gihandin	gihand	bigihêne
gihandin	gihand	bigihêne
gijgijandin	gijgijand	bigijgijêne
girikandin	girikand	bigirikêne
girîyandin	girîyand	bigiriyêne
girîzandin	girîzand	bigirîzêne
govandin	govand	bigovêne
guherandin	guherand	biguherêne
xapandin	xapand	bixapêne
xebitandin	xebitand	bixebitêne
xemilandin	xemiland	bixemilêne
xeniqandin	xeniqand	bixeniqêne
xepirandin	xepirand	bixepirêne
xerbilandin	xerbiland	bixerbilêne
xericandin	xericand	bixericêne
xeriqandin	xeriqand	bixeriqêne
xeritandin	xeritand	bixeritêne
xesandin	xesand	bixesêne
xeyidandin	xeyidand	bixeyidêne
xeyibandin	xeyiband	bixeyibêne
xezibandin	xeziband	bixezibêne
xijiqandin	xijiqand	bixijiqêne
xirxirandin	xirxirand	bixirxirêne
xuriçandin	xuricand	bixuricêne
xuşandin	xuşand	bixuşêne
xwerandin	xwerand	bixwerêne

masdarraderînawayê fermanî

habitandin	habitand	bihabitêne
halandin	haland	bihalêne
hedimandin	hedimand	bihedimêne
hejandin	hejand	bihejêne
hejmerandin	hejmerand	bihemerêne
hekimandin	hekimand	bihekimêne
helikandin	helikand	bihelikêne
helandin	heland	bihelêne
helisandin	helisand	bihelisêne
helsengandin	helsengand	behelsengêne
helwistandin	helwistand	bihelwisêne
hemikandin	hemikand	bihemikêne
herbilandin	herbiland	biherbilêne
herhitandin	herhitand	biherhitêne
herijandin	herijand	biherijêne
herikandin	herikand	biherikêne
hesibandin	hesiband	bihesibêne
heşikandin	heşikand	biheşikêne
heşifandin	heşifand	biheşifêne
hetikandin	hetikand	bihetikêne
hewdilandin	hewdiland	bihewdilêne
heyifandin	heyifand	biheyifêne
heyirandin	heyirand	biheyirêne
hêçandin	hêçand	bihêçêne
hêrandin	hêrand	bihêrêne
hêrivandin	hêrivand	bihêrivêne
hêrsandin	hêrsand	bîhêrsêne
hêwirandin	hêwirand	bihêwirêne
hisandin	hisand	bihisêne
hîrandin	hîrand	bihîrêne
hîşandin	hîşand	bihîşêne
jenandin	jenand	bijenêne
jîyandin	jîyand	bijiyêne
kalandin	kaland	bikalêne
karandin	karand	bikarêne

masdarraderînawayê fermanî

kelandin	keland	bikelêne
kenandin	kenand	bikenêne
kerçilandin	kerçiland	bikerçilêne
keribandin	keriband	bikeribêne
kerixandin	kerixand	bikerixêne
kesidandin	kesidand	bikesixêne
kesixandin	kesixand	bikesidêne
kewandin	kewand	bikewêne
kewgirandin	kewgirand	bikewgirêne
kêşandin	kêşand	bikêşêne
kizirandin	kizirand	bikizirêne
kodandin	kodand	bikodêne
kolandin	koland	bikolêne
kuxandin	kuxand	bikuxêne
kujandin	kujand	bikujêne
kullandin	kulland	bikullêne
kurandin	kurand	bikurêne
kurisandin	kurisand	bikurisêne
kurkusandin	kurkisand	bikurkisêne
kutandin	kutand	bikutêne
kuzandin	kuzand	bikuzêne
qedandin	qedand	biqedêne
qehirandin	qehirand	biqehirêne
qelandin	qeland	biqelêne
qeliqandin	qeliqand	biqeliqêne
qelişandin	qelişand	biqelişêne
qelizandin	qelizand	biqelizêne
qemişandin	qemişand	biqemişêne
qemirandin	qemirand	biqemirêne
qerandin	qerand	biqerêne
qerisandin	qerisand	biqerisêne
qesidandin	qesidand	biqesidêne
qetandin	qetand	biqetêne
qevizandin	qevizand	biqevizêne
qewimandin	qewimand	biqewimêne

masdarraderînawayê fermanî

qewirandin	qewirand	biqewirêne
qijilandin	qijiland	biqijilêne
qufilandin	qufiland	biqufilêne
qulibandin	quliband	biqulibêne
qurimandin	qurimand	biquirimêne
qurmiçandin	qurmiçand	biquirmiçêne
qurpandin	qurpand	biquorpêne
qurtandin	qurtand	biquirtêne
qusandin	qusand	biquisêne
qutifandin	qutifand	biquitifêne
labitandin	labitand	bilabitêne
latimandin	latimand	bilatimêne
leqandin	leqand	bileqêne
lerizandin	lêrizand	bilerizêne
lewitandin	lewitand	bilewitêne
lawlibandin	lawliband	bilewlibêne
lezandin	lezand	bilezêne
likumandin	likumand	bilukumêne
livandin	livand	bilivêne
lisandin	lisand	bilisêne
marisandin	marisand	bimarisêne
mehandîn	mehand	bimehêne
melisandin	melisand	bimelisêne
meyandin	meyand	bimeyêne
meyizandin	meyizand	bimeyizêne
mirandin	mirand	bimirêne
mirçandin	mirçand	bimirçêne
nalandin	naland	binalêne
nasandin	nasand	binasêne
necirandin	necirand	binecirêne
nehifandin	nehifand	binehifêne
nehwirandin	nehwirand	binehwirêne
neqandin	neqand	bineqêne
neqişandin	neqişand	bineqişêne

masdarraderinawayê fermanı

nerxandin
 nermijandin
 nêrandin
 niherandin
 niqutandin
 nimandin
 nisilandin
 nivandin
 nivîsandin
 nîxandin
 noqandin
 parastandin
 parpitandin
 pasinandin
 pejiqandin
 pejirandin
 pekandin
 peqandin
 pelixandin
 pengizandin
 perandin
 peyitandin
 peyitandin
 pêçandin
 pijandin
 pijiqandin
 pijilandin
 pinihandin
 pirsandin
 pirtikandin
 pîvandin
 pursisandin
 rapripandin
 raşandin

nerxand
 nermijand
 nêrand
 niherand
 niqutand
 nimand
 nisiland
 nivand
 nivîsand
 nîxand
 noqand
 parastand
 parpitand
 pasinand
 pejiqand
 pejirand
 pekand
 peqand
 pelixand
 pengizand
 perand
 peyitand
 peyitand
 pêçand
 pijand
 pijiqand
 pijiland
 pinihand
 pirsand
 pirtikand
 pîvand
 pursisand
 rapripand
 raşand

binerxêne
 binermijêne
 binêrînê
 binehirêne
 binuqutêne
 binimêne
 binisilêne
 binivêne
 binivîsêne
 binîxêne
 binoqêne
 biparizêne
 biparpitêne
 bipasinêne
 bipejiqêne
 bipejirêne
 bipekêne
 bibeqêne
 bipelixêne
 bipengizêne
 biperêne
 bipeyitêne
 bipeyitêne
 bipêçêne
 bipijêne
 bipijiqêne
 bipijilêne
 bipinihêne
 bipirsêne
 bipirtikêne
 bipîvêne
 bipursisêne
 birapripêne
 biraşêne

masdarraderînawayê fermanî

ravandin
rayandin
razandin
reqandin
rêçandin
rêçikandin
rijandin
ristandin
ritimandin
rûçikandin
samitandin
sayandin
sehandin
selixandin
seridandin
sewxirandin
seyifandin
sincirandin
sitandin
şalpandin
şamirandin
şamitandin
şawitandin
şeqitandin
şeniqandin
şewandin
şewliqandin
şihandin
şikandin
şilihandin
şitilandin
şopandin
tafandin
tamijandin

ravand
rayand
razand
reqand
rêçand
rêçikand
rijand
ristand
ritimand
rûçikand
samitand
sayand
sehand
selixand
seridand
sewxirand
seyifand
sincirand
sitand
şalpand
şamirand
şamitand
şawitand
şeqitand
şeniqand
şewand
şewliqand
şihand
şikand
şilihand
şitiland
şopand
tafand
tamijand

biravêne
birayêne
birazêne
bireqêne
birêçêne
birêçikêne
birijêne
biristêne
biritimêne
birûçikêne
bisamitêne
bisayêne
bisehêne
biselixêne
biseridêne
bisewxirêne
biseyifêne
bisincirêne
bisitêne
bişalpêne
bişamirêne
bişamitêne
bişawitêne
bişeqitêne
bişeniqêne
bişewêne
bişewliqêne
bişihêne
bişikêne
bişilihêne
bişitilêne
bişopêne
bitafêne
bitamijêne

masdarraderînawayê fermaî

tamirandin
tangizandin
tarifandin
tarîşandin
tarpilandin
tavizandin
tawandin
tebitandin
teqinandin
telifandin
temizandin
terikandin
terqandin
tevgerandin
tewandin
teyisandin
tîrxandin
tîrsandin
vomitandin
varîşandin
viritandin
vedandin
venişandin
vezilandin
warimandin
wastandin
wexirandin
wergerandin
werqilandin
wespandin
weşandin
zalitandin
zeliqandin
zikzikandin
zîvirandin

tamirand
tangizand
tarifand
tarîşand
tarpiland
tavizand
tawand
tebitand
teqinand
telifand
temizand
terikand
terqand
tevgerand
tewand
teyisand
tîrxand
tîrsand
vomitand
varîşand
viritand
vedand
venişand
veziland
warimand
wastand
wexirand
wergerand
werqiland
wespand
weşand
zalitand
zeliqand
zikzikand
zîvirand

bitamirêne
bitangizêne
bitarifêne
bitarîşêne
bitarpilêne
bitavizêne
bitawêne
bitebitêne
biteqinêne
bitelifêne
bitemizêne
biterikêne
biterqêne
bitevgerêne
bitewêne
biteyisêne
bitîrxêne
bitîrsêne
bivamitêne
bivarîşêne
biviritêne
bivedêne
bivenişêne
bivezilêne
biwarimêne
biwastêne
biwexirêne
biwergerêne
biwerqilêne
biwaspêne
biweşêne
bizalitêne
bizeliqêne
bizikzikêne
bizîvirêne

b) l ker n rakişayf

masdar

raderin

away  fermani

daçikandin
dadandin
dagerandin
daqurpandin
daqurtandin
daleqandin
danasandin
dawestandin
hilandin
hilawistandin
hilberandin
hilçinandin
hilçirandin
hilfirandin
hilkişandin
hilperandin
hilweşandin
raçandin
radandin
ragihandin
ragiheştandin
rakişandin
raperandin
rap çandin
rawestandin
vebirandin
veciniqandin
veçinandin
veçirandin
vegerandin
vejjiyandin
vekişandin

daçikand
dadand
dagerand
daqurpand
daqurtand
daliqand
danasand
dawestand
hilandi
hilawistand
hilberand
hilçinand
hilçirand
hilfirand
hilkişand
hilperand
hilweşand
raçand
radand
ragihand
ragiheştand
rakişand
raperand
rap çand
rawestand
vebirand
veciniqand
veçinand
veçirand
vegerand
vejjiyand
vekişand

daçik ne
dad ne
dager ne
daqurp ne
daqurt ne
daleq ne
danas ne
dawest ne
hil ne
hilawist ne
hilber ne
hilçin ne
hilçir ne
hilfir ne
hilkiş ne
hilper ne
hilweş ne
raç ne
rad ne
ragih ne
ragiheşt ne
rakiş ne
raper ne
rap ç ne
rawest ne
vebir ne
veciniq ne
veçin ne
veçir ne
veger ne
vejjiy ne
vekiş ne

veqetandin
vemalandin
vemirandin

veqetand
vemaland
vemirand

veqetêne
vemalêne
vemirêne

Têgihêştin:

- 1) Lêkerên birist yên koma sêyemîn di masdarên xwe de dawîneya masdar ya (in) disitênin.
- 2) Lêkerên birist yên koma sêyemîn di raderênên xwe de dawîneya masdar (in) diavêjin.
- 3) Lêkerên birist yên koma sêyemîn di awayê fermanî de ji raderina xwe tîpa (d) ya talî diavêjî.
- 4) Lêkerên birist yên ko sêyamîn di raderînên xwe de di kesê lêkerê yê sêyemîn yê yekhejmar têne bikaranîn.
- 5) Lêkerên birist yên koma sêyemîn di awayê fermanî de tîpa (a) ya dawîneya (and) ko disitênin ditawênin, ji dêla wêna (ê) disitênin.
- 6) Lêkerên birist yên koma sêyemîn yên damezrayî di awayê fermanî de bernava (bi) nasitênin.

2) Lêkerên bêrist.

A) Koma yekemîn

- 1) Yên ko awayê fermanî de bernava (bi) disitênin.

masdar

ajotin
birin
cûtin
dîtin
dohtin
xistin
xwarin
hiştin

radarîn

ajot
bir
cût
dît
doht
xist
xwar
hişt

awayê fermanî

biajo
bibe
bicû
bibîne
didoşe
bixe
bixwe
bihêle

ketin	ket	bikeve
kotin	kot	bikoje
kuştin	kuşt	bikuje
şuştin	şuşt	bişo

2) Yên ko di awayê fermanî de bernava (bi) nasitênin

anîn	anî	bêne
çûyin	çû	here
danîn	danî	deyne
gotin	got	bêje
hatin	hat	were

B) Koma duyemîn

<u>masdar</u>	<u>raderîn</u>	<u>awayê fermanî</u>
bûn	bû	bibe
dan	da	bide
man	ma	bimîne
van	va	bivê
zan	za	bizane

Têglheştin:

- 1) Lêkerên bêrist yên ko koma yekemîn di masdarên xwe dawîneya (in) yên koma duyemîn di masdarên xwe de dawîneya (n) disitênin.
- 2) Lêkerên bêrist yên ko koma yekemîn di awayê fermanî de hin ji wanan bernava (bi) disitênin, hin ji wana nasitênin. Di nifşê duyemîn de bernava (bi) disitênin.
- 3) Lêkerên bêrist di damezrana xwe de ne girêdayî ti ristî ne.
- 4) Lêkerên bêrist di hevokan de layî ko bixweser têne bikaranîn, di damezrandina lêkerên yekbûyî de jî têne bikaranîn.

TÜRKÇE - KÜRTÇE

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

A

aba : kerki, kasaxe.
abandırmak : kilkirin.
abanmak : kilbûn.
abartmak : dirodalsakirin.
abdest 1 : destlimêj
abdest 2 : destav.
abes : gîrd
abla : xwih.
ablalık : xwihîfî
abluka : dorgirtin, gemaro
acaba : gelo
acar : cambaz
acayip : sosrat, behîr, ser-
 sühêner.
acele : lez, destxwe.
aceleci : lezgîn.
acemi : xeşim
acemilik : xeşimti.
acı 1 : jan
acı 2 : tuj
acı 3 : tehil
acı 4 : azar
acıklı : xemîn, dilşawat
acıkmak : birçibûn
acıktırmak : birçikirin
acılanmak : tehilbûn
acılaşmak : tehilbûn
acılatmak : tujkirin
acılı : jandar, bikul
acılık 1 : tujî
acılık 2 : tehlî
acıma : liberketin

acımak 1 : heyifin
acımak 2 : êşin
acımsı : tehloşk
acımasız : xedar
acıtmak : êşandin
acıyıcı : xemxwer
acil : teqez, bilez, bixêre, pele-
 pel.
aciz 1 : tangazar
aciz 2 : qels, şikestî
acizlik : tangazari
acûn : gerdûn
acur : tirozî
aç : birçî
açgözlü : çavbirçî
açgözlülük : çavbirçîfî
açı : qîraç.
açık 1 : bal
açık 2 : vekirî
açık 3 : eşkare
açıkgöz : hişyar, çavbal
açıkgözlü : hişyarî, çavbafî.
açıklama : rave, tîrxan
açıklamak : tîrxîn
açıklatmak : tîrxandin.
açıklık : mebeh.
açıktan : bêked, jibindest
açılmak 1 : derbûn
açılmak 2 : balbûn
açılmak 3 : bişkivîn
açılmak 4 : vebûn
açımlamak : berxistin

açınsamak : lêgerîn
açlık 1 : birçîfî, nêza
açlık 2 : xela
açmak 1 : vekirin
açmak 2 : balbûn
açmak 3 : bişkivîn
açmak 4 : geşbûn
ad : nav
ada : girav, durge, navrok
adak : koçek
adale : masulke, zevlek, lem-
 late
adalet : dad, dadmendî
adaletli : dadmend
adaletsiz : bêdad
adaletsizlik : bêdadî
adali 1 : durgeyî, navrokî
adali 2 : masulkeyî
adam 1 : mirov
adam 2 : zilam
adamak : pêragotin
adamcağız : zilamok
adamcıl : sil
adamlık 1 : zilamî
adamlık 2 : mirovî
adamsız : bêmirov
adamsızlık : bêmirovî
adaş : hevnav
aday : karnîyar
adaylık : karnîyarî
adese : rojik
adet 1 : banek, mişver
adet 2 : jimare
adet 3 : lib
adeta : maxwene
adım : gav, qevz
adımlama : gavdan, qevzdan
adil : bidad, rastro

adilane : bidadî, rastgoyî
adlandırmak : navandin
adlanmak : binavbûn
adli : dadmendî
adliye : dadgeh
adliyeci : dadmend
adres : navnîşan
adsız : bênav
af : baxşî
afacan : belaban, netebt
afacanlık : belabanî, netebtî
afallamak : şillihîn, dillihîn
afaroz : harmonî
aferin : aferim
afet : karesat
afetmek : bexşîn
afettirmek : baxşandin
afiyet : nosican
afsun : sêhir
afsunçu : sêhirker
afsunlamak : sêhirkirin
afsunlu : sêhrek, sêhirkirin
ağ : tor
ağa : axa
ağabey : kek
ağaç : dar
ağaçlık : devî
ağaçkakan : darkutîk
ağaçlandırmak : bidarkirin
ağaçlık : rêl
ağaçlıklı : bidar
ağaçkurdu : beltîtk
ağaçsıl : darîn
ağalık : axatî
ağan : xuricîn
ağarmak 1 : vebûn, sipîbûn
ağarmak 2 : rohîkirin
ağda : dobe

ağdak : patotî
ağdalamak : dobekirin
ağdalanmak : dohebûn
ağdalı : bidobe
ağî : jehir
ağıl : hevşî, gov, kozik
ağılamak : jehirdan
ağılı : jihrin, bijehir
ağıllanmak : govbûn
ağındırmak : gevizandin
ağınmak : gevizîn
ağır : giran
ağırbaşı : sergiran
ağırbaşlılık : sergiranî
ağırkanlı : xwîngiran
ağırkanlılık : xwîngiranî
ağırlama 1 : pêşwazî
ağırlama 2 : ezimandin
ağırlamak 1 : ezimandin
ağırlamak 2 : pêşwazîkirin
ağırlanma 1 : pêşwazîbûn
ağırlanma 2 : ezimîn
ağırlaşmak : giranbûn
ağırlaştırmak : girankirin
ağırlık 1 : giranî
ağırlık 2 : teqil
ağırlık 3 : barxane
ağırlık 4 : wexim
ağırlık 5 : seng, sengîn
ağırmak : arîn, azarbûn
ağıt : dilo, lawejok
ağıtçı : dilobêj
ağız 1 : dev
ağız 2 : firo
ağızlık : tîrik, qelûn
ağızsız : bédeng
ağlama : girî
ağlamak : girîn

ağlamaklı : kewgirî, kelogirî
ağlamsamak : gîryanbûn
ağlamsı : giryan
ağlaşmak : girîyîn
ağlatmak : girîyandin
ağmak 1 : xuricîn
ağmak 2 : xunifîn
ağrı 1 : azar, aran
ağrı 2 : renc
ağrılı : arayî
ağrımak : arîn
ağritmak : arandin
Ağustos : tebac, gelawêj
Ah : ax
ahall : şenî
ahbap : mirov
ahbaplık : mirovatî
ahçı : xwarinpêj
ahçılık : xwarinpêjî
aheng : sazî, gunc
ahenkli : rengnişîn
ahenksiz : gerelawje
aheste : hêdî, giran
ahfat : zarûzêç
ahir : kox
ahlak : rewîşt, reftar, sînc
ahlaklı : rewîştî, reftarî, sîncî
ahlamak : axîn
ahmak : gewc, debeng, bêwaç
ahmaklık : gewcî, debengî,
 bêwacî
ahret : piştawî
ahşap : depîn
ahududu : şemî
aldat : barbû
alle 1 : malbat, eylet
alle 2 : bavik
alleevi : malbavan

alt : derheq, derbare
ajan : sîxur
ajanlık : sîxurî
ak : gewr
akbaba : sîsarîk
akbasma : avares
akciğer : cerg, kezeb, mêlek
akçağaç : kevot
akçe : dirhav
akıcı : rivîn, herkoyî
akıl : zereng
akıllanmak : bizerengbûn
akıllı 1 : bizereng
akıllı 2 : zîrek, jîr
akıllılık : zerengê, zîrekî, jîrî
akılsız : bêzereng
akılsızlık : bêzerengî
akım : tevger (hareket)
akıntı : herk, lem
akıtma : beşî
akıtmak : herikandin
akışkan : herkoyî
akıbet : encam
akıs : dengvedan
aklık 1 : gewrî
aklık 2 : belektî, belekî
akma : herk
akmak 1 : xuricîn "sitênk"
akmak 2 : rijîn
akmak 3 : herikîn
akraba : xwedî
akrabalık : xwedîtî
akran : hevnrî
akrep : tupîşk
aksan : kullek
aksaklık : kullekî
aksamak 1 : kullîn
aksamak 2 : awiqîn

aksamak 3 : nicimîn
aksatmak 1 : awiqandin
aksatmak 2 : kullekkirin
aksatmak 3 : nicimandin
aksetmek : dengvedan
aksettirmek : dengvedandin
aksırık : pişkan
aksırmak : pişkandin
aksı 1 : kisas, cirxerab
aksı 2 : dij
aksılık : kisasî, cirxerab
akşam : êvar
akşamcı : şeveder
akşamlamak : êvaranîn
akşamleyin : êvarkî
aktar : attar
aktarmak : guheztin
aktarlık : attarî
aktirist : ayende
aktör : niyar
aktuel : ayende
al : sohr
ala 1 : belek
ala 2 : çê, seratir
alaca : beş, kêvî
alacak : qerd, dên
alacaklı : xwedîqerd
alacalık : belekî
alamet : hêma
alan : qad, rastnavî
alay 1 : tinaz, tewz
alay 2 : hêz
alay 3 : xêlî
alaz : gurî, rivîn
alazlamak : kizirandin
alazlanmak : kizirîn
alçak 1 : nizim
alçak 2 : qelsemêrî

alçaklık 1 : nizimbûn
alçaklık 2 : qelsemêr
alçalmak : nizimbûn
alçaltmak : nizimkirin
alçı : cas
aldanmak : xapîn
aldatıcı : xapînok
aldatmak 1 : xapandin
aldatmak 2 : pêkenîn
aldırmak : guhdan
aldırmamak : guhnedan
aldırmaz : bêxem
aldırmazlık : bêxemî
alëm : gêtî
alet : hesincaw
alev : rivîn, gurî
alevlendirmek : gurîkirin, geş-
 kirin
alevlenmek : gurîbûn, geşbûn
alevli : birivîn, geş, gurî
alevsiz : bêrivîn
aleyhtar : dijbar
alfabe : alfabe
aliç : guhîj
alikoymak : hilanîn, hiştin
alım 1 : kiryarî
alım 2 : sitandin
alımlı : cindî
alın : enî
alındırmak : ingirandin
alingan : ingirî
alınmak : ingirîn
alışmak : hînbûn
alışkan : hîndarî
alıştırmak 1 : hînkirin
alıştırmak 2 : lêgermkirin
alim : zanist, zanîyar
alimînyum : bafon

alkış : çapk
alkışlanmak : çapkdan
Allah : yezdan, Xwedê
allahsız : xwedênenas
allerjî : tewrînek, gir
allık : sohrav
almak 1 : rahîştin
almak 2 : sitandin
alt : bin, rajêr
altı : şeş
altıgen : şeşçik
altın : zêr
altıncı 1 : zêringer
altıncı 2 : şeşemîn
altlık : binî
altmış : şêst
altüst : serûbin
aluç : giwij
ama 1 : lê
ama 2 : kor
amaç : armac
amaçlamak : armackirin
amade : amade
amal : şol
aman : atlahî
amansız : bêatlahî
ambar : koge
amca : ap, mam
amcazade : pismam
amel : virrik
amele : karker
ameliyat : neştergerî
amme : giştî
an : Kat, kêlî, gav, qas
ana : Dê
anaç : Mak
anafor : Ger, şîp
anahtar : Kifîl

anakara : bej
 analı : bidê
 analık : dêyîfî
 analız : lêkdanewe
 anamal : sermîyan
 anamalcı : sermayedar
 anamalcılık : sermayedarî
 anane : bastan
 ananevî : dêrîn
 anarşi : sêlûbêl
 anasız : bêdê
 anason : hebason
 anayurt : niştîman
 ancak : lê, bitenê
 andaç : diyarî, xelat
 angarya : suxre
 anı : yaddaşt, bîrok
 anılmak : bîranîn
 anırmak : zirrîn
 anırtmak : zirrandin
 anız : firêze
 anî : gavişkî, nişka
 aniden : hema, nişkave
 anket : lêkolîn
 anlam : raman
 anlamak 1 : ragiheştin
 anlamak 2 : têgiheştin
 anlamdaş : hevraman
 anlamlı : biraman
 anlamsız : bêraman, tewş
 anlaşılmak : têgihîn
 anlaşma 1 : lihevhatin
 anlaşma 2 : pevçandin
 anlaşma 3 : têkirayî, peyman
 anlatmak : derbirin
 anlayış : dilêrîn, feraset
 anlayışlı : biferaset
 anlayışsız : bêferaset

anmak : bîranîn, yadkirin
 anne : dê
 anneanne : dapîr
 ansızın : gavişkî
 ant : diramentî
 antika : kevnare
 antikacı : kevnarezan
 antlaşma : peyname
 antoloji : berhevok
 anüs : qûn
 apaçık : eşkare
 apaçıklık : eşkareyî
 aparmak : birin
 apaz : lap, gemş
 apış : navran, navpak
 apışık : şeliqî
 apışmak : şewliqîn
 apıştırmak : şewliqandin
 apse : kunêr, arinc
 aptal : gewc, debeng, bêwaç
 aptallık : gewcî, debengî
 aptes : destlimêj
 apteshane : qedemgeh
 aptestli : bidestlimêj
 aptestsız : bêdestlimêj
 ar 1 : lat
 ar 2 : şerm, fihêtayî
 ara : navîn
 araba : kelizke
 arabulucu : qasid, navcî
 arabuluculuk : qasidî, navcîî
 aracı : navcî
 aracılık : navcîî
 araç : hesincaw, amîr, navgîn
 araklamak : çalpandin
 aralık : navber, hol
 aramak : lêgerîn
 araştırma : lêkolan

araştırmak 1 : lêkolîn
araştırmak 2 : sehkirin
aratmak 1 : lêgerandin
aratmak 2 : sehandin
arazî : erd, zevî
ardıç : hevrîst
arı 1 : moz
arı 2 : pak
arikuşu : şalûl
arilaşmak 1 : pakkûn
arilaşmak 2 : zelifîn
arılık : pakî
arınmak : pakkûn
arıtma 1 : pakkirin
arıtma 2 : zelilandin
arıza : gospe
Arî : arî
ark : çok
arka 1 : paş
arka 2 : pişt
arkadaş : heval
arkadaşlık : hevaltî
arkalamak 1 : piştan
arkalamak 2 : hilgirtin
arkalık : piştî
arkeoloğ : kevnarezan
arkeoloji : kevnarezanî
arlanmak : fihêtkirin, şerm-
 kirin, şermezarbûn
armağan : xelat, deramet, dîyarî
armut : hirmî
arpa : ceh
arpacı : cehfiroş
arsa : pag
arsız : kanc, rûşuştî, bêar
arsızlaşmak : bêarbun, kanc-
 bûn
arsızlaşmak : bêarbûn

arslan : şêr
arşın : gaz
arşınlamak : gazdan
art : paş, dawî
artakalan : paşdemayî
artakalmak : paşdemayîn
artçı : paşmêr, dimdar
artçılık : paşmêrî, dimdarî
artık 1 : êdî, hew
artık 2 : tort
artık 3 : paşmayî
artış : hilfirîn
artma : hilfirîn, biservebûn, bi-
 serveketin
arz : pêşkêşî
arzetmek : pêşkêşkirin
arzu 1 : vîyan
arzu 2 : daxwazî
arzu 3 : kam
arzuhal : daxwazîname
arzulamak 1 : xwestin
arzulamak 2 : dilbirin
arzulu 1 : daxwaz
arzulu 2 : dilwaz
asa : çem
asabi : rik, firş, kelleroqî
asabileşmek : hêrsbûn, tûre-
 bûn
asabiyet : tûre, hêrs
asalak : kimê, xwinmij
asalaklık : xwinmijî
asalet : maqulî, toranî
asgarî : kêmîtirîn
asıl : resen
asılı : helwistî
asılma : daleqan
asılmak : daleqîn
asılsız : bêbin, bêbingeh

asır : qim, çerx
asi : gir
asil : maqul, torin
asimilasyon : pîşavî
asker : leşker
askeri : leşkerî
askerlik : leşkerî
asla : qet
aslan : şêr
asli : resen
asli : resenî
asma : dêlî
asmak 1 : daleqandin
asmak 2 : hilavistin
asmak 3 : berdarkirin, xeni-
 qandin
asri : çerxî
astar : batan
astarlamak : batankirin
astarlı : bibatan
astarsız : bêbatan
astım : bihnefişkî
astırmak : hilavistandin
aş : xwarin
aşağı : jêr
aşama 1 : pêpeluk
aşama 2 : qonax
aşçı : xwarinpêj
aşçılık : xwarinpêjî
aşevi : xwarinxane
aşık : bengîn, evîndar
aşıklık : bengîî, evîndarî
aşılama : deqandin, tamadin
aşılama : deqdan, tamandin
aşılı : deqdayî, teimî
aşınmak : mehan
aşındırmak : deqdan, taman-
 din

aşılı : deqdayî, teimî
aşındırmak 1 : mehandin
aşındırmak 2 : jêxwarin
aşınmak : mehan
aşımak : qulibandin
aşık : eşkara, xwiya
aşına : serwext
aşınalık : serwexti
aşiret : êl
aşk : benginî, evîndarî
aşmak : qulibîn, derbasbûn
at : hasp
ata : bav
atasözü : metelok
ateş : agir
ateşçi : agirker
ateşlemek : daran
ateşlenmek : darîn
ateşli : sincirî
ateşlik : ağırdang
atılğan : canbaz
atılğanlık : canbazî
atılım : hilperînî
atılmak : çengbûn
atışma : tavitîn
atı : mandî
atıklık : cerbez
atki : sermil
atlama : qevz
atlatmak : qevizandin
atlı : suwarî
atmak 1 : avêtin
atmak 2 : çengkirin
attırmak : avêtandin
av : nêçîr
avare : beredayî
avcı : nêçîrvan
avcılık : nêçîrvanî

avdet : veger
avlu : hewş
avrat : pîrek, Jin
avuç : kulm, mist
avunç : qinyat
avuntu : xemravîn
avurt : lam, gap
ay 1 : mih
ay 2 : heyv
ayak : ling, pê
ayakkabi : pêlav, şekal
ayakkabıcı : solker
ayar : çerm
ayaz : sayî, seqem
aydın : rewşenbîr
aydınlama : ronîbûn, serwext-
 bûn
aydınlattmak : ronîkirin, ser-
 wextkirin
aldinlik : ronayî, rehnik, rohnî
aygır : hêşa
aygit : alav, amêr
ayı : hirç
ayık : hişyar
ayıklamak : neqandin
ayılmak : hişyarbûn
ayinga : kamaş
ayıp : fihêtayî, kêmayî
ayıplamak : lomekirin
ayıran : navcî
ayırma 1 : navcîkirin
ayırma 2 : veqetandin
ayırma 3 : cihêkirin
ayırma 4 : cidakirin
aylak : tewtewe
aylaklık : tewteweyî
aylık : mehanî
aymak : hişyarbûn

ayna : neynik
aynali : bineynik
ayni : wekehev, layî, mîna
ayran : dew
ayrı 1 : têvel
ayrı 2 : cihê
ayrı 3 : cida
ayrı 4 : veqetî
ayrıca : derî
ayrıcılık : newekhewî
ayrılmak 1 : jihevûn
ayrılmak 2 : cihêbûn
ayrılmak 3 : cidabûn
ayrılmak 4 : têvelbûn
ayva : bih
ayvan : liwan, eywan
az : hindik, kêrn
aza : endam
azade : aza
azalmak : kêmbûn
azaltmak : kêmkirin
azamet : mazinayî, berzî
azametlî : berz
azamî : bêhtirîn
azap : azar
azar : arzşikêrandin
azat : azad
azatlı : rizgar
azdırmak : harkirin
azgın 1 : har
azgın 2 : sergerm
azgın 3 : hêc
azgın 4 : çavsor
azgınlık 1 : harî
azgınlık 2 : sergermî
azgınlık 3 : hêc
azgınlık 4 : çavsorî
azıcık : liçik, piçik

azınlık : kêmayetî

azıtmak : harkirin

azim : pîrşko

aziz : delal, xweşiwîst

azmak : hêcbûn, harbûn

azrail : rihistên

Institut kurde de Paris

B

baba : bav
babaanne : dapîr, pîrik
babalık : bavîfî
bacâ : kulek, bixerî
bacak : paq, çaq, pîjaq
bacanak : hevçeng
bacı : xwih, xwişk
baç : bac
badana : sewax
badanacı : sewaxkar
badanalamak : sewaxkirin
badanalanmak : sewaxbûn
badanalı : bisewax
badem : hiloq
bağ 1 : gurz, baq
bağ 2 : raz
bağcı : razvan
bağcılık : razvanî
bağdaş : çarmêrkî
bağımsız : serbixwe, aza
bağımsızlaşmak : serxwebûn
bağımsızlık : serxwebûn, azadî
bağır : sing
bağırmak : qîrîn
bağırsak : roví
bağırtmak : qîrandin
bağış : bexş
bağışlamak : bexşandin
bağlamak : girêdan
bağlantı : peywendî
bağlı : girêdayî
bağlılık : girêdanî

baha : beha
bahar : behar
bahçe : bexçe
bahçıvan : bexçevan
bahçıvanlık : bexçevanî
bahış : serzar, lêkolîn
bahşetmek : çêlkirin
bahşış : bexşîş
baht : gîhev
bahtiyar : kamran, bextiyar
bahtiyarlık : kamranî, bexti-
 yarı
bahtsız : bextreş
bahusus : nemaze
bakacak : zinar
bakakalmak : matbûn
bakan : şalyar
bakanlık : şalyarî
bakım 1 : guhpêdan
bakım 2 : dihindan
bakımlı : xwedhibûyî, dihin-
 dayî.
bakır : sıfır
bakırcı : sıfirkar
bakırcılık : sıfirkarî
bakış 1 : awir
bakış 2 : bergeh
bakire : keçîn
bakla : baqil
baklava : baqlawa
bakmak 1 : meyizîn, niherîn
bakmak 2 : dihindan, xwedî-

kirin
bakraç : sitil
bal : hingiv
baldır : çiq, paq, çaq
baldız : diş
balık : masî
balıççı : masîvan
balıççılık : masîvanî
balıkhane : masîxane
balıg : herzekar
balkımak : beriçîn, cirisîn
balıır : çîrîsk
balkon : berban, rasîf
ballı : bihingiv, hingivîn
balmumu : şima
balta : bivir
baltalık : hemî
balya : deng
balyoz : kerane
balya : bamî
bandırma : benî
banmak : çikandin, dakirin
banyo : kanûn, serşo
baraj : pindam, sikir
barbar : hov
barbarlık : hovîfî
bardak : istekan, pîvan, badîn
barhane : giranî
barınak : hewîng
barındırmak : hewandin, hê-
 wirandin
barınmak : hêwirîn, hewîn
barış : aşîfî
barışık : lihevhatî, pevçandî
barışmak : lihevhatin
barıştırmak : lihevanîn
barı : qene, çinebî, qetnebî
barut : barût

basamak : pêlik, pêping
basık : gebsoyî
basılı : çapandî
basım : çapmenî
basımcı : çapdar
basımevî : çapxane
basın : çapmenî
basit 1 : hêsa, sêhil, salthir
basit 2 : xur
baskı 1 : dext
baskı 2 : zordestî, pîkolî
baskın : sergirtin, daneser
basma : çit
basmak 1 : çapandin
basmak 2 : pêlêkirin
bastırılmak : dehişîn, dewisîn
bastırmak : dehişandin, de-
 wisandin
baston : kopal
basur : bawesîr
baş : ser, qehf
başabaş : serbiser, sereser
başagrısı : serêş
başak 1 : simbil
başak 2 : liqat
başak 3 : efare
başakçı : aferakar
başarı : serfirazî
başarılı : serfiraz
başarmak 1 : serxistin
başarmak 2 : pêkanîn
başiboş : tewtewe, beredayî
başka 1 : têvel
başka 2 : hin
başka 3 : bil
başka 4 : der
başkaca : derî
başkan : serdar, serok

başkanlık : serokatî, serdarî
başkent : navendî
başlamak : destpêkirin
başlangıç : destpêk
başlatmak : destpêkandin
başlık 1 : serokatî
başlık 2 : telik, kum
başlık 3 : next, qelen
başlık 4 : serik
başlıklı : biserik
başlıksız : bêserî
baştanbaşa : seranser
başvuru 1 : serdan
başvuru 2 : qesidîn
batak : teqin
batı : rojava
batık : noqbûyî
batılı : rojavayî
batın : zikmak
batırmak 1 : teqinandin
batırmak 2 : noqandin
batırmak 3 : daçikandin
batma 1 : noqîn
batma 2 : teqinîn
batma 3 : daçikîn
batmak 1 : avabûn
batmak 2 : noqbûn
batmak 3 : teqinîn
batmak 4 : daçikîn
batman : ritil
bavul : bahol
bay : mîrza
bayan : banû, xanim, xatûn
bayat : kitût
bayatlamak : kitûtbûn
bayatlatmak : kitûtkirin
baygın : bêhiş
baygınlık : bêhişî

bayılmak : bêhişketin
bayılmak : bêhişxistin
bayındır : ava
bayındırlamak : avakirin
bayındırlaşmak : avabûn
bayındırlık : avanî
bayır : quntar, kental
baykuş : kund
bayrak : al
bayram : cejn
baytar : seytar
bazen : carina, geh, carcar
bazı : hin
bebek : bûk (oyuncak)
beceri : jêhatîti, bikêrhatîti,
beceriklilik : şehrazayî
beceriksiz : nebikêrhatî
becermek 1 : pêkanîn
becermek 2 : bikêranîn
bedava : mift, belaş
bedbaht : bedbext
bedbahtî : bedbahtî
beddua : nifir
bedel : bedêl
beden : laş
bedesten : bedesten
bedhah : bedxwaz
beğeni : qîm
beğenilmek : ecibîn
beğenmek 1 : qîmkirin
beğenmek 2 : ecibandin
beher : heryek
behre : behr, behir
behresiz : bêbehr, bêbehir
bekar : azibî, bêkarî
bekarlık 1 : azibî, bêkarî
bekarlık 2 : keçîni
bekçi 1 : mifirdî

bekçi 2 : nehtor
bekçilik 1 : nifirdîti
bekçilik 2 : nehtori
beklemek 1 : bendman, ber-
 bendman
beklemek 2 : hêvîkirin
beklenti : hêvî
bel 1 : pişt
bel 2 : newq, nêvtang
bel 3 : mar
bela : kerasat, qeda, bela
belalı : bibela, biqeda
belde : bajar
belediye : şahravanî
belemek : gemirandin
belenmek : gemirîn
beleş : beleş, mift
belge : perge
belgeli : biperge
belgesiz : bêperge
belgin : dîyar
belgisiz : nebinavkirî "rêz"
beli : belê
belik : kezî
belirgin : wekat, darîçav, dîyar
belirlemek : destnîşankirin, pe-
 yitandin
belirmek 1 : belitîn
belirmek 2 : keddan
belirmek 3 : peyitîn
belirmek 4 : nişbûn
bellirsiz : nexwîya, nedîyar
bellirsizlik : bêwekatî
belirten : (rêz.) veqetandek
belirti : daxwîyan
bellirtili : (rêz.) binavkirî
bellirtisiz : (rêz.) nebinavkirî
bellirtmek 1 : destnîşankirin

bellirtmek 2 : berçavkirin
belki : belki
bellek : hiş, bîr
belleme : cilik
belletmek : fêrbûn, têgihan
belli : xwîya, aywîne, eşkare
bellilik : eşkareyî, xwîyayî
ben 1 : ez
ben 2 : şan
ben 3 : xal, deq, deqdeqonk
benekli 1 : bixal, deqdayî
benekli 2 : şanoyî
benekli 3 : pitpitkî
bengl : nemir
benlmsemek 1 : pejirandin
benlmsemek 2 : qîmkirin
benll : bixal, deqdayî, şanoyî
beniz : mad, gûn, newr
bent : delav, sikir
benzer 1 : hevri
benzer 2 : hevnîr
benzeşmek : biserveçûn
benzetmek : biservebirin
benzeyiş : biserveçûn
benzin : benzîn
beraat : bêtewanî
beraber : bihevre
beraberlik : bihevreyî
berbat : erzeng
berber : berber
berberlik : berberî
bere 1 : kum
bere 2 : kul
bereket : adanî, deramet
bereketli : biadan, bideramet
bereketsiz : bêadanî, bêde-
 ramet
berelenmek 1 : kulkirin

berelenmek 2 : rizîbîn

berelenmek 3 : qusqusîn

berelenmek 4 : kurkisîn

berelli 1 : bikum

berelli 2 : qusqusî

berelli 3 : kurkisî

beri : pêş

berk : qawîn, tund

berkinmek : qewînbûn, tundbûn

berkitmek : qewînkirin, tund-
kirin

berklik : qewîñî, tundî

berrak : zelal

berraklaşmak : zelalbûn

berzah : avtang

besbedava : miñtibeleş

besbelli : Diyar, eşkare, xwiya

besbeter : xeraptirîn

besi : xwedîkirin

besilli : xwedîbûyî

beslenmek : xwedîbûn

besmele : bismila

besmelesiz : bêbismila

beste : beste

besteci : bestekar

bestelemek : bestekirin

besteli : bestebûyî

beş : pênc

beşer : mirovanî

beşerî : mirovanî

beşgen : pêncçarçik

beşik : dergûş

beşinci : pêncemîn

beşuş : rûliken

bet : gûn

beter : xeraptirîn

betik : pertûk

beton : beton

betonarma : betonarma

bey : beg

beyaban : beyaban, deşt

beyan : ragihan, gotin

beyanat : telique

beyaz : sipî

beyazımsı : sipîçole

beyazlanmak : sipîbûn

beyazlatmak : sipîkirin

beyazlık : sipîfî, belekî

beyin : mêjî

beyinsiz : bêzereng, gêj

beylik : mîrî

beynamaz : bêlimêj

beynelmineñ : navnetewî

beyzi : hêkanî

bez : paç

bezdırmek 1 : bêzarkirin

bezdırmek 2 : qerihandin

bezdırmek 3 : dilsarkirin

beze 1 : gîñî, girêk

beze 2 : gulok (hevîr)

beze 3 : xeml

bezek : xeml

bezelye : polje

bezeme : xemilandin, raxistin

bezenmek : xemilîn.

bezgin : bêzar, dilsar, tixîn

bezginlik : bêzarî, dilsarî

bezirgan : bezirgan

bezirganlık : bezirganî

bezmek 1 : dilsarbûn

bezmek 2 : qerihîn

bezmek 3 : bêzarbûn, tixîn

bıçak : kêr

bıçkı : mişar

bıkkın : bêzar, tixîf

bıkkınlık : bêzarî, tixîñî

bıkmak : tîrxîn
bıktırmak : tîrxandin
bıldır : par
bıldircin : sus
bingıldak : nermik
birakmak 1 : berdan
birakmak 2 : danîn "ji dest"
birakmak 3 : hiştin
biraktırmak : berdandin
bitim : bitim
bryık : simbêl
bryıklanmak : bisimbêlbûn
bryıklı : bisimbêl
bryıksız : bêsimbêl
biber : îsot
biberlik : îsotdang
biberon : mijik
bibi : metik
biçare : bêçar
biçilmek : fasiîfîn
biçim 1 : fesal
biçim 2 : lewn, teşe
biçim 3 : awa
biçimlendirmek : fasaldan
biçimli : bifesal
biçimsel : fesalî
biçimsiz : bêfesal
biçmek : fasiîfandin
bıdon : barmil
bigane : bêgane
bigunah : bêtewan
bihaber : bêhay
bikes : bêkes
bikir : keçînî
bıldık : nas
bıldiri : belavok
bıldirmek : ragihandin
bile : jî

bileği : siqa
bilek : beşîk, qeft
bilemek : siqakirin, tîjkirin
bilenmek : siqabûn, tîjbûn
bilerek : bizankî
bileşik : yekbûyî
bilet : bilet
bilezik : bazin
bilge : pispor, zanist
bilgelik : pisporî, zanistî
bilgi : zanayî
bilgilenmek : serwextbûn
bilgilendirmek : serwextkirin
bilgili : agah, zane, serwext
bilgin : zanist
bilgisiz : nezan
bilgisizlik : nezani
bilhassa : nemaza
bilim : zanistî
bilimsel : zanistî
billiç : birewerî
billiçli : birewer
billiçsiz : xeşîm
billiçsizlik : xeşîmî
billinmedik : nenas
billinmek : nasîn
billinmeyen : nenas
billirkişi : karzan
bilmece : mamik
bilmek : zanîn
bilmez : nezan
bilmezlik : nezani
bin : hazar
binâ : avayi
bindirmek : suwarkirin
binici : suwar
binicilik : suwarîî
bininci : hazaremîn

binmek : suwarbûn
bir : yek
birâ : bîra
brader : bira
biraz : lîçik, hinik
birçok : gelek
birden : teva
birdenbire : ji nişka ve
birey : kes
biricik : yekta
birikme : civîn
birikmek : civîn
biriktirmek : civandin
birilerl : hin
birinci : yekemîn
birkaç : çendik
birleşik : yekbûyî
birleşim : civan
birleşmek : yekbûn
birleştirmek : yekkirin, pev-
 yekirin
birlik : yekîti
birlikte : bihevve
bisiklet : bisiklet
bit : sipih
bitap : wastiyayî
bitek : adan
biteviye : sereqet
bitim : qedîn, dawî
bitirmek : qedandin, kutaki-
 rin, tewakirin, dawiyandin
bitişik : pevve
bitişkin : pevve
bitişmek : pevwebûn
bitiştirmek : pevvekirin
bitki : dirxt
bitkimsi : dirxtî
bitkin : wastîyayî, qediyayî

bitkinlik : wastîn
bitlenmek : bisipihbûn
bitil : bisipih
bitmek 1 : qedan, neman
bitmek 2 : kutabûn, tewebûn
biyografi : kurtejiyan
biz 1 : em
biz 2 : dirêjik
bizar : bêzar
bizatihi : bixwe
bizzat : bixwe
bobin : bobîn
bocalamak : tewşbûn
bodrum : binanî
bodur : kurt, qut
boğa : çonega
boğaz 1 : qirik
boğaz 2 : avtang
boğazlamak : xeriqandin, gu-
 randin
boğmak 1 : Xeriqandin"di avê
 de"
boğmak 2 : fatisin
boğum : girêk, movik
boğuşmak : geltekirin
bohça : bexçik
bok : gû
boklamak : gûpêkirin
boklaşmak : gûpêbûn
boks : boks
boksör : boksor
bol 1 : xîr
bol 2 : boş
bol 3 : farah
bollanmak 1 : xirbûn
bollanmak 2 : farahbûn
bollatmak 1 : xirkirin
bollatmak 2 : farahkirin

bolluk 1 : farahî
bolluk 2 : boşahî
bomba : bomba
bombalamak : gullebarankirin
bomboş : vikuvala, xirûxali
boncuk : meherk, morî
bora : bager, bablisok.
borazan : nefir
borç : qerz
borçlanmak : qerzdarbûn
borçlu : qerzdar
borçsuz : bêqerz
borsa : borsa
boru 1 : lûle
boru 2 : nefir
bostan : werz, bîstan
bostancı : cenan
boş 1 : vala
boş 2 : pûç
boş 3 : betal
boşalmak : valabûn
boşaltmak 1 : valakirin
boşaltmak 2 : rukirin
boşaltmak 3 : dakirin
boşamak : berdan
boşatmak : berdandin
boşboğaz : devlok
boşboğazlık : devlokî
boşlamak : derjêqerîn, gîst-
 kirin
boşluk : valayî
bot : kelek
botçu : kelekvan
boy 1 : êl
boy 2 : bejin
boya : nîgare, sebax, bayox
boyacı : sebaxkar
boyacılık : sebaxkarî

boyahane : sebaxxane
boyalamak : sebixandin
boyalı : sebixî
boyanmak : sebixîn
boyatmak : sebixandin
boykot : boykot
boylanmak : dirêjbûn, çama-
 vêtin
boylu : bejindirêj
boynuz : sitirih
boynuzlamak : poşdan
boynuzlu : bisitirih
boysuz : qut, kurt
boyun : sitû, situkur
boyuna : hertim
boyunduruk : nîr
boz : gewr, boz
boza : boza
bozacı : bozakar
bozarmak : rengavêtin
bozdukmak : hûrkin
bozgun : têşikan
bozkır : şafîr
bozmak 1 : pûçkirin
bozmak 2 : têkbirin
bozmak 3 : quraftin
bozmak 4 : hedimandin
bozmak 5 : helisandin
bozuk 1 : pûç
bozuk 2 : hedimî
bozuk 3 : helistî
bozuk 4 : aloz
bozulmak : têkçûn
buhar : bixur
buhurdan : bixurdang
buket : bak
bulama : hevdel
bulamak : gemirandin

- bulandırmak** : gemirandin
bulanık : hewdilî, girikî, şîlo
bulanmak : hewdilîn, girikîn
bulantı : dilxelîn
bulaşıcı : buwar
bulaşık : latimî
bulaşmak : latimîn
bulaştırmak : latimandin
bulgur : savar
bulmaca : mamik
bulmak : dîtin
bulug : gêranî
bulut : ewr
bulutlanmak : ewrbûn
bulutlu : ewrawî, biewr
bunak : xurifî
bunaklık : xurifîti
bunalım 1 : fats
bunalım 2 : boran
bunalmak 1 : fatisîn
bunalmak 2 : borîn
bunaltı : fatsî
bunaltmak : borandin
bunama : xurifîn
bunca : evqas
bunlar : evan
bura : ev der
burası : ev der
burç : birc
burçak : kizin
burdurmak 1 : xelandin
burdurmak 2 : xesandin
burgaç : ger
burgu : badek
burkmak : xelandin
burkulmak : xelîn
burkutmak : xelandin
burma : rêsi
burmak 1 : xelandin
burmak 2 : xesandin
burmak 3 : risandin
burmak 4 : badan
burs : burs
buruk 1 : xesiyayî
buruk 2 : tehil
burukluk : tehilayî
burulmak 1 : badîn
burulmak 2 : xesîn
burulmak 3 : xelîn
buruşmak 1 : qurmiçî
buruşmak 2 : çilmisîn
buruşmak 3 : avciqîn
buruşturmak 1 : qurmiçandin
buruşturmak 2 : çilmisandin
buruşturmak 3 : avciqandin
buruşuk 1 : qurmiçî
buruşuk 2 : çilmisî
buruşuk 3 : avciqî
buse : ramûsan, maç
but : rahin
buut : dîmen
buyruk : ferman
buyurmak : fermanndan
buz : qeşa
buzacı : golik
buzlanmak : qeşagirtin
buzlu : biqeşa
buzluk : qeşadang
bücür : qut
büfe : büfe
büklüm 1 : fetl
büklüm 2 : taw
büklüm 3 : gungil "di poran de"
bükme 1 : tawandin
bükme 2 : fetilandin
bükük : tawiyayî

bükün : tawang
bükünlü : tawangbar
bülbül : endelî
bülten : weşinek
bünye : girs, qelafet
büro : buro
bürokrasi : buroqrasî
bütün 1 : tev
bütün 2 : sihhê
bütün 3 : yekker
bütünlemek 1 : sihhêkirin
bütünlemek 2 : girkirin
bütünlemek 3 : yekkerkirin
bütünlük 1 : sihhêyî
bütünlük 2 : yekkerî
büyü : sêhir, sêhr
büyücü : sêhirker, sêhrek
büyücülük : sêhrkerî
büyük 1 : mazin
büyük 2 : gir

büyükanne : dapîr
büyükbaba : babpîr
büyükelçi : balyoz
büyükelçilik : balyozxane
büyüklük : mazinayî
büyülemek : sêhrkirin
büyülenmek : sêhribûn
büyültme : mazinkirin
büyültmek 1 : mazinkirin
büyültmek 2 : berzkirin
büyülü : sêhrbûyî
büyüme : mazinbûn
büyütmek 1 : xwedîkirin
büyütmek 2 : mazinkirin
büzgü : qurmîçonk
büzgülü : biqurmîçonk
büzme : qurmiçandin
büzük : qurmiçî
büzülmek : qurmiçîn

C

caba : mift
cacık : cacîq
cadde : seqem
cadı : pîrabok
cafcac : lawlaw
cağ : cax
cahil 1 : nezan
cahil 2 : xeşîm
cahillik 1 : nezanî
cahillik 2 : xeşîmî
cam : cam
cambaz : cambaz
cambazlık : cambazî
camcı : camkar
camcılık : camkarî
camekan : camxane
camî : mizgeft
camlamak : bicamkirîn
camlı : bicam
can : giyan, can
canan : evîndar
canavar : cinawir
canavarlık : cinawirî
candarma : cenderme
canerîgi : incas
canî : mêrkuj, xwînî
canlandırmak : giyandin
canlanmak : jîndarbûn
canlı : zînde, jîndar
canlılık : zîndeyî, jîndarî
cansız : nezindî, nejjînda
carcur : carcur

carî : herkoîyî
cariye : qerwaş, bermalî
cart : cart
cascavlak : zallût
casus : sixur
casusluk : sixurî
cavlak : zallût
caydırmak : jêgerandin
cayirtı : gîgîj
caymak : jêgerîn
cebir : zor
cebren : bizor
cabretmek : zordan
cefa : eza
cefakeş : ezakêş
cehalet 1 : nezanî
cehalet 2 : xeşîmî
cehennem : dojeh
cehennemlik : dojehî
ceht : hewl
ceket : saqo
celep : kerî
cellat : cellat
celse : kor
celp : rakêşer
cemaat : hoz, civak
cemiyet : komele
cemre : parang, pişko
cenaze : term
cengaver : şerger
cengaverlik : şergerî
cenk : şer

cenkçi : şervan
cennet : bihuşt
cennetlik : bihuştî
cennetmekan : gorbihuşt
centilmen : cuwamêr, xweşmêr
cenup : başur
cep : berîk, kurik
cephane : cebil
cephanelik : cebilxane
cephe : enî, bere
cepken : şal, xeftan
cerahat : nêrn, edap
cerahatlanmak : binêmbûn, bi-
 edapbûn
cerahatlı : binêrn, biedap
cereme : cirm, tewan
cerrah : neşterger
cerrahi : neştergerî
cesaret : bizav, wêrn
cesaretli : bizirav, wêrek
cesaretlenmek : biziravbûn
ceset : cendek, term
cesur : dilawer
cesurluk : dilawerî
cet : bavik, kalik
cetvel : cetvel, rastek
cevahir : dir
cevap : bersiv
cevaplandırmak : bersivandin
cevaplı : bibersiv
cevapsız : bêbersiv
cevaz : nasname
cevher : kan
ceviz : guwiz
ceylan : askan
ceza : siza
cezayî : sizayî
cezb : rakêşer

cezve : cezve
cigara : cigara
cılız : jar, lawaz
cılızlaşmak : jarbûn
cılızlık : jarî, lawazî
cimbız : mûçing
cırcırböceği : sîrsirk
cırnak : naparuşk
cırtlak : belloq
cıvata : civata
cıvık : rihin
cıvıklamak : rihinbûn
cıvındırmak : rihikirin
cız : ciz
cızırtı : qîjên
cızırdamak : qîjîn
cibinlik : cibinlik
cici : cici
cidar : şure
ciddi : tewa
ciddiyet : tewayetî
ciğer : kezep, mêlek
cihan : gerdûn
ciharudu : çarûdu
ciharsê : çarûsê
cihariyek : çarûyek
cihaz : hesincav, alav, amêr
cihet : hindev, layen
cila : sîqal
cilacı : sîqalkar
cilacılık : sîqalkarî
cilalanmak : sîqalkirin
cilalı : bisîqal
cilasız : bêsisîqal
cilt 1 : çerm, ten, pest (yê miro-
 va)
cilt 2 : qalik
ciltli : biqalik

ciltisiz : bêqalîk
cilve : sêhrek, nazdarî
cimri : qesis
cimrîlik : qesisî
cin : cin
cinas : çewlik
cinayet : mêrkujî
cinnet : dînîfî
cins 1 : celeb
cins 2 : layen
cins 3 : tuxum
cip : cip
cirit : cirit
ciro : ciro
civa : civa
civan : tevnal
civanmert : cuwamêr
civanmertlik : cuwamêrî
civar : derdor, dorhêl, hêl
civciv : çiçik
çivelek : sêhrek
coğrafya : erdnîgarî
coğrafyacı : erdnîgarzan
cop : doçik

coşku : dilgeşî, dilxurtî
coşkun : dilgeş, dilxurt
coşkunluk : dilgeşî, dilxurtî
coşmak : geşbûn
cömert : comert
cömertlik : comertî
cuma : in
cumartesi : şemî
cumhur : gel, civak
cumhurbaşkanı : serokkomer
cumhuriyet : komer
cunta : cunta
cücük : box
cûmbüş : şahî
cümle : (gr.) hevok
cümleten : teva
cûmudiye : sehol
cûrûm : tawan
cûse : girş, qelafet
cûsseli : bigirş
cûzzam : kotî
cûzzamlı : kotiyî
cûzdan : xelîtk
cûzî : kêmtîrîn

Ç

çaba 1 : xebat
çaba 2 : kêferat
çabalamak 1 : xebatkirin
çabalamak 2 : kêferatkirin
çabalamak 3 : liberxwedan
çabalatmak : xebitandin
çabucak 1 : bihawarî
çabucak 2 : zûka, bilez
çabuk : sivik, lez, çîst
çabuklaşmak 1 : sivikbûn
çabuklaşmak 2 : lezkirin
çabuklaştirmek 1 : sivikikirin
çabuklaştirmek 2 : lezandin
çadır : kon
çağ 1 : heyam, heyman
çağ 2 : beng
çağdaş : hemdem, hemçerx
çağdaşlaşmak : hemdembûn,
 hemçerxbûn, pêşveçûn
çağıldamak : xuşîn
çağırmak : bakirin, gazîkirin
çağırtkan : ribat
çağla : behîvtark
çağlayan : şîp
çağnak : avin
çağrı : gazî, bang
çağrılı : vexwendî
çağrılmak : vexwendin, azimîn
çakal : wawîk
çakı : kêrik
çakıl : zixur
çakılmak : rapbûn "kes"

çakır : şînotek
çakmak 1 : jentîn "ra"
çakmak 2 : hincinîn "pêt"
çakmak 3 : kutan
çakmak 4 : hasta "kevir"
çalı 1 : pejik, hejîk
çalı 2 : devî
çalışkan : zîrek
çalışkanlık : zîrekî
çalışma : xebitîn
çalışmak : karkirin
çalıştırmak : karandin
çalkalanmak : keyîn
çalkalatmak : keyandin
çalkama : keyan
çalkamak 1 : keyandin
çalkamak 2 : têwerdan
çalkanmak 1 : keyîn
çalkanmak 2 : têwerdîn
çalmak 1 : dizîn
çalmak 2 : têdan
çalmak 3 : pêdan
çamaşır : kinc, cil
çamur : harî
çamurlamak : harîpêdan
çamurlanmak : biharîbûn
çamurlatmak : biharîkirin
çamurlu : biharî
çan : naqos
çanak : kodik, pîyan
çanta : xelîtk
çapa 1 : tafşo

çapa 2 : heşaf
çapa 3 : lenger
çapak : kenîşt "yan çav"
çapaklanmak : bikenîştûn
çapalamak 1 : xepirandin
çapalamak 2 : heşifandin
çapkın : tolaz
çapkınlık : tolazî
çapraşık : herbilî, xerbitî
çarpişiklaşmak : herbilîn, xer-
 bitîn
çapraz : çeperast , xaçkî
çaprazlaşma : çeperastî, xaçkî
çaprazlaşmak : Herbilîn, xer-
 bitîn
çapul : talan
çapulcu : talankar
çapulculuk : talankirî
çaput : kinc, paçik
çarçabuk : bilez, bihawarî
çardak : kolik, holik
çare : ray, havil, çare
çaresiz : neçar, bêhavil
çaresizlik : neçarî
çarık : çarox, kalik
çarıketmek : çarixîn
çarmih : çarmix
çarnaçar : çarneçar
çarpık : tewş
çarpişmak : lihevketin
çarpiştirmek : lihevxistin
çarpişmak : tawişandin
çarşaf : fotik, belekî
çarşamba : çarşemb
çarşı : sük
çatal : dugulî
çatallı : bidugulî
çatı : taq

çatırdama : qırçên
çatırtı : qırçên
çatışmak : bihevketin, têkçûyin
çatıştırmak : lihevxistin
çatlak 1 : terk "di çerm de "
çatlak 2 : derz
çatlak 3 : qeş
çatlamak : qusan
çatlamak 1 : derizîn
çatlamak 2 : qusîn
çatlamak 3 : qelişîn
çatlamak 4 : terikîn
çatlatmak 1 : derizandin
çatlatmak 2 : qelişandin
çavdar : baçik
çay 1 : çay
çay 2 : best
çaydanlık : çaydang
çayhane : çayxane
çayır : mêrg
çayırılı : bimêrg
çehre : rudevyn, mad, suqum
çekaloz : sior
çekememek : çavnebarî
çekememezlik : çavnebarî
çekî : kêş
çekliç : çakuç
çekidüzen : rêkûpêk
çekilmek : kişîn
çekim 1 : çivan "rêzimanî"
çekim 2 : rakişan
çekingên : fihêtoyî
çekingênlik : fihêtêyotî
çekinmek : xwevedan
çekirdek : dendik, sîsik
çekirdekli : bisîsik
çekirge : kulleh
çekişme 1 : heng

çekişme 2 : xirûcir
çekişmek : pevketin
çekiştirmek 1 : kişişandin
çekiştirmek 2 : sebkirin
çekme 1 : çivandin
çekme 2 : kişandin
çekül : şaqul
çelebi : çelebi
çelebillik : çelebîfî
çelenk : zerzeng
çelik 1 : pola
çelik 2 : zîçik
çelim : bejnûbal
çelimli : bibejnûbal
çelişik : tewş
çelişiklik : tewşî
çelişken : berçewt
çelişki : tawşî
çelişmek : tewişin
çelmek : şekandin
çelmelemek : werqilandin
çelmelenmek : werqilîn
çeltik : çeltûk
çember 1 : hawêr
çember 2 : toq
çemberlemek : hawêrkirin, toq-
 dan
çeberlenmek : hawêrbûn, bi-
 toqbûn
çemrenmek : çemîn, çikîn
çene 1 : zenî
çene 2 : arguşk
çengel : çinqal
çengellenmek : çinqalkirin
çengelli : çinqalkirî
çentik : niqrik
çentikleme : niqrikdan
çentilmek : niqrikbûn

çepçevre : hawîrdor, doraleyn
çepel : çapal
çepellenmek : çapalbûn
çeper : hawîr, sênc
çepiç : heworî, gîşk
çerçeve : çarçîve
çerçevelemek : çarçîvekirin
çerçî : attar
çerçîlik : attarî
çerçöp : qırş
çermik : germav
çeşit 1 : cor, cûr, texlîf
çeşit 2 : celeb, şêwe, nîfş
çeşitlemek : corkirin, cûrkirin
çeşitlenmek : cûrbûn
çeşitli : cûrbecûr
çeşitlilik : cûrbecûrî
çeşme : kehnî
çeşnî : tam
çetin 1 : sext
çetin 2 : xedar
çetin 3 : dijarw
çetinleşmek : sextbûn, xe-
 darbûn, dijarwbûn
çetinleştirmek : sextkirin, xidar-
 kirin, dijarwarkirin
çetinlik : dijarwî, sextî, xedarî
çetrefil : harbilî
çetrefilleşmek : çîştbûn
çeviri : vergerî
çevirici : verger
çevirme : vergerandin
çevirmek 1 : vergerandin
çevirmek 2 : zîvirandin
çevre : dorhol, çarmedor, hêl
çevrelemek 1 : kevîrkirin
çevrelemek 2 : hawîrkirin
çevrelemek 3 : dorandin

çevrilmek 1: zîvirin
 çevrilmek 2: vergerin
 çevrilmek 3: vergerin
 çeyiz : rehêl
 çeyizli : birehêl
 çeyrek : çaryek
 çıban : pizik, kunêr
 çığ : şap, berfende
 çığıltı : barên, qîjên
 çığır : şîverê
 çığlık : qîrên, barên
 çıkagelmek : derdan, keddan
 çıkar : berjewendî, nihf, kelk
 çıkarıcı : tama
 çıkarıcılık : tamayîti
 çıkarmak 1 : darxistin, dera-
 nîn
 çıkarmak 2 : têgihan, teder-
 xistin
 çıkık : xeliyayî
 çıkıkçı : cebar
 çıkıntı : pesar
 çıkmak 1 : derketin
 çıkmak 2 : hilkişîn
 çilbır : hêkerûn
 çıldirmek : harbûn
 çıldırtmak : harkirin
 çilgın : har
 çilgınlasmak : harbûn
 çilgınlık : harî
 çımkırmak : zalqkirin
 çınar : çenar
 çınçın : çingên
 çıngar : teşqele
 çıngırak : zengil
 çınlamak : çingen, çingîn
 çınlatmak : çingandin
 çıplak : tazî, rût

çiplasmak : tazîbûn, rûtbûn
 çiplastırmak : tazîkirin, rûtki-
 rin
 çıplaklık : rûti, tazîti
 çıra : çıra
 çırağ : find
 çıracık : şagirtî, suxte
 çıracılık : şagirtîti, suxteyî
 çıralı : biçira
 çırçıplak : çilptazî
 çırçır : çirik
 çirilçıplak : çilptazî
 çırmık : neparuşk
 çırmıklamak : veçirandin
 çırpı : pejik, hejik
 çırpılmak : hilweşîn
 çırpındırmak 1 : parpitandin
 çırpındırmak 2 : farfitandin
 çırpınma : kêferat
 çırpınmak 1 : parpitîn
 çırpınmak 2 : farfitîn
 çırpınmak 3 : kêferatkirin
 çırpma : hilweşan
 çırpmak : hilweşandin
 çit : qırçên
 çitçit : çitpit
 çitlama : çirkên
 çitlamak : çirkîn
 çıyan : maşot
 çiçek 1 : kulik
 çiçek 2 : xurî "nexweşî"
 çift 1 : coht
 çift 2 : cot, zo " ne kit "
 çiftçi : cohtkar
 çiftçilik : cohtkarî
 çiftte 1 : çifte
 çiftte 2 : pihîn, zîtik
 çiftlemek : pihından, zîtikdan

çiftleşmek : cotbûn
 çiftleştirmek : cotkirin
 çiftlik : cobar
 çığ : xav, xam
 çığdem : sosin, pîvok, gungu-
 lok
 çığlt : sîsik
 çığlık : xavî
 çığnem : cum
 çığnemek 1 : cutin
 çığnemek 2 : pêlêkirin
 çil 1 : bihok
 çil 2 : zil
 çile 1 : peng, kelef
 çile 2 : zahmet
 çilekeş : zehmetkêş
 çilenti : xunaf
 çillenmek : zildan
 çilli : bibihok
 çim : zurçik
 çimdik : nequçk
 çimdiklemek : nequçkdan
 çimen : geya
 çimenlemek : zildan
 çimenlik : zurçik
 çingene : qereçî
 çingenelik : qereçîtî
 çinko : tutye
 çiriş : şîrêz
 çirişlemek : şîrêzkirin
 çirişli : bişîrêz
 çirkef : arav
 çirkin : kîret
 çirkinlemek : kîretdîtin
 çirkinleşmek : kîretbûn
 çirkinleştirmek : kîretkirin
 çirkinlik : kîretî
 çiselemek : xunifîn

çisenti : xunaf
 çiş : mîz
 çişik : xirnaq
 çit 1 : sênc
 çit 2 : çît
 çitemek : çinîn
 çitîşmek : xerbilîn, herbilîn
 çitlenbik : benav
 çitmik : gurpik
 çivdirmek : çerixandin
 çivl : bizmar, mix
 çivldi : çivîdî
 çivilemek : bizmarkirin
 çivilenmek : bizmarbûn
 çivit : çivît
 çivitlemek : çivîtkirin
 çivitli : biçivît
 çivitsiz : bêçivît
 çivme : çerixîn
 çiy : xwisî
 çizdirmek : xêzandin
 çizgi : xêz, şaft, xet
 çizgili 1 : bixêz
 çizgili 2 : bişaft
 çizgisiz : bêşaft
 çizilmek : xêzbûn
 çizme : cezme
 çizmek : xêzdan
 çoban : şivan
 çobanlık : şivantî
 çocuk : zarok
 çocukluk : zaroktî
 çoğalmak : boşbûn, zehfbûn
 çoğaltmak : zehfikirin
 çoğu : bipiranî
 çoğul : pirhejmar
 çoğullaştırmak : pirhejmarki-
 rin

çoğumsamak : zehfdîtin
 çoğunca : bipiranî
 çok : zehf, gelek
 çokluk : boşî, zehfî, piranî
 çoksamak : zehfdîtin
 çolak : kop
 çolaklık : kopî
 çomak : darik
 çopur : xwirîyî
 çorak : bêwêç
 çoraklık : bêwêçî
 çorap : gore
 çorba : şorbe
 çöğmek : zikzikîn, zeriqîn
 çöğdürmek : zikzikandin
 çökek : teqin
 çökel : talpik
 çökelek : jajî, toraq, şortan
 çökmek : hêrivîn
 çöktürmek 1 : çokandin
 çöktürmek 2 : hêrivandin
 çöküntü : kortal
 çöküş 1 : hêrivtin
 çöküş 2 : nîxbûn
 çöl : berî, beyaban, çol
 çömelme : tot
 çömelmek : totbûn
 çömelmek : totkirin
 çömlək : kuzik, kadûn

çömləkçi : kûzeker, qewaç
 çömləkçilik : kûzekerî, qewaçî
 çöp : qırş
 çöplük : ting, sergo
 çöpsüz : bêqırş
 çözmek : vekirin
 çözük : vekirî
 çukur : koncal, kort, kortik
 çukurlu : bikoncal, bikortal
 çul : cilik
 çulha : cumker
 çulhalık : cumkerî
 çuval : tûr, kis, telis
 çuvaldız : sujîn
 çükündür : silk
 çünkü : seba
 çürük 1 : aloz
 çürük 2 : helistî
 çürük 3 : pûç
 çürük 4 : rizi
 çürüklük 1 : alozî
 çürüklük 2 : rizitî
 çürüme 1 : helistin
 çürüme 2 : pûçbûn
 çürüme 3 : rizibûn
 çürütmek 1 : rizikirin
 çürütmek 2 : pûçkirin
 çûş : şoş

D

da : jî
dadandırmak : lésalitandin
dadanmak : lésalitîn
dadı : dayîn
dadılık : dayînî
dağ : çîya, dîyar
dağarcık : kîsik, tûrik
dağdağan : taaw. " ta aw"
dağılım : belayı
dağılma : firikîn
dağılmak : belabûn
dağınık 1 : feşkilî
dağınık 2 : belawela
dağınık 3 : gij
dağınıklık 1 : belawelayî
dağınıklık 2 : gijî
dağıtılmak 1 : belabûn
dağıtılmak 2 : feşkilîn
dağıtmak 1 : felişandin
dağıtmak 2 : feşkilandin
dağıtmak 3 : belakirin
dağlamak 1 : daxdan
dağlamak 2 : kewandin
dağlatmak : daxandin
dağlı 1 : çîyayî
dağlı 2 : daxdayî
daha : héj
dahî 1 : jî
dahî 2 : zanist
dalma : hertim, sereqet, tim
dair : derbare, deheq
dalre : bazne

dakika : daqîqe
dal 1 : çiqul
dal 2 : tan
dalak : fişik, tihêl
dalamak : dirrîn
dalaş 1 : ketteleft
dalaş 2 : gelte
dalaşmak 1 : kefketeleftkirin
dalaşmak 2 : geltekirin
dalatmak : dirrandin
dalavere : teşqele, şêl
dalaverecillik : fêlbazî
dalcık : kat
daldırmak 1 : çikandin
daldırmak 2 : noqandin
dalga : pêl
dalgalı : bipêl
dalgıç : noqar
dalgıçlık : noqarî
dalkavuk : seypesan
dalkavukluk : seykesanî
dallı : biçiqul
dalmak 1 : noqbûn
dalmak 2 : hînijîn
dam : ban
dama : çeqûberk
damacana : sindan
damar : ra
damarlı : bira
damarsız : bêra
damat : zava
damdazlak : serzallût

damga : dexim
damgalamak : deximandin
damgalı : deximî, bidax
damgasız : bédax
damıtmak : niqutandin
damızlık : fehil
damla 1 : dilop
damla 2 : peşk, niqut
damlalık : niqutdang
damlamak 1 : dilopkirin
damlamak 2 : niqutîn
damlasakızı : mistek
damlatmak : niqutandin
dana : nehgon
danışma : şêwir
danışmak : şêwirîn
danışmanlık : şêwirdarî
dans : reqs
dantel : tentene
dar : tang
dara : kêş
darağacı : sêpê
daralmak : tangbûn
daraltmak 1 : tangkirin
daraltmak 2 : tangizîn
darbe : sixurme
darbuka : derbik
dardağan : taaw
dargın : xeyidî, enirî
darı : garis
darılğan : xeydok
darılğanlık : xeydokî
darılmak : enirîn, xeyidîn
darılmak : enirandin, xeyidandin
darlaşmak : tangbûn
darlaştırmak : tangkirin
darlatmak : tangkirin

darlık 1 : tangayî
darlık 2 : desttangî
darmadağın : belawela
darp : lêdan
dava : doz
davet : paz, sewal
davrandırmak : tevgirandin
davranış : tevger
davul : dahol
dayak : lêdan, kotek
dayalı : sipartî
dayamak : sipartin
dayanak 1 : siparî
dayanak 2 : binyad, bingeh
dayanaksız 1 : bêbinyad
dayanaksız 2 : patotî
dayanıklı : qewîn, berhelistî
dayanışma : piştdayin
dayanmak 1 : ragirtin
dayanmak 2 : berxwedan
dayı : xal
dayılık : xalifî
dayızade : mixaletî
daz : serqot
dazlak : serqot
dazlaklık : serqotî
dede : bapîr, kalik
dedikodu : kurtepest
defa : car
defetmek : qeşitandin
defnetmek : hedimandin
defolmak : qeşitîn
defter : defter
değdirmek : hingavtin
değer 1 : beha
değer 2 : nix
değerbillir : qedirzan
değerbilmez : qedirmezan

değerlendirmek 1 : hêjakirin
değerlendirmek 2 : behakirin
değerli : hêja, giranbiha
değersiz : kêmbiha, nehêja
değgin : derheq, derbare
değil : na
değın : ta
değirmen : aş
değirmenci : qeraş
değirmencilik : qeraşî
değirml : gurover
değişik 1 : têvel, guhertî
değişik 2 : cihêreng
değişiklik : guhertini
değişmek : guherîn
değiştirici : guherber
değiştirilmiş : guherandî
değiştirmek : guherandin
değme : hingavtin
değmek : hingavtin, lêketin
değnek : şiv
delege : nûner
delegelik : nûherî
deli : dîn
delice : tewrdîn
delik : qul, kun
delikanlı : xort, lawik
delikanlılık : xortanî
delikli : qulêr
deliksiz : bêqul
delilik : dînîfî
delinmek : qulbûn
delirtmek : dînkirin
delişmen : dînemêr
delişmenlik : dînemêrî
delk : delk, firkên
delme : qulkirin
dem : dem, heyan

demeç : gotar
demek : gotin
demet : baq, gurz, taxe
demetlemek : baqkirin, taxekirin
demetli : baqkirî, gurzkirî
demir : hesin
demirbaş : mîrî
demircl : hesinker
demirclik : hesinkerî
demirhane : hesinxane
demlemek : demkirin
demlenmek : demgirtin
demli : demgîrî, bidem
demlik : çaydang
deneme : hêçan
denemek : hêçandin
denenmek : hêçin
denetçi : dager
denetim : dagerî
denetlemek : dagerandin
deniz : derya
denizci : deryavan
denizcilik : deryavanî
denk : hember
denklemek : hemerkirin, wekhevkin, berhevixistin
denkleşmek : berhevûn, wekhevûn
denklik : wekhevî
depem : lerz
deprenmek : lerizin
depreşmek : derdan
derbeder : pergende
derbederlik : pergendeyî
derbent : derbend
derdest : derdest
dere : newal, seqlan

derece : pile, pêlik
dereke : kêmtirîn
dergah : dergah
dergî : kovar
dergin : berhevbûyî
derhal : hema
deri : çerm
derilmek : berhevbûn
derin : kûr
derinleşmek : kûrbûn
derinleştirmek : kûrkinin
derinletmek : kûrkinin
derlemek : berhevkirin
derinlik : kûrayî
derleme : berhevok
derlenmek : berhevbûn
derman : derman
dermansız : bêderman
dermansızlık : bêdermanî
dermek : quraftin
dernek : komel
ders : wane
dershane : fêrgeh
dert : çeda, derd
dertlenmek : xemgînûn
dertli : xemgîn
dertsiz : bêxem
derviş : avdal, derwêş
dervişlik : avdalî, derwêşî
derya : derya
derz : derz
desise : fêl
despot : zordest
despotluk : zordestî
destan : dastan
deste : baq, gurz, taxe
destek : hewl, hemet
desteklemek : hewidan

destur : destûr
destursuz : bêdestûr
deşifre : azlû
deşik : derbûyî
deşmek : derkirin
dev : dêw, hefrît
deva : derman
devam : dom
devamlı : sereqet
deve : devih
devecl : devihvan
deveran : ger
devim : liv
devindirmek : livandin
devingen : livbaz
devinim : livbazî
devinme 1 : bizavtin
devinme 2 : qeliqîn, livîn
devran : gihev
devre : mawe
devrik : quliptî
devrilmek : quliptin
devrim : şoreş
devrimci : şoreşger
devrimçilik : şoreşgerî
devrîsl : dêhtir
devşirmek : berhevkirin
deyim : biwêj
dımdızıak : çilptazî
dırdır : mortemort
dış : der
dışarı : derve
dışkı : gû
diba : dîba
dibek : cim
didinmek : xebitîn
didişmek : pevketin
diğer : adin

dik : rap
dikdörtgen : lakeşe, sitol
dikelmek : gıjbûn, liberrabûn
diken : sitirî, dirih
dikenli : bisitirih
dikensiz : bêsitirih
dikili 1 : dirutî
dikili 2 : çikandî
dikim : dirutin
dikiş : dirutin
dikişçi : dirunker
dikişli : dirutî
dikiz : dîq
dikizlemek : dîqkirin
dikkat 1 : miqateyî
dikkat 2 : dihin
dikkat 3 : hiş
dikkat 4 : bal
dikkat 5 : serinc
dikkatli 1 : miqate
dikkatli 2 : baldar
dikkatsiz : bêhiş, bêbal
dikkatsizlik : bêhişî, bêbalî
dikmek 1 : dirutin
dikmek 2 : çikandin
diktatör : zordarî
dil : ziman
dilber : zerî, dilber
dilbilgisi : rêziman
dilek : hêvî
dilekçe : daxwazîname
dilemek 1 : xwestin, dixwestin
dilemek 2 : hêvîkirin
dilenci : parsek, gerok
dilencilik : parsêkî, gerokî
dilenme : pars
dilenmek : parskirin
dil'îl geçmiş : dema bihurî nêzik

dillim 1 : qetit
dilim 2 : felq
dilim 3 : kerî
dilimlemek 1 : qetitkirin
dilimlemek 2 : feliqandin
dillenmek : bizimanbûn
dilli : biziman
dilsiz : lal, bêziman
dimdik : rap
din : ol, ayin
dinamik : labat
dinamit : dinamit
dinç : zindî
dinçleşmek : zindebûn
dinçlik : zinditî
dindar : olperest
dindarlık : olperestî
dindirmek : hedinandin
dingil : mijane
dingin : hedinî
dinginlik : dibarî, hedarî
dini : olû, ayini
dinlemek : guhdan, hesandin
dinlenmek : bihinberdan
dinleyici : guhdar
dinme : debar, hedar
dinmek : hedîn, debirîn
dinsel : olî, ayinî
dip 1 : bin
dip 2 : qunik, qorat
dipçik : qundaq
dipli : biqorat, biqunik
diploma : dîploma
diplomat : dîplomat
dipnot : têbinî
dipsiz : bêbinî
dirayet : jîrî
dirayetli : jîr

direk : merdiyaq, başt
direktif : ferman
direktör : rêber
direktörlük : rêberî
diremek : sipartin
diren : melhêb
direngeç : nebezî
direngen : nebez
direngenlik : nebezî
direniş : berxwedan
direnmek : liberxwedan
dirgen : melhêb
diri : zinde
dirilik : zîndîtî
dirilmek : zîndebûn
diriltmek : zîndikirin
dirlik : hemênî
dirsek : anîşk
disiplin : çîştî
dîş : diran
dîşbudak : benav
dîşçi : diranker
dîşçilik : dirankerî
dîşemek : neqirandin
dîşî 1 : mê
dîşî 2 : dêl
dîşil : mê
dîşlilik : mêyîtî
dîşlek : dirankevot
dîşlemek : gezkirin
dîşli : bidiran
ditmek : jenandin, hincinandin
divane : dîn
divanellik : dînîtî
divît : hibir
divlet : tehlik
diyalekt : devok
diyâr : welat

diyecek : gotin
diz : çok, qerem, kabok
dizdar : dizdar
dizdirmek : rîstandin
dize : rîste
dizelemek : rîstandin, rêzkirin
dizgi : rêzkirin, tîperêzî
dizgici : tîperêz
dizgin : legap
dizginlenmek : legapkirin
dizi : rist, rêz
dizili : ristbûyî, rêzbûyî
dizilmek : ristbûn
dizmek : ristkirin, rêzkirin, rîstin
dobra : deqerû
doğa : suruş
doğal : suruşî
doğan : baz
doğmak 1 : hilin
doğmak 2 : bûyin
doğramak : çandin, hûrkirin
doğru 1 : rast
doğru 2 : rasteq
doğruca : rasterast
doğrulamak : rastkirin
doğrultmak : rastkirin
doğruluk : rastî
doğu : rojhilat
doğulu : rojhilatî
doğum : zayin
doğurgan : adan
doğurganlık : adanî
doğurmak : zayîn
doksan : not
doksanıncı : notemîn
doktor : bijîşk
doktora : dozîne
doktorluk : bijîşkî

doktrin : duruşm
dokuma : çit
dokumacı : cumker
dokumacılık : cumkerî
dokumak : raçandin
dokundurmak : hingavtîn
dokunmak : hingivîn
dokunulmak : hingivîn
dokutmak : raçandin
dokuz : neh
dokuzuncu : nehemîn
dolam : fetil
dolama 1 : fetilandin
dolama 2 : marok
dolambaç : fetlonek
dolambaç : bifetlonek
dolanmak 1 : fetilîn
dolanmak 2 : lêgeran
dolap : kevane
dolaşık 1 : herbilî
dolaşık 2 : gerandî
dolaşma : ger
dolaşmak 1 : herbilîn
dolaşmak 2 : gerîn, geran
dolaşmak 3 : dagerîn
dolaşmak 4 : fetilîn
dolaştırmak 1 : herbilandin
dolaştırmak 2 : gerandin
dolaştırmak 3 : fetilandin
dolaştırmak 4 : dagerandin
dolay : dor, hawîr
dolayı : lewma
dolayısıyla : pêwanê
dolaylı : awakî
dolaysız 1 : yekser
dolaysız 2 : bêfetlonek
doldurma : hişan
doldurmak 1 : hîşandin

doldurmak 2 : tijîbûn
dolu 1 : hişiyayî
dolu 2 : tiji
dolu 3 : dagirtî
dolu 4 : tayrok
domalış : ballot
domalmak : ballotbûn
domaltmak : ballotkirin
domates : bacan, firengî
dombay : gamêş
domuz : baraz
domuzluk : barazî
don 1 : derpe
don 2 : bez
don 3 : seqem
donanma : sîtol
donanmak : xemilîn
donatılmak : xemilîn
donatmak : xemilandin
dondurmak : qutifîn, qufilan-
 din
donmak : qutifîn, qufilîn
donsuz : pêrût
donuk : bêmad, rengquliptî
donuklanmak : rengqulibîn
donukluk : bêmadî
donyağı : bez
doruk : kop
dost : mirhov, hogir
doygun : têr
doygunluk : têrayî
doymak : têrbûn
doymaz : çavbirçî
doymazlık : çavbirçîtî
doymuş : têr
doyulmak : têrbûn
doyurmak : têrkirin
dozer : şefel

dökmek 1 : rijandin
dökmek 2 : lêkirin
dökûk : rijiyayî
dökûlmek 1 : rijîn
dökûlmek 2 : weşîn
döl 1 : tuxum
döl 2 : sixil
döl 3 : dundan
döl 4 : ber
döllemek : berlêgirtin
döllemek : bergirtin
dönek : dirû, çarpîne
döneklik : dirûtî, çarpînetî
dönem : bedil, beng, heyam,
dönemeç : fetlonek
dönmek 1 : zîvirîn
dönmek 2 : vegeerîn
dönmek 3 : dagerîn
dönmek 4 : quliptin
dönmek 5 : çerixîn
dönük 1 : vegeerîyayî,
dönük 2 : quliptî
dönük 3 : zîvirî
dönüm : coht
dönüş : vegeer
dönüşlü : (rêz.) lixwevegeer
dönüşmek : vegeerîn
dönüştûrmek : vegeerandin
dördül : çarîn
dördüncü : çaremîn
dört : çar
dörtayak : çarpê
dörtgen : çarçik
dörtlûk : çarîn
dörtnal : talap
dörtnala : bitalap
dört Yol : xaçerê
döş : tihêl, parsû

döşek : livîn
döşell : raxistî
döşeme : raxer
döşemek : raxistin
döve : nehgon
döven : cercere, muşen
dövme : deq
dövmek 1 : lêxistin
dövmek 2 : kutandin
dövünmek : lixwedan
dövüş : pevçûn
dövüşken : şerker
dövüşkenlik : şerkerî
dövüşmek : pevçûn
dövüştûrmek : pevxistin
dudak : lêv
dudu : tutî
dul : bî
dulluk : biyîfî
duman : dû
dumanlamak : dûkirin
dumanlı : bidû
dumansız : bêdû
durağan : qerimî
durak : rawest
duraklamak : rawestîn
durdurmak : rawestandin
durgun : qerimî
durmak : dawestîn
duru : zelal
durulamak : zelilandin
durulmak : zeliilîn
durultmak : zelilandin
duruluk : zelalî
durum 1 : derawa
durum 2 : derqel
durum 3 : rawş
durum 4 : kewn

dut : tû
duvar : hêt, dîwar
duygu : hest, dilîn
duygulu : diltanik
duygusal : dilinî
duygusuz : bêrih, bêxwîn
duymak 1 : bihîstin
duymak 2 : hiskirin
duymak 3 : sehkirin
duyurmak : sehandin
dûdûk : pîpik
dûğme : pişkrok
dûğüm 1 : girêk
dûğüm 2 : îşk
dûğümlmek : girêkdan
dûğümlenmek : girêkbûn
dûğün : dawet
dûkkan : dikan
dûkkancı : dikandar
dûlger : xerat
dûlgerlik : xeratî
dûmbelek : taplik
dûmdar : dimdar, paşmêr
dûn : doh
dûnûrcû : xwazgînî
dûnya : gerdûn
dûrbûn : dûrebîn
dûrmek : pêçandin
dûrtme : ingişk
dûrtmek : zextandin
dûrûst : durist, rast
dûş : xewn
dûşkûn : ketî, şikestî
dûşman : dijmin
dûşmanlık : dijimini
dûşmek : ketin

dûşûk : ketî
dûşûnce : hızır, ramîyar
dûşûncel : ramîyarî
dûşûnmek : hizirîn, ponijîn
dûşûnûş : hizir
dûşûrmek : ketandin
dûşûş : ketin
dûve : nehgon
dûven : cercere
dûz : rast
dûzelmek 1 : edilîn
dûzelmek 2 : rastbûn
dûzeltmek : edilîn
dûzeltmek 1 : edilandin
dûzeltmek 2 : rastkirin
dûzen 1 : xap, şek
dûzen 2 : delk
dûzen 3 : pergal
dûzen 4 : sazî
dûzenlemek : sazkirin, diristkirin
dûzenleşmek : sazûn, diristbûn
dûzenlî : saz
dûzensiz : hereg, neserûber
dûzensizlik : herzegî
dûzey : hember, rûkar, darax
dûzgûn 1 : rast
dûzgûn 2 : tekûz
dûzlem : rastnavî
dûzlemek : rastkirin, edilandin
dûzleşmek : rastbûn, edilîn
dûzlük : rastî
dûzmek 1 : lihevanîn
dûzmek 2 : ristkirin
dûzülmek : kodîn

E

ebe : pîrik
 ebedî : bêna
 ebelik : pîrikî
 ebelemek : tapdan
 ebegûmeci : tolik
 ecnebl : biyanî
 ecza : derman
 eczacı : dermankar
 eczacılık : dermankarî
 eczahane : dermanxane
 edat : bernav (rêz.)
 edebi : wêjeyî
 edebiyat : wêje
 edep : rawîşt
 eder : bena
 edilgen : bizav
 edilgenlik : bizavî
 efendi : mirza
 efendim : ezbenî, libê
 efkar : xem
 efkarlanmak : xemgîn bûn
 efkarlı : xemgîn
 eflatûn : xemrî
 efsane : efsane
 efsanevî : efsanewî
 egemen : serwer, daraz
 egemenlik : serwerî, darazî
 egoist : hêmin
 egoistlik : hêminî
 egzama 1 : bîrov
 egzama 2 : bayesîr
 ege : mevret

eğelenmek : mevretkirin
 eğer : meger, hege
 eğik 1 : xwehr
 eğik 2 : çemendî
 eğik 3 : şefil
 eğiklik 1 : xwehrî
 eğiklik 2 : çemendî
 eğilim : wilf
 eğilme : tawîn
 eğilmek : tawîn
 eğimli : şefil
 eğilmek : ristin
 eğirmen : teşî, dolab
 eğirtmek : ristandin
 eğitim : perwerî, fêdarî, şer-
 de, hevotin
 eğitimci : şerde, hevotin
 eğitilmiş : perwerde
 eğitmek : perwerdekirin
 eğlek : cîwar
 eğlemek 1 : rawestandin
 eğlemek 2 : wexirandin
 eğlence : şahî
 eğlencelik : buwarî
 eğlentî : şahî
 eğleşmek : cîwarbûn
 eğmek 1 : tawandin
 eğmek 2 : çemendin
 eğmek 3 : xwehrkirin
 eğri : xwehr
 eğrilik : xwehrî
 eğrilmek : xwehrbûn

eğriltmek : xwehrkirin
 eğritmek : ristanî
 eh : eh
 ehemmiyet : giringî
 ehil : pispor, karzane
 ehliyet : pisporî, karzaneyî
 ehven : erzan
 ek : lêk
 ekabir : girgirek
 ekalliyet : kêmayetî
 ekfîlî : tewrlêker
 ekîllî : çandî
 ekim : gelerêzan
 ekin 1 : çandinî
 ekin 2 : dexil, zad
 eklem : hebûk, movik, livok
 eklemek : lêkdan
 eklenmek : lêkbûn
 ekmek 1 : çandin
 ekmek 2 : nan
 ekmekçi : nanpêj
 ekmekçilik : nanpêjî
 ekmeklik : ervan
 ekonomi : aborî
 eksen : mijane
 ekserî : piranî
 eksik : kêrn
 eksiklik : kêmayetî
 eksilmek : kêmbûn
 eksiltmek : kêmkirin, daxistin
 ekşî : tirş
 ekşîllik : tirşbûn
 ekşîmik : şortan
 ekşîmsî : tirşkole
 ekşîtmek : tirşkîrin
 el : dest
 ela : belek
 elastikî : vamtoyî

elbet : helbet
 elbîrlîği : palute
 elbise : cil, kinc
 elçi 1 : qasid
 elçi 2 : balyoz
 elçîllik 1 : qasidî
 elçîllik 2 : balyozxane
 eldiven : lapik
 elebaşî : sergerde
 elek : moxil, serad,
 elem : keser
 eleman : hêman
 elemek : bêjîngkirin, moxilbûn
 elentî : binbêjîng
 eleştîrî : rexne
 eleştîrîci : rexnekar
 eleştîrîmcîllik : rexnekarî
 eleştîrmeci : rexnekar
 eleştîrmek : rexnekirin
 elîps : hêkanî
 ellemek : destdan
 ellî : pêncih
 ellîncî : pêncihemîn
 elma : sêv
 elmacîk : hinarik
 elmas : gewher
 eltî : diş
 elverîşîlî : bikêr
 elverîşsîz : nebikêr
 elvermek : hiştin
 elyaf : lûf
 elzem : pêwîst
 emanet : siparî
 emdirmek : mêhtandin, mij-
 andin
 emek : ked
 emekçi : kedkar
 emeklemek : çalapk

emeksiz : bêked
emel : daxwaz
emin : xwedîbext, ewle
emir 1 : ferman
emir 2 : mîr
emmek : mehtin, mijîn
emniyet : ewleyî
emniyetli : ewle
emretmek : fermankirin
emzik : mijok
emzikli : biderguş
emzirmek : mehtandin, mij-
 andin
en : ber
encem : encam
encik : cevrik
endam : bejnûbal
endaze : pîvan
ender : firk, nayebe
endişe : hêsîbes, mitala
endişelenmek : mitalkirin
enek : xesandî
enemek : xesandin
enenmek : xesîn
engebe : rûnîgar
engel : asteng, feşk, şek
engellemek : feşikandin, şek-
 dan
engin : bêbin
enik : cevrik
eniklemek : zayin
enkaz : kelawe
enli : bêber
ense : qamçik, qamçir, patik
ensiz : bêber
ênstitû : amojgeh
entari : fistan, kiras
er 1 : zilam

er 2 : zû
erdirmek : gihandin
erek : armanc, gehinek
ergen : gihayî
ergimek : helîn
ergin : gihayî
erginlemek : gihîn
ergitmek : helandin
erik : hilû, incas
eril : nêr (rêz.)
erimek : helîn
erişte : rişte
eriştirmek : gihandin, ragihan-
 din
eritmek : helandin
erkeç : nêrî
erkek : mêr, zilam
erkeklik : mêranî
erken : zû
erkin : aza, serbixwe
ermek : gihîn
ersiz : bêmêr
ersizlik : bêmêrî
erte : dêhtir
ertelemek : ewiqandin, paş-
 xistin
ertelenmek : ewiqîn
ertesî : dêhtir
erzak : qût
esaret : dîlî
esas : resan, hîm, hilik, binaxe
esasi : resanî
esaslandirmak : anîncih
esef : heyf, mixabin
eseflenmek : heyifîn
esen : tendurist
esenlik 1 : tenduristî
esenlik 2 : malavayî, nosican

eser : berhem
eslntî : sir
esir : dîl
esirci : koledar
esircilik : koledarî
esirgemek 1 : parastin, siti-
 randin
esirgemek 2 : teksîrkin
esirgenmek : teksîrbûn
esirgeyici : mihrîvan
esirlik : dîlî
eski : kevin
eskiden : berê
eskileşmek : kevinbûn
eskilik : kevinayî
eskimek : kevinbûn
eskitmek : kevinkirin
esmer : esmer
esmerleşmek : esmerbûn
esmerlik : esmerî
esnek : vamtoyî
esneklik : vamtoyî
esnemek 1 : bawêşkin
esnemek 2 : vamiîn
esnetmek : vamiîndin
estetik : gewzîn
esvap : cil, kinc
eş : heval
eşanlımlı : hemraman
eşarp : şarpa
eşbiçimli : hevawa
eşdeğerli : hevbeha, hember
eşek : ker
eşekdikeni : kerbeş
eşeklik : keritî
eşelemek : xepirandin
eşelenmek : xepirîn
eşhas : kes

eşik : şîpane, sêlûn, derizgeh
eşilmek : xeperîn, vedîn
eşinmek : gevizîn
eşit : wekhev, hember
eşitlemek : wekhevkirin, hem-
 berkirin
eşitlenmek : wekhevbûn, hem-
 berbûn
eşitlik : wekhevî
eşitsiz : newekhev
eşitsizlik : newekhevî
eşkiya : nijdivan
eşkiyalık : nijdivanî
eşlemek : cotkirin
eşleşmek : cotbûn
eşme : xepar, vedan
eşmek : xepirandin, vedandin
eşraf : maqul
eşsesli : hevdeng
eşsiz : bêhevî, bêheval
eşsizlik : bêhevîrî
eşya : mitêl
et : goşt
etcil : goştxwer
etek : daw, serkap
etkin 1 : bandûr, kelij, kênc
etkin 2 : ketûmet
etkin 3 : çalak, bizav
etkilli : berhatî
etkinlik : çalakî, bizavî
etli : bigoşt, têrgoşt
etmek : kirin
etnoloji : netewnasî
etobur : goştxwer
etraf : derdor, derhol, hêl, hawîr-
 dor
etrafli : biserûber
etsiz : bigoşt, kêmgöşt

ev : mal, xanî, avayî
 evcik : malik
 evcil 1 : kedî
 evcil 2 : sil
 evcilik 1 : kedîfî
 evcilik 2 : silî
 evcilleştirmek : kedîbûn, sil-
 bûn
 evet : erê, belê, herê
 evham : sawîr, sews
 evhamlı : sawirî, sawsoyî
 evlat : law
 evlatlık 1 : lawîfî
 evlatlık 2 : nevisî
 evlek : lat
 evlendirmek : bimalkirin
 evlenmek : bimalbûn
 evli : bijin, bimêr
 evren : gerdûn
 evrensel : gerdûnî

evsaf : rûçik
 evvel : berê, serata
 evvela : berî,
 evvelce : berê
 ey : gelî
 eyer : zîn
 eyerlemek : zînkirin
 eyerlenmek : zînbûn
 eylem : tevger
 eylemek : kirin
 eylül : êlûn, rezber
 eyvah : heywax
 eza : tehdeyî
 ezan : bang
 ezber : jiber
 ezberlemek : jiberkirin
 ezik : pelixî, perçiqî
 ezlyet : tehdeyî, sitemkarî
 ezmek : pelixandin, perçi-
 qandin

F

faal : çalak
faaliyet : çalakî
fabil : cefan
fagfur : faxfur
fahiş : sûtû
fahişe : orsipî
fahri : şahnazî
falk : berz
faikiyet : berzî
fail : kirde
faiz : selef
faizci : selefkar
fakat : lê
fakir : hejar, xêzan
fakirlik : hejarî, xêzanî
faktör : hêman
fal : fal
falán : felan
falanca : felankes
familya : malbat
fanus : fanus
fare : mişk
farika : cewazî
fark : veqetandek
farklı : têvel, cihêreng
farklılaşmak : cihêrengbûn
farklılık : cihêrengî
farz : sepan
fasil : ceherewe
fasıla : navber
fasulya : lovik
fayda : berjewendî, nehî, kelk

fazla : zehf, per, gelek
fedai : canfida
fedallik : canfidaî
fedakar : cangorî, perwer, can-
 baz
fedakarlık : canbazî, canfidaî
felaket : keraset
felç : şehitî, qorimî
felçli : şehî, qorim
felek : felek
fen : huner
fena : neçê, netû, xerab
fenalaşmak : neçêbûn, netû-
 bûn
fenalık : netûyî
fener : fanos
fer : ronahî
ferman : ferman
feryat : barên, qarên
fesleğen : rihan
fiçı : sindan
fındık : bindeq
fırça : sindan
fırın : fırna
fırlamak 1 : pengizîn, pekîn
fırlamak 2 : çengbûn, hilpe-
 rîn
fırlatmak 1 : pengizandin, pe-
 kandin
fırlatmak 2 : çengkirin, hilpe-
 randin
fırsat : hemk, keys, mefer

fırsatçı : keysbaz**fırtına** : bahoz, bager, icac,
bablisok**fısıltı** : pispis**fısıldamak** : pispiskirin**fıskıye** : tîlotêzik**fıstık** : fisteq**fışkın** : tirh**fışkırtmak** : pejiqandin**fitık** : fetq**fitıklı** : fetqoyî**flat** : nex**fıde** : şitil**fig** : kizin**figan** : barên, qarên, hawar**fill (İş) 1** : firezê**fill 2** : lêker**fillimsi** : tawrlêker**fikir** : raman, ray**file** : tor**fillz** : tirh, tirhik**fincan** : fincan**fırar** : rav, mişextî**fiske** : tapuzk**fitne** : mizawirî, ewanî**fitnecl** : mizawir, ewan**fol** : motik**folklor** : zargotin**forum** : beng**funda** : devî

G

gaddar : xedar
gaddarlık : xedarî
gafil : bêhay
gaga : nikil
gagalamak : nikildan
gah : geh
galat : çewt
galiba : qey
galiba : qey
gallbiyet : serdestî, serfirazî
galip : serdest, serfiraz
gam : xem
gamlanmak : xemxwarin
gamlı : xemxwer
gamsız : bêxem
gamsızlık : bêxemi
ganimet : talan
garanti : misoger
garip 1 : behit
garip 2 : begane, biyanî
gariplik 1 : behitî
gariplik 2 : beganeyî
garkolmak : binavbûn
gasp : rapeç
gaspetmek : rapeçkirin
gaye : armanç
gayret 1 : hewl
gayret 2 : xîret
gayretli : bixîret
gayri : êdî
gaz : gaz
gazete : rojname

gazeteci : rojnamevan
gazetecilik : rojnamevanî, roj-
 namegerî
gebe : avis
gebellik : avisi
gebermek : belqitîn, cehimîn
gebertmek : belqitandin, cehi-
 mandin
gece : şev
gececi : şeveder
gecikmek : wexirîn, dereng-
 man
gecikmeli : biderengî
geç : dereng
geçen : dêhtir
geçerli : lê
geçersiz : nelê, pûç
geçici : çendemî, demdemî
geçim : aborî, medarî, debar
geçindirmek : aborkirin, dibi-
 randin
geçinmek : aborbûn, debirîn
geçirmek 1 : buwartin
geçirmek 2 : buhurandin
geçirmek 3 : pêvekirin
geçirmek 4 : derbaskirin
geçişli : buwartî, gerandî
geçişsiz : negerandî
geçit 1 : bor (av)
geçit 2 : neqeb, dol, kelhoşk
geçmek 1 : buhurtin
geçmek 2 : derbasbûn

geçmiş : paşeroj, buhurtî
 gedik : dever
 geçirtî : qulpik
 gelecek : mandî
 gelenek : rêçenasî, kevneşopî
 gelin : bûk
 gelincik 1 : xecxecok
 gelincik 2 : bûkik
 gelinlik : bûkîti
 gelir : hatin, hecel, deramet
 gelişkin 1 : pêşketî
 gelişkin 2 : gihaştî
 gelişmek : pêşketin, gihaştin
 geliştirmek : pêşxistin
 gelmek : hatin
 gem : liwan, lagam
 gemî : keştî
 gemici : keştivan
 gemicilik : keştivanî
 gemlemek : lagamkirin
 gemlenmek : ciwan, xort
 gemli : lagamkirî
 genç : ciwan, xort
 gençleşmek : ciwanbûn
 gene : dîsa
 genel : gelemerî, giştî, teva
 genellikle : bitevayî
 geniş : farah, pehin
 genişlemek : farahbûn, be-
 hinbûn
 genişlik : farahî, pehnî
 gerçek : rastek, bicih
 gerçekleşmek : bicihhatin
 gerçekleştirmek : bicihanîn
 gerçeklik : rastekî, rastî
 gerçekten : bijidil
 gerdan : gerden, xebxeb
 gerdanlık : gerdanî

gereç : kalûmal
 gerek : ger
 gerekli : peywist
 gerekmek : peywistbûn
 gereksinim : peywistî, hew-
 ceyî
 gereksiz : nepeywist
 gergin 1 : vamiî, vezilî
 gergin 2 : rageş
 geri : paş, duv
 gerici : kevneperest
 gericilik : kevneperestî
 gerilemek : duxistin
 gerilla : pêşmerge
 gerilim : rageşî, boran
 gerilmek : vamiîandin, vezi-
 landin
 germek : vamiîandin, vezi-
 landin
 getirmek : anîn
 geveze : şeqlabend
 gevezellik : şeqlabendî
 gevîş : kayin
 gevmeç : kojandin
 gevşek 1 : tiral, lok, patotî
 gevşek 2 : xir
 gevşek 3 : şist
 gevşeklik 1 : tirafî, lok
 gevşeklik 2 : xirî
 gevşeklik 3 : patotîti
 gevşemek 1 : şistbûn
 gevşemek 2 : xirbûn
 gevşetmek 1 : şistkirin
 gevşetmek 2 : xirkirin
 geyik : pazkovî
 geyirmek : qulphilan
 geyirtî : qulpik
 gezdirmek : gerandin

gezgin : gerok
 gezginlik : gerokî
 gezi : geşt
 gezme : ger
 gezmek 1 : geran
 gezmek 2 : gerîn
 gıcırdamak : zîqîn
 gıcırdatmak1 : zîqandin (derî)
 gıcırdatmak 2 : sîqandin (dis-
 ran)
 gıcırta : zîqên, sîqen
 gıda : zad
 gırtlak : qırık
 giyabi : nadiyar
 gibi : weke, layî, mîna, nola
 gidiş : çûyin
 girdap : ger
 girift : herbilî
 giriş : destpêk
 girişmek : destpêkirin
 giriştirmek : destpêkandin
 gitmek : çûyin
 giydirmek : lêkirin
 giyinmek 1 : lixwekirin
 giyinmek 2 : wergirtin
 glyisi : cil
 gizlemek 1 : xefkirin
 gizlemek 2 : veşartin
 gizlenmek : xefbûn
 gizli : xef, gom, neban
 gizlice : bidizî
 gizlilik : xefî
 gonca : gulpik, bişkoj
 göbek 1 : navik
 göbek 2 : cîl
 göbekli : binavik
 göç : koç
 göçebe : koçer

göçebelik : koçerî
 göçertmek : hêrivandin
 göçmek : koçkirin, barkirin
 göçermek : hêrivtin
 göğüs : sing, pêsîr
 göğüslü : bising
 göğüslük : singebend
 gök : azman
 gökçe : azmanî
 gökkuşağı : qewzeqor
 göl : gol
 gölcük : bêrn
 gölet : delav, pengav
 gölge : sih
 gölgeli : bisih
 gölgesiz : bêsih
 gömdürmek 1 : hedimandin
 gömdürmek 2 : tamirandin
 gömmek 1 : hedimandin
 gömmek 2 : tamirandin
 gömülmek 1 : hedimîn
 gömülmek 2 : tamirîn
 gömülü : tamirî, hedimî
 gön : sextîyan
 göndermek : şiyadin, rêkirin
 gönül : dil
 gönülden : jidil
 gönülideş : dilbend
 gönülsüz : bêdil
 gönülsüzlük : bêdilî
 göre : gor
 görevli : karbidest
 görgü : pisporî
 görgülü : pispor
 görkemli : bişemli
 görmek : dîtin
 görücü : xwazgîni
 görülmedik : nedîtî

görülmez : gom, neban
görünmek : daxwîyîn, der-
çûn, diyarbûn, xwîyakirin
görüntü 1 : bergeh
görüntü 2 : daxwîyanî
görünüş : xwîyayî, bergeh
görüş : ray, dîtîn, awir, bînanî
görüşmek : peywendî
gösteri : dêlindêz, xwepêşan
gösterişli : bişeml
gösterişsiz : bêşeml
göstermek : şanîdan, darîki-
rin
göt : qûn
götürmek : birin
götürü : qebale
gövde : laş, cendek, girş
gövmek : şînbûn
göz : çav
gözaçık : çavbal
gözaçıklık : çavbalî
gözbebeği : sîsik, pîpik
gözdağı : hereşe
gözenek : çavik
gözetmek : dihindan
gözkarası : reşik
gözlem : çavdêrî
gözlemci : çavdêr
gözlük : berçavik
gözüaç : çavbirçî
gözüaçlık : çavbirçîfî
gözükmek : xwîyabûn, diyar-
bûn, beyitîn, belitîn, derçûn
gözütok : çavtêr
gözütokluk : çavtêrî
grî : bîrovî, cun
grip : şewb
grup : celeb, tof, qefl

gurk : kurk
gurur : şanazî
gururlu : şanaz
guya : xwedîgiravî
gübre : zibil, rîx
gübreli : bizibil
gübrelik : sergû
gücendirmek : dilhiştin
gücenik : dilgir
gücenmek : dilgirtin, dilman
güç 1 : qudum, mecal, hêz
güç 2 : sext, dijwar
güçlendirmek : bihêzkirin, xurt-
kirin
güçlenmek : bihêzbûn, xurt-
bûn
güçlü : bihêz, xurt
güçlülük : xurtî
güdümlü : ajotî
gül : gul
güldürmek : kenandin
güldürü : pêkenîn
güleç : kenok, rûker, rûliken
gülle : berik
gülme : ken
gülmek : kenîn
gülümsemek : beşişin
gümlemek 1 : gumên
gümlemek 2 : gumîn
gümrah : gumrah
gümüş : zîv
gümüşçü : zîvker
gümüşçülük : zîvkerî
gümüşlemek : zîvkinin
gün : roj
günah : tawan, bedrekî
günahkar : tawanbar, bedrek
günahkarlık : tawanbarî, bedrekî

gûnahsız : bêguneh
 gûnaydın : rojbaş, beyanîbaş
 gûndûz : roj
 gûnebakan : berroj
 gûneş : tavik, hetaw
 gûneşli : bitavik
 gûney : başur
 gûneyli : başurî
 gûnlûk : rojane, rojîn
 gûreş : afra
 gûreşmek : afragirtin
 gûrlemek : gurrên, gurgur
 gûrûltû : teqeraq
 gûrûltûlû : biteqereq
 gûtmek 1 : rêçikandin
 gûtmek 2 : çêrandin
 gûtmek 3 : ajotin

gûve : sus
 gûveli : susxwerî
 gûven : ewleyî, bext
 gûvence : pêbawer
 gûvendirmek : ewlekirin
 gûvenilir : berbext, xwedîbext
 gûvenmek : ewlbûn
 gûvercin : kevok
 gûz : payiz
 gûzel1 : xweşik, sipehî, bedew
 gûzel 2 : çê
 gûzelleşmek : xweşikbûn, be-
 dewbûn
 gûzelleştirmek : xweşikkirin
 gûzellik : xweşikayî, bedewî
 gûzûn : payizî

H

ha : dê
haber 1 : hay
haber 2 : peyam, nûçe
haberdar : haydar, agahdar
habersiz : bêhay
habis : bexil
hacet : kelûpel
hacı : hacî
hacılık : hacîti
hacım : qebare, barist
haç : xaç
hadım : nemêr
hadi : di
hafıza : bîr
hafif : sivik
hafifleşmek : sivikbûn
hafifleştirmek : sivikkirin
hafifletmek : sivikkirin
hafiflik : sivikî
hafiyê : şerawe
hafiyelik : şeraweyî
hafriyat : kolan
hafta : hefte
haftalık : hefteyî
haftalıklı : bihefteyî
hain : sîxur
hainleşmek : sîxurbûn
hainlik : sîxurî
hak : maf
hakaret : dijûn, tajang, hey-
 tehol
haki : xakî

hakikat : rastî
hakikaten : birastî
hakikî : rastek
hakim 1 : serwer
hakim 2 : dadger, fermande
hakimlik : dadgerî
hakkında : darbareyî, derhaqî
haklı : xwedîmaf
haklılık : xwedîmafî
haksever : mafhezker
hakseverlik : mafhezkerî
haksız : neheq
haksızlık : neheqî
haktanır : mafnas
haktanırlık : mafnasî
hal : bare, hal
hala 1 : metik
hala 2 : hêj
halat : werîs
halay : govend, bêlête
halayık : qerwaş
halayıklık : qerwaşî
hale : xale
halen : hanûha
haletmek : bivaştin
halhal : xilxal
halı 1 : mahfur, tayij
halı 2 : napandî, xalî
hallıç : kendaw
halk : gel, şenî
halka : kilor, xelek, gungil
halkalı : xelekoyî, gungilî

halkçı : netewparist
halkçılık : netewnasî
hallaç : tavnejen
hallaçlık : tavnejenî
halletmek : bivaştin
halsiz : bêhal
halsizlik : bêhalî
ham : kal, xam, xav
hamam : serşo , kîzên
hamarat : jîr
hamaratlık : jîrî
hamî : parêzker
hamile : avis
hamilelik : avisî
hamlamak : xambûn
hamle : raperîn, hilperîn
hamlık : xamî, xavî, kalî
hamur : hevîr
hamurkar : hevîrkar
hamurlu : hevîrîn
han : xan
hançer : xencer
handan : xandan
hane : mal, war
hanedan : xanedan
hanedanlık : xanedanî
hangi : kîjan
hangisi : kîjan
hanım : xanim, xatûn, banû,
 sitî
hantal : laşgiran, batal
hantallaşmak : laşgiranbûn
hantallık : laşgiranî, batalî
hap : hep
hapis : girtî
haphane : girtîxane, bend-
 xane
hapislik : girtîî

hapsetmek : girtin
hapşirmek : pişkîn
harabe : kavil, wêrane, xapûr
haraç : baç, xukî
haraççı : baçxwer, xukîxwer
haraççılık : baçxwerî, xukî-
 xwerî
harap : xopan, xapur
haraplık : xopanî, xapurî
harar : bendek
hararet : germî
hararetlenmek : germijîn
hararetili : germijî
haraza : heytehol
harç : cabil
hardal : xerdel
hare : xele
hareket : tevger, bizar, cula
harf : tîp
harici : derve
hariciye : derveyî
hariç : derve
harika : behît
haris : malperest, azwer, awa-
 texwaz
harita : nexşe
harman : xerman, bênder
harnip : xernûf
harp : şer
has 1 : xas
has 2 : teybet
hasar : befirîçûn
hasat : palayî
hasatçı : pale
haset : bexîl, çavneber
hasetçi : bexîl, çavnebar
hasım : neyar, dij
hasır : hesîr

hasırcı : hesîrkar
hasırlı : bihesîr
hasis : nekes, xesîs
hasislik : nekesî, xesîsî
hasret : keser
hassas : rîş, hestîyar
hassasiyet : rîşî, hestîyarî
hasseten : nemaze
hasta : nexweş
hastalandırmak : nexweşkirin
hastalanmak : nexweşketin
hastalık : nexweşî, êş, jan
hastalıklı : derdoyî, janoyî
hastane : nexweşxane
haşarat : zîndewer
haşarı : xerab
haşhaş : xaşxaş
haşin : dijwar, sext, serhişkî
haşinlik : dijwarî, sextî, serhişkî
haşlama : kelandin
haşlamak : paritandin, kelandin, samitandin
haşlanmak : kelin, paritîn, samitîn
hat : xêz
hata : çerx
hatil : girş, merdîyaq
hatıra : yaddaş
hatıralık : diyarî
hatip : bêjer
hatiplik : bêjirî
hatmî : hêrû
hatta : tewr
hatun : xatûn
hav : pîrç
hava : hawa
havadar : bihewa, hawadar

havadis : peyam
havale : nardin
havan : hewan
havasız : bêhewa, fatsoyî
havlamak : rayîn
havlı : bîpirç
havlu : pêşgir
havuç : gêzer
havuz : birk
havza : kortal
haya : gun, hêlik
hayal : sawhîr, endîşe
hayali : rasteder, endîşeyî
hayat : jîyan, jîn
haydi : dê, dî
haydut : nijdevan
haydutluk : nijdevanî
hayıflanmak : heyfîn, liberke-
 tîn
hayın : xiniz
hayır 1 : pîtûfer
hayır 2 : nexêr, na
hayırhah : qencîxwaz
hayırlaşmak : lihevhatin
hayırsız : bêxer
hayırsızlık : bêxêrî
haykırış : qîrên, barên
haykırmak : qîrîn, barîn
haykırmak : qîrandîn, barandîn
haylamak : hokirin
haylaz : xerab, netebt
haylazlık : xerebî, netebtî
hayran : hejmekar
hayranlık : hejmekarî
hayret : matî, şaşî
haysiyet : arz
haysiyetsiz : bêarz
haysiyetsizlik : bêarzî

hayvan : ajal
hazım : herz
hazır : eleste, amade
hazırlamak : amadekirin
hazırlanmak : amadebûn
hazırlatmak : amadekirin
hazırlık : amadeyî, karûbar
haziran : pusper
he : erê, belê
hece : kîr
heceleme : kîtandin
hedef : gehînek, pêşik
heder : befiroçûn
hediyeye : xelat, dîyarî
hela : qedemgeh
helal : fihêl
helalleşmek : fihêlkirin
hele : tewr
helezon : xellis
helikopter : helîqopter
helva : helaw
hem : him
hemen : hema, destxwe
hempa : hempa
hemşeri : welatî
hemşerilik : welatîfî
hemşire : xwih, xwişk
hendek : xendeq
henüz : hêj
hep : teva, tev
hepsi : hemû, tev
hepten : bitevayî
her : her
hercümerc : tevlihev, xerbitî
hergele : hergele
hergelelik : hergejetî
herkes : herkes
hesaplamak : hesibandin

hevenk : taxe
heybe : xurcîk, xurcezîn
heybetli : bixeybet
heyecan : rageşî, helecân
heyecanlı : rageş
heyhat : mixabin
heykel : peyker
hezeran : heyzeran
hiçkırık 1 : qulp
hiçkırık 2 : işk
hırgür : xircir
hırıldamak : xirên
hırıltı : xirên
hirstiyan : fillah
hirstiyanlık : fillahî
hırs : azwerî
hırsız : diz
hırsızlık : dizî
hırslandırmak : qehirandin
hırslanmak : qehirîn
hırslı : qehirîn
hısım : xwedî, hogir
hısımlık : xwedîfî, hogirî
hişıldamak : xişên
hişiltı : xişên
hiyanet : xinizî
hiyar : xiyar
hız : lez
hızar : mişar
hızarcı : mişarkêş
hızlandırmak : lezandin
hızlanmak : lezîn
hızlı : çîst
hızma : xizme
hibe : sexawet
hicap : fihêfî, şerm
hicret : koç
hicri : koçî

hiç : ti, qet
hiddet : xezeb
hiddetlendirme : xezibandin
hiddetlenmek : xezibîn
hiddetli : xezibî
hikaye : kurteçîrok
hikayeci : çîrokbêj
hikayecilik : çîrokbêjî
hilaf : cewazî
hile : rîp, xap, fend
hilebaz : fendoyî, xapînok
himaye : sitar
hindî : alok
his : hest, dilîn
hisse : pişk, behr
hissedar : beşdar, pişkdar
hissî : dilînî, hestî
hitabet : gotar
hiza : dehm
hizmetçi : cêrî, qerwaş, bermalî
hoca : seyda
hocalık : seydatî
hol : koçik
hoplamak : lotikdan
horoz : dîk
hortlak : cebanî
hoş : xweş
hoşaf : xoşav
hoşbeş : xweşbêş
hoşgörü : xweşbînî, rûbuwarî
hoşgörüçü : xweşbîn, rûbuwar
hoşluk : xweşî
hoşnut : xweşhal
hoşnutluk : xweşhalî
hoşt : hoşt
hovarda : tawlaz
hovardalık : tawlazî
höpürdetmek : firrên

höyük : diz, til
hububat : dexil, danewela
huda : xweda
hudut : tuxub
hudutlandırma : tuxupdanîn
hudutlanmak : bituxubbûn
hudutsuz : bêtuxub
hukuk : dadmendî
hukukçu : dadmend
hukukî : dadmendî
hulasa : kurte
hulya : sehwir
humar : tamar
hunî : kovik
hurç : xurcîk
hurdahaş : xurdexaş
hurî : horî
hurma : xurme
husul : bûyin
husumet : dijminî
hususî : xwemal
hutbe : lawij
huy : mişwer, cir
huysuz : bêcir, cirxerab
huysuzluk : cirxerabî
huzme : tîrêj
huzur : hêmîn, tebat
huzursuzluk : neteptî
hücum : êrîş
hüküm : daraz
hükümdar : femandar
hükümdarlık : femandarî
hükümet : mîrî, hikûmat
hükümran : serwer
hükümranlık : serwerî
hüner : huner
hünerli : hunermend
hür : azad

hürmet : rêz, rûmet, xiram,
siyanet
hürriyet : azadî

hüzün : xemgînî, kovan
hüzünlü : xemgîn

Institut kurde de Paris

ihlamak : ihtên
ihmak : nîxên "devih"
ihırmak : nîxandin
ıkmak : ihtên
ıgın : leylan, gers
ılca : germav
ılcağ : şilo
ılık : têhin, sarogermo
ılmak : têhinbûn
ılman : têhin
ıldırmaq : têhinkirin
ılınmaq : germiğın
ılıştırmak : têhinkirin
ırak : dûr
ıraklık : durayî
ırgalamak : labitandin, qeli-
 qandin
ırganmak : labitîn, qeliqın
ırgat : pale
ırgatlık : paletî
ırk : riç, rages, nijad
ırkçı : riçparest, nijadparest
ırkçılık : riçparestî
ırlama : sitiran
ırmak : robar
ısı 1 : ağır
ısı 2 : germî
ısındırmak : lêgermkirin

ısınmak : germbûn
ısırgan : gezgezok
ısırmak : gezkiriin
ısıtmak : germkiriin
ıslak : şil
ıslaklık : şilî
ıslamak : şilkirin
ıslanmak : şilbûn
ıslatmak : şilkirin
ıslık : kuwîten, fig
ıslıklamak : kiwîtandin
ısmarlama : qewîti
ısmarlamak : qewîtkirin
ısrar : dilniya
ıspanak : sîyale
ıssız : xalî
ıssızlaşmak : xalibûn
ıssızlık : xelîti
ıstırap : jan
ıstıraplı : janoyi, ziz
ışık : şewle
ışıklı : ronak
ışılmak : beriğın, zeriğın
ışıldak : ronavêj
ışıldatmak : beriğandin
ışıldı : geşî, berqî, zerqî
ışın : tirêj

İbadet : perestiş
İbadethane : perestişgeh
İbrîk : misîn
İbrîşim : hevrişim
İcar : deman
İcarlamak : demankirin
İç 1 : navik, nav
İç 2 : kakil "behîv, giwîz"
İçerî : hindirû
İçerik : naverok
İçermek : vexwerandin
İçgüvey : benizava
İçim : qurt
İçin : bîlî, jîbo
İçki : vexwarin
İçli : binavik, bikakîl
İçmek : wexwarin
İçten : jidil
İçtirmek : vexwartin
İdam : berdarî
İdare 1 : sazgerîn, doliw
İdare 2 : medarî, aborî, debarî
İdareci : sazger, doliwger
İdarehane : doliwgeh
İdarellî : abokar
İdarî : doliwî
İdea : mengî
İdealist : mengîwer
İdi : bû
İdrak : têgihan, têgiheştin
İdrar : mîz
İfade : derbirin

İffet : xîret
İfrit : hefrît
İfşa : mukur
İftihar : şanazî
İftira : şiltaxî
İftiracı : şiltax
İğ : teşî
İğde : sinc
İğdiş : xesandî
İğne 1 : derzî
İğne 2 : qozî
İğnedenlik : derzîdang
İğrenç : kîret, bêmirês, çapal
İğrençlik : kîretî, bêmirêsî, çapalî
İhtilaf : dubendî
İhtilal : şoreş
İhtimam : bayex, miqateyî
İhtiram : rêz
İhtisas : pisporî
İhtiyaç : hewceyî, peywistî
İhtiyar : pîr, kal
İhtiyarlamak : pîrbûn
İhtiyarlatmak : pîrkirin
İhtiyarlık : pîrî
İhya : xeriqîn
İkamet : dêman
İkametgah : wargeh
İkaz : şiyarkirin
İki : du, dudo
İkileme : seyaf :
İkilemek 1 : seyifandin

ikilemek 2 : ducarkirin, duba-
 rak
ikilik : dubendî
ikinci : duyemîn
ikindî : esir
ikircikli : dudilî, herêne
ikiz : cêwî, bercêwî
iklim : sirîşt
iktidar : desthilat
ilaç : derman
ilahî : lawij
ilave : parseng
île : digel, pêra, bi "bernav"
ileri 1 : pêş
ileri 2 : pêşketî
ilerici : pêşverû
ilericilik : pêşverûyî
ilerlemek : pêşketin
ilerletmek : pêşxistin, pêşde-
 birin
iletken : buwar
ilik : qulpik "pişkok"
ilim : zanist
ilişki : tewq, têkilî, peywendî
ilişkin : derbare, derheq
iliştirmek : pêvekirin
ilginç : helez, girîng
ilk : pêşin
ilkel : hov, hovjiyan
ilki : nûxwîrî
ille : hîlobîlo
ilmi : zanistî
itica : pena
itcacî : penahende
itîfat : xweşgotin
ima : çewlik
imam : mele
imamlık : meletî

iman : bawerî
imdat : hawar
imece : palûte
imha : qir
imkan : gengaz, derfet, tuwa-
 ne, mefer
imparator : key
imparatoriçe : keybanû
imtihân : taqî, azmûn
imza : destnîşan
imzalamak : destnîşankirin
in : kun
inanç : bawerî
inandirmek : bawerkirin
inanılır : berbext
inanmak : bawerkirin
inat : rik, zîq, hewrik
inatçı : rikdar, hewrikî
inatçılık : rikdarî
inatlaşma : hewrikîn
ince : zirav, tanik
inceleme : lêgerîn, hûrnêrîn
inceletmek : lêgerandin, hûr-
 nêran
incelik : ziravî, tanikayî
inceliksiz : kanc "kes"
inceltmek : ziravkirin, tanik-
 kirin
incerek : kêmgöşt
incl : dir
incinme : azar, êşan, aran
incinmek : arîn, êşîn, azar-
 bûn
incir : hejîr
incltmek : eşandin, arandin,
 azarkirin
indirmek : daxistin, payakirin
inek : çêlek

Informasyon : agahdarî
Inhisar : terxen
Inik : daketî, daxistî
iniltî : nalîn, newhirîn
inletmek : nalandîn, newhi-
 randîn
inmek : payabûn, daketin
insafsız : xedar
insafsızlık : xedarî
insan : mirov
insanlık : mirovatî
insaniyet : mirovnasî
insaniyetli : mirovnas
insiyatif : deliv
inşa : ava
intikam : tol, heyf
intizam : herzegî
intizamlı : rêkûpêk
intizamsız : herzeg
intizar : nifir
ip : ben
ipek : hevrişim
ipekli : hevrişimî
iplik : ta, nex
irade : semax, vîn
iradeli : bisemax
iradesiz : bêsemax
irat : hecel
iri : gir
irilmek : girbûn
iriltmek : veciniqîn
irin : edap, kêrn
irinil : biedap, bikêrn
irilmek : veciniqîn
irkiltmek : veciniqandin
is : tanî
ise : hege
ishal : virrik

ishallî : virrikî
isllik : isk
islim : nav
isimlendirmek : navandin
iskele 1 : targe
iskele 2 : pesare "keştî"
iskelet : qerqûde
islenmek : tanîbûn
istek : daxwaz, dilxwaz
istekli : daxwaz, dilxwaz
istemek : xwestin, dilbirîn
isteksiz : bêdilî, dilsar
isteksizlik : bêdilî, dilsarî
istetmek : xwestandin
istif : nijîn
istifade : berjewendî, sûd
istikamet : berg
istila : dagerî
istilacı : dager
istisna : awerte
isyan : serhildan, halan, hel-
 perînî
iş : kar, şol
işaret : şan, nişan, daxwîyan
işaretlenmek : nişankirin
işbirlikçi : hevker
işçi : karker
işçilik : karkerî
işemek : mizkirin
işgal : vegirtin
işgüç : karûbar
işitmek : bihistin
işkembe : ûrik
işkence : tehdâyî
işkillenmek : lixwepişkin
işlemek 1 : qunderzkirin
işlemek 2 : xebitîn "birîn"
işlenmemiş : xam

İşlerlik : berpê
İşletmek : karandin
İşlik : kargeh
İşsiz : bêkar
İşsizlik : bêkarî
İşte : vaye
İşveren : kardêr
İt : sa
İtekleme : dehf
İtekleme : dehf dan
İtibar : rûmet
İtibarlı : xwedîrûmet, maqul
İtimat : bext, ewleyî
İtimatsız : bêewle
İtimatsızlık : bêewleyî
İtina : baldarî
İtinalı : baldar
İtira : mukurhatin

İtmek : dehf dan
İttifak : peyman
İyl : baş, çê, çak, rind
İyice : pak
İyileşmek : başbûn
İyileştirmek : başkirin
İyilik : pakî, qencî, başî, çakî,
 xweşikayî
İyiliksever : qencîxwaz
İyilikseverlik : qencîxwazî
İyimser : xweşiwîst
İyimserlik : xweşiwîstî
İz : şop, rêç, şîvêle
İzin : destûr
İzinli : destûrdayî
İzlemek : şopandin, rêçikan-
 din

K

kaba : kanc, cort	kaçırtmak : ravandin
kabadayı : taqa	kaçma : rav
kabadayılık : taqayî	kaçmak : ravîn
kabahat : tawan	kadar : qas
kabahatlı : tawanbar	kadeh : îstekan
kabak : kundir, dolmik	kadem : qudoş
kabalık : kancî, cortî	kademe : pêpelûk
kabarcık : peqik, beqbeqonk	kademli : biqudoş
kabarık : gij, bel	kademsiz : bêqudoş
kabarıklık : gijî, belî	kademsizlik : bêqudoşî
kabarmak1 : gijbûn, gijgijîn, belbûn	kader : gihev, çarenûs
kabarmak 2 : rabûn	kadı : qazî
kabartı : mitilok, belî	kadılık : qazîtî
kabartmak : gijkirin, belkirin	kadın : jin, pîrek, hermet
kablfe : êl	kadıncık : jinkok
kabılliyet : gêrûfen, tuwan	kadınlık : pîrekî, jinîtî
kabuk 1 : qaşûl, qalik	kadınsı : elohermet
kabuk 2 : qemûşk	kadife : mexmer
kabuklu : biqaşûl, bitovil	kadım : kevnar
kabul : pejirandin	kadran : seynik
kaburga : parsû	kafa : ser, qehf
kabus : şevger	kafatası : qoq, cimcim, kilox
kabza : qeft	kafes : rakih
kaç : çend	kafle : bir, qefl, selef
kaçak : mişext	kafi : bes
kaçakçı : mişextî	kafiye : hevdeng
kaçık : dîn	kaftan : xeftan
kaçıklık : dînîti	kağıt : kaxiz
kaçıncı : çendemîn	kah : kah, geh
kaçış : rav	kahkaha : tiqtiq
kaçınmak : ravîn, xwevedan	kahpe : qehpik, qehp
	kahraman : gernas, leheng

kahramanlık : gemasî, lehengî
kahvaltı : firavîn, xwirînî
kahve : qehwe
kahveci : qehwekar
kahvecilik : qehwekarî
kahverengi : qehweyî
kahya : şehne, serkar, gizîr
kahyalık : şeheyî, serkarî, kizîrî
kalde : delk
kalnat : gerdûn
kakmak : dehdan
kakül : bisk
kala : kêrn
kalabalık 1 : qerebalix, alalet
kalabalık 2 : helehel
kalan : mayî
kalay : qela
kalaycı : qelakar
kalaycılık : qelakarî
kalaylamak : qelakirin
kalaylı : qelakarî
kalbur : serad, bêjing
kalburlamak : seradkirin
kalburlanmak : seradbûn
kalça : kamax, kullemek
kaldırmak 1 : rakirin, hildan
kaldırmak 2 : hilanîn
kaldırmak 3 : hilgavtin
kale : kelih
kaleci : kelhoşk
kalebend : dizdar
kalebendlik : dizdarî
kalem : kilik, pênivîs
kalın : sitûr
kalınlaşmak : sitûrbûn
kalınlaştırmak : sitûrkinin
kalınlık : sitûrî
kalıp : qalip

kalite : wesf
kalkan : martal
kalkık : rakirî, rabûyî, rap
kalkışma 1 : halan
kalkışma 2 : peyandin
kalkışmak : peyandin
kalkmak 1 : rabûn
kalkmak 2 : rapbûn
kalnak : man, mayin
kalp 1 : dil
kalp 2 : qelb
kaltak : qeltax
kaltaklık : qeltaxî
kamaşmak : qemişin
kamaştırmak : qemişandin
kambur : kov, piştkov
kamburluk : kovî, piştkovî
kamış : çiq, çitik
kamu : begiştî, gelempir
kamusal : gelempirî
kamyon : qamyon
kamyonet : qamyonet
kan : xwîn
kanal : cok
kanarya : zerile
kanat : per, çeng, çepl
kanatçık : perik
kanatlı : perrende, balende
kanca : çilpik
kancalanmak : çilpikkirin
kancalı : çilpikkirî
kancık : dêlik
kancıklı : dêlikî
kandırmak 1 : xapandin
kandırmak 2 : haştkirin
kangal : kelef
kangallamak : kelefkirin
kangallanmak : kelefbin

kangiren : tirawî
kani : bawerî
kanıksamak : kerixîn
kaniş : haştî
kanlanmak : bixwînbûn
kanlı : bixwîn
kanmak 1 : xapîn
kanmak 2 : haştbûn
kansız : bêxwîn
kansızlık : bêxwîni
kantar : qapan
kanun : zaxon
kaos : seh
kap 1 : qalîk
kap 2 : firax
kapak : dexwîn, qelpax, berg
kapalı : girtî, dadayî, nuxumandî, radayî
kapamak : dada, radan, girtin, nuxumandin
kapan : xeft
kapanık : girtî, gebsoyî
kapanmak : kumişîn
kapattırmak : dadandin, radandin, nuxumandin
kapı : derî, dergah
kapıcı : dergehvan
kapıcılık : dergehvanî
kapılmak : xwedan
kapısız : bêderfî
kapışmak : pevketin
kapıştırmak : pevxistin
kaplamak : rûkirin
kaplan : piling
kaplı 1 : biqalîk
kaplı 2 : rûkirî
kaplıca : germav
kaplumbağa : kîso

kapmak : girtin
kapsam : guncan
kapsamak : guncîn
kapsatmak : guncandin
kaput : saço
kar : berf
kara 1 : qer, qemer
kara 2 : bej
karakarga : qirik
karakırman : qaqaşeş
karakış : çile, zîpik
karakol : nuçte
karalama : destnivîs
karalamak 1 : reşkirin
karalamak 2 : tanîavêtin
karakter : aferînek
karamsar : bedbîn, zelûl
karamsarlık : bedbîni, zelûli
karanfil : qerenfil
karanlık : reşî, tarî
karar : daraz, biryar
karargah : meqer
kararlaştırmak : beryardan
kararlı : sitewîl
kararlılık : sitewîli
kararsız : dudilî, herêne, çarpîne
karmak 1 : reşbûn, tarîbûn
karmak 2 : qemirîn, qembûn
karartmak 1 : qemirandin
karartmak 2 : reşkirin, tarîkirin
karasaban : halet
karbeneği : kêwî
kardeş : bira
kardeşlik : biratî
kare : çarçik

karga : qijik, qirik
kargaşa : sergêjînek, qerqeşûn
kargaşalı : biqerqeşûn
karik : mişar
karılmak : cabilîn
karılı : bijin
karın : zik
karınca : mîro, gêrik
karıncalanmak : tavizîn
karıncalı : mîroyî
karınmak : gohnxwarin
karış : bost
karışık : herzeg, kerçilî, tevlihev, herbilî, giriftar
karışıklık : herzegî, tevlihevî
karışma : têkilî
karışmak 1 : têkilbûn
karışmak 2 : herbilîn, kerçilîn, tevlihevbûn
karıştırmak 1 : tevdan
karıştırmak 2 : kerçilandin, tevlihevkinin
karıştırtmak 1 : tevdandin
karıştırtmak 2 : kerçilandin
karlı : biberf
karmak : cabilandin
karmaşık : girift, tevlihev
karpuz : zebeş
karşı : buwar, hember, miqabil
karşılama : pêşwazî
karşılama : liqabûn
karşılık : bersiv
karşılıklı : hevûdû
karşıt : dij, hember, berçewt, berwaj
kartal : baz

kartalo : arane
kas : lemlate, zewlek
kasaba : bajar
kasabalı : bajarî
kase : kasik, piyan, zerik
kasılmak : qerastin, qerisîn
kasım : sermawêj
kasırga : bahoz
kasnak 1 : tar
kasnak 2 : lekan
kastar : qesar
kastarlamak : qesarkirin
kastarlı : qesarbûyî
kasten : bizankî
kasvet : gebsî
kasvetli : gebsoyî
kaş 1 : birh
kaş 2 : kewane "erdnigarî"
kaşağı : mehes
kaşağılamak : meheskirin
kaşarlanmak : xericîn
kaşarlanmış : xericî
kaşık : kefçî
kaşıklık : kefçidang
kaşımak : xwerîn
kaşıntı : xwerh
kaşmer : qeşmer
kaşmerlik : qeşmertî
kat 1 : bal
kat 2 : taw
kat 3 : taxe, tebek
katarak : avareş
katı : sext, hişk, qewîn, tîr
katıksız : tîsî
katılaşmak : hişkbûn, tîrbûn
katılaştırmak : tîrkirin, hişkinin
katılık : sextî, hişkî

katılım : beşdarî
katılmak : tawandin
katır : hêstir, qantir
katışık : tevlihev
katışmak : beşdarbûn
katıştırmak : tevlihevkirin
katil : mêrkuj, xwînî
katillik : mêrkujî
katip : nivîsevan
katiplik : nivîsevanî
katlamak : tawandin
katlanmak : tawîn
katlı : tawandî
katilam : vebirîn, qirkirin
katmak : tevlûkirin
katman 1 : taw
katman 2 : komnetewok
katran : qîr
kav : pîso
kavak : sipîndar
kaval : bilûr
kavalcı : bilûrvan
kavanoz : merkane
kavga : pevçûn
kavramak 1 : têgihan, têgiheştin
kavramak 2 : ragiheştin
kavratmak : têgihandin
kavrayış : feraset
kavrayışlı : têgiheştî
kavrulmak : qelîn
kavrulmuş : qelandî
kavun : petix
kavurma : qelî
kavurmak : qelandin
kavuşmak : gihaştin, gihan
kavuşturmak : gihandin
kaya : lat, teht

kaybetmek : windakirin
kaybolmak : windabûn
kaydırmak : xijiqandin, xiriqandin, şamitandin
kaygan : şamitoyî, şahîk
kaygı : mitala
kaygılanmak : mitalakirin
kaygılı : bimitala
kaygısız : bêmitala
kayık : kelek, lotke
kayıkçı : kelekvan
kayıkçılık : kelekvanî
kayın : tî
kayınbaba : xezûr
kayınblıradar : bûra
kayıp : winda
kaymak 1 : tuwik
kaymak 2 : şamitîn
kaynak1 : dawer, binaxe
kaynak 2 : quleteyn, çavî
kaynaklanmak : werhatin
kaynama : kel
kaynamak : kelin
kaynana : xesû
kaynanalık : xesûtî
kaynar : kelandî, bikel
kaynaşmak 1 : cebirîn
kaynaşmak 2 : pevvebûn
kaynatmak : kelandin
kaypak 1 : şamitoyî
kaypak 2 : melaq
kaypaklık : melaqî
kaysı : mişmiş, geysî
kaytarmak : çivdan
kaz : qaz
kaza : qeda
kazan : neqerî
kazanç : hecel

kazandırmak : perandin
kazanmak : perîn
kazı : kolîn
kazık : sekih, sing
kazılmak : kolîn
keçe : kulav
keçeleşmek : tavizîn
keçell : bikulav
keçi : bizin
keder : kerb
kederlenmek : keribîn
kederli : keribî
kedî : pisîk
kefalet : gerew
kefe : şehîne
kefen : kefen
kehribar : kehreban
kekik : cehter
kel : keçel
kelebek : pipirok
kelek : kerrik
kelep : kelef
kelime : wûşe
kelle : cimcim, qoq, kilox
kemer : kember
kemik : hastû
kemikli : bihastû
kemirilmek : aritîn
kemirmek : kotin, kojtin, ari-
 tandin, purisandin, kujandin
kenar : kevî, guh, lêv
kendi : bixwe
kendiliğinden : jixwe
kendinden : jiberxwe
kendir : kendir
kendisi : bixwe
kene : genek, qirni
kenevir : kinif

kenger : kereng
kep : telik, kum
kepçe : çemçik, hesk
kepek 1 : mirdik "por"
kepek 2 : kelpik "ard"
kepekli : kelpikî, mirdikî
kepenek : deraba
keramet : behît
kere : car
kerevet : yan
kerpiç : livîn, xiste
kerkenez : teşîrêsk
kertelemek : niqirikdan
kertenkele : gumgumok, mar-
 marok
kertik : niqirk
kertmek : niqirikdan
kervan : kerwan
kesat : qeht
kese 1 : kîsik, xelîtk
kese 2 : kurterê, rêbir
keser : tavşo
kesif : tund
kesik : qusiyayî
kesilmek : qusîn, qutbûn
kisintisiz : sereqet
keskin 1 : tîj "kêr"
keskin 2 : tuj "îsot"
keskin 3 : dijar
keskinlik : tujî, tîjî, dijarî
keskinletmek : tujkirin
kesmek 1 : gurandin
kesmek 2 : serjêkirin
kesmek 3 : qusandin, birîn
kestirme : qutebir
kestirmek 1 : qusandin, bir-
 randin
kestirmek 2 : hînişin

keş : şortan
 keşiş : keşe
 keşşilik : keşetî
 keşke : xwezî
 keten : qerqer, zererek, kitan
 kevgir : kefgir
 keyfi : qerequşî
 keyf : şahî
 keyfli : şa
 keyfsiz : bêkêf
 kezzap : zax
 kiç : qûn
 kıkırdak : kerik
 kıl : mû
 kılavuz : rêber
 kılavuzluk : rêberî
 kılçık : dasî
 kılıbık : pettê
 kılıbıklık : pettêti
 kılıç : şûr
 kılıçlama : şûrkî
 kılıf : qalîk
 kılıfli : biqalîk
 kılıfsız : bêqalîk
 kımıldamak : ivîn, leqîn, labitîn
 kımıldatmak : leqandin, li-
 vandîn, labitandin
 kına : hine
 kınalı : bihine
 kınama : lome
 kınamak : lomekirin
 kıpırdamak : labitîn, leqîn
 kıpırdatmak : leqandin
 kıraç : biwêç, qeraç
 kırağı : xwîsî
 kıran : kul, qotik
 kırçıl : sipiçole
 kırdırmak : şikênandin

kırık : şikestî
 kırıkçı : cebar
 kırıklı : giranî
 kırılmak 1 : şikestin
 kırılmak 2 : qelîn
 kırıntı : piç, bîj
 kırışık : qurmiçî
 kırışmak : qurmiçîn
 kırıştırmak : qurmiçandin
 kırk 1 : çil
 kırk 2 : çêl
 kırkayak : şemar, maşot
 kırklı : biçêl
 kırlangiç : hacîreşk
 kırmak : şikênandin
 kırman : qaç
 kırmızı : sohr
 kırmızılaşmak : sohrbûn
 kırmızılaştırmak : sohrkirin
 kırmızılık : sohrî
 kırpışmak : raprapîn
 kırpıştırmak : rapripandin
 kırpmak : terişîn
 kısa : kurt, kin, qut
 kısalık : kurtî, kinî, qutî
 kısalmak : qerisîn
 kısım : nof, tof, lotim, celeb
 kısır 1 : sitawr
 kısır 2 : biwêç
 kısırlaşmak 1 : sitawrbûn
 kısırlaşmak 2 : biwêçbûn
 kısırılaştırmak 1 : sitawrkirin
 kısırılaştırmak 2 : biwêçkirin
 kısırlık 1 : sitawrî
 kısırlık 2 : biwêçî
 kısıtlı : tang
 kısıtlamak : tangkirin
 kısıtlanmak : tangbûn

kıskaç :	dexsoyî, bexîl, zikreş	din, qijilandin, biraştin
kıskaçlık :	dexsî, bexîlî, zikreşî	kızdırmak 1 : sincirandin
kıskanmak :	dexisîn	kızdırmak 2 : qehirandin
kısmak :	hûrkirin "lamba "	kızgın 1 : sincirî
kısmet 1 :	pelise	kızgın 2 : qehirî
kısmet 2 :	gîhev	kızgın 3 : tore
kısmî :	pişkî	kızgınlık : toreyî
kısrak :	cuwanî, mehîn	kızıl : sohr
kıstak :	bejtang	kızılıcık : helhelok
kış :	zivistan	kızıllaşmak : sohrbûn
kışkırtmak :	navtêdan	kızillik : sohrî
kışla :	leşkergeh	kızışmak : germbûn
kışlamak :	kişîn	kızıştırmak : germkirin
kışlak :	germiyan, ziving	kızlık : keçanî, qîzanî
kışlık :	zivistanî	kızmak 1 : sincirîn
kıt :	qeht	kızmak 2 : qehirîn
kıtlık :	xela, qehtî	kî : ko
kıvam :	tewlîs	kıbar : ciwamêr, xweşmêr
kıvılcım :	çik, birûsk	kıbarlık : cuwamêrî, xweşmêrî
kıvırcık :	gungilî	kibir : quretî
kıvırmak :	badan, tawandin	kibirilenmek : qurebûn
kıvrılmak :	badîn, tawîn	kibirli : qure
kıvrım 1 :	gungil	kibirlik : quretî
kıvrım 2 :	fetl, taw	kibrit : derbik
kıvrımlı 1 :	gungilî, bitaw	kile : olçek
kıvrımlı 2 :	bifetlonek	kıllim : ber, tayij, merş
kıyafet :	qelafet	killise : dêr
kıyı :	perav, qerax, keví	killit : kilît, qufil
kıyılmak :	hûrbûn	killitlemek : kilîtkirin, qufilkirin
kıymak 1 :	hûrkirin	kilo : kîlo
kıymak 2 :	destlêbûrîn	kım : kî
kıymet :	beha	kimisi : hin
kıymık :	pîj	kimse : kes
kız :	keç, qîz	kimsesiz : bêxwedî
kızak :	taxok	kimyon : zîre
kızamık :	sohrîk	kın : rik, ent
kızarmak :	sohrbûn	kindar : rikdar
kızartmak :	sohrkirin, qelan-	kindarlık : rikdarî

kip : rawe	kocaman 2 : tirtira
klr : qirêj, gemar	kocasız : bêmêr
kira : kirê, deman	koç : beran
kiracı : kirêdar	kof : pûç
kiracılık : kirêdarî	koflaşmak : pûçbûn
kiraz : qeresî	koflaştırmak : pûçkirin
kireç : kils	kofluk : pûçî
kireçlemek : kilskirin	kokak : genî, sifto
kireçlenmek : kilsbûn	koklamak : bêhinkirin
kiriş 1 : girş	kokmak : bêhinpêketin, genîbûn
kiriş 2 : jîh	koku : bêhin
kiremit : livîn, xist	kokulu : bêhindar
kirlemek : lewitandin	kokuşuk : bêhinpêketî
kirilenmek : lewitîn, gemar- bûn, qirêjbûn	kokutmak : genîkirin
kirletmek : lewitandin	kol 1 : mil, çeng, çepl
kirli : lewitî, gemirî, kîret	kol 2 : liq
kirlilik : gemarî, qirêjî, kîretî	kol 3 : masûlke
kirpi : jîjo	kolan : tang, navtang
kirpik : mijgul	kolay : hêsan
kirve : kirîv	kolaylamak : hêsanbûn
kirvelik : kirîvî	kolaylanmak : hêsanbûn
kişi : kes	kolaylık : hêsanî
kişilik : murwet	kollamak : veketin, berketin
kişilikli : xwedîmurwet	kolluk : bazbend
kişiliksiz : bêmurwet	koltuk : binçeng
kişmiş : kişniş	kolye : gerdanî
kişnemek : hîrên	komşu : cîran
kişnetmek : hîrandin	komşuluk : cîrantî
kitap : pertûk	komutan : fermanar
kitle : girse	komutanlık : fermanarî
kitlemek : kilîtkirin, qufilkirin	konç : saq
kitlenmek : kilîtbûn, qufilbûn	konçlu : bisaq
koca 1 : mêr	konçsuz : bêsaq
koca 2 : kal, pîremêr	koni : qûç
kocalı : bimêr	konkav : kov
kocalmak : pîrbûn, kalbûn	konmak : danîn
kocaman 1 : gir	konsolos : balyoz
	konsolosluk : balyozxane

konu : babet, sedem, mijar
konuk : mêhvan
konukluk : mêhvantî
konum : derawa
konuşkan : axivok
konuşma : peyiv
konuşmacı : axafkar
konuşmak : peyivîn, axaftin, şitexilîn
konuşturma : axivandin, şite-xilandin
konut : ciwar
koparmak : jêkirin, qutkirin
kopça : pişkok, qupçe
kopma : şeqtî
kopmak : jêbûn, jêketin, qutbûn, şeqitîn, qetîn
kopuk : pêxwas
kor : parang
korkak : tirsonek
korkaklık : tirsonekî
korkmak : tirsîn
korku : tirs, xof
korkulu : bitirs
korkulu : cax
korkusuz : tirsnezan, bêtirs
korkutmak : tirsandin
korucu : mifirdî, nehtor
koruk : harsim
korumak : parastin, sitirandin
korunak : hawîng, çeper
korunmak : parizîn, sitirîn
koruyucu : parêzkar, xwedî
koşmak : bazîn
koşturma : bazandin
koşu : baz
koşucu : baza
koşul : merc, hoy

koşuşturma : xirxirîn
kotarmak : berpêxistin, birêkirin
kova : gerdel, dewl
kovalamak : payketin
koymak : xistin, kirin, têxistin
kovan : kuwar
kovmak : qewirandin
kovulmak : qewirîn
koyu : tarî, tîr
koyulaşmak : tîrbûn, tarîbûn
koyulaştırmak : tarîkirin
koyun 1 : mêşin, mih
koyun 2 : paşil
koza : guzik
kök : ra, qurm
köken : pin, ripin, lem
kökner : kuhnar
kökten : reg
köle : kole
kölecî : koledar
kölecilik : koledarî
kölelik : koledarî
kömür : rêjî
köpek : kûçik, sa
köpeklîk : kuçiktî, sayîtî
köpük : kef
köpüklenmek : kefgirtin
köpüklü : bikef
köpürmek : fûrîn
köpürtmek : furandin
kör : kor, kuh
körelmek 1 : kuhbûn
körelmek 2 : xeyibîn
köreltmek : xeyibandin
kôrleşmek 1 : korbûn
kôrleşmek 2 : xitimîn
kôrleşmek 3 : kuhbûn

k rleştirmek 1 : korkirin
k rleştirmek 2 : xitimandin
k rleştirmek 3 : kuhkirin
k rl k : korif 
k rpe : tirf
k rpelik : tirfi
k r k : nepax
k r k  : nepaxkar
k se : kose
k sele : sextiyan
k selik : koseti
k stebek : xilt
k stek : qeyd
k steklemek : qeydkirin
k steklenmek : qeydkirin
k şe : anifsk, qur ik, quncik
k şeli : bianifsk
k şk : qesr
k tek : kotek
k t  : bed, xerab, ne e, bedrek
k t leme : zem
k t lemek : zemkirin
k t leşmek : bedb n, xerab-
 b n
k t l k : bedi, xerabi, bedreki
k y : gund, d h
k yl  : gundi
k z : parang
kraliyet : kişweri
kubbe 1 : eqd
kubbe 2 : qub
kubbeli : bieqr, biqub
kucak : hamb z
kucaklamak : hamb zkirin
kudret : tuwan
kudretli : bituwan
kudretsiz : b tuwan
kudretsizlik : b tuwani

kudurgan : har
kudurmak : harb n
kudurtmak : harkirin
kuduruk : har
kuduz : har
kuheylan : kih l
kukla : totik
kuklalik : totiki
kul : evd
kula : heşinboz
kulak : guh
kulaksiz : b guh
kulis : xewle
kullanılmak : bikarhatin
kullanılmaz : betal
kullanılmış : bikarhati, karandi
kullanım : piş
kullanışlı : bik r
kullanmak 1 : pişp kirin
kullanmak 2 : bikaranin
kullanmak 3 : karandin
kulluk : evdi
kulp :  embil, hingil
kulplu : bi embil, bihingil
kulube : holik
kulu ka : kurk
kulunc : qolinc
kum : s hil
kuma : hewi
kumlu : bis hil
kumral : kej
kumru : qumri, tivilk
kundak : p  ek
kundaklamak : p  ekkirin
kundura : qundere
kunduz : saavi
kura : pişk
kurak : mehteşi

kural : rêzik, rist, zaxon
kurallı : rêzdar, bizaxon
kuram : dozîne
kurbağa : aqroq, beq
kurban : koçek, cangorî
kurcalamak : lebigîn, xebitan
kurdeşen : xwîntewrînek
kurdurmak : vedandin
kurğan : çeper
kurgu : venîn
kurmak 1 : vedan
kurmak 2 : damezrandin
kurmak 3 : lidarkirin
kurmak 4 : avakirin
kurmak 5 : barkirin, suwarkirin
kurmak 6 : tewirandin
kursak : perçîçeçeq
kurşun 1 : risas
kurşun 2 : ber
kurşunlamak : risaskirin
kurşunlu : birisas
kurtarılmış : felitî, rizgar
kurtarmak : rizgarkirin, felitan-
 din
kurtlanmak : kurmibûn
kurtlatmak : kurmikirin
kurtuluş : rizgarî
kuru 1 : hişk
kuru 2 : ziwa
kuru 3 : çikiyayî
куруayaz : qir
kurucu : himkar
куруçay : kelebest, besteheşk
kurul : lijne
kurulmak 1 : damezrîn
kurulmak 2 : lidarbûn, avabûn
kurulmak 3 : vedîn
kurulmak 4 : barbûn, siwarbûn

kurulu 1 : rêxistî, damezreyî
kurulu 2 : vedandî
kurulu 3 : barbûyî, suwar-
 bûyî
kuruluk : hişkayî
kuruluş : rêxistî, dezge
kurum : sazî
kurumak 1 : ziwabûn
kurumak 2 : hişkbûn
kurumak 3 : çikiyîn
kuruntu : haw, waswas, se-
 hiw, sawîr
kuruntulanmak : sehvgirtin
kuruntulu : hawî, waswasî
kurusıkı : hişkeber
kuruş : qemerî
kurutmak 1 : ziwakirin
kurutmak 2 : hişkkirin
kusmak : varîşîn
kusturmak : varîşandin
kusur : kêmayî, engast
kusurlu : kê, engastî
kuş : çûk
kuşak 1 : nifş
kuşak 2 : pişt, navtang
kuşam : girêdan
kuşanma : rapêçan
kuşanmak : rapêçîn
kuşku : mitala
kuşkuianmak : mitalkirin
kuşluk : berbang
kuţlu : pîroz
kuţlamak : pîrozkirin
kuţlanmak : pîrozbûn
kutsal : pîroz, evrar
kuţu : elbik, qotî
kuţup : seholbendan
kuvvet : hêz

kuvvetlendirmek : xurtkirin
kuvvetlenmek : xurtbûn
kuvvetli : xurt, bihêz
kuvvetsiz : hejar, qels
kuvvetsizlik : hejarî, qelsî
kuyruk : duv
kuyruklu : biduv
kuyruksuz : bêduv
kuytu : xalî, xirûxalî
kuyu : çal, bîr
kuyucuk : çalik
kuzen : pismam, mixaletî
kuzenlik : pismamî, mixaletîî
kuzey : bakur
kuzeyli : bakurî
kuzgun : qijik
kuzu : berx, berxik
kûçûk : biçûk
kûçûklük : biçûkayî
kûçûlmek : biçûkbûn
kûçûltmek : biçûkkirin
kûf : afnik
kûflenmek : afnikbûn
kûflendirmek : afnikkirin
kûflû : afnikî
kûfûr : sixêf, heytehol, tajang
kûfûrbaz : sixêfker
kûheyran : kihêl
kûkûrt : kufrit
kûl 1 : xwelî
kûl 2 : zeng
kûlah : kum
kûllemek : xwelîkirin

kûllenmek 1 : xwelîbûn
kûllenmek 2 : zenggirtin
kûllû : zenggirtî
kûllûk : xwelîdang
kûltûr : kalçar
kûltûrel : kalçarî
kûmbet : kumbet
kûme : lod, melû, bir, kam
 tof, ref
kûmelemek : lodkirin, melû-
 kirin, komkirin
kûmelenmek : lodbûn, melû-
 bûn, kombûn
kûmes : lîs
kûncû : kuncî
kûp : den, sindan
kûpe : guher
kûpeli : biguher
kûrek : bêr, mecref (kayık)
kûremek : malîn
kûrt : kurd
kûrdîl : kurdî
kûrdistan : kurdistan
kûrtçe : kurdî
kûs : xeyid
kûskûn : xeyidî
kûspe : kespik
kûstah : derfehatî
kûstahlanmak : derfehatîbûn
kûstahlık : derfehatîî
kûtûk : qurm
kûtûphane : pertukxane
kûvet : hewt

L

laclvert : lacewerd

laçka : xirrek, şore

laçkalaşmak : xirrebûn, şorebûn

lades : yades

laf : galgal, gotin, şore

lafazan : devlok

lafazanlık : devlokî

lağım : lexem

lağımçı : lexenkar

lağımçılık : lexemkarî

lahana : kelem

lahza : kêlî, kat

lakayt : bêgane

lakırdı : galgal

lamba : lamba

lapa : gebol

lastik : lastik

latif : bedew, sipehî

latife : henek

latifeci : henekoyî

lavabo : destşo

lavanta : lavanta

lavaş : lavaş

lazım : peywist

legen : teşt

lehçe : zarawa

lehîm : lehîm

lehimci : lehîmkar

lehimçilik : lehîmkarî

lehimlemek : lehîmbûn

lehimli : lehîmbûyî

leke : xal "ser heyv û hetawê"

leken : leken

lenger : mesrefe

leş : laş

levazım : kalûmal

leylek : legleg

lezzet : tam, cêj

lezzetlendirmek : bitamkirin

lezziz : tamdar, bitam

lezzetlenmek : bitambûn

lezzetli : tamdar, bitam

lezzetsiz : bêtam, tamsar

lider : pêşewa

lif : lûf, lûfik

liman : bender

limon : leymûn

lira : lîra

lisan : ziman

log : gundur

loglamak : gundorkirin

logusa : çêl, biçêl

lokanta : xwarinxane

lokma : parî

lor : lorik

lûgat : ferheng

lûle : gurpik

lûtuf : xatir

lûtfetmek : xatirgirtin

lüzum : peywistî

lüzumlu : peywist

lüzumsuz : nepêwist

M

maade : derî
maalesef : mixabin
maaş : mehanî
mabet : perestişgeh
macera : serenc
maç : pergîn
madde : hêsin, daring
maddesel : daringî, hêsinî
maddî : hêsinî, daringî
madem : maðdem
maden : kan, lajwerd, berbes
madeni : berbes, lajwerdî
mafsal : movik
mağara : şikeft
mağlubiyet : sexerî
mağlup : sexer
mağrur 1 : serberz
mağrur 2 : qure
mahal : cih, navçe
mahalle : tar, tax
maharet : cerbezî
maharetilî : cerbez
mahcubiyet : şermezarî, fedîkarî
mahcup : şermezar, fedîkar
mahir : cerbez
mahkeme : dadgeh
mahluk : masîwa, taba
mahmur : tamar
mahmurluk : tamarî
mahpus : girtî
mahpushane : girtîxane

mahrem : xef
mahremiyet : xefî
mahrukat : şawate
mahrum : medlûm
muhrumiyet : medlûmî
mahsul : dexil, zad
mahsuldar : adan
mahzun : xemgîn
maşet : aborî
makale : bend
makara : çirik
makaralî : biçirk
makarna : rişte
makas : hevriğ, magest
makbul : evzel
makbuz : qoçan
maki : hevrist
makine : makîne
maksat : miraz, vên
maksimum : bêhtirîn
maktul : kuştî
makûs : vajî
mal : mal
mala : kevçik
malak : gedek
malarya : ta
maliyet : sermal
maltiz : xaçirgan
malum : xwîya
malumat : agahdarî, hay
malumatlı : agahdar, haydar
malumatsız : bêhay

malzeme : kereste
mamur : ava
mana : wate, raman
manasız : tewş
manasızlık : tewşî
manastır : dêr
manda : gamêş
mandalina : lalengî
manevra : tedrib
manga : deste
mangal : menqel
manî 1 : bend
manî 2 : pehîzok
mania : asteng
manivela : qerase, kuling
mantar 1 : kumik, kufkarîk
mantar 2 : zeng
mantık : vên
manzara : dîmen, nîgar
manzaralı : bidîmen
maraba : mêrebe
marabalık : mêrabatî
marangoz : xerat
marangozluk : xeratî
maraz : nexweşî
marifet : jêhatî
marifetli : jêhatî
marş : sîrûd
mart : adar
martaval : fort
martavalcı : fortek
marul : kahû
masa : masa
masal : çîrok
masalcı : çîrokbêj
maskara : qeşmer, lihbok
maskaralık : qeşmerî, lihbokî
mastar 1 : rader

mastar 2 : masdar
masum : bêtewan
maşa : maşîk
maşrapa : kodik, piyan, zerik
maşuk : bengî, evîndar
matbaa : çapxane
matbaacı : çapemend
matbaacılık : çapemendî
matbua : çapemenî
matem : şîn
materyal : hesincaw
mavî : şîn
mavîlik : şînayî
mavîmsî : şînkole
mavîş : şîne
maya 1 : haveyen
maya 2 : hevîrtirş
mayalamak : meyandin
mayalanma : haveyngirtin
mayalanmak : meyîn
mayalı : meyandî
mayasıl : bawesîr
mayasız : bêhaveyn
maydanoz : gêjnak
mayhoş : miz
mayhoşluk : mizî
mayıs 1 : gulan
mayıs 2 : gemar
maymun : şemo, maymun
mazgal : zereqe
mazî 1 : mazî
mazî 2 : paşero
maznun : tawanbar
mebus : newenger
mebusluk : newengerî
mecal : hewl, qudum
mecalsız : bêhewl
mecalsızlık : bêhewlî

mecbur : neçar
mecburiyet : neçari
meclis : dîwan
meçhul : kesnezan
medet : hawar
mefhum : verêj
meflûç : şeht
mefruşat : raxer
meger : meger
mehtap : taveheyv, heyveron
mekan : wargeh
mekanizma : sazgerin
mekik : mekûk
mektup : name
melek : ferîşte
meleme : meên
melemek : meên
melez : zir
melhem : hetwan
meme 1 : çîçik, memik, sing
meme 2 : guhan "a çelek, bizin"
memeliler : guhanî
memleket : welat
memleketli : welatî
memnun : dilşad, dilxweş
memnuniyet : dilşadî, dixweşî
memur : karbedest
memuriyet : karbidestî
mendil : destmal
menekşe : binefş
meneviş : kizwan
meni : avik
mensup : bende
mense : binaçe, binaxe
mentese : kêlêr
mera : çêre, cefen
merak : meraç

meram : vên
merasim : dêlindêz
merbut : girêdayî
mercek : rojik
mercimek : nîsk
merdane 1 : kerane
merdane 2 : şewebe (hamur açmaya yarar ağaç silindir)
merdiven : paçîne, derence, pêpelûk
meret : mîrat
merhaba : merheba
merhale : gehînek
merhamet : pîyarî, dilovanî
merhametli : pîyar, dilovan
merhametsiz : dilgirs
merhametsizlik : dilgirsî
merhem : hetwan
merhum : gorbehişt
merkep : ker
merkez : navendî
mermer : mermer
mermi : ber, berik
mersiye : lawij, dilo
mert : merd
mertek : ribanek, girş
mertlik : merdî
mesafe : navber, durayî
mesaj : hinare
mesane : mîzok
mescit : perestîşgeh
mesela : herwekî
mesele : gels
mesire : seyrangeh
mesken : wargeh, ciwar
mesul : berpîrsiyar
mesuliyet : berpîrsiyarî
mesut : bexteyar

meşakkat : renc
meşe : berû
meşgale : mijulî, xerîkî
meşgul : xerîk, mijûl
meşhur : binavûdeng
meşin : sixtîyan
metal : lajwerd
metanet : qewînî
metelik : qemerî
methetmek : pasından
methiye : xweşniyaz
metin : qewîn
metot : azin, şewaz
metre : metre
metres : dostik
metruk : xapur
mevsim : demsal
mevsimlik : demsalî
mevzi : çeper, kozik, sengel
mevzu : mijar, babet, sedem
meyan : meyan, sûs
meydan : qad
maydanlık : rastnavî
meyhane : meyxane
meyil : berwar
meyus : kiz, zelûl
meyve : mêwe, xuzar
mezar : tirb, gor
mezarlık : ceban, goristan
mih : mix, bizmar
mihlamak : bizmarkirin
mihlı : bibizmar
mintika : herêm, navçe, zom
mırıldanmak : nehvirîn
mısra : şewane, rêzik
mişmiş : mişmiş
mızımız : pîpîtokî, mortmortokî
mızrak : rim

mide : ûr
mihver : tewer
mika : lek
miktar : qas
mil 1 : sêhil
mil 2 : mijan
milim : milim
millis : nefiram
millitan : têkoşer
millet : gel, gelêr
milletvekill : newenger
milletvekilliği : newengerî
milli : netewî, gelêrî
milliyet : nîjad
milliyetçi : nîjadparêz
milliyetçilik : nîjadparêzî
minare : minare
mineral : berbes
minimum : kêmtirîn
minnet : sipasî, minê
minnetdar : sipasdar
minnetdarlık : minêkarî
mintan : qutik, îşlik
miras : dêrîn, pêmayî
mirasyedi : mîratxwer
mirasyedilik : mîratwaxerî
mirat : hişar
miri : mîrî
misal : embaz
misket : xar
maskin : evdal, kotî
maskinlik : evdalî, kotîfî
miting : wxepêşan
misvak : sîwak
mızah : pêkenîn
molla : melle
mollalık : meletî
mor : xerwî

moloz : bixur
morarmak : şînbûn
morartı : şînayî
morartı : şînkirin
motosiklet : motosiklet
mototren : mototiren
muahede : peymanê
muamele : rewist
muasır : hemdem
muaşeret : ravêj
muayene : lêgerîn
mubarek : pîroz
mucize : behît
muhabır : nûçeguhêz
muhafız : segvan, mifirdî
muhafızlık : segvanî, mifirdîtî
muhalif : rûbar
muhalefet : rûbarî
muhbır : sixur, altax
muhtaç : hewcedar hejar
muhtar : keya
muhtelif : têvel
muhterem : berêz
muhteris : azwer
muhteva : naverok
mukabele : peymanê
mukaddime : sereta
mukavemet : berxwedan
mukayese : berhevanîn
muktedir : tuwanîn
mum : find
muntazam : rêkûpêk
murdar : mirar
murdarlık : mirarî
musibet : kareset
muska : niyîşt
musluk : hanefî
muştı : mizgînî

muştulamak : mizgînîdan
mutlak 1 : mîsoger
mutlak 2 : ferzîne
mutlu : bextewar, kamrân
mutsuz : mixab
mutsuzluk : mixabî
muvaffak : serfiraz
muzaffer : serfiraz
muzafferiyet : serfirazî
mûbadele : bedêlî
mûcadele : têkoşîn
mûcadeleci : têkoşer
mûcerret : razbar
mûcevher : dir
mûcrim : tawanbar
mûddet : sêwil, mid
mûdür : rêber, gerînende
mûdürlük : rêberî
mûessese : damezran
mûessir : rayda
mûfettiş : serperîşt
mûfettişlik : serperîştî
mûfreze : şiltax
mûfterî : şiltax
mûhîm : girîng
mûhlet : mawe
mûjde : mizgînî
mûjdelemek : mizgînîdan
mûkafat : xelat
mûlk : saman
mûlteci : penahende
mûltezîm : belender
mûmessil : serheng
mûmbit : adan
mûmtaz : serberz
mûnakaşa : muqereşî
mûnasebet : têkilî, bare, pey-
 wendî

mûnazara : gengeşî

mûphem : dapoşî

mûrekkep : hibir

mûsaade : destûr

mûsamere : şano

mûsavi : hember

mûsbet : erênî

mûslûman : misilman

mûslûmanlık : misilmanî

mûstahkem : senger

mûstesna : awarte

mûsteşar : şawirger

mûsteşarlık : şawirgerî

mûşteri : kiryar

mûttefik : hevalbend

mûzakere : peymendî

mûze : muze

mûzik : muzik

Institut kurde de Paris

N

nabız : rajen
nacak : bivirik
naçar : neçar
nadas : şûv
nadim : poşmam
nadir : firk, kelh
nahiye : navçe
nahoş : tamsar
nakiş : nexş
nakişlamak : nexşandin
nakletme : guheztin
nakliyeci : guhezkar
nakliyecilik : guhezkarî
nal : nal
nalbant : nalbend
nalbantlık : nalbendî
nalın : qabqabk
nalıncı : qabqabçêker
nallamak : nalkirin
nam : nam
namaz : limêj
namazlık : secade
namdar : navdar
name : name
namert : nanmerd
namîu : lûle
namus : namus
namuslu : xwedînamus
namusluluk : xwedînamusî
namussüz : bênamus
namussuzluk : bênamusî
namzet : karniyar

namzetlik : karniyarî
nane : pung
nankör : nankorî
nankörlük : nankorî
nar : hinar
nara : qir, halan
narh : nêrx, sêhir
narîn : narîn
narînlık : narînî
nasîl : çawa
nasîlsa : çawabî
nasîr : cedew
nasîrlaşmak : cedewgirtin
nasîrlı : bicedew
nasîhat : şîret
nasîp : gihev
nylon : nylon
naz : naz
nazar : awir
nazarlık : kespik
nazenin : nazenîn
nazik : nazik
naziklık : nazikî
nazlanmak : delilîn
nazlı : nazdar
nazîlık : nazdarî
ne : kîjan, çi
neden 1 : sedem
neden 2 : çima, qey
nefer : kes
nefes : hilm
nefis : derûn, xwemirês

neft : neft
neftî : neftî
nehir : robar
nekes : nekes
nekeslik : nekesî
nem : hêw
nemlenmek : hêwîbûn
nemletmek : hêwîkirin
nemli : hêwî
nergîs : nêrgîz
nesep : reges
nesil 1 : cil, nîfş
nesil 2 : dundan
nesir : pêşe, rastesere
nesne 1 : pêger (rêz)
nesne 2 : wane, tişt
nesnel : wanekî
neşe : şahî, rûgeşî
neşelendirmek : şakirin
neşelenmek : şabûn
neşellî : şa, şeng, rûgeş
neşesiz : bêkêf
neşter : neşter
net : zelal, mebeh
netice : dawîng, encam, don-
 gî, hafîl
nevruz : newroz
nezaket : rêwîrtî
nezd : bal, hind, nik, cem
nezle : helamet, zekim
nîce : çend, çiqas
nîçîn : çima
nîda : baneşen (rêz)
nîfak : dubendî
nîhal : deryar

nîhayet : dawîng
nîhayetsîz : bedongî
nîkah : mehr
nîkbin : xweşbîn
nîm : nîv
nîne : dapîr
nînnî : lorî
nîsan : nîsan, banemer
nîşan : nîşan
nîşangah : nîşangeh
nîşanlı : dergistî
nîşasta : nişa
nîtelemek : wespandin
nîtelik : rûçik, reftar
nîyaz : lava
nîyet : nêt
nîzam : pergâl
nîhut : nehk
nîhutlu : binehk
nîksan : kêrn
nîkta : deq, rawest, pitpit
nîktalamak : deqdan
nîktalı : bideq
nîot : serînc
nîobet 1 : notirvanî, dor
nîobet 2 : tap (erd.)
nîobetçî : notirvan, dorbend
nîobetçîllik : notirvanî, dorben-
 dî
nîobetleşe : bidor
nîumara : jimare
nîur : ronahî
nîutuk : gotar
nîûfus 1 : gelh
nîûfus 2 : kelîj, bandur

O

oba 1 : kon
oba 2 : êl
obartmak : servekirin
objektîf : xwerû
obur : xwere
oburlaşmak : xwerebûn
oburluk : xwereyî
ocak 1 : kurik
ocak 2 : tifik
ocak 3 : çile
ocak 4 : kan
ocak 5 : war
ocaklı : bikurik, bitifik
oda : mezel
odun : êzing
oduncu : êzingvan
odunculuk : êzingvani
of : uf
oflamak : pifen
oğlak : kehr
oğlan : lawik, kurik
oğmak : firkandin
oğul 1 : kur, law
oğul 2 : şilh
oğulmak : firkîn
oğuşturmak : firkandin
oh : oxyay
oha : oha
ok : tîr
okçu : tîrkêşî , tîravêjî
okçuluk : tîrkêş, tîravêjl
okka : weqî

okkalı : gîr
oklava : tîrik
okşamak : şahîkkirin
okul : dabistan
okumak : xwendin
okumuş : xwendî
okunulmak : vexwînîn
okur : xwende
okutmak : xwendandin
okutman : seyda
okuyucu : xwende
olanak : gengaz, tuwane, fer-
 zend, derfet, keys, mefer
olay : bûyer
oldurmak : gihandin
olgu : bûyer
olgun : temizî, gihayî
olgunlaşmak : gihîn, çêbûn, te-
 mizîn
olmak 1 : bûyîn, çêbûn
olmak 2 : temizîn
olmamış : negihayî
olmuş : bûyî, çêbûyî, gihayî
olta : derzî
oluk : şirik
oluklu : bişirik
olumlu : erînî (rêz)
olumsuz : neyînî (rêz)
olur : erê, herê, dibî
oluş : bûyîn
omça : mêw
omlet : hêkerûn

omur : mahsur
omurga : sinsil
omuz : mil
omuzlamak : mildan
on : deh
onamak : herêbûn
onay : xetme
onaylamak : xetmekirin
onaysız : bêxetme
onlar : wan, ewan
onursuz : bêertz
orak : das
ordu : artêş
ordugah : artêşgeh
organ : livok
orman : rêl
orospu : orsipî, qahbik, dêlik
orospuluk : orsipîtî, qahbitî
orta 1 : navîn
orta 2 : nivroj, "erdnîgarî"
ortak : beşdar, pardar
ortaklık : beşdarî, pardarî
ortanca : navîn
oruç : rojî
oruçlu : birojî
oruçsuz : bêrojî
osurgan : tirrek, fisek
osurmak : tirkirin, fiskirin
osuruk : tir, fis
ot : geya
otlak : çêre, cefen
otlakçı : xweste
otlakçılık : xwesteyî

otlamak : çêrîn
otlatmak : çêrandin
otluk : bigeya
otobiyografi : kurtejiyan
otomobil : tirimbêl
oturak : kursî
oturmak : runiştîn
oturmuş : runiştî
oturum : civîn
otuz : sih
otuzuncu : sihemîn
ova : deşt
oval : hêkanî, fêşanî
ovalamak : firkanî
oy : dengdan, ray
oylamak : lebikîn, xerîkbûn
oyma : qewarî
oymak : qewartin
oymalı : qewartî
oynak : labtoyî
oynamak : leyistin
oynaşmak : geletekkirin
oynatmak : leyistandin
oyuk 1 : qewartî
oyuk 2 : kortal
oyulmak : qewirîn
oyun 1 : leyistik
oyun 2 : dilan
oyun 3 : fend, dek
oyunbaz : fendoyî
oyuncak : leyistek
ozan : hozan

Ö

- öbek** : lod, melû, kom
öbür : din, dêhtir
öcü : biok
öç : tol, heyf
öd : zirav
ödetmek : xerimandin
ödev : erk
ödlek : bêzirav
ödül : xelat
ödünç : qerz
öf : of
öfke : hêrs
öfkeliendirmek : hêrsandin
öfkelenmek : hêrisîn
öfkeli : hêrsoyî
öge 1 : hêman
öge 2 : endam
ögle : nîvroj
öglende : nîvroji
öğleyin : nîvrokî
ögmek : pasından, pasinandin
öğrenci : suxte
öğrencilik : suxtetî
öğrenim : hevot
öğrenmek : fêrbûn, hînbûn
öğretici : fêrdar
öğretcilik : fêrdarî
öğretim : fêrdarî
öğretmek : hevotandin
öğün : dan
öğünmek : pasından
öğüt : şîret
öğütmek : hêrandin
öğütülmek : hêrîn
ökçe : pehnî
öksürmek : kuxîn
öksürtmek : kuxandin
öksürük : kuxik
öksüz : sêwî
öksüzlük : sêwitî
öküz : ga
ölçmek : pîvan, kêşan
ölçü : kêş
ölçülü : kêşandî, pîvandî
öldürmek : kuştin
ölgün : çilmisî
ölmek : mirin
ölmezlik : nemirî
ölüm : mirin
ölümlü : bergorn
ölümsüz : nemir
ölümsüzlük : nemirî
ömür : temen
ömürlü : temendirêj
ömürsüz : temenkurt
ön : ber, pêş
önce : pêşî, berî
önceki : pitir
önceleri : berê
öncelik : pêşik
öncü : pêşeng, serpereşt, pêş-
mêr
öncülük : pêşengî, serpe-
reştî

önder : pêşewa
önderlik : pêşewayî
önek : pêşgir (rêz.)
önem : giringî
önemli : girîng
önerme : pêşnîyar
önermek : pêşnîyarkirin
önlem : bergir
önlemek : bergirtin
önlük : pêşmal, bersing
önsöz : pêşgotin
öpme : maçkirin, ramusîn
ördürmek : veçinandin, hunan-
 din, hîvaztandin
örf : rêzik, kevneşopî
örgü : kezî
örgün : hunayî
örgüt : sazî, rêxistin
örgütlemek : rêxistin
örme : veçinîn, hîvaztin
örneğin : herwekî
örnek : embaz
örnekleme : embazdan
örs : sindan
örselemek : avciqandin
örselenmek : avciqîn
örtbas : gom
örtmek 1 : nuxumandin, dakirin
örtmek 2 : radan, girtin, girtî
örtülmek 1 : nuxumîn
örtülmek 2 : wergerîn
örtülü 1 : nuxumî, dakirî
örtülü 2 : radayî, girtî, dadayî
örtünmek : nuxumîn
örücü : hîvazkar
örümcek : pîravok, tevnepir
öte : wêde
öteberî : kalûmal, tişt

öteki : din
ötmek : bangdan
ötürü : lewma
ötüş : bangdan
övgü : pasindan
övmek : pasinandin
övülmek : pasinîn
övülmek : hêrîn
övünmek : pasinîn
öykü : kurteçirok
öykücü : çîrokbêj
öyle : wilo, wisa
öylesine : hema
öz : hilik, hêsin, navik
özdek : darîng
özdeş : hember
özdeşleme : hemberkirin
özdeşlik : hemberî
özdeyîş : methelok
özek : navik
özel : xwemal
özellik : rûçik, gewşin
özellekle : xesma, nemaze
özen : bal, bayex
özengi : rikêb, zengo
özenli : miqate
özerk : serbixwe
özerklik : serbixweyî
özet : kurte
özetleme : kurtekirin
özetlenmek : kurtebûn
özgür : azad
özgürlük : azadî
özlem : bîrkirin
özlemek : bîrkirin
özlü : binavik, dixwenavik
özne : kirde "rêz."
özel : bilanî, xwer.

P

pabuç : sol, pêlav
pabuççu : solker
pabuççuluk : solkerî
paça1 : pepik
paça 2 : deling
paçavra : qerpal
paha : beha
pahalanmak : behabûn
pahalı : beha
pahalılaşmak : behabûn
pahalılık : behayî
pak : pak, paqij
paket : pakêt
paklamak : pakkirin, paqijkirin
paklık : paqijî
pakt : peyman
pala : kalanî
palamut : berû
palan : kurtan
palavra : fort
palavracı : fortek
palavracılık : fortekî
palaz 1 : nûfirî
palaz 2 : çêlkew
palto : saço
pamuk : pambû
pamuklu : pambûyîn, bipambû
pancar : silk
pankreas : zirav
panorama : bergeh
pantolon : şal
panzehir : tiryak

papağan : tutî
papara : havrîg
papatya : beybûn
papaz : keşe
papazlık : keşetî
para : dirhav
paragraf : serbend
paralamak : dirrandin
paralanmak : hûrbûn
paralel : perwaz
parelellik : perwazî
paralı : bidirhav, dewlemend
parantez : kevane (rêz.)
parasız : bêdirhav
parasızlık : bêdirhavî
paravana : navêr
parça : piç, lîç, kerî, alî, qet, latim, guh
parçalamak : herijandin
parçalanmak : herijîn
parıldamak : çirisîn, beriçîn
parlak : ronak, rewşen, geş, beriçî
parlaklaşmak : çirisîn, beriçîn.
parlaklık : çirisî, geşî
parlamak : beriçîn, çirisîn
parlatma : beriçandin, çirisandin
parmak : tilih
parmaklık : cax
partal : qepal
parti 1 : nof

parti 2 : partî
parti 3 : bend
partizan : pêşmerge
partizanlık : pêşmergeyi
pas : zingar
pasak : qirêj, çapal
pasaklı : çapal
paslanmak : zingargirtin
paslı : bizingar
paşa : paşa
paşalık : paşatî
patak : hitik
patates : kertol, qumbbîr
patavatsız : cort
patavatsızlık : cortî
patika : şiverê, rêçik
patiska : xase
patlak : peqiyayî, teqiyayî
patlamak 1 : peqîn, teqîn
patlamak 2 : derbûn (pizik)
patlatmak 1 : peqandin, te-
 qandin
patlatmak 2 : derkirin
patlıcan : bacanêreş
patron : kardêr
pay : par, beş, behr
payanda : pesar
paydaş : beşdar, pardar
paylamak : erzşikêrandin
paylaşmak : levakirin, behr-
 kirin
pazar 1 : bazar
pazar 2 : yekşem
pazarcı : bazarkar
pazarcılık : pazarkarî
pazarlık : bazarî
pazartesî : duşemb
pazı : gurîz, karî "şînayî"

peder : bav
pehlivan : pehlewan
pehlivanlık : pehlewanî
pejmürde : pergende
pejmürdelik : pergendeyî
pek : sext, tund
peki : herê
pekişmek : tundbûn
pekiştirmek : tundkirin
pekleşmek : sextbûn, tund-
 bûn
peklik : asar
pekmez : dims
pekmezci : dimsîroş
pekmezli : bidims, dimsîn
peksimet : kilîçe, kuloç
pelin : pelîn
pelit : palamut
pelte : gebol
pembe : pembeyî
pencere : şibake
pençe : lap
pepe : lalik
perçem : perçem
perdah : delk
perdahlamak : delikandin
perdahlı : delikî
perde : perde
perdelemek : perdekirin
perdeli : biperde
perdesiz : bêperde
perende : qulebanî
perestîş : perestîş
peri : perî
perişan : şepirze, berbûlî
perişanlık : şepirzetî, berbû-
 litî
personel : karbidest

perşembe : pêşemb
 pervasız : tirsnezan
 pervasızlık : tirsnezani
 pervaz : kevî
 pes : çîz
 pestil : bastîq
 peşin : pêşin
 peşkeş : pêşkêş
 peşkir : pêşgir
 peştemal : pêşmal
 petek : şan
 petrol : neft
 pey : pêşinat
 peyda : peyda
 peydahlamak : peydekirin
 peygamber : pêxember
 peygamberlik : pêxemberî
 peyke : sîdîruk, seko
 peylemek : peydekirin
 peylenmek : peydebûn
 peynir : panîr
 peynirci : panîrfiroş
 pezevenk : qewad, pêzeweng
 pezevenklik : qewadî, pêze-
 wengî
 pınar : kehni
 pır : pîr
 pırasa : kurad, kewar
 pırıldamak : çirisîn, teyisîn
 pırlıltı : çirûsk, şewq, teys
 pırtı : qepal
 pırtlak : belloq
 pırtlamak : pijiqîn
 piç : bijî
 piçleşmek : bijîbûn
 piçlik : bijîtî
 pide : lewaş
 pideci : lewaşpêj

piknik : seyran
 pil : pîl
 pilav : girar
 piliç : ferûck
 pinekleme : hînişin
 pinti : nekes
 pintileşmek : nekesbûn
 pıntilik : nekesî
 pîr : pîr
 pire : kêç
 piring : birinc
 pis : qirej, kiret, çapal
 pisboğaz : bēnafs
 pisboğazlık : bēnafsî
 pisi : pişik
 piskopos : matran
 piskoposluk : matranî
 pişlemek : rixkirin, lewitandin
 pişlik : kiretî, çapalî, gemarî
 pist : pist
 pişirmek : pijandin, pehtin
 pişkin 1 : xericî "kes"
 pişkin 2 : pijandî, pehtî
 pişman : poşman
 pişmanlık : poşmanî
 pişmek 1 : xericîn
 pişmek 2 : pijîn, pehtin
 piyade : peya
 plak : sêlik
 plan : nexşe
 polis : polis
 polislik : polisitî
 politika : rêbazî, rewşenbîrî
 porselen : fagfur
 porsuk : kurbeş
 portakal : portakal
 posa : armuş
 post : eyar

posta : posta
 postal : potîn
 potuk : gede
 poyraz : bakur
 pörsük : qurmiçi
 pörsümek : qurmiçiñ
 pösteği : eyar
 pranga : qeyd, lala
 prens : pismîr
 prenses : dotmîr
 prenseslik : dotmîrî
 problem : gelş
 program : bername
 programcı : bernamekar
 programlı : bibername
 proje : pêşnuma
 projektör : ronavêj
 protesto : idane
 pudra : podra
 pudralamak : podrakirin
 puflamak : pifên

pul 1 : pîlik
 pul 2 : pol
 pullamak : polkirin
 pullanmak : polbûn
 pullu : bipol
 pulsuz : bêpol
 pus : xumam, moran
 puslanmak : xumambûn
 puslu : bixumam
 pusu : kemîn
 puşt : hîz
 puştluk : hîzî
 pûf : pif
 pûflemek : pifkirin
 pürüz : gijî
 pürüzlenmek : gijbûn
 pürüzlü : gij
 pürüzsüz : şahîk
 püşkül : rîş
 püşküllü : birîş
 püşkürtmek : pijiqandin

R

rab : xweda, yezdan
rabita : têkilî
radyo : radyo
rafadan : dilmê
rağmen : digel
rahat : asan, hemîn
rahatlık : asanî, xweşî
rahatsız : şeqî, reht, bêkêf
rahibe : rahbik
rahim : zih
rahip : rahb
rahmetli : gorbehişt
rahvan : rahwan
rakam : hejmar
raki : eraq
rakis : raqs
rakip : nakok
raksetmek : raqîsin
ram : ram
ramazan : ramazan
rampa : hevraz
randevu : civan
randıman : adan
randımanlı : biadan
raptetmek : çespandin
rast : rast, liqa
rastgelmek : rasthatin, liqa-
 bûn
rastgetirmek : rastanîn
rastgîtmek : rastçûn
rastık : kilçûv
rastlamak : liqabûn

razakı : rezaqî
razi : qayil
reçel : reçel
reçete : reçete
reçine : mistek
refah : xweşhalî
refleks : gızik
rehber : rêzan, rêber
rehberlik : rêzanî, rêberî
rehin : gerew
rejim : sazûman, bandêr
rakabet : nakokî
rencide : dilşikestî
rençber : rêncber
rençberlik : rêncberî
rende : rende
renk : reng, nîgare
renkli : rengîn, bireng
renksiz : bêreng, bêmad
resim : wêne
resimci : wênekar
resmî : pêşniyad, fermî
ressam : wênekêş
ressamlık : wênekêşî
reva : rewa
rey : ray, deng
rezil : tirotî, hetikî
rezillik : tirotîti, hetiketî
rıza : taweqe, qîm
rica : tike, pêşniyaz
riya : melaqî
riyakar : melaq

riyakarlık : melaqî
roman : roman
romatizma : ba
ruh : gîyan
ruhsal : gîyanî
rutubet : hêw
rutubetlenmek : hêwîbûn

rutubetli : hêwî
rûşvet : bartîl
rûşvetçi : bartîlxwer
rûya : xewn
rûzgar : ba
rûzgarlı : biba

Institut kurde de Paris

S

saat : seat

sabah : beyan

sabahçı : şevedar

sabahleyin : beyanî

saban : halet

sabırlı : bisemax, bihinfarah

sabırsız : bêsemax

sabırsızlaşmak : bêsemax-
bûn

sabırsızlık : bêsemaxî

sabretmek : semaxkirin

sabun : sabûn

sabunlamak : sabûnkirin

sabunlanmak : sabûnbûn

saç 1 : sêl

saç 2 : por

saçak 1 : safirna, pesar, keví

saçak 2 : rîşî

saçak 3 : perçem

saçaklı : birîş

saçık : pijiqî, pijilî

saçılmak : pijiqîn, pijilîn

saçlı : bipor

saçmak : pijilandin, pijiqandin

sadaka : geşt

sadakat : dilsozî

sadalı : dengdêr (rêz.)

sadasız : dengdar (rêz.)

sade : xwir

sadece : bitenê

sadeleşmek : xwirbûn

sadelik : xwirî

sadık : dilsoz

saf 1 : rêz

saf 2 : pak

saf 3 : zela

safa 1 : xweşhalî

safa 2 : şahî

safha : gehinek

saflık : zelalî

safra : ziravik

sağ 1 : rast

sağ 2 : tendursit, zîndî, çak

sağlamak : başbûn, çakbûn

sağlatmak : başkirin, çakkirin

sağanak : raş, tav

sağdıç : birazava

sağdıçlık : birazavatî

sağdırmak : doşandin

sağılmak : doşîn

sağır : ker

sağırlaşmak : kerbûn

sağırlık : kerî

sağlam : qewîn

sağlamak : pêkanîn, peyde-
kirin

sağlamlamak : qewînkirin

sağlamlaşmak : qewînbûn

sağlamlık : qewînî

sağlanmak : peydebûn

sağlık 1 : tenduristî

sağlık 2 : salog

sağlıklı : tendurist

sağmak : doşandin

sağrı : qorik
saha : qad, rastnavî
sahan : tepsik
sahi : rastek
sahiden : birast
sahife : rûpêl
sahip : xwedî
sahipsiz : bêxwedî
sahne : şano
sahre : beyaban
sahte : sexte
sahteci : sextekar
sahtecilik : sextekarî
sahtekar : sextekar
sahtekarlık : sextekarî
sahtelik : sexteyî
sahtiyan : sextiyan
sahur : paşşîv
saka : avkêş
sakal : rih
sakallı : birih
sakalsız : bêrih
sakar : beş
sakat : şeht, qorim
sakatat : serûpê
sakatlamak : qorimkirin
sakatlanmak : qorimbûn, şeht-
 bûn
sakatlık : şehtî, qorimî
sakinmak : xwevedan
sakirga : kirnî
sakız : benîşt, qajik
sakin : aram, hedirî, dêman
sakinleşmek : arambûn, he-
 dirîn
saklamak : veşartin, xefkirin
saklanmak : xefbûn, gom-
 bûn

saklı : veşartî, xef, gom
saksağan : qijik
sal 1 : kelek
sal 2 : çardar
salamura : kesad, şorav
salamuralik : kesadî
salaş : holik
salata : zelata
salatalik : xiyar
salça : avabacana
salcı : kelekvan
saldırgan : êrişkar
saldırganlık : êrişkarî
saldırı : êriş, berz
saldırmak : êrişkirin, berzîn
salı : sêşemb
salık : salox
salıncak : deydiş
salınım : hej
salınmak 1 : fetilîn
salınmak 2 : hejîn, lewlibîn
salıntı : hej
salıntılı : bihej
salkım : weşî
sallamak : hejandin, leqandin,
 lewlibandin
salınmak : hejîn, leqîn, lewli-
 bîn
salma : bêş
salmak : berdan, fetilandin
salname : salname
salon : hol
salpa : şist, dewliqî
salt : bitenê
saltanat : kişwer
saltanatlı : birewş, bişeml
salya : girîz
salyangoz : şeytanok

saman : ka
samanlık : kadîn
samimi : nax
samimiyet : naxî
san : nam
sanat : hunermendî
sanatçı : hunermend
sanatçılık : hunermendî
sancak : derefş
sancı : qolinc
sancılanmak : qolinqbûn
sancılı : qolincî
sancımak : êşîn
sañmak : pêvedan
sandal : lotke
sandalye : kursî
sandık : sabat
saniye : saniye
sankî : maxwene
sansar : quzik
santim : santim
sap 1 : last
sap 2 : qorat
sap 3 : qesel
sap 4 : destik
sap 5 : çembil, hingil
sapa : napandî, xalî
sapak : veqetandek
sapasağlam : qewîn
sapık : jirêketi
sapıtmak : tewişîn
saplamak : daçikandin
saplanmak : daçikîn
saplı : bidestik
sapmak : jirêbûn, jirêketin
saptamak : peyitandin
saptanmak : peyitîn
saptırmak : jirêkirin, jirêbirin

sara : edr
saraç : koşker
saraçlık : koşkerî
saralı : edroyî
saramak : zerbûn, madavêtin
sarartmak : zerkirin
saray : qesr, saray
sardırmak : pêçandin
sarf : xerc
sargı : pêçek
sarhoş : serxweş
sarhoşluk : serxweşî
sarı : zer
sark : şaşik
sarklı : bişaşik
sarığan : badek
sarılı : pêçayî
sarılık : zerek
sarılmak : pêçîn
sarım : pêç
sarımsak : sır
sarımsaklı : bisîr
sarışın : boz, zerik, gewr
sarîh : xwîya, vekirî
sarkaç : lewleb
sarkık : dewliqî, kilbûyî
sarkıtmak : dewliqîn, kilbûn
sarma : epex
sarmak : pêçandin
sarmaşık : texzel, badek
sarnıç : sarinc
sarp : zaxor
sarsak : hejojî
sarsılmak : hejîn, leqîn
sarsıntılı : hej
sarsıntılı : bihej
sarsıntısız : bêhej
sataşma : gîrlêdan

sathı : banegeh
sathılık : banegehî
satıcı : firoşer
satıcılık : firoşerî
satih : rûbar
satın : firoşerî
satır 1 : rêz
satır 2 : sator
satmak : firotin
satranç : santrac
sattirmek : firotandin
sav : dozîne
savaş : şer
savaşçı : şerger
savaşkan : şerger
savaşmak : şerkirin
savcı : parêzkar
savcılık : parêzkarî
savdırmak : parastandin
savmak : nîjtin
savruk : belawela, bêbal
savsaklamak : ewiqandin
savulmak : xwevedan
savunucu : parêzkar
savurmak : dêran
savuşmak : qeşitîn
savuşturmak : buhurandin
saydam : buwar
saydırmak : hejmartandin
saye : saye
sayfa : rûpel
sayfiye : havîngeh
saygı : rûmet, rêz, sîyanet,
 xiram, rawirt
saygılı : rawirtî
saygın : birêz
saygınlık : birêzî
saygısız : rêznezan

saygısızlık : rêznezanî
sayı : hejmar
sayılı : jimarî, hejmartî
sayılmak : hejmirîn
sayım : jimarî
sayın : birêz
saymak 1 : hejmartin, jimar-
 tin
saymak 2 : hesibandin
saz 1 : tambur
saz 2 : zil, çîq
sebat : semax
sebatkar : xwedisemax
sebatlı : bisemax
sebatsız : bêsamax
sebatsızlık : bêsamaxî
sebeb : mebest, hoy, bone
sebze : heşînayî
seccade : secade
seçik : bijartî
seçilmek : bijartin
seçilmiş : bijartî
seçim : bijarî
seçkin : bijarte
seçkinlik : bijarteyî
seçmek : bijartin
seçmen : bijartî
seçmenlik : bijarî
seda : pejn, deng
sedalı : dengdêr (rêz.)
sedasız : dengdar (rêz.)
sedir 1 : sedar
sedir 2 : dik
sedye : çardar, danibest
sefalet : giriftarî
sefer 1 : rêwîngî
sefer 2 : car
sefil : hejar

seğirmek : zeriqîn
seher : berbang
sehpa : sêpa
sekban : segvan
seki : dik
sekiz : heşt
sekizinci : heştêmîn
sekmek : pengizîn, hilpelikîn
seksen : heştê
serseninci : heştêmîn
sektirmek : pengizandin
sel : lehî
selam : silav
selametlemek : birêkirin
selamlamak : silavdan
selvî : sewûl
semaver : semaver
semer : kurtan
semerci : kurtanker
semencilik : kurtankêrî
semirmek : qelewbûn
semirtmek : qelewkirin
semiz : qelew
semizlik : qelêwî
semizotu : pirpar
sempatik : xwînsîrîn, xwîn-
 germ
sempatizan : dilxwaz
semt : taxe
sen : tu
sendelemek : lukumîn, kumu-
 şîn, tarpilîn
sene : sal
senelik : salîn
sepet : salik
sepetli : bisalik
sepi : debax
sepicl : debaxkar

sepicilik : debaxkarî
sepilemek : debaxkirin
sepill : debaxkirî
sepken : raş
seramik : qewaqî
serap : leylan
serbaz : serbaz
serbest : serbest
serbesti : serbestî
serbestlemek : serbestbûn
serbestlik : serbestî
serçe : beytik, tivîl
serdar : serdar
serdirmek : raxistandin
serencam : serencam
sergerde : sergerde
sergerdelik : sergerdeyî
sergi : pêşangeh
sergilemek : raxistin
serhat : serxet
seri : serinc
serill : raxistin
serhat : serxet
serin : hînik
serinkanlı : xwînsar
serinkanlılık : xwînsarî
serinlenme : hînikbûn
serinlenmek : hînikkirin
serinlik : hînikayî
serkeş : serkêş
serkeşlik : serkêşî
sermaye : sermiyan
sermayedar : sermayedar, mal-
 dar
sermek : raxistin
serpelemek : raşraşandin
serpilmek : raşîşîn, raşîn
serpinti : raş

serpmek : raşışandin, raşandin

sersem : gêj, gêjoyî

sersemlemek : gêjbûn

sersemletmek : gêjkirin

sersemlik : gêjî

serserî : serserî, tewtewe

serserileşmek : serserîbûn,
tewtewbûn

serserilik : tewteweyî, serserîti

sert 1 : kanc, dijarwar

sert 2 : sext, tund, zîwan

sert 3 : hişk

sertlenmek 1 : kancbûn

sertlenmek 2 : sextbûn

sertlenmek 3 : hişkbûn

sertlik 1 : kancî, dijarwarî

sertlik 2 : sextî, tundî, zîwanî

sertlik 3 : hişkayî

serûven : serborî

servet : saman, heyîn

servî : sewûl

serzeniş : lewm

ses : deng, awaz

seslenmek : guhdan, hisîn

seslendirmek : bilêvkirin

seslenmek : bakirin, hokirin

sesli 1 : dengdêr (rêz.)

sesli 2 : bideng, dengîn

sessiz 1 : bêdeng, bêhis, bê-
pejin

sessiz 2 : dengdar (rêz.)

sessizleşmek 1 : bêdengbûn

sessizleşmek 2 : bêpejinman

sessizlik : bêdengî, bêpejinî

set : sikir, berbest

sevda : evîngermî, dilîn

sevdaî : evîngerm

sevecen : xwîngerm

sevecenlik : evîngermî

sevgi : vîyan, evîn, dilîn

sevgili : sînem, delal

sevi : bengîti

sevimli : şîrin

sevimplilik : şîrintî

sevimsiz : xwîntehtl

sevimsizlik : xwîntehtlî

sevinç : şahî, dilşayî

sevinçli : şa, dilşa

sevindirmek : şakirin

sevinmek : şabûn

seviye : darax

seviyeli : bidarax

sevmek : hezkirin

seyahat : geşt

seyahatname : geştname

seyirci : çavdêr

seyit : seyît

seylap : şap

seyran : seyran, geşt

seyrek : firk

seyrekleşmek : firkbûn

seyrekleştmek : firkkirin

seyyah : gerok, rêwî

sezdirmek : têgihandin

sezgi : feraset

sezilmek : têgihîn

sıcak : germ

sıcakkanlı : xwîngerm

sıcakkanlılık : xwîngermî

sıcaklık : germî

sıçan : mişk

sıçmak : riyîn, gûkirin

sıçramak : çivdan, rapelîn,

hilperîn, pejiqîn, pengizîn

sıfat 1 : rûçik

sıfat 2 : rengdêrên (rêz.)

sıfır : netû
sığ : vêl, tanik
sıgınak : hewîn
sıgıntı : penah
sıgır : dewar
sıgırtmaç : gavan
sıgışmak : hejiqîn
sıgıştırmak : hejiqandin
sıgılık : vêlî
sıhhat : tenduristî
sıhhatlı : tendurist
sık : tund
sıkı : teng, gebş
sıkıcı : gebsoyî
sıkılğan : fihêtoyî
sıkılmak : tangizîn
sıkılmaz : bêfihêt
sıkıntı : diltangî, serêş
sıkıntılı : gebsoyî, fetsoyî
sıkışık : tangizî
sıkışmak : tangizîn
sıkıştırmak : tangizandin
sıkkın : bihintang
sıkkınlık : bihintangî
sıklet : giranî, bar
sıkılmak : şidandin
sınanmak : hêçin
sınav : azmûn, taqe
sınıf 1 : pol
sınıf 2 : çînî
sınıflandırmak : dabeşbûn
sınıflanmak : dabeşkirin
sınır : tuxub
sınırdaş : hevtuxub
sınırdaşlık : hevtuxubî
sınırlı : tang, bituxub
sınırsız : bêtuxub
sıpa : çeş

sır : xefî
sıra : dor, rêz
sıralamak : rêzkirin
sıralanmak : rêzbûn
sıralı : birêz, bidor
sırasız : bêrêz
sırdaş : berdil
sırdaşlık : berdilî
sırık : rot, rotik, ribanek
sırtkan : qîç
sırtkanlık : qîçî
sırtmak : qîçbûn
sırma : sırma
sırmakeş : sirmakêş
sırmalı : bisırma
sırolmak : gombûn
sırt : pişt, navmil
sırtlanmak : hilgirtin
sırtlan : keftar
sıska : jar
sıskalaşmak : jarbûn
sıskalık : jarî
sıtma : ta
sıtmalı : tayoyî
sıva : ceyr
sıvacı : ceyrkar
sıvalamak : ceyirandin, sayan-
 din
sıvalı : ceyirandî,
sıvamak 1 : ceyirandin, sa-
 yandin
sıvamak 2 : çikandin, çeman-
 din
sıvanmak 1 : ceyirîn, sayîn
sıvanmak 2 : çemîn, çikîn
sıvışmak : latimîn
sıvazlamak : mistkirin
sıvı : rahn, rihin

sıvındırmak : rihinkirin
sıvınmak : rihinbûn
sıvışık : latmoyî
sıvışmak 1 : latimîn
sıvışmak 2 : çivîn
siyirmek 1 : zalitandin
siyirmek 2 : çerixandin
siyirmek 3 : aritandin, kotin
siyirmek 4 : şamirandin
siyirik : zalitî
siyirilmek 1 : zalitîn
siyirilmek 2 : çerixîn
siyirilmek 3 : aritîn, kotîn
siyirilmek 4 : şamirîn
sızı : renc, azar, jan
sızıltı : gazin
sızlamak : azarbûn
sızlanmak : gazîkirin, karkar-
 kirin
sızmak : zayin
sicim : ben, nex
sidik : mîz
sidikli : mîzoyî
sigara : cixare
sigaralık : tîrik
slûil : behlûlk
sihir : sêhr
sik : kîr, tarik
sikmek : nîyan, kutan
silah : çek
silahlanmak : çekdarbûn
silahlı : çekdar
silahsız : bêçek
silindir : satif, gundor
silkelemek : daweşandin, hil-
 weşandin, weşandin
silkelenmek : hitwêşîn,
 daweşîn

silme : mişt
silsile : silsil
sima : rûdeyn
simit : simit
simsiyah : qer
sincap : sior, çekeloz
sındırmek : melisandin, qeli-
 zandin
sine : sing
sinek : mêş
sinema : sinema
sini : mesrefe, cîfnî, sênî
sinir 1 : rik, fırş
sinir 2 : rişê
sinirlendirmek : tûrekirin
sinirlenmek : kîzbûn, tûrebûn
sinirli : kîz, tûre, rikdar
sinmek : melistin, qelistin
sipariş : qewêtî
siper : kozik
sirke 1 : sihiik
sirke 2 : rişk
sis : mij, moran
sislenmek : mijgirtin
sisli : bimij
sistem : azin
sistemli : biazin
sitem : gazin, lewn
sitil : sitil
siwilce : pizik
sivri : tîj
sivrileşmek : tîjbûn
sivrilik : tîjî
sivrilmek : tîjbûn
sivriltmek : tîjîkirin
sivrisinek : pêşî
siyah : reş
siyahımsı : reşkole, reşçole

siyahi : reşik
siyahlanmak : reşbûn
siyahlık : reşî
siyaset : rewşenbirî, rêzanî
siyasetçi : rewşenbir
siyatik : ba
siyek : mîzok
siymek : mîzkirin
siz : win
soba : soba
sofa : safik
sofizm : sofitî
sofra : sifra
softa : kevnepereş
softalık : kevnepereşî
soğan : pîvaz
soğanlı : bipîvaz
soğuk 1 : sar
soğuk 2 : serma
soğukkanlı : xwînsarî
soğukkanlılık : xwînsar
soğuklamak : sermagirtin
soğuklaşmak : sarbûn
soğukluk : sarî
soğulmak : qurmiçîn, çilmisîn
soğumak : sarbûn
soğutmak : sarkirin
sohbet : yarî
sokak : kolan
sokmak : têxistin, xistin, tê-
 kirin
soku : cirn
sokulmak : tangdan
sokum : kovik
sokuşmak : heşiqîn
sokuşturmak : heşiqandin
sol : çep
solak : çep

solaklık : çepî
solcu : çep
solculuk : çepîfî
soldurmak : çilmisandin
solgun : zîz, çilmisî, madavêfî
solgunluk : zîzî
sollamak : çapandin
solmak : zîzbûn, çilmisîn
solucan : kurm
solugan : bihinefişk
soluk 1 : rengavetî
soluk 2 : hilm
soluk 3 : bêmad
soluklanmak : bihinberdan
somun : samun
somurtan : madkirin
somut : girgîn
son : paşî, dawî, encam, şûn
sonbahar : payiz
sonek : paşgir (rêz.)
sonra : piştra, şûnde
sonsuz : dongî, talî, dawîn,
 bêna
sonsuzluk : bêna, dongî
sontaki : dawîng (rêz.)
sonuç : dongî, talî, dawî, en-
 cam
sonuçlandırmak : dawiyandin
sonuçlanmak : qedîn
sop : bavik
sopa : dar, cem
sordurmak : pirsandin
sorgu : pirsiyarî
sorguç : kumik
sormak : pirsîn, pirsikirin
soru : pirs
sorumlu : berpirsiyar
sorumluluk : berpirsiyarî

sorum : gels̄
soruşturma : pirsîyarî
sosyal : civakî
sosyalist : sosyalîst
sosyalizm : sosyalîzm
sosyete : civak
sosyolog : civaknas
sosyoloji : civaknasî
soy : nîjad, cîl, tuxm
soyadı : paşnav
soydurmak : şelihandin
soygun : şelankerî
soyguncu : şelanker
soygunculuk : şelankerî
soylu 1 : torin, maqul, hir
soylu 2 : kihêl
soyluluk : torinî, maqulî, hirî
soymak 1 : tazîkirin
soymak 2 : şelihandin
soymak 3 : qeşartin
soysuz : bêhav
soysuzlaşmak : bêbavbûn
soysuzluk : bêbavî
soytarı : qeşmer, qirdik, zirtek, lihbok
soytarılık : qeşmerî, qirdikî, zirtekî, lihbokî
soyulmak 1 : tazîbûn
soyulmak 2 : şelihîn, şelîn
soyunmak : tazîbûn
soyut : razber
söğüt : bî, bîşeng
sökmek 1 : fetiqandin, hilkirin
sökmek 2 : varîşandin
sökük : fetiqî
sökülmek : fetiqîn
söküntü : fetq
sömürme : marastin

sömürücü : xwinmij, kedxwer
sömürücülük : xwinmijî, kedxwerî
söndürmek : tafandin, vemirandin
sönmek : tafîn, vemirîn, daketin
sönük : tafiyayî, vemirî
sövgü : sixêf, dijûn
sövmek : sixêfkirin
söylemek : gotin
söylenmek : xutxutkirin, pit-pitkirin, minminkirin, mort-mortkirin
söylenti : gotin, peyivok
söyleşi : yarî
söyletmek : şitexilandin
söylev : gotar
söz 1 : gotin, galgal, peyiv
söz : soz
sözcü : qasid
sözcülük : qasidî
sözdizimi : wûşesazî
sözleşme : peywendî
sözleşmek : peywendîkirin
sözleşmell : peywendîyî
sözlü 1 : sozdar
sözlü 2 : devkî
sözlük : ferheng
spor : werzeş
su : av
subay : serbaz
subaylık : serbazî
sucu : avkêş
sucuk : benî
suculuk : avkêşî
suç : tawan, sûc
suçlu : tawanbar, sûcoyî

suçluluk : tawanbar
suçsuz : bêtawan
suçsuzluk : bêtawanî
sulak : avî
sulama : avdan
sulamak : avdan
sulandırmaq : rihikirin
sulanmaq : rihinbûn
sulh : aşitî
sulhçu : aşitixwaz
sultan : siltan
sultanlık : siltanî
sulu : rihin
suluk : avdang
sundurma : safirna
sunmaq : pêşkêşkirin
sur : beden
surat : mukus
suratsız : mukosyî
susam : kuncî
susamak : tîbûn, têhinbûn
susamuru : saavî
usatmaq : tîkirin, têhinkirin
suskun : bêdeng, gom
susmak : neştexilîn
susuz : bêav, bejik
susuzluk : mehteşî
suvarmaq : avdan
sûkun : hedan, debar, tebat, hedar
sûlale : malbat
sûlûk : zîro
sûmbûl : simbil
sûmkûrmek : fişkirin
sûmûk : lîkitk, fiş, girîz
sûmûklû : girîzî
sûne : qimil
sûngû : sungî

sûnnet : sinet
sûprüntû : gemar
sûpürge : melkes
sûpürmek : maliştin
sûpürtmek : maliştandin
sûpürûlmek : malîn
sûrahi : qerqef
sûrat : çistî
sûratli : çist
sûrçmek : çerixîn
sûrçtürmek : çerixandin
sûrdürmek : domandin, pê-deçûn
sûre : pêl, qas, dom, mawe, kat
sûreç : mawe
sûregelen : domîn
sûrekli : sereqet
sûreklilik : sereqetî
sûrgû : zend
sûrgûlemek : darandin
sûrgûlû : darayî
sûrgûn 1 : tirh, tirhik
sûrgûn 2 : mişextî
sûrme 1 : kil
sûrme 2 : kodîn
sûrmek 1 : cohtkirin
sûrmek 2 : ajotin
sûrmek 3 : têdan, lêdan, pêdan
sûrmek 4 : pêveçûn
sûrmek 5 : kodîn
sûrûlmek : darîn
sûrmelî 1 : darayî
sûrmelî 2 : kildayî, bikil
sûrtem : xerxitandin
sürtünmek : hingivîn
sürtüşmek : xerxitandin

sûrû 1 : kerî, celeb, garan

sûrû 2 : revde "gur"

sûrûklemek : xiriqandin

sûrûklenmek : xiriqîn, xijiqîn

sûs : xeml, şeml

sûslemek : xemilqandin

sûslenmek : xemilîn

sûslû : xemilî

sûsmek : poşdan

sûssûz : bêxeml

sût : şîr

sûtanne : dayin

sûtçû : şîrfiroş

sûtçûlûk : şîrfiroşî

sûtlaç : şorbeşîr

sûtleğen : şîrok

sûtlû : bişîr

sûtsûz 1 : bêşîr

sûtsûz 2 : şîrharam

sûtsûzlûk : şîrharamî

sûvarî : suwarî

sûvarîlik : suwarîtî

sûzdûrmek : parzunkirin

sûzek : parzûng

sûzgeç : parzûng

sûzğun : zîz

sûzğunlûk : zîzî

sûzmek : parzûnkirin

sûzûlmeq : parzûnbûn

Ş

şafak : berbang
şaft : mijane
şah : şah
şahıs : kes
şahin : baz
şahit : çavdêr
şahitlik : çavdêrî
şahlanmak : laphilanîn
şahlik : şahîfî
şahmerdan : kerane
şahsen : bixwe
şair : hozan, nevsekar
şaka : henek, yarî
şakacı : henekoyî
şakak : ceynik
şakalaşmak : yarîkirin
şakasız : bêhenek
şakırdamak : rikên
şakırdatmak : rikrikandin
şakırtı : rikên
şaki : nijdivan
şakilik : nijdivanî
şakirt : şagirt
şaklamak : raqên
şaklatmak : raqandin
şakul : çekul
şal : şal
şalgam : şêlim
şalvar : şelwar
şamama : şemamok
şamar : şeqam
şamata : qijqij, barbar

şamdan : finddang
şan : nam
şangırdamak : şingîn
şangırtı : şingîn
şanlı : namdar
şano : şano
şans : pişad, siûd
şap : zax, şeb
şapırdamak : mirçîn
şapırdatmak : mirçandin
şapırtı : mirçîn
şapka : şevqe
şaplak : tap
şapşal : pejmurde
şapşallık : pejmurdeyî
şarap : şerap
şaraphane : şarapxane
şarıdamak : şirên
şarıltı : şirên
şarjör : carcûr
şark : rojhilat
şarkı : sitiran
şarkıcı : dengbêj
şarlatan : fortek, gelacî
şart 1 : merc, hoy
şart 2 : hekanî (rêz.)
şartlı : bimerc
şartsız : bêmerc
şaşı : hewl
şaşılaşmak : hewlbûn
şaşılık : hewlî
şaşılmak : tewişîn

şasırmak 1 : dilihîn, şilihîn, matbûn, tewişîn
şasırmak 2 : heyirîn
şasırtmak : tewişandin
şaşkın : bihitî, hêtbet
şaşkınlik : hêtbetî, sersûrhêner
şaşmak : bihitîn, dilihîn, şaşbûn
şatafat wurşa
şatafatlı : biwurşa
şayet : hege
şebek : şemo
şefaat : mehder
şeffaf : buwar
şefkat : pîyarî
şefkatli : pîyar
şeftalî : xox
şehir : bajar
şehirli : bajarî
şehit : cangorî
şehriye : şîre
şehzade : pismîr, mîrza
şeker : şekir
şekerli : bişekir
şekerlik : şekirdang
şekersiz : bêşekir
şekil : lewn, awa
şekilsiz : bêlewn
şelale : şîp
şelf : lat
şemsiye : siwan
şen : şa, geş
şenlendirmek : şakirin
şenlenmek : şabûn
şenlik : şahî
şenlikli : bişahî
şerbet 1 : şerbet

şerbet 2 : dobe
şeref : şahnazî, rûmet
şereflendirmek : şahnazkirin
şereflenmek : şahnazbûn
şereflî : şahnaz, birûmet
şerefsiz : bêrûmet
şerefsizlik : bêrûmetî
şerit : ben, şelît
şeş : şeş
şeşdu : şeşûdû
şeşyek : şeşûyek
şev : şevil
şey : tişt
şeyh : şêx
şeyhlik : şêxîti
şeytan : şeytan
şeytanlık : şeytanî
şık : çeleng
şıklık : çelengî
şimarık : rûdîti
şımarmak : rûdîtin
şımartmak : rûdan
şıra : avaşîrîn
şırak : pelq
şırıldamak : şîrên, xuşên
şırıtı : xuşên
şlar : durîşm
şiddet : xurtî, zextî, qursî
şiddetlenmek : qursbûn
şiddetli : zext, qurs
şef : guzik
şifahen : devkî
şifahî : devkî
şilir : newse, helbest
şikayet : gilîh
şikayetçi : gilîhkar
şilte : cilik
şimal : bakur

şımall : bakurî
 şımdl : nûha, ango
 şımdıcık : hanûha
 şımşek : beledî
 şımşır : kevot
 şınık : çapık
 şırın : şêrîn
 şırinlik : şêrînî
 şirket : beşdarî
 şış 1 : warimî, nepixî
 şış 2 : mitilok
 şış 3 : xışt, bist, sing
 şışe : şûşe
 şışınme : qerisîn, warinîn
 şışirmek : nepixandin, wari-
 mandin
 şışkin : warimî, nepixî
 şışkinlik : warmî
 şışlemek : xıştdan
 şışman : qelew
 şışmanlamak : qelewbûn
 şışmanlık : qelewî

şışmek : warimîn, nepixîn
 şıve : zarawa
 şıvell : nazdar
 şoven : nîjadparêst
 şöför : şifêr
 şöfürlük : şifêrtî
 şöhret : navdarî
 şöhretli : navdar
 şöyle : halo
 şu : ev
 şua : çik, tîrêj
 şubat : reşeme
 şube : liq
 şunlar : evan
 şunu : vîna
 şurup : şirûp
 şuur : bîrewerî, hiş
 şuurlu : bîrewer, bihiş
 şükran : sipasî
 şüphe : şik, dilqusîn
 şüphelenmek : dilqusîn
 şüphesiz : bêşik

T

ta : ta

taarruz : êriş

tabak 1 : tepsik

tabak 2 : ceft

tabaka 1 : taw

tabaka 2 : qotî

tabakhane : ceftxane

tabaklamak : ceftkirin

taban : bin

tabanca : demançe

tabansız : revok

tabansızlık : revokî

tabl : bende, pâyrew

tablat : şîrûşt

tablatsız : cimexweş, cixerab

tabll : jixwe, şîrûştî

tablr : biwêj

tabiye : zenger

tabure : kursî

tabut : tabût

tabya : kozik

taç : zereng

tafsilat : serûberî

tahammûl : tebat, semax

tahıl : dexil, zad

tahin : tahîn

tahini : tahînî

tahkik : pirsîyarî

tahkikat : pirsîyarî

tahkim : qewînkirin

tahkimat : kelat

tahkir : dijûn

tahill : hûmêrin

tahmin : rawêj

tahmini : rawêjî

tahrîb : xapur

tahrîk : navtêdan, hîroşme

tahrîpkar : xapurkar

taht : text

tahta : textik, dep, depik

tahtaravallî : hefezik

tak : taq

takatsız : bêmecal

takatsızlık : bêmecalî

takaza : lewm

takbîh : lome

takdim : pêşkêş

takdir : pesend

takdirkar : pesendkar

takdis : pîrazî

takı 1 : dawîne (rêz.)

takı 2 : çek

takılmak : pêvebûn

takım : pel "leşkerî"

takırdamak : reqîn

takırdatmak : reqandin

takip : şopandin

takke : kum

takla : qulîbinek

taklit : tawz, zehr

taklitçi : zehrkar

takmak : dakirin, pêvekirin

taksl : taqsî

taksim : levayî

taksit : qast
taktırmak : pêvekirin
takunya : qapqabk
takvim : salname
takviye : qewînkirin
talán : talan
talaş : pij
talih : gihev, bext, siûd
talihli : bisiûd
talihsiz : bêsiûd
talihsizlik : bêsiûdî
talip : daxwaz, karnîyar
tam : sihhê, sirfe
tamah : tamayî
tamahkar : tama
tamahkarlık : tamahkarî
tamam : qediyayî, qedandî
tamamen : bitevayî
tamamlamak : qedandin
tambur : tambur
tamburacı : tamburyan
tamlama : veqetandek (rêz.)
tan : berbang
tandır : tanûr
tane : lib, jimare
taneçikli : bilib
tanelemek : libandin
tanell : bilib
tanı : nasîn
tanıdık : nas
tanık : çavdêr
tanıklık : çavdêrî
tanım : danasîn, rave
tanımlamak : nasandin
tanınmak : nasîn
tanınmış : nasbûyî
tanış : nas
tanışıklık : nasî

tanışmak : hevnasîn
tanıştırmak : nasandin
tanrı : xweda, yezdan
tanrısál : xwedayî
tanrısız : bêxweda
tanrısızlık : bêxwedayî
tantana : rawşên
tapa : devik
tapınak : perestişgeh
tapu : qoçan
taraça : berban
taraf : alî, rex, hindan, bask
tarafgir : aligir
tarafgırlık : aligirî
tarak : şeh
taraklamak : şehkirin
taralı : şehbûyî
taramak : şehkirin
taranmak : şehbûn
tarçın : darçın
tarım : çandinî
tarıh 1 : dirok, mêjû
tarıh 2 : beryar
tavuk : mirîşk
tavus : tawus
tay : cuwanîk
taze : tîrî, tar
tazellik : tîrî, tarî
tazı : tajî
tazlye : serxweşî
tebrık : pîrozî
tecrıt : cihê
tecrûbe : pisporî
tecrûbell : pispor
tecrûbesiz : xeşim
tedarık : peydeyî
tedavi : nûjdarî
tedbir : tevdir

tedbirli : bitevdîr
 tedbirsiz : bêtevdîr
 tedbirsizlik : bêtevdîrî
 tedirgin : tangazar, netebt
 tedirginlik : tangazarî
 tedricen : piçopiço
 tef : def, arabane
 tefe : selef
 tefeci : selefkar
 tefecilik : selefkarî
 teftiş : çavdêrîn
 tehdît : hereşe, gef
 tehir : wexirandin
 tehlike : xeter
 tehlikeli : xeternak
 tek 1 : kit
 tek 2 : bitenê, yekta
 tekdr : arzşikêrandin
 teke : nêrî
 teker : pêçke
 tekerlek : pêçke
 tekerlemek : gindirandin
 tekerlenmek : gindirîn
 tekerli : bipêçke
 tekerrûr : dubara, duçarî
 tekil : yekhejmar (rêz)
 tekin : xalî
 tekke : telik
 teklemek : kitkirin
 teklîf : pêşniyar
 tekme : pihîn
 tekmelemek : pihîndan
 tekne 1 : teşt
 tekne 2 : lotke
 tekrar 1 : dîsa
 tekrar 2 : dubara, duçarî
 tekrarlamak : dubarakirin
 takrarlı : dubarakirî

tekstil : cumkerî
 tel 1 : lûf
 tel 2 : tel
 telef : telef
 telefon : telefon
 telek : pirtik
 telgraf : berqî
 telve : talpik
 temas 1 : têkilî
 temas 2 : hingavtin
 tarihçi : dîrokzan
 tarihi : dîrokî
 tarihli : biberwar
 tarihsel : dîrokî
 tarihsiz : bêberwar
 tarla : zevi, erd
 tartı : kêş
 tartılı : kêşandî
 tartılmak : kêşîn
 tartısız : nekêşandî
 tartışma : miqeresî, guttegoş
 tartışmak : miqeresikirin
 tarz : awa, rê, fesal
 tas : zerik, pîyan
 tasa : xem
 tasalanmak : xemxwarin
 tasalı : xemgîn
 tasarı : pêşnûma
 tasarlamak : pêşnûmakirin
 tasasız : bêxem
 tasdik : erêkirin
 tasfiye : zelilandin
 tashih : rastkirin
 taş : kevir, kaw, berik, kuç
 taşak : gun, hêlik
 taşçı : kevirker
 taşımacı : guhêzkar, cihgûhêz
 taşımak : hilgirtin

taşınmak : guhêzîn
taşınmak : furandin
taşiyıcı : barkêş
taşkın 1 : sergerm
taşkın 2 : furiyayî
taşkınlik : sergermî
taşlatmak : kevirkirin
taşlı : bikevir, kevirîn
taşmak : furîn
taşra : derve
taşralı : derveyî
tat : tam
tatarcık : kelmêş
tañil : pûşû
tatlandirmak : bitamkirin
tatlanmak : bitambûn
tatlı 1 : tamdar
tatlı 2 : şêrîn, şîranî
tatlılaşmak : şêrînbûn
tatlılaştırmak : şêrînkirin
tatlılık : şîranî
tatmak : tamkirin, çêstin
tatsız : tamsar
tatsızlaşmak : tamsarbûn
tatsızlık : tamsarî
tattırmak : tamandin
tava : meqîlk
tavan : daq
tavır : şêl
tavla : tawla
tavlamak : hawdan
tavsîf : wespandin
tavsîye : qewêfî
tavşan : kîvroşk
tembel : zexel, tîrol
tembelleşmek : zexelbûn
tembellik : zexelî
temblîh 1 : şîyarkirin

temblîh 2 : qewêfî
temel 1 : kulek
temel 2 : hîm, bingeh, rikin
temellî : bihîm, birikin
temelsîz : bêhîm, bêbin
tamenni : daxwazî
temin : peyda
teminat : gerew
temiz : paqij, pak
temizlemek : paqijkirin
temizlenmek : paqijbûn
temizlik : paqijî
temkin : xwehayî
temkinlî : xwehay
temmuz : têrmîh, xermanan
temrîn : hînkari
ten : ten
tencere : beroş, qoşxane
teneke : teneke
teneşîr : çardar, danebest
tenezzûl : nihan
tenha : xalî
tenhalaşmak : xalibûn
tenhalık : xalîyî
tenkit : rexne
tentene : tentene
tepe : gir, qoq, til
tepecik : girik
tepeleme : mişt
tepellî : bikurn
tepmek 1 : pihîndan
tepmek 2 : hijqandin
teprenmek : qelîn, leqîn, labî-
 tîn
tepsî : sîni
ter : xwêhdan
teras : rasîf
terazi : mêzên

terbiye : şerde, amozîş
terblyell : şerde
tercûman : dilbend
tercûmanlık : dilbendî
tercûme : verger
teres : teres
tereyağı : nîvişk
terim : biwêj
terk : hêlistin
terlemek : xwêhdan
teril : xwêhdayî
terlik : şimik, şipik
termal : germav
ters : berewaj, çewt
terslik : berewajî, çewtî
tersyüz : berewajî
terzi : durunker, terzî
terzilik : durunkerî, terzîî
tesadûf : pîşat
tescil : tomar
tesell : qinyat
teslr : kelij, bandur
tesis : damezran, sazî, rêxistin
tesplh : tizbî
tesplt : peyitandin
testere : birrek, mişar
testi : cêr
tesviye : rastkirin
teşekkûr : sipas
teşhîs : nasîn
teşkilat : sazî, damezran, rê-
 xistin
teşkilatlandirmek : sazkirin
teşkilatlı : sazbûyî, rêxistî
teşrif : pêşwazî
teşt : teşt
tetik : ling
tetkik : hûmêrîn

tevazu : dilnizmî
tevkif : girtin
tevkifhane : bendexane
tevzi : belakirin
teyze : xalîk
teyzezade : mixaletî
tez 1 : dozîne
tez 2 : sivik, çist, zû, detxwe
tezahûr : daxwîyan
tezahûrat : xwepêşan
tezcanlı : sexî
tezcanlılık : sexîî
tezek 1 : sergîn, tapik
tezek 2 : şel "ax"
tezgaç : dezgeh
tezgahtar : dezgehdar
tezgahtarlık : dezgehdarî
tezleşmek : sivikbûn
tezleştmek : sivikkirin
tezlîk : sivikî, çîştî
tezyin : xemilandin
tezyinat : xemî
tiğ : sîx, sing
tıkaç : devik
tıkali : ritimî, xitimî
tıkamak : ritimandin, xitimandin
tıkanık : ritimî, xitimî
tıkanmak : ritimîn, xitimîn
tıkırdamak : raqên
tıkışmak : hejiqîn
tıkıştırmak : hejiqandin
tıkırmak : hejiqandin
tıkınaz : dîxwetijî
tıkınefes : bihnefîşkî
tımar : kesaxî, teraştin
tınaz : lod
tingırdamak : çingên

tingirtı : çingên
 tıp : bijîşkî
 tıpa : devik
 tıpkı : layî
 tıraş : kurkarî
 tıraşlı 1 : kurkirî
 tıraşlı 2 : tıraşkirî
 tırıs : lokîn
 tırmalamak : naparuşkdan
 tırmanmak : hilkişîn, vekişîn,
 hilketin
 tırnak : neynûk
 tırnaklamak : naparuşkdan
 tırpan : kêlendî
 tırtık : niqirik
 tırtıklı : biriqirik
 tırtıl : maşot
 ticaret : bazirganî
 ticarethane : bazirganxane
 ticarî : bazirganî
 tiftik : kej
 tiksînnek : hîletkirin
 tiksîntî : hîlet
 tilki : rêvî, rovî
 tîn : giyan
 tinsel : giyanî
 tîpi : bager, bahoz
 tîran : zalim
 tîre 1 : ben, nex
 tîre 2 : bendik (rêz.)
 tîrildemek : lerizîn, recifîn, reifîn
 tîryakî : qelûnkêş
 tîtiz : destsivik
 tîtizlik : destsivikî
 tîtrek : hejojî
 tîtremek : lerizîn, recifîn, reifîn
 tîtreşim : lerz, reil, recif
 tîtreştirmek : lerizandin

tlyatro : şano
 tlyatrocu : şanager
 tlyatroculuk : şanagerî
 tohum : tohv, bizirik
 tohumlanmak : tohvderanîn
 tohumlu : bitohvik, bibizirik
 tok : têr
 toka : avzûng "a pišta"
 tokaç : şunik
 tokat : şeqam
 toklu : kavir
 tokluk : têrayî
 tokmak : mêhkut, daqoç
 tokuşmak : lihevketin
 tokuştirmek : lihevexistin
 tomar : taxe
 tombul : dabolî
 tomurcuk : pişkoj, gulpik
 ton : ton "giranî"
 top : gok
 topaç : vizik
 topak : gutil, gulok
 topal : kullek
 topallamak : kullîn
 topallik : kullekî
 toparlak : gurover
 toparlamak : komkirin, dane-
 hev, civandi
 toparlanmak : civîn, kombûn
 toplam : berhevî
 toplamak : berhevkirin, civan-
 cîn
 toplanik : berhevbûyî, civiyî
 toplanılmak : civîn, berhev-
 bûn
 toplanmak : civîn, xwevedîn
 toplu : kombûyî, civandî
 topluluk : civak, kom

toplum : civak, hoz
toplumbilim : civaknasî
toplumsal : civakî, hozkî
toprak : ax
toprakaltı : binax, binerd
toprakbastı : bac
topraklı : biax, xwedîerd
toptan : tevayî
topuk : pehnî
topuklu : bipehnî
topuz : daqoq
tor : tor
torba : kîs, kîsik, tûrik
tortu : talpik, tort
torun : nevî
tos : poş, quloç
tosbağa : req
tosun : conega
toy 1 : xeşîm
toy 2 : bat
toyluk : xeşîmî
toynak : sim
toz : xubar, toz
tozlu : bixubar
tökezlemek : kumişîn, tarpi-
 lîn, lukumîn
töre : kevneşopî
tören : pergîn
törpü : mevret
törpülemek : mevretkirin
tövbe : tobe
tövbekar : tobekar
tren : tirên
tufan : tofan
tuğla : xist
tuhaf : behît
tuhaflik : behîtî
tulum : heban, meşk, kun

tur : ger
turfanda : sebiq, terwende,
 nûber
turna : qulink
turp : tivrik
tuşu : tirşîn
turunç : lalengî
tutak : destik
tutam : gimş
tutamaç : çebil
tutar : gişt, tev
tutkal : şêrêz
tutkallamak : şêrêzkirin
tutkallı : bişêrêz
tutku : bengîti
tutkun : bengî
tutkunluk : bengîti
tutmak : girtin
tutsak : girtî, bindest, dîl
tutsaklık : dîlî, bindestî
tutturmak : têkirin
tutuk : qurimî "masulqî"
tutuklamak : girtin, berdest-
 kirin
tutuklu : girtî
tutukluluk : girtîti
tutulmak : qurimîn
tutum 1 : rabestî, gitutî
tutum 2 : aborî
tutumlu 1 : rabestî, qitûtî
tutumlu 2 : aborkar
tutuşmak : darîn
tutuşturmak : darandin
tuvalet : qedemgeh
tuz : xwê
tuzak 1 : kemîn
tuzak 2 : xefk, davik
tuzla : karî

tuzlamak : xwêdan
 tuzlanmak : xwêtêbûn
 tuzlu : şor, bixwê
 tuzluk : xwêdang
 tuzsuz : kellê, bêxwê
 tûccar : bazirgan
 tûccarlık : bazirganî
 tûfeng : tîfing
 tûh : tû
 tûkenmek : neman, qedîn
 tûketmek : qedandin
 tûkûrûk : tîf
 tûlbent : çarik
 tûm : tev
 tûmce : hevok (rêz.)
 tûmleç : têrker (rêz.)
 tûmlemek : tevakirin
 tûmlenmek : tevbûn
 tûmsek : mitîlok, til, gir
 tûnek : fis
 tûneklenmek : fîsbûn
 tûnemek : fîsbûn

tûr : celeb, dol
 tûrbe : gor, tîrb
 tûre : dad
 tûremek : damezrîn, raçîn
 (rêz.)
 tûretmek : raçandin (rêz.)
 tûrk : tîrk
 tûrkçe : tîrkî
 tûrkmen : tîrkmen
 tûrkû : sitiran
 tûrlû : têvel
 tûtmek : dukelkirin
 tûtsû : pîso
 tûtûn : tîtûn
 tûy : pîrç, pîrtik
 tûylenmek : bipîrçbûn
 tûylû : bipîrç
 tûymek : çivîn
 tûysûz : bêpîrç
 tûze : zaxon
 tûzel : navdêr
 tûzûk : destûr

U

ucuz : erzan
ucuzlamak : erzanbûn
ucuzlatmak : erzankirin
ucuzluk : erzanî
uç 1 : qozî
uç 2 : serik
uçlu : biserik
uçsuz : bêserik
uçak : balafir
uçkur : doxîn
uçucu : balende, firrende
uçmak : firîn
uçuk : madevêtî, rengavêtî
uçurtma : balafirok
uçurtmak : firandin
uçurum : hevrezan
ufacık : biçulek
ufak : hûr
ufaklık : hûrî, hûrik
ufalamak : firdikandin
ufalmak : hûrkirin, biçûkkirin
ufaltmak 1 : hûrkirin
ufaltmak 2 : firdikandin
ufantı : firdik
ufarak : hûrik
ufuk : bergeh, aso
uğraşı : xebat, lebk
uğraşmak : xebitîn, lebikîn
uğraştırmak : xebitandin, le
 bikandin
uğuldamak : xuşên, gurên
uğur : qudoşî

uğurlamak : birêkirin
uğurlu : biqudoş, pîroz
uğursuz : bêqudoş, çift
uğursuzluk : bêqudoşî, çiftî
ulaşmak : ragihan
ulaştırmak : ragihandin
ulu : mazin, berz
ululuk : mazinayî
ulumak : kuzîn, zûrîn
ulus : netew, niştiman, gel
ulusal : netewî, niştimanî, ge-
 lemperî
ulutmak : kuzandin
umma : hêvî, goman
ummak : hêvikirin, gomanki-
 rin
umum : gelemper
umur 1 : xem
umur 2 : zanîyar
umursamak : xemkirin
umut : hêvî, goman
umutlandırmak : hêvîdan
umutlanmak : hêvikirin
umutlu : bihêvî, bigoman
umutsuz : bêhêvî, bêgoman
umutsuzluk : bêhêvîî, bêgo-
 manî
un : ard, arvan
unlamak : ardkirin
unlanmak : biardbûn
unlu : biard, ardîn
unmaz : xopan

unsur : hêman, reges, jande
 unutmak : jibîrkinin
 unutmamak : jibîrnekinin
 unutulmak : jibîrbûn
 ur : girêk
 urgan : werîs
 urlu : bigirêk
 usta : hoste
 ustad : seyda
 ustalık : hostayî
 uslûp : şêwaz
 ustura : cuzan
 usul : delk
 uşak : xulam, noker
 uşaklık : xulamtî, nokerî
 utanç : hatîket
 utandırılmak : şermezarbûn
 utandırmak : şermezarkirin,
 hetikandin
 utangaç : fedîkar, şermezar
 utangaçlık : fedîkarî, şerme-
 zarî
 utanmak : fedîkinin, fihêtkirin,
 şermkirin
 utanmaz : bêfihêt, bêşerm
 utku : serfirazî
 uyandırmak : şîyarkirin
 uyanık : şîyar
 uyanıklık : şîyarî
 uyanmak : şîyarbûn
 uyarlamak : lihevanîn
 uyarmak : şîyarkirin, xwehay-
 kirin
 uydurmak : lihevanîn
 uygar : ava

uygarlık : avayî
 uyku : xew
 uykucu : xewar
 uykulu : çavlixew
 uykusuz : bêxew
 uykusuzluk : bêxewî
 uyluk : kulîmek
 uymak : lêkbûn, lêhatin
 uysal : sil
 uysallaşmak : silbûn
 uysallaştırmak : silkinin
 uysallık : silî
 uyuklamak : hînijî, ponijîn
 uyum : saz, pevçandin
 uyumak : razan, raketin, nivîn
 uyuşmak 1 : lihevhatin
 uyuşmak 2 : tavizîn
 uyuşuk : benc, tavizî, tîral, şîst
 uyuşukluk : bencî, şîstî
 uyuşturmak 1 : lihevanîn
 uyuşturmak 2 : tavizandin
 uyuz : gurî
 uyuzlaşmak : gurîbûn
 uyuzluk : gurîfî
 uzak : dûr
 uzaklık : dûrayî
 uzanmak 1 : dirêjbûn
 uzanmak 2 : gêrbûn
 uzatmak 1 : dirêjkinin
 uzatmak 2 : gêrkinin, razan-
 din
 uzman : pispor
 uzmanlık : pisporî
 uzun : dirêj
 uzunluk : dirêjayî

Ü

- Ücret** : rojane
Üç : sê, sisê
Üçüncü : sêyemîn
Üfürmek : pifkirin
Üfürtmek : pifdan
Üfürük : pif
Üleşmek : behrkinin, parkirin
Ülke : welat
Ülkü : mengî
Ülkücü : mengîwer
Ümit : hêvî
Ümitli : hêvîdar
Ün : nam
Üniversite : zanistgeh
Ünlem : baneşan (rêzimanî)
Ünlü 1 : namdar
Ünlü 2 : dengdar (rêzimanî)
Ünlülük : namdarî
Ünsüz : dengdar
Üremek : hilberîn
Üretici : hilberkar
Üreticilik : hilberkarî
Üretim : hilberîni
Üretmek : hilberandin
Ürkek : haptoyî
Ürkeklik : haptoyîti
Ürkmek : veciniqîn, liçinîn, bizdan, habitîn
Ürkütmek : veciniqandîn, liçinandin, bizdandîn, habitandîn
Ürpermek : cefilîn, girizîn, lerzîn
Ürperti : girîzonek
Ürpertmek : cefilandin
Ürûmek : rayîn
ÜRÜN : hilber, dexil, zad
Üryan : çilptazî
Üst : jor, raser, rajor
Üstderî : şilh
Üstün : raser, seratir, sergewar
Üstünlük : raserî, seretirî
Üşengeç : kasil
Üşengeçlik : kasiltî
Üşenmek : kasilîn
Üşümek : qufilîn
Üşütmek : qufilandin
Ütme : kizîr
Ütmek 1 : kizirandin
Ütmek 2 : jêbirin
Üvendire : tujik, zeqt, misas
Üvey : hilî, nivisî
Üveyik : tivîlk
Üveylik : hilîti
Üvez : kelmêş
Üye : endam
Üyelik : endametî
Üzengi : rikêb
Üzgün : xemgîn, berketî
Üzücü : xemnak
Üzölmek : berketin
Üzüm : tirih
Üzöntü : serêşî, dilêşî, xem
Üzöntülü : xemgîn

V

vaat : belên
vade : mawe
vadeli : bîmawe
vadesiz : bê mawe
vadi : gelî, derbend, nawal
vah : wax
vahşet : hovîfî
vahşî : hov
vahşîllik : hovîfî
vakit : hîngûr, sergurk
vall : parêzkar
vallîllik : parêzkarî
vapur : keştî
var : heyê
varılmak : gihiştin
varış : gihîn, giheştin
varîdat : heyîn
varlık 1 : heyîn
varlık 2 : heyber
varlıklı : dewlemend
varmak : giheştin, gihîn
varsayım : rawêj
vasat : navêr
vasif : rûçik, reftar
vasıflandırmak : rûçikandin
vasıflanmak : rûçikîn
vasiyet : wasêfî
vasiyetname : qewêtîname
vatan : welat
vatandaş : welatî

vatandaşlık : welatîfî
vatanperwer : welatparêz
vazgeçmek : jêqerîn, jêbû-
 rin, derjêqerîn
vazife : erk, vatîfî
vaziyet : qor, rawş, derawa
vazo : guldang
ve : û
veda : xatir
vedalaşmak : xatirxwestin
vefat : mirin, serdanîn
verem : êşazirav
vergî 1 : beş
vergî 2 : dan, dayin
verimli : adan, astem, biber
verimlilik : adanî
vermek : dayin
vesika : perge
vesvese : waswas
veya : an
vinlamak : vingên
vızlamak : vizên
vîlayet : parêzî
vîraj : fetlonek
vîran : wêran, xirbeh
vîrane : wêrane, xirbeh
vîrgûl : rawestbihnok
vurgu : derbdayin (rêz.)
vurmak : lêdan, lêxistin
vûcut : cendek, laş, te

Y

- ya** : yan
yaba : melhêb
yaban : bîyan
yabancı : biyanî, bêgane
yabancılaşma : bêganebûn
yabancılık : bêganeyî
yabanıl : hovjiyan
yabani : rawir, hov, dehbe, kovî
yabanilik : hovî, dehbetî, kovîti
ya da : an
yadigar : diyarî
yadsima : mandala
yadsimak : mandalakirin
yağ : rûn, dohin, tawaş
yağdanlık : dohindang
yağdırmak : barandin
yağış : şilî
yağız : qemer
yağızlık : qemerî
yağlamak : dohindan
yağma 1 : çûr, talan
yağma 2 : barîn
yağmacı : çûrkar, talankar
yağmacılık : çûrkarî, talankarî
yağmur : baran
yağmurluk : baranparêz
yağsız : bêdohin
yahni : merge
yahudi : cuhu
yahudilik : cuhutî
yaka 1 : barstik
yaka 2 : pesar
yakacak : şawata
yakalama : girtin
yakalamak : girtin
yakalanmak : derdestbûn
yakalatmak : derdestkirin
yakarış : lava, lublûb
yakarmak : lavakirin, lublûb-kirin
yakın : nêzik
yakınlık : nêzikayî
yakınma : gazin
yakınmak : gazinkirin
yakışıklı : tevnal, cindî, lihevhatî
yakışmak : lêbûn, lêhatin
yakıştırmak : lêanîn, lihevanîn
yaklaşım : berbiçûn
yaklaşmak : nêzîkbûn, tangdan
yaklaştırmak : nêzîkikin
yakmak 1 : şawitandin, pêxistin, daran
yakmak 2 : şewandin
yaktırmak : darandin
yalak : hawt
yalamak : alistin
yalan : daraw, vir
yalancı : darawîn, virek
yalancılık : darawînî, virekî
yalatmak : alistandin
yaldız : avzêr

yaldızci : avzêkar
yaldızçılık : avzêkarî
yaldızlamak : avzêkirin
yalım : gurî, rivîn
yalın : bixweser, tan, razbar, hêsan
yalınayak : pêxwas, xwas
yalınayak : pêxwasî
yalnız : bitenê
yalnızlık : bitenêyî
yalpalanmak : lewlibîn
yaltak : melaq
yaltaklanma : melaqî, şaluşî
yaltaklık : melaqî
yama 1 : rîqa
yama 2 : pîne
yamacı : pînekar
yamaç : qelaç, kepez, kenda, hevroz
yamak : şagirtî
yamalamak 1 : rîqakirin
yamalamak 2 : pînekirin
yamalanmak 1 : pînebûn
yamalanmak 2 : rîqabûn
yamalı 1 : bipîne
yamalı 2 : rîqakirî
yamuk : xwehr
yamukluk : xwehrî
yan : bal, bask, gel, hind, kêlek, mil, alî, tihêl
yanak : lam
yanışmak : tangdan
yandaş : alîgir
yandaşlık : alîgirî
yangı : şawat
yanık : pêketî, darandî
yanılgı : xap, şasî, şehetîî
yanılma : xapîn, şehetîbûn

yanılmak : xapîn, şehetîbûn
yanılmak : şehetîkirin, şaşkirin, xapandin
yanıt : bersiv
yanık : dengvedan
yanılmak : dengvedandin
yanılış : çewt, şaş, tewş
yanılışlık : çewtî, tewatî
yanmak 1 : pêketin
yanmak 2 : şawitîn
yanmak 3 : şewîn
yansım : dengvedan
yansıtmak : denvedandin
yapı : avayî, xanî
yapıcı : avakar
yapışkan : ginc, zilqok
yapışkanlık : gincî
yapışmak : zeliqîn, çespîn
yapıştırmak : zeliqandin, pêvekirin, çespandin
yapmak : çêkirin, kirin
yaprak : pel
yapraklı : bipel
yar : yar
yara 1 : birîn
yara 2 : kul
yaradılış : mişwer
yarak : tarîk
yaralamak 1 : birîndarkirin
yaralamak 2 : kulkirin
yaralanmak 1 : birîndarbûn
yaralanmak 2 : kulbûn
yaralı 1 : birîndar
yaralı 2 : bikul
yaramak : kêrhatin, lêhatin
yaramaz 1 : bêkêr
yaramaz 2 : netebt, kirh
yaran : hogir

yarar : berjewendî, kelk, nihf
yararlanmak : kêranîn
yarasa : çil, perçîmek
yaratık : aferinek, taba
yarayışlı : kêrhatî
yarayışsız : nekêrhatî, bê-kêr
yarbay : serheng
yardım : arîkarî
yardımcı : arîkar
yardımcılık : arîkarî
yardımsever : qencîxwaz
yardırmak : qeliştandin
yaren : yarî
yargı : daraz
yargıç : dadger
yargıçlık : dadgerî
yargılamak : darazandin
yargılanmak : darazîn
yarı : nîvrê
yarık : qeş, şeqt, terk
yarıcılık : mirêbayî
yarılamak : nîvrêkirin
yarılanmak : nîvrêbûn
yarılma : qusin, şeqtîn
yarılmak : qelişîn, şeqtîn, terikîn, tarişîn
yarım : nîv
yarımda : nîvnavrok
yarın : siba
yarıntı : tarş
yarış : leç
yarışma : berajotin
yarma 1 : neqeb
yarma 2 : talaş
yarmak : tarişandin, terikandin, qelişandin
yas : şînî, hezn, şîvan

yasa : zaxon
yasak : qadaxe
yasaklamak : qadaxebûn
yasal : zâxonî
yaslamak : hilpesartin, sipartin
yaslanmak : hilpesirîn
yaslı : heznî
yassı : pehin
yassılaştırmak : pehinbûn
yassılaştırmak : pehinkirin
yassılık : pahinî
yastık : balgih, balif
yaş 1 : temen
yaş 2 : şil
yaş 3 : tar
yaşa : bijî
yaşam : jîyan
yaşamak : vejîyîn
yaşarmak : şilbûn
yaşartmak : şilkirin
yaşatmak : vejîyandin
yaşıt : hevnîr
yaşlanmak : pîrbûn, kalbûn
yaşlatmak : pîrkinin, kalkirin
yaşlılık 1 : kalî, pîrî
yaşlılık 2 : kevane
yatır : ziyaret
yatırmak 1 : etaxî
yatırmak 2 : nîxandin (devîh)
yatışmak : hedîn, haştbûn
yatıştırmak : hedandin, haşt-kirin
yatmak : razîn
yavan : tisî
yavaş : hêdî
yavaşça : bihêdîka
yavru : ferx, çêlik

yavrulamak : zayîn
yay : kevan
yaya : paya
yayan : payayî
yaydırmak : raxistandin
yaygara : qîjqîj
yaygı : şalik
yayık 1 : meşk
yayık 2 : vël
yayılmak : pijilîn, belabûn, firikîn
yayımıcı : weşankar
yayımıcılık : weşankarî
yayımlamak : weşandin
yayın : weşanek
yayınevî : weşanxane
yayla : zozan
yaylak : havîngeh
yaylanmak : lokîn
yaylatmak : lokandin
yaymak : raxistin
yaz : havîn
yazar : nivîskar
yazarlık : nivîskarî
yazdırmak : nivîsendin
yazgı : çarenus
yazık : heyf
yazlık : navîngeh, germîyan
yazma : şar, çarık
yazman : nivîsavan
yazmanlık : nivîsavanî
yedek : suxme
yedi : heft
yedinci : heftemîn
yeğ : baştîrîn, qenctîrîn, çêtîr
yeğen : xwarzê, birazî
yeğlemek : çêgirtin
yek : yek

yekinme : hemk
yekinmek : hemikîn
yekpare : sihhê
yekdiğeri : hevûdu
yekpare : sihhê
yel : ba
yelin : guhan
yellenmek : fiskirin
yelpaze : baweş
yelpazelemek : baweşandin
yelpazelenmek : baweşîn
yeltenmek : hemikîn, peyandin
yem : afir
yemek : xwarin
yemekli : bixwarin
yemeksiz : bêxwarin
yemeni : sol
yemenici : solker
yemenicilik : solkerî
yemin : sund
yeminli : sundxwarî
yemlemek : êmandin, afirandin
yemletmek : êmandin, afirandin
yen : ûçik
yenge : jinap, jinxal
yengeç : kêvjal
yengi : serfirazî
yenî : nû
yenilemek : nûjenkirin
yenilenmek : nûjenbûn
yenilik : nûjenî, nûyîtî
yenilmek : binketin
yeniyetme : sîpe, genç
yenmek : serketin
yepyeni : nûjen

yer 1 : cih, der
yer 2 : erd
yer 3 : şûn, dewş
yeraltı : binerd
yerel : erdovan
yerine : jidêl, lişûn
yerleşmek : bicihbûn
yerleşik : dêmanî
yerleştirmek : bicihkirin, tê-
 xistin
yeremek : gazinkirin, sebkinin
yersiz : bêcih, bêwar
yeşermek : şînbûn
yeşertmek : şînkirin
yeşil 1 : kesik
yeşil 2 : şîn
yeşil 3 : tar
yeşillik 1 : kesikayî
yeşillik 2 : şînayî
yeşillik 3 : tarî
yetenek : zîrekî, gêrûfen, hêgin
yetenekil : zîrek, jêhatî
yeteneklilik : zîrekî
yeter : bes
yetim : sêwî
yetimlik : sêwîfî
yetişmek 1 : gihan
yetişmek 2 : gihan
yetişmek 3 : mazinbûn
yetiştirmek 1 : gihandin
yetiştirmek 2 : ragihandin
yetiştirmek 3 : mazinkirin
yetki : rêdan
yetmek : besbûn, têrêbûn
yetmiş : heftê
yettirmek : besandin
yevmiye : rojane
yezdi : êzîdî

yezidilik : êzîdîfî
yığılı : lodbûyî, kombûyî
yığılma : şeçitîn
yığın : lod, kom, melû
yığmak : lodkirin, komkirin
yıkamak : şuştin
yıkanmış : şuştî
yıkık : hêrivtî
yıklamak : ruxîn, hêrivîn
yıkım : malxerabî
yıkıntı : xirbeh, kavil
yıkmaq : ruxandin, hêrivandin
yıl : sal
yılan : mar
yılanbalığı : marmasî
yılancık : marok
yılbaşı : sersal
yıldırım : berq
yıldırmaq : çavtirsandin
yıldız : sitêrik
yıldızlı : bisitêrik
yılık : exte
yıllık : salname, salane
yılmaz : nebez
yıpranmaq : mehîn
yıpratmaq : mehandin
yırtıcı : dirrende
yırtık : qetiyayî, çiriyayî
yırtılmak : qetîn, çirrin
yırtmaq : qetandin, çirandin
ylğit : egîd, batl, mêrxas, fê-
 ris
ylğitlik : egîdî, mêrxasî,
 fêrisî
ylne : dîsa
ylnelemek : ducarkirin, duba-
 rakirin
ylnik : kurmexwarî

yirmi : bîst
yırmıncı : bîstemîn
yıtlık : gom, winda
yıtmek : gombûn, windabûn
yıttirmek : gomkirin, winda-
 kirin
ylyecek : xwerîn
ylyıcı : xwere
yoğrulmak : sitirihên
yoğun : tîr
yoğunluk : tîrî
yoğurmak : sitirihandin
yoğurt : mast
yoğurtlu : bimast
yok : nîn, tunne, nîne
yoklama : pelan, sehan
yoklamak : pelandin, sehan-
 din
yokluk : tunneyî, neyînî
yoksul : xêzan, hejar, keşkul
yoksulluk : xêzanî, hejarî, keş-
 kulî
yoksun : nîn
yoksunluk : neyînî
yokuş : hevraz, kaş
yol 1 : rê
yol 2 : şift (ê li ser mitêlan)
yolcu : rêwîng
yolculuk : rêwîngî
yoldaş : hevalbend, hevrê
yoldaşlık : hevalbendî
yollamak : rêkirin, şiyandin
yollanmak : birêketin
yollu : bişift
yolmak : pirtikandin, rûçikandin
yolunmak : pirtikîn, rûçikîn
yonca : nefel
yoncalı : binefel, nefelîn

yontmak : xeritandin, teraş-
 tin
yontu : rewête
yontulmak : xeritîn, terişîn
yorgan : lihêf
yorgun : wastiyayî, batilî
yorgunluk : wastan
yormak : dawestandîn, şeçî-
 kirî, rehtkirin
yorulmak : dawestîn, şeçî-
 karin, rehtkirin
yorum : rawe, şîrove
yosun : kevez
yosunsuz : bêkevez, kevezîn
yoz : bej, bejik, qeraç
yön : hindav
yönelmek : qesidîn
yöneltmek : serrastkirin
yönetim : doliw
yönetici : doliwgerî
yönetmek : pêşkar
yönetmen : pêşkar
yönetmenlik : rêzname
yöntem : azin, şop, delk
yöntemli : biazin
yöntemsiz : bêazin
yöre : hindam, herêm, hêl
yudum : qurt, firt
yudumlamak : qurtdan, firki-
 rin
yudumlatmak : qurtandin
yufka 1 : şikeva
yufka 2 : tanik
yufkalaşmak : tanikbûn
yufkalaştırmak : tanikkirin
yufkalık : tanikayî
yukarı : jor, banî
yukarısı : jorîn

yulaf : baçik
yulafli : bibaçik, baçikîn
yular : hefsar
yularli : bihefsar
yularsız : bêhefsar
yumak : gulok
yummak : miçkirin
yumru : girêk
yumruk : kulm
yumuk : miç
yumukluk : miçi
yumulmak : miçbûn
yumurta : hêk
yumurtlamak : hêkkirin
yumurtalı : bihêk
yumuşak 1 : nerm
yumuşak 2 : nimiyayî
yumuşaklık : nermayî
yumuşamak 1 : nermbûn
yumuşamak 2 : nimîn
yumuşatmak 1 : nermkirin
yumuşatmak 2 : nimandin
yurt : niştiman, welat
yurtsever : niştimanperwer
yurtseverlik : niştimanperwerî
yurttaş : niştimanî
yutak : qurpik
yutma : qurpan
yutmak : qurpandin
yutturmak : qurpandin
yuva : hêlîn
yuvarlak : gurover
yuvarlaklık : guroverî
yuvarlamak : gindirandin,
gêrkirin
yuvarlanmak : gindirîn, gêrbûn

yuvarlatmak : gindirandin
yüce : berz
yücelik : berzî
yücelmek : berzbûn
yüceltmek : berzkirin
yük : bar, piştî
yüklem : pêxistî (rêz.)
yüklemek : barkirin
yüklenmek 1 : barbûn
yüklenmek 2 : barbûn
yüklü : bibar, barbûyî
yüksek : bilind
yükselmek 1 : bilindbûn
yükselmek 2 : hewaketin
yükselmek 3 : hilketin
yükselti : bilindcih
yükseltmek 1 : bilindkirin
yükseltmek 2 : hildan
yüksük : kiştiban, tilik
yün : hirî
yünlü : bihirî, hirîyîn
yürek : dil
yüreklendirmek : biziravkirin
yüreklenmek : biziravbûn
yürekli : bizirav, dilawer
yüreklilik : dilawerî
yürekten : bijdil
yürütme : ajotin, doliwkirin
yüz 1 : rû, rûdeyn, suqum
yüz 2 : sad (hejmar)
yüzakı : rûmet
yüzbaşı : serliq
yüzbaşılık : serliqî
yüzleşmek : darîhevketin
yüzleştirmek : darîhevkirin
yüzme : sobayî
yüzmek 1 : sobayîkirin

yüzmek

yüzyıl

yüzmek 2 : selixandin
yüzölçümü : rûbar
yüzsüz : bêrû, bêar
yüzsüzlük : bêarî, bêrûyi

yüzücû : soba
yüzük : hingulisk, gustîl
yüzülmek : selixîn
yüzyıl : sadsal

Institut kurde de Paris

Z

zadegan : maqul
zafer : serfirazî
zağar : tole
zahire : qut
zahmet : mişeqtî, astem
zakkum : zaqqum
zalim : sitemkar, zordest, xedar
zallimlik : sitemkarî, xedarî
zaman : pël, dem, heyan
zamane : ayane
zambak : sosin
zamk : sitirik
zanaat : pişe, hûnerwerî
zanaatkar : pişekar, hûnewer
zanaatkarlık : pişekarî
zap : zap (robar)
zarafet : çelengî, rewneq
zarf 1 : daçek (rêz.)
zarf 2 : reşbelek
zarif : çeleng
zaruret : pêwistî
zaten : jixwe
zavallı : reben
zavallılık : rebenî
zayıf 1 : kêmgost
zayıf 2 : weza, lawaz, hejar,
 qels
zayıflamak : qelsbûn, hejar-
 bûn
zayıflatmak : qelskirin, hejar
 kirin
zayıflık : qelsî, hejarî

zebelleh : hefrît
zehir : jehir
zehirmek : jehirdan
zeka : zerengî, zîrekî
zeki : zereng, zîrek
zembil : zembil
zemheri : zîpik
zengin : dewlemend
zenginlik : dewlemendî
zerdalî : mişmiş
zerde : zerde
zerdüş : zerdeşt
zerdüşlük : zerdeştî
zerrin : zerrîn
zeyrek : zîrek
zeyreklik : zîrekî
zeytin : zeytûn
zeytinyağı : zeyt
zıbarmak : cehimîn
zıbartmak : cehimandin
zıplama : çirevîtik, helperanî,
 lotik
zıplamak : çirevîtikdan, helper-
 tin
zırh : zilx
zırhlı : bizilx
zırlama : zırrîn
zırnik : zemix
zıt : rûbar, hember, dij, ber-
 çewt
zıtlık : berçewtî
zift : qîr, zift

ziftlenmek

ziftlenmek : qîrkin, ziftan
zîl : zengil
zincir : col
zincirlemek : coldan
zincirlenmek : colbûn
zira : lewma
ziraat : çandinî
zirve : qop, mutik
ziya : firêj
ziyan : ziyân
ziyansız : bêziyan
ziyaret : serdan
ziynet : xemil
zonklamak : jenîn
zor : dijwar

zürriyetsizlik

zorba : zordar, zordest, kotek
zorbalık : kotekî, zordestî
zorlamak : zordar
zorluk : dijwarî, zorî
zulûm : sitemkarî
zurna : zirna
zûgürt : zigurt
zûgürtlûk : zigurdî
zûlum : sitem
zûlûf : bisk, zilf
zürriyet : wêrt, dundan
zürriyetsiz : bêwêrt, warkor,
kurdunde
zürriyetsizlik : warkorî, kur-
dunde yî

DENGSAZÎ

I) ALFABEYA KURDÎ

1) Alfabe ya Kurdî ko bi tîpên Latînî tê bikaranîn, alfabe-yeke fonetik e. Bi gotineke din, alfabe ya Kurdî layî ko tê xwendin, bi wî awayî tê nivîsandin.

2) Di alfabe ya Kurdî de sih û yek tîp hene. Rêzbûyîna tîpên alfabe ya Kurdî li gora nêzîkbûyîna dengên tîpa ne.

a) Tîpên girdek.

A B C Ç D E Ê F G X H Î J K Q
L M N O P R S Ş T U Û V W Y Z.

b) Tîpên hûrdek.

a b c ç d e ê f g x h i î j k q
l m n o p r s ş t u û v w y z.

c) Xwedîna tîpên Kurdî

aa be ce çe de e êê fe ge xe he i î
je ke qe le me ne oo pe re se şe te
u ûû ve we ye ze.

II) TEXLÎTÊN TÎPÊN KURDÎ

Tîpên alfabe ya Kurdî du nîş in.

A) Tîpên dengdêr.

DANASÎN : Tîpên dengdêr, tîpên dixwedeng in. Bix-weser têne xwendin û di xwendina tîpên dengdar de têne

bikaranîn. Di alfabe ya Kurdî de heşt tîpên dengdar hene.

Nîşe :

a e ê î î o u û.

Hînkêr :

a - ax, an, aş, av, ar.

e - ez, em, ew, ev, ewî.

ê - êm, êl, êş, ên, êvar.

î - bin, hin, jin, kin, min. (di navîya wûşeyê de)

î - îsal, îşev, îsk, îşk, în.

o - ol, olî, oh, ox, of.

u - kul, qul, gur, tu, tur. (di navîya wûşeyê de)

û - şûr, kûr, dûr, tû, dû. (di navî û taliya wûşeyê de)

Tipên dengdêr di nav xwe de diveqetîne heşt nîşan.

a) Degdêrên dirêj.

a ê î o û

Hînkêr :

a - al, aj, ax, ap, aş.

ê - êl, êm, êş, dê, mê.

î - îl, îw, kî, wî, vî.

o - bor, boş, boz, dor.

û - ûr, mû, zû, kûr, tûr.

b) Dengdêrên kurt

e î u.

Hînkêr :

e - ez, em, ew, ev.

î - mil, cil, dil, çil, şil.

u - du, tu, gul, kur, gur.

c) Dengdêrên zirav.

e î u

d) Dengdêrên sitûr

a î o û

e) Dengdêrên tang.

i î u û

f) Dengdêrên farah

a e o

g) Dengdêrên rast

a e i

h) Dengdêrên girover

o u û

B) Tîpên dengdar.

DANASÎN : Tîpên dengdar, tîpên nedixwedeng in. Bixweser nayêne xwendin. Bi arîkarîya tîpên dengdêr dengên xwe didêrin. Tîpên Kurdî ên dengdar bîst û sisê (23) ne.

Nîşe :

b c ç d f g x h j k q l

m n p r s ş t v w y z.

Hînkêr :

b - ba, baq, bav, ban, baş.

c - cêr, cil, cok, cum, cem.

ç - çal, çar, çav, çok, çi.

d - dar, das, deh, dep, dev.

f - farah, ferx, firo, firok.

g - ga, gav, gaz, gok, guh.

h - har, hew, hêj, hêk, hîm.
 j - jîn, jor, jêr, jar, jîr.
 k - ka, kab, kal, keç, kur.
 q - qad, qam, qul, qer, qey.
 l - lam, lap, lat, law, lêv.
 m - mam, mal, mar, mêr, mêş.
 n - nav, nal, neh, nîv, nof.
 p - pak, paz, pel, per, pêş.
 r - ra, rê, rû, raz, rex, rêz.
 s - sar, sal, sol, sév, şil.
 ş - şal, şeh, şeş, şev, şil.
 t - tax, taq, tar, tur, tav.
 v - vêl, vir, vala, vejîn.
 w - war, wan, win, wane, wî.
 y - yar, yek, yarî, yezdan.
 z - zad, zer, zêr, zik, zo.

Tipên dengdar di nav xwe de diviqetin çar nîşan.

Nîşen :

a) Dengdarên nerm.

b c d g h l m n w y z

b) Dengdarên sext.

ç f x j k q p r s ş t v

c) Dengdarên dirêj

f v h x j k l m n r s ş w y z.

d) Dengdarên kurt.

b c ç d g k q p t.

8) Veqetana tipên dengdar li gora deverên jê der tîn.

a) Dengdarên lêvkî.

b f m p v w

Hînger :

b - bed, beq, ber, bes, bêr.

f - fer, fêl, fir, fiş, fal.

m - mêş, mij, mil, min, miz.

p - paz, pir, pol, por, poz.

v - vê, vî, va, van, vêl, vir.

w - wax, win, wê, wî, wan.

b) Dengdarên dirankî.

d l n r s t z.

Hînger :

d - dîk, doh, dor, dûr, dûv.

l - lib, liç, law, lat.

n - neh, nof, nîv, nan, nof.

r - rêl, rêz, reş, roj, rûn.

s - sar, sêv, sih, sil, sîr.

t - tax, taq, tam, tar, tav.

z - zad, zer, zêr, zîv, zîz.

c) Dengdarên pêş ziman û pêş devkî.

c ç ş j y

Hînger :

c - caw, cêr, cil, cok, cum.

ç - çaq, çal, çav, çay, çek.

ş - şîv, şîn, şor, şiv, şev.

j - jêr, jor, jîn, jîr, jar.

d) Dengdarên qirik û azmenê devkî.

g h k q x

Hînger :

g - gav, gir, gok, guh, gur.

h - hêj, hêk, hey, hin, hol.

- k - kaş, kat, kef, kin.
q - qad, qam, qer, qîr, qul.
x - xar, xaw, xef, xem, xal.

III) Tîpên Pevdeng.

9) DANASÎN : Pevdengî, yekbûyîna du denga ye. Du deng bi hev ra der tîn û layî dengêkî tîne xwendin. Di alfabe ya Kurdî de pevdengek bitenê heye. Herwekî : (XW)

Dengê (xw) yek dibin û layî dengêkî tîne xwendin. Derî vî pevdengî di alfabe ya Kurdî de pevdeng nînin.

Hînkêr :

xw, xwe, xwê, xwezî, xwîn, xwişk.

Institut kurde de Paris

Institut Kültür Paris

KORAL 37

ISBN : 975-7780-16-2

40.000 TL